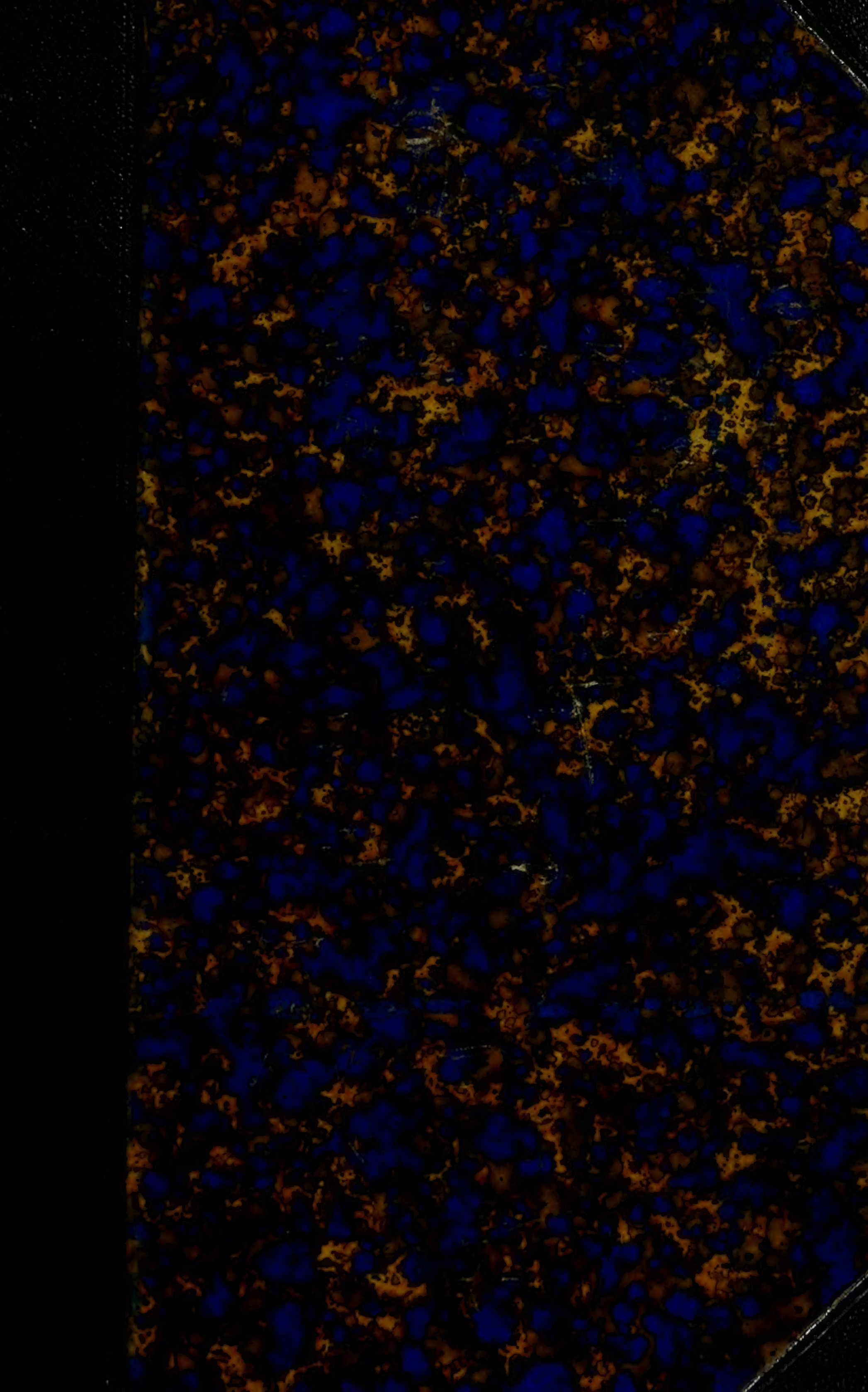

ÅRSBERÄTTELSE

OM NYARE

ZOOLOGISKA ARBETEN

OCH

UPPTÄCKTER,

TILL

KONGL. VETENSKAPS-ACADEMIEN

AFGIFVEN DEN 31 MARS 1833;

AF

B. F. FRIES.

STOCKHOLM, 1834.

Tryckt hos P. A. NORSTEDT & SÖNER.

INNEHÅLL.

Zoologi i allmänhet.

Naturhistoriska resor . . . . pag. 3.
Planchverk . . . . » 4.
Läroböcker . . . . » 6.
Systematiska arbeten . . . . » 7.
Periodiska Skrifter . . . . » 8.

Mastologi.

Urang-outang och Chimpans-apan . . . . » 9.
Ungka-apan . . . . » 11.
Ny art Ateles . . . . » 12.
Dito af Stentor . . . . » 13.
Analogi emellan gamla och nya verldens apor . » —
En olika matordnings inflytande på rofdjuren . » —
Om Puma-katten . . . . » 15.
De gamles Oryx . . . . » —
En ny art af Dugong . . . . » 16.
Näbbdjurets (Ornithorhynchus) äggläggning . . » —
Lichtensteins nya Råttarter . . . . » 18.
Om Chinchill-råttan . . . . » 20.
Öfversigt af slägtet Plecotus . . . . » 24.
Fr. Cuviers klassification af Vespertiliones . . . » 25.
Grays uppställning af familjen *Viverridæ* . . . » —
Notiser om däggdjur, nya arter &c. . . . . . . » 26.
En förtunnad atmosfers inflytande på djurens lopp » 27.
Elefanten begagnas för åkerbruk . . . . » 28.

Ornithologi.

Om Albatrossen och Pingvinen . . . . » 29.
Den nytta Strix flammea gör åkrarne . . . . . » 31.
Lärkans bruk af sin långa bakklo . . . . » 32.
Öppen kräfva hos Jota-Gamen . . . . » —
Brehms ornithologiska observationer . . . . . . » 33.
Kittlitzs D:o D:o. . . . . » 34.
2:ne arter under Motacilla flava . . . . » —

Bruchs ornithologiska anteckningar . . . . . . pag. 34.
Temminchs planches coloriées . . . . » 36.
Nya fogelarter af Isid. Geoffr. S:t Hilaire . . » 37.
Flyttfoglars vandringar . . . . » 38.
Litteratur . . . . » 39.

Herpetologi.

Försök att innesluta lefvande grodor uti sten . . » 40.
Herholds undersökningar af Snoken . . . . . . » 42.
Yttre köns-skillnad hos Lacerta agilis . . . . . » 43.
Om hjertörat hos grodorna . . . . » —
Litteratur . . . . » 44.

Ichthyologi.

Unga ålars vandringar . . . . » 45.
Cuvier's Histoire Nat. des Poissons . . . . . . » 46.

Entomologi.

Entomologiska samfundet i Paris . . . . » 50.
Crustacéer och spindlar amputera skadade lemmar » 51.
Ljudande organ hos *Bombyx pudica* . . . . . » 52.
Om Retinaculum hos *Nattfjärillar* . . . . . . » 53.
Larven till *Gastrop. pityocampa* . . . . » 54.
— — slägtet *Nemoura* . . . . » 55.
Silke af *spindlar* . . . . » 56.
Indelning af *Crustacea decapoda* . . . . » 58.
Crustacéernas förvandlingar . . . . » 59.
Blodcirkulationen hos *Daphnia* och *Gammarus* . » 61.
Nya Crustacéer . . . . » 62.
Räkor i färskt vatten . . . . » —
Nya slägten af *Arachnida* . . . . » 63.
— arter af *Ixodes* . . . . » 65.
Acarus Americanus . . . . » —
Nya spindlar . . . . » 66.
— genera af Curculiones . . . . » —
— fördelning af Fabricii slägte *Prionus* . . . » 67.
Guérins Magazin de Zoologie . . . . » 69.
Zimmermanns monografi öfver *Carabici* . . . . » —
Laporte's klassifikation af *Hemiptera* . . . . . » 70.
Lefebvre's terminologi af vingkärlen hos Lepidoptera och deraf bestämda arter af *Leucomelanii* » 72.

Arbeten öfver Lepidoptera . . . . pag. 74.
Ny klassifikation af Neuroptera . . . . » 75.
Hymenoptera — dess litteratur . . . . » 76.
Diptera dito . . . . » 77.

Malacologi m. m.

Ferussacs Histoire Nat. des Mollusques . . . . . » 79.
Duclos om *Purpura* . . . . » —
Duges om *Catenula lemnæ* . . . . » 81.
Litteratur . . . . » —

Anatomi och Fysiologi.

Föreningar emellan *port-* och *hålåder-systemerna* » 83.
Spinal-gangliernas förening med främre ryggnerfs-rötterna . . . . 84-93.
En egen kanal i randen af Cornea hos menniskan » 84.
Anatomiska undersökningar af *Syngnathus* . . . » —
Hjelporganet för cirkulationen . . . . » 85.
Om mennisko-ägget . . . . » 87.
Ägget hos *Sepia officinalis* . . . . » —
Kristaller uti äggen af *Helix aspera och hortensis* » 89.
Syn-nerfvens anatomi . . . . » 90.
Ganglion intercaroticum . . . . » 91.
— oticum . . . . » 92.
Ett eget brosk i Larynx hos vissa Mammalier . » 93.
Utvecklingen af foglarnes bröstben . . . . . . » 94.
Anatomiska undersökningar af *snoken* . . . . » 96.
Ryggmärgen hos *sköldpaddan* . . . . » 97.
Örat hos *broskfiskarne* . . . . » 98.
Mjelten hos *Petromyzon* . . . . » —
Nervsystemet hos *Sphinx* . . . . » 99.
Fortplantnings-organerna hos *iglarna* . . . . » —
M. Hall, om djurens vintersömn . . . . » 101.
Müllers mikroskopiska undersökningar af blodet och lymphan . . . . » —
Wagner, om cirkulationen hos insekter . . . » 104.
Litteratur . . . . » 106.

Fornverldens Fauna.

Tänder af *Megatherium* . . . . » 108.
Kaup, om *Mastodon angustidens* . . . . » —

Ny fossil art af *Rhinoceros* . . . . pag. 108.
Nya fossila *gnagare* . . . . » 109.
Fossila snäckor på snöbergen i Tibet . . . » 111.
Thamnasteria, ett nytt slägte af fossila koraller » —
Litteratur . . . . » 112.

Sveriges Litteratur.

NILSSONS illuminerade figurer . . . . » 113.
v. WRIGHTS Svenska foglar . . . . » 114.
NILSSONS *Synopsis Ichthyologiæ* . . . . » 115.
En ny fiskart af EKSTRÖM . . . . » 116.
Svenska spindlar af SUNDEVALL . . . . » —
Slägtet *Chelonus* af DAHLBOM . . . . » 117.
Exercitationes Hymenopt. af Samme . . . . » —
Tidskrift för Läkare och Pharmaceuter . . . » —
— — Jägare och Naturforskare . . . » 118.

D:r HEDENBORGS resa i Orienten . . . . » 119.
Vetenskaplig resa uti Lappmarkerna . . . . . » 120.

Anthropologi.

Moreau de Jonnès har uti de statistiska undersökningar, hvilka han framlagt inför Vetenskaps-Academien uti Paris, kommit till resultater öfver befolkningens tilltagande i Europa, hvilka äfven ifrån en naturhistorisk synpunkt förtjena anföras. Om ej de hinder mötte, som nu oupphörligen inskränka befolkningens hastiga tillväxt, skulle den i hvart och ett land ofantligt tilltaga. Menniskoslägtets progationsförmåga kan beräknas till 6 barn för hvarje giftermål inom en enda generation. Af dessa barn kan man antaga att 2:ne vanligen dö uti späda åldern, och att de fyra, som öfverlefva föräldrarne, borde ingå nya giftermål, samt åter blifva stam för en dubbelt så stor generation. Således skulle folkökningen tilltaga i den progression, att ett enda par ökades till 6 personer på 33 år, 12 på 66 år, 24 på ett århundrade, 192 på 2:ne sekel, mer än 98,000 på 500 år och öfver 3 millioner på 5,000 år. Denna beräkning visar, att en enda familj kunde vara tillräcklig, att inom få århundraden befolka hela riken, om ej andra hinder lade sig emot tingens naturliga ordning. Men dessa gifvas och äro många. — Folkmängden steg till 4 millioner i nuvarande Frankrike under den tid det lydde under Romerska väldet, och har således behöft

Statistiska beräkningar öfver befolkningens tilltagande.

1860 år för att växa till 32 millioner; detta visar, att den fördubbling af folkmängden, som kunde ägt rum på 33 år, der fordrat 615 [1].

Menniskan tål ej alla klimat.

Den satsen: *att menniskan kan lefva under alla himmelstreck* har äfven sina undantag. Det är bekant huru skadligt klimatet uti det mellersta Afrika, i synnerhet vid vestra kusten, inverkar på alla *hvita*, och huru stor dödligheten är uti *Sierra Leona*. H:r Ashmum, förste guvernören uti den nya Neger-kolonien *Liberia*, har bevittnat, att äfven de från Norra Amerika inflyttade Negrerna äro på det mest förfärliga sätt underkastade alla det tropiska Afrikas härjande sjukdomar, så att han påstår det vore omenskligt, att i allmänhet uppmuntra Negrernas emigration.

Litteratur.

Ueber gewisse, bisher unerklärte Puncte der naturgeschichte der Papus oder Asiatischen Neger. Under denna titel förekommer i Frorieps *Notizen* Band. XXXV. N:o 22 en intressant uppsats, hvilken redan 1828 var författad, ehuru först nu publicerad.

---

[1]) Fror. Notiz. B. XXXIII, N:o 1.

Zoologi i allmänhet.

Begäret att lära känna främmande länders naturprodukter synes ännu vara i ständigt tilltagande, och oaktadt de stora skatter som redan ingått uti Europas muséer saknas ännu ej hoppet att nya skördar äro att hämta. Naturhistoriska resor.

De förbindelser vetenskapen äger till Prinsen von Neuwied för dess zoologiska resa uti Brasilien, och de vigtiga arbeten, som af denna varit en följd, äro allmänt erkända. Det är således en välkommen nyhet, att samma utmärkte naturforskare under förflutna året anträdt en ny naturhistorisk resa till Norra Amerika, åtföljd af en ritare Hr Bodmer från Schweitz och samma jägare Dresappel, som förut varit honom följaktig uti Brasilien. De i naturhistoriskt afseende mindre bekanta staterna af Norra förenade Amerika har han först valt till fält för sina forskningar, sedan ämnar han besöka Californien och slutligen Mexico.

En Fransman H:r Jacquemont, hvilken berest Ostindien, har ett halft år uppehållit sig vid *Kaschmir* och gjort betydliga samlingar [2]). Hugi och Felber från *Solothurn* hafva besökt Calabrien och Sicilien samt vidare *Algier* och *Tunis* för att slutligen framtränga till *Atlas*.

Ett nytt reseföretag till Norra Oceanen har utgått från Hudson's Bay-kom-

---

[2]) Enligt sednaste underrättelser lärer denna unga naturforskare med döden afgått.

pagniet, och har till närmaste föremål att uppsöka Kapten Ross. Den såsom naturforskare kände D:r Richardsson, hvilken var John Franklins oförskräckte följeslagare, kommer att utföra detsamma.

Från Rüppel har flera underrättelser ingått, och bland dem åtskilliga nya fynd för vetenskapen, hvilka längre fram på sina ställen skola anföras. Hans syftemål har varit att intränga uti Abyssinien; men emedan de der utbrustna inhemska krigsoroligheterna hittills gjort honom detta omöjligt, har han en längre tid uppehållit sig i trakten af *Massowah* och gjort stora insamlingar.

H:r Gay från *Draguignan*, hvilken år 1828 afseglade till Brasilien, har slutat sin naturhistoriska resa uti flera af Södra Amerikas stater, hufvudsakligen Chili, och återkommit till Frankrike. Han ämnar nu åter företaga en dylik resa till Archipelagen vid Chiloe och Patagonien.

D'orbigny, om hvars resa i förra årsberättelsen är nämt, har under fem års tid berest Södra Amerika snart sagdt i alla direktioner, och efter de underrättelser, hvilka från honom inlupit, lära ofantliga samlingar vara inbragte. Snart torde han vara att återvänta till Paris.

Planchverk. Zoologiska afdelningen af Duperrey's resa är, med undantag af texten till insekterna och crustaceerna, slutad, och det omdöme man i allmänhet kan fälla öfver detta arbete, utfaller till dess synnerliga förmån. Den elegans och noggranhet hvarmed plancherna äro utförda äro förvånande och vittnar om den höjd, på hvilken

djurmålningen uti Frankrike nu befinner sig. Utrymmet tillåter ej att upptaga alla de föremål som finnas afteknade och beskrifne uti H:r Duperrey's resa; det torde endast behöfva nämnas, att den atlas, hvilken innehåller figurerna till zoologiska afdelningen utgöres af 157 folioplancher, af hvilka 9 upptaga däggdjur, — 44 foglar, — 7 amfibier, — 38 fiskar, — 16 mollusker; — 22 insekter, — 5 crustacéer och 16 zoophyter. Ibland de sednare förekomma i synnerhet de intressantaste formerna. Texten är författad, hvad vertebraterna beträffar, af Lesson, och till en del af Garnot. Molluskerna och zoophyterna ensamt af Lesson. Insekterna och crustacéerna komma att af Guérin utförligt behandlas.

Ibland de nyttigaste företag i planchväg är otvifvelaktigt Guérins *Iconographie du regne animal de M:r* le Baron Cuvier. Cuvier sjelf har öfver executionen häraf lemnat det mest rekommenderande vitsord [3]). Jag har redan i förra årsberättelsen antydt detta arbetes syftning och får nu blott tillägga, att den, som önskar en lättfattlig och åskådlig öfversigt af djur-rikets alla former, utan att vilja ingå i de speciellaste detaljer, kan ej förskaffa sig något mera passande planchverk än detta, i synnerhet som, jemte figuren öfver djuret, ett och annat af de vigtigaste organer derjemte finnas afttecknadt. Utgifvandet fortgår alltjemt. Efter hvad jag

---

[3]) Se Anal. d. Sciences. Nat. Tom. XXVI, p. 331.

känner är redan det 22 Häftet utkommet; eller af

Däggdjur	44	plancher, upptag.	123	genera.
Foglar . .	39	— —	121	—
Amfibier .	11	— —	32	—
Fiskar . .	12	— —	53	—
Mollusker .	14	— —	130	—
Annolider	5	— —	10	—
Crustaceer	9	— —	28	—
Arachnider	2	— —	11	—
Insekter .	46	— —	380	—
Zoophyter	6	— —	27	—

eller således något öfver 900 olika generiska former.

Af Hrr Hemprichs och Ehrenbergs *symbolæ physicæ* hafva 3:dje decaden af insekterna, samt återstoden af texten till *Mammalium decas* 1, utkommit. Mammalia komma att slutas med 3:dje decaden, hvarefter *foglarne* utgifvas. Den nya utkomna decaden af insekterna innehåller: 4 pl. af coleoptera med 46 sp. *Carabici;* 1 pl. orthoptera med 3 sp. af slägtet *Decticus;* 3 pl. Hymeroptera med 21 sp. *Scoliæ* och 13 sp. af *Anthidium;* 1 pl. Lepidoptera med 5 sp. *Hipparchiæ,* samt 1 pl. Diptera med 16 arter af *Anthrax.* Större delen af arterna äro förut obeskrifne.

Läro-böcker. Af läroböcker äro åtskillige att omnämna:

K. J. Perleb's *Lerbuch der Natur-Geschichte.* 8:vo Frejburg im Breisgau 1830, 1831. Med 2:dra bandet börjar det zoologiska, som äfven har en särskilt titel: *Lehrbuch der Zoologie.* Detta band utgöres af 2:ne afdelningar, endast den för-

sta, som utkom 1831 har jag sett. Uti denna afhandlas först allmänna zoologien samt sedermera, af den speciella, alla de invertebrerade djuren. Denna lärobok är en af de bättre. Den upptager de större afdelningarne, med deras så väl yttre som inre karakterer — familjerna, samt de större och vigtigare genera, med korta och väl valda diagnoser på Tyska. Under de flesta är en eller några åf de bekantaste arterna upptagne med hänvisning till något af de mest kända planchverken. Författaren, som med mycket skäl funnit det öfverflödigt att sjelf lemna ett nytt system, har, hvad de större afdelningarne beträffar, hufvudsakligen följt NITZSCH och SCHULTZE; deremot vid underafdelningarne upptagit CUVIERS LAMARCKS, GOLDFUS's och LATREILLE's. Vid bestämmandet af ordningar och familjer har han något afvikit och gjort egna åsigter gällande.

Traité élementaire de Zoologie, ou Histoire naturelle du Régne Animal — par F. A. POUCHET. Rouen. 1832. 8:o med plancher. Ett arbete jag ännu icke sett.

Systematiska och hela djurriket omfattande arbeten.

Af VOIGHTS öfversättning och bearbetning af CUVIERS *le Regne Animal* &c. har ytterligare 2:dra Tomen utkommit, som innehåller amfibierna och fiskarne, så att nu alla vertebraterna äro fulländade.

Af OKEN hafva vi med detta år att vänta ett ganska efterlängtadt arbete, som han lofvat under titel: *Allgemeine Naturgeschichte für alle Stände.* Detta verk kommer att omfatta alla 3 naturens riken. Det utgifves häftvis och i svit, så att he-

la arbetet på 2:ne år kommer att fulländas. Hvarje Tom kommer att utgöras af 6 häften. Hela arbetet skall bestå af 6 Tomer, hvaraf den första skall innefatta mineralogien — de 2:ne följande botaniken och de 3n:e sista zoologien. Hufvudsakliga syftemålet med detta arbete är, att på ett intressant och tillika populärt sätt framställa natural-historien, så väl de föremål, som äro vigtiga att känna i allmänna lifvet, som märkvärdiga i och för sig sjelfva. Nödiga plancher till arbetet kunna äfven särskilt erhållas.

Periodika Skrifter uti zoologi.

Af *Magazin de Zoologie*, Journal par Guerin, som i förra årsberättelsen p. 20 är omnämd, hafva 10 häften utkommit under år 1832. Som innehållet kommer att längre fram anföras, hvarje del på sitt ställe, vill jag här endast inskränka mig till följande summariska framställning.

Af *däggdjur* finner man beskrifningar och figurer till 8 arter. *Foglar* till ett antal af 6. En amfib, 17 mollusker samt 50 insekter.

En ny periodisk skrift, har med förra året tagit sin början, och utgifves i Paris af *Societé Entomologique*, men då denna uteslutande är egnad åt entomologiska litteraturen, kommer jag längre fram, på sitt ställe, att densamma upptaga.

Äfven får jag nu nämna, att utgifvandet af Baron Ferussac's *Bulletin Universelle* med år 1831 upphört.

Mastologi.

Orang-Outang och Chimpans-apan.

Vid vissa djur har den i zoologien mindre bevandrade liksom företrädesvis fästat sig, och om dessa hafva ej nog många besynnerliga berättelser kunnat samlas. *Orang-Outang* är ett sådant. De öfverdrifna uppgifter om detta djurs nära berörings-punkter med menniskan, hafva blifvit så allmänna tros-artiklar, att de flesta personer blifva misslynte då ej vetenskapen nu mera vill medgifva allt, hvad de läst och hört om denna apa berättas. *Orang-Outang* hör till den afdelning af aporna, hvarom mest är skrifvit och snart sagdt minst är kändt. De flesta af de underrättelser vi äga om detta djur, hvilka äro af pålitlighet, datera sig från sednare tider, ehuru de flesta af dem äro hämtade från observationer af sådane individer, som varit i fångenskap och blifvit uppfostrade uti menagerier. Alla dessa hafva dessutom varit unga och outbildade exemplar, så att man ännu ej med säkerhet vet hur det fullväxta djuret ser ut, ehuru man har anledning att misstänka den stora *Pongo-apan* på Borneo vara just ett sådant [4]). Ännu en omständighet har bidragit till oreda uti detta djurs historia, nemligen att de resande, som lemnat underrättelser om detsamma, ej varit noggranna uti bestämmandet af den *art*, som varit föremål för deras berättelse; utan allt hvad de hört eller erfarit om någon af

---

[4]) Se årsberättelsen för år 1828, pag. 83.

de apor, som höra till samma afdelning som *Orang-Outang*, har merendels blifvit hänfördt, uteslutande till den sistnämde. I synnerhet från *Chimpans-apan* (Simia troglodytes Lin.) hafva många lån blifvit gjorda, hvilka nu den fortgående forskningen söker afbetala. H:r Warwick, som haft ett ypperligt tillfälle att studera *Orang-Outangs* och *Chimpans-apans* seder och egenheter, under dessa båda djurens liktidiga exposition år 1831 i Egyptian Hall i London, har öfver båda dessa apor, meddelat en ganska underhållande berättelse, hvilken läsaren finner intagen uti *The Magazin of Nat. History* N:o XXVI Maj 1832, och dessutom öfversatt på Tyska, och kan läsas uti Frorieps Notizen N:o 730.

Jag måste inskränka mig till denna hänvisning, då sjelfva berättelsen är för vidlyftig att intaga. Ett ställe derur förtjenar emellertid att ordagrant här anföras: "Vid första anblicken finner man en så påfallande olikhet emellan dessa båda apor, att man gerna kan tvifla på, att de tillhöra ett och samma slägte. De vigtigaste karaktererna hos *Borneo Orang-Outangen* (Simia Satyrus) lemna ansigtsvinkelns längd; de märkligt små öronen, hvilka annars hafva fullkomlig likhet med menniskans; det päronformiga hufvudet; den obetydligt upphöjda näsan med trånga och snedtstående öppningar; armarnes ofantliga längd och det bruk, som djuret af dem gör vid gåendet. Då nemligen apan stöder båda händerna mot marken, gör hon med den öfriga kroppen en svängning, liksom

om hon gick på kryckor; vidare, det rödaktigt bruna, korta håret, som helt tunt bekläder kroppen; det betydligt framskjutande underlifvet, samt de långa fötterna, hvars stortå är kort, men försedd med en fullkomlig nagel. Hos *Chimpans-apan* åter märker man, i allmänna form-uttrycket en märkvärdig motsats, och derjemte en större likhet med menniskan. Denna apa har nemligen icke blott alla de samma likhetsdrag med menniskan som den förra, utan äfven flera andra, som hos *Orang-Outang* saknas. Hufvudets form, den högre intelligens, som i dess ansigtsdrag finnes uttryckt, armarnes relativt till kroppen mera afpassade längd, de större och mera utbildade tummarne, de afrundade låren, den fullkomligare fotbildningen, den derigenom betingade upprätta gången, samt slutligen beskaffenheten af de ljud hvilka apan understundom låter höra — allt detta är omständigheter, hvilka på en gång påtränga sig forskaren, och utvisa icke blott *Chimpans-apans* högre rang framför *Borneo's Orang-Outang*, utan de helt olika karakterer, genom hvilka båda aporna skilja sig från hvarandra."

H:r Bennett [5]) har meddelat rätt artiga anteckningar öfver *Ungka-apans* (Simia syndactyla) lefnadssätt och förhållande under fångenskapen, hvilka, jemförda med dem D:r Abel förut lemnat öfver *Orang-Outang* i dess *Narrative of a Journal in the Interior of China*, gifva anledning Om Ungka-apan.

---

[5]) Se Magaz. of Natur. Hist. Mars, 1832.

till intressanta jemförelser emellan dessa särskilta arter af Simia. Att anföra dem alla vore här för vidlyftigt, och att upptaga en del utan ändamål. Denna apa är af HORSFIELD i dess *Zoology of Java* beskrifven och afritad. Bästa figuren är likväl lemnad af FR. CUVIER i dess bekanta planchverk Tab. V och VI under namn af *Onko*. Denna apa förekommer uti det inre af *Sumatra* och kallas af Malayerna på *Singapore Ungka*, ej *Siamang*, som RAFFLES uppgifvit. *Siamang* är en annan art med samma kroppsbildning, men med hvita ögonbryn och hvita ansigtshår, då *Ungka* har dessa delar svarta, såsom den öfriga hårbeklädnaden.

Ny Art Ateles. En ny art af slägtet *Ateles* GEOFFR. (A. HYBRIDUS [6]), har ISID. GEOFFROY S:t HILAIRE bekantgjort. Sedan denne författare [7]), uti ett särskilt slägte *Eriodes*, afskilt 3:ne arter, som förut blifvit mindre väl upptagne tillsammans med de genuina *Atelerna*, visar han, att ibland dessa sednares karakterer ingick äfven den, att deras rådande färg var svart. Den nya arten gör härifrån ett oväntadt undantag, då öfre delarne äro ljust gråbruna och de andra mest hvita. *A. hybridus* är upptäckt af M:r PLÉE, och lärer enligt ROULINS uppgift finnas uti Columbien i Magdalena-dalen, och kallas *Mono-Zambo*. Några uppgifter lemnas äfven om denna apas lefnads-förhållanden.

---

6) Magaz. de Zoologie. Cl. 1, pl. 1.
7) Se Memoir. du Mus. Tom. XVII.

Samma författare har äfven bestämt en ny art af *Stentor* Geoff. (*Mycetes* Ill.), som han benämner *Stentor chrysurus.* H:r Plée har äfven upptäckt denna uti Columbien. Ny art af Stentor.

H:r Isid. Geoffroy lemnar uti inledningen till denna sin beskrifning en ganska intressant framställning af gamla och nya verldens apor och den analogi, som lätt kan igenkännas emellan dessa båda naturliga och så tillsägandes graduerade serier. Han visar nemligen, att fyra af gamla verldens förnämsta ap-slägten: *Semnopithecus, Cercopithecus, Macacus* och *Cynocephalus* bilda en sådan naturlig series, uti hvilken hvart och ett af dessa slägten måste betraktas såsom intermediärt emellan det föregående och det efterföljande slägtet, på så sätt nemligen, att det till sina organers utbildning står *under* det förra men *öfver* det sednare. Denna gradation finner man tydligt uttrykt uti ansigtsvinkelns tillspetsning och hjernans förminskning till volym. Samma gradation är äfven ganska igenkännbar, emellan slägterna uti Amerikanska Apserien, ehuru zoologerna alldeles omvändt deras plats i systemet, d. v. s. afhandlat de genera sist, som borde haft sin plats förut. Geoffroy visar, att i denna series motsvaras Semnopithecus af *Callithrix*, Cercopithecus af *Cebus* (Les Sajous), Macacus af *Ateles, Eriodes* och *Lagothrix*, samt Cynocephalus af *Stentor* (Mycetes Ill.)

För att utröna hvad inflytande en olika mat-ordning äger på köttätande rof- En olika matordnings in-

flytande på rofdjuren. djur, hafva försök blifvit anställda vid zoologiska societetens menageri i London. 2:ne leoparder och 2:ne hyænor, alla hannar, begagnades härtill och blefvo före försöken vägde. Den ena leoparden och den ena hyænan erhöllo sin föda på vanligt sätt d. v. s. hvarje afton gafs åt den förre 4 ℔ kött, och åt den sednare 2 ℔, uti ett mål. De andra 2:ne djuren erhöllo hvardera samma qvantitet kött dagligen, som de förra, men afdelad i 2:ne lika portioner, hvaraf den ena gafs kl. 8 om morgonen och den andra kl. 8 om aftonen. Efter 5 veckors tid som leoparderna blifvit på detta sätt födda, vägdes de åter båda, då man fann, att den första, eller den, som uti ett mål erhållit sin hela ration, hade tilltagit ett ℔ i vigt, hvaremot den andra förlorat 2:ne. Det förekom äfven anmärkningsvärdt, att den leopard, som fick 2:ne halfva portioner, blef med hvarje dag vildare och slutligen alldeles ursinnig. Försöken med hyænorna varade 8 veckor. Resultaterna voro öfverhufvud tagit de samma, med den skillnad, att någon större grad af vildhet kunde man ej märka hos den hyænan som matades 2:ne gånger dagligen; deremot blef den med hvar dag trögare i sina rörelser och sof mera än vanligt. Utom den praktiska vink dessa försök gifva för djurväktare, äga de äfven för zoologen ett särskilt värde, i det att de ännu mera bevisa den motsats i organisationen som emellan ett köttätande och ett växtätande djur äger rum.

Flera upplysande bidrag till *Puma djurets* (Felis Concolor) lefnadssätt finnes meddelade uti London and Edinb. Philos. Magaz. and Journ. of Sciences. 3 ser. vol. 1, Nov. 1822. Deribland förekommer äfven, att honan till detta djur går drägtig 96 à 97 dagar. Den hona som man observerat, befanns uti zoologiska societetens menageri. Hon födde endast 2:ne ungar, som vid födseln hade ögonlocken tillslutne. På den ena började de att öppna sig den 8:de dagen. Kroppens grundfärg är på dessa ljusare än på de gamla, och försedd med mörka fläckar. Om Puma-katten.

Då det i flera afseenden är af vigt att kunna med säkerhet bestämma de djurarter, som i äldsta skrifter omtalas, har naturforskarnes bemödande städse härpå utgått, och lyckats bättre i den mån nya upptäckter banat vägen. Ibland de djur, som ofta förekomma icke blott omnämda uti Biblen och hos de äldre profana auktorer, utan äfven finnas aftecknade på de Egyptiska fornlemningarne, är det till namnet kända djuret *Oryx*. Att derunder en art af det talrika *Antilop-slägtet* varit afsedd, har icke undfallit någon, men delade hafva tankarne varit vid bestämmandet af hvilkendera arten, som man egentligen åsyftadt. Pallas antog, att det varit en art som förekommer på *Goda Hopps-udden*, och tillade derföre åt denne det vetenskapliga namnet *Antilope Oryx*. Denna mening antogs af efterföljande zoologer, till dess Lichtenstein icke blott satte riktigheten häraf i fråga, utan, vägledd af De Gamles Oryx.

Hemprichs och Ehrenbergs upptäckter, under dessa berömda naturforskares resa uti norra delen af Afrika, visade att de gamles *Oryx* var den hvita Antilop-art, som i dessa länder förekommer, och hvilken Pallas förut beskrifvit under namn af *Ant. Leucoryx*. Den intressanta analys, hvarpå H:r Lichtenstein stödde denna sin uppgift, publicerades år 1824 och Lichtensteins mening, har, såsom fullt nöjaktig, blifvit allmänt antagen. Icke desto mindre har den bekanta Tyske resanden Rüppel tillkännagifvit, att han trott sig komma sanningen ännu närmare. Han lärer nemligen hafva upptäckt i trakten af Massouah en efter hans uppgift obeskrifven Antilop-art, som i alla afseenden skall äga karaktererna af de gamles *Oryx*. Närmare upplysningar om detta djur blifva intressanta och komma att bekräfta huruvida Rüppels förmodan är grundad. Djurets Abyssiniska namn är *Beïsa*.

En ny art af Dugong.

En annan upptäckt af H:r Rüppel är en ny art af *Dugong* (*Halicore*), som finnes i röda hafvet och är fullkomligt skild från den arten som bebor Indiska Oceanen. Rüppel har kalladt denna nya art *Halicore tabernaculi*, emedan Israeliterna efter Mosis föreskrift hafva betäckt Tabernaklet med detta djurs hud [8]).

Näbbdjurets ägg-läggning och mjölk-apparat.

Det ryktbara *Näbbdjuret* (Ornithorynchus paradoxus) som förekommer på Ulimaroa, har, som bekant är, länge varit ett

---

[8]) Fror. Not. XXXV, N:o 5.

ett föremål för mångahanda gissningar och motsatta åsigter till hvilken djurklass det egentligen borde föras. Så väl i detta djurs yttre form, som äfven i dess inre organisation har man upptäckt beröringspunkter, ömsom med däggdjuren och ömsom med foglarne. Man har derföre på allt sätt bjudit till att förskaffa sig visshet om, antingen näbbdjuret *föder lefvande ungar* eller *lägger ägg*, — karakterer, som åtminstone hitintills skarpt begränsat däggdjurens och foglarnes naturliga klasser. Ända tills i fjor har detta ej med tillräcklig säkerhet kunnat afgöras. Väl hafva de zoologer, som påstått djuret vara *äggläggande*, sökt samla alla de fakta, som häråt gåfvo sannolikhet, äfvensom vid några tillfällen ägg blifvit öfversända från nya Holland till England, hvilka efter uppgift skolat tillhöra Ornithorhynchus. Men dessa fakta hafva varit för osäkra, för att utplåna alla tvifvelsmål härom, helst ej grunder saknats för en motsatt åsigt. Sålunda lemnade Meckels bekanta upptäckt, att näbbdjurets hona är försedd med en mjölkkörtel, — ett organ, som man före honom förgäfves sökt, och sedan det var funnit, fåfängt försökt misstyda, — ett kraftigt argument mot den satsen, att honan skulle lägga ägg. För att med säkerhet få utredt huru saken verkligen förhåller sig, har allt bemödande under de sista 25 åren gått ut på, att från Nya Holland erhålla en drägtig hona. Detta har slutligen lyckats. D:r Weatherhead erhöll nemligen genom

en vän, Löjtnant LANDERDALE MAULE, flera *Ornithorhynchi*, bland hvilka en befanns, hos hvilken man vid obduktionen anträffade verkliga ägg. Detta fynd jemte de förut kända omständigheter synes således hafva löst gåtan, och som ett resultat af alltsammans kunna vi nu antaga, att detta märkvärdiga djur, en mellanform emellan däggdjur och fogel, — *lägger ägg* och *utkläcker* dem som fogeln, men *uppammar de kläckta ungarne* på samma sätt som däggdjuren [9]).

LICHTENSTEINS nya Råttarter.

Då förra årsberättelsen afgafs hade jag ej haft tillfälle att sjelf se de då redan utkomna sednaste häftena af LICHTENSTEINS *Darstellung neuer oder wenig bekannter Säugthiere* &c.; jag får derföre nu öfver dem lemna en kort öfversigt:

6:te häftet upptager följande däggdjur: Tab. 28 *Eriomys Chinchilla*, hvarom mera straxt nedanför. Tab. 29 *Hapalotis albipes*, ett hittills obekant slägte af *Gnagare* från Nya Holland, hvilket LICHTENSTEIN utförligt karakteriserar. Det är närmast beslägtadt med *Hypudæus* och *Lemmus* ehuru från dem båda tillräckligt skildt genom en olika tandbildning och svansens beskaffenhet. Endast den nämda arten bildar detta slägte, om hvars naturförhållande man ännu ingenting känner. Tab. 30 *Euryotis irrorata*. Slägtet är bildadt af BRANTS [10]), och utgöres blott af denna art, som förekommer på östra kusen af Södra

---

[9]) FROR. Not. XXXIV, N:o 22.
[10]) Het Geslacht der Muitzen. Berlin 1827 pag. 93.

Afrika. LICHTENSTEIN är ännu osäker huruvida FR. CUVIERS *Otomys* är indentisk. Tab. 31 fig. 1 *Ctenomys torqvatus*, en ny art af BLAINVILLES slägte Ctenomys (närbeslägtadt med det Afrikanska Bathyergus), som förekommer i sydliga delen af Brasilien samt vid stranden af Uraguay, och lefver under jorden. *Ct. torqvatus* skiljer sig från den förut kända *Ct. Brasiliensis* genom sin mindre storlek, kortare svans, saknad af kamborster på framfötterna och mera enfärgade fäll. Fig. 2 på samma planche samt Tab. 32 fig. 1 & 2 upptaga 3:ne nya arter under slägtet *Citillus*, nemligen *mexicanus*, *leptodactylus* och *mugosaricus*. Som det i vetenskapens närvarande skick ej låter sig bestämma, om de smärre murmeldjuren med kindsäckar böra bilda ett särskilt genus, eller jemte flera af de smärre ekorrarne ingå uti CUVIERS brokiga slägte *Spermophilus*, upptager LICHTENSTEIN dem tills vidare under *Citillus*. *C. Mexicanus* är upptäckt af DEPPE i trakten af Tolucca, de 2:ne sednare tillhöra kirgisika stepplanden och hafva blifvit funna af D:r EVERSMAN under dess resa.

7:de häftet innehåller 10 dels nya, dels mindre väl kända arter af slägtet *Mus* (NB. så bestämdt som BRANTS i förut citerade arbete antagit). 2:ne arter, *M. tomentosus* och *vulpinus*, tillhöra de skogrika trakterna af Uruguay, upptäckta 1827 af H:r SELLO. *M. Physodes* från San Paulo i Brasilien. *M. Auritus* från Rio Janeiro, är identisk med AZARA's *Orejon*, och ganska närslägtad med Prins MAXIMI-

LIANS *M. Pyrrhorhinus. M. nigrita* efter ett enda exemplar från Rio Janeiro. De följande 5 arterna höra till den afdelning, som hafva platta, tagglika borsthår, och dem GEOFFROY upptagit såsom ett eget slägte *Echimys.* 3:ne, nemligen *M. hispidus, spinosus* och *leptosoma,* finnas uti Södra Amerika; den sistnämda är samma djur, som LICHTENSTEIN förut [1]) beskrifvit under namn af *Loncheres myosurus* och RENGGER kallat *Echimys longicaudatus. M. Cahirinus* är GEOFFROY's art och äfvenledes förut af LICHTENSTEIN [2]) utförligt beskrifven; den är mycket närslägtad med RÜPPELS nya art *M. dimidiatus. M. Megalotis* eller den sista är synonym med BRANTS *M. hispidus* upptäckt i Arabien af H:rr HEMPRICH och EHRENBERG 1824.

Dylika arbeten, som detta af H:r LICHTENSTEIN måste utmärkt bidraga till vetenskapens säkra fortgång.

Om Chinchill-Råttan.

Jag har redan uti förra årsberättelsen, pag. 34, upptagit de olika meningar åtskilliga författare hyst rörande Chinchill-råttans verkliga plats uti zoologiska systemet. Såsom ytterligare tillägg härtill må följande anföras:

År 1828 kommo af detta länge bekanta djur de första fullständiga exemplar, bland dem ett lefvande, till England, hemförda af Capit. BUCHY och D:r COLLIE. YARRELL lemnade då öfver dem en beskrifning uti Zoological journal N:o 15 Jan.

---

1) Abhandl. d. Kön. Acad. d. Wiss. Z. Berlin 1818.
2) Ibid. 1822.

1830 och antog till följe af sina undersökningar öfver tandbyggnaden, hvilka, anställda under mindre gynnande omständigheter, ej lära fullkomligt hafva uppdagat verkliga beskaffenheten, att *Chinchillan* var ganska nära beslägtad med BROOKES nya slägte *Lagostomus*. Äfven FR. CUVIER och GEOFF. S:T HILAIRE, som uti 64:de häftet af *Hist. Nat. des Mammifères* lemnat figur och beskrifning på samma djur, betraktade detta böra föras under nyssnämde genus. Uti det nyss förut citerade arbetet af LICHTENSTEIN finna vi äfven Chinchillan beskrifven och afbildad under namn af *Eriomys Chinchilla* LICHT. — en benämning, H:r LICHTENSTEIN redan 3:ne år förr, än samma häfte utkom tilldelat djuret, såsom en särskilt generisk form, hvilken han, utan att då känna dess tandbyggnad och cranium, ansåg af blotta fotbildningen vara tillräckligen skild från andra gnagare [3]). EDWARD T. BENNETT har uti *The Gardens and Menagery of the Zoological Society Delineated. Vol. 1 Qvadrupeds* äfvenledes meddelat sina åsigter rörande ifrågavarande djur, och samlat, icke blott hvad de äldsta skriftställare såsom ACOSTA, RICHARD HAWKINS, ALONZO DE OVALLE, MOLINA och SCHMIDTMEYER derom publicerat, utan äfven sina egna undersökningar och flera upplysningar rörande djurets lefnadssätt. BENNETT antager Chinchillan generice skild från La-

---

[3]) Enligt LICHTENSTEINS uppgift har bakre fötfötterna endast 3:ne tår — efter de Engelska författarne skola de hafva fyra.

gostomus så väl genom dess tandbyggnad, som fotbildning — och anser denna *form* jemte *Lagostomus* och *Pedetes* utgöra en naturlig öfvergång emellan de annars vidt åtskilda slägterna *Lepus* och *Dipus*. Såsom ett supplement till BENNETS afhandling, hvilken öfversatt på Fransyska finnes intagen uti *Ann. des Sciences Nat.* Tom. XVI. pag. 349, vill jag betrakta den nyaste undersökning i ämnet som H:r EM. ROURSEAU i samma annaler pag. 337 bekantgjort. Till följe af dessa äro BENNETS åsigter bekräftade. ROUSSEAU angifver skillnaden emellan de båda närslägtade djur-formerna sålunda:

Lagostomus har *framtänderna*: $\frac{2}{2}$, starkare, framtill rundade, och hopknipne vid inre ytan, hvilket gifver dem en triangulär form. De äro tydligt räfflade och den yttre sidan, som har en tjock emalj, är hvit.

Kindtänderna $\frac{4}{4}$, äro äfven större, hvar och en sammansatt af 2:ne emalj-lameller, med undantag af den innersta uti öfre käken, som dessutom har en 3:dje lamell, bildande en rundad häl.

Chinchilla åter har väl samma antal tänder, men *framtänderna* äro svagare, kortare och mera krökta. Den yttre och främre ytan på dem har en bestämd orangefärg; — den yttre och laterala saknar all räffling.

Kindtänderna äro alla sammansatta af 3:ne lameller.

H:r ROURSEAU lemnar äfven en ganska utförlig beskrifning så väl öfver djurets

yttre former, som öfver hela skelettet, och har på en bifogad planche lemnat figur öfver cranium och tänderna. Det enda häraf jag anser mig böra upptaga är hans uppgift som äfven öfverensstämmer med Bennetts, att de *främre* fötterna hafva fem tår med ytterst korta naglar, de *bakre* deremot endast *fyra*, hvaraf den yttre är kortast och riktad bakåt.

Att dömma af alla de skeletter H:r Rourseau sett, tror han intet djur stå närmare det omförmälta, än *Helamys Capensis* Fr. Cuv., efter hvilket det således i systemet bör följa under generiska namnet "*Chinchilla*."

Ytterligare finna vi uti Isis XI häftet 1832, pag. 1208, en uppsats af H:r Kaup, hvaruti han kommer till samma resultater som Bennett och Rousseau i hvad generiska olikheten emellan *Chinchillan* och *Lagostomus* beträffar, men upplyser derjemte, att den förra hör till Temmincks slägte *Aulacodus* och att Temmincks *Aulacod. Swinderianus* är identisk med Isid. Geoffroy's och d'Orbigny's *Callomys aureus* (se förra årsberättelsen pag. 35).

Som vi dessa sednare åren äfven uti Sverige blifvit bekanta med det utmärkt vackra och dyrbara skinn, som *Chinchill-råttan* lemnar, torde några närmare underrättelser om detta djur ej sakna intresse. *Chinchill-råttan* är 9 tum lång med en svans af 5 tum. Hela kroppen är beklädd af långa, mjuka, silkeslena hår, af en silfvergrå färg blandad med svart. Hufvudet har någon likhet med ekorrens,

med stora, vida, till större delen nakna öron och långa morrhår. Uti de nordligare trakterna af *Chili* i Södra Amerika förekommer detta djur, förnämligast i *Coquimbo* och *Copiapo*. Det uppehåller sig uti hålor och underjordiska gångar, som det gräfver under fälten. Dess föda utgöres af rötter till åtskilliga lökväxter, som i dessa trakter växa ytterst allmänt. Liksom alla gnagare är djuret mycket afvelsamt och föder 2:ne gånger om året 5 à 6 ungar. Uti fångenskap blir det läraktigt och mycket smekfullt. Som det derjemte är i högsta grad snyggt och ej lemnar från sig någon obehaglig lukt, är det ganska passande att tämja. Dess vanliga ställning är den sittande, och uti denna förtär det sin föda, som med framtassarne föres till munnen. I anseende till sina långa bakben förmår det taga långa skutt och är snabblöpande. Köttet skall vara läckert och ätes i Chili. Man jagar djuret med särskilt dertill inöfvade hundar, som bita utan att sönderslita eller skada skinnen, hvilka utgöra en icke obetydlig export-artikel för landet. Från *Santiago* och *Valparaiso* utskeppas de flesta till hela Europa, ehuru äfven från *Carthagena* och *La Guayra* årligen betydliga qvantiteter utgå.

Öfversigt af slägtet *Plecotus.* När slägtet Plecotus först af GEOFFROY S:T HILAIRE afskildes från Vespertilio kände man endast 3:ne arter deraf. — Nu har detta antal växt till 8, af hvilka hans son ISID. GEOFFROY S:T HIL., lemnar en öf-

versigt i Mag. de Zool. Han indelar dem i 2 grupper:

I. *Arter med öronen vid pass af kroppens längd*, hvarunder höra:

1. Den äfven hos oss allmänna arten *Vesp. auritus* L.
2. *Pl. cornutus*, hvilken Faber upptäckte på Jutland, och som nyligen blifvit funnen äfven i Sverige.
3. *Pl. peronii* upptäckt af Lesueur och Peron under deras resa kring jorden, men hvars hemvist de ej antecknat. Denna art beskrifves utförligt.
4. *Pl. brevimanus* upptäckt af L. Jenyns i England. Jfr. Lin. Trans. Vol. XVI. part. 1.

II. *Med öronen kortare*, föga längre än hufvudet.

5. *Pl. barbastellus*, Auct.
6. *Pl. timoriensis*, Geoffr.
7. *Pl. maugei*, beskrifven af Desmarest.
8. *Pl. velatus*, ny art, hvaröfver nu fullständig beskrifning lemnas. Den är upptäckt af Auguste S:t Hilaire i Brasilien.

Rafinesque's *Vesp. megalotis*, som Lesson upptagit under slägtet Plecotus, anses af Förf. så ofullständigt känd, att han ej kan yttra sig deröfver.

Classific. af Vespestiliones.

Fr. Cuvier lemnar, uti Nouv. Ann. du Mus. d'hist. Nat. 1:re Livrais 1832, en *Essai de classification Naturelle des Vespertilions* et descriptions de plusieurs especes de ce genre, av. 2 pl. noires.

Gray om Viverræ.

Gray har lemnat en ny uppställning af familjen *Viverridæ*, hvilken han oberoende af hufvudets form, indelat uti 3

sektioner efter *hårrikheten* och nakenheten af de bakre fot-sålorna, samt den olika strukturen af luktkörtlarne. Till den första sekt. höra de egentliga *Civett-djuren* (slägtet *Viverra*) med följande 6 arter: *V. Civetta* L.; *V. Zibetha* L. (= Gray's *V. undulata*); *V. Tangalunga* Gray (= *V. Zibetha* Fr. Cuv.); *V. Gunda*; *V. pallida* Gray; och *V. Linsang* Hardw. (= *Felis gracilis* Horsf.). Den andra sektion. innefattar slägtet *Genetta* med 4 arter: *Viv. fossa* Erxl.; *Viv. Senegalensis* Fisch.; *Viv. Felina* Thunb.; samt *Viv. Genetta* L. 3:dje sektionen innehåller 2:ne underafdelningar, den första med slägtena: *Herpestes* och *Ryzæna* samt troligen äfven *Crossarchus* och *Atilax*; den andra med slägtet *Paradoxurus*. Till det sednare slägtet hänför H:r Gray följande 15 arter: *P. typus*; *Pennantii* (n. sp.) *Bondar*, *prehensilis*, *Musanga*, *dubius* (n. sp.); *hermaphroditus*; *Pallasii* (n. sp.) *Crossii* (n. sp.); *Leucopus*; *Hamiltonii* (n. sp.); *larvatus* (förr af Gray kallad *Paguma larvata*); *trivirgatus* (n. sp.) *binotatus*, och *Finlaysonii* (n. sp.) (se Lond. and Edinb. Philos. Magaz. and Journ. of Sciences November 1832).

Notiser om dägg-djur, nya arter &c.

Notis om åtskilliga nya arter däggdjur från Nepal, samlade af H:r Hodgsson såsom en *Felis Moormensis*, och en *antilope bubalina* m. fl. förekommer uti samma Journal — November 1832.

Gray har bestridt Temmincks uppgift att *Mus setifer* Horsf. vore en ung *M. giganteus*, och visat att de äro skilda arter (Se Philos. Mag. Nov. 1832).

Bennett har bekantgjort en ny form af gnagare som H:r Cumming hemfört från Chili — hvilken benämnes *Octodon Cumingii*. (Se Philos. Magaz. Nov. 1832).

Yarrell har inför Zoolog. Societeten i London tillkännagifvit att *Sorex remifer* Geoffr. äfven förekommer i England, äfven som en art af *Arvicola*, hvilken synes vara ny och kallas *A. riparia*. (Philos. Mag. Dec. 1832).

Is. Geoffroy S:t Hilaire har uti Guerins Magaz. de Zool. (Cl. 1 pl. 4—6) beskrifvit 6 nya arter af ekorr-slägtet, samt (pl. 8) en ny Genett-katt (G. pardina).

En uppsats om de s. k. Sjö-Elefanterna (Phoca proboscidea på Nya Zeelands kuster, lemnas af H:r Earle uti dess *Visit to New Zeeland*, och finnes intagen uti Fror. Not. N:o 737.

En förtunnad atmosfers inflytande på ett djurs belopp.

Uti Mexico har man nyligen haft tillfälle göra iakttagelser, huru ett djurs uthållande lopp försvåras uti en mera förtunnad atmosfer, än den, hvaruti samma djur är uppfödt. På de vidsträckta slätterna uti Mexicanska landet, hvilka ligga 9000 fot öfver hafsytan, finnas en riklig tillgång på harar. För att kunna jaga dessa, lät man hämta från England flera vindthundar af bästa racen. Men uträkningen slog till en början fel. Det var nemligen för dessa hundar, framkomna till stället, alldeles omöjligt att så länge, och så hastigt i denna förtunnade atmosfer, fortsätta loppet, som fordrades för att upphinna och fasttaga haren. Efter en kort ansträngning kastade de sig till marken,

flåsande efter luft. Men den afkomma, som man der på stället erhöll af samma hundrace, och som fick tidigt vänja sig vid ett minskadt lufttryck, kunde sedermera med lätthet springa fast hararne, och på dessa höjder med lika fördel användas till hetsjagt, som man i England begagnat föräldrarne [4]).

Elefanter brukas till åkerbruk.

De flerfaldiga bruk, hvartill man uti åtskilliga länder i Orienten begagnar elefanter äro tillräckligt kända. Detta djur kan betraktas såsom dervarande invånares förnämsta hus-djur. Nyligen har man på Ceylon börjat att äfven begagna elefanter till åkerbruket. De fördelar, som af detta djurs ofantliga styrka kunna hämtas, äro lätt insedda. En elefant kan på en dag förrätta lika mycket arbete, som 20 oxar [5]).

---

4) Fror. Notiz. XXXIII, N:o 13.
5) Fr. Not. XXXIII, N:o 7.

Ornithologi.

Stora insamlingar af sällsyntare och nya naturalster äro säkrare resultater af naturhistoriska resor i främmande verldsdelar, än fullföljda undersökningar af bekanta djurs hushållning och lefnadssätt. Emellertid fästa resande nu mera än förr sin uppmärksamhet häråt, hvarföre äfven vår kunskap med hvarje år utvidgar sig. En Engelsman vid namn Earle, som jag redan förut citerat, har lemnat välkomna notiser rörande 2:ne vatten-foglar, som tillhöra södra hemisferen, nemligen *Albatrossen* och *Pingvinen*. Båda äro allmänt kända foglar, som man snart sagdt i alla resbeskrifningar finner omnämda. Några drag af dessa foglars naturförhållande vill jag derföre anföra efter Earle's uppgifter, hämtade under hans besök på ön *Ascension*.

Om Albatrossen och Pingvinen.

Albatrossen (Diomedea Exulans), jemte svanen den största af vatten-foglarne, har en bländande hvit fjäder-beklädnad, undantagande ryggen och spetsen af vingarne, som äro grå. Fogeln har på land ganska svårt att hjelpa sig, ty längden af dess vingar gör det nästan omöjligt för honom att lyfta sig från jorden, så framt han ej finner en brant sluttning, från hvilken han kan flyga ut. Detta gör att man med käppar lätt kan slå ihjäl dem. På de ställen der de värpa, hvarest stora skaror äro församlade, kan man således anställa stora nederlag bland dessa värnlösa foglar, hvars dyrbara fjäder är ett lockande anbud. Albatrossens enda försvars-

medel på land, om det annars är något, består i ett smällande läte med näbbet, och uppkräkning af magens kontenta. Fogeln tyckes annars ej hafva någon rival eller fiende att frukta, ty ungarne finner man sitta alldeles fria på öppna marken, och omkring dem vandra de gamla helt sorglöst. Honan lägger blott ett enda ägg på nakna jorden, utan annat näste än litet jord, som hon skrapar omkring ägget. När ungen är kläckt, åtgår ett helt år innan den kan flyga, och under hela denna tid föder modren honom. Han är i början alldeles hvit och klädd uti ett skönt ulligt dun.

H:r Earle, som 5 månader sednare för andra gången besökte samma ställe, träffade då ännu ungarne sittande på marken. De voro då mycket större och vackrare, och hade till hälften fått riktiga fjädrar.

Pingvinerna hafva äfven på samma Ö sin kläckningsort, och får man på den sluttande bergiga stranden af en mils omkrets, der marken är betäckt med manshögt gräs och säf, både höra och se dessa besynnerliga varelser. Öfverallt i detta gräs träffar man dem gruppvis, så tätt sittande, att man vid hvarje steg är färdig att nedtrampa någon. Från dessa ställen låta de höra sitt egna läte, som till ljudet har någon likhet med menniskans, (Engelsmännen uttrycka det så: "cover 'em eye, cover 'em up"). Som alla nästan på en gång skrika till, förorsakas ett obeskrifligt alarm. Här och der uppskjuta bland det höga gräset nakna klippor, på hvilka man äfven

får se dessa, på två ben upprättstående karikaturer af fogel, som alla sitta uti reguliera leder med öppna gator, emellan, hvaraf det hela nästan får utseende af ett uppslagit militär-läger. Under den tid kläckningen varar söka foglarne ej på något sätt att fly undan. De försvara allvarsamt sitt bo och måste med våld drifvas bort. Inbördes lefva de på en ganska ovänlig fot; hvar och en är herre på sin plats, men aflägsnad från den är han utsatt för kamraternas ondska. Då en Pinguin vill begifva sig till sjös, måste den för att hinna sitt mål först passera gatan emellan 2:ne led, och kan man betrakta denna passage som ett ordentligt gatulopp, derunder hvar och en af kamraterna hugger honom obarmhertigt. Honan lägger 3:ne ägg, och när ungarne blifvit så stora, att de kunna företaga en sjöresa, begifver hela samlingen sig till sjös och återkommer ej till häckningsorten, förrän följande året. Engelska kolonisterna på Ön draga mycken fördel af dessa foglar, ty de kunna insamla några tusende ägg på en timmas tid.

Den nytta, som Strix-flammea gör åkrarne.

Charles Waterton har meddelat sina observationer öfver den i det sydligare Europa allmänna *Strix flammea*, rörande dess lefnadssätt m. m. [6]), af hvilka den omständigheten förtjenar anföras, att han funnit denna uggla, under den tid hon har ungar, hvar 12:te—15:de minut föra en *mus* till boet. Undersöker man derjemte

---

[6]) The Magazin af Nat. Histor. Jan. 1832.

de hårbållar, som hon på samma sätt som de öfriga roffoglarne en tid efter måltiderna uppkastar, finner man uti hvarje sådan lemningar af 4 till 7 möss; och som H:r WATERTON funnit, att en hel skeppa af dylika hårbollar kan uppsamlas efter en enda uggla inom 16 månaders tid, är lätt att inse hvilken mängd af möss en sådan fogel kan utrota och hvad nytta hon i naturens allmänna, så väl som menniskans enskilta hushållning måste vara. Våra ugglor lefva ungefär på samma sätt som den nämda arten, hvarföre vi långt ifrån att förfölja dem, borde på allt sätt söka skydda dem.

Lärkans bruk af sin långa bakklo.

Att vår vanliga *sånglärka* har den bakre klon ganska lång och rak, är allmänt bekant. Vi underrättas nu af en Engelsk observator, vid namn JESSÉ, om det bruk, som hon skulle göra af denna långa bakklo, nemligen att förmedelst densamma kunna omfatta äggen och föra dem i säkerhet då hennes bo upptäckes och oroas. Som JÈSSÉ påstår sig hafva varit åsyna vittne till en sådan transport, har jag trott mig böra här anföra hans uppgift [7]).

Öppen kräfva hos *Jota-Gamen.*

D:r LUNDS vackra och oförmodade upptäckt af brist på muskelmage hos slägtet *Euphone* är uti förra årsberättelseen omnämd. Uti denna får jag meddela en ej mindre märkvärdig upptäckt af samma naturforskare, nemligen den, att *kräfvan* på

---

7) Ur FROR. Notiz. N:o 718.

på den, i nästan hela Amerika allmänna lilla svarta gamen, *Percnopterus Jota* Bonap., har framtill en temligen vid öppning (12 millimeter = ½ Sv. verktum i diameter), den man vid första påseendet skulle anse för en ruptur af sjuklig orsak eller yttre våld. Lund hade i Amerika endast tillfälle att se denna egna bildning på en enda dödad gam; men att den tillhörer fogeln i sitt normala skick bevisas deraf, att både Lund och Rudolphi funno alldeles detsamma på ett i sprit förvaradt exemplar. Till en så egen och ovanlig bildning har man ej kunnat uppgifva någon fysiologisk grund, och man kan ej ännu inse hvad role denna öppning äger uti kräfvans funktioner [8]).

Brehms ornitholog. observationer.

Brehm har uti Isis. [9]) bekantgjort sina nya iakttagelser öfver de foglars lefnadssätt, som förekomma vid *Renthendorf* i Sachsen, hvarest Brehm är Pastor. Han finner flera af sina förra observationer bekräftade, och att hufvudets olika höjd utgör en säker och konstant karakter för närslägtade arters (Subspecies) åtskiljande. De som hafva en sålunda olik daning af hufvudet skola aldrig, efter hans påståendе, i sitt fria tillstånd para sig med hvarandra. Denna sak må nu förhålla sig huru som helst så är H:r Brehm en ganska skicklig observator, och flere af hans

---

[8]) Se Annal. d. Sciences. Nat. Tom. XXV, p. 333.
[9]) Isis. N:o VII & VIII, 1832.

nu meddelade iakttagelser äro ganska intressanta, ehuru alltför vidlyftiga att här intaga.

Kittlitz. Ornitholog. notiser. Kittlitz har i sin *Tagebuch* meddelat åtskilliga notiser rörande *Aquila pelagica* Pallas och de vattenfoglar, som förekomma på ön *Staritschkow* i *Awatscha-viken*. Dessa har H:r Bruch i utdrag låtit införa uti Isis n:o X, 1832, pag. 1102. *Aquila pelagica* anser Kittlitz vara ett mindre passande namn och föreslår derföre *Falco imperator* för den samma; om den är identisk med Temmincks *F. leucopterus* är ej alldeles afgjordt.

2:ne arter af *Motacilla flava*. Gould har trott sig finna att man sammanblandat 2:ne skilda fogel-arter under namnet *Motacilla flava*. Den ena, hvilken redan Ray beskrifvit under detta namn lärer vara den enda som träffas uti England. Hon skiljer sig från den andra på kontinenten förekommande arten, som är Linnés *M. flava*, deruti, att den förra har ett klart olivfärgadt hufvud med strecket öfver och under ögat lysande gult, då deremot den andra har hufvudet blyfärgadt, stötande i blått, och ögonstrecket rent hvitt. För den Engelska arten bibehåller författaren gamla namnet af *M. flava*, för Linnés och alla andra författares art antager han namnet *Mot. neglecta*. Hvad vinst för vetenskapen dylika namn-ombyten lemna, är ganska svårt att inse.

Ornitholog. anteckningar af Bruch. Bruch har uti en kort ornithologisk uppsats[10]) underrättat oss, att både *Vul-*

---

[10]) Isis. N:o X, 1832, pag. 1105.

tur fulvus och *cinereus* äro stånd-foglar på Pyreneerna, den sednare likväl mera sällsynt än den förra. Emellan den pyreneiska och den å andra trakter förekommande *V. cinereus* upptäcker man inga olikheter. Deremot är den pyreneiska *V. fulvus* något skiljaktig från den Afrikanska. Bruch framlägger äfven beskrifningar öfver en hel series af *Motacilla melanocephala* från Dalmatien, hvilken fogel der skall förekomma tillsammans med *Mot. flava*, i afsigt att visa, att någon specifik skillnad emellan dessa H:r Feldegg's arter ej finnes. Af *Falco melanopterus*, som ej lärer vara sällsynt i Spanien, hafva nu 2:ne exemplar blifvit skjutne i nordliga delen af Frankrike. Vidare antydes en ny art *Larus*, som förekommer uti Dalmatien och hittills blifvit ansedd för *L. argentatus*. Denna troligen obeskrifna art föreslår Bruch böra bära Michahelles namn. Af *Procellaria Leachii* hafva 2:ne exemplar år 1831 blifvit skjutne uti Tyskland.

Att den Europeiska och Capska *Pelicanen* (*P. Onocrotalus*) utgöra en och samma art är bekant. H:r Bruch vill emellertid ej medgifva att denna fogel efter olika fäderneslånd skulle förändra storlek, som ornithologerna hafva påstått; utan anmärker, att vi i Europa hafva 2:ne arter Pelicaner, nemligen den nyss nämde och en *ny* art, som han kallar *P. crispus*, hvilken är mindre och förekommer i Dalmatien. En beskrifning lemnas öfver en i mars skjuten gammal hona af denna art.

Den egentliga artskillnaden emellan båda uppgifves i följande:

P. Onocrotalus: hufvudets fjäderbeklädnad går öfver pannan ned till näbbryggen uti en spetsig vinkel, i följd hvaraf en stor del af ansigtet blir naket; tarserna och simhuden betydligt längre och större.

P. Crispus har hela öfre delen af hufvudet betäckt med fjäder, hvaraf den nakna ringen omkring ögonen blir ganska liten. Tarserne och simhuden kortare och mindre. Dessutom är hela fjäderbeklädnaden mycket tätare, finare och silkeslen.

Som äfven dessa karakterer inträffa på de yngre foglarne är mycken anledning till BRUCH's förmodan att dessa olika former utgöra skilda arter [1]).

TEMMINCKS & LAUGIERS planches Coloriées.

Jag har denna gång endast ett häfte af TEMMINCKS *Planches Coloriées d'Oiseaux* att anmäla, nemligen det 90:de. Detta innehåller pl. 531 *Buceros Corrugatus* ♂ TEMM., en ny art, som förekommer på vestra kusten af Borneo; pl. 532 *Otis coerulescens* ♂ TEMM., först upptäckt af LE VAILLANT i Södra Afrika; pl. 533 *Otis aurita* ♂ LATH. (Passerage bustard) tillhör Indien; pl. 534 *Enicurus ruficapillus* TEMM. ny art från Sumatra; pl. 535 *Buceros*

---

[1]) Uti Kongl. Vetenskaps-Acad:s Museum finnes för det närvarande ett ganska vackert exemplar af en äldre fogel, hörande till denna nya art, hemförd af D:r HEDENBORG från Turkiet; detta öfverensstämmer till alla delar med H:r BRUCHS beskrifning, och afviker tydligen från *P. Onocrotalus.*

gracilis ♀ Temm. ny art, bestämd efter ett enda exemplar som H:r Diard hemfört från Poutianak på Borneo; pl. 356, fig. 1. *Bucco frontalis* ♂ Temm. från Sumatra, är af Raffles sammanförd med *B. gularis* till en art under namn af *australis*; fig. 2. *Bucco Chrysocomus* Temm. den minsta arten af detta slägte; förekommer vid Senegal. Figurerna äro utan undantag i detta häfte lika vackra som i föregående. Uti texten lemnas, utom beskrifningar till nu uppräknade foglar äfven en generisk karakter till slägtet *Otis* med en nomenklatur öfver de bestämdt kända dithörande arterna, som äro 11 till antalet.

Nya fogelarter och slägten af Isid. Geoffr. S:t Hilaire.

H:r Isidore Geoffr. S:t Hilaire har uti *Magazin de Zoologie* lemnat följande ornithologiska bidrag. Beskrifning och figur lemnas öfver en hittills okänd fogel som D'Orbigny under sin resa i Patagonien upptäckt. Denne bildar ett eget slägte af *Hönsfoglarne*, som benämnes *Eudromia*, och bör stå emellan *Pezus* och *Rhynchotus*. Den enda arten kallas *Eudr. elegans*. Slägtet *Phoenicopterus* L. har efter hvad hittills varit bekant endast ägt 3:ne bestämda arter, nemligen *Ph. antiquorum* Temm. (ruber L.), som äfven förekommer i Europa; *Ph. ruber* Wilss., eller den Amerikanska Flamingo, samt *Ph. minor* Temm. som i sednare åren blifvit determinerad, och förekommer i Senegal samt vid Goda hoppsudden. Nu har detta slägte erhållit en fjerde art, som Isid. Geoff. S:t Hilaire kallar *Ph. ignipalliatus*. Denna skiljer sig genom kortare fötter och olika färg-

teckning lätt från *Ph. antiquorum*, hvilken han annars liknar äfven i storlek. Den förekommer på flera ställen i Amerika, såsom Byenos-Ayres, Patagonien, Chili- och på (Antillerna). Af familjen *dentirostres* beskrifves en ny generisk form under namn af *Rhinomya elegans*. Den är närslägtad med Garrulus och har blifvit upptäckt af d'Orbigny vid Rio-Negro i Patagonien.

Det är bekant att af slägtet *Parra* förekommer arter uti nästan alla varma länder af gamla och nya verlden. H:r Goudot har äfven upptäckt en egen art på Madagascar, som af Isid. Geoffroy beskrifves, afbildas och benämnes *P. Albinuca*. H:r La Fresnaye föreslår ett eget slägte *Polyodon* för den Capska fogel, hvilken le Vaillant och Vieillot kalla *Turdus importunus*. Samma Författare har äfven sökt utreda Synonymien till slägtet *Phytotoma* (se Magasin de Zoologie Cl. 11: pl. 5).

Rörande flyttfoglars vandringar. En rätt intressant afhandling öfver flyttfoglarnes vandringar finner man uti Poggendorffs Annalen der Physisk und Chemie [2]) intagen. Den lemnar en sammanställning af åtskilliga observationer, som i detta afseende blifvit gjorda uti Schweitz, England och Sverige, men är icke passande för något utdrag. Den, som särskilt intresserar sig för detta ämne lärer icke underlåta att göra sig bekant med afhandlingen, i sin helhet.

---

[2]) 1832 N:o 1. (Band. XXVII, pag. 133).

Remarcks *on the Diving of Aquatic Birds.* By John Blackwall — se London and Edinburgh Philosoph. Magaz. and Journal of Science. Jul. 1832, pag. 23. Notiz om H:r Hodgssons foglar, dem han samlat i *Nepâl* lemnas uti samma Journal Novemb. 1832, p. 392. Litteratur.

Herpetologi.

Försök att innesluta lefvande grodor uti sten.

Det är bekant, att man på åtskilliga ställen, äfven hos oss funnit lefvande grodor inneslutna uti stenlager. Många sådane fakta äro uppgifna och kunna icke betvifflas. De hafva naturligtvis också framkallat en mängd gissningar om de anträffade grodornas möjliga ålder, eller den tid som förflutit, sedan dessa djur blefvo uti jordlagerna inbäddade. För att på observationens fält hämta någon ledning för detta svårlösta problems förklarande, och öfvertyga sig om möjligheten, att en groda skulle kunna en längre tid fortfara att lefva utan föda och utan ombyte af luft, hafva direkta försök blifvit anställda i England. H:r Buckland lät borra flera *större* hål uti ett stenblock, bestående af en mera *lös* och *porös kalksten* och andra *mindre* uti en *tät* och *fast sandsten.* Uti hvart och ett af dessa lades en lefvande groda, hvarefter öppningarne noga tilltäpptes och båda stenblocken blefvo nedgräfda uti jorden. Efter ett års förlopp upptogos åter dessa block, då man fann, att alla de grodor, som blifvit inlagda uti de smärre hålen, voro icke blott döda utan så förvandlade, att man deraf kunde sluta att döden följt få månader efter deras inspärrande. Uti de större hålen i den porösa kalkstenen voro äfven några döda, men större delen af grodorna ännu lefvande. De flesta voro betydligt afmagrade, men 2:ne af dem hade till och med tilltagit något i vigt. Denna sednare oväntade omständig-

het kunde ej förklaras på annat sätt: än att genom öppningarne hade smärre maskar eller insektlarver kunnat intränga uti cellerna och tjenat dem till föda; hvilket är så mycket sannolikare, emedan man träffade dylika utan på betäckningen. Samma grodor blefvo åter nedlagde i sina förra celler, och öppningarne betäcktes endast med glasskifvor, på det man genom dessa kunde observera de inneslutne djuren. Ingendera af dem öfverlefde likväl andra året, och under hela tiden de lefde, märkte man ej att de råkade i sömn eller dvala, utan hade ständigt ögonen öppna. Andra försök blefvo äfven anställda, att innesluta grodor uti ihåliga trädstammar, men alla lemnade det resultat, att ingen groda öfverlefde första året [3]).

Dessa försök må gälla för hvad de kunna, de visa väl, att grodor i vakande tillstånd, medan lifsprocessen är i full verksamhet, lika litet, som andra djur, kunna undvara föda och luft, och att deras långsammare eller hastigare inträffande död beror på tillgången deraf; men något afgörande bevis på oriktigheten af den äldsta antagna meningen lemna de icke; ty sådane förhållanden kunna tänkas sammanträffa, som göra det både möjligt och troligt, att ett djur, försatt i dvala, en ganska lång tid kan i detta tillstånd fortfara att existera, så vida det helt och hållit

---

[3]) Se Philosophical Journal N:o XXV, Juli 1832 och Fror. Notiz., N:o 747.

isoleras från alla de potenser som förmå att återkalla det till full lifs-verksamhet.

HERHOLDS undersökningar af Snoken. Uti förra årsberättelsen äro HERHOLDTS undersökningar öfver ormarnes generation och utveckling omnämde; jag får nu anföra det vigtigaste af samma författares fortsatta observationer på allmänna *Snoken* (Colub. Natrix) [4]. Af 57 snokar, hvilka HERHOLDT samlat vid Rosenholm på Jutland fanns ingen enda hanne, utan voro alla drägtiga honor, hvaraf han tror sig kunna sluta, dels att honorna äro till antalet öfverlägsna hanarne, dels att detta djur torde lefva i polygami. Hos dessa honor, fann han tillsammanslagt 300 ägg, som i medeltal gör 13 ägg på hvarje *snok*. Detta jemte äggledarens längd i förhållande till det fullbildade ormägget, som ej kan rymma större antal, visar, att då man träffar en klunga ormägg af 30 till 50 st. får man ej derföre tro att alla dessa kommit från en snok, utan att flera honor, som föda sina ägg på samma tid, lägga dem uti ett gemensamt näste, och att de sedan häfta tillsamman. Genom dissektioner har HERHOLDT vidare funnit att man högst sällan finner ägg uti mer än den *ena* ovidukten. Vid de få tillfällen då båda innehålla ägg, träffas de endast i bakre delen af den ena ovidukten och i främre delen af den andra, så att ej 2:ne ägg komma att ligga i bredd. Det öfriga af samma afhandling, som rörer anatomi och physiologi, skall längre fram, på sitt ställe, redovisas.

---

[4]) *Dansk Litteratur Tidende* för 1832, N:o 2 och 3.

Gray har till Zoological Society i London afgifvit sina anmärkningar öfver yttre könskillnaden hos *Lacerta agilis* och visat, att hannen vanligtvis är både större och af lifligare färger än honan; undre sidan af kroppen och svansroten är hos honom ljust orangefärgade, då samma delar hos honan äro blekt gulgröna; fjällen framför anus-öppningen äro hos hanen korta och breda, hos honan åter längre och sexkantiga; svansroten undertill hos hanen är platt med en omärklig långs-gående fördjupning, hos honan åter konvex. Uti April och Maj månader kan man äfven igenkänna hanen derpå, att sidorna af svansen straxt bakom låren äro förtjockade, till följe af de, inom dessa delar liggande, *penes*. Gray, som haft tillfälle att en enda gång observera denna Ödlas parning, anmärker, att blott den ena af hannens 2:ne penes begagnas.

Yttre könskillnaden hos *Lacerta agilis.*

En upptäckt af ett stort vetenskapligt värde har nästan liktidigt blifvit gjord af Martin S:t Auge och Weber. Vi veta att v. Linné, som af hjertats struktur hämtade en af de väsendtligaste karakterer för de vertebrerade djurens indelning, antog att *hjertkammaren* och *hjertörat* hos Amfiberna voro *enrummiga*. Såsom en följd af denna struktur måste man föreställa sig, att en blandning af arterielt och venöst blod för sig gick uti hjertat, alldenstund den arteriella bloden från lungorna måste först passera detta organ innan den utdrefs och fördelades uti kroppen. Ett sådant förhållande kunde ej leda till annat, än

Om hjertörat hos grodorna.

en högst dunkel föreställning om blodcirkulationen hos amfiberna. Väl visade Cuvier att hjertörat hos de högre familjerna af denna djurklass var afdeldt uti 2:ne rum, men för *Batrachiernas* familj antog både han och alla zoologer den Linneanska karakteren utan någon inskränkning. Emellertid hafva nu Martin S:t Auge och Weber visat, att äfven hos denna, på en lägre utbildningsgrad stående amfib-afdelning är hjertörat afdeldt uti 2:ne rum i likhet med de högre djuren. Den gamla karakteren för Amfiberna måste således nu helt och hållit försvinna och genom denna vackra upptäckt är en klar och redig åsigt vunnen öfver det sätt, hvarpå blodcirkulationen hos alla amfiber tillvägabringas.

Gray har bland afdelningen *Gecko* framställt en ny generisk form, som han benämt *Diplodactylus* [5]).

Owen har haft tillfälle att anotomiskt undersöka ett exemplar af *Crocodilus acutus* Cuv. och har häröfver till Zoological Society aflemnat sina anteckningar [6]). Bland annat anmärker han den stora likheten mellan Crocodilernas och foglarnes trachea.

En ny art af *Ablepharis*, som hörer till Fam. Scincoideæ, beskrifves af Th. Cocteau uti Mag. de Zoologie Cl. III. pl. I. Den är från Java och benämnes *A. Leschenault*.

---

[5]) Philos. Magaz. Nov. 1832.
[6]) Ibid. April 1832.

Ichthyologi.

Så länge man saknar tillräcklig kännedom om ett djurs natur-förhållande, lyssnar man gerna till hvarje observation, som i någon mån bidrager att upplysa detsamma; ty det är egentligen uti sådane djurs historia, som man finner en mängd dikter inblandade, hvilka knappt någon skarpsinnighet förmår afskilja. Vår allmänna *Ål* är ett af dessa. Dess historia har från äldsta tider blifvit uppblandad med många vidunderliga tillsatser. De flesta af dem hafva väl efter hand försvunnit för den vetenskapliga forskningen; men så länge vi äro i okunnighet om ålens fortplantningssätt, förmår ej vetenskapen afskilja dem alla. Engelsmannen Jesse har meddelat sina fleråriga iakttagelser öfver de större vandringar, som *unga ålar* anställa hvarje vår uppföre Themsen. Han har funnit dessa ske reguliert vid samma tid eller omkring d. 10 Maj. De ålar, som företaga dessa vandringar, äro helt små, ungefär af 2 tums längd och församlade uti en oräknelig mängd. De framtåga i en tätt sluten kolonn, som har 5 tum i diameter med den hastighet, att $2\frac{1}{2}$ Engelska (nära $\frac{1}{2}$ Svensk) mil tillryggaläggas i timmen. En sådan vandring fortfar oafbrutit under 3:ne dagars tid, hvaraf man kan sluta till den ofantliga mängd af individer, som äro församlade. Kolonnen följer blott utmed den ena stranden af floden, men på vissa ställen viker den, utan att någon orsak härtill kan upptäckas, tvärt af till den an-

Unga ålars vandringar.

dra och följer sedan denna ett stycke. Möter têten utloppet af någon smärrre flod eller bäck, afgår en mindre afdelning uppföre denna, under det att hufvudstyrkan fortsätter genom strömdraget sin gifna kosa. Genom dylika, uppåt flera floder aftågande fördelningar minskas kolonnen småningom och upplöses slutligen alldeles [7]. Det vore önskligt att de som i Sverige haf-va tillfälle till dylika iakttagelser ville noga efterforska så väl denna som andra omständigheter, hvilka kunna bidraga till utredande af detta allmänna djurs föga kända lefnadssätt.

Af Cuviers och Valenciennes Classiska arbete öfver fiskarne har 8:de tomen utkommit. Denna är nästan helt och hållit utarbetad af Cuvier sjelf, och innefattar början till den stora familjen *Scomberoïdes*. Som denna familj är en af de svåraste, men likväl intressantaste bland *Acanthopterygii* är lätt att finna, hvilken skatt för vetenskapsmannen, som denna tom (den sista ty värr! som under Cuviers egna ögon utkommit [8]) innesluter. *Scomberoïdes* [9]) indelas uti 3:ne stora afdelnin-

---

7) Gleanings *in Natur. History*, se äfven Froriep. Notiz. XXXIII N:o 13.

8) Till en oersättlig förlust för Vetenskapen har Baron G. Cuvier med döden afgått d. 13 Maj 1832.

9) ***Scomberoïdes***: Les pièces operculaires sans dentelures; les écailles petites et lisses; les nageoires verticales generalement non enveloppées d'ecailles:

gar efter ryggfenornas beskaffenhet och sidoliniens beväpning; men emellan eller

---

† **Première dorsale continue: les rayons de la deuxième et de l'anale séparés en fausses pinnules.**

a) La première dorsale laissant un intervalle entre elle et la seconde.

*) Les écailles également petites partout.

Scomber: Deux petites crêtes de chaque côté de la queue.

* * Les ecoilles du thorax plus grandes formant un corselet.

Auxis: Une carêne de chaque côté de la queue.

b) La première dorsale s'étendant jusqu'à la seconde.

*) Un corselet.

Thynnus: Dents petites ou médiocres, serrées.

Pelamys: Dents fortes, pointues, séparées.

* * Point de corselet.

1) Une carène de chaque côté de la queue.

Cybium: Dents comprimées, pointues, tranchantes.

2) Point de carène à la queue.

Dents pointues tranchantes; les antérieurs plus longues.

Thyrsites: Ventrales complètes, quoique petites.

Gempylus: Ventrales réduites à de petites vestiges.

† † **Une seule dorsale continue; point d'armure écailleuse à la ligne laterale. — Point de corselet.**

a) Point de carènes. — Tous ou une grande partie des rayons de l'anale réduits à de très-petites epines. Dents des *Thyrsites* et des *Gempyles.*

Lepidopus: Une petite écaille au lieu de chaque ventrale; une caudale.

Trichiurus: Point de ventrales; point de caudale.

b) Des carènes aux côtés de la queue. Museau alongi en epée ou en dard. Dents en velours ras.

Xiphias: Point de ventrales.

Histophorus:
Tetrapturus:
Mäkaira: } Ventrales longues et étroites.

bredvid dessa ingå andra smärre grupper, såsom öfvergångs-former. Till den första stora afdelningen, för hvilken *Makrillen*, *Thonfisken* m. fl. kunna anses som typer höra följande genera:

Scomber Cuv. med 12 arter, hvaraf en, nemligen *Makrillen* (Sc. Scombrus L.) förekommer i Sverige; *Thynnus* med 11 arter, hvaribland *Thonfisken* (Th. vulgaris), som äfven någon gång fångas vid våra kuster; *Auxis* med 3, *Pelamys* med 2, *Cybium* med 16, *Thyrsites* med 3, och *Gempylus* med 4 arter.

Efter

---

† † † **Les rayons de la première dorsale séparés en épines isolées.**

a) Des ventrales thoraciques.

* Une carène de chaque coté de la queue. *Naucrates.*

* * Point de carène aux côtés de la queue.

1) Corps alongé.

Elacate: Tête déprimée.

2) Corps comprimé.

α) Deuxième dorsale et anale continues.

Lichia: Profil peu bombé.

Trachinotus: Profil bombé; museau obtus.

β) Derniers rayons de la deuxième dorsale et de l'anale séparés.

Chorinemus.

b) Des ventrales jugulaires.

Apolectus.

c) Point des ventrales.

Rhynchobdella: Museau concave, strié en dessous; nageoires verticales separées.

Mastacembelus: Museau conique; nageoires verticales unies.

d) Des ventrales abdominales.

Notacanthus: Pas de seconde dorsale; une trés-longue anale unie à la caudale.

Efter denna afdelning följa såsom ett bihang: först slägtet *Lepidopus* med en, och *Trichiurus* med 3 arter; derefter *Svärdfiskarne*, nemligen *Xiphias* med en enda känd art, *Tetrapturus* med 2, *Makaira* och *Histiophorus* med 3 arter.

Till den andra stora afdelningen förer Cuvier slägtena *Naucrates*, *Elacate* och *Lichia*, hvardera med 4 arter, *Chorinemus* med 16, *Trachinotus* med 23, *Apalectus*, *Rhynchobdella* och *Notacanthus* med hvardera en art, samt *Mastacembelus* med 8 arter.

Slutligen finner man flera tillägg och rättelser till föregående tome af H:r Valenciennes.

Entomologi.

Det förflutna året tyckes i synnerhet hafva varit rikhaltigt på entomologiska bidrag.

Entomologiske samfundet i Paris.

En nyhet, som torde blifva den mest välkomna för entomologiens vänner, är att ett entomologiskt samfund konstituerat sig i Paris under firma: *la Société Entomologique de France*. Egentliga syftemålet för denna förening, stiftad af Frankrikes utmärkta entomologer, är, att med gemensamma krafter bidraga till vetenskapens framsteg, och sätta hvarje entomolog i tillfälle att följa med sin tid och dess upptäckter. Den afskräckande vidd, hvartill entomologien under de sednare tider vuxit, har länge påkallat en sådan förening, som den nu ingångna, hvilken uteslutande åt denna enda gren af zoologien inskränkt sin verkningskrets. De gynsamma auspicier, hvarunder i fråga varande förening är ingången, lofva också den bästa framgång.

Annales de la Société Entom.

De 2:ne första qvartal-häftena af detta samfunds annaler [10]) har jag haft tillfälle att se. Första häftet innehåller först reglementet för sällkapets organisation [1])

---

[10]) Annales de la Société Entomologique de France. Tome premier — premier & deuxieme trimestre. Paris, 1832, 8:o.

[1]) Hvad som deraf för oss kan vara angeläget känna, är, att utländningar lika väl som infödda Fransmän kunna som ledamöter ingå — att hvarje ledamot årligen betalar 24 francs, hvaremot han gratis bekommer alla sällska-

och Latreilles tal, då första sammankomsten öppnades d. 29:de Febr. 1832. Vidare: en afhandling af Godet, rörande det sätt, hvarpå man bör arbeta uti naturalhistorien och i synnerhet med afseende på goda monografier. De sunda åsigter, hvilka uti denna afhandling framställas, kunna ej nog behjertas, i en tid, då man nästan helt och hållet tyckes hafva förgätit Linnés reglor för systematiken. De öfrige afhandlingarne, som äro beskrifvande, skola upptagas hvar på sitt ställe.

Crustacéer och Spindlar amputera skadade lemmar.

Det är en känd sak, att *Crustacéerne* äga förmågan att reproducera förlorade lemmar, och man känner äfven till en del sättet hvarpå detta sker; emellertid har man öfversett några högst besynnerliga omständigheter, hvilka föregå detta märkliga fenomén. Audouin har nu gjort oss uppmärksamma derpå och anfört de observationer, hvilka han och Milne Edwards haft tillfälle göra på åtskilliga bland dessa djur. Om man tager t. ex. en vanlig *taskkräfta* och på något ställe krossar eller afbryter ett af hennes ben, en operation hvaraf hon ej tyckes synnerligen lida, så får man se att djuret för att läka detta sår, och befria sig från en onyttig stump, sjelf förrättar en ny amputation längre upp på samma ben, på det ställe, som dertill är det enda tjenliga, eller hvarifrån sedan den nya lemmen skall framskjuta. Detta ställe är vanligt-

---

pets skrifter. All korrespondens sker genom sekreteraren Alexandre Lefebvre.

vis i den lilla leden, som följer efter höftleden, eller den som SAVIGNY anser utgöra första leden af låret. Amputationen sker till följe af en stark kontraktion i vissa muskler, som förorsakar en fraktur i det hårda kalkartade skalet, och lemnar ett cirkelrundt brott. Vid frakturen hör man ett litet krasande, och det afbrutna stycket faller bort. Märkvärdigt är, att djuret kan genom dylika frakturer frivilligt och successive amputera det ena benet efter det andra, så snart de på något sätt blifva stympade [2]). Efter LEPELETIER DE S:T FARGEAU's observation göra spindlarne detsamma ehuru på annat sätt. Han har nemligen funnit, att om en spindel får det ena benet læderadt eller stympadt, afrycker djuret sjelf den återstående delen uti höftleden [3]).

Ljudande organ hos Bombyx pudica. Oaktadt insekterna, i saknad af lungor, icke kunna frambringa något ljud inifrån, veta vi att de flesta af dem förorsaka genom yttre delars friktion m. m., ganska tydliga och igenkänliga ljud; ja flera af dem äro försedda med särskilta musikaliska apparater, medelst hvilka starka, ofta behagliga toner frambringas. Ett exempel härpå har jag redan i förra årsberättelsen upptagit. Likväl kunna de flesta sägas vara stumma, emedan de ej äga något särskilt ljudapparat, utan på sin höjd under flykten förorsaka ett svagt buller

---

[2]) Annales de la Societ. Entomol. Tom. I, Trim. 2:eme p. 239.
[3]) L. c. p. 238.

genom vingarnes sammanslående. Så beskaffade äro fjärilarne i allmänhet. Det är derföre ett oväntadt undantag, som H:r de Villiers upptäckt, att äfven inom deras ordning träffa en insekt, utrustad med ett mycket utbildadt ljudande organ, hvilket under insektens flykt försättes i verksamhet och frambringar ett eget, starkt buller. Denna fjäril är *Bombyx* (*Chelonia*) *pudica*, som förekommer i södra delen af Frankrike. De Villiers beskrifver nämde organ sålunda: på ömse sidor om bröstet, der de undre vingarne hafva sitt fäste, finner man en djup fårad urhålkning, som är beklädd med en hvit och ganska fast, tunn membran, och betäckes af en tjock, glänsande, bucklig och i kanten hårig hud, hvilken sluter ganska tätt till. Denna hud, hvilken för öfrigt tyckes vara af samma beskaffenhet, som den, hvaraf *Cicadans* sångapparat är bildadt, är endast fästad vid det ställe af kroppen der de undre vingarne sitta, hvilket gör att samma muskler, som sätta vingarne i rörelse, inverka med detsamma på denna lilla hud och försätta den i svängning öfver den tomma urhålkningen hvarigenom ljudet åstadkommes. Båda könen äro försedde med nu beskrifna apparat; likväl har hanen det mera utbildadt än honan [4]).

Poey [5]) har meddelat sina observationer öfver det så kallade *retinaculum* på — Om *retinaculum* såsom yt-

---

[4]) Annal. de la Sociel. Entomol. Tom. I, Trim. 2, pag. 205.
[5]) L. c. Trim. 1, pag.

tre könskillnad hos nattfjärilar. nattfjärilarnes undre vingar. Detta är en liten borstlik tagg som utgår från deras yttre kant, helt nära roten, och medelst hvilken dessa vingar liksom häftas till de öfverliggande. Han har visat, att man af dess olika beskaffenhet kan hämta goda och säkra karakterer icke blott för olika genera, utan äfven för art- och könskillnaderna. Dagfjärilarne, hvilka efter regeln sakna detta organ, och hvars vingar således äro fria, hafva icke desto mindre en antydning till detsamma uti en liten utlöpande vingnerv. Såsom en i allmänhet gällande könsskillnad, anmärker Poey, att hos alla *hanar* består haken (retinaculum) af ett enda enkelt borst, och hos dem finner man på undre sidan af de öfra vingarnes bas ett annat hakformigt organ (frein), hvaruti borsten kan häfta fast. Honorna deremot hafva flera eller mångdelade *borster* och sakna hanarnes *"frein."* Denna upplysning är ganska välkommen i synnerhet som de yttre skiljaktigheterna emellan könen hos Lepidopten ofta äro ganska osäkra och vacklande.

Larven till Gastr. pityocampa, och dess vandringar. Äldre observatörer hafva anmärkt och beskrifvit de gemensamma och processionslika vandringar larverna till en Nattfjäril, som deraf erhållit namnet *Bombyx processionea*, anställa; man har äfven länge vetat, att larverna till *Gastropacha pityocampa* (närslägtad med *processionea*) lefva i sällskap. Hr de Villiers [6]) har nu funnit, att äfven dessa larver, då de af en eller

---

[6]) Annal de la Soc. Entom. T. I.

annan anledning finna sig föranledde att öfvergifva ett träd, för att besöka ett annat, aftåga i procession på följande sätt: alla marschera framåt, den ena efter den andra i en och samma rad, så att den ena larvens hufvud berör den andras stjert så noga och tättslutande, att man vid första ögonkastet tror sig se blott en enda oerhördt lång larv. Betraktar man dem ej desto nogare kan man ej upptäcka att de framskrida, utan hela raden tyckes ligga orörlig. Likväl fortskrider raden sagta under små böjningar än till höger än till venster, med lika långa intervaller emellan hvarje. Det är förvånande att se den nära rapport, uti hvilken dessa larver under sin promenad stå till hvarandra: om man vidrörer den *första* af dem aldrig så litet, rycker han häftigt till, och samma förskräckelse transporterar sig i ögonblicket genom hela serien ända till den sista, liksom ett elektriskt slag.

Larverna till slägtet *Nemoura.*

En vacker afhandling öfver slägtet *Nemoura* bland *Neuroptera* i synnerhet med afseende på dess tillstånd som larv har François-Jules Pictet lemnat [7]). Han beskrifver deruti ganska utförligt larverna till 5 olika arter, och visar, att den kännedom man trott sig förut äga öfver dessa djur varit alldeles oriktig. Dessa insekter undergå en *metamorphosis incompleta.* Larverna hafva inga hus som *Phryganea,* och inga yttre gälar som *Ephemera;* utan deras respirations-organer tyckes vara de luftrörs-

---

[7]) Annal. des Scienc. Nat. Tom. XXVI. p. 369.

formiga blindsäckar, som man hos några af dem träffar under thorax. Att larverna af det närstående slägtet *Perla* äro till hela sin organisation och sitt sätt att lefva mycket lika *Nemourernas* larver, visar äfven författaren. Jag får för öfrigt hänvisa till afhandlingen.

Silke af spindlar. Den uppmärksamhet silkesproduktionen nu inom vårt land synes ådraga sig, föranleda mig att här upptaga en erfarenhet Hr Rolt i England bekantgjort. Det är kändt, att man på flera ställen i Europa gjort försök, att i stället för den vanliga silkesmaskens pupp-hylsor begagna andra inhemska insekters väfnad. Framför andra hafva *Spindlarne* kommit i fråga. De svårigheter som mött vid alla dessa försök, hafva likväl afskräckt från att vidare fullfölja dem i stort. Rolt uppgifver att man med största lätthet kan direkte ur spindelns kropp upphaspla tråden. Till den ändan låter man inrätta en mycket lättgående haspel, fäster spindeltråden vid den och kan på en minut uppvinda en tråd af 150 fots längd. Uti 3 till 5 minuters tid kan man med bibehållande af denna hastigket upphaspla tråd från en enda spindel. Djuret, som ej lider något men af denna operation kan efter en tid åter begagnas till samma ändamål. Spindelns tråd är hvit och metalliskt glänsande, den är 5 gånger finare än silkesmaskens och i förhållande till denna finhet långt starkare. Efter Rolts uträkning fordras likväl 22,000 spindlar för att erhålla *ett* ℔ silke, förutsatt att man 2:ne gånger

anlitat hvar och en af dem. Detta antal är visserligen afskräckande, men spindlarnes afvelsamhet och lättheten att underhålla dem, tillsammans med upphasplingens lätta verkställande, då man kan från en mängd på samma gång uppvinda tråd, böra också tagas i öfvervägande.

Systematik Litteratur.

Crustacea.

Indelning af Crustacea decapoda.

Milne Edwards har uti en afhandling, som redan 1831 presenterades för Franska Vetenskaps-Academien, men först under förra året blifvit publicerad [8]), framlagt sina nya och ganska intressanta undersökningar öfver *Crustacea decapoda*. Han har kommit till det för vetenskapen vigtiga resultatet, att denna stora afdelning af crustaceerna företer 3:ne olika organisations-typer och låter efter dessa indela sig uti 3:ne naturliga underafdelningar. Hittills har man endast antagit 2:ne neml. *Brachyura* och *Macroura*. Edwards uppställer nu emellan dessa båda en 3:dje som benämnes *Anomura*. Denna sistnämda sektion innefattar slägten som förut varit räknade till de båda äldre sektionerna, hufvudsakligen till Macroura. De vigtigaste karaktererna, som utmärka dessa 3:ne afdelningar äro följande:

Brachyura hafva abdomen (den del som man vanligtvis kallar *stjert*) kortare än ryggskölden, lamell-formig, och utan *vidhängen* (appendices) på det näst sista segmentet. Bakre delen af sternal-skölden, försedd med en median-fåra; den delen, som ligger emellan de främre och de 2:ne bakre fötterna är icke lineär. Yttre mundelarne äro breda, platta, betäckande de

---

[8]) Annal. des Scienc. Nat. Tom. XXV. I Tom. XXVI, pag. 225 förekommer äfven en uppsats i samma ämne.

öfrige. — *Macroura*: hafva abdomen mycket längre än ryggskölden, symmetrisk och omgifven af ett lika hårdt skal, som den öfriga kroppen; i dess spets finner man en stor, solfjäderlik, simfena och undertill en dubbel series af oegentliga simfötter. Sternal-skölden är alltid lineär, åtminstone emellan de främre fötterna, som äro kloformiga. Yttre mundelarne fotlika, nästan trinda. — Till *Anomura* åter föras de, hvars abdomen har vid det näst sista segmentet ett par *vidhängen* hvilka kunna vara mer eller mindre utvecklade, men sakna den dubbla serien af oegentliga simfötter. Äfvenledes de, hvars abdomen saknar slutfenan och hvars sternal-sköld är utan median-fåra men lineär antingen emellan de främre eller de bakre fötterna. På de flesta är sista fotparet ganska litet eller doldt under ryggskalet.

En af sednare årens märkvärdigare upptäckter inom Crustacé-klassen var den som D:r Thompson kungjorde år 1828 [9], att *Cancer pagurus* undergår en verklig förvandling, i det dess nyss från ägget utkläckta unge ganska nära liknar *Zoëa taurus* Slabb. eller är kanhända verkligen det djur som blifvit beskrifvit under detta namn, och således till alla delar högst betydligen skiljer sig från det äldre djuret [10]. Thompson slutade häraf att alla Crustaceernas förvandlingar.

---

[9]) Se Zool. Journal N:o XIV (Juli — Oct. 1828), p. 248.

[10]) *Zoëa* Bosc. *Zoë* Latr. räknas till Branchiopoda, eller Linnés monoculi, och har ganska korta, 2-klufna fötter utan klor, men försed-

Crustacea decapoda undergå förvandlingar i likhet med insekterna. Men då THOMPSONS uppgift ej var tillräckligen detaljerad, och RATHKES berömda undersökningar af vanliga flodkräftans utveckling ej bekräftade denna förvandling, så blef den dels betviflad dels bortglömd, hvarföre THOMPSON åter har uti Zool. Journal [1]) infört en liten uppsats för att bestyrka sin förra uppgift. Han säger sig deruti hafva undersökt de nyss utkläckta ungarne af slägtena *Cancer*, *Carcinus*, *Portunus*, *Eriphia*, *Gecarcinus*, *Thelephusa*? *Pinnotheres* och *Inachus* bland Brachyura, och funnit dem alla vara verkliga *Zoë*, samt att han likaledes funnit en dylik förvandling hos genera *Pagurus*, *Porcellana*, *Galathea*, *Crangon*, *Palæmon* och *Homarus* af macroura. Hvad särskilt *Hummern* (*Astacus marinus*) angår så skall dess larv ej vara fullt så olik med det äldre djuret, emedan den har bred stjert, likväl utan simfötter, och kräftklor (chelæ); men alla fötterna äro liksom på de öfrige decapod-larverna tvåklufne och bildade för simning. T. har ej sett larven af flodkräftan, men förmodar att RATHKE möjligtvis han hafva förbisett de hos denna art troligen ännu min-

---

de med hårfransar, som anses förmedla respirationen och göra, att fötterna äro högst tjenliga för simning, men duga alldeles icke att gå eller krypa på. Deras stjert är smal, utan simfötter på undre sidan, m. m. Den liknar en kräfta eller krabba, nästan lika litet som kålmasken liknar en fjäril.

[1]) N:o XIX, pag. 383.

dre olikheterna mellan larv och imago; eller också att flodkräftan verkligen utgör ett undantag. Det är skada att T. blott berättat allt detta, utan att hafva med tillräckligen utförliga beskrifningar, eller detaljerad framställning af sina undersökningar upplyst så högst märkvärdiga förhållanden. Då vi sammanlägga T:s uppgifter med hvad som förut är bekant om flere af de lägre Crustacea (Daphnia, Cyclops, Argulus m. fl. bland Branchiopoda), så är det ganska troligt att en metamorphos är likså allmän bland crustaceerna som bland insekterna, och att en mängd af de lägre formerna komma att utgå ur listan på sjelfständiga genera, emedan de torde befinnas vara larver till de högre utbildade formerna. Den skillnaden blir dock alltid väsendtlig mellan insekternas och crustaceernas metamorfos, att de förre såsom larver uppnå sin fulla storlek, och ej mera ombyta hud sedan de en gång blifvit imagines, då deremot de sednare endast bibehålla larv-formen i sin första ungdom, medan de ännu äro ganska långt ifrån att hafva uppnått sin fulla kroppsvolym; och att de tillväxa samt ombyta hud sedan de antagit den form hvaruti de äro fullt utvecklade. — Rikedomen på crustaceer i Sveriges talrika vatten och vid våra vidsträckta kuster skulle göra en undersökning af dessa djur i vårt land högst lönande.

D:r Perty har meddelat sina observationer öfver blodcirkulationen hos *Daphnia qvadrangula* och de metamorfoser m. m. som man anträffar hos *Cyclops pubens* **Blodcirkulationen hos Daphnia & Gammarus.**

MÜLL. Han uppräknar äfven de arter crustaceer, som finnas i trakten af München. Se Isis N:o VII 1832, pag. 725 & 726.

Circulation hos Gammarus pulex.

Blodcirculationen hos *Gammarus pulex* har blifvit noga undersökt och beskrifven af Prof. ZENKER i ett programm [2]), hvaruti detta lilla allmänna djurs naturalhistoria på ett utmärkt sätt upplyses. Derjemte lemnas underrättelser om dess parasit-djur, och jemförelser mellan dess struktur med andra crustaceers samt med insekt-larvernas.

Nya crustacéer.

En revision af Crustacea *Notopoda* LATR., hvilkas bakre fötter synas vara fästade på ryggen, har blifvit gjord af GUÉRIN [3]), i anledning af ett nytt dithörande slägte från nya Irland, hvilket han benämt *Caphyra*, och hvars karakter är följande: skalet nästan fyrkantigt, de fyra bakre fötterna sittande på ryggen, och alla fötterna lika stora. Den enda dithörande arten afbildas och beskrifves under namn af *C. Rouxii.*

En annan ny Crustacé från Vestindien beskrifves af Capt. FREMINVILLE [4]). Den är märkvärdig emedan den närmast öfverensstämmer med en form, som förut endast varit känd såsom fossil, nemligen slägtet *Eryon* Desm. Likväl lärer den, enligt en af AUDOUIN bifogad not tillräckligen vara skild derifrån för att böra utgöra ett eget

---

[2]) Jena ap. Mauke 1832, 4:o VIII & 28 sid. — Se Isis 1832 p. 1114.

[3]) Ann. Sc. Nat. XXV, p. 283.

[4]) Ann. Sc. Nat. XXV, p. 273.

slägte. FREMINVILLE kallar den *Eryon caribensis.*

Förut voro af de egentligen så kallade *Räkorna* (*Salicoques* LATR.) endast arter kända som lefde i hafvet; men Hr MILLET har nu beskrifvit [5]) en dithörande art *Hippolyte Desmarestii,* som träffas uti floderna i Södra Frankrike, och i samma afhandling har han omnämt, att några flera närslägtade arter som han lofvar att snart beskrifva, äfvenledes träffas derstädes. Räkor i färskt vatten.

På samma sätt lefver den vanliga *flodkräftan* (Astacus fluviatilis) i sött vatten, då mängden af dess samslägtingar tillhöra hafvet. Ju mera erfarenheten utvidgar sig desto tydligare inse vi, hvad som lätt kan beräknas på förhand, att de former af organiska natur-alster som egentligen tillhöra hafvet äfven hafva sina representanter som lefva uti floder och sjöar tillhopa med likdana utgreningar af landt-formerna; och att det färska vattnet ej tyckes alstra några egna hufvudformer af djur, ehuru rikt det är på sådana, som typice kunna anses tillhöra dels hafvet dels torra landet.

Arachnida.

Af Arachniderna har LEON DUFOUR uti Annales des Sciences beskrifvit och afbildat några nyare genera af de små djur som LINNÉ sammanförde under namnet Acarus, men hvaraf i sednare tider en stor mängd former blifvit urskilde såsom egna slägten. Dessa småkräk som öfverallt vimla omkring Nya genera.

---

[5]) Ann. Sc. Nat. XXV, p. 460.

oss, bland organiska ämnen som öfvergå till förstöring, samt såsom parasiter på andra djur af nästan alla klasser, äro hittills föga kände, ehuru lätt de än erbjuda sig för undersökningen. De af DUFOUR beskrifne arterna kallas *Cæculus echinipes*, *Tetranychus lintearius* och *Pteroptus vespertilionis*. Den förstnämde [6]) kommer ganska nära slägtet *Trogulus*, men skiljer sig derifrån genom brist på ögon, och genom framfötterna som äro längre än de öfrige. Den är funnen i Valentia uti Spanien under stenar. *Tetranychus* [7]) liknar ganska nära de små ej parasitiska *Gamasi*, och är liksom de, röd till färgen, men saknar palper. Ehuru dessa djur äro ytterst små, föga längre än $\frac{1}{2}$ milimeter, uppsätta de dock ganska vidlyftiga spindelväflika väfnader, hvarmed de alldeles omgifva hela buskar af flera fots diameter af Ulex europæus i södra Frankrike. Naturligtvis arbeta 1000:tal af små kräk på ett sådant storverk, som i förhållande till dem är större än de egyptiska pyramiderna i förhållande till oss. DUFOUR har ej kunnat upptäcka djurets spinnorgan. — *Pteroptus* [8]) lefver på flyghinnan af flädermöss, och igenkännes lätt af sin nästan rhombformiga kropp, som ofvantill betäckes af en hård, glänsande, väl begränsad hud. Arten var förut omnämd af flere författare och afbildad af BAKER och HERR-

6) L. c. XXV, p. 289.
7) Ibid. pag. 276.
8) Ibid XXVI, p. 98.

Herrmann. Den förekommer äfven på flädermöss i Sverige och omnämnes af Linné i Fn. Sv. 1941. Uti en intressant skrift-vexling med Dufour i anledning af detta djur beskrifver Audouin [9]) flera bestämdt skilda arter af *Ixodes*, som upplysas genom goda figurer, samt lemnar noggrann beskrifning och figur af en annan parasit på flädermöss, *Caris vespertilionis* Latr., som han anser böra föras till slägtet *Argas* och benämnes A. pipistrellæ, men som af Latreille erkännes såsom den verkliga Caris uti samma tidskrift Tom. XXVI, p. 260. **Nya arter af Ixodes**

En noggrann undersökning af *Acarus americanus* L. (A. nigua De Geer) har blifvit gjord af G. R. Treviranus [10]). Nämde djur liknar närmast våra s. k. *Fästingar* (Ixodes Latr.), och bårar sig på samma sätt fast i huden på djur och menniskor, förmedelst sitt med hullingar starkt väpnade näbb, för att fullsuga sig af blod. Näbbet är cylindriskt, mot ändan något tjockare och försedt med 16 skarpa, af bakåt riktade hullingar, tätt besatta, upphöjda ränder. Dessutom äro båda Mandiblerna, som ligga utmed sidorna af näbbet, såsom 2:ne räta sylar, försedde med utskjutbara spetsar som bestå af många ytterst hvassa borst. Tarmkanalen består af en aflång säck, som fördelas uti en mängd än vidare **Om Acarus americanus af Treviranus.**

---

[9]) Ann. des Sc. Nat. XXV, p. 401.

[10]) Zeitschr. für die Physiologie von Tidemann & Treviranus 4 B. 2 H.

delade grenar eller blind-tarmar, hvilka uppfylla nästan hela kroppen. Härigenom är det möjligt för dessa djur att insuga en sådan mängd blod att deras kropp utsväller till mångfaldiga gånger sin förra volum.

Nya spindlar. Af nya spindelarter har BLACKWALL beskrifvit en [1]) från England nemligen *Dysdera Latreillii* och R. T. LOWE efter den afl. D:r HEINEKENS anteckningar 2:ne från Madeira [2]), kallade *Scytodes velutina* och *Loxosceles citigrada*. Den sednare utgör ett nytt genus, som skall ganska nära likna *Philodromus* LATR. och nästan blott skiljer sig derifrån genom ögonen, som äro endast 6, hvilket är oväntadt, då alla förut kände 6-ögade spindlar höra till Sect. Tubitelæ LATR.

Insecta. Coleoptera.

Nya genera af Curculiones. Uti Annales de la Soc. Entomologique beskrifver CHEVROLAT 3 nya slägten af Curculionides nemligen 1:o *Otiocephalus* [3]) af afd. Erirhinides SCHÖNH. innefattande 5 nya arter samt Rhina formicaria OLIV. alla från Amerika; 2:o *Oxycorynus* [4]) af afd. Orthocera, närslägtad med Antliarhinus, försedd med 5 leder uti tarserna, hvilket äfven är vanligt bland Brenthides. 2 arter från Brasilien beskrifvas. 3:o *Loncophorus* [5]) närslägtad med Balaninus, men till

---

[1]) Philosophical Magazine. 1832 Aug. p. 127.
[2]) Zool. Journ. N:o XIX, p. 320.
[3]) Zool. Journ. Tom. I, pag. 99.
[4]) Ibd. pag. 212.
[5]) Ibd. p. 214.

det yttre mera lik Anthonomus, bildadt af Rhynch. parasita FABR. och en ny art, båda från Södra Amerika.

Uti samma arbete [6]) lemnar AUDINET SERVILLE en klassifikation af *Prionii*, eller första afdelningen af LATREILLES Longicornes. Förf. anser slägtet *Parandra* alldeles böra uteslutas från *Longicornes*. De öfriga 2 genera *Spondylis* och *Prionus* utgöra 2:ne sectioner, hvaraf den förstnämda innehåller 2, och den sednare 48 genera: således tillhopa 50 slägten, bland hvilka 35 äro af författaren nybildade. Det skulle blifva alltför vidlyftigt att uppräkna alla dessa namn med sina slägt-karakterer, hvarföre vi blott vilja anföra, att de 3 arter af Prionus som finnas i Sverige, utgöra typerna för hvar sitt genus och kallas: *Ergates serrarius* (Pr. Faber FABR.), *Tragosoma* (Dej) *depsarium* och *Prionus coriarius*. Vår *Spondylis buprestoides* har fått behålla sitt gamla namn. Man kan ej neka att slägtet Prionus innefattade en mängd ganska olika arter, och man kan ej vänta annat, då fråga är om ett af de högst utbildade slägten bland de polymorpha Coleoptera; men vi skulle dock tro att de väsendtliga olikheterna mellan dessa former kunde tillräckligen framställas uti en tiondedel så många genera, i synnerhet då intet enda af de 50 är grundadt på någon kännedom om arternas förvandlingar och lefnadssätt. Men mångdubblingen af genera

Ny fördelning af Prionus FABR.

---

[6]) Zool. Journal Tom. I. pag. 118.

utgör en af den moderna zoologiens svaga sidor, som ofta blifvit tadlad, men som ej låter rätta sig af några föreställningar eller motsägelser. Den är dessutom på visst sätt nödvändig, emedan vetenskapen sträfvar att framställa en bild af naturen sådan den är; sålunda att hvarje olikhet i bildning utgör grunden för en motsvarande afdelning i den vetenskapliga *metoden*. Men en god del af dessa afdelningar kunde göras utan att derföre upphöjas till rang af egna genera, d. v. s. utan att benämnas med ett eget namn, ty det är den förfärliga mängden af dessa som gör naturalhistorien afskräckande och svår. Det kan i anledning häraf förtjena anmärkas att blott de af Cuvier och Latreille, uti sednare upplagan af *Regne animal*, erkände genera, hvilka troligen ej utgöra mera än $\frac{2}{3}$ af alla som blifvit föreslagne, öfverstiga 3000, hvaribland mera än hälften faller inom insekt-klassen, och af denna innefattar den enda ordningen *Coleoptera* långt flera genera än alla de öfriga tillsamman. Om således de öfriga insekt-ordningarne blifva lika minutiöst fördelade som Coleoptera så bör entomologien komma att innefatta 5 à 6,000 eller flera genera. Rikedomen på former ger visserligen tillfälle till en sådan eller ännu större fördelning; och denna måste göras, på det zoologien må komma att innefatta en fullständig tafla af djurriket; men önskligt vore det, såsom nyss yttrades, att ej alla underafdelningar utmärktes med namn till föga gagn för saken.

Uti Insekt-afdelningen af GUÉRINS *Magazin de zoologie*, hvarom förut är nämt, förekomma mest extra Europeiska skal-insekter, hvilka det skulle vara föga ändamålsenligt att här uppräkna, då de äro af spridda genera, utan att bilda något helt. Det skulle vara af stor vinst för vetenskapen om entomologerna, som hafva ett nästan omätligt fält att bearbeta, ville undvika att omtala enskilta nya arter, då ej dessa hafva någon särdeles märkvärdighet, eller deras metamorphos tillika utredes; samt i stället vinlägga sig om att på ett ställe beskrifva de nya arterna af ett och samma slägte, hvilka de stora samlingarne i Europa så rikligen erbjuda; eller att lemna kritiskt bearbetade monografier. — En sådan förekommer uti det nämnda arbetet, nemligen af slägtet *Anthia* LATR. bland Carabici, hvaraf GUERIN beskrifver 18 arter och afbildar 3:ne. Af synnerligt värde är beskrifningen och figuren af larven till *Anthia sexguttata* från Bengalen. Den är 4 tum lång, fingerstjock, svart med röda ringar, och visar till alla sina delar mera likhet med larverna af slägtet Elater än med de få hittills bekanta af Carabici [7]). GUÉRINS Magasin.

Af hela familjen *Carabici* har ZIMMERMANN börjat utgifva en monografi, som skall innefatta alla kända arter. Det häf- ZIMMERMANNS monografi der Carabiden.

---

[7]) Skulle ej möjligtvis här något misstag vara begånget, hvilket så lätt kan ske då fråga är om bestämmandet af larver?

te som redan utkommit [8]) innehåller slägtena *Eutroctus*, *Zabrus*, *Pelor*, *Polysitus* och *Acorius*, med tillhopa 26 arter. Endast beskrifningarne lemnas uti den nu började afdelningen af arbetet, som i sin helhet kommer att utgöras af 4, nemligen 1:o Physiologi och Naturalhistoria, 2:o Systematik, 3:o Artbeskrifningar, 4:o Synonymi och Kritik. Inga figurer medfölja. diagnoserne äro på Latin och den öfriga beskrifningen på Tyska.

Hemiptera.

Laportes classification. Laporte har utgifvit en ny klassifikation af Hemiptera [9]), nemligen Heteroptera Latr. (Cimex, Nepa och Notonecta L.), hvilka Förf. i likhet med flera nyare entomologer anser böra utgöra en egen ordning skild från *Homoptera* Latr. Ordningen indelas på följande sätt efter Latreilles nomenklatur:

I. *Haemathelges* (Rofdjur), som hafva framfötterne bildade för att gripa ett rof.

a) Landt-insekter.

1:o Hufvudet bakåt afsmalnande. Fam. 1. *Reduvites.* 16 genera.

2:o — — ej smalare. F. 2. *Phymatites.* 3 gen.

---

8) Monogr. der Carabiden. Par Zimmermann. Berlin b. Verf. Halle b. Anton. Stück. 1. 1831, 8:o 76 sid. — se Isis 1832. X.

9) Essai d'une classification systematique de l'ordre des Hemiptères, par F. L. de Laporte. Arbetet medföljer Guérins Magasin de zoologie, under särskilt paginering.

b) Vatten-insekter.

1:o med oceller . . . F. 3. *Galgulites.* 2 gen.
2:o utan oceller bakfötterna ej cilierade. F. 4. *Belostomites.* 5 gen.
bakfötterna cilierade. F. 5. *Notonectites.* 4 gen.

II. *Anthothelges*, som sakna roffötter.

a) Kroppen smal.

1:o Antennerna sittande på undre delen af hufvudets sidor.
* Utan oceller. α vattendjur F. 6. *Hydrometrites.* 4 g.
β landtdjur. F. 9. *Astemmites.* 8 g.
* * Med oceller . . . . F. 8. *Lygeites* 7 g.
2:o Antennerna sittande på öfre delen af hufvudets sidor.
* Sista antennleden lång, spetsig. F. 7. *Anisoscelites.* 13 g.
* * — — oval. F. 10. *Coreites.* 10 g.

b) Kroppen platt, bred.

* Antennerna tjockare mot ändan. F. 11. *Tingidites.* 6 g.
* * — trådlika. F. 12. *Cimicites.* 7 g.

c) Kroppen äggformig, mer eller mindre plattad.

* Scutellum kortare än abdomen. F. 13. *Pentatomites.* 18 g.
* * Scutellum så lång som abdomen. *Scutellerites*, hvaraf slutet ännu ej kommit.

Ungefär hälften af genera äro af Förf. nybildade. — Alla äro, äfvensom familjerna, ganska väl karakteriserade efter mundelarne, antennerna, fötterna m. m. och vid hvardera anföres någon art såsom exempel.

Laporte har vidare, i Annales de la Soc. Entomologique beskrifvit 9 nya genera Nya genera.

af *Homoptera*, nemligen *Heteronotus* [10]), *Poiocera*, *Germaria*, *Schizia*, *Atypa*, *Pterygia*, *Acanthicus*, (*Bocydium*, Latr.), *Sphæronotus* och *Cyphonia*, alla närslägtade med Centrotus, eller utgörande subgenera af detta slägte, och bildade af utländska, mest Brasilianska, arter, som beskrifvas och afbildas.

Lepidoptera.

Terminologi för vingnerverna. För att behörigen kunna bestämma de Europeiska arterna af de hvita och svartbrokiga Satyri, har Lefebvre företagit en undersökning af fjärilarnes s. k. vingnerver [1]). Dessa bilda, nemligen i främre vingen 3:ne hufvudstammar (*Nervures*), som utgå från thorax, hvilka han benämner *n. costale*, *n. mediane* och *n. sousmediane.* Af dessa är den första, som upptager sjelfva yttre kanten af vingen, mångdelt, men dess grenar ligga alla tätt tillhopa och slutas uti sjelfva yttre kanten, hvarföre han ej utmärker dem med särskilda namn.

Den andra, *N. mediane*, delas straxt vid roten i 2 stora grenar, nemligen den *främre*, som går tätt utmed n. costale, och den *bakre*, hvilka båda afgifva flera åtskilda, nästan parallela smånerver (*nervules*). — *Främre grenen* afgifva 5 sådane (*nervules anterieures*), hvilka utgå till kan-

---

[10]) Tom. I, pag. 95; alla de öfriga igenfinnes Tom. I, pag. 221 och följ.

[1]) Ann. de la Soc. Ent. I, p. 80.

ten omkring vingens spets, men den 3:dje lemnar dessutom 2:ne smågrenar (*ramuscules*), en åt hvardera sidan, hvarföre det vid hastigt påseende skulle tyckas att smånervernas antal vore 7. — *Bakre grenen* lemnar 3:ne smånerver (*nervules posterieures*), hvilka utgå enkla till vingens bakre kant.

Den delen af vingen, som inneslutes mellan de båda stora grenarne af mellannerven (*cellule de l'aile*), tillslutes nästan i dess medelpunkt af en liten tvär-nerv, som förenar de båda stora grenarnes spetsar, och kallas *nervule cellulaire.*

Tredje nervstammen (*nervule sous-mediane*) är alldeles enkel.

Ett sådant bestämmande af dessa delar måste blifva af mycken vigt för diagnosen af så väl slägten som arter, liksom händelsen redan länge varit inom Dipter-ordningen, och Lefebvre visar användandet på de nämde fjärilarne. — Han föreslår att efter färgen indela *Satyri* (Erebia Dalm.) i 3 sectioner nemligen:

1:o *Pœcilokromii* "qui comprend ceux qui varient de couleur entre eux."

2:o *Levcomelanii* hvita med svart teckning.

3:o *Melaniens* svarta, eller så kallade Satyres nègres.

Af Levcomelanii hafva 16 Europeiska arter blifvit af författarne beskrifne, men Lefebvre reducerar .dessas antal till blott 7 nemligen *Pap. Sat. Lachesis* Hub., *Galathea* L., *Clotho* Hub., *Larissa* Parr. *Arge* Ochs., *Ines* Hoff. och *Psyche* Hub. Alla de öfrige äro endast varieteter, som till

en del bero af det klimat hvari de lefva. Ett hufvudsakligt och konstant skiljemärke mellan dessa arter hämtas af en svart fläck (*tache annulaire*), som utgår från spetsen af *n. costalis* och bildar en ring vid *nervule cellulaire*, samt föröfrigt af fläckarnes läge i förhållande till vingnerverna. Förf. påminner äfven huru mycket teckningen varierar hos Satyri i allmänhet och huru obeständiga till antalet vingocellerna äro hos arterna af detta slägte, hvilket utan tvifvel hvarje fjärilsamlare för sig lärer hafva anmärkt. Det är således af vigt att entomologerna blifva gjorde uppmärksamme på mera konstanta artmärken.

Litteratur. Öfver Lepidoptera hafva flera arbeten utkommit, som utgöra ett betydligt tillägg till de talrika och dyrbara verk, som i sednare tider blifvit utgifne öfver samma ordning; nemligen:

MEIGENS Syst. Beschr. der Schmetterlinge Europas. Tredje bandets 4:de och 5:te häfte, hvarmed hela arbetet är slutadt. Dessa häften innehålla Noctuariæ. Hela arbetet i 3 band innehåller beskrifningarne af 313 dagfjärilar, 112 Sphingides L., 180 Bombycinæ och 357 Noctuariæ — tillhopa 962 arter, hvilka alla afbildas på 125 tabeller [2]).

Af BOISDUVALS Icones Historique des Lepidoptères, som i förra årsberättelsen annonserades, hafva vi sett 6 häften, hvar-

---

[2]) Subscr. priset för hela arbetet är: med svarta figurer 17 Thl. 16 g. gr.; med illum. fig. 68 Thl.

dera innehållande 8 sidor text och 2 plancher med i koppar stuckne figurer af 1 à 3 arter Papiliones. Figurerna äro utmärkt goda [3]).

Af samma författares Collection des Chenilles har jag sett 4 häften. Hvardera innehåller 3 plancher, med 2 eller flera arter larver af samma slägte på en planche, föreställde sittande på de växter hvaraf de föda sig. De afbildade arterna beskrifvas ganska vidlyftigt i texten.

Duponchel utgifver, utom den i förra årsberättelsen nämda fortsättningen af Godart, 2:ne arbeten efter samma plan som Boisduvals, nemligen:

Supplement à l'hist. Nat. des Lepidoptères de France, samt *Iconographie des chenilles*, pour faire suite à l'ouvrage intitulé: Hist. Nat. des Lepidoptères &c. par Duponchel. Båda utkomma häftevis och kosta lika med Boisduvals arbeten.

Centurie des Lepidoptéres de l'isle de Cuba per Ph. Poëy innehåller 100 nya eller föga kända arter, utkommer häftevis i Paris. Hvarje häfte, med 10 kolorerade plancher, kostar 10 Fr.

Nevroptera.

Uti Annales de la Soc. Ent. [4]) lemnas en kort underrättelse om Hr Brullé's nya åsigter af Nevroptrernas klasifikation. B. hänförer till *Orthoptera* slägtena *Mantispa*,

---

[3]) Priset för hvarje häfte är 3 Francs utom porto.
[4]) Tom. I, pag. 239.

Rhaphidia och *Psocus*; bibehåller såsom *Nevroptera* större delen af *Planipennes* LATR. (nemligen Hemorobius, Panorpa, Myrmeleon, Semblis), och bildar af de öfrige 3:ne ordines, nemligen *Dictyoptera* af Libellula L., Ephemera L. och Perla GEOFFR. *Isoptera* af Termes L, samt *Trichoptera* KIRBY, hvilket namn bibehålles för *Phryganeæ*. Vi lemna i sitt värde en sådan sönderdelning af denna ordning, men frukta att den ej länder till någon synnerlig båtnad för vetenskapen, då Nevroptera tyckes oss utgöra en naturlig och sammanhängande grupp, som endast i sin helhet motsvarar de öfriga gamla naturliga Insekt-ordningarne.

Hymenoptera.

LEPELETIER DE S:T FARGEAU har, uti Annales de la Soc. Ent. (Tom. I, pag. 52), af slägtet *Gorytes* LATR. (Arpactus JUR.) bildat 6 nya, med namnen: *Gorytes, Lestiphorus, Hoplisus, Euspongus, Psammæcius* och *Arpactus*, af hvilka de Fransyska arterna med talrika varieteter beskrifvas. Honorna af de arter som bilda de 5 sednare genera, hafva främre tarsi försedde med styfva, kamformigt ställde *ciliæ*, och de bakre tibiæ taggige. Dessa arter gräfva sjelfve hål för sina ägg och larver, då de egentlige *Goryti* (Mystaceus &c.) ej hafva fötterna sålunda försedde, hvarföre de ej kunna gräfva, utan nedlägga sina ägg uti andra arters bo, och anförtro sålunda, liksom Göken, vården af sina ungar åt främmande.

BOYER DE FONSCOLOMBE har [5]) lemnat en monografi öfver Franska *Diplolepariæ* (Cynipseæ). Af slägtet *Cynips* L. et rec., som efter GEOFFROY benämnes Diplolepis, beskrifvas 16 arter; af *Figites* 5 och af *Ibalia* blott 1 art, *Cultellator*. BOYER DE FONSCOLOMBE Monogr. af Cynipseæ.

Densamma lemnar äfven en afhandling öfver *Chalcidites* (Pteromalini DALM. [6]), som upptager af *Levcospis* 3 sp., *Chalcis* 11, *Evrytoma* 1, "*Cinips*" LATR. (Diplolepis FABR.) 31, *Eulophus* 2, *Cleonymus* 1, *Spalangia* 1, *Perilampus* 4, *Pteromalus* 5, *Encyrtus* 4, *Scelio* 1 och *Teleas* 1. — Uti båda afhandlingarne upptagas endast Syd-fransyska arter. Id. Monogr. af Chalciditės.

IMHOFF lofvar, att uti Isis införa sina anmärkningar öfver Tyska Hymenoptera, innefattande beskrifning af nya arter, och critik af de redan kända. Han har börjat [7]) med *Andrenetæ* LATR. IMHOFF anm. öfv. Hym.

16 nya genera af *Pteromalini* och *Codrini* beskrifvas af WESTWOOD i London and Edinb. Philos. Magazine and Journal of Sciences. Aug. 1832, pag. 127. Nya genera af Pteromal. & Codr.

Diptera.

LAPORTE har [8]) beskrifvit en ny fluga från Cochinchina, närslägtad med Calobata, hvaraf han gör ett eget slägte, *Macrotoma*, som är märkvärdig derföre att första Nya genera.

---

[5]) Ann. des Sc. Nat. 1832, Junii, pag. 184.
[6]) Ibd. Julii, pag. 273.
[7]) Isis 1832, XI, p. 1198.
[8]) Ann. des Sc. Nat. 1832, Apr., pag. 457.

antenn-leden är så lång som djurets hela kropp. De fleste öfrige flugorna hafva, såsom bekant är, ganska korta antenner.

HALIDAY gifver [9]) beskrifning af ett nytt slägte, *Orphnephila*, som skall vara närslägtadt med *Ceratopogon*, samt af ett annat, *Machærium* af Fam. *Dolichopodæ*, båda från England. Han uppräknar dessutom de arter af denna sednare familj, som han funnit i England, hvaribland många som äro nya beskrifvas.

BRULLET beskrifver i Annales de la Soc. Ent. [10]) 2:ne nya arter Myggor, hvaraf han bildar ett nytt slägte, *Xiphura*, som föga skiljer sig från *Ctenophora*.

---

[9]) Zool. Journ, N:o XIX, 350.
[10]) Tom. I, pag. 205.

Malacologi, Helminthologi o. s. v.

Af Baron FERUSSACS, uti förra årsberättelsen omnämnda, *Histoire Naturelle gen. et partic. des Mollusques* hafva, så vidt jag känner, under år 1832 utkommit häftena 22—27 af flod- och landtsnäckorna. Redan år 1829 utkommo *Aplysiæ* i 4 häften med 25 illum. plancher och $11\frac{1}{2}$ blad text, bearbetade af FERUSSAC och RANG. FERUSSACS Hist. Nat. des Moll.

Detta arbete, hvilket kommer att innefatta alla kända, så väl utdöda som nu lefvande Mollusker, blir otvifvelaktigt ett af dessa storverk inom vetenskapens område som både sprida nytt ljus öfver den del de afhandla, och innefatta allt som hittills varit bekant deröfver. Vi önska blott att dess utgifvande ej måtte afbrytas, hvilket så lätt kan hända med företag som tyckas fordra mera än en menniskas lifstid för att fullbordas.

DUCLOS lemnar uti *Annales des Sc. Nat., April 1832, p. 103*, en indelning af slägtet *Purpura* i 6 sectioner, med figur och beskrifning af ett par arter såsom typer för hvarje section. — Karaktererna för de samma angifvas i samma periodiska arbete Januarii-häftet pag. 90, uti en öfversigt af den monografi af hela slägtet, som DUCLOS uppläst uti *Soc. d'Hist. Nat. de Paris*, för att uti dess handlingar intagas. Arterna fördelas uti: DUCLOS om Purpura.

Tr. 1 les sillonnées	39 sp.	Typ. P. canaliculata et melones
— 2 — costellées	22 —	— P. nympha et chaïdea

Tr. 3	les scalariformes	9 sp.	Typ. P. kiosquiformis et angulifera
— 4	— echinulées	43 —	— P. chocolatum et centiqvadra
— 5	— granulifères	23 —	— P. granulata et sphæridia
— 6	— buccinoïdes	12 —	— P. lagenaria et cucurbita.

Catenula lemnæ DUGES. Sedan LINNÉ genom sitt absoluta "*omne vivum ex ovo*" hade bannlyst hvarje tanka på möjligheten af en generatio æqvivoca, var det naturligt att Intestinaldjurens fortplantningssätt skulle väcka naturalisternas uppmärksamhet, emedan det föreföll svårt att förklara deras uppkomst uti ett lefvande djur, och i synnerhet uti ett foetus på annat sätt än genom en generatio æqvivoca, så vida det ej kunde bevisas, att samma kräk finnas lefvande utom djurens kroppar och kunde således utifrån inkomma. LINNÉ sjelf antog detta sednare bestämdt, och påstod att *Ascarides* lefva i jorden, *Tæniæ* i vattnet o. s. v. Men efter som den vetenskapliga forskningen hunnit till dessa lägre djur, och noga utstakat kännetecknen för arterna bland dem, har man funnit att alla de föregifne fritt lefvande intestinal-djuren voro, ej allenast till arten, utan äfven till slägtet skilde från de verklige, som lefva inuti andra djur. Således befanns det, att man hade ansett *lefvermasken* (Distoma hepaticum) vara detsamma som de i alla vatten allmänna *Planariæ*, och att *Springmasken* (Asc. vermicularis) orätt blifvit ansedd vara samma djurart som åtskilliga små fritt lefvande maskar

maskar af sl. *Nais* eller *Vibrio* eller blifvit förblandad med ungar af vanliga daggmasken. Vidare har nu den för sina noggranna observationer på mask-kräken kände Prof. DUGÈS [1]) beskrifvit ett djur, som troligtvis LINNÉ haft för ögonen då han beskref *Tænia vulgaris* såsom fritt lefvande i vatten. Detta djur, som utgör ett eget slägte, kallas af DUGÈS *Catenula lemnæ*. Det lefver bland Andmat (Lemna) uti stillastående vatten, och har ganska mycken likhet med binnike-maskarne, men har ej så plattad och seg kropp, samt en tydlig tarmkanal gående långsigenom hela kroppen. Tarmkanalen är utvidgad uti hvarje segment, och ganska smal med en fin sugöppning mellan hvarje af dem. Hela djuret är hvitt, $2\frac{1}{2}$ linea långt och består vanligen af 4 à 6 leder. Det visar närmaste affiniteten med Planariæ, och utgör liksom en sammanhängande rad af 4 à 6 sådane.

Uti de första 10 häftena af Magazin de Zoologie finner man beskrifningar och figurer af följande arter Mollusca Littera-tur.

p. 1. Plevrobranchus reticulatus., beskr. af RANG.
- 2. Calyptræa rugosa, från Peru. . - LESSON.
- 3. Firola caudina. Atlant. ocean . - RANG.
- 4. Atlanta Keraudrenii. Medelh. . - D:o.
- 5. Marginella helmatina. Africa . - D:o.
- 6. Mitra Aurantiaca Lam. . . . - DESHAYES.
- 7. — bacillum Lam. . . . . . - D:o.
- 8. Fusus Mandarinus. . . . . . - DUCLOS.
- 9. Pileopsis pilosus. . . . . . . - DESHAYES.
- 10. Venericardia sqvamigera. . . . - D:o.

---

[1]) Ann. des Sc. Nat. 1833. Juni p. 198.

p. 11. Cyrena papua, från Wajgiu. . - Lesson.
- 12. Melania aurita . } med tillhörarnde
- 13. — tuberculosa } Djur, beskr. af Rang.
- 14. Calyptræa araucana. . . . . - Lesson.

Ännu hafva uti detta arbete inga Annelider eller Zoopyter förekommit.

Complement de l'Hist. Nat. des Moll. terrestr. et fluviat. de la France, de F. P. R. Draparnaud; par André-Louis-Gaspard Michaud. 1831 4:o av. 3 planches.

A monograph on the Britisch species of Cyclas and Pisidium, by Rev. Leonard Jenyns. Cambridge 1832 4:o med pl. (ur Trans. of the Cambr. Philos. Soc.).

Description de plusieurs Nouvelles espèces de coquilles du genre Rissoa, par M. A. L. G. Michaud. Lyon, 1831 8:o.

Recherches pour servir à l'Histoire Naturelle du littoral de la France, ou recueil de memoires sur l'Anatomie, Physiologie, la Classification et les Moeurs des Animaux de nos côtes; par M:rs Audouin et Milne Edwards. Tom. I, Paris, 1832 8:o av. planches. — Detta arbete, som jag ännu ej haft tillfälle att se, innefattar de observationer på Hafsdjuren (Zoophyter, Mollusker, Annelider, Crustacéer), som författarne sjelfve gjort under ett längre vistande för detta ändamål på öarne Chausey och S:t Malo, och utgör otvifvelaktigt det vigtigaste hittills utkomna bidrag till dessa djurs kännedom. Jag hoppas få en annan gång utförligare omnämna det.

Anatomi och Fysiologi.

Uti anatomi och fysiologi hafva vi Prof. A. Retzius att tacka för flera vigtiga bidrag. Jag får här upptaga det väsendtligaste af dem.

1. *Upptäckten af föreningar emellan Portåder- och Hålåder-systemerna.* Hos menniskan har Retzius genom injektioner tydligen visat, att dylika föreningar finnas, ehuru de hittills undgått anatomernas uppmärksamhet. Hans ord äro dessa: "I den cellväf, som närmast omgifver peritonæum, utbreder sig ett nät af nästan osynliga arterer, från hvilket peritonæal-vätskan afsöndras. Detta arteriella nät åtföljes af ett venöst, som går åt tvenne håll, nemligen dels till grenarne af vena cava, dels till dem af vena portæ. Genom dessa åderbildningar stå de båda vensystemerna i ett omedelbart sammanhang med hvarandra. Kommunikationerna måste ej vara obetydliga, då injektionsmassan från portådern en gång öfvergick i venæ hypogastricæ; en annan gång fylldes största delen af urinblåsans vener [2])." Då man förut genom en afhandling af Jacobsson erhållit upplysning, att han upptäckt dylika föreningar hos *fiskar*, *amfibier* och *foglar*, kan man nu nästan antaga såsom afgjordt, att de tillhöra hela den vertebrerade djurserien.

---

[2]) Se Tidskrift f. Läkare och Pharm. Andra Band. p. 2.

2. Ett i fysiologiskt hänseende icke mindre vigtigt bidrag, är bekräftelsen af den äldre satsen, att *Spinal-ganglierna* stå genom nervtrådar äfven i förening med de främre ryggnervs-rötterna eller dem, hvars funktion är att vara ledare för rörelsen. Det är bekant, att sednare anatomer velat neka detta förhållande, och hyllat den åsigt, att spinal-ganglierna endast skulle stå i förening med de bakre rötterna eller känslo-nerverna. H:r RETZIUS har genom dissektioner tydligen visat, att den äldre meningen är den riktiga.

3. *Upptäckten af en egen kanal i randen af Cornea hos menniskan*, har äfven H:r RETZIUS bekantgjort [3]). Denna kanal har han funnit hos flera subjekter; tydligast visar den sig hos vattusigtige. Den omgifves af en egen fin åderkrans, som kommer från art. ophthalmica. RETZIUS förmodar, att den understundom förekommande så kallade *arcus senilis* är en sjuklig förändring af *Canalis corneæ*.

4. *Anatomiska undersökningar öfver några delar af Syngnathus acus.* Kännedomen af *Hafsnålens* högst besynnerliga köns-förhållande, för hvilka vi hafva prosten EKSTRÖM att tacka (se förra årsberättelsen), har gifvit åt denna lilla fisk ett större intresse, och varit anledningen till dessa undersökningar öfver strukturen af åtskilliga dess organer, hvilka nu H:r RETZIUS till K. Vet. Academien aflemnat. Med

---

[3]) Tidskr. f. Läkare och Pharm. första Band. p. 7.

hänvisning till sjelfva afhandlingen [4]), får jag här endast i få ord upptaga det vigtigaste af hvad förf. anför om det egna organet hos *hanen*, hvaruti äggen upptagas och utkläckas. Detta, som han benämner *Utkläcknings-skida*, har af alla anatomer blifvit högst underbart beskrifvit, och af de flesta betraktadt, utgöra en öppning af sjelfva bukens väggar. Retzius visar, deremot, att skidan, som är bildad af en slemhinna, utgör en omedelbar fortsättning af samma membran, som bekläder tarmkronan eller det ställe, som hos de högre ovipara djuren motsvarar cloaken. Ehuru egen och ovanlig denna bildning vid första påseendet tyckes vara, finner man häraf snart dess verkliga betydelse, samt att öfverensstämmelse ej saknas emellan detta organ hos Syngnathus, som har det i sitt maximum af utbildning, och hos andra fiskar, hvarest det blott är antydt genom en liten 3-kantig ruta.

Samma afhandling innehåller äfven en utförlig framställning af dessa fiskars ovanligt bildade gälar.

Hjelp-organer för cirkulationen.

Ända hittills har man ansett hjertat för det enda organ, som på cirkulationen inom djurkroppen utöfvade något afgörande inflytande, och man hade i följe häraf många svårigheter att förklara, så väl lymfans, som venösa blodets rörelser inom sina egna kärl. Nya upptäckter synas likväl gifva något ljus häröfver. Müller [5])

---

[4]) Se Vet. Acad. Handl. för 1833.

[5]) Fror. Not. N:o 757, 1832.

har nemligen beskrifvit ett dubbelt organ i bäckenet hos grodor, salamandrer och ödlor, hvilket, ehuru man icke kan upptäcka någon fibrös textur, likväl äger en beständig, ehuru oregelbunden, pulserande förmåga. Dess pulsationer äro fullkomligt oberoende af hjertats rörelser och andedrägten; de fortfara till och med efter sjelfva organets utskärande. Det liknar en aflång säck, som vid sin sammandragning har flera hopträngda ställen, hvars väggar hafva ett svampigt utseende, och innesluta en klar, färglös lymfa, som utflyter då man gör en inskärning i organet. Uppblåser man detta i riktning nedåt, så fylla sig alla lymfkanaler i extremiteten och till en del äfven i truncus; uppblåser man det framåt, så fylles ett kärl, som går långsåt ryggraden. Förmodligen tjena dessa organer antingen att fortskaffa lymfan från bakre delen af kroppen, eller ock att drifva den in i någon särskilt del af lymfatiska systemet.

Ett dylikt organ, som likväl tillhör venösa systemet, upptäckte Marschall Hall i ålens svans. Detta är äfven dubbelt och står i kommunikation med venen i stjertspetsen, och med en hop kanaler, i fenorna, hvilka likväl först, enligt Müllers undersökningar, bildas genom det vid injektion eller inblåsningen använda våldet [6]). Det måste således lemnas åt framtida undersökningar att afgöra huruvida detta hjerta tillhör venösa eller lymfatiska systemet.

---

[6]) Fror. Not. N:o 757, 1832.

Hit höra äfven de observationer Flourens gjort på venernas pulsationer hos grodor. Om man blottar hjertat och venæ cavæ, ser man dem pulsera liktidigt, men alldeles oberoende af hvarandra, ty venen fortfar att pulsera, så väl om en ligatur anlägges mellan den och hjertat, som om detta uttages, eller om venens blod uttömmes. Denna pulserande kraft i venerna, synes för cirkulationen vara nödvändig, för att ersätta hvad som hos de lägre djuren felas i hjertats styrka, i arternas kontraktions-kraft och bröstets rörelser [7]).

Evolutions-historien har äfven under årets lopp fått skattbara bidrag. Breschet har börjat utgifva en afhandling om mennisko-äggets utveckling från den tidpunkt, då det inträdt i uterus [8]). Detta verk är åtföljdt af ritningar af 60 mennisko-ägg i särskilta utvecklings-grader, och innehåller allt hvad man hittills känner härom. Första afdelningen innefattar de undersökningar Breschet anställt om mennisko-äggets hinnor. Mennisko ägget.

Cuvier har undersökt äggen af Sepia officinalis, och deras utveckling [9]). Ägget Ägget hos Sepia officinalis.

---

[7]) Nouveau bullet. des Sciences. Seance du 7:me Avr. 1832.

[8]) Etudes anatomiques, physiologiques et pathologiques de l'oeuf dans l'epece humaine et dans quelques unes des principales familles des animaux vertebrés, pour servir de matériaux à l'histoire generelle de l'embryon et du foetus, ainsi que celle des monstrosités ou deviations organiques.

[9]) Revue Encyclop. par Carnot et Leroux. Avr. 1832.

bildar hos bläck-fisken en aflång sphæroid, som på ena ändan har en något upphöjd punkt, på den andra en stjelk, som slutar sig med en ring, hvarmed det häftar vid fasta kroppar i hafvet. Dess skal synes bestå af en membran, som i flera hvarf är omlindad omkring ägget. Den inre hinnan är tunn och genomskinlig, och fästes vid båda ändarne genom små upphöjningar som svara mot chalaza. Denna membran innesluter både gulan och fröämnet, och delar sig åter i 2:ne hinnor. Den innehåller i början en klar vätska, hvilken småningom undergår åtskilliga förändringar, som ännu ej äro utredda. I den sednare utvecklings-perioden har gulan en egen hinna, men huruvida äfven embryo har det är ännu oafgjordt, åtminstone kunde Cuvier icke upptäcka någon amnios-hinna.

Embryo, som ligger än långsåt, än på tvären, än snedt öfver gulan, hade på det yngsta exemplaret, som undersöktes, ungefär $\frac{1}{4}$ af gulans längd. Man kunde urskilja säcken, ögonen och några tentakler. Ögonen voro lika stora som säcken; men detta förhållande förändras småningom, ehuru hufvudet bibehåller sig ganska stort äfven i en mera avancerad period. Nafvelsträngen insereras hos Sepia, helt och hållet olika mot hvad den gör hos vertebrater och crustaceer. Den utgår nemligen från oesophagus, straxt framom (under) munnen, mellan de båda understa tentaklerna. Ofvanför detta ställe kan man tydligt urskilja läppar och maxiller. Den kommunicerar med gulans säck och i mån,

som embryo tillväxer, aftager gulans mängd, så att den vid embryos fulla utbildning, blott bildar en tuberkel mellan de båda understa tentaklerna. Tarmkanalen finner man fylld med samma ämne, som innehålles i gulans säck. Något som motsvarade amnios eller allantois fann Cuvier aldrig, och följaktligen icke heller några vasa umbilicalia, utan blott omphalo-mesenterica. Utvecklingen af Sepia skiljer sig således från fiskarnes och batrachiernas blott derigenom, att nafvel-strängen insereras närmare munnen.

Kristalbildningar i ägget af Helix aspera och hortensis.

Turpin har undersökt äggen af *Helix aspera* och *hortensis*[10]). Snäckorna lägga 50—80 stycken, i en massa hopklibbade ägg, på fuktiga ställen under stenar, buskar o. s. v. i en liten grop af 12—15 liniers diameter. De likna små perlor och äro vanligtvis alldeles runda, halfgenomskinliga och elastiska, så att de flera gånger studsa upp om man låter dem falla mot något hårdt. De hålla 2 lin. i diameter och visa under förstorings-glaset en mängd framstående punkter, härrörande af en oändlig mängd rhomboëdriska kristaller, som bekläda den yttre hinnans inre sida, och som egentligen utgöra föremålet för Turpins afhandling. Då ägget ännu ej är framfödt äro båda omgifvande hinnorna, som innesluta den inre ägghvite-lika massan med cicatricula, lika tunna och genomskinliga, men så snart det blifvit lagdt, eller kanske något förr, afsätta sig en mängd

---

10) Ann. des Sc. Nat. Avr. 1832.

små kristaller af kolsyrad kalk, som ungefär kunna hafva $\frac{1}{100}$ Millim. i genomskärning. Dessa kristaller finnas hos flera arter af musslor med skal, men saknas alldeles hos de nakna molluskerna. Uti äggen till andra arter af de med skal försedde sniglarne förekommer den kolsyrade kalken i form af en oregelbunden fällning, liksom på fogelägget. Vid samma tillfälle besannar Förf. SWAMMERDAMS observation angående de små perlmorglänsande, halfgenomskinliga, rundade korn, som finnas i åtskilliga molluskers substans. Han har undersökt dem hos *Paludina vivipara* och funnit dem alldeles öfverensstämma med SWAMMERDAMS beskrifning. Derjemte omtalar han det liknande förhållandet hos växterna, af hvilka ganska många innehålla små kristaller uti hela sin massa, och lemnar en uppräkning af de så beskaffade arter som äro honom bekante.

Det är anmärkningsvärdt, att så väl bland växter som djur, är förhållandet ofta motsatt eller ganska olika hos de mest närslägtade arter, så att T. föreslår, att af kristallernas närvaro, frånvaro eller form taga art-kännemärken.

Synnervens anatomi.

OZANAN har anställt undersökningar af syn-nerverna hos menniskan och oxen [1]). Enligt dessa uppkomma de från bakre paret af corpora qvadrigemina, och ingå på sella turcica en slags förening, men så, att de äro åtskilda genom en membran, som utgör en fortsättning af dura mater.

---

[1]) Archives gen. de Med. T. XXIX, Maj 1832.

Den bildar en säck, fylld med en hvit merg-substans, hvilken är flytande, nästan såsom grädda, och hvilken åtskiljer båda synnerverna. Genom mikroskopiska observationer har han äfven ådagalagt, att synnerverna icke korsa hvarandra, såsom man förut trott, men troligtvis kommunicera de båda genom den reservoir för merg-substans, som ligger emellan dem.

Ganglion intercaroticum.

Utom de af andra anatomer anmärkte ganglier på cervical-delen af nervus sympathicus, som äro mer eller mindre beständiga, såsom ganglion oticum upptäckt af Arnold, det af Scarpa och Andersch anmärkta vid art. temp. profunda, det af Neubauer vid utgången af art. maxill. inferna m. fl., finnes ännu ett, som synes vara vigtigare och mera konstant än alla dessa, och som blifvit upptäckt af Meyer i Bonn [2]. Han har kallat det *ganglion intercaroticum*. Det ligger på inre sidan af carotides i den vinkel, som bildas vid deras delning. Det är stort som ett riskorn, rödaktigt, fast och hårdt för känseln, och står i förbindelse med plexus nervorum mollium från ganglion cervicale supremum. Men dessutom kommer från nervus glossopharyngeus en fin nervgren, som någon gång upptager en kommunikationsgren från nervus vagus, och sedermera förlorar sig i gangliet. Det synes sålunda genom sitt läge vid delningen af 2:ne större ådror, genom sin textur och genom sina förenin-

---

[2]) Fror. Not. N:o 771, 1832.

gar med nervus glossopharyngeus och vagus hafva en med plexus coeliacus analog betydelse.

Ganglion oticum.

Prof. Müller i Bonn har undersökt det Arnoldska *ganglion oticum* [3]), och icke allenast bekräftat dess tillvaro, utan äfven noggrant bestämt dess förhållande till de kringliggande nerverna. Hos oxar äfvensom hos små kalfvar är det halfmån-formigt. Dess främre ända förenar sig genom en mängd fina gråa trådar med nervus buccinatorius, och från främre ändan utgå dessutom 2:ne grenar, som bilda nervslingor omkring nerv. massetericus, och omkring hela stammen af ramus tertius nervi trigemini. — De märkvärdigaste grenarne äro likväl de som gå till örat. Nervus ad tensorem tympani, uppkommer icke såsom Arnold trodde från gangliet, utan från nerv. pterygoideus internus, och går *genom* ganglion för att komma till musc. tensor tympani. Nervus petrosus superficialis minor Arnoldi deremot börjar i gangliet, men går icke till muskeln, utan ligger på yttre sidan af denna, och ingår i tympanum för att förena sig med ramus Jacobsonii af glossopharyngeus. Hos menniskan finnes det lika bestämdt, men har andra föreningar. Det hänger nemligen mera tillsamman med nervus pterygoideus internus samt stammen af 5:te parets tredje gren, och ger blott obetydliga grenar till nerv. crotaphitico-buccinatorius. Deremot afgår en betydlig gren till nerv.

---

3) Meckels Archiv, VI B. I & II Häft.

temporalis superficialis just på det ställe der art. spinosa går förbi denna. Äfven utgå de båda nerverna till örat: de äro här både kortare och finare, och gå båda emot musc. tensor tympani, samt troligtvis förbi denna till Jacobsonska anastomosen. Den nerv, som går genom ganglion till muskeln och som uppkommer från nerv. pterygoideus internus är både hos oxen och menniskan icke grå, utan hvit.

Kommunikation mellan nervus sympathicus och ryggmergs-nerverna.

Scarpa [4]) slutade af sina undersökningar på nervus sympathicus, att den endast står i förening med de bakre rötterna af ryggmergs-nerverna, och att härigenom blir förklarligt, hvarföre nervus sympathicus icke har någon motorisk kraft. Denna åsigt har likväl blifvit vederlagd så väl af Prof. Müller och Wützer i Bonn [5]), som af Prof. A. Retzius i Stockholm [6]), hvilka visat att så väl de främre som de bakre nervrötterna afge åtskilliga trådar för att bilda den gren som kommunicerar med ganglierna af nervus sympathicus. Den sednare har deröfver gifvit en ganska vacker och upplysande figur.

Eget brosk i larynx.

Rousseau [7]) har hos åtskilliga mammalier funnit ett eget brosk i larynx, mellan cartilago cricoïdea och cartilagines aryteno-

---

4) Annale Universali di medicina, Vol. 58., Maj, Jul., Aug., Sept., 1831. Art Scarpa de gangliis deque utriusque ordinis nervorum per universum corpus distributione ad Henricum Weberum anatomicum Lipsiensem epistola.
5) Meckels Archiv VI B. I & II Häft. p. 85.
6) Ibid. p. 261.
7) Fror. Not. N:o 731., 1832.

ideæ, på hvilket de sednare articulera. Det motsvarar således en cartilago semilunaris i de mera utbildade ledgångarne. Hos några djur, såsom björnen, coati, genotten m. fl. är det dubbelt, hos hunden lejonet, schakalen m. fl. enkelt, och hos rådjuret intages dess ställe af ligamentära fibrer.

Utveckling af foglarnes bröstben. Baron Cuvier har, med anledning af den af Geoffroy S:t Hilaire framställda läran om likformigheten i organernas evolution, undersökt utvecklingen af foglarnes bröstben. De arter, som härvid noggrannast följdes voro tama höns och änder, hvilka, så väl i hänseende till bröstbenets form, som lefnadssättet äro ganska olika. Han fann att hos kycklingen utvecklade sig i bröstbenet 5 benvandlings-punkter, nemligen, (efter Geoffroy S:t Hilaires benämningar), till ett *os entosternale* midtuti 2:ne *hyosternalia* på sidorna framtill, och 2:ne *hyposternalia* på sidorna baktill.

Hos kycklingen i ägget börjar ossificationen af sternum på 17:de dygnet af kläckningen uti ossa hyposternalia; på 19:de i os entosternale, och vid utkrypandet ur ägget synes äfven början till ossification i hyosternalia. Dessa ossificationer utbreda sig allt mer och mer, i det till sin form redan utbildade cartilaginösa bröstbenet, men gå ej tillsamman för att bilda ett ben förr än på 113:de dagen. Derefter börjar os entosternale att utbreda sin ossification framåt och bildar härigenom på 140:de dygnet den epiphys, som Geoffroy S:t Hilaire ansett såsom ett eget ben, och

gifvit namnet *episternal.* Denna bröstbenets osteogeni äger troligtvis rum hos alla gallinaceer. Men ett helt annat förhållande inträder hos ankan, svanen och andra vatten-foglar. Här begynner bröstbenet först på 40:de dygnet efter kläckningen att visa spår till benvandling på de punkter, som hos kycklingen motsvara ossa hyosternalia. Från dessa utbreder sig ossificationen åt sidorna, för att bilda bröstbens-kölen och bakåt för att omsluta det membranösa hålet, hvilket likväl icke är att anse såsom uppkommet genom bristande ossification, emedan det redan före dess början är färdigbildadt i brosket. Äfven hos dessa finnas os episternale och xiphisternale såsom epiphyser, icke såsom egna ben.

Etats-Rådet Herholdt har fortsatt sina undersökningar på *Coluber Natrix* [8]). De förnämsta resultater, som deraf blifvit bekanta, äro följande: Anatomisk undersökning af Coluber Natrix.

Hvar och en af honorna, som innehöll ägg, hade en längd af 300—500 linier, (ungefär 25—40 Sv. verktum), hvaraf det är troligt, att ormarna icke erhålla någon conceptions-förmåga förr än de uppnått denna storlek. Deras vigt var då ungefär 1705 gran; men då en ung orm af 90 lin. längd väger blott 36 gran, finner man att utvecklingen af organisk materia hos den fullväxta ormen är 10 gånger starkare än hos ungen. Lungornas förhållande till kroppen varierar ock: i början växa de

---

[8]) Fror. Not. N. 720, 1832. Se förut pag.

ungefär i lika proportion, men få sedan en tilltagande öfvervigt. Äfven deras textur undergår betydliga förändringar. Hos ormungen upptager deras främre, svampiga del 52 och den blåslika 48 pr. C. af bröst-caviteten, men hos den fullvuxne utgör den förra 29 pr. C. den sednare 71.

Af detta förhållande låter det sig också förklara, hvarföre de unga ormarne icke kunna hålla sig länge lefvande i vatten, då deremot de äldre deri må ganska väl.

Äggen hafva alldeles ingen kärlförening med ovidukten hvaruti de ligga, således ej heller någon Membr. decidua, och de ådror, som Herholdt förra året trodde sig hafva upptäckt på torkade ägg, voro blodstrimmor, uppkomne derigenom, att äggen voro utskurne ur ormen och dervid blifvit blodiga.

I början af Julii börjar hos honan äggets utveckling. En mängd små ägg, hvilka sedan förlidet år börjat att växa uti oviducten få nu en fast membrana corticalis, men innehålla ännu hvarken matrix, kärl eller embryo, blott en halfstelnad vätska. Mot slutet af månaden hade gulan och hvitan skilt sig. Gulan var innesluten i en fin hinna, och en del af ägghvitan var stelnad, i synnerhet på ytan. På gulans yta fanns nu en liten matrix, med ett ganska litet hoprulladt embryo, som innehöll sin punctum saliens.

Respirationen tillgår hos ormarna på följande sätt: Larynx ligger vid tungroten, i tungskidan, ganska löst fästad, så att den

med

med mycken lätthet kan göra en rörelse från struptrakten till bakre mynningen af coanæ. Här öppnar sig rima glottidis till ett rundt hål, utstöter den förut inandade luften, och inandas frisk luft, hvarefter öppningen drages tillsamman och luftstrupen drages tillbaka till sitt rum bakom tandfåran. Ormen behöfver således icke, såsom man fordom trott, slå tungan tillbaka öfver rima glottidis.

Ett annat märkvärdigt förhållande upptäckte Herholdt i afseende på digestionsprocessen. Han fann nemligen, att oesophagus spelar en hufvudsaklig rôl, och att dess bakre portion derföre är ansenligt utvidgad och mycket kärlrik. Förf. gaf en orm flera grodor, hvilka efter några dagar funnos liggande i oesophagus, nästan alldeles smälta, hvaraf Herholdt gör den slutsatsen, att bakre delen af oesophagus gör tjenst såsom mage, emedan dels cardia är för trång, dels magen är för liten att emottaga större osmälta stycken, såsom hos mammalia. Magen deremot tror H. fungera såsom duodemum.

Flourens har undersökt ryggmärgen hos sköldpaddan (Testudo mydas L.) [9]. Han fann der för hvarje nervpar en ansvällning af ryggmärgen; hvilka ansvällningar likväl icke motsvarade nerverna, utan kotorna, så att nerverna utgingo från de sammandragna ställena. Flourens vill

Ryggmärgen hos sköldpaddan.

---

[9]) Fror. Not. N:o 744, Sept. 1832.

genom detta faktum, hvilket han för öfrigt icke kan gifva någon fysiologisk betydelse, kullkasta den allmänt antagna satsen, att ryggmärgens omfång på olika ställen är proportionell mot nervernas olika styrka. Likväl fordras för afgörandet af en sådan fråga ännu många och noggranna undersökningar.

Örat hos Broskfiskarne. BRESCHET har gifvit några upplysningar om örat hos broskfiskarne[10]). Han har hos *Rockorna* funnit yttre hörsel-öppningen, och dessutom flera smärre gångar, som åstadkomma en kommunikation mellan reservoiren för det stärkelseartade ämnet och yttre huden, och hvilka hos olika arter äro olika till antal: 1, 2 eller 3. Hos *Raja Aquila* och *Scutata* äro yttre mynningarne omgifna af en liten muskel, som tjenar att öppna och sluta dem. Dylika öppningar har han äfven funnit hos *Chimæra*, särdeles *antarctica*, och tror att de tjena till någon exkretion, men med säkerhet har han ej kunnat bestämma deras förrättning.

Mjelten hos Petromyzon. MAYER i Bonn har [1]) visat att mjelten finnes äfven hos *Petromyzon*, som allmänt varit ansedd sakna den. Han har vidare funnit detta organ hos *chameleonten* och flera djur hos hvilka den förut ej varit anmärkt, så att han med full säkerhet tror sig kunna påstå att den icke saknas hos något af de vertebrerade djuren. Han vill

---

[10]) Nouveau bullet. d. Sc. p. la Soc. philomat. Seance du 21 Juni 1832.

[1]) FROR. Notizen, N:o 737, Juli 1832.

till och med visa att den finnes hos Molluskerna. Hos *Petromyzon* ligger den såsom en liten blåröd glandel vid öfra magmunnen nära vid lefvern och den broskartade hjertsäcken.

H:r Newport [2]) har beskrifvit nervsystemet hos *Sphinx Ligustri*, samt dess förändringar efter djurets olika tillstånd. Han fann att det under insektens öfvergång från larv till fjäril drog sig tillsamman, att flera ganglier hopsmälte till ett, och att nervtrådarne förkortade sig. En nerv beskrifves, som genom sin fördelning tyckes vara analog med vagus, en annan, som synes motsvara sympathicus. Då djuret skall öfvergå till puppa, uppsvälla nervloberna kring oesophagus betydligt, och likna något en hjernmassa, under det de från dem utgående nerverna blifva betydligen tjockare och kortare. Antennernas nerver, syn-nerverna äfvensom de hvilka äro bestämda för vingarne, äro betydligt förstorade, och de som tillhöra fötterna ligga hoprullade i thorax i väntan på den skeende utvecklingen. Nervsystemet hos Sphinx.

Fortplantnings-organerna hos iglarne hafva blifvit beskrifne af G. R. Treviranus. Han har funnit, att de långsåt kroppen gående kärlen, som stå i kommunikation med de nio runda blåsorna på båda sidor, hvilka man förut ansett vara vasa seminalia, och testiklar, vid parningstiden äro svällda, och innehålla ägg. De äro således ovarier och oviducter. De båda organer

[2]) Fror. Not. N:o 768. 1833.

man varseblifver på hvar sin sida om det, som man kallat penis, äro fyllda med en tjock vätska, hvilken Trev. funnit innehålla animalcula spermatica; hvarföre han anser dem vara testiklar. Det har länge varit bekant att iglarne äro hermafroditer af det slaget till hvilkas fortplantning en parning mellan 2:ne individuer fordrades, hvarigenom båda blifva fruktsamma, i likhet med sniglar, daggmaskar o. s. v. Men af Tr. undersökning tyckes det, att man haft ett alldeles orätt begrepp om denna parning, som till sin procedur lärer vara helt olika den inom de högre djurklasserna. Äggen komma nemligen, enligt Tr. ur ovaria in i testes, som icke bestå af sammanvecklade kärl, såsom det vid första påseendet synes, utan af små blåsformiga celluler. De befruktas der genom sädesvätskan och passera sedan ut genom hvad man kallat penis, som är en äggläggare, tjenande att i den andra igelns uterus införa de befröade äggen. Denna uterus består af en rund, med muskeltrådar försedd reservoir, till hvilken 22 små blåsor öppna sig. Tr. förmodar att Uterus icke har någon egen sekretion, utan blott tjenar till att bevara äggen, under det den saft, som tjenar till deras näring afsöndras i de omtalade blåsorna.

Hos Hirudo sangvisuga förhålla sig dessa delar liksom hos Hir. medicinalis, men hos H. vulgaris äger ett annat förhållande rum. Här ligga långsåt tarmkanalen 2:ne fasta kärl, och ofvanpå dessa 2:ne vidare, men kortare hinnaktiga rör.

De förra börja vid ändtarmen och gå i zigzag ungefär till midten af kroppen, hvarest de sluta sig i 2:ne blåsor med en gemensam öppning utåt. Den inre ändan af ovidukterna bildar en aflång ansvällning. Härifrån gå de först bakåt, böja sig sedan framåt och förena sig till en kort kanal, hvilken öppnar sig på ett litet afstånd framför öppningen af de manliga organerna. Längs utåt båda dessa kanaler finner man ägg, men Tr. vågar icke afgöra, huruvida äggen i den ena kanalen bildas och derifrån införas i den andra kanalen hos ett annat individ för att befruktas, eller om både ägg och semen bildas i det långa zigzag-formiga röret och sedan införas i de andra organerna.

M. Hall om Djurs vintersömn.

Under anställandet af försök på atmosferens förändring genom djurs respiration, har D:r Marshall Hall i London undersökt lifsfunktionerna hos vintersofvande djur [3]. Han anser vintersömnen vara af högst olika beskaffenhet med vanlig sömn, och har funnit, att djur under detta tillstånd ej absorbera något syre ur luften, och att respirationen är nästan alldeles afstannad, ehuru hjertat fortfar att vara i rörelse. Flädermöss, igelkottar &c. kunna under sin vintersömn utan att skadas, hållas 10 — 15 minuter under vatten, då de vid andra årstider dö inom 3 minuters förlopp.

J. Müllers mikro-

Följande äro de hufvudsakliga resultaterna af de noggranna undersökningar Prof.

[3] Fr. Not. 712.

skop, undersökningar af blod och Lympha.

J. Müller i Bonn anställt på blod och lympha, med mikroskoper af den i sednare tider till hög grad fullkomnade konstruktionen. Då M. händelsevis erhöll lympha i större qvantitet, som utflöt ur ett sår på en menniskas fot, ville han undersöka huruvida den innehåller kulor, hvilket blifvit nekadt af de fleste nyare anatomer. Det befanns då, att lympha innehåller kulor, uppslammade i stor mängd, samt dessutom upplöst trådämne, hvilket efter hand utfäller sig såsom ett koagulum. Alldeles detsamma synes med ännu större lätthet på lympha af grodor, hvilken temligen ymnigt erhålles om man på en stor grodas lår uppskär huden, med undvikande af blodkärl, och något afskiljer densamma från de underliggande musklerna. Om grodan förut fått svälta någon tid så är trådämnet i vida mindre qvantitet för handen, eller saknas alldeles. Lymphans kulor äro vida mindre än blodkulorna [4]).

Blodkulorna bestå hos alla (vertebrerade) djur af färgämne, som midtuti innesluter en ganska liten hvit kärna. Menniskan har de minsta blodkulorna: deras diameter utgör per medium 0,0003 Par. tum (ungefär $\frac{1}{125}$ millim.), något litet mer eller mindre, så att ej alla uti samma bloddroppa äro lika stora. De lägre djuren, i synnerhet amfibierna hafva dem betydligen större. Hos menniskan och däggande djuren äro de cirkelrunda och plattade nästan som en penning. Deras tjock-

---

4) Fr. Not. 761.

lek utgör ungefär $\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{5}$ af diametern. Foglar, amfibier och fiskar hafva dem elliptiska, dubbelt så långa som breda, och än mera plattade. På grodans blodkulor bildas en liten upphöjning midtpå hvardera sidan, förorsakad af den något tjockare kärnan, men hos dem af andra djur märkes intet sådant, utan äro der sidorna platta. Blodkulans yttre del eller färgämne, löses ganska lätt i vatten, hvarföre det ej går an att dermed utspäda det blod man vill undersöka. Derigenom hafva alla förra undersökningar gifvit orätta resultater. Uti vatten svälla kulorna i ögonblicket och förlora formen så att det för undersökningen är nödigt, att antingen använda blodet rent, eller utspäda det med en lösning af salt eller socker, eller med serum hvari färgämnet ej löses. De hvita kärnorna äro deremot olösliga i vatten. För att få dem rena bör man uti ett urglas utspäda blod med rent vatten, och derefter försigtigt nedsätta detta uti ett större glas med vatten. Efter 12 à 24 timmar är allt färgämne upplöst, och kärnorna ligga på urglasets botten såsom små, hvita kulor. De hafva samma tjocklek, men ungefär fyrdubbelt mindre längd och bredd än *hela* blodkulan. Hos mammalia äro de således nära klotrunda, hos amfibierna aflånga, och åtminstone hos Salamandrerna plattade. Utom blodkulorna innehåller blodet äfven andra mindre kulor, som Müller påstår vara lympha- och chylus-kulor. Om man till en droppa blod sätter ett minimum af basisk kolsyradt kali, så sjunker koagulum

något långsammare utan att mekaniskt medföra dessa mindre och lättare kulor, hvilka då stanna uppslammade i serum och färga det hvitt. M. framställer den förmodan, att dessa chylus-kulor förvandlas till kärnor uti blodkulor, ehuru de visa sig något olika. De äro nemligen alltid, äfven hos amfibierna, runda. Hos dessa djur hafva de samma storlek som blodkulornas kärnor, men hos mammalia äro de tydligen större [5]).

Wagner om cirkulationen hos insekter.

Blodets cirkulation hos insekterna beskrifves af R. Wagner uti Isis [6]). Härvid omtalas naturligtvis i synnerhet ryggkärlet, eller hjertat, såsom det organ hvilket spelar den hufvudsakligaste rôlen. Wagner anförer historiskt allt som blifvit skrifvit om detta, och visar att de äldste anatomerna, Malpighi och Swammerdam, beskrifvit det bättre än alla de följande ända till Strauss. Cuvier, Meckel m. fl. hafva derom haft ganska oriktiga begrepp. Wagners afhandling utgör hufvudsakligen endast en bekräftelse af allt som Strauss uti sitt utmärkta arbete öfver *Melolontha vulgaris* (1828) härom anfört, men Wagner har uti lefvande djur, och i synnerhet uti larverna till *Ephemerae* sett den rörelse, som Strauss antager såsom nödvändig till följe af organets struktur. Ryggkärlet utgöres af en ytterst tunn kanal, näst under huden, långs åt ryggen,

---

5) Pogg. Ann. XXV, 4. Fr. Not. 763.
6) Isis 1832, Häft. 3, pag. 330, och häft. 7, pag. 778.

i synnerhet af abdomen. Det är genom hopsnörpningar, svarande mot inåtgående stora valvler, afdeladt i 8, midtpå något utvidgade rum, och slutar framåt uti ett något smalare kärl (aorta), som följer ryggen af thorax och slutas öppet uti hufvudet. Baktill slutar det blindt. Hvarje rum af ryggkärlet motsvarar ett af de 8 främre segmenterna af abdomen, vid hvilket det fästes genom 2:ne åt sidorna riktade knippen af fibrer. Uti främre ändan af hvarje rum finnes på hvardera sidan en tvärsgående öppning, hvars bakre kant bildar en valvel inåt, hvilket hindrar vätskan att inifrån utflyta. Invid denna öppning sitter en halfcirkelformig, något hårdare, half ring, på hvilken de sidofibrer fästas, hvilka annars borde insereras på sjelfva öppningens kanter: dessa lemnas således fria. Uti detta ryggkärl drifves blodet oupphörligt bakifrån framåt, genom täta kontraktioner som gå i nämde riktning, successive genom alla rummen [7]) och utgjutes fritt i kropps-kaviteten uti hufvudet. De stora valvler, som bilda gränser mellan rummen, äro riktade framåt och hindra således blodet att gå tillbaka; men vid sin utvidgning emottager *hvarje* rum en ny blodmassa, dels från det bakomliggande, dels från kropps-kaviteten genom de beskrifne sidoöppningarne; W. säger sig tydligen hafva sett detta. Från hufvudet flyter blodmassan

---

[7]) Dessa kontraktioner kan en hvar lätt se genom huden på en kålmask eller naken fjäril-larv.

bakåt uti kropps-kaviteten alldeles utan att innehållas i några kärl, men bildar dervid hufvudsakligen 2:ne stora, breda, föga begränsade strömmar vid sidorna af tarmkanalen, hvilka utskicka mindre strömmar åt kroppens delar, och åter upptaga andra derifrån kommande. Uti kroppens bakre ända böja sig de 2 stora strömmarne uppåt och framåt, längs utmed sidorna af ryggkärlet, som åter genom sina öppningar emottager blodet. Strömningen synes genom rörelsen af blodkulorna, som finnas till stor myckenhet. De äro aflånga, alldeles klara, och innehålla en liten dunkel punkt midtuti. Deras diameter är uti en ephemeræ larv $\frac{1}{2400}$ till $\frac{1}{2800}$ tum (eller vid pass $\frac{1}{100}$ millimeter), och således betydligen större än menniskans blodkulor, ehuru djuret är så litet! Uti Dipter larver har W. dock ej kunnat upptäcka några blodkulor. — Den förening som Müller trott sig finna mellan ovarierna och framdelen af ryggkärlet, bestrides helt och hållet; den har redan förut blifvit bestridd af Carus och Oken. Wagner säger sig väl hafva sett några fina trådar som sammanfästa dessa delar, men tillika att ingen, hvarken fysiologisk eller anatomisk grund finnes, att anse dem för något annat än enkla trådar, och allraminst att anse dem för kärl.

Litteratur. Histoire générale et particulière des anomalies de l'organisation chez l'homme et les Animaux. par J. Geoffroy S:t Hilaire. Paris 1832, 2 vol. 8:o.

Einige worte über die Keimenspalten und die bildung der Iris bey menschlichen Embryonen — von Rud. Wagner. Uti Isis 1832, N:o 7, pag 885.

Observationes anatomicæ de parte cephalica nervi sympathici, ejusque conjunctionibus cum nervis cerebralibus. Auct. T. G. Warrentrapp. Francof. 1831. — Inaugural disputation.

Fornverldens Fauna.

Tänder af Megatherium.

Uti Annales of Lyc. of New-York lemnar MITCHELL underrättelse om tänder af Megatherium, som blifvit funne på Skidaway-Island uti Georgien. Han anmärker att inga lemningar af detta djur förr blifvit träffade Norr om Æqvatorn. De skeletter man har, och hvaraf 3 nästan fullständiga finnas i Madrid, härstamma från Plata flodens område [8]).

KAUP om Mastodon angustidens.

Uti Isis har KAUP infört några artiklar, som innehålla mycket nytt från fornverlden. Han lofvar att lemna ännu mera uti ett snart utkommande arbete: Über die fossilen Thier-Überreste von RHEINHESSEN. Af 2:ne fragmenter af en underkäk till *Mastodon angustidens* CUV., hvilka blifvit funne tillhopa i jordlagren vid Eppelsheim i Hessen, bestämmer K. detta djur att tillhöra slägtet *Tetracaulodon* GODM. och ändrar namnet till *T. longirostre* [9]).

D:o ny fossil Rhinoceros.

Vid Eppelsheim förekommer äfven en art fossil noshörning, hvaraf CUVIER hänfört ett hufvud till *Rh. incisivus*, men som KAUP anser utgöra en egen art, hvilken han benämner *Rh. Schleyermacheri.* Den hörer till afdelningen med framtänder, är närmast lik *Rh. Sumatrensis* och charakteriseras genom följande: Vinkeln af näsincisuren infaller midtför andra kindtanden; de tjocka, breda näsbenen räcka ej ut öfver mellankäksbenet. Den lärer en-

---

[8]) Isis 1832, VIII, p. 905.
[9]) Isis 1832, VI, p. 628.

dast vara funnen på nämde ställe. Den rätta *Rhinoceros incisivus* Cuv., som är utmärkt genom sina stora framtänder, bildar enligt Kaup en egen afdelning i slägtet, som genom sina små, tunna näsben utan märke efter horn, närmar sig till *Palæotherium*. Öfverlefvorna deraf äro funna vid Mainz och Eppelheim [10]).

Uti samma, på lemningar af utdöda djur rika lager hafva några fragmenter af *Glires* blifvit funne, hvilka af K. hänföres till nya genera [1]). I fall detta skett med skäl, så är det något verkligen nytt för vetenskapen, ty alla de gnagare hvaraf fossila lemningar hittills erhållits, hafva bestämdt tillhört sådane genera hvaraf ännu lefvande arter finnas. — Det första af dessa djur, som benämnes *Palæomys castoroides*, har varit nästan så stort som Bäfvern, och ganska nära liknat denna. Det är bestämdt efter en skadad hälft af en underkäk, hvaruti endast den främsta kindtanden fanns qvar. Denna har inga invikningar af emaljen från inre kanten såsom Bäfvern utan i stället 4 afskilda öar af emalj. Rötterna äro 2, högst korta och slutna. Hålet för den bakre kindtanden är så grundt att tanden suttit fästad nästan endast genom tandköttet. Af alla omständigheter synes att djuret varit ganska gammalt.

D:o nya fossila gnagare.

Det andra djuret, som kallas *Chalicomys Jägeri*, har varit lika närslägtadt med

[10]) Isis 1832, VIII, p. 898.
[1]) Ibid. IX, p. 992.

bäfvern, hvarifrån de funna fragmenterna nästan endast skilja sig genom tillslutna tandrötter. Äfven de erhållna tänderna af detta djur äro ganska slitna, och visa att de tillhört ett åldrigt individ.

Af det tredje djuret säger Kaup sig känna 2:ne tänder, hvaraf den ena, som varit den främsta uti högra öfverkäken, ej liknar någon bekant gnagares tand. Den andra, som varit den bakresta af venstra öfverkäken, liknar samma tand af en *Hystrix.* Kaup benämner djuret *Chelodus typus* och tror att det haft likhet med Bäfvern och Hystrix. Man skulle ej utan skäl kunna fråga hvaraf K. vet att de båda tänderna tillhört samma djur.

Såsom supplement till underrättelserna om de nya fossila däggdjuren, torde det ej vara olämpligt att anföra följande [2]). En naturforskare, Hr B., som i början af 1832 kom från Berlin till Petersburg, fann vid genomsökandet af de från Zool. Museum kasserade skeletterna af däggdjur, kranier af 6 förut okända arter fossila elefanter, och nästan hela skelettet till en af dessa, hvilken han benämt *E. affinis.* Han har genom en kort uppsats uti Kejs. Vet. Academiens Bulletin kungjort sitt vigtiga fynd, och lofvat att utförligen beskrifva dessa nya arter, som han påstår vara genom ganska betydliga olikheter, i synnerhet uti kranium, skilde både från hvarandra och från de förut kände arterna. En så oväntad upptäckt väckte na-

---

[2]) Ur Isis 1832, N:o X pag. 1111

turligtvis uppseende, så att flera personer kommo för att beskåda dessa lemningar, hvarvid en, som trodde sig kunna lemna någon upplysning om hvarifrån de härstammade, berättade upptäckaren, att skelettet af *E. affinis* tillhört en elefant från Indien, hvilken för flera år tillbaka funnits lefvande i Petersburg. Konservatoren vid Museum, som sjelf hade låtit lägga benen der, hvarest Hr B. återfann dem, bestyrkte förhållandet.

Uti församlingen af *Asiatic Society* i Calcutta d. 5 Maj 1831 har utdrag af ett bref från den i Tibet resande GERARD blifvit uppläst, hvaruti han berättar sig hafva funnit en mängd fossila snäckor uti bergslagren i Tibet, ända till en höjd af 16 à 17,000 fot öfver nu varande hafsytan, och en hel Engelsk mil lodrätt öfver närmaste slätt. Han har der träffat en hel bank af fossila ostron sittande vid berget i samma skick hvari de fordom lefvat [3]. Dylika fenomen skulle förefalla otroliga eller oförklarliga efter den teorien, att hafvet en gång stått så högt öfver jordens yta. Vida rimligare är det att med de nyare geologerna antaga, att bergskedjorna på jorden, genom inifrån verkande orsaker hafva höjt sig öfver den fordom jemna ytan. Fossila snäckor på snöbergen i Tibet.

Ett nytt slägte af fossila koraller, *Thamnasteria* beskrifves af LESAUVAGE, Med. D:r i Caen [4]. Följande anföres så- *Thamnasteria* fossil korall.

---

[3]) Fr. Not, N:o, 721.
[4]) Ann. des Sc. Nat. Juli 1832, p. 328.

som slägtcharater: "Polypier pierreux, dendroïde, fasciculé, stellifère sur toute la surface; toutes les tiges marquées de renflemens et de rétrécissemens alternatifs." 4 arter anses höra hit nemligen: *Th. gigantea, Stellulata, Magnavilla* och *Digitata,* alla från Fransyska kalkbergen.

Litteratur. Die Versteinerungen der Fische und Pflanzen im Sandstein der Coburger Gegend. beschr. von D:r H. Berger. Coburg b. d. Verf. 32. 4. 29. Se Isis X, p. 1114.

Mémoires géologiques et paléontologiques publiés par A. Boué. Tom. I Paris 1832 av. planches.

Fossil Shells of the tertiary formations of North America, illustrated by figures drawn on stone from Nature. By T. A. Conrad. Vol. I N:o 1 — 8 (6 taflor med text, innehåller 23 arter).

A monograph of the Trilobites of North America, with coloured Models of the species by Jacob Green. Philadelphia 1832 12:o (med en litografierad planche).

I Sve-

I Sverige utkomna skrifter med afseende på Skandinaviens Fauna.

Professor NILSSON har fortsatt sina *Illuminerade figurer till Skandinavisk Fauna*, af hvilket vackra planchverk det 11:te och 12:te häftet utkommit. Det förra upptager ett däggande djur, neml. pl. 26. *Plöjråttan* (Lemmus agrestis); för öfrigt figurer öfver följande foglar: pl. 77. *Rödhaken* (sylvia rubecula); pl. 79. *Halfenkla Beckasinen* (Scolopax Gallinula); pl. 80. *Ängpiplärkan* (Anthus pratensis); pl. 81. *Grafgåsen* (Anas Tadorna); pl. 82. *Sjöorren* (Anas fusca); pl. 83. *Storskrakan* (Mergus merganser); pl. 84. *Årtan* (Anas Querquedula); pl. 85. *Rödstjerten*; pl. 86. fig. 1. *Gransångaren* (Sylvia rufa); fig. 2. *Löfsångaren* (S. trochilus); *Rödhalsade Gåsen* (Anser ruficollis). Uti tolfte häftet finner man figurer till 2:ne mammalier, neml. pl. 27. *Vatten-näbbmusen*, och pl. 28. *Fjellräfven* i dess sommardrägt. De foglar, som deruti upptagas, äro: pl. 88. *Svarta Hackspetten* eller *Spillkråkan*; pl. 89. *Bergfinken*; pl. 90. *Sädgåsen* (Anser segetum); pl. 91. *Fjellgåsen* (A. leucopsis); pl. 92. *Sillgresslan* (Uria troile); pl. 93. *Fjellugglan* ♀ (Strix nyctea); samt pl. 94. *Rördrommen* (Ardea stellaris). Uti texten som åtföljer dessa figurer, finner man åt-

NILSSONS illuminerade figurer.

skilliga bidrag till en närmare kännedom, än den man förut haft, om flera af dessa djur. Bland dem vill jag i synnerhet fästa uppmärksamheten på den artikel, som rörer fjällräfvens färgförändring efter årstiden, hvilken äger ett särdeles intresse. Fjellräfven beskrifves vara om sommaren korthårig, ofvan gråbrun, under hvit, med nakna tår undertill. Genom de talrika utvandringar, som detta fjelldjur vintern 1831—1832 företagit till alla Sveriges lägre provinser, har en mängd individer blifvit skjutna äfven under sommaren och lemnat de förut saknade upplysningar, rörande detta djurs färgförändring.

Jag bör äfven nämna, att samma författare nyligen annonserat snara utgifvandet af fortsättningen till "*Skandinavisk Fauna*", jemte en ny och omarbetad upplaga af de redan utgifne delarna [5]).

Svenska foglar af von Wright. Af Herrarne v. Wrights planchverk "*Svenska Foglar* &c." hafva ytterligare fyra häften, hvardera innehållande 6 plancher, utkommit, nemligen det 22:dra, 23:dje, 24:de och 25:te. Uti det 22:dra finner

---

[5]) Enligt den subskriptions-anmälan, som är att tillgå hos alla Bokhandlare, kommer hela arbetet att utgöra 5 delar, nemligen 1:sta upptagande däggande djuren; 2:dra foglar; 3:dje amfibier; 4:de fiskar, samt en särskilt del, innehållande *Allmän Zoologi*, jemte en *inledning till Geologiens studium*. Subscription är tillåten på enskilta delar af arbetet och priset beräknas efter 4 sk. arket för subskribenter, men 5 sk. för köpare.

man sköna figurer till *Falco subbuteo*, *Corvus pica*, *Garrulus infaustus*, *Sylvia phoenicurus* (unge) *Fulica atra*, samt *Anas crecca* ♂ i vinterdrägt. Det 23:dje upptager: *Turdus merula* ♀, *Sylvia Luscinia*, *Sylvia cinerea*, ungen till *Picus major*, *Numenius arquata*, och *Tringa alpina* om hösten. 24:de häftet innehåller: *Turdus merula* ♂, *Fringilla cannabina* ♂, *Sylvia hortensis*, *Turdus viscivorus*, *Limosa rufa*, och *Podiceps cristatus*. Uti det 25:te häftet finner man slutligen följande foglar afritade: *Cuculus cannorus* rödbrun hona, *Picus viridis*, *Emberiza nivalis* om vintern, *Authus pratensis*, *Scolopax gallinula*, *samt Numenius phoeopus*.

Jag har redan uti förra årsberättelsen anmält Professor Nilssons ''*Synopsis Ichthyologiæ Scandinavicæ*'', som utkom år 1832 i Lund under form af Academiska dissertationer. Som detta arbete sedermera uti tidningarne blifvit recenseradt, återstår blott att nämna, att deruti upptager författaren 164 arter, såsom tillhörande våra vatten. Af dessa höra de 97 till *Malacopterygii*, 45 till *Acanthopterygii* och 22 till *Broskfiskarne*. Förf. förer alla dessa arter under 57 slägtformer, af hvilka de artrikaste äro fördelta uti flera subgenera. Slägtena *Salmo*, *Cyprinus*, *Clupea*, *Gadus* och *Pleuronectes* hafva, andra att förtiga, i synnerhet blifvit riktade dels med nya arter, dels med en mera utredd synonymi. Då man tager i betraktande de stora framsteg Ichthyologien i andra länder gjort det sednare decennium, och att inom fädernes-

Nilssons Synopsis Ichtyol.

landet intet samladt arbete öfver fiskarne utkommit sedan år 1800, då Retzii Fauna Svecica utgafs; så är lätt att finna, att ofvannämde Synopsis i flera hänseenden varit af behofvet påkallad och att dess författare äger flere anspråk på vetenskaps-idkarnes tacksamhet.

Ny fisk af Ekström. Hr C. U. Ekström har riktat vår Fauna genom upptäckten af en ny fisk-art vid Mörkö Skärgård. Denna fisk har han kallat *Liparis barbatus* och beskrifvit den uti Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar för år 1832, pag. 168. Den synes mera sparsamt förekomma, då H:r Ekström endast träffat 2—3 exemplar.

Svenska spindlar af Sundevall. D:r Sundevall har slutat sin beskrifning af Svenska spindlarne uti en vidlyftig afhandling, som är införd uti *Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar* för år 1832. Denna innehåller af fam. *Citigradæ: Lycosa* med 19 arter, *Dolomedes* och *Ocyale*, hvardera med en art; af fam. *Saltigradæ: Salticus* med en och *Attus* med 14 arter; af fam. *Laterigradæ: Thomisus* med 3 och *Philodromus* med 7 arter; samt slutligen af fam. *Orbitelæ: Epeïra* med 12 och *Tetragnatha* med en art. Härtill komma tillägg och anmärkningar vid de föregående afdelningarne, hvaribland beskrifvas 2:ne nya arter *Linyphia*, en *Theridium*, en *Clubiona* samt en förut obeskrifven art, som bildar ett eget slägte uti fam. *Tubitelæ*, nemligen *Lycæna spinimana*. Detta slägtnamn bör, enligt författarens egen rättelse, kallas *Lycodia*, emedan namnet Lycæna redan förut fin-

nes användt. De Svenska arter spindlar, som hittills blifvit upptäckta, utgöra nu ett antal af 111. WALCKENAER, som beskrifvit de inom Frankrike förekommande spindel-arter, upptager dessa till 139. Det vore i sanning förvånande, om ej skillnaden i art-antal skulle vara större emellan dessa båda land.

Slägtet Chelonus af DAHLBOM.

Öfver de Svenska arter, som höra till Hymenopter-slägtet *Chelonus* har Magister DAHLBOM lemnat en monografi, som äfven finnes införd uti Vetenskaps-Academiens Handlingar. De arter, som deruti beskrifvas, stiga till ett antal af 8. Samma författare har äfven fortsatt sitt, i förra års-berättelsen anmälta, arbete: *Excercitationes Hymenopterologicæ*. Af detta har Part. 4 och 5 utkommit, som upptaga fortsättning och slut af beskrifningen öfver fam. *Sphegides*. Af Gen. *Larra* har förf. 7 arter; af *Dolichurus* och *Ceropales* en; af *Pompilus* uppräknas blott de Svenska arterna, som förf. förut i en särskilt monografi bekantgjort; dessa erhålla nu en tillökning af flera färg-varieteter och 2:ne nya arter, som förf., sedan dess förra arbete utgafs, lärt känna; så att hela art-antalet af detta slägte belöper sig till 24 i Sverige.

Excercitationes Hymenopterologicæ.

Tidskrift för Läkare och Pharmaceuter.

Tvenne periodiska skrifter hafva under förflutna året blifvit påbörjade: *Tidskrift för Läkare och Pharmaceuter* och *Tidskrift för Jägare och Naturforskare*. Den förra, hvars egentliga ämnen icke kunna här upptagas, innehåller dock åtskilliga originella anatomiskt-fysiologiska uppsatser, som äfven för zoologen äro af vigt

att känna, och dem jag redan ofvanföre på sitt ställe omnämt. *Tidskrift för Jägare och Naturforskare*, som af Jägare-Förbundet i Stockholm utgifves [6]), har för afsigt att utom sitt hufvudsakliga syftemål — spridandet af de, för jagtyrkets rationellare utöfning, gagnande grundsatser och lärdomar — äfven det, att samla observationer och på erfarenhet grundade uppgifter om våra inhemska djur- och fogel-arters lefnadssätt och historia. Uti detta sednare afseende är det som jag egentligen får anmäla denna Tidskrift på detta ställe. Hvarje månad utgifves ett häfte på 2:ne ark, åtföljdt af en planch, som i de flesta upptager figur öfver ett af Skandinaviens jagtbara djur. Då det blefve allt för vidlyftigt att uppföra alla deruti lemnade, mer och mindre vigtiga notiser, nödgas jag inskränka mig till några få. Bland dessa får jag nämna:

För Jägare och Naturforskare.

1:o En uppsats om *Skandinaviens Räfarter*, hvaruti den mera allmänt antagna satsen, att *Korsräf är en blott färgvarietet af vanliga Skogsräfven*, betviflas. Ännu sakna vi likväl tillräcklig kännedom för att afgöra om korsräf är en egen sjelfständig art, eller batard eller blott afart af *Svarta Räfven*. Hvad vi med säkerhet veta är, att genom fleråriga observationer på en korsräf-familj, som några jagtvänner i hufvudstaden underhållit, är upplyst, att alla derifrån härstammande af-

---

[6]) Redaktionen är uppdragen åt Prosten C. U. Ekström och mig.

komlingar bibehålla konstant en karakteristisk likhet uti cranii-bildningen, som skiljer dem tillräckligt från vanliga skogsräfven.

2:o En uppsats rörande *Rackelhönan*, öfver hvilken figur lemnas. 2:ne Hönor hafva blifvit uti en kull anträffade i Jemtland. Af Professor A. Retzii undersökningar af dessa hönors genitalia följer, att äggstockarne hos dem voro vida mindre utvecklade än hos en steril tjäderhöna.

3:o En utförlig beskrifning om sjöfogel-jagten i medlersta delen af vestra skärgården af C. U. Ekström, som innehåller vigtiga bidrag till vattenfoglarnes historia.

4:o En samling af observationer rörande *tjäderfogelns Lemmelns* och *fjellräfvens flyttningar*, samt zoologiska notiser öfver björnen, jerfven, vildrenen m. fl.

Det stora inflytande vetenskapliga resor måste äga på naturhistoriens utveckling, är lätt att inse. Det var genom dylika, som de flesta materialier hopsamlades, hvilka af Linné bearbetades och hvaraf hans snille sedermera formade den vetenskap, som till Svenska nationens heder är i litteraturens historia upptecknad. Men på Linnés tid var det också Sverige, som hufvudsakligen utsände naturforskare till alla verldsdelar och ägde derigenom öfvervigten. Sverige upphörde — och turen kom i stället till utländningarne. Dessa med större tillgångar och lättare kommu- Doctor Hedenborgs resa i Orienten.

nikationer hafva sedan år från år täflat med hvarandra uti ansträngning och uppoffringar för detta ändamål. Häruti få vi i synnerhet söka orsaken till deras nuvarande öfvervigt uti samlingar och artkännedom, äfvensom källan till den mängd af upptäckter, som årligen ske och bekantgöras. Ehuru ringa Sverige på de sednare decennierne deltagit, är det ändock en tillfredsställelse för mig att nu kunna omnämna de lyckliga resultater af vår landsman D:r HEDENBORGS fortsatta och oförtrutna nit för zoologien, under dess mångåriga, på egen kostnad företagna, vetenskapliga resa uti Turkiet, mindre Asien och Egypten. Förliden höst hade vi nemligen fägnaden se H:r HEDENBORG återkomma till fäderneslandet med vackra och betydliga samlingar af natur- och konstprodukter, hvilka han i dessa länder gjort under sin resa. Genom Regeringens frikostighet blefvo dessa samlingar för allmänna medel inlösta och de zoologiska till Riks-Museum aflemnade. Dessa, som till största delen förut saknades, hafva äfven gjort oss Svenskar bekanta med flera af de i sednare åren af H:rr HEMPRICH och EHRENBERG samt RÜPPEL gjorda upptäckter, utom flera alldeles nya saker. D:r HEDENBORG har redan återvändt till *Alexandria*, för att fortsätta de forskningar han redan så lyckligt börjat och hvaråt han uteslutande tyckes vilja egna sitt lif.

Resor inom fäderneslandet. Till slut får jag äfven nämna några ord om den framgång naturhistoriska rese-

före-

företag rönt inom vårt eget land. Förliden vår bildade sig en förening af entomologer, hvilka, mot en viss andel i den blifvande skörden, sammansköto en summa penningar till bestridande af omkostnaderna för en vidlyftigare vetenskaplig resa uti Lappmarkerna. Denna häraf bildade fond förstärktes vidare dels af Kongl. Vetenskaps-Academien, dels af flera enskilta mæcenater [7]), hvarigenom nödiga medel tillvägabragtes för 3:ne expeditioners afgång till olika fjelltrakter.

Första expeditionen, som egentligen åsyftade ett entomologiskt ändamål, och var bestämd till Lycksele och Åsele Lappmarker, uppdrogs åt Prof. J. W. Zetterstedt och Mag. Docens A. G. Dahlbom att utföra.

Den andra expeditionen, som förenade ett ornithologiskt ändamål, jemte det hufvudsakliga entomologiska, och bestämdes att afgå till Dovre fjell i Norrige, öfverlemnades åt vår utmärkte Entomolog Löjtnanten C. H. Boheman och Kandidaten E. Munck af Rosensköld från Lund, bi-

---

7) Såsom en skyldig erkänsla torde det tillåtas mig att här upptaga de personers namn, som af nit för saken bidragit till dess utförande genom subskriberade medel, utan anspråk på delaktighet af skörden. Dessa Herrar voro: Deras Excellenser Grefve C. De Geer, G. Trolle Bonde och J. H. Tawast, Öfverste-Kammarjunkaren Grefve N. Bonde, Hofmarskalken Baron A. Reutersköld, Kammarherren Baron K. Beckfriis, Kammarherren Baron C. Oxenstjerna, H:r Kapten C. Rosenblad, D:r P. B. Seton och H:r N. E. Müller.

trädde af eleven vid härvarande Skogs-institut H:r J. Wahlberg.

Den 3:dje afdelningen, hufvudsakligen ämnad för ornithologiska samlingar, ehuru det entomologiska intresset dermed äfven förenades, uppdrogs åt artisten Wilh. v. Wright och eleven vid ofvannämde Institut H:r Stenius, biträdde af en entomolog, studeranden H:r P. Frigelius från Upsala. Dessa Herrars resetur bestämdes att gå uppföre Torneå och Muonio elfvar, till Karesuando i Torneå Lappmark, samt vidare öfver fjellen till Norrska kusten och Fugelöe.

Alla dessa afdelningar afreste i början af våren och återkommo sent på hösten efter lyckligt och väl slutade värf, med ganska ansenliga insamlingar, som fullkomligt motsvarade den väntan man gjort sig. Omkring 50,000 insekter och 300 st. foglar var den materiella vinsten af detta rese-företag, troligen det största, som i Sverige blifvit tillvägabragt. Att en mängd nya arter af insekter skulle under en sådan resa blifva upptäckte, kunde man förutse, och så har inträffat. Utom denna vinst för vetenskapen medförde dessa resor flera andra, då man derigenom vunnit kännedom om olika insekters utbredning och vistelseort samt ägt tillfälle att anställa en intressant jemförelse emellan samma insekts allmännare eller sparsammare förekommande på olika punkter af våra fjelltrakter under en och samma tid. Att denna gynnande utgång af första företaget måtte föranleda och uppmuntra flera an-

dra dylika, är ett önskningsmål för alla dem, som inse huru stort fält ännu återstår inom norra delen af Skandinavien för vetenskapsmannen att skörda, och som erkänna att naturforskarens första skyldighet är, att fullständigt inhämta kännedom om sitt eget lands produkter.

ÅRSBERÄTTELSE
OM NYARE
ZOOLOGISKA ARBETEN
OCH
UPPTÄCKTER,

TILL

KONGL. VETENSKAPS-ACADEMIEN
AFGIFVEN DEN 31 MARS 1834;

AF

B. F. FRIES.

STOCKHOLM, 1834.
Tryckt hos P. A. Norstedt & Söner,
Kongl. Boktryckare.

INNEHÅLL.

Zoologi i allmänhet.

Antalet af kända djurarter . . . . . . pag. 1.
Naturhistoriska resor . . . . » 4.
Lärdas sammankomster . . . . . . » 9.
Planchverk . . . . » 10.
Läroböcker . . . . » 12.
Periodiska skrifter . . . . » 13.

Mastologi.

Näbbdjuret . . . . » 17.
Echidna . . . . » 18.
Halskotorna hos Bradypus . . . . . » —
Bidrag till Delfiners naturalhistoria . . . » 19.
Det djup, till hvilket Hvalfisken förmår sänka sig » 21.
Däggande djur på Caucasus &c. . . . . » —
Om Bufflar i fordna tider uti Frankrike . . » 23.
Vilda hunden i Nepaul . . . . . . » 24.
Llama djuret . . . . » —
Ytterligare upplysningar rörande Viscachia och Chinchilla . . . . » 27.
Nya djur-slägten och arter . . . . . » 30.
Litteratur . . . . » 31.

Ornithologi.

Klimatets inverkan på fogelarter . . . . » 38.
Luftsäckarne underlätta ej foglarnes flygt . . » 46.
Ovanliga ställen för fogelnästen . . . . . » —
Fogelägg kläckta i drifhus . . . . . » 47.
Pelicanus Sula . . . . » 48.
Sätt att konservera små foglar till uppstoppning » —
Bidrag till Egyptiska faunan . . . . . » —
— till Caucasiska faunan . . . . . . » 50.
Larus melanocephalus . . . . . . » 52.
Picus leuconotus . . . . » —

Alca impennis . . . . pag. 53.
Ibis falcinellus . . . . » —
Carbo cormoranus . . . . » —
Larus ridibundus . . . . » —
Apteryx australis . . . . » 54.
Nya fogel-arter . . . . » —
Litteratur . . . . » 55.

Herpetologi.

Om lefvande grodor uti sten . . . . . » 58.
Hvita askens verkan på skallerormen . . . » 59.
Ormar med bakre gifttänder . . . . . » 61.
SCHINZ arbete öfver Amfibierna . . . . » 62.
WIEGMANN's Beyträge . . . . » —
Testudo caspia . . . . » 63.
Uromastix . . . . » —
Litteratur . . . . » —

Ichthyologi.

Bidrag till Laxens naturalhistoria . . . » 67.
Om Pantsar-fisken . . . . » 68.
Bonitens språng öfver vattnet . . . . . » —
Fiskar i Caspiska hafvet . . . . . . » 69.
Ny art Cottus från Grönland . . . . . » 72.
Nya fiskslägten och arter . . . . . . » —
Litteratur . . . . » 73.

Entomologi och Helminthologi.

Insekter.

Myrornas förvandlingar . . . . . . » 75.
Om förvandlingen af Perla . . . . . . » 80.
— — af Ceratopogon . . . . » 81.
Insekternas geografiska utbredning . . . » —
Om insekterna uti Guyana . . . . . . » 84.
Antalet af kända Coleoptera . . . . . » 85.
SCHÖNHERRS genera & species Curculionidum . » 87.
Om Humlorna . . . . » 88.
En art af Blemus, som lefver under vattnet . » 90.
Undersökning af Loppan . . . . . . » 91.
Hemipternas anatomi af LEON DUFOUR . . » 93.

Om insekternas pulvilli . . . . pag. 97.
Ett insekt från Madagascar . . . . » 98.

Arachnider.

Om några Spindlars bo . . . . . » 99.

Crustaceer, Annelider och Helminther.

Audouin och Milne Edwards arbete öfver Anneliderna . . . . » 101.
Nordmann's micrographische Beyträge. Maskar i fiskögon . . . » 104.
Diplozoon paradoxum . . » 106.
utvecklingen af Lerneæ . . » 107.
Entomologisk Litteratur . . . . . » 109.
i allmänhet . . . . . » —
Coleoptera . . . . . » 113.
Orthoptera & Hemiptera . . . » 116.
Lepidoptera . . . . . » 117.
Neuroptera . . . . . » 119.
Hymenoptera & Diptera . . . » 120.
Arachnider . . . . . » 121.
Crustacea . . . . . . » 122.
Helminthologisk Litteratur . . . . . » 123.

Malacologi.

Mollusker.

Sepiernas hastiga färgförändringar . . . » 126.
Dessa djurs förmåga att hoppa öfver vattenytan » 127.
Djuret till Nautilus Pompilius . . . . » 129.
Snäckor som spinna tråd . . . . . » 132.
Pyrosoma . . . . » 133.

Strâldjur.

Strukturen af de lägre Medusæ . . . . » 133.
Coraller ansedda för växter . . . . . » 135.

Infusions-djur.

Ehrenberg om Infusions-djuren . . . . » 136.
Malacologisk litteratur Mollusca . . . . . » 137.
Radiata . . . . . . » 139.

Fornverldens Fauna.

Ny upptäckt bengrotta . . . . pag. 141.
Om djuren af Ammoniterna . . . . » —
Lefvande Trilobiter . . . . . . » 142.
Nya fossila arter . . . . » 143.
Bos urus funnen på Fyen . . . . . . » —
Elgskeletter i England . . . . » 144.
Litteratur . . . . » —

Anatomi.

Vertebrata.

Om örats muskler och ganglion oticum . . » 147.
Breschet om örats byggnad . . . . » 148.
Om Pupillar-membranen . . . . . » 149.
Linsen i ögat . . . . » 150.
Membrana pigmenti nigri . . . . . » —
Foramen centrale retinæ . . . . . » 151.
Nervus hypoglossus . . . . . . » —
Ett nytt ganglion . . . . . . » 152.
Nervus facialis hos foglarne . . . . » —
Om Fiskarnes hjerna . . . . . . » —
Halsportionen af nerv. sympatheticus . . . » —
Hjernans och Nervernas byggnad . . . » 153.
Magen hos en apa . . . . . . » 154.
Svalget hos Capybara . . . . . . » —
Mjelten hos ormarne . . . . . . » —
Tubus intestinalis hos D:o . . . . . » 155.
Truncus venæ mesentericæ hos Broskfiskarne . » 156.
Pancreas hos Stören . . . . . . » 157.
Capillar-kärlens klassifikation . . . . » —
Retzius om bildningen af Septum atriorum . » 158.
Communikation emellan Aortæ stammar hos krokodilen . . . . » 159.
Axillar-hjertan hos Chimæra . . . . » 160.
Lymf-hjertan hos Amfibierna . . . . » —
Egna korpuskler på ändarne af Art. lienalis hos vissa djur . . . . » 161.
Om blod-corpusklerna . . . . . . » 162.
Deras förhållande hos olika djur . . . . » 163.
Anatomi af gälarne . . . . . . » 165.
Simblåsans utveckling hos fiskar . . . . » 166.

Hudkörtlar hos Läderlappar och Vattenråttan pag. 166.
Egna organer för svettens afsöndring i huden hos menniskan . . . . . . » 167.
Testiklarnes byggnad . . . . . . » 168.
Sädesgångarne i penis hos Ornithorhynchus . » 170.
En egen väfnad i corpora cavernosa . . . » 171.
Mjölkgångarne hos några däggande djur . . » 172.
Menniskoägget och Embryo . . . . » —
Ögats första bildning . . . . . . » 174.
Utvecklingen af Blennius viviparus . . . » 176.
Njurarnes första bildning . . . . . » 178.
Teratologi eller läran om monstrositeter . . » 179.

Invertebrata.

Anatomi af Nautilus Pompilius . . . 129 & 180.
— — Glycimeris siliqua . . . . » 181.
— — Medusæ . . . . . 133 & 181.
Molluskernas skalbyggnad . . . . . » —
Nervsystemet hos Beroë . . . . . » —
Äggens och ungarnes utveckling hos Daphnia pulex » 182.
Insekt-Anatomi af Burmeister . . . . » —
Hemipternas anatomi af Dufour . . . 93 & 182.
Äggen af Blattæ . . . . » 182.
Blodiglens anatomi . . . . . . » 185.
Litteratur . . . . 186 & 198.

Fysiologi.

5:te nervparets function . . . . . » 187.
12:te Dito Dito . . . . . . » —
Musklernas beroende af nervsystemet . . . » —
Känslighet hos gangl. solare & olivare . . » 188.
Theori om svindel . . . . . . » —
Om sömnen . . . . » —
Nervrötternas funktioner . . . . . » —
Ett eget slag af omedvetna rörelser uti voluntära muskler . . . . » 189.
Menniskokroppens storlek uti olika åldrar . . » 190.
Djurens vintersömn . . . . . . » 191.
Djurs förmåga att längre tid lefva utan föda . » 193.
Functionen af Zonula Zinnii och Capsula lentis . » 194.
Optiska experimenter . . . . . . » 195.
Pulsens förhållande till blodomloppets hastighet . » 196.
Aconitens verkan på inflammerade capillarkärl . » 197.

Om bildningen af nya blodkärl . . . pag. 197.
Det glänsande ämnet i peritonæum hos fiskar . » —
Huru insekter respirera under vatten . . . » —
Litteratur . . . . » 198.

Zoologiska skrifter och upptäckter inom Fädernes landet.

Nilssons illuminerade figurer . . . . » 201.
von Wrights Svenska foglar . . . . » —
Sundevall, nya arter af Euphone . . . » 202.
Jägare-Förbundets Tidskrift . . . . . » —
Schagerström om Calionymus . . . . » 203.
— — Pagellus . . . . . . » 204.
Ekström, Fiskar i Mörkö skärgård . . . » —
Sundevall, Conspectus Arachnidum . . . » —
Boheman, Skandinaviska Pteromaliner . . . » 206.
Dahlbom, Exercitat. Hymenopterologicæ . . » 207.
Fries, Columbiska insekter . . . . . » —
Loven, undersökningar af de lägre sjödjuren . » 208.

Zoologi i allmänhet.

Huru stor är summan af alla bekanta djurarter? Denna fråga har länge varit framkastad, och ännu kunna vi endast approximativt besvara den. Orsaken finner man lätt: dels sakna vi ett omfattande specialverk, och måste derföre med svårighet ur den mängd af Journaler, Acta, Resebeskrifningar, dyra och ofulländade planchverk, hvarpå litteraturen öfverflödar, framleta beskrifningar öfver den mängd af nya arter, som uti dessa kringkastas och, så tillsägandes, dagligen bekantgöras; dels ock förnämligast brister oss en tillräcklig art-kritik. Emedlertid blir det ändock, äfven för vetenskapsmannen, af intresse, att erhålla en ungefärlig öfversigt öfver det redan kända artantalet. Försök i denna väg hafva H:rr WAGNER och OKEN lemnat. WAGNER [1]) beräknar de ännu lefvande djurarterna att uppgå till 78,849, samt de fossila till 4,645, eller tillsammans 83,494. OKEN [2]) lemnar följande öfversigt, upptagande det art-antal, som författarne tid efter annan angifvet: **Antalet af kända djurarter.**

af *däggande djur* antages såsom minimum 1149; skattas att utgöra 1500, nemligen efter

	år	arter
LINNÉ . . .	1767	221.
ERXLEBEN . .	1777	341.

---

[1]) Isis 1833, pag. 162.
[2]) Se dess Allg. Naturgesch. für alle Ständ. 7:te Lieferung.

efter	år.	arter.		
Gmelin	1788	343.		
Pennant	1793	489.		
Bechstein	1800	561.		
Illiger	1811	809.		
Humboldt	1821	500 (eft. saml. i Paris).		
Desmarest	1822	850.		
Temminch	1827	860.		
Minding	1829	1230.		
Ch. Bonaparte	1832	1149.		
Foglar			4109	6000.
Linné	1767	904.		
Latham	1782	2705.		
Gmelin	1788	2570.		
Illiger	1812	3779.		
Humboldt		4000.		
Bonaparte	1832	4109.		
Amphibier			1270	1500.
Linné	1767	213.		
Gmelin	1788	366.		
Lacepede	1789	303.		
Merrem	1820	677.		
Humboldt	1821	700.		
Bonaparte	1832	1270.		
Fiskar			3586	5000.
Linné	1767	475.		
Gmelin	1788	828.		
Lacepede	1798	1469.		
Humboldt		2500.		
Cuvier	1827	5000.		
Bonaparte	1832	3586.		
Artikulerade djur (med undantag af Annelidерna).			31,500	62,000.

		eg. insekter.	de öfr.	Summa.
Linné		2695.	286	2981.
Fabricius	1775	3626.	261	3887.
Gmelin		10,175.	678	10,853.

	år.	eg. insekt.	de öfr.	Summa		
Fabricius . .	1794	10,000.	541	10.541.		
— — . .	1805	12,513. (utom Lepidoptera).				
Humboldt . .	1821	44,000.				
Schreibers .	1832	30,000.	1,500	31,500. (efter Wiener-samlingen)		
Maskar (Annelider, Intestin.-maskar och Asterier)					1486	2000.
Linné . . .	1767			165.		
Gmelin . .	1788			669.		
Rudolphi . .	1809	(intestinal-maskar)		595.		
Lamarck . .	1816	(utomintestinal-maskar)		423.		
Rudolphi . .	1819	(intestinal-maskar)		891.		
Blainville .	1827	(utom intestinal-maskar)		595.		
Mollusker					4548	8000.
Linné . . .	1767	. . . .		841.		
Gmelin . .	1788	. . . .		2504.		
Lamarck . .	1822	. . . .		3590.		
Schmidt i Gotha	1832	. . . .		4548.		
Meduser					208	400.
Linné . . .	1767	. . . .		14.		
Gmelin . .	1788	. . . .		43.		
Lamarck . .	1816	. . . .		120.		
Eschscholts .	1829	. . . .		208.		
Polyper					604	800.
Linné . . .	1767	. . . .		179.		
Gmelin . .	1788	. . . .		495.		
Lamarck . .	1816	. . . .		604.		
Infusorier					410	800.
Linné . . .	1767	. . . .		21.		
O. Müller .	1786	. . . .		378.		
Gmelin . .	1788	. . . .		204.		
Lamarck . .	1816	. . . .		244.		
Ehrenberg .	1832	. . . .		410.		
				Summa	48,870	88,000.

Lägger man denna beräkning till grund, blifver förhållandet emellan de olika djurklassernas art-antal följande:

Däggdjur 1. Foglar 4. Amfibier 1. Fiskar $3\frac{1}{3}$. Insekter 40. Articulata aptera $1\frac{1}{3}$. Maskar $1\frac{1}{3}$. Mollusker $5\frac{1}{3}$. Stråldjur $1\frac{1}{3}$. Detta förhållande kommer emedlertid att undergå stora förändringar emellan vissa af djurklasserna; då man med temlig säkerhet kan förutse, att ännu inom insekternas klass de flesta upptäckterna återstå, hvaremot inom de fyra högre klasserna, åtminstone däggande djurens och amfibiernas, ingen maktpåliggande tillökning i artantalet är att vänta. Oken anser sig icke våga att uppskatta artantalet af de, uti Europas museer befintliga, insekter till högre belopp än 50,000; ehuruväl det ej är otroligt, att antalet belöper sig till det dubbla.

Med anledning af Wagners beräkning, har Oken uti Isis utlofvat ett pris af 100 floriner åt den, som lemnar en fullständig summering af alla djurarter, med hänvisning till källorna, hvartill äfven samlingar räknas.

Naturhistoriska resor.

Jag omnämde i förra Årsberättelsen den nya resa till norra Amerika, som Prinsen von Neuwied företagit. Underrättelser hafva sedermera från honom ingått, för hvilka Froriep i sina Notizen N:o 800 redogör. De gå likväl ej längre än till November 1832, då han vistades uti *New-Harmony* vid floden *Wabash*. Choleran, som då härjade i Amerika, hade nödsakat Prinsen att förändra reseplan. Stora insamlingar äro redan anlända från honom till Europa.

Närmare uppgifter rörande aflidne JACQUIMONTS högst intressanta resa uti nordvestra delarne af Hindostan innehållas uti denne nitiske naturforskares bref, som blifvit publicerade uti Nouvelles Annales du Museum d'Histoire Nat. 1832. Tom. 1, p. 135 och i Tysk öfversättning lemnade i FRORIEPS Notizen N:o 797—800.

Redan uti Årsberättelsen för 1832, omnämde jag den vidsträckta reseplan, som den bekante POLYDOR ROUX från Marseille, uppmuntrad af G. CUVIER, föresatt sig att utföra. Uti ett bref till Baron FÉRUSSAC [3]), underrättar han om framgången af sina undersökningar uti Egypten, hvilka sträckte sig från *Alexandria* till *Thebe*. Det vigtigaste deraf får jag längre fram på sitt ställe upptaga. Olyckligtvis blef sedermera en gräns för hans vidare undersökningar satt i Bombay, der han föll ett offer för sitt vackra nit att rikta vetenskapen med nya upptäckter.

RÜPPEL, som innevarande år åter anländt till Europa, har under det förflutna året berest Abyssinien, hvars hufvudstad *Gondar* han uppnådde efter en högst besvärlig resa från Massowah. De samlingar han hembragt från denna, dess 3:dje resa uti norra Afrika, komma att betydligt rikta vetenskapen.

Från vår landsman Dr. HEDENBORG hafva fägnande underrättelser ingått. Af förra Årsberättelsen är denna outtröttlige naturforskares 2:dra resa till Egypten bekant.

---

[3]) Annales de Sc. Nat. Tom. XXVII, pag. 72.

Uti bref, som tid efter annan ankommit, har Dr Hedenborg meddelat mig underrättelser om sin intressanta resa, af hvilka jag här endast kan anföra ett kort sammandrag: Efter ankomsten till Alexandria, som skedde den 7 Febr. 1833, företog Hedenborg först en excursion till ön Rhodos, och undersökte under 5 månaders tid denna ö. Resultatet häraf uppvisade en insamling af omkring 400 arter väl konserverade fossilier, hemtade från öns tertiär-formation; samt dessutom en samling af de vid kusten förekommande fiskar, crustacéer och lägre sjödjur m. m. Efter återkomsten till Alexandria med detta byte, företogs sedermera den andra excursionen till Röda hafvet, Sinai berg och steniga Arabien, då han på hemvägen närmare undersökte Delta i Egypten. Denna resa lemnade icke mindre rik skörd, att Dr Hedenborg skattar sin år 1833 gjorda insamling till omkring 1150 arter af alla djurrikets klasser. Dessa samlingar äro redan hemsända till fäderneslandet, ehuru ännu ej anlända. Sista brefvet från Dr Hedenborg innehöll, att han var sysselsatt med nödiga utrustningar till dess 3:dje excursion, som var bestämd åt det inre af norra Afrika, till trakter, dem ännu ingen naturforskare besökt. Resan var utsatt att taga sin början till instundande höst, och då man känner det nit, som lifvar Dr Hedenborg för vetenskapen, är att motse lyckliga resultater af densamma. Jag hoppas få i nästa Årsberrättelse återkomma till detta ämne.

Hr Eydoux har under förflutne år fulländat, i egenskap af Öfverläkare på Fran-

ska korvetten la Favorite, en resa omkring jorden, hvilken, ehuru ej egentligen ämnad för vetenskapliga undersökningar, som Astrolabe's och La Coquille's, har det oaktadt medfört upplysande underrättelser och åtskilliga nya zoologiska acquisitioner. De samlingar Eydoux hemfört, hafva tillfallit det rika museum i Paris, och öfver dessa har Geoffroy St. Hilaire lemnat en relation, som upptager det hufvudsakligaste af hvad de innehålla.

Hrr Ecklon och Zeyher från Hamburg hafva under ett längre vistande i Capkolonien och Cafferlandet derifrån hemfört betydliga samlingar till Europa. I synnerhet ådrager sig insektsamlingen, troligen en af de största, som från dessa trakter ankommit, mycken uppmärksamhet för den mängd af nya arter, som deribland innehållas. Under mitt vistande i Hamburg förliden höst ägde jag tillfälle att flygtigt öfverse den hos Hr von Winthem, som var sysselsatt med dess ordnande.

På få trakter af jorden har naturforskningen med den förkärlek och framgång slagit sig ned, som uti Brasilien. Af alla Naturforskare, som berest detta land, tyckes dock Hr Natterer från Wien i samlingsväg gjort bästa besked under sina 15-åriga resor omkring i landet. En kort berättelse derom har hans bror, Custos vid Wiener Museum, lemnat under naturforskarnes sammankomst i denna stad, hvaraf synes, att Natterer under 8 olika utfärder insamlat och till Wien öfversändt 781 däggande djur (144 arter); 7671 foglar (960

arter); 878 amfibier (167 arter); 887 fiskar, 32,136 insekter; 276 crustacéer; 801 conchylier; 73 blötdjur, samt 1229 intestinalmaskar. Ty värr! lära dessa stora skatter ännu vänta på bearbetare.

En ung och nitisk Zoolog Hr KÜSTER från Erlangen har förliden sommar företagit en resa till Ungern, Croatien och Dalmatien.

Hrr JOS. DE CRISTOFORI och G. JAN i Milano hafva annonserat, att den, i Mailand ingångna naturalhistoriska aktie-förening, kommer att fortfara för 1833, samt att expeditionen för året kommer att afgå till Grekland och Turkiet.

Catalogue raisonné des Objets de Zoologie, par E. MÉNÉTRIEZ, St. Petersburg 1832.

Hr MÉNÉTRIEZ företog år 1829 på Ryska Kejsarens befallning en zoologisk resa till Caucasus och längs efter Caspiska hafvet ned till Persiska gränsen. De frukter, hvilka denna resa lemnat för vetenskapen äro samlade uti ofvan citerade arbete, som till Kejserliga Vetenskaps-Academien i Petersburg afgafs. Den form Förf. valt för publikationen af sina anteckningar, måste högligen gillas, såsom varande ändamålsenlig och upplysande. Förutsatt, att alla determinationer äro med noggranhet och kritik gjorda, vore det att önska, att hvar och en resande måtte följa Hr MÉNÉTRIEZ's exempel. Då uti denna katalog omfattas de flesta af djurklasserna, och jag ämnar längre fram på sina ställen upptaga det vigtigaste, torde det ej anses öfverflödigt, att

på förhand lägga märke till en kort geografisk öfversigt, som Författaren förutskickar, i afsigt att fästa någon betydelse vid de uppgifne lokalerna för hvart och ett djurs "*habitat*". Han antager nemligen 3:ne skilda karakterer uttryckas af 1:o *den egentliga Caucasiska bergskedjan*, hvilken sönderfaller uti 3:ne regioner: *bergsfoten* eller den trakt, som ligger emellan 2000 och 6000 fots höjd[4]); *subalpinska regionen* emellan 6000 och 8000 fot; samt de så kallade *svarta bergen* från 8000 till 10,000 fots höjd. — Uti hvar och en af dessa regioner träffas egna, dem tillhörande djurarter, blott så vida gemensamma, att om vintern nedflytta vissa från en högre till en lägre liggande trakt. 2:o *Vestra stranden af Caspiska hafvet* från *Turki* till något nedom *Bakou*. Den förnämligaste olikhet i zoologiskt hänseende, som denna trakt i jemförelse med den Caucasiska erbjuder, finner man uttryckt på halfön *Abcheron*. 3:o *Stepperna emellan floden Kour, Lenkoran och Talychiska bergskedjan*. Denna sednare är att betrakta, som den naturliga gränsen emellan Ryska landet och Persien.

Den lyckliga idé af Oken, som, till oberäkneligt inflytande på vetenskapen, redan i 11 år församlat Tysklands läkare och naturforskare till årliga sammanträden på olika punkter inom Tyskland, har äfven börjat inverka på andra länder, der man nu följer Tyskarnes exempel. Sålun- **Lärdas sammankomster.**

---

4) Höjden beräknas efter Svarta hafvets yta.

da hafva Engelsmännen redan hållit 3:ne sådane sammankomster, nemligen 1831 uti *York*, 1832 uti *Oxford* och 1833 uti *Cambridge*. Dessa sammankomster äro i hufvudsaken bildade efter de Tyska, ehuru de skilja sig derifrån i flera väsendtliga stycken, såsom t. ex. deruti, att Föreningen är beståndande och organiserad under firma: *Brittish Association for the Advancement of Science*. Den som ej äger tillgång till de särskilta "*Reports*," som öfver Föreningens arbeten och sammankomster utgifvas, får jag hänvisa till Fror. Notiz. XXXVII, N:o 16, der underrättelse lemnas om förhandlingarne vid sista sammankomsten i Cambridge.

Uti *Caen* har äfven förlidet år i Juli en lärd kongress varit hållen, hvars hufvudsakliga föremål natur-vetenskaperna utgjort.

En natur-vetenskaplig Förening af vetenskapsmännen på *Hartz* har hållit sin 3:dje sammankomst i *Werningerode* 1833 i Juli; hvarom en kort underrättelse lemnas uti Fror. Notiz., N:o 819.

Öfver Tyska naturforskarnes och läkarnes sammankomst i Wien 1832, innehåller Isis 1833, Häft. IV, V och VI en vidlyftig relation, hvarur något utdrag ej här kan lemnas. Sista sammankomsten i fjor blef hållen i *Breslau*; hvaröfver närmare underrättelser Fror. Not. N:o 824.

Planch-verk. Af D:r Eschscholtz's *Zoologischer Atlas, enthaltend Abbildungen und Beschreibungen neuer Thierarten* &c.; hvarom förut (i Årsberrättelsen afgifven år 1830) är taladt,

har under året 5:te och sista Häftet utkommet. Det är bekant, att endast de första fyra Häften af detta arbete utkommo under författarens lifstid. Det Häfte, som nu anmäles, har Hr Rathke i Dorpat redigerat efter Eschscholtz's efterlemnade anteckningar, och har af utgifvaren erhållit flera originella tillägg, i synnerhet hvad de beskrifna djurarternas anatomi beträffar. Innehållet är uteslutande herpetologiskt, malacologiskt och entomologiskt, och skall på sina ställen i korthet upptagas.

Iconographie du règne animal par Guérin. Häraf hafva till och med 34:de Häftet utkommit, som innehålla af

Mammalia	48	plancher,	återstå endast	4.
Foglar	69	— —	redan slutade.	
Amfibier	30	— —	D:o D:o	
Fiskar	41	— —	återstå	29.
Mollusker	35	— —	—	3.
Annelider	11	— —	redan slutade.	
Crustacéer	18	— —	återstå	18.
Arachnider	2	— —	—	4.
Insekter	65	— —	—	45.
Zoophyter	19	— —	—	7.

Således återstå blott 110 plancher eller 11 Häften att utgifva, då detta ganska nyttiga och väl utförda planchverk är fulländadt.

Hr Guérin har äfven i förening med Hr Percheron annonserat utgifvandet af ett annat för Entomologerna kärkommet arbete: *Genera des insectes ou exposition détail-*

lée de tous les charactères propres à chacun des genres de cette classe d'animaux. Detta arbete kommer äfven att utgifvas häftevis med 10 plancher i hvarje, och tillhörande text. Hvart häfte kommer att kosta 6—7 fr.

Museum Senchenbergianum. Abhandlungen aus dem Gebiete der beschreibenden Naturgeschichte von Mitgliedern der Senchenbergischen Naturforschenden Gesellschaft in Frankfurt am Main. Af detta nya arbete är 1:sta Bandets 1:sta Häfte utkommet, innehållande: dels bidrag till fornverldens fauna af Hr von Meyer, dels zoologiska uppsatser af D:r Reuss m. m. (4:to med 5 plancher).

Iconografia della fauna Italica di Carlo L. Bonaparte Rome 1832—1833, utgifves i folio häftevis. Jag har deraf sett de 2:ne första, innehållet deraf skall på sina ställen redovisas.

Läroböcker. Då jag i förra Årsberättelsen anmälte Okens Allgemeine Naturgeschichte, borde jag derjemte hafva upptagit ett annat arbete i alldeles samma plan, som liktidigt med det förra har utkommet, nemligen *Naturgeschichte der drei Reiche zur allgemeiner Belehrung bearbeitet von* Bischoff, Blum, Bronn, Leonhard och Leuckart. Detta arbete utkommer på samma sätt som Okens i Häften, hvardera på 8 ark till mycket lindrigt pris. 7 Häften hafva redan lemnat prässen.

Utgifvandet af Okens *allgemeine Naturgeschichte* fortgår raskt, deraf hafva redan under året 7 Häften utkommet, inne-

hållande allmän zoologi och klassifikation. Med dessa slutas första bandet öfver djurriket eller det 4:de af hela verket. Ehuru detta arbete ej behöfver någon annan rekommendation hos mina landsmän, än Författarens namn, kan jag ej tillbakahålla att yttra den öfvertygelse, att säkerligen ingen Lärobok ännu utkommit i zoologi, som vore mera passande att lägga till grund vid den enskilta och offentliga undervisningen, än den nämda. Oaktadt arbetet lemnas till ett ovanligt nedsatt pris i jemförelse med andra Tyska arbeten, vore det att önska, att det blefve på Svenska språket öfversatt och derigenom mera allmänt brukbart äfven hos oss.

Traité élémentaire d'Histoire naturelle etc. par MARTIN ST. ANGE et GUÉRIN, med mycket plancher i 2:ne volymer, är annonseradt till utgifvande.

Af *Magazin de Zoologie*, Journal publ. par GUÉRIN, hafva under året kommet till min kännedom det elfte och tolfte Häftet af årgången 1832, hvarmed denna slutas, samt till och med 8:de Häftet för 1833. Innehållet af dessa komma på sina ställen att upptagas. Journalen kommer, enligt utgifvarens löfte, att utvidgas till en tredjedel af förra årgångens omfång. Planen är nu mera äfven så vida förändrad, att sectionernas antal, hvilka förut voro bestämda till 5, nu blott utgöra 3:ne: 1:sta innefattande *Vertebraterna;* 2:dra *Molluska* och *Zoophyta;* 3:dje *alla artikulerade djuren.* Hvar och en af dessa sectioner är Periodiska skrifter.

det tillåtet särskilt köpa, äfvensom entomologer hafva tillfälle, att särskilt af 3:dje sectionen utbekomma enskilta ordningar, utan att derföre nödgas taga hela sectionen [5]).

---

[5]) Under förra året hafva följande periodiska skrifter kommit till min kännedom:

Transactions of the Zoological Society of London. Vol. 1, part 1. London 1833.

Transactions of the Linnean Society. Vol. XVI, part. 3. London 1833.

Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Anno 1832, part. 1, 2; & 1833, part. 1.

Transactions of the American Philosophical Society Philadelphia. Vol. IV new series, part. 11. Philadelphia 1832.

The American Journal of Sciences and Arts by B. Silliman. Vol. XXIII, N:o 1 Oct. 1832; N:o 2 Jan. 1833; Vol. XXIV, N:o 1 April 1833; N:o 2 Jul. 1833; Vol. XXV, N:o 1 Oct. 1833.

Transactions of the Philosophical Society of Cambridge.

Mémoires de l'Academie Imperiale des Sciences de St. Petersbourg VI:em Serie. Tom. II. 1, 2, 3 Livraissons. St. Petersbourg 1832. Livraisson 4, 1833.

Mémoires de la Société de Physique et d'Histoire Naturelle du Geneve. Tom. V, Geneve 1832. (Obs. till år 1829 var Societeten i Geneve ett enskilt samfund, men blef då af Styrelsen sanktioneradt under namn: Société Cantonale de Physique et d'Histoire Naturelle.

Mémoires de l'Académie Royale des Sciences de l'Institut de France. Tom. XI, Paris 1832. Tom. XII, 1833.

Mémoires présentés par divers Savans à l'Académie Royale des Sciences de l'Institut

Periodiska Litteraturen har erhållet följande nya tillökningar.

Faunus. Zeitschrift für Zoologie und vergleichende Anatomie, herausgeben von JOH. GISTL, 1 Band, 1 Häft. München. (Utkom redan 1832, men så vidt jag känner har sedermera intet nytt Häfte utkommit. Det jag sett innehåller hufvudsakligen en afhandling af ZIMMERMAN, såsom prodromus till en framdeles lofvad monografi öfver slägtet

---

de France. (Sciences mathematiques et physiques). Tom IV, 1833.

Nova acta Physico-Medica Acad. Cæs. Leopold.-Carolinæ naturæ curiosorum. Tom. XVI, pars prior. Breslau & Bonn 1832.

Abhandlungen der Königlichen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, För år 1830 och 1831. Berlin 1832.

Mémoires présentés à l'Academie Imperiale des Sciences de St. Petersbourg par divers savans et lus dans ses assemblées. Tom. I, 1831.

The London and Edinburgh Philosophical Magazine and Journal of Science. Årg. 1833. (12 Häften i 2:ne Volumer).

Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geognosie, Geologie und Petrefactenkunde, herausgeben von LEONHARD & BRONN. Jahrgang 1833, (3 Häfte) Stuttgart.

(Årligen skall 6 Häften utkommma).

Isis, Encyclopädische Zeitschrift etc. von OKEN. Jahrgang 1833, 12 Häften.

Notizen aus dem Gebiete der Natur- und Heilkunde gesammelt und mitgetheilt von L. F. v. FRORIEP, Band. XXXVI—VII & VII.

Annales des Sciences Naturelles, par AUDOUIN, A. BROGNIART & DUMAS. Tom. XXVIII,—IX & XXX, Paris 1833.

(Ett Häfte för hvarje månad).

Amara; för öfrigt hvarjehanda små notiser, af hvilka åtskilliga tyckas förråda mindre grannlagenhet hos utgifvaren.

Revue Entomologique publié par Silberman. En Entomologisk tidskrift, som utgifves i Strassburg, mera härom på sitt ställe.

Masto-

Mastologi.

Förra Årsberättelsen upptog en viglig upptäckt af Hr Maule rörande *Näbbdjuret* (Ornithorynchus paradoxus). Vår kunskap om detta märkvärdiga djur har under förflutna år ytterligare blifvit utvidgad, dels genom samma Hr Maule's fortsatta undersökningar, dels genom en observation, som Kapit. Kings meddelat uti ett bref, uppläst för Linnéiska Societeten i London. Den förstnämde underrättar oss om åtskilligt, som upplyser detta, ännu ofullkomligt kända djurs lefnadssätt, hvilket jag derföre här vill upptaga. Näbbdjuren gräfva sig bo uti flodstränderna; flera sådane bo har Hr Maule undersökt och lemnar öfver dem följande beskrifning: I rät vinkel mot floden gräfver djuret uti stranden en underjordisk gång, hvars öppning eller ingång finnes under vattenytan belägen. Denna gång höjer sig småningom under det den förlänges i rak linea från floden; så att den, på ungefär 2:ne alnars afstånd från stranden, kommer att öfverstiga flodens högsta vattenstånd. Här delar den sig uti tvenne armar, af hvilka den ena går till höger, den andra till venster. Hvardera af dessa armar böja sig sedan åter mot hvarandra och förenas slutligen igen uti sjelfva boet, hvilket man vanligen träffar på 16 alnars afstånd från stranden, och något mindre än 2 fot under jordytan. Boet är beklädt med löf och mossa och

Om Näbbdjuret.

temligt rymligt. På detta ställe är det, som djuret skulle lägga sina ägg. Men ännu har det ej lyckats MAULE att, oaktadt han undersökt flera sådana bo, deruti träffa några. Deremot har han funnit flera stycken af ett äggskal liknande ämne [6]).

Kapit. KINGS meddelar, att han haft tillfälle undersöka en lefvande Näbbdjurshona, ur hvars mjölkkörtel han kunde utprässa en betydlig qvantitet mjölk. Dessa körtlar ligga på ömse sidor af underlifvet och intaga hela dess längd. Några vårtor finnas ej, utan mjölken framsipprar ur porer. Sedan han härå blifvit uppmärksam och man vet, att ungarne framkomma i October — November månader, hoppades han ett annat år kunna lemna vidare utslag i saken [7]).

Om Echidna. Hr OWEN i London har nu äfven anatomiserat en, nära med *Ornithorynchus* beslägtad djurart, *Echidna hystrix* och äfven hos denna funnit en dylik mjölkkörtel, som förut MECKEL upptäckt hos Ornithorynchus. OWENS demonstrationer häraf hafva skett inför Zoologiska Societeten.

Halskotorna hos Bradypus. Det är bekant, att Zoologerne ansett *sengångaren* (Bradypus tridactylus LIN.) göra ett undantag från den i öfrigt bland däggande djuren gällande normen, deruti, att denna djurart i stället för 7 halskotor skulle vara försedd med 9 sådane. MECKEL har likväl så till vida sökt reducera detta antal, som han yttrar sig böjd att betrakta

---

6) FROR. Notiz. XXXVI, N:o 14.

7) FROR. Not. XXXVI, N:o 15.

åttonde och nionde halskotorna rättligen böra utgöra ryggkotor; och Cuvier har efter dissectionen af ett ungt djur, hyst samma åsigt. Nyligen har Hr Bell inför Zoologiska Societeten demonstrerat 2:ne skeletter af denna djurart, nemligen ett af ett ungt djur, det andra af ett fullvuxet, på hvilka å ömse sidor af 8:de och 9:de halskotorna funnos ett afskildt sittande vidhängsel af ben eller refbens-rudiment. Bell visade, att dessa artikulera med kotornas transversella utskott, på hvilka en tydlig, ehuru föga djup, artikulationsgrop kunde urskiljas. Deraf följer, att dessa 2:ne sista kotor, som blifvit antagna som halskotor, verkligen äro ryggkotor, och att antalet af de verkliga halskotorna hos Bradypus blir detsamma, som hos alla andra däggande djur: eller 7. [8]).

Jag har uti Årsberättelsen för 1832 pag. 40 anfört Rapp's åsigt öfver det sätt hvarpå hval-artade djur gifva sina ungar di. Detta ämne har länge varit tvist underkastadt bland Frankrikes Zoologer. Geoffroy S:t Hilaire (den äldre) gick i sina påståenden så långt, att han, på grund af mjölkafsöndrings-organets beskaffenhet hos Delfinerna, hvilket han ansåg analogt med den, af honom såkallade Monotrem-körtelen hos *Ornithorynchus*, antog, att Hvalarne icke borde räknas till Mammalia. Detta antagande mötte naturligtvis en stark opposition, och föranlät Geoffroy, att hos Ministern för Marinen utverka en officiell skrifvelse, som afgick till alla Departemen-

Bidrag till Delfiners naturalhistoria.

---

[8]) Fror. Notiz. XXXVIII, N:o 21.

ter vid kusterna, med befallning att inkomma med underrättelser, som på något sätt kunde upplysa Hvalarnes natural-historia. Lemaout (père) har i följe deraf insändt till Ministeren 2:ne bref, som innehålla intressanta uppgifter, samlade vid ett tillfälle, då en hel flock af *Delphinus globiceps* strandade i en vik (le sillon de Talbert) vid Saint-Brieux. Vid detta tillfälle fångades 8 hannar och 21 honor, af hvilka de största vägde 2500 kilogr. och mätte $6\frac{1}{2}$ mètres, den minsta deremot 150 kilogr. och 2 mètres. Man lade, berättar Lemaout, den minsta delfinen till modrens bröst på stranden och såg, att ungen genast omedelbarligen fattade vårtan oafsedt dess sneda läge i förhållande till modrens mag-yta. Sedan dessa djur genom tillhjelp af 8 hästar voro uppdragne på stranden, lefde flera af dem 3:ne dagar på det torra. Lemaout nekar, att Cetaceernas mjölk coaguleras i vattnet, tvertom säger han att den innehåller en stor qvantitet fettaktigt ämne och bibehåller sin liqviditet till och med efter djurets död. Då dessa bref upplästes för Franska Vet. Academien, förklarade Geoffroy dem vara ej tillräckligt bevisande för att vederlägga hans teori, som han vidblef. Jemför man emedlertid dessa fakta med Rapp's resultat af de anatomiska undersökningar han förut anställt, hvilka synas i Frankrike ej vara bekanta, tyckes hela denna tvist vara upplöst och Cetaceerna tryggade att få bibehålla den plats i systemet, som allmänt blifvit dem tilldelad.

Lemaout har äfven uti denna sin uppsats upplyst om blodets beskaffenhet hos dessa djur. Han finner den erfarenhet besannad, att hannarnes antal städse är underlägset honornas inom de flockar, hvaruti de träffas tillsammans. Delfinhonan visar liksom hvalfisken mycken ömhet för sin unge, att ofta skriket af denne sednare, som på ett eller annat sätt råkat i nöd, vållat, att hela flocken, som hastat till stället, råkat för långt upp på grunden och strandat. Han anser ej otroligt, att man genom en lockning, som ungen, skall kunna förmå dessa djur att nalkas och blifva fångade [9]).

Hr Scoresby omtalar en händelse, hvartill han sjelf var ögonvittne på en hvalfiskjagt, som visar, till hvilket knappt troligt djup en hval förmår sänka sig i hafvet, och följaktligen den oerhörda tryckning han under denna sin dykning har att emotstå. Sjelfva berättelsen måste jag här förbigå, och endast upptaga resultatet af den observation, som en lycklig tillfällighet, under ett annars ganska kritiskt ögonblick af jagten, gaf anledning till, och hvilken flera omständigheter bidrogo att vitsorda. Det utröntes nemligen, att hvalfisken, träffad af harpunen, gick en engelsk mil på djupet, som, enligt en lätt anställd beräkning, förutsätter en tryckning af omkring 4000 ℔ på hvarje qvadrat-tum af djurets yta.

Däggande djur på Caucasus &c.

De underrättelser Hr Ménétries lemnar om åtskilliga däggande djur, som han anträffade under sin resa på Caucasus och

---

[9]) Gazette Médicale de Paris 1834, pag. 169.

i trakten af Caspiska hafvet, äro i sammandrag följande [10]). Han upptager 32 arter, af hvilka 2:ne: *Spermophilus musicus* och *Cricetus nigricans* uppgifvas vara ej förut anmärkta. På Caucasus träffas *Erinaceus europæus* ända till 8000 fots höjd. *Er. auritus* åter förekommer vid Bakou. *Ursus arctos*, *Lutra vulgaris*, *Felis cervaria* (som Perserna kalla *Varschack*), *Vildkatten* och *Räfven* finnas på Caucasus, den sednare mycket allmän, deraf förekomma flera färgvarieteter, som Förf. tillskrifver de olika höjder, under hvilka dessa djur lefva (?). På de högsta bergen lärer äfven *Svarta räfven* förekomma. Deremot bestrides alldeles uppgiften, att *tigern* skulle vistas på Caucasus, der icke heller någon annan af de större *Felis*-arterna träffas. Ménétries tror, att anledningen till denna oriktiga uppgift bör sökas deruti, att man fästat för mycken tillit till pälshandlares utsago, hvilka på marknaden uti *Nijni-Novgorod* uppköpa sina varor och alldeles icke bekymra sig om hvarifrån dessa ursprungligen komma. Någon gång träffas likväl tigern vid *Lenkoran*. På de *Taluchiska* bergen vistas hyænan. En enda *Skjäl-art*, som Förf. upptager under *Phoca vitulina* Lin., förekommer i Caspiska hafvet, den är der mycket allmän och harpuneras. Af smärre djur upptagas *Dipus Jaculus*, såsom sällsynt vid stränderna af Caspiska hafvet; *Mus messorius* allmän vid bergsfoten; *Arvicola*

---

[10]) Catalogue raison. des objets de Zoolog. Petersb. 1832.

socialis allmän på de Talychiska Bergen. På dessa träffas ock af idislande djur en råbock, som skall vara något skild från den Europeiska, då man deremot på Caucasus får se små flockar af hjorten. *Antilope subgutturosa* förekommer allmän, i synnerhet vintertiden på stepperna. Dessa fredliga och mindre skygga djur kunna lätt tämjas. På Caucasiska alperna finnes äfven den *Capra Ægagrus*, som PALLAS i Spic. Zool. XI. Tab. 5: fig. 2, 3 aftecknat. Deremot skall den så kallade *Uroxen*, som berättades der hafva för 60—80 år tillbaka funnits allmän, nu vara alldeles försvunnen. Bland husdjuren omnämner MÉNÉTRIES, utom bufflar, kameler, dromedarier och hästen, hvilka begagnas, äfven en egen race *puckeloxe*, mindre än vanliga oxen, men försedd med större horn och en puckel öfver manken: med nedtryckt triangulär rundad spets och omgifven af en tofs långa hår. Enligt de underrättelser Förf. erhöll, skulle denna oxe förekomma vild vid *Retsch* på Persiska området.

Bufflar hafva i fordna tider varit införda i Frankrike.

Uti *l'Histoire litteraire de la France* Tom. 17 förekommer en kort uppsats, som ej saknar intresse för zoologerna. Man finner nemligen deruti upptaget, att redan i 12:te seklet blefvo bufflar införda i Frankrike, ehuru dessa djur, af anledningar, som nu mera äro obekanta, för lång tid tillbaka åter försvunnit ur landet. Bufflen härstammar, som man vet, ursprungligen från Indien, blef derifrån under Medeltiden öfverförd till Egypten, Grekland och Italien. I sistnämde land hafva bufflarne i synnerhet väl aclimatiserat sig

uti de Pontinska träsken vid Rom och förekomma derstädes ännu. Anledningen till deras vidare utbredande och införande uti Frankrike, var den, att en munk, vid namn Laurent, från stiftet *Clairvaux*, som på sin abbots befallning gjorde i början af 12:te seklet en resa till Rom, för att af dåvarande Konung Roger begära understöd till återuppbyggandet af kyrkan i Clairvaux, erhöll under sitt vistande i Rom till present 10 stycken bufflar, hvilka det lyckades honom att helbregda medföra hem. Dessa djur fortplantade sig sedan i Clairvaux och utbredde sig än vidare i landet [1]).

Vilda hunden i Nepaul.

Hr Hogdson har meddelat Zoologiska Societeten några underrättelser om en vild hundart, som förekommer i Nepaul, hvaruti han trott sig hafva upptäckt den egentliga urstammen till våra hundar. Denna vilda hund kallas *Buansée*; den jagar både om dagen och natten i ett sällskap af 6—10 stycken, vädrar upp vildbrådets spår och följer slaget under skall, som stöfvaren. Detta skall liknar likväl lika litet stöfvarens ljud som schakalens eller räfvens tjut, utan är af ett alldeles eget läte. Fullvuxen låter denna hund ej tämja sig, men fångad såsom valp, blir den inom kort tid vänlig [2]).

Om Llama-djuret.

Det är bekant, att *Llaman* motsvarar i nya verlden, hvad kamelen är för den gamla; båda höra till samma afdelning af de idislande djuren, men utgöra 2:ne skilda

---

[1]) Annal. des Sciences Nat. Tom. XXVII, pag. 455.

[2]) Fror. Notiz. XXXIX, N:o 1.

djurslägten, af hvilka det Amerikanska benämnes *Auchenia*, och innefattar 2:ne arter: *Llama* och *Vicunna*. Dr MEYEN har uti sina "Beyträge zur Zoologie" [3]) lemnat flera upplysande bidrag, samlade under dess resa omkring jorden, öfver dessa båda djur, hvaraf jag här vill lemna ett utdrag. Förf. upplyser, att *Llaman*, som öfverallt i Peru är ett hemtamt djur, och som för Peruvianaren är detsamma hvad Renen är för Lappen, ursprungligen härstammar från det ännu allmänt på Cordillererna vildt förekommande *guanaco-djuret* (Auchenia Guanaco ILL.). *Llama* och *Guanaco* äro således en och samma art, det förra den domesticerade racen; det sednare den ännu vilda stammen. *Guanaco* uppehåller sig ständigt på bergen i granskapet af den eviga snöen; det lefver der i större eller mindre hjordar tillsammans och förekommer på vissa trakter ganska allmänt. Detta djur är icke skygt, låter nalka sig nära nog och springer ej fortare, än att man på en slätt med en god häst lätt rider opp det. Dessa sköna och nyttiga djur äro föremål för en indrägtig jagt, som Indianerna anställa. Fångade som unga, blifva de lätt tama och visa sin husbonde samma trohet och tillgifvenhet som hunden. Man skiljer *Guanaco* lätt från *Llaman* derpå, att de längre, från ryggen nedåt ömse sidor af kroppen hängande håren, blifva på den förra aldrig så långa, som på den sednare

---

[3]) Nov. Acta Physico-Med. Ac. Cæs. Leopoldino-Carol, Nat. Cur. Vol. XVI, pars. post.

och äro af en mera ljust rödbrun färg. En fullvuxen *Guanaco* har blott 32 tums höjd öfver skuldran, halsen är 17 tum lång. Detta djurs försvarsvapen är, utom pannan och fötterna, i hvilka sistnämde de äga en otrolig styrka och vighet att slå en fiende, en egen förmåga att ur magen uppkasta contenta öfver sin motståndare. Denna operation verkställa de i ett ögonblick utan någon synbar ansträngning, och utan att alltid vara retade. Som tamdjur är *Llaman* Peruvianernas förnämsta förmögenhet. De begagnas till lastdragare, ehuru påpackningen är förenad med stor svårighet och tidsutdrägt. Till lastdjur begagnas likväl endast hannarne, och en sådan kan efter sin storlek bära en tyngd af 60—100 ℔. Detta är dock en ringa del af dessa djurs nytta. Af köttet lefva invånarne, af ullen och huden kläda de sig och begagna dessutom den sednare till flera behof, af djurens spillning hemta de sitt bränsle o. s. v. Den svårighet med hvilken *Llama-djuren* förrätta parningen, honans brunstighet och dess derunder otyglade framfart, samt hannens liknöjdhet och tröghet hafva skriftställare omtalat. Herr Meyen bekräftar detta, och förklarar orsaken härtill ligga uti en egen construction af penis, hvarföre nästan alltid menniskans ledning fordras till biträde, om någon parning skall blifva tillvägabragd. Af *Llama* förekomma flera konstanta racer, de förnämsta äro *Paco* eller *Dvärg-Llaman* (Auch. Guanaco var. Alpaca). Denna är beklädd med en lång skön ull, som, på det $2\frac{1}{2}$

fot höga djuret, hänger ända till marken och nästan öfverskyler fötterna. *Paco* saknar Llamans callositeter på bröst och öfver knäen, har i stället en tofs med krusig ull på hvardera knäet. Hufvudet är kortare och mera rundt, än på Llaman. Man skulle således kunna betrakta Paco-racen såsom varande uttrycket af en yngre utvecklingsgrad af Llama-djuren, på hvilken den liksom stannat, och der hela den bildande kraften endast tyckes sträfva att öka hårbildningen. Någon gifven gräns emellan Llaman och Paco finnes dock ej, utan mångfaldiga öfvergångar, så till form, som färg och ullens beskaffenhet, existera dem emellan. Dvärg-Llaman brukas mindre till lastdjur, utan underhålles för sin sköna, långa och fina ull skull. En annan race af *Llama* är den så kallade *Moromoro*, som utmärker sig för sin storlek och brokiga färgteckning, en blandning af svart och hvitt. Dessa äro de bästa lastdjuren, men deremot är deras ull mindre god.

Då jag i föregående Årsberättelser upptagit olika författares åsigter och undersökningar öfver *Chinchill-* och *Viscache*-djuren, med hvilkas närmare bekantskap vetenskapen gjort under de sednare åren en stor vinst, oaktadt synonymien derjemte blifvit förunderligen intrasslad; så anser jag mig här böra fästa uppmärksamheten på ytterligare 2:ne vigtiga bidrag, som blifvit bekantgjorda nästan på samma tid, således utan att författarne till dessa kunnat hafva om hvarandras arbete minsta kännedom.

Vidare upplysningar rörande *Viscachia* och *Chinchilla*.

Det ena är af D:r MEYEN [4]), det andra af H:r BENNET [5]). H:r MEYEN lemnar bland annat den ganska vigtiga upplysning, att benämningen *Viscacha* tilldela Spaniorerna i Södra America åt flera djur, på samma sätt, som man i Europa gifver de härstädes förekommande arter af Harar ett gemensamt namn "Hare." Deraf kommer olikheten i de äldste skrifställarnes beskrifningar öfver dessa djur, af hvilka man tydligt kan finna, att de Viscacha, som förekomma i Peru, Chili och Buenos-Ayres, äro specifikt olika. Den *Peruvianska Viscacha* utgör enligt MEYEN icke blott en olika art, utan ett eget genus, som författaren beskrifver under namn af *Lagidium peruanum* och lemnar deröfver figur. *Den Buenos-ayreska Viscacha* är efter Förf. *Lagostomus viscachia* (Syn. med Lagost. trichodactylus LESS., non Brookes; Callomys viscachia ISID. GEOFF.; Viscacha Azara). God figur öfver detta djur meddelar LESSON i Illustrations de Zoologi Häft. 2. *Lagostomus trichodactylus* Brookes är en annan egen art, hvars fädernesland är obekant. *Lagostomus Chinchilla* (Syn. Eriomys Chinchilla LICHTENST.) är en 3:dje distinct-art af detta slägte, hvaröfver LICHTENSTEIN lemnat god figur och beskrifning. Skinnen af dessa djur, som i Berlin äfven förekomma i handel under namn af Chinchilla, komma från de nordliga hamnarne af Colum-

---

4) Se Nov. Acta physicomedica Bonn. XVI, p. 11.

5) Transact. of the Zool. Societ. of London, Vol. I, part. 1.

bien. Samma förhållande, som äger rum med Spaniorernas benämning Viscacha, visar H:r MEYEN äfven inträffar med deras *Chinchilla*, eller, att derunder flera skilda djurarter innefattas, nemligen: 1:o *Chinchilla laniger* Gray, från Coquimbo i nordliga delen af Chili. 2:o *Eriomys cinchilla* V. D. HOEVEN; ett från Chinchillan verkligt skildt Genus, som VAN DER HOEVEN uppställdt, och öfver hvilket GOLDFUSS i dess naturhistorisches Atlas, 15 Häftet Tab. 290 f. 1. lemnat fig. V. D. HOEV. tillade det artbenämningen "chinchilla" af den orsak, att han ansåg sitt djur utgöra den genuina chinchillan, som det likväl ej gör. 3:dje arten eller formen af Chinchillan är Molinas *Mus laniger*, som är ännu problematisk. Så långt D:r MEYEN. Det kan ej nekas, att dessa upplysningar äro tills dato de vigtigaste vetenskapen fått emottaga i ämnet.

H:r BENNETT kommer, efter en vidlyftig inledning och utförlig beskrifning öfver en ny generisk form, som han uppställer under namn af *Lagotis*, till följande resultat: att hans familj *Chinchilidæ* innefattar slägtena:

1. *Lagotis* BENNET med en art *L. Cuvieri*, från Peru.
2. *Chinchilla* med en art *Ch. Lanigera*, hvarunder som synonym upptagas MOLINAS mus laniger; VAN DER HOEVENS Eriomys(!); och ISID. GEOFFROY'S Callomys Chinchilla från Chili och Peru.
3. *Lagostomus* BROOKES med en art *trichodactylus*, hvarunder som sy-

nonym upptages, utom de vanliga, äfven Callomys viscachia Is. Geoff.

Utan att afse dessa slägtens olika tandbyggnad, som utförligt beskrifves, skiljas de lätt på tårna; då nemligen *Lagotis* har 4 tår på alla fötter. Chinchilla 5 på fram- och 4 på bakfötterna. Lagostomus 4 tår på framfötterna och 3 på de bakre.

Nya djur-slägten och arter. Uti ofvan citerade afhandling af D:r Meyen finner man ett nytt slägte angifvet, som troligen äfven hör till Chinchillidæ, och karacteriseradt efter ett Cranium, det enda parti H:r Meyen kunde erhålla af djuret. Detta slägte kallas *Galea*. Af Murina uppställer han ett nytt slägte *Akodon*, med en art *Boliviense* från Peru. Af Sciurina ett nytt slägte *Dendrobius*, med en art *Degus* från Chili. Dessutom beskrifves en ny art *Pteropus* från ön Luconia, kallad *pyrhocephalus*; en ny art af *Rhinolophus* från samma ställe, kallad griseus, samt en ny *Delphin: coeruleo-albus* från östra kusten af Södra Amerika.

Hr Steedman har upptäckt uti de inre delarne af södra Afrika en egen slägtform af rofdjur, som kommer Cuviers *Proteles* närmast. Hr Ogilly, som beskrifvit densamma [6]), kallar slägtet *Cynictis*. *Arten* har erhållit upptäckarens namn, således *Cynict. Steedmanni*. Hr Steedman har äfven upptäckt på samma ställe en ny igelkott, som erhållit namnet *Erinaceus frontalis*.

---

6) Se Transact. of the Zoolog. Societ. of London Vol. I, part. I, pag. 29.

En ny björnart från Andiska bergen har Hr KER PORTER gjort bekant. Denne är mindre än den Europeiska björnen och något kortare. Den skiljer sig från *Urs. ornatus* CUV. genom en olika profil. Färgen är becksvart, utom på främre delen af halsen och bröstet, der den är hvit. Ansigtet är gulaktigt hvitt, denna färg börjar på näsan emellan ögonen, beskrifver en halfcirkel under hvardera ögat, öfvergår i gråhvit på nosen, och utbreder sig sedan till de undre hvita partierna [7]).

En högst oväntad upptäckt har Hr BENNETT meddelat Zoologiska Societeten i London, nemligen: att man från det inre af Nya Holland erhållit en *Skjälhund*. Som detta antyder tillvaron antingen af någon större insjö, eller troligen en djupt inträngande hafsvik, torde denna upptäckt äfven i geografiskt hänseende icke vara utan inflytande [8]).

Af GEOFFROY S:T HILAIRE's och FR. CUVIERS *Histoire Nat. des Mammifères* hafva 65, 66, 67 och 68:de häftena utkommit. Litteratur.

Innehållet af dessa vill jag i korthet upptaga:

65:te Häftet upptager figur och beskrifning öfver *Jacchus penicillatus* ♀ GEOFFR.; 2:ne nya arter af *Cervus*, den ena kallas *Lobipes* från China, ♀.; den andra *campestris* från nya verlden; en *Felis armillatus* från Brasilien; samt *la Panthère*, gammal hanne från Algier. Figur åtföljer

---

7) FROR. Not. XXXIX, N:o 12.
8) FROR. Not. XXXVII, N:o 1.

äfven detta häfte öfver den albinos-varietet af Hudsonska Ekorren, hvars beskrifning förut är lemnad.

66:te Häftet innehåller: *Amerikanska Jaguaren*, en varietet; *Sciurus pyrropus; Delphinus Rissonii;* ett nytt slägte, hvars egentliga plats ej ännu kan bestämmas, som tills vidare kallas *le Pithécheir mélanure; l'Isatis gris;* och *la Genette pantherine.* Hvad *l'Isatis gris* beträffar, vore mycket att säga, då detta djur är inhemskt hos oss, eller vår så kallade *Blå räf.* Utrymmet här tillåter ej detta. Vi beklaga blott, att författare, som utgifva stora praktverk, ej alltid äro i tillfälle att sjelfve undersöka djuren i naturen, och ej söka att göra sig underrättade om de mindre, ehuru ojemförligt mera upplysande arbeten, som i samma ämne utkommit, författade af personer, som varit i tillfälle att studera djuren i sin hemort.

67:de Häftet upptager: *Panthère femelle; Cerf de Timor;* en antilop kallad *Nanguer*, närslägtad med *Dama;* en vildbock från Pyrenéerna; *Delphinus rostratus;* samt *Babiroussa* ♂

68:de Häftet: Babiroussa ♀; *Jaguar* ♀ varietet; en *Herpestes* från Algier, kallad *Numidicus; Lemur dubius; Lemmus pratensis* Baill. samt vårt *Rendjur* hanne.

Af Lichtensteins *Darstellung neuer oder wenig bekannter Säugethiere* är 8:de Häftet utkommit, som upptager:

Ett nytt slägte *Rhinomys* af de insektätande rofdjuren, med dess enda, hittills bekanta art, *Rh. jaculus* från Cafferlandet.

3:ne

3:ne arter af slägtet Sorex, nemligen *S. cinnamomeus* från Cafferlandet, *S. crassicaudus* fr. Nubien och *pulchellus* från Kirgisiska stepperna; 2:ne arter *Chrysochloris* eller *Chr. aurata* Cuv. och *Chr. holosericea* Licht. båda från södra Afrika; samt slutligen *Mustela frenata*, en ny art från Mexico.

Enligt en, af utgifvarne till det bekanta *Schreberska plancheverket öfver Däggdjuren* lemnad prospectus, som åtföljer *Isis* 1833 3:dje häftet, underrättas man om åtskilligt som torde blifva välkommet för alla dem, som redan äga antingen en del eller allt af detta ännu ofulländade verk. Prospectus upptager först en förteckning öfver alla plancher, som af detta arbete utkommit, hvarigenom det blir möjligt att förvissa sig, om man äger arbetet komplett, eller hvad som deraf fattas. Det bristande kan nu mera erhållas på reqvisition, ställd *franco* till Expeditionen [9]). 54 Häften samt 15 supplement-häften, eller till och med det 69:de Häftet, äro allt hvad som utkommit; det är fördeladt i 7 delar. Texten till 6:te delen är ännu ej utgifven. Så väl denna, som fortsättningen af hela arbetet, hafva Hrr Nees von Esenbeck, Goldfuss och Rud. Wagner åtagit sig att ombesörja. Fem nya Häften äro lofvade att ofördröjligen utkomma.

---

9) An die Expedition des Schreber'schen Säugthier- und Esper'schen Schmetterlings-Werkes in Erlangen.

Magasin de Zoologie, Journal publié par Guérin, upptager i 11:te och 12 häftet af årgången 1832, samt i de första 8 häftena af 1833 följande afhandlingar rörande däggdjuren, alla af Hr Isidor Geoffroy S:t Hilaire:

1. *Remarques sur les principaux caractères des espèces du genre Lièvre, concidérés dans leurs rapports avec les circonstances locales.* Denna åtföljes af beskrifningar öfver 3:ne nya arter af Lepus: 2:ne från Södra Afrika L. crassicaudatus, och L. arenarius, samt en från Indien L. ruficaudatus. Figurer lemnas öfver de tvenne första.

2. En revision af *Lacepede's* slägte *Macacus* bland Aporna, som indelas uti 3:ne subgenera: *Cercocebus*, *Maimons* och *Magots* (Inuus), till det sednare tillkommer en ny art *Macacus arctoides* från Cochinchina.

3. Beskrifning öfver en ny art *Cavia*, upptäckt af d'Orbigny i Patagonien, kallad *C. australis.* Detta slägte innehöll förut blott en enda art *Aperea;* ty den art, som Prins Maximilian upptog under C. rupestris, tillhör slägtet *Kerodon* Fr. Cuv.

4. Beskrifning öfver 2:ne arter *Sorex*: *S. flavescens* från Cap; *S. personatus* från Förenta Staterna i Norra Amerika.

Dissertatio Zoologica, enumerationem Mammalium Capensium continens, auctore Joh. Smuts. Leidæ 1832, stor qvart, pag. 108, är ett ganska förtjenstfullt arbete, utarbetadt efter en god princip. Af Localfaunor är vetenskapen i närvarande period framför annat i behof.

För dem, som sakna tillgång till DUPERREY's sköna praktverk, hvarom förra Årsberättelsen vidrört, får jag nämna, att Isis 1833, Häft. I. pag. 30 upptager i Tysk öfversättning det vigtigaste af hvad som rörer de uti nämde resa förekommande underrättelser och beskrifningar öfver däggdjur,

Über die Verwanschaft der kleinen (Insectenfressenden) Raubthiere mit den Nagern, von LICHTENSTEIN; är en ganska intressant afhandling, som finnes intagen uti Abhandlungen der Königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin (aus dem Jahre 1831). Berlin 1832. pag. 345.

Hr WIEGMANN i Berlin har uti Isis 1833. Häft. X. pag. 963 infört beskrifning öfver en Columbisk råbock, kallad *Cerv. Gymnotis*, hvarom han ännu är oviss, huruvida densamma är identisk med *Cerv. nemoralis*, HAMILT. SMITH, eller är en egen art. Denna beskrifning föregås af en ganska lyckad och upplysande framställning om hjortarterna i allmänhet och deras indelning efter vetenskapliga grunder. Som det här blefve för vidlyftigt att ingå uti detta ämne, inskränker jag mig blott till, att härpå fästa läsarens uppmärksamhet. WIEGMANN's *afhandling* tillhör egentligen ett planchverk, som på bekostnad af Ministerium för undervisningen m. m. i Berlin utgifves under titel: BÜRDE's *Abbildung und Beschreibung merkwürdiger Säugthiere*, och hvaraf en ganska liten upplaga utkommit, som endast blifvit utdelad emellan bibliothekerna i Preussen och ej finnes att tillgå i bokhandeln. Häraf hafva 2:ne häften utkom-

mit. Texten till det första har BRANDT författat, WIEGMANN den till det andra.

Hr WAGNER har utgifvit en kritisk Revision öfver de Brasilianska ap-arter, hvilka Hr SPIX i sitt bekanta verk: "*Simiarum & Vespertilionum Brasiliensium species novæ*" beskrifvit. Se Isis 1833. Häft. X. pag. 988.

CHARL. LUC. BONAPARTE'S *försök till en methodisk indelning af däggande djuren,* utgifven på Italienska i Rom 1832, finnes öfversatt på Tyska och införd uti Isis 1832. Häft. III. pag. 283, hvarjemte några tillägg och förbättringar följa i Isis 1833. Häft. XII. pag. 1218.

Uti *Iconografia della Fauna Italica di Carlo L. Bonaparte,* Rome 1832—33, hvaraf 2:ne fascikler in folio äro utkomna, upptages, som ny art, en räf från Calabrien under namn af *C. melanogaster.* Jag fruktar, att den utmärkte Författaren låtit missleda sig af en yttre färgolikhet, om hvars ringa betydelse vi i norden tillräckligt öfvertygat oss, att antaga denna, äfven hos oss förekommande varietet af allmänna räfven, såsom särskild art.

En ganska intressant afhandling af Hr J. F. BRANDT finnes intagen uti *Mémoires de l'Académie Imperiale des Sciences* de St. Petersbourg, VI:me Serie, Tom. 2, Livrais. 2, 1832, öfver Stellerska sjökons (Rytina Stelleri) tandbyggnad, jemte förslag till indelning af de växtätande Cetaceerna uti 2:ne underafdelningar med bestämda och säkra karakterer: *Halichoreæ* med slägtena

Manatus och Halicore; *Rytineæ* med slägtet Rytina.

BENNETT har såsom egen art beskrifvit en antilop från vestra delen af Afrika. Den är ganska närslägtad med *Dama.* BENNETT anser, att under benämningen A. Dama innefattas 3:ne skilda arter, hvarföre han helt och hållet utesluter detta namn; kallar sin art *A. Mhorr;* den PALLAS upptagit som Dama, kallar han med BUFFON *A. Nanguer* (jfr 67 Häft. af GEOFFR. & FR. CUVIER's Hist. Nat. des Mammifères); åt den 3:dje eller LICHTENSTEINS, EHRENBERGS och RÜPPELS Dama gifver han namnet *A. Addra.* För hvar och en af dessa lemnar han en kort diagnos, endast grundad på färgen, och upptager dem gemensamt under sectionen: *Damæ.* Se Transactions of the Zoological Society of London, Vol. I, part. 1, London 1833.

On the sacculated Form of Stomach as it exists in the Genus Semnopithecus FR. CUV.; by RICH. OWEN. Se Transact. of the Zoolog. Societ. of London, Vol. I, part, 1, pag. 65.

The Naturalist's Library. Mammalia Vol. I. Monkeys, by WILLIAM JARDINE. Edinburgh 1833. 12:o.

Ornithologi.

Klimatets inverkan på fogel-arter.

Hvarje Vetenskap, i synnerhet den, som söker intränga till det organiska lifvets hemligheter, har en viss ömtålig sida, den man i det längsta söker öfverskyla. En sådan upptäckes åtminstone i naturhistorien, då man bjuder till att reda för sig begreppet *art* (Species). Huru stor vigt måste likväl ej ligga på en nöjaktig teori för bedömmandet af hvad som är *art*, eller ej; då hela vetenskapen kan betraktas vara till en början grundad på blotta postulatet: *att djurarter existera.* Man skulle väl tycka, att en sådan teori borde hafva föregått all annan undersökning, såsom den grund, på hvilken man ämnar bygga; men då den ej hemtas *a priori* utan tvertom förutsätter ganska vidlyftiga, förberedande undersökningar i mångahanda riktningar, tror jag, att ej något stort misstag begås, om denna teoris uppnående förlägges till inemot samma tidpunkt, som vetenskapen hinner sin fulländning. Om vi således ännu måste nöja oss med provisoriskt bestämda arter, bör dock hvarje försök, att närmare utreda hvad naturen egentligen menat med *art*, skattas för en vinst — stor i den mån, som det grundat sig på ett mångsidigt studium af de förteelser, hvilka samma djurformer visa under olika yttre inflytelser. Vi hafva under föregående året fått emottaga ett sådant, af den, för sin ornithologiska kännedom bekante, Gloger i Breslau, hvilket i så många afseenden utmärker sig,

att hans arbete [10]) måste betraktas såsom ett af de vigtigaste, som under sednare åren i ornithologien utkommit. Detta arbete kommer onekligen att gifva ornithologien, om icke en alldeles ny, åtminstone en mera öfvervägande vetenskaplig riktning, än den i allmänhet hittills ägt, och kan jag i detta hänseende ej nog derpå fästa läsarens uppmärksamhet. Ehuru det är förenadt med mycken svårighet, att af ett så gediget och deducerat arbete lemna ett, för en Årsberättelse passande, utdrag, fordrar ämnets vigt, att de vigtigaste satserna åtminstone här omnämnas. Till en början blir det nödigt, att draga sig till minnes den strid om *arter*, som länge söndrat Tysklands Ornithologer uti 2:ne partier; af hvilka det ena med Pastor Brehm i spetsen, antagit den ringaste afvikelse hos foglarne i form, färg och lefnadssätt, såsom tillräcklig grund för bildandet af en egen, sjelfständig art, och som häruti gått så långt, att det afskiljt uti 2, 3, ja flera arter samma form, som man i allmänhet antaget utgöra en enda art. Det andra partiet, i hvars främsta led ständigt Hr Gloger kämpat, har sökt åter inskränka de antagne arternas antal, genom att framställa det omisskänliga inflytande, som klimat och olika lokaler äga på en och samma ursprunglig art, till följe hvaraf vissa foglars utseende så förändras, att man deraf blifvit förledd upptaga såsom skilda arter dem,

---

[10]) Das Abändern der Vögel durch Einfluss des klima's von Const. L. Gloger. Breslau 1833.

hvilka rätteligen endast utgöra *klimatiska varieteter* af en och samma *art*. Det är denna åsigt, som Hr Gloger med största evidens vidare utvecklar uti nyssnämde arbete. Efter att hafva visat nödvändigheten att skilja emellan *tillfälliga individuela förändringar*, som Gloger kallar *"Ausartung"* och *normala artförändringar* (*"Abenderung"*), som grunda sig på olika ålders-, köns-, årstids- och klimats-förhållande, och framställt de karakteristika dragen af båda dessa olika slags förändringar, söker han uti följande sats uttrycka rätta begreppet af *art* (Species):

"Benämningen *art* måste, som abstractum, beteckna concreta total-inbegreppet af en summa af egenskaper, som förefinnas, ehuru efter köns- ålders- årstids- och local-olikheter mer eller mindre framstående, hos sådana djur, som frivilligt och utan medverkan å menniskans sida förena sig inbördes i det ändamål: att genom *parning* och *fortplantning på efterkommande öfverflytta* samma karakterer med de återigen af nämde inflytelser beroende modificationer, och derigenom *betrygga ett fortfarande bestånd af varelser*, hvilka, under lika förhållande, äga eller antaga fullkomligt lika egenskaper, hvilka uti naturens stora hushållning intaga samma plats, hafva samma bestämmelse att uppfylla och samma lifsyttringar att utveckla, som de, från hvilka de *närmast* eller *ursprungligen* härstamma." Vetenskapens historia lärer, huru man småningom efter fortsatta iakttagelser öfver djurens lefnads-

sätt och utveckling kommit till allt större och större omfattning vid artbestämmandet, och till visshet om, att flera djur, som ofta kunna vara ganska olika till sitt yttre, dock utgöra individer af samma art. Det var således icke sällsynt, att hos äldre författare finna olika kön uppförda såsom egna arter; men dessa misstag rättades hastigt nog. Längre tid och fortsatta observationer fordrades för att vinna öfvertygelse om, att vissa djur ombyta utseende efter olika årstider och åldrar; och att indraga det betydliga art-antal, som under tiden blifvit bildadt af dessa förändringar, innan denna sanning gjorde sig gällande. Nu åter hafva vi under de sednaste åren ytterligare gjort ett steg framåt genom att tillegna oss den erfarenhet, att olika klimater äga ett omisskänligt inflytande på en ursprungligt identisk djur-art. Faber, var den förste, som gaf en bestämdare riktning åt dessa nya undersökningar, och hans sats: "att hvarje djur-art är ursprungligen bildad på det ställe af jorden, som bäst passade för dess organisation, och har från detta centrum småningom utbredt sig åt flera håll, samt under denna flyttning efterhand undergått åtskilliga förändringar efter de främmande förhållanden, hvaruti den kommit," ligger till en stor del till grund för Glogers längre utsträckta och mera utarbetade teori rörande detta ämne. De klimatiska artförändringarne visa sig märkbarast uti foglarnas *färgdrägt*, ehuru äfven *storlek, form* och till en del *lefnadssätt* kunna bero af klimatets och oli-

ka lokalers inflytelser, hvarpå flera exempel anföras. Gloger anser det väl omöjligt att strängt geografiskt bestämma gränserna för de klimatiska varieteterna, men antager 2:ne divergerande hufvudriktningar: nemligen en *nordlig* och en *sydlig*, som äga hvar sin bestämda allmänna karakter. Den *nordliga* riktningens artförändringar igenkänner man lätt på deras mindre lysande färger och en disposition hos dem att antaga en ofärgad eller hvit beklädnad. Genom en kort sommar och kulen höst och vår m. m. minskas hudorganets verksamhet, hvarigenom ruggningen fördröjes eller hindras, så att den ofta blir endast partiell. Fjädrarne förhindras deraf att antaga högre färger och stanna vanligen vid ett utseende, som mera liknar ungarnes i allmänhet. Albinos varieteter äro också vida allmännare i norden och i bergsländer, än på slätterna i de södra länderna. En stor del af nordiska djur äro normalt antingen alltid, eller endast om vintern hvita. Att denna vinterdrägt blott tillhör de nordligt lefvande individerna, och ej finnes hos de sydlige, är ett anmärkningsvärdt factum, som länge varit bekant, hvad däggdjuren beträffar; men Gloger söker äfven visa, att samma förhållande inträffar hos foglarna, och visar på flera grunder och observationer, att detta är fallet med den *Skottska ripan* (Tetrao Scoticus), som han i följe deraf antager för en blott klimatisk förändring af *Lagopus subalpinus*. Uti *sydliga klimater* åter inträder ett motsatt förhållande. Hudorganets verksamhet

blir stegrad genom inverkan af en förhöjd luft-temperatur och en dermed i förhållande ökad djurisk värma. Deraf följer, att ruggningen sker tidigare och fullkomligare, att således ungarne ganska snart, t. o. m. i 2:dra året, få en färg, som är lika vacker och liknande den, hvilken de af samma art uti nordligare klimat först erhålla efter flera års förlopp, och att sydboerna ganska snart få ett utseende, som i norden ej kan utvecklas af bristande lifslängd. För att rätt inse detta, bör man påminna sig det anmärkningsvärda fenomen hos foglarne, att några yttre tecken till en aftagande ålderdom ej finnas, utan att tvertom hudorganet ständigt med åren tilltager i kraft och derföre, i mån af lifstidens längd, frambringar allt skönare och högre färger. Söker man således för de förut omnämde motsatta riktningar af klimatiska artförändringar att framställa en allmän karakter, som comparativt uttrycker dess förhållande till något känt fenomen inom vår egen zon, blifver det denna: "att de Högnordiska artförändringarne närma sig mera den abnorma, tillfälliga *ljusare urartningen* (Ausartung), då deremot de sydlige synas motsvara de normala tecknen af en rätt hög ålder." De sednare äro endast att betrakta såsom "ett, af mångfaldiga atmosferiska inflytelser betingadt, hastigare utveckladt, tidigare och mera tydligt uttryck af de förra." Denna sats bevises redan deraf, att man i mellersta Tyskland träffat ett och annat individ af rätt hög ålder, som då också ägt samma färgdrägt,

som städse utmärker de sydlige individerna af samma art. Såsom exempel kan vår vanlige *Husfink* (Fr. domestica) anföras, hvars färg är väl känd. Hanen har, i vårt klimat, hufvudet grått med kastaniebruna sidor, men i Dalmatien och Norra Italien få hannarne hela hufvudet brunt, under det honorna och ungarne likna dem hos oss; uti andra ännu sydligare länder t. ex. Egypten och vissa delar af Spanien utbreder sig det svarta hos hannarne ännu mera, så att hela ryggen blir svart o. s. v. båda dessa former äro ganska tydliga klimatiska artförändringar af *Fr. domestica*, men hafva ända hittills af Ornithologerna blifvit uppförda såsom 2:ne skilda arter: den förra under namn af *Fr. cisalpina* den sednare som *Fr. Hispaniolensis*. Gamla hannar af husfinken få redan i *Schlesien* utseende af *cisalpina*, och ju längre mot söder ju allmännare träffas sådana [1]). Äfven utom den nu anförde hastigare utveckling hos sydligt förekommande individer, som gifver dem ett förändradt utseende i jemförelse med det, de under en nordligare latitud skulle visat, är det naturligt, att efterföljande generationer, som alltid ärfva något af föräldrarnes utseende, måste slutligen öfvergå till en constant artförändring, som redan hos ungarne blir mer eller mindre märkbar och hvad som således hos

---

[1]) Vår landsman D:r Sundevall har emedlertid uti Bengalen träffat alla Husfinkar, som äfven der förekomma, alldeles lika med de här i landet förekommande, hvartill några särskilta omständigheter måste bidraga.

det första paret endast var ett påskyndadt ålderdoms-tillstånd blifver sedermera hos afkomlingarne en oskiljaktig egenhet; men som återgår om de förflyttas till ett nordligare klimat. Gloger undersöker sedan de varmare klimaternas inverkan på hvarje färg särskilt och framställer det egna sätt hvarpå hvar och en af dem modifieras. Märkvärdigast förefaller den *roströda* färgen, hvilken varmare klimater visa en utomordentlig benägenhet att framkalla. Denna framträder hos foglar, som alldeles sakna den uti norra klimater; och hos de arter som i norden visa något spår deraf, finner man den intensivare och mera utbredd på de sydlige. Såsom exempel anföres *Anthus pratensis*, hvilken under våren får uti Sydliga Europa en rostgul strupe; *Falco buteo*, hvars sydliga varietet blifvit uppförd under särskilta namn; *Sylvia subalpina* och *passerina*, som ej äro annat än den sydliga formen af våra *S. curruca* och *cinerea*; *Ladusvalan*, som i Södern är undertill alldeles brunröd, och blifvit som sådan äfven uppförd som skild art. Hvad jag nu i korthet vidrört, är blott en ringa del af de, för vetenskapen, högst importanta satser, som författaren jemte en mängd af egna och andras observationer nedlagt uti detta rikhaltiga arbete. Skulle de alla här upptagas, vore jag nödsakad att afskrifva boken. Att denna skrift skall inom få år utöfva ett stort inflytande på ornithologiens riktning, är ej svårt att inse, ehuru vi ännu ej äro i stånd att deraf bestämma vidden.

Luftsäckarne underlätta ej fogelns flygt.

I allmänhet har man antagit, att de hos foglarne förekommande, så kallade *luftsäckar* hafva ett stort inflytande på foglens flygt, derigenom, att den deruti innehållna luften skulle minska foglens relativa tyngd. H:r Kohlrausch[2]) bestrider denna sats, och visar, att en fogel ej kan blifva i luften lättare derföre, att han fyller sig med luft; icke heller tror han att den förtunning den inneslutne luften undergår af djurets egen värma är af något inflytande, då han uträknat, att en stor fogel, som förmår insupa $1\frac{1}{8}$ kubikfot luft, ej ändå blifver vid 0° temp. 10 gran lättare, och att en sparf således skulle ej vinna $\frac{1}{21}$ af ett korns vigt i minskning af sin tyngd, en sådan obetydlighet, som mångfaldigt motvägdes om något likt jord vidhängde dess fötter o. s. v. — Detta allt kan ej bestridas, utan att man derföre kan medgifva, att H:r Kohlrausch vederlagt den äldre åsigten. Så vida nemligen det är ett factum, att en porös kropp är, relativt till sin volym, lättare är en solid, måste äfven en fogelkropp, försedd med luftsäckar vara relativt till sin volym lättare, än en annan djurkropp, som saknar dessa.

Ovanliga ställen för fogelnästen.

Herr Bree anför[3]) en mängd af exempel på mindre vanliga byggställen, dem vissa småfoglar utvälja åt sig, såsom undantag, från den annars allmänt gällande regeln,

---

[2]) De Avium saccorum aëriorum utilitate. Göttingen, 1832.

[3]) Fror. Notiz. N:o 792.

att hvarje art af instinkten vet, att för sin afkomma utse det mest passande ställe, der den ostörd kan kläckas och uppfostras. Dessa exempel äro märkvärdiga nog, hvarföre jag här vill upptaga några. Sålunda anföres, att *Blåmesen* (Parus coeruleus) byggde 2:ne år i rad i munnen på ett upphängt kadaver. Samma art valde vid ett annat tillfälle till näste en ölsil, flätad af spån, som hängde på väggen af en Bondstuga. Olyckan gjorde, att silen kom i bruk då foglen lagt sina ägg, men dessa observerades ej förr, än ölet passerat igenom; följande året var man försigtigare och undersökte silen först innan den begagnades, och upptäckte äfven då ett Blåmes-bo, som utan skonsamhet bortkastades; detta allt förmådde likväl ej den lilla fogeln att för 3:dje gången, året derpå, åter lägga sitt bo på samma ställe. Fogeln fick nu behålla det och var så litet rädd, att man kunde taga silen från spiken utan att Mesen lemnade sitt bo, och man bar den ofta byen omkring för att visa denna lilla naturmärkvärdighet.

Ägg kläckta i drifhus.

Herr Knight[4]) har meddelat en observation öfver en fogel, som hade anlagt sitt näste uti ett författaren tillhörigt drifhus. Denna fogel låg endast om natten på äggen, då temperaturen föll till 75° F., men öfverlemnade dem alldeles under hela dagen, då värmen i drifhuset var tillräcklig att utrufva dem. Af 4 ägg utkläcktes på detta sätt de 3:ne.

---

[4]) Fror. Not. N:o 802.

Om Pelicanus Sula.

Under en upptäcktsresa på vestra kusten af Africa träffade Capit. BELCHER på den lilla ön *Alcatraz* en kläckort för *Pelicanus sula*. Dessa foglar samlas, i likhet med flera samslägtingar i ofantliga skaror, som kläcka alla inom en liten omkrets. Flera hundrade ägg kunna på sådana ställen hopsamlas. En pestilentialisk lukt utsprida dessa foglar omkring sig [5]).

Sätt att konservera små foglar.

H:r FRANS COMBA i Turin har bekantgjort ett lätt och enkelt sätt, att en kortare tid kunna bibehålla nyss skjutna småfoglar friska, då man saknar tid och tillfälle under en jagt att genast uppstoppa dem. Han brukar nemligen först med vax väl tilltäppa de större öppningar, som skottet gjort, uppblåser sedan genom näbbet hela fogeln, så mycket som möjligt med luft, och drager derefter genast till en förut om halsen lagd snara, som hindrar luften att utströmma. På detta sätt kunna de konserveras 8—10, ja ända till 20 dagar [6]).

Bidrag till Egyptiska Faunan.

P. ROUX [7]) har lemnat några bidrag till den ornithologiska delen af Egyptens Fauna, hvilka torde förtjena att anmärkas. Han säger, att man finner uti Egypten största delen af södra Frankrikes roffoglar, deremot ingen *Picus*, *Coracias*, *Caryocatactes*, *Garrulus*, *Pyrhocorax* och

Turdus

---

5) FR. Not. N:o 832.

6) Bibliotheca Italiana Juni 1833. se FROR. Not. N:o 851.

7) Se dess Bref till Baron FERUSSAC i Ann. de Scienc. Nat. Tom. XXVIII, pag. 72.

Turdus samt få arter af *Emberiza*, *Fringilla* och *Sylvia*. Den enda Fringilla han funnit är *Domestica* [8]) (obs. Den Egyptiska formen deraf, hvilken Roux anser utgöra en ny art, skild både från *Cisalpina* och *Hispaniolensis*). Af *Sylvier* har han endast träffat *Suecica*, *trochilus*, *hortensis och cisticola*, och af dem, den sednaste allmännast. Under öfversvämnings-perioden träffas i Egypten nog talrikt de Europeiska *Vadarne* och *Palmipedes*. Man får då se Pelekaner församlade i flockar af flera tusende, och *Vildgäss* i skaror, som till antal öfverstiga allt hvad man föreställer sig. Roux anmärker, att dessa, som man morgon och afton ser sträcka från ett ställe till ett annat och derunder nästan förmörka himmelen, ej utgöras, som man trott och uppgifvit, af *Anas ægyptiacus*, utan äro just våra nordiska arter (segetum, cinereus och albifrons), dem vi veta kläcka i de öfre delarne af Sverige. *Ægyptiacus* säger han aflägsnar sig ej mycket från Nilens stränder, och uppehåller sig vid de branta klipporna af den Arabiska bergskedjan, på sådana ställen der floden sköljer bergsfoten. Roux anser art-antalet af de i Egypten förekommande foglar, då deruti så väl stannfoglar, som flyttfoglar och de landet tillfälligtvis besökande arter sammanräknas, ej

---

[8]) Vår landsman D:r Hedenborg, som länge berest Egypten, har likväl funnit många flera: såsom *Cannabina*, *Chloris*, *Githaginea*, ja till och med *montifringilla*. Af *Emberiza* och *Sylvia* likaså flera arter.

öfverstiga 170. Bland den mängd balsamerade foglar, som Roux haft tillfälle att undersöka, har han aldrig funnit någon annan *Ibis fogel,* än *falcinellus,* deremot flera andra fogelarter, såsom Cathartes percnopterus, Falco palumbarius, och Tinnunculus, samt de i Egypten förekommande vilda dufvor.

Bidrag till Caucasiska Faunan. Flera ganska upplysande uppgifter lemnar H:r Ménétriez i sin förut citerade catalog, rörande de omkring Caucasus förekommande fogelarter. Jag tror mig böra deraf upptaga det vigtigaste, så mycket mer, som de finnas nedlagde i ett arbete, hvilket måhända skulle undfalla ornithologens uppmärksamhet. Ménétriez anför, att på Caucasus finnes ett inskränkt antal foglar; på de högsta bergen förekomma åtskilliga, som hittills endast blifvit funna på Pyreneerna, men ingen enda, som uteslutande är egen för Caucasus. På stepperna från *Stavropol* till *Caucasus* (3000 fots höjd) träffar man i det närmaste samma arter, som bebo södra Frankrike. På de trakter, som sakna skog och ligga emellan 2000 och 6,000 fots höjd förekommer ett stort antal af Otis tetrax, Coturnix, Alauda, Perdix, och Columba &c. Nära vid Caucasiska bergsfoten finnas oräkneliga fasaner, som man jagar till häst med piska (cravache). Vattenfoglar förekomma i mängd i floderna *Terek* och *Sounja;* om våren och hösten lemnar Caspiska hafvet en fristad för oräkneliga skaror, ehuru af inskränkt art-antal. Ännu skola Tartarerna och Perserna öfva jagt med falk i synnerhet på vaktlar; der-

till använda de förnämligast *Sparfhöken*, i synnerhet unga foglar af 1 till 2 års ålder. *Pastor roseus* Tem. finnes i Maj månad vid floden *Kour* och i Juli månad anträffades den i stora flockar vid stränderna af Caspiska hafvet. Dessa foglar lefva hufvudsakligen af gräshoppor. *Saxicola stapazina* bygger i Juni månad och har blekt gröna ägg med rödaktiga fläckar. *Alauda pispoletta* Pall. träffades allmän vid Caspiska hafvet i April månad och i Juni vid Bakou. *Pyrrhula erythrina* var nog allmän på de Caucasiska Alperna. Förf. anför om denna fogel, att han hade i Petersburg en hanne 2:ne år i bur, som var i början vackert rosenfärgad, men blef efter ruggningen helt grå och lik honan, hvilken drägt han sedermera ständigt bibehöll. *Columba livia* förekommer talrikt på klipporna vid Tarki nära Caspiska hafvet. *Podiceps caspicus* Gm., som Temminck anser vara synonym med *P. Cornutus*, är enligt Ménétriez's uppgift en sjelfständig art. Denna fogel har han nemligen haft tillfälle undersöka uti olika åldrar och uppgifver skillnaden emellan Caspicus och den ettåriga Cornutus bestå dels uti olika dimensioner, dels deruti att den förre saknar allt hvitt vid öfre käkens bas. *Anser albifrons* öfvervintrar i stora flockar på Caspiska hafvet och kringliggande sjöar, flyttar mot slutet af Februari derifrån. Ménétriez delar Temmincks förmodan, att denna gås får under sommaren en alldeles svart buk; att så likväl ej är förhållandet, är numera hos oss utredt. Af *Anser ruficollis* kom år 1828 till

Lenkoran en stor flock, troligen förflugen, flera blefvo tagna med blotta händerna, och Ménétriez såg några af dessa ännu qvar, hvilka blifvit domesticerade, som ej mött någon svårighet. Catalogen uppräknar 176 arter, hvaraf 115 utgöra landtfoglar och 61 vattenfoglar, hvilka alla förf. anmärkt på sin resa i nämde trakter. Derutaf anser han 10 vara förut obeskrifna, och lemnar öfver dem en kort beskrifning. Dessa äro: *Saxicola saltator* från Bakou; *Sylvia familiaris* (närmast galactotes) vid Kour; *Sylv. ichterops* (aff. med cinerea); *Anthus rupestris* [9]); *Alauda bimaculata* (skall till följe af näbbets form och sin korta stjert utgöra en egen section i detta slägte); *Emb. granativora* och *Caspia; Pterocles Caspius; Charadrius intermedius och anas acutirostris.* Af de förut kända arter, som uppräknas, kan det för oss vara af vigt känna, att 114 st. äro gemensamma för Sverige, bland dem *Strix passerina* Lin.

Om Larus melanocephalus. D:r Michahelles har meddelat flera vigtiga upplysningar öfver *Larus melanocephalus* Natt. och beskrifvit denna fogel uti flera särskilta drägter. Denna fogel uppgifves orätt, att förekomma allmänt i Dalmatien, tvertom är den der mera sällsynt. Dess rätta uppehållsort är i Venedigs Laguner, der han äfven kläcker. — Picus leuconotos. Förf. beskrifver äfven utförligt *Picus leuconotus* och upplyser, att ett och annat individ blifvit anträffat vid Salzburg och i Albanien [10]).

---

[9]) Detta namn är förut begagnadt; bör således försvinna.

[10]) Isis 1833, IX.

MICHAHELLES har uti Isis [1]) infört en uppsatts öfver *Alca impennis*, upptagande en noggrann beskrifning, gjord likväl efter upptorkade exemplar från Island. Förf. uppgifver ej närmare på hvad sätt han erhållit denna numera sällsynta fogel; troligen genom byte med någon zoolog, som berest Island, och som måhända bättre varit i tillfälle, att lemna upplysningar om fogeln i sin hemort. **Alca impennis.**

Hr BROOKES beskrifver en egen, hittills ej iakttagen bildning af trachea hos *Ibis falcinellus*; se Transactions of the Linnean Society of London Vol. XVI part. 3. **Ibis falcinellus.**

Hr YARRELL har lemnat en observation rörande tiden då *Carbo Cormoranus* erhåller och fäller sina hvita vinterfjädrar, som jag här vill upptaga: **Carbo cormoranus.**

De första hvita fjädrarne på halsen framkommo den 4 Januari, voro fullt utbildade den 26 Febr., blefvo oförändrade qvar till den 2 April, då de åter småningom fälldes och voro den 12 Maj alldeles borta. Således utväxa de under 53 dagar, bäras under 36 och fällas under 40 dagar. Tillsammans åtgå till denna fogels årliga fjädervexling 18 veckor och 3 dagar. De hvita fjädrarne på låren började framskjuta på samma fogel den 25 Januari, voro fullt framkomna efter 5 veckor — fogeln bar dem till den 16 Juni och hade fällt alla den 20 Juli. Enligt en annan observation meddelar Hr YARRELL det högst interessanta fenomen, att *Larus ridibundus*, som man **Larus ridibundus.**

---

[1]) Isis 1833, VII.

vet har under vintern hufvudet hvitt och får det om sommaren svartbrunt, verkställer detta färgombyte utan vinterfjädrarnes fällning. Den 11 Mars började denna färgförändring från *hvitt* till *svart* (!); ingen gammal fjäder fälldes och inom fyra till fem dagars tid var hela utseendet förändradt — (således fogeln i sin sommardrägt) — denna drägt bäres till den 19 Juli eller 18 veckor och 5 dagar, då de svarta fjädrarne fällas och nya hvita framkomma [2]).

Apteryx australis. Hr Yarrell har lemnat figur och så fullständig beskrifning, som varit möjlig, af den högst märkvärdiga *Apteryx australis*, som Shaw först i "Naturalist's Miscellany" har bekantgjort. Beskrifningen är gjord efter samma exemplar, som Shaw ägde, och lärer vara det enda, som nu finnes i något museum. Att fogeln ännu förekommer på Nya Zeland är högst sannolikt af sednare underrättelser; men märkvärdigt nog har inga exemplar vidare deraf kunnat erhållas [3]).

Nya fogelarter. En ny art af *Rhamphocelus* Vieill., kallad *Passerinii*, har C. L. Bonaparte beskrifvit från Cuba [4]). — Detta slägte innehåller således nu 4 arter.

Hr Heckel i Wien har gjort ornithologerna uppmärksamma på en sammanblandning af 2:ne distincta arter under *Muscicapa collaris*. Han har under Naturforskarnes sammankomst i Wien framlagt de

---

2) Transact. of the Zoolog. Soc. Vol. I, p. 1, pag. 18.
3) l. c. pag. 71.
4) Isis 1833, VIII.

facta, på hvilka han grundar detta påståen-de, och kallat den ena af dessa arter *M. melanoptera*. Båda förekomma i Österrike [5]):

M. collaris Bechst., har alltid svart-bruna (fuscus) vingpennor; den hvita vingfläcken mycket smal, och börjar på yttre fanet af den 3:dje, ehuru merendels på 4:de vingpennan.

M. melanoptera (*collaris* Naum.) har alltid djupt svarta vingpennor; vingfläcken 2 gånger så bred, som på den förra och börjar på yttre fanet af 2:dra vingpennan.

2:ne nya arter Trochilus: *Tr. regis* & *Reginæ* beskrifvas uti första häftet af den ornithologiska delen af det större verk: "*Collectanea ad faunam Brasiliæ*", som Hr Schreibers i Wien jemte de Österrikiska naturforskarne börjat utgifva öfver de i Brasilien upptäckta nya djurarter. Dessa beskrifningar finnas intagne uti Isis [6]).

Gould har bestämdt ett nytt slägte bland *Corvidæ*, som han kallar *Dendrositta*, innefattande 3:ne arter 1) *D. Sinensis* (Pica sinensis), 2) *D. vagabunda* (Pica vagab. Wagl.), 3) *D. leucogastra*, som är ny [7]).

Af Naumann's bekanta fogelverk äro 6:te delens 2:dra till och med 4:de Häfte utkommit. Litteratur.

Temminck's och Laugier's planches coloriées äro fortsatta, ehuru publicationen nu mera går långsamt. — Vi hafva blott

---

[5]) se Isis 1833. Wien-protocollet pag. 458.
[6]) se l. c. pag. 533.
[7]) Transact. of Zool. Soc. of London Vol. I, p. 1.

erhållit 91 Livraison, som innehåller: ett nytt slägte *Calobates* TEM. med dess enda art C. radiceus af Zygodactyli; *Trogon Diardii* från Sumatra och Borneo, närslägtad med fasciatus; samt 2:ne arter af *Indicator: Ind. minimus* VIEILL. och en ny, *Ind. Archipelagicus* från Borneo.

Isis 1833 lemnar i Häft. I och II utdrag och öfversättning af de beskrifningar af nya fogelarter, som upptagas uti DUPERREY's stora plancheverk *"Voyage de la Coquille"* &c. — Äfvenledes förekommer i X Häftet ett register öfver SAVI's *Ornithologia Toscana;* uti XI Häft. en förteckning af alla de arter, som upptagas uti SWAINSSONS & RICHARSSONS *Fauna Boreali-Americana* Part. II BIRDS. 1831; samt utdrag ur Bologner Handlingarne *Annali di Storia Naturale*, deribland BONAPARTES högst intressanta uppsats, innehållande anmärkningar öfver 2:dra editionen af CUVIERS Regne animal, förekommer. Uti denna uppsats finner man en god monografi öfver *de små ugglorna;* en öfversigt af de *röda Fringillerna* (Erythrospiza BON.); monografi öfver *Egrettæ*, *Numenius* och *Scolopax*, annat att förtiga. Uti XII Häftet lemnas BONAPARTES tillägg och rättelser till dess förut intagna classification öfver foglarne (se Isis 1832 pag. 294.)

Uti *Iconografia della fra Italica* har C. L. BONAPARTE beskrifvit och afbildadt 2:ne mindre väl kända fogelarter: *Sylvia icterina* VIEILL. och *Numenius tenuirostrius* VIEILL. — Den förra ganska närslägtad med hippolais.

Flera ornithologiska observationer och anteckningar har Hr Brehm lemnat uti Isis 1833 H. VIII, p. 771 och X, p. 970. Uti samma tidskrift Häft. IX finnes af Hr J. Boie: *fernerer Bemerkungen über Classification der Vögel.*

4:de Bandet af Prinsen *von Neuwied's Beyträge zur Naturgeschichte des Brasiliens* innehållande slutet af foglarne är utkommit.

Rennie's architecture of Birds är på Tyska öfversatt och utgifvit under titel: *die Baukunst der Vögel.*

Uti Magasin de Zoologie, par Guérin, förekomma flera ornithologiska uppsatser och beskrifningar öfver nya arter.

Herpetologi.

Om lefvande grodor uti sten.

Uti förra Årsberättelsen hade jag tillfälle att anföra Bucklands försök att inneslnta lefvande grodor uti stenblock, för att på en direkt väg vinna öfvertygelse om möjligheten, att en inspärrad groda skulle kunna en längre tid fortfara att lefva utan föda och utan ombyte af luft. Det resultat, hvilket Buckland erhöll, lemnade intet stöd för den allmänt antagna meningen, då alla de inneslutna grodorna efter en kortare tid dogo. Uti Silliman's journal [8]) har nu Hr W. A. Thompson med anledning af nyssnämnde försök infört en afhandling, hvaruti utvecklas den ringa bevisningskraft, som dessa Bucklands experimenter innebära. Thompson hyllar den åsigt, att de grodor, som blifvit funna uti stenblock inneslutna, äro lika gamla som stenen sjelf, hvilken omsluter dem, och att de således lefvat i samma vatten, hvarur stenen blifvit afsatt. Detta styrkes af flera omständigheter: de celler, uti hvilka grodorna träffas, passa fullkomligt efter de omslutna djurens storlek och form, således måste de hafva bildats uti den period, då stenmassan afsattes och ämnena ännu voro mjuka och eftergifvande för att taga form af djuret; — är det af flera iakttagelser styrkt, att sköldpaddor, grodor och andra amphibier kunna ligga uti ett tillstånd af förstelning flera år efter hvarandra, utan att visa min-

---

[8]) American Journ. of Sciences and Arts Octob. 1833, pag. 272.

sta tecken till lif, och det oaktadt har man sett dem lefva upp igen af värmens och luftens inverkan. Detta bevisar, att, under de kallblodiga djurens vinterdvala kunna andedrägten och circulationen afstanna utan att lifvet derföre slocknar. "Vi äga rätt att antaga", säger denne författare, "att samma ombyte af varm och kall årstid, af ebb och flod, som vi nu se omvexla, äfven ägt rum i de äldsta tider, och att djurens organisation städse varit samma lagar underkastad, som den är nu för tiden. Om således en groda blifvit under dess lithargiska tillstånd nedbäddad emellan sand- eller kalk-lager, finnes intet skäl, hvarföre icke dess förmåga af lif skulle kunna under årtusende fortfara; då dessa ej kunna hafva mera inflytande, än en enda dag, på ett tillstånd, hvarunder föda, andedrägt och circulation för organismens fortfarande lif ej erfordras." Hr Thompson slutar sin afhandling med en berättelse om ett ytterligare fynd af en lefvande groda, som nyligen blifvit gjordt uti norra America under gräfningen af en brunn. Den cell hvaruti grodan låg var något större än djuret, men ägde alldeles samma form; den träffades på 11 fots djup uti ett hårdt berg-lager (ett conglomerat af lera och kies med jern sammankittade), som förekommer på flera ställen i de förenta Staterna. Då grodan kom i beröring med yttre luften började hon röra sig, men lefde endast 20—30 minuter.

Om *Skallerormen* berättar Hr Woodruff uti bref till Silliman [9]) en ganska Hvita Askens verkan på

[9]) American Journ. of Sc. and Arts, Octob. 1833, pag. 338.

Skaller-ormen. märkvärdig omständighet, om dess tillförlitlighet blott icke sättes i fråga. Under en jagt i sällskap med 2:ne andra vänner blef WOODRUFF varse, att en skallerorm uppkröp ur sitt hål under en klippa och slingrade sig fram öfver en jemn sandbank mot stranden af en flod. Der stannade han och blef liggande utsträckt med hufvudet helt nära vattnet. WOODRUFF beslöt att begagna detta gynnande tillfälle, för att försöka om bladen af *hvita asken* (Fraxinus americana) verkligen äga den verkan på denna farliga orm, som man uppgifvit. Han afskar derföre skyndsamt en 5 alnar lång gren af detta träd och en annan dylik af en lönn. Med dessa vapen nalkades han sin fiende. Ormen rullade sig i ögonblicket tillsammans i form af ett nystan, reste upp hufvudet 8—10 tum från jorden och tillkännagaf ett anfall. Han hälsades genast med ask-grenen, hvars blad lades på ormens kropp. Detta hade genast den verkan, att ormen böjde ned hufvudet mot marken, upplöste sin koprullade kropp, och vred sig i ångest omkring under mångfaldiga vältrande rörelser. För att fullkomligt utforska förhållandet och erhålla ett resultat af sitt experiment, lade nu WOODRUFF bort ask-grenen. I ögonblicket intog ormen sin första fruktansvärda ställning. Nu framräcktes grenen af lönnen och ormen kastade sig i ett ögonblick på den och högg uti en bladruska; rullade sig åter tillsammans och förnyade anfallet i flera tätt på hvarannan följande repriser. Derefter upptog man ånyo ask-grenen och fick se sam-

ma verkan som förra gången, då ormen dermed vidrördes. Man sökte genom lindriga slag af grenen uppreta ormen, men detta hade ingen annan verkan än den, att dess ångest och obehag stegrades. Är berättelsen tillförlitlig, bör denna upptäckt af ett så säkert præservatif, och som dertill alltid kan vara till hands, vara välkommen för de lands invånare, der dessa giftiga ormar förekomma.

Ormar med bakre gifttänder.

Hr DUVERNOY har lemnat ett supplement till sin förra afhandling om skillnaden emellan de giftiga och icke giftiga ormarne, hvarom jag i Årsberättelsen år 1832 omnämt. Med hänvisning dit får jag nu tillägga, att han ytterligare anträffat 4 st. ormar, som man ansett vara oskadliga, men hos hvilka han upptäckt större, bakre huggtänder i förening med giftkörtel. 2:ne af dessa äro förut obeskrifna arter, som finnas i samlingen i Strassburg, och dem DUVERNOY beskrifver. Båda höra till WAGLERS slägte Ophis, men bilda derunder en egen section. De benämnas *Oph. heterurus* och *albocinctus*. De 2:ne andra äro *Coluber Jaspideus* HERRM. och *Col. severus* LIN. Hos båda dessa äro ej de bakre huggtänderna urholkade, som tyckes bevisa, att denna tandform ej är absolut behöflig, för att utvisa giftkörtelns närvaro. De komma båda, jemte Prins MAXIMILIANS Col. plumbeus och Rabdocephalus, att ingå uti slägtet Ophis. Vidare har DUVERNOY funnit, att *Col. melanogaster* HERM. är en verklig *Elaps* och således försedd med främre huggtänder — att *Colub. Aesculapii* LIN.

bör utgöra ett eget genus, som BOIE gifvit namn af *Erythrolampus* — att det nämda och ännu ett nytt slägte, *Dispholidus*, hafva samma tandapparat som Ophis. Vi äga följaktligen i det minsta 5 ormslägten, hos hvilka giftkörtlar stå i förening med större huggtänder bak i munnen, nemligen *Dipsas* LIN. *Cerberus* CUV. *Ophis* WAGL. *Erythrolampus* BOIE och *Dispholidus* DUVERN. [10]).

SCHINZ arbete öfver Amfibierna. Vi hafva under förflutna året fått af Hr SCHINZ emottaga början af ett vackert arbete öfver amfibierna: *Naturgeschichte und Abbildungen der Reptilien* med vackra lithografierade figurer af BRODTMAN. Häraf är 1:sta Häftet utkommet, innefattande allmänna Herpetologien, samt specielt början till ordningen *Chelonii*. Deruti upptager Förf. *Landtsköldpad-slägtet* (Testudo) med arterna: *T. græca, geometrica, tabulata,* som fullständigare beskrifvas och öfver hvilka figurer lemnas. De öfriga arterna nämnas endast med sina namn. *Flodsköldpad-slägtet* (Emys) med arterna: *E. depressa, serpentina* och *lutoria,* hvaröfver äfven figurer meddelas. Detta arbete är egentligen ämnadt att läggas till grund vid undervisningen. Det utgifves in folio.

WIEGMANN'S Beyträge. Hr WIEGMANN i Berlin har beskrifvit 5 nya arter *Bufo* från Mexico [1]). Från detta land har man hittills blott känt en enda art, och denna ganska ofullständigt. Af dem W. beskrifver, utmärker ena arten

---

[10]) Annales des Sciences Tom. XXX, pag. 5.

[1]) Se Isis 1833, VII; Jfr. XII, pag. 1232.

B. horribilis sig för sin storlek, som i allmänhet uppgår till 4—5", churu exemplar förekomma som äro $\frac{1}{3}$ större. Jag måste för öfrigt hänvisa alla dem, som mera specielt intressera sig för detta slägte till Wiegmanns uppsats, som dessutom innehåller flera vigtiga Herpetologiska upplysningar.

Bonaparte fäster uppmärksamheten derpå, att han förvissat sig om, att *Testudo caspia* Gm. icke är synonoym med hans *Emys lutoria*, utan hörer till hans slägte *Terrapene*, hvilket han förut trott endast tillhöra America. Han uppgifver följande diagnos *Terrap. caspia*: testa depressiuscula, ovata, carinata, margine integro replicato; scutello marginali impari qvadrato; scutorum sulcis concentricis subobsoletis: sterno nigricante, postice bifido, antice breviter emarginato: collo, pedibus, cauda ac capite gracillimo flavo-lineatis. *Clemmys Sigriz* Michah. (se Isis 1832 p. 1295) från Spanien lärer ock vara en Terrapene och närslägtad med *caspia* [2]). Tertudo caspia Gm.

Att den af flera resande uti Arabien omtalade amphib *El Dub* är en *Uromastix* har v. Consuln i Magadore Hr Willshire upplyst derigenom, att han öfversändt detta djur lefvande till Zoologiska sällskapet i London. Djuret är *Uromastix acanthinurus* Bell [3]).

Notice sur le Triton Marbré (*Tr. marmoratus* Laur.) par H. Gachet, införd Litteratur.

---

[2]) se Isis 1833 XII pag. 1229.
[3]) Fror. Notiz, N:o 826.

i Annales des Sciences Tom. XXVIII pag. 291 (utdrag ur *Actes de la Société Linnéenne de Bordeaux* Tom. V. p. 292). Förf. meddelar sina observationer öfver denna *salamanders* färg-förändring efter ålder och årstid; upplyser till en del dess lefnadssätt och anför sina försök, att med tobak och salt döda den. Anmärkningsvärdt är, att dessa gifter verka hastigare och kraftigare om de sättas i contact med yttre huden, än då de införas i svalget.

Fyra stycken nya Salamandrar från *St. Francisco*-viken i Californien, neml. *Salamandrina* attenuata, *Triton* ensatus, torosus och tereticauda beskrifvas uti 5:te Häftet af ofvanföre pag. 10 anmälta Zoologischer Atlas von Eschscholtz. En utförlig anatomisk beskrifning öfver dessa amphibier af Rathke åtföljer.

Uti Ménétriez's catalog upptages 40 arter amphibier, hvilka under författarens resa till *Caucasus* m. fl, st. blifvit funna. Af dessa angifves följande såsom nya: *Lacerta qvinquevittata; Podarcis irritans; Ophisops elegans,* (nytt genus); *Scincus bivittatus; Uromastix fasciata* (an Stellio Caucasicus Eickw.?); *Pseudopus Fischeri; Coluber collaris, Ravergieri, ocellatus, reticulatus, vermiculatus,* och *nebulosus.* Daudins 2:ne arter af *Lacerta: L. stirpium* och *Laurentii,* hvilka Lichtenstein anser för varieteter, den förra af *agilis,* den sednare af *muralis,* förklarar förf. vara distincta arter. Det nya slägtet *Ophisops,* som hör till *Scincoïdes,* skulle

möj-

möjligen kunna vara EICHWALDS Gymnodactylus Caspius, men i sådant fall har sistnämde förf. uteglömt de väsendtligaste karaktererna. MÉNÉTRIEZ karakteriserar *Ophisops* sålunda:

> Nares in apice canthi rostralis; palpebra inferior nulla, superioris tantummodo rudimenta; palatum nullum; sqvamæ supra carinatæ, subtus inbricatæ; collare nullum; pori sub femoribus; cauda verticillata.

Oph. elegans är 6 tum lång, af dessa upptager svansen $2\frac{1}{2}$; förekommer nog allmän i April vid Bakou.

De flesta af de nya arterna har MÉNÉTRIEZ träffat helt nära Persiska gränsen, och tror att från detta ställe är ännu mycket att hemta. Såsom en allmän karakter för de ormar, som i dessa trakter förekomma, angifves deras ringa diameter i förhållande till den långsträckta kroppen. De flesta äga ganska lifliga färger. Antalet af individer inom vissa arter amfibier är ofta ganska ansenligt, så t. ex. af Lacerta variabilis & velox i Stepplandet; Stellio vulgaris vid Bakou; Col. hydrus och ponticus på ön Nargin; Col. persa i stepperna vid Mougan; Vipera berus på Kaukasus; Emys caspica vid Lenkoran, samt Test. Ibera vid Bakou.

Uti Isis 1833, N:o IX, pag. 884 finnes WAGLERS synonymi till SEBA's amphibier intagen, meddelad efter författarens död af MICHAHELLES. Uti N:o XII, pag. 1183

meddelas Bonapartes indelning af amphibierna, och i N:o XI, pag. 1085 dess monografi öfver *Testudinarum genera*, jemte synopsis öfver de arter, som förekomma i Norra Amerika och Europa.

Dalmatiæ nova serpentum genera, auctore Fr. L. Fleischman. Erlangen 1831; se Isis 1833 N:o IX.

Uti Magasin de Zoologie årgången 1833: *Notice sur le genre de Reptiles ophidiens, nommé Uropeltis par Cuvier, et Description d'une espèce de ce genre;* par Cocteau Cl. III. pl. 2. *Platydactylus cepedianus*, par Isid. Geoffr. st. Hilaire (Class III pl. 3).

Ichthyologi.

Vår vanliga Lax är en af de mest bekanta fiskar, och det oaktadt äro vi ännu i okunnighet om en mängd saker, som röra dess hushållning och historia. Jag är nu i tillfälle att kunna anföra några bidrag, hvilka Hr Knox, efter egen sorgfälligt anställd undersökning, meddelat Edinburghska sällskapet [4]). Laxen lägger sina ägg på flodbottnen djupt ner uti gruset. Äggen ligga der 20 veckor innan de utkläckas, och den nykläckte ungen lemnar först efter 9 dagar detta ställe då han bryter sig igenom ett gruslager af 1—2 fots djup för att hinna vattnet. Under de dagar han vistas under gruset hemtar han ingen annan näring, än den han genom vasa omphalo-mesenterica uppsuper af den ännu vidhängande äggulan; han synes derunder ej tilltaga i storlek utan endast i kraft, och när gulan är absorberad, uppstiger ungen från bottnen. Nu sker hans tillväxt raskt; så att efter 20 dagars tid, uppgår hans längd till 8—9 tum. Knox nekar, att lax-ynglet förföljes och uppätes af foreller, som man uppgifvet; äfven anser han det mycket tvifvelaktigt, att gamla laxhannar skulle under deras återvandring till hafvet uppsluka laxungarne. Laxens förnämsta föda är ägg af Echinodermer, dem han endast träffar uti hafvet; — då han lemnat detta och stiger upp för floderna, förtär han nästan ingen ting, blif-

Bidrag till Laxens naturalhistoria.

---

4) Edinb. new philos. Journal by Jamesson 1833, Jan. April.

ver således dag från dag magrare, förlorar i smak i samma förhållande som i vigt, och hans hela organism råkar slutligen i oordning. Från detta tillstånd hemtar han sig icke förr, än han återkommer i hafvet och börjar att lefva på sitt vanliga sätt. KNOX visar äfven huru mycket en fisks välsmaklighet beror på den föda, hvaraf han lefver. Huru detta i synnerhet är förhållandet med sillen, hvilken är bäst, då han fångas på sin egentliga tillhållsort i hafvet; huru han deremot alltid, vid sin ankomst till stränderna, åtnöjer sig med andra och gröfre födoämnen och blifver med detsamma mindre smaklig.

Om en fisk som bygger näste och nedgräfver sig i sanden.

Om *Pantsar-fisken* (Callichthys) berättar Capten ALEXANDER, att den på vattenytan af små dammar, der han vistas, bygger sig ett näste af flytande gräs, deruti lägger han sin rom, som kläckes af solvärmen. Då den torra årstiden nalkas gräfva sig dessa fiskar djupt ned i sanden och tillbringa der sin tid, sedan allt vattnet afdunstat. Då regntiden åter inträffar gå de upp [5]). Jemf. Årsberättelsen år 1830, pag. 74.

Bonitens språng öfver vattnet.

Kapten OWEN omtalar en händelse hvartill han sjelf var ögonvittne, som utvisar hvilken ofantlig styrka en *Bonit* måste äga. Denna rof-fisk förföljer flyg-fiskarne och gör esomoftast långa språng öfver vattenytan för att gripa sitt förföljda rof. En dag uppsprang en sådan Bonit under fartygets segling, och råkade ej bättre styra kosan, än att fisken slog med en förfär-

---

5) FROR. Notiz. N:o 799.

lig häftighet mot akterdelen af fartyget, och föll afsvimmad ned på däcket der styrmannan stod. Owen beräknar höjden af detta hopp till 18 fot, och längden att med säkerhet hafva utgjort 180 fot, så vida ej fisken blifvit af stöten hejdad.

Hr Ménétriez har uti sin ofvanföre på flera ställen citerade katalog lemnat flera bidrag till kännedomen af Caspiska hafvets fiskar. Han bestyrker den förvånande likhet, som anträffas emellan Svarta och Caspiska hafvens invånare; att man icke träffar uti det sednare någon enda fisk, som ej tillika förekommer uti det förra, och att sannolikt är, som man redan långt förut påstått, att Caspiska hafvet ej kan uppvisa något enda vattendjur, som uteslutande är detta haf tillhörigt. Det har lika litet lyckats Ménétriez, som Gmelin och andra mycket sednare resande, att träffa någon fiskart, som man ej förut kände. Med undantag af några arter Gobius, tillhöra alla andra fiskar, som lefva i Caspiska hafvet, sötvatten-fiskarne; vattnet i detta haf är dock salt, ehuru mindre än i oceanen. De arter, som der lefva, äro icke många och kunna inbegripas under slägterna *Acipenser, Perca, Salmo, Cyprinus, Silurus* och *Gobius*. *Störarne* (Acipenser), som hvarje vår uppstiga i floderna för att leka, vid hvilken tid också de stora fiskerierna anställas vid utloppen, gå icke högre än 4 à 500 fot öfver hafsytan, oaktadt några floder bibehålla vida öfver denna höjd en ansenlig vidd och djuplek. Till hvilken ofantlig mängd dessa fiskar förekomma kan man sluta deraf, att endast Cavi-

Fiskar i Caspiska hafvet.

aren, som årligen försäljes, stiger till flera tusende tunnor. Vid *Saliane* vid Kour-floden, några mil från hafvet, är ett fiskeri, som i årligt arrende betalar 260,000 Rubel, och som, sedan alla omkostnader äro afdragna, skattas kunna beräkna ½ million i ren vinst. För 15 år tillbaka kunde man på en enda dag vid detta fiskläge fånga ända till 20,000 st. störar; nu mera går antalet ej högre än till 4000. Ungefär ⅔ af de störar, som om våren fiskas, äro honor och hvarderas ovarier kunna väga från 50 ända till 80 ℔. Stören är en glupsk rof-fisk, som i Caspiska hafvet spelar samma role som Hayen i Oceanen. Af Stör-slägtet anträffas 5 arter uti detta haf, nemligen *A. Güldenstædtii*, som är störst, uppgår ända till 7 fot i längd, *A. Huso*, *stellatus*, *Ruthenus* och *Schypa*. Som denna sednare är en mindre väl utredd art, vill jag upptaga de observationer Hr Ménétriez lemnat rörande densamma. Han säger, att denna art varierar efter olika ålder, likasom *A. Güldenstædtii*, i synnerhet gäller detta för antalet af de sköldar, som bekläda kroppen, hvilka hos unga individer alltid äro talrikare än hos de gamla. (Derifrån kan således ingen artkarakter hemtas, icke heller från hufvudets form, som också är förändring underkastadt efter åldern; deremot lemnar fenornas form de konstantaste kännemärkena). *A. Schypa* skiljer sig från *Güldenstædtii* genom följande: den undre loben af stjertfenan är kortare på *Schypa*, som äfven har den första taggstrålen i bröstfenan lika lång, som fenan sjelf, då den deremot hos *A. Gülden-*

stædtii är mycket kortare; den öfre analfenan är också hos Schypa mera utskuren än hos den andra arten; öfriga kännemärken att förtiga. Af den varietet, som PALLAS har uppgifvit under namn af *Kostera*, har MÉNÉTRIEZ endast sett få exemplar, och uppgifver, att de blott obetydligt skilja sig från *A. Güldenstædtii.* — Af slägtet *Salmo* förekomma följande arter: *S. salar* LIN. fångas vid Bakou i största mängd i Decemb. och Januari, sedan i floderna i Februari der den stiger uppåt; upphinner en längd af 3 fot. *S. Hucho?* af denna art, om hvars benämning förf. är oviss, träffades endast 2:ne individer uti floden *Lenkoran. S. alpinus* LIN. (?) *erythræus* PALL. Zoogr. går af alla högst, och förekommer vid 8000 fots höjd; aldrig nedom 2000 fot, der likväl endast om vintern. Dess vanligaste längd är en fot, någongång 1½. Skall vara alldeles lik med den Pyreneiska. Af Cyprinus upptecknas följande: *C. barbus*, går näst S. alpinus högst i floderna ända till 6000 fots höjd; *C. chalybatus* PALL., *tinca*, *gobio*, *Brama*, under hvilken PALLAS's och GULDENSTÆDTS arter *Sapa* och *Cleveza* endast äro varieteter; vidare *C. Laskyr* PALL., *Lacustris* PALL., *erythrophtalmus* LIN., *leusiscus*, *carpio*, denna uppgår ända till 3 fots längd och utgör i det minsta en egen race om ej egen art, *C. Dobula*, *orfus*, *Rutilus*, *cephalus*, *nasus*, *aspius*, *grislagine*, *alburnus*, *cultratus* och *Chalcoides*, denna sednare är af alla dem, som värderas mest. Af *Gobius* förekomma: *macrocephalus* PALL. och *Batracocephalus* PALL., ingen

af dessa stiga upp i floderna. Föröfrigt förekommer *Gäddan*, *Silurus glanis*, *Gadus lota*, *Acerina cernua* och *Tanaicensis*, *Perca fluviatilis* och *lucioperca*.

Ny art Cottus från Grönland. Hr Reinhard i Köpenhamn har fortsatt sina undersökningar öfver Grönlands fiskar, hvarom förut är i dessa Årsberättelser omnämdt. Det har ytterligare lyckats honom, att bland dem upptäcka en ny och intressant art af slägtet *Cottus*, som han kallar *uncinnatus*, hvilken redan deruti skiljer sig från de öfriga, att han har *dentes palatini*. Den grönländska faunan har således nu 3:ne arter af slägtet *Cottus*, hvilka alla visa en olika tandform. De 2:ne förut kända och af Reinhard beskrifna arter äga slägtets kännetecken: tänder på vomer. Den ena af dem eller *C. tricuspis* Reinh. (Cottus gobio Fabr.) saknar alldeles tänder i munkavitetens hvalf. Härtill kommer nu den 3:dje, nya arten, som äger tänder både på vomer och ossa palati [6]).

Nya fiskslägten och arter. Hr Lowe har uppställt ett nytt slägte *Alepisaurus*, hörande under *Acanthopterygii*, Fam. *Tænioides*, med en art: *A. ferox* från Madera. Jfr. Fror. Not. N:o 835.

D:r Nardo i Venedig bekantgjorde under naturforskarnes sammankomst i Wien ett nytt, af honom bildadt slägte, *Skeponopodus* — närslägtadt med *Tetrapturus* Rafin., hörande till Scomberoïdes. Han förer till detta 2:ne arter: *S. Typus* från Adriatiska hafvet och *Guebucu* Marcg. från Brasilien [7]).

---

6) Af Förf. uti Bref meddeladt.

7) Se Isis 1833. N:o IV, V, VI, pag. 416.

Uti andra fortsättningen af Rüppells: *Abbildung mehrerer* neuer Fische im Nil, förekommer beskrifning och figur på 2:ne nya arter af *Schilbe* Cuv. kallade *S. uranoscopus* och *S. intermedius;* en ny art af *Synodontis* Cuv.: *S. batensoda;* 2:ne *Mormyrus* Lin.: *M. longipinnis* och *M. elongatus;* en *Labeo* Cuv.: *L. coubie;* samt en *Myletes* Cuv.: *M. nurse.*

Af *G. Cuvier's* och *Valenciennes's Histoire naturelle des Poissons* har 9:de tomen utkommit. De första bladen voro redan tryckta, då Cuvier afsomnade. Denna Tom upptager fortsättningen af familjen *Scomberoïdes* nemligen den 3:dje stora afdelningen af denna famille: *les Scomberoïdes à ligne latérale cuirassée:* Innefattande slägtena *Caranx* Cuv. med subgenera *Trachurus, Caranx,* och *Carangus; Olistus; Scyris; Blepharis; Gallichthys; Argyreyosus; Vomer; Hynnis.* Vidare den *4:de stora afdelningen: Scomberoïdes, sans fausses pinnules, sans épines libres au dos, sans armure aux cotés de la queue.* Innefattande slägtena: *Seriola, Temnodon, Lactarius, Nomeus, Nauclerus, Porthmeus, Psenes, Coryphæna* Lin. med subgenera: *coryphena* Cuv., *Lampugus* och *Centrolophus; Astrodermus, Pteraclis, Stromateus, Rhombus, Luvanes, Seserinus* och *Kurtus.* Tillägg och rättelser till 2, 3, 4 och 5 Tomerna upptagas. Littera-tur.

De fiskar Duperrey upptager i sin resa, uppräknas uti Isis 1833 pag. 99.

Bonapartes system öfver fiskarne upptager Isis 1833. N:o XII, pag. 1197.

Entomologi och Helminthologi.

A) *Om egentliga Insekter.*

Ehuru en snart sagdt otalig mängd insekter äro kände och beskrifne under deras sista lefnads-period, veta vi dock ännu ej mycket om dessa djurs första tillstånd, såsom larver. Entomologerna hafva gått en helt annan väg än Botanisterna, hvilka allt sedan vetenskapens första tider tagit för regel, att anse hvarje form för okänd, af hvilken de ej kunde uppvisa alla dess olika utvecklingsgrader, såsom örtstånd, blomma och frukt. Men förhållandet var äfven helt annorlunda. Växterna äro under alla dessa olika tillstånd bundne vid samma ställe, och visa dem samtidigt, så att man endast behöfde iakttaga och betrakta växten vid dess högsta utbildning, för att på en gång lära känna dem alla. Insekterna äro deremot fria flygtiga varelser, hvilkas olika utvecklingsgrader helt och hållet efterträda hvarandra, så att forskaren af ett funnet insekt ej har ringaste anledning att med säkerhet sluta till det ställe han lefvat såsom larv, och ännu mindre huru han under detta tillstånd sett ut. Detta läres endast genom en länge fortsatt undersökning af hvarje särskilt art, så att, i fall Entomologerna hade följt den botaniska regeln, skulle vi säkerligen ej hafva känt många af de talrika insektformer, som omgifva oss, och blott ytterst få af den otaliga skara, som

endast finnes utom Europa. Men genom det forsknings-begär, som mer och mer tyckes utvidga sig, börjar bristen efterhand, ehuru småningom, att afhjelpas, i det årligen flera och flera arters förvandlings-historia uppdagas, och de, som dermed sysselsätta sig, hafva numera en ganska betydlig hjelp deruti, att de redan finna det djur, de undersökt, bekant och benämdt under dess fullbildade tillstånd. *Myrornas* larver äro väl bekanta för hvar och en, som något närmare betraktat en myrstack, men det oaktadt hafva vi alldeles saknat en noggrann beskrifning på dessa larvers särskilte delar, samt på förloppet af deras förvandling. En sådan beskrifning har nu RATZEBURG lemnat [8]), hvaruti dessutom flera af de öfriga fotlösa Hymenopter-larverna, af Cynipseæ, några Ichneumonides o. s. v. i korthet omtalas, och jemföras med myrlarverna. Dessa sednare äro hvita, mjuka och glest beklädda af korta, styfva, upprätta borst. Deras kropp består af 12 segmenter, som hvardera äro sammansatta af en större rygg-del, på hvars sidor andhålen äro belägne, och en mindre buk-del. Kroppens mellersta segmenter äro störst; det sista är minst af alla, och de främre aftaga i storlek, ju längre de sitta framåt. Utom dessa segmenter finnes främst en ganska liten *hård* del, som liknar ett hufvud, men som enligt RATZEBURGS mening endast utgör en hylsa för de blifvande mundelarne. Den utgöres af 3 afdelningar, nemligen: 1:o en

Myrornes förvandlingar.

[8]) Nova Acta Ac. Cæs Leop. XVI, 1 pag. 143.

större närmast kroppen, som är temligen klotrund, och frampå öfre sidan försedd med 2:ne ganska små, något rörliga spetsar, hvilka måste anses för larvens mandibler; men hela detta stycke skulle efter Författarens åsigt vara en hylsa åt det blifvande insektets mandibler. 2:o en betydligen mindre, ganska kort, rörlig och cylindrisk del, som sitter frampå den förutnämde. Den är försedd med några ytterst fina spetsar, och innehåller ämnet till insektets Maxiller. Framför denne synes 3:o en ännu mindre, mjuk del, som innehåller insektets labium. Då larven är fullväxt, spinner den in sig uti en hvit, ganska tät och fast, aflång hylsa, för att deruti undergå sin förvandling till pupa och imago [9]). Det är dessa hylsor med inneliggande larv, som i dagligt tal hos oss benämnas *myrägg*, ehuru de rättare borde kallas *myrpuppor*. Så snart inspinningen skett, börjar larven förändra form, men öfvergången till puppor sker så långsamt, att R. trott sig böra antaga 5 olika stadier, af hvilka det första är det egentliga larvtillståndet, det sista pupp-tillståndet, och de 3 mellersta innefatta öfvergången. *Andra stadium* börjas, så snart larven spunnit in sig. De 3 främsta segmenterna svälla då betydligt, så att de bli större, än de derpå följande, hvilka förminskas. Uti *3:dje Stadium* afsmalnar 5:te segmentet ännu mera,

---

9) Det bör anmärkas, att bland våra arter endast larverna af de egentliga myrorna (*Formica* LAT.), med ett enda stort fjäll på abdomens stjelk, spinna in sig; de öfriga (*Myrmica* LAT.) förvandlas utan hylsa.

så att man tydligen ser, att deraf skall bildas det fina rör- eller skaft-formiga, första segmentet af abdomen; och kroppens främsta segment får 2:ne bruna fläckar af ögonen, som bildas under den genomskinliga huden. Häraf synes då tydligen, att detta segment innehåller det egentliga hufvudet. *4:de Stadium* börjas dermed, att larvens yttre hud lossnar och sönderspränges. Det lilla djuret har nu fått ett helt olika utseende: antennerna ligga redan förut bildade under den affallande huden, men äro ganska små och böjda; hufvudets bildning är sådan den skall bli, och visar tydligen de olikheter, som finnas mellan hufvudet hos myrornas hanar och honor. Alla fötterna och vingarne hafva liksom i ett ögonblick uppstått och visa redan alla de stycken, hvaraf de sedan finnas sammansatte; men de äro ännu ytterst små o. s. v. Detta stadium varar ganska kort tid, och öfvergår till *det 5:te* eller pupptillståndet, derigenom att fötter, och antenner hastigt utväxa till den storlek de skola bibehålla. Puppan tillbringar sedan en längre tid inom sin hylsa, innan den utgår såsom fullbildadt insekt. Det märkvärdigaste af hela förloppet är likväl bildningen af de segmenter, som utgöra thorax, och i fall RATZEBURGS observation bekräftar sig äfven hos andra insekters larver, komma vi att få helt förändrade begrepp om denna märkvärdiga kroppsdel. Hos alla fullbildade insekter tyckes nemligen *thorax* bestå af 3 ganska bestämda segmenter, som i sednare åren blifvit benämde *prothorax, Meso-* och *Meta-thorax,*

hvardera bärande ett par fötter. Det första af dessa är af ganska betydlig storlek hos alla insekter med täckvingar, men litet hos de öfrige. Andra segmentet står deremot i ett omvändt förhållande till det första, så att det är större i samma mån, som prothorax är mindre. Dess ryggdel utgöres af 4 stycken, åtskillde genom tydliga suturer, som utmärkas genom intryckta streck, och benämnas enligt AUDOUIN: *præscutum*, *Scutum*, *Scutellum* och *postscutellum* [10]). Af dessa är det andra i ordningen vanligen störst, och gränsar vid sina sidokanter till främre vingarne, som tillhöra mesothorax. Tredje segmentet är alldeles på lika sätt sammansatt, och bär de bakre vingarne, men dess stycken äro oftast mindre tydligt utmärkta, och hos alla insekter med hinnaktiga framvingar är det rentaf sammanväxt med mesothorax. Man har alltid antagit, att hvardera af dessa 3 segmenter af thorax skulle motsvara ett helt segment af larvens kropp, så att prothorax ensam bildades af det segment, som följde näst efter larvens hufvud o. s. v. Främre vingarne skulle således vara bildade uti larvens andra segment, och de bakre uti dess tredje segment bakom hufvudet. Men efter RATZEBURS uppgift skall förhållandet vara annorlunda. Han säger sig nem-

---

[10]) Enligt en af KIBRY införd terminologi, som i flera hänseenden måste erkännas vara oriktig, sammanfattar K. de 2:ne förstnämde under benämningen Mesothorax, och tyckes alldeles förbise postscutellum, som ofta ej synes utvändigt.

ligen hafva tydligen sett hos myrorna, att hela prothorax, jemte främre hälften af Mesothorax (Præscutum och Scutum) med främre vingarne, tillsammans bildades uti det segment, som följer näst efter larvens hufvud, och att alla dessa delar således tillsammans utgöra insektens främsta segment, churu mycket dessa delars utseende och sammanhang hos de fullbildade insekterna tyckes strida emot ett sådant antagande. På samma sätt skulle bakre hälften af mesothorax jemte den främre af metathorax, med bakre vingarne, uppkomma uti larvens nästföljande segment, och ensamt bakre hälften af metathorax uti det derpå följande. Båda vingparen skulle således tillhöra de 2:ne segmenter, som följa näst efter hufvudet, hvilket i sanning vore ett högst oväntadt förhållande, och skulle utvisa en mycket större förändring af insektets kropp, åstadkommen genom dess metamorphos, än den man hittills förmodat. Men jag upprepar ännu en gång, att en så märklig omständighet nödvändigt måste bekräftas hos flera arters larver, innan man kan våga antaga den såsom bevisad. För dem, som hafva tillfälle och lust att företaga en undersökning i detta ämne, må det nämnas, att denna ej är så svår, som man kanhända föreställer sig. Flera fullväxta larver af samma sort böra uppfödas och successive läggas i ren sprit, af minst 10 grader, så att man får några exemplar, hvilka varit nära färdige att öfvergå till puppa, och några som redan börjat ändra form för att förvandlas. Då larverna legat några veckor

eller månader uti spriten, har yttre huden lossnat, desto fullständigare, ju närmare de varit förvandlingen, och man kan nu utan svårighet med en fin pincette aftaga densamma, och förvissa sig om delarnes läge derunder. Vid denna undersökning bör man alltid börja med de individer, hvars utveckling längst framskridit, emedan dessa äro lättast att undersöka [1].

Pictet om förvandl. af Perla.

Vidare hafva vi under förflutna år erhållit beskrifning öfver larverna till Nevropter-slägtet *Perla*, af Pictet [2], som året förut beskref förvandlingen af det närslägtade genus *Nemoura*. Larverna af båda dessa genera likna hvarandra äfven så mycket, som de utbildade insekterna, från hvilka de i synnerhet skilja sig genom bristen på

---

[1]) Dr Sundevall, som mycket sysselsatt sig med undersökning af insekternas förvandlingar, har meddelat den upplysningen, att han redan för flera år tillbaka anmärkt någon anomali med de anförde delarnes bildning hos några af de fotlösa Hymenopter-larverna; men sedan trott sig finna skäl, att förklara densamma genom den, straxt från första början af öfvergången från larv till pupa, skeende utvidgningen af hufvudet och thorax-segmenterna, hvarigenom dessa delar ej fingo rum inom de motsvarande delarne af larvens hud, under hvilka de ursprungligen voro bildade; utan utträngdes, och derigenom kommo, att under sjelfva förvandlings-processen intaga ett något förändradt läge. Hos andra insektlarver har han aldrig anmärkt något, som liknade det af Ratzeburg beskrifna förhållandet, och derföre ej blifvit föranlåten att anställa en närmare undersökning.

[2]) Ann. des Sc. Nat. 1833, Janvier. pag. 44.

på vingar, och sin vistelseort under vattnet. De äro bland dem, som ej undergå något egentligt pupp-tillstånd, utan fortfara att röra sig och äta äfven sedan ving-rudimenterna utväxt, och ända till dess de förvandlas till utbildade insekter. P. lemnar en monografi öfver de i Frankrike förekommande arterna.

En larv af myggslägtet *Ceratopogon* har blifvit beskrifven af Guérin [3]). Den är liten, blott 6 à 7 millimeter lång, med tydliga segmenter och aflångt hufvud, samt liksom alla Dipter-larver fotlös. Kroppen är framåt något tjockare. Denna larv utmärker sig särdeles genom tvenne starka borst på ryggen af hvarje segment, hvilka bilda 2:ne rader, och äro i ändan utsvällde till en temligen stor, nästan klotrund hvit kula, som liknar en liten vattendroppe. Larven lefver under den fuktiga barken af ruttnande trädstubbar, och undergår äfven der sin förvandling. Det fullbildade insektet beskrifves af G. såsom en ny art: *C. geniculatus*. Månne skild från *C. bipunctatus*, Meig., som förekommer hos oss i stor mängd, till hvilken man ibland under barken på gamla trädstubbar finner flera 1000:de larver eller pupor tätt sammansittande. Pupan är gul, och ligger alltid strax framom den afklädda larvhuden.

Guérin förvandlingen af Ceratopogon.

Man har i sednare tider äfven börjat samla uppgifter öfver insekternas fördelning inom jordklotets olika länder. Såsom

Insekternas geografiska utbredning.

---

[3]) Ann. de la Soc. Ent. de France; 1833, p. 161.

ett högst interessant bidrag härtill, må nämnas inledningen till entomologiska delen af *Voyage de l'Astrolabe.* Deruti bekräftas, att insekterna, så väl som växterna, på stilla och Indiska hafvens öar tydligen sluta sig till gamla kontinentens fauna, men ej till Amerikas; så att, ehuru de uti särskilta delar af detta vidsträckta område äro likså egna och sinsemellan olika, som i några andra verldstrakter, bibehålla de dock alltid ett visst tycke af dem uti Ost-Indien. Flera arter sägas finnas utbredde från Pondichery på Indiska halfön, öfver Java, ända till Ulimaroa; men i allmänhet är det en betydlig olikhet mellan insekterna på alla större, något aflägsna öar eller ö-grupper. De större öarne öfverträffa de mindre både till arternas antal och egenhet. Sålunda är Ulimaroa i båda afseenden ganska rik. Nya Guinea visar mycken öfverensstämmelse med Philippinerne Timor och Celebes, och torde, då det blir närmare undersökt finnas vara ännu rikare än Ulimaroa, hvilket äfven låter vänta sig af dess rikare vegetation och varmare klimat. Deremot äro de små öarne så fattige på insekter, att d'Urville på åtskilliga knappt kunnat insamla 10 arter, hvilket utgör en märkvärdig kontrast emot den rika vegetation, som gjort, att dessa öar blifvit beskrifne såsom paradisiskt sköna. Sådant är förhållandet med det beryktade *Otaheiti.* En sort insekter, finnes dock, som der, så väl som i alla varma länder, äro mera talrika på individer, än Entomologen önskar, nemligen de såkallade *Mosquitos.* De äro af slägtet *Culex,* likna

ganska nära våra allmänna stickmyggor, och betecknas med det anförda Spanska namnet af Europeerna i alla länder mellan tropikerna. Fjärilarne äro i alla dessa trakter till arterna de talrikaste, dernäst tyckas proportionsvis Hemiptera, och Orthoptera komma. Coleoptera finnas i allmänhet till minsta antalet och alltid i ett utomordentligen mindre förhållande än det, hvari de förekomma på de stora Continenterna. De äro äfven på de särskilta öarne vida mera olika både till arter och genera, än fjärilarne. Af Coleoptera är det endast de växt-ätande, som finnas i någorlunda myckenhet, nemligen Curculionides, Chrysomelini, och i synnerhet de växtätande Lamellicornes t. ex. Cetonia, och de många med Melolontha närslägtade genera. Lamellicornes Coprophagi äro deremot ytterst sällsynte, i likhet med alla insekter, som lefva uti dylika ämnen, hvilket tyckes härröra af bristen på stora däggande djur. Äfvenledes sällsynte äro rof-insekterna, och de, som lefva af svampar och ruttnande ämnen samt af ved; så att de i alla andra varma länder så talrika och prägtiga *Cerambycini*, derstädes ytterst sparsamt förekomma. — Af allt detta tror författaren sig kunna sluta till, att dessa öar ännu äro allt för nya, för att hela den organiska natur, som de kunna och böra alstra, redan skulle vara utvecklad, hvilket bör nämnas om vi än ej kunna dela hans åsigt, utan tro, att de nämde omständigheterna vida bättre förklaras af öarnes naturliga beskaffenhet, litenhet eller jordmån. Säsom exem-

pel på en insekt, som förekommer på en ovanligt vidsträckt del af jordklotet, må nämnas vår Svenska *Sphinx convolvuli*, hvilken äfven finnes på Otaheiti. Den träffas i en stor del af Asien, i hela Europa, troligen i hela Afrika, samt enligt BOISDUVALS Faune Entomologique de Madagascar Bourbon et Maurice, äfven på dessa 3 öar.

LACORDAIRE om insekterna i Guyana. Ett ytterligare bidrag till kännedomen om insekternas geografiska utbredning utgöra ett par afhandlingar om insekterna i Guyana af TH. LACORDAIRE [4]), som länge vistats i Syd-Amerika, och för ett par år sedan lemnade en uppsats öfver denna verldsdels insekter [5]). Han omtalar i synnerhet Coleoptera, men nämner äfven något om de öfriga ordningarne. Fransyska Guyana utgöres af 2:ne, helt olika beskaffade hälfter, hvaraf den sydöstliga, som gränsar till Brasilien är bergig, liksom detta land. Vestliga delen är deremot platt, och har mycken öfverensstämmelse med det närgränsande Surinam. Skillnaden mellan insekterna i båda dessa delar, skall vara högst betydlig, så att den Brasilianska insekt-faunan tvert slutas med gränsen mellan dem, och en annan, helt ny, vidtages. Det är endast på fjärilar och Steklar, som Guyana visar lika rikedom med Brasilien. På arter af de öfrige ordningarne är det en så stor brist, att LAC. påstår sig hafva ansett sig lycklig, om han under en hel dag kunnat

---

[4]) Nouv. Ann. du Museum 1833, p. 35 — samt uti Ann. Soc. Ent. 1832, pag. 348.

[5]) Jemf. Årsber. 1831, p. 68.

insamla 15 till 20 Coleoptrer, ehuru han hufvudsakligen vinlagt sig om att erhålla dessa. Detta förefaller oväntadt då man vet huru utomordentligen rikt derpå Brasilien är, som har nära lika klimat med Guyana. Under 18 månaders vistande i detta land har Lac. insamlat 1175 arter *Coleoptera;* i Brasilien erhöll han 1531 arter. Men ännu vida betydligare lärer skillnaden vara i anseende till mängden af individer af hvarje art, så att, då Coleoptera öfverallt vimla i Brasilien, ser man sällan någon i Guyana. Arternas antal af hvarje familj bland Coleoptera bibehålla ungefär lika proportion i båda dessa länder, så att *Chrysomelinæ,* som äro talrikast, på båda ställen utgör $\frac{1}{4}$ af alla Coleopter-arter. Dernäst komma *Curculionides,* som utgöra $\frac{1}{5}$. Endast *Longicornes* och *Carabici* visa en betydlig olikhet, då de förra i Brasilien utgöra $\frac{1}{6}$, i Guyana $\frac{1}{17}$; och de sednare i Brasilien $\frac{1}{17}$, i Guyana $\frac{1}{15}$ af Coleoptera. L. anmärker, att af alla kända länder äro *Brasilien, Java* och sannolikt äfven *Madagascar* samt *Mexico* de rikaste på insekter. *Guyana* kan i detta hänseende ej mäta sig med *Frankrike,* och står långt efter *Cap, Senegal* och de flesta andra varma länder; men ganska få länder utom Europa äro ännu tillräckligen undersökta för anställandet af en sådan jemförelse.

Från alla de trakter af *Sydamerika,* som Lacordaire besökt, har han hemfört något öfver 3000 arter Coleoptera, och han tror att omkring 6000 arter af samma ordo redan finnas uti de Parisiska samlingarne Om antalet af kända Coleoptera.

från denna verldsdel, hvilket efter all sannolikhet ej är för högt tilltaget. Om man nu besinnar att *Sydamerika*, ehuru rikt, och ehuru mycket undersökt, i förhållande till andra verldsdelar utom Europa, det än må vara, ej kan hafva lemnat öfver $\frac{1}{4}$ af dessa samlingars innehåll, så får man ett antal af omkring 24000 arter kända Coleoptera. Ungefär samma resultat erhålles genom en annan beräkning. De 2:ne hittills utkomna häftena af DEJEANS nya Catalogue des Coleoptères [6]) innehålla endast *Col. Pentamera*, till ett antal af 8891 arter, och då denna afdelning uti alla uppräkningar af kända Coleoptera utgjort nära hälften af hela antalet, bör man kunna antaga, att hela katalogen kommer att innehålla minst 17000, men sannolikare 18000 arter. Men detta arbete uppräknar endast de arter, som finnas uti författarens egen samling; och ehuru denna torde vara den rikaste Coleopter-samling i verlden, kan den ej innehålla allt som finnes spridt uti andra, hvarföre alla de monografier öfver enskilde Coleopter-familjer eller slägten, som ungefär samtidigt utkommit, upptaga ett långt större antal. Sålunda t. ex. uppräknas uti GORY & PERCHERONS *Monogr. des Cétoines* 420 arter, då motsvarande slägten uti DEJEANS katalog endast innehålla 259. Det är således ej för mycket, att till de nämde 17 à 18000 lägga $\frac{1}{3}$, hvilket gifver 23 à 24000 Coleopter-arter, liksom förut nämdes. Men hvad är detta antal emot det, som verkli-

---

[6]) Paris, 1833.

gen finnes! Sannolikt ej på långt när hälften. Utom Europa hafva nästan endast kust-trakter och Europeiska kolonier blifvit närmare undersökte; och att dessa ej en gång blifvit uttömde, visar blotta exemplet af de Europeiska länderna, hvarest ännu mycket återstår att finna. Sverige är det enda land som kan uppvisa en någorlunda fullständig förteckning öfver sina *Coleoptera*, nemligen uti GYLLENHALS mästerliga arbete, som innehåller 2200 arter. Af dessa voro knappt mera än hälften kända år 1800 då PAYKULLS Fauna Sv. utkom.

SCHÖNHERRS *Synonymia Insectorum*, ett för hvarje entomolog väl bekant arbete, har nu åter blifvit fortsatt, men efter en helt annan plan, än de föregående delarne. Under loppet af 1833 har 1:sta Tomen i 2:ne delar utkommit hvilken innefattar början af Curculionides [7]). Den utgör nu ej allenast, såsom de förra, ett fullständigt repertorium för alla beskrifna arter och all litteratur, som specielt rörer dessa, jemte hela den massa af synonymer, som småningom uppkommit för att beteckna dem, utan är numera en fullständig monografi öfver Curculioniderna, som äfven upptager allt det nya Europas samlingar hafva att uppvisa från alla verldstrakter. Alla genera, hvaraf SCHÖNHERRS Genera et species Curculionidum.

---

7) *Synonymia Insectorum* VON J. C. SCHÖNHERR *Erster Band, vierter Theil, Fam. Curculionides* Paris bey Roret 1833, samt med särskildt titel: *Genera et Species Curculionidum a* C. J. SCHÖNHERR *Tomus primus*, Paris apud Roret 1833. in 8:o Pars prima pag. 1—381; pars secunda pag. 383—655.

de flesta äro af Författaren bildade, äro fullständigt karakteriserade, och alla arter utmärkte genom en diagnos. För att kunna inom en ej alltför lång tid bringa ett så stort företag till slut, har Författaren ingått en association, som om möjligt skall ännu mera rekommendera hans arbete, nemligen med vår utmärkte Gyllenhaal och dennes värdige lärjunge C. H. Boheman, hvilka båda åtagit sig att utförligare beskrifva alla nya och åtskilliga förut mindre väl kända arter. Af ett sådant triumvirat har man mycket att vänta, och ingen skall efter arbetets begagnande hafva någon annan önskan öfrig, än den, att äga en likadan bearbetning af hela insekt-klassen. Uti en öfversigt, som börjar arbetet, uppräknas 3544 arter af Fam. Curculionides, hvilka är fördelade uti 296 genera [8]). Hela arbetet kommer att utgöra 4 tomer, utom supplement. Dess utgifning fortgår oafbrutet. Onekligen är detta arbete det vigtigaste, som entomol. litteraturen har under förflutne år att uppvisa.

Lepelletier S:t Fargeau om Humlorna.

Uti en recension af Mag. G. Dahlboms Bombi Scandinaviæ har Lepelletier S:t Fargeau framställt en helt ny åsigt öfver en del af slägtet *Bombus*. Han visar nemligen, att de arter, hvilkas honor sakna Corbiculi på bakre fötterna, skilja sig betydligare från de öfrige, än man hittills anmärkt, och att äfven hanarne äro genom tydliga karakterer skilda från de öfriges,

---

[8]) Flera hafva sednare tillkommet. Fabricius kände (år 1801) 771 arter, Dejean (1821) 1073; Schönherr (1824) 1722 arter af Curculionides.

samt att inga neutra finnas af denna section. Han föreslår således, att af alla dessa bilda ett eget genus, *Psithyrus*, som genom följande skiljer sig från Bombus:

Psithyrus S:t Farg. ♀ Labrum subtriangulare, mandibulæ oblique truncatæ, rotundatæ; Pedes postici tibiis extus convexis, pilosis, tarsique articulo primo oblongo, angulo externo mutico. Anus deflexo-recurvus, carinulis 2 angulatis. ♂ Tibiæ posticæ sub-lineares, longæ, extus convexæ, totæ pilosæ. Metatarsus posticus angustus, elongatus.

Bombus ♀ Labrum lineare, transversum. Mandibulæ apice rotundatæ, 4 dentatæ. Tibiæ posticæ extus versus apicem fovea magna, glabra, lævi (*corbiculo*) instructæ. Tarsi postici articulo 1:o lato, scopula instructo, basi extus dente obtuso armato. Anus conicus, non deflexus.
♂ Tibiæ posticæ basi angustæ, apicem versus sensim dilatatæ, extus fovea magna parum pilosa. Tarsi postici art. 1:o brevi, lato.

Af de arters organisation, som hänföras till genus *Psithyrus*, nemligen i synnerhet af bristen på Corbiculi och Neutra, drager S:t Fargeau den slutsatsen, att dessa ej sjelfve hafva omsorg om sina larver, utan att de lägga ägg i de egentliga humlornas bo, hvarest de således under sin första period lefva såsom parasiter. Denna förmodan, som har mycken sannolikhet för sig, synes likväl ännu ej vara bevist genom direkt erfarenhet; och måste således, tills detta skett, endast anföras som en gissning; ehuru S:t Fargeau, långt ifrån att tvifla derpå, uppförer denna omständighet såsom caractère moral för *Psithyrus*. Till slut lemnas en monografi af de hithörande arterna, hvaraf ingen enda extra Europeisk

är bekant. Förf. påstår, att man alltför mycket mångdubblat arternas antal bland dessa, så väl som bland öfrige Bombi, och sammanför 19 olika former såsom varieteter under 5 distincta arter, af hvilka följande finnas upptagne uti Dahlboms monografi:

1 Ps. rupestris var D. = B. rupestris Fabr. Dahlb. mon. N:o 33.
2 — vestalis, var A. = B. Barbutellus Kirby; B. saltuum Dahlb. mon. N:o 36.
vestalis var B. = B. æstivalis Dahlb. mon. N:o 34.
(obs. den rätta B. vestalis Fourcr. Kirby. Panz. (= var D. S:t Farg.) torde ej vara funnen i Sverige).
3 — campestris, A. ♀. = B. campestris Panz. Dahlb. mon. N:o 35.
— B. ♂. B. Rossiellus Dahlb. mon. N:o 15 (obs. Synonymien hörer ej hit).

En art af Carabici som lefver under vattnet.

Bland skalinsekterna finnas 2:ne familjer, som företrädesvis äro rofdjur, nemligen *Dytiscides* och *Carabici*. Af dessa äro de förra endast organiserade för att jaga uti vattnet, ehuru de ganska väl kunna flyga i fria luften, hvilket de äfven vanligen göra om nätterna. De sednare åter hafva blifvit ansedde för att endast kunna vistas uti fria luften, och ehuru en stor del af dem blott förekomma uti moras och på fuktiga ställen, har man aldrig erfarit, att dessa frivilligt begifvit sig under vattnet. Det är derföre helt oväntadt, att af Audouin erhålla underrättelse [9]) om en art af det hithörande släg-

[9]) Uppläst uti Paris. Vet. Acad. — se Fr. Not. 799.

tet *Blennus*, som ej allenast lefver under vatten, utan på sjelfva hafsbottnen, hvilken minst kunnat förmodas vara ett tillhåll för dessa djur. Han har nemligen, då han under ebbtiden sökt efter hafsdjur vid Franska kusterna, träffat detta insekt på sådane ställen der vattnet dagligen under flod-tiden var 20—30 fot djupt. Vid vattnets återkomst flydde insektet ej, utan höll sig fast vid hafsväxter och dylikt, för att tillbringa större delen af dygnet bland fiskar, krabbor och hafsmaskar.

Uti de flesta djurklasser förekomma vissa former, som tyckas vara så besynnerliga och så olika med alla andra, att de ej på något sätt låta inpassa sig uti det system eller den method man uppgjort för att få en öfversigt af naturalstren. *Loppan* (Pulex) är en sådan form inom insekt-klassen. Den har varit ett föremål för nästan alla de utmärktaste Entomologernes forskning, utan att de ännu kunnat med säkerhet angifva dess rätta plats i förhållande till de öfrige insektslagen. Linné förde den, jemte alla de insekter, som under alla sina utvecklingsgrader sakna vingar, till sin ordo *Aptera*, hvilken väl utmärktes af ett tydligt kännemärke, men dock bestod af alltför många heterogena beståndsdelar för att kallas naturlig. Redan Frisch och Roesel funno reda på dess larv-tillstånd och förvandlingar, hvarigenom den ytterst nära liknar en del af *Myggorna* bland Diptera; i denna ordo insatte äfven Lamark den; Fabricius hänförde den till Hemiptera, med hvilka den visar mycken yttre likhet, och Latreille

Undersökning af Loppan.

bildade för densamma en alldeles egen ordo af insekt-klassen; och likväl har man ej funnit sig belåten med någon af dessa anordningar, emedan man ändå saknade en tillräckligen tydlig bild af djurets organisation. Sednast har den, för sina noggranna forskningar bekante Prof. DUGÈS undersökt Loppan [10]). Han har funnit, att den verkligen är försedd med rudimenter till 4 vingar, och kan således ej mera komma att uppföras bland aptera. Dessa vingrudimenter finnas, såsom vingarne hos alla insekter, på 2:dra och 3:dje segmentet af kroppen, men sitta här gömda tätt intill coxae af mellersta och bakre fotparen. De 2:ne 4-ledade organer, som man förr ansett för antenner, äro verkliga *Palpi* och sitta på 2:ne små fjäll, som föreställa maxillæ, vid basis af sugröret. Deremot finnas ett par ganska små egentliga antenner, hvilka redan LATREILLE anmärkt. De ligga dolda uti hvar sin lilla grop bakom ögat, och bestå af 3 leder. Vidare har DUGÈS funnit ganska bestämda och betydliga skillnader mellan 4 olika arter af detta slägte nemligen:

1:o *Pulex irritans*: castanjebrun; ögat stort; antennernas 2:dra led längst, och den 3:dje fingerlikt 3-delt. Clypeus och kroppens segmenter utan taggar. Denna art tyckes endast vara menniskans följeslagare.

2:o *P. Canis:* svart, med stort öga, och antenner som den föregående. Clypei kant omgifves af en rad starka, krokiga taggar, och en rad dylika, föga böjde äger prothorax. Vistas på hundar, kaniner och kattor.

---

[10]) Ann. Sc. Nat. Oct. 1832, infördt i FR. Not. 772.

3:o *P. musculi:* rödgul, med litet öga. Andra antennleden är kort; den 3:dje längre och tandad. Clypeus i båda bakre hörnen försedd med 3 trubbiga taggar. Prothorax har en rad taggar, och mesothorax är dubbelt så lång, som de öfrige thoraxsegmenterna, hvilket ensamt tillhör denna art. Den lefver på möss. Denna art är densamma, som SCHÖNHERR [1]) beskrifvit under namn af *P. segnis.* DUGÈS tyckes ej hafva känt detta, men som de båda namnen verkligen äro synonyma måste det äldre bibehållas.

4:o *P. vespertilionis:* rödgul, öga saknas alldeles. Antennerna som på den föregående. Alla kroppens segmenter försedde med en tvär rad af taggar. Lefver på flädermöss.

Utan tvifvel finnas ännu många flera arter, som mer eller mindre uteslutande lefva på vissa djur. DUGÈS säger sig hafva observerat, att hundens och menniskans lopparter ej gerna vexla uppehålls-ställe, utan helst trifvas der, som de äro bildade för att lefva.

Recherches anatomiques et physiologiques sur les Hemiptères, par LEON DUFOUR — är titeln på ett stort arbete, med talrika plancher, som blifvit infördt uti Mem. des Savans étrangers de Paris, Tome IV (1833). Den berömde Författaren, som redan förut lemnat talrika och högst skattbara bidrag till insekternas anatomi, har undersökt en stor mängd arter bland Hemiptera, af alla familjer, och nästan af alla

Hemipternas anatomie af LEON DUFOUR.

---

[1]) Vet. Acad. Handl. 1811; se äfven Sv. Zool.

Europeiska genera. Dessa framställer han nu i systematisk ordning uti 6 kapitel; sålunda, att han i det första beskrifver digestions-organerna jemte fettkroppen af dem alla i ordning. I andra kapitlet afhandlas på samma sätt generations-organerna; i det 3:dje respirations-, och i det 4:de sensations-organerna. Det 5:te är egnadt åt det organ, som hos Cimicides afsöndrar det egna, starkt luktande ämne, för hvilket dessa djur äro allmänt kände, och det 6:te afhandlar ryggkärlet. Slutligen lemnas en methodisk öfversigt af Hemipternas inre organer, alldeles på samma sätt som de yttre vanligen pläga beskrifvas uti våra systemer, så att vid hvarje större afdelning af ordningen anföres allt hvad de dithörande arterna hafva gemensamt, och vid de mindre blott det, hvarigenom dessa sinsemellan äro olika, och så vidare ända till artskillnader.

Detta arbete är alltför stort och alltför specielt att här kunna redovisas, hvarföre blott några få utdrag må lemnas.

Enligt Dufour äro de inre delarne i allmänhet mindre sammansatte hos de insekter, som hafva sug-mun, än hos dem med fria käkar. Hos Hemiptera äro de i allmänhet vida enklare, än hos Coleoptera. Nervsystemet har blott 3 ganglier, hvaraf det främsta föreställer hjernan, och de 2 öfriga ligga i thorax. — Hos de flesta af Homoptera (t. ex. Cicada Latr., Cercopis, Chermides) företer tarmkanalen en högst besynnerlig egenhet. Dess främre del bildar nemligen en stor ring eller snara, så

att magen småningom afsmalnar till en tarm, som åter går in uti samma mages ena sida. Från magens andra sida utgår en tarm som slutas i anus. En del af födan, eller kanske all måste således 2:ne gånger passera magen. Denna bildning finnes ej hos Fulgora, Cixius och Issus, hvilka hafva tarmkanalen, liksom Heteroptera, på vanligt sätt bildad. Hos alla Hemiptera saknas de talrika papiller, blindsäckar eller det ludd, som vanligtvis hos Coleoptera betäcka en större eller mindre del af tarmkanalen. Det organ, som förorsakar den starka lukten, är en rundad säck af gul eller rödgul färg, som ligger framuti abdomen, under tarmen, och öppnas med 2:ne utförsgångar i bröstet af Metathorax, genom 2:ne der befintlige små upphöjda öppningar. Säcken innehåller en flygtig skarp (oljeartad?) vätska, som den sjelf afsöndrar och som är luktämnet. Dess storlek står i förhållande till luktens styrka, och hos dem, som sakna lukt, saknas äfven säcken, såsom hos alla Homoptera. Hos olika arter af Cimicides är denna lukt ganska olika; af några få är den temligen behaglig, såsom af Phytocoris pastinacæ, hvilket äfven Fallén anmärker; men af de fleste är den oangenäm, och angriper ögonen då den är rätt koncentrerad. Luktvätskan förorsakar på huden en gul eller brun fläck, som ej kan tvättas bort. Djuret kan efter behag utstöta den, och gör alltid detta då det blir anfallet. Den luktande ångan måste således tjena såsom ett försvarsvapen; på dylika lemna äfven insekternas larver talrika exempel. Man kan lätt se huru vät-

skan framkommer, om en större *Cimex* (Pentalomæ Latr. Duf.) hålles ned under vatten, och betraktas med en loupe, då otaliga små blåsor synas utkomma från de nämde öppningarne, och uppstiga till vattenytan, hvarest de spricka sönder och utsprida lukten. Förf. anser denna afsöndring svara emot den skarpa, äfven illaluktande vätska, som hos rofdjuren bland Coleoptera (Carabici och Staphylini) utkommer vid anus, och som de förmå att med mycken styrka spruta ifrån sig emot sina förföljare. Han tror vidare, att alla dylika secretioner hos insekterna äro analoga med de högre djurens urin-afsöndring. Hos Coleoptera är det secernerande organet alltid dubbelt, men bland Hemiptera har det endast befunnits sådant hos Coreus hirticornis: hos öfriga arterna af Coreus består det blott af en enda säck.

Om ryggkärlet talar Förf. temligen kort. Hos Hemiptera är det temligen starkt, något färgadt och platt, med en intryckt fåra längsåt dess abdominal-del. Bakåt är det vidare, och fästas i trakten af anus med åtskilliga flikar eller grenar af samma substans som hela organet; framåt afsmalnar det, och är fästadt vid hjernan. Hela mellersta delen har hos Hemiptera det egna, att den ligger fri, utan att fästas vid närgränsande delar. Det emottager blott ytterst få tracheæ. Förf. har aldrig kunnat upptäcka någon cavitet, eller några öppningar, skiljeväggar o. d., ännu mindre förmärkt någon rörelse deruti, och anser det

blott

blott vara en sträng, som antyder ett hos andra ordines mera utbildadt organ, men som, åtminstone hos Hemiptera, är af ganska liten vigt, och ej förmedlar någon circulation.

Blackwall om insekternas pulvilli.

Det är bekant för en hvar, att flugor och en del andra insekter kunna gå på upprättstående glatta ytor t. ex. på fönster-rutor, eller till och med på undre sidan af en horizontell glasskifva. Vanligen har man trott denna förmåga bero derpå, att dessa insekters pulvilli, eller små bihang i fötternas ändar, voro breda, mjuka och hårlösa; så att de kunde appliceras tätt intill den glatta ytan, samt att de voro försedde med en egen muskel-apparat, som kunde indraga den mellersta delen, hvarigenom ett litet luft-tomt rum uppkomme; flugan skulle således qvarhållas genom en art sugning, och genom den yttre luftens tryckning. Att detta ej är förhållandet, har blifvit utrönt af Th. Blackwall i England [2]). Han har med tillhjelp af sammansatt microscop funnit, att pulvilli hos flugorna, så väl som hos alla andra insekter, äro undertill försedde med hår, och att de således ej kunna läggas så tätt intill en glas-skifva, att något luft-tomt rum deraf kunde inneslutas. Hå-ren äro ganska fina, vertikalt stående, och bekläda ytterst tätt hela undre sidan af den lilla skinnlapp, som för blotta ögat synes under flugans klor. D:r Hooke hade redan observerat och beskrifvit detta uti sin

---

[2]) Linn. Trans. XVI, pag. 487.

Micrographia; men han misstog sig, då han kallade dessa hår spetsiga. De synas tvertom vara trubbiga, hvilket BLACKWALL förmodar uppkomma deraf, att de, liksom motsvarande organer hos andra insekter, i ändan äro försedde med en hår-pensel, hvilken han dock för den utomordentliga finhets skull ej kunnat urskilja. För att ytterligare förvissa sig om, att luftens tryckning ej qvarhöll flugan vid glaset, insläppte han flugor uti recipienten af en luftpump, och fann, att de gingo lika bra på glaset uti lufttomt rum, så länge de bibehöllo krafterna. Vidare befanns det, att flugorna, äfven i fria luften, förlora denna sin förmåga då de bli utmattade, eller då de genom köld blifvit försvagade; men återfå den genom hvila eller värme. Häraf slutar han, att flugornas förmåga, att gå på glatta ytor, endast beror derpå, att de äga nog muskelstyrka för att med sina fina hårborstar kunna gripa uti de för oss osynliga ojemnheter, som måste finnas äfven på den finaste slipade glasyta.

Ett insekt från Madagascar. Till Zoological Society i London har Hr TELFAIR lemnat den uppgift, att på Madagascar finnes ett insekt, som lefver på grenarne af vissa träd, och afsöndrar en så ymnig klibbig vätska, att trädstammarne bli alldeles öfverdragna deraf [3]). Som ingen närmare uppgift finnes, ej en gång af den ordo som insektet tillhör, är hela underrättelsen af föga värde. Det synes, som om det vore en art af de, i heta länderna ytterst

---

[3]) FROR. Notiz. 772.

talrika Cicadariæ, hvilkas larver der omgifva trädqvistarne, nästan likså tätt, som bladlössen i våra länder. På gummiträden förorsaka de genom sina styng ett utflytande af kådan, som ofta är rätt betydligt; och något dylikt torde möjligtvis det omnämnda fenomenet vara, eller något af samma slag, som det hos oss väl bekanta, af Cercopis spumaria, hvars larv omgifver sig med en vätska i form af små vattenblåsor eller af ett skum, som är allmänt bekant under namn af grodspott.

B. *Om Arachnider.*

Om några spindlars bo.

Tarenteln (Lycosa Tarentula) är en från forntiden berygtad spindelart, som förekommer uti Italien, och har fått namn efter staden Tarent, i hvars granskap den var allmännast. Den är ungefär ett tum lång, till färgen brun, och har undre sidan af abdomen skönt rödgul med ett bredt, svart tvärbälte. De gamla föreställde sig detta lilla djur såsom högst farligt, och trodde, att dess bett förorsakade döden eller en sjukdom (Tarentism), som yttrade sig såsom en egen sort vansinnighet, hvilken endast kunde botas genom musik och dans. Ehuru sednare tiders erfarenhet ådagalagt, att Tarentelns bett alldeles ej är orsaken till denna helt obetydliga, kanske till större delen inbillade sjukdom, som lärer vara allmän bland arbetande klassen i Italien, och att det ej engång kan förorsaka så stor olägenhet, som stygnet af ett bi, hafva dock Italienarne intill denna dag troget bibehållit sin urgamla fördom, så att

Tarenteldansen efter fiol lärer vara ett ganska vanligt skådespel i nämde land. Tarenteln är en af de arter, som bo uti djupa, rörformiga hål eller gångar, hvilka de gräfva i jorden. LEON DUFOUR, som äfven funnit Tarenteln uti Spanien, har lemnat en något utförligare beskrifning af dess bo [4]). Dess diameter är ofta nära ett tum, och djupet en fot eller mera. Till en början går det rätt nedåt, men midtpå är det böjdt, så att ett stycke är horisontelt, och uti detta knä sitter vanligen spindeln. Hela inre sidan af röret är öfverspunnen med silke, och mynningen omgifves af, eller rättare fortsättes uti en tub af ett tums höjd. För att erhålla Tarenteln, bör man med ett strå eller dylikt göra någon liten rörelse utanför boets mynning, då spindeln, som tror att det är ett insekt, som kan blifva ett rof, rusar ut, och kan gripas om man hastigt afstänger hålet bakom honom. Utkommen på fria fältet, är han ej så snabb, som inom sitt hemvist. Liksom alla andra spindlar, kunna de på visst sätt tämjas, eller vänjas att emottaga flugor ur handen, och liksom andra, slåss de på lif och död med sina kamrater, då de mötas, dervid den segrande uppäter den fallne. Bland de talrika, i Sverige förekommande *Lycosæ*, äro 2:ne L. cinerea och fabrilis, hvilka hafva nästan samma lefnadssätt, som Tarenteln och eftergifva honom föga i storlek.

Ett ännu konstigare bo, förfärdigadt af en spindel, har AUDOUIN beskrifvit —

---

[4]) Läst i Paris, Vet. Ac. d. 13 Maj 1833. — FROR. Not. 804.

Jfr. Årsb. 1832, pag. 92. Detta bo tillhör *Mygale fodiens* Walk. från Corsica. Audouins beskrifning finnes införd uti Annales de la Soc. Entom. 1833, pag. 69, samt Annal. des Sciences Nat. T. XXX, p. 330.

C. *Om Crustaceer, Annelider och Helminther.*

Audouin och Milne Edwards hafva bekantgjort de undersökningar af Franska Annelider, som de under sina resor anställt, och, med tillfogande af de öfrige exotiska genera, lemnat en god öfversigt af denna klass efter vetenskapens nuvarande skick [5]. Af de djur, som inbegripas under namnet Annelider, voro före 1800 talet ej många kände. Savigny och Cuvier hafva först grundligen bearbetat dem, och sednare tiders upptäckter visa, att denna djurklass ej eftergifver de öfrige i artrikhet. De bekantaste formerna af Annelider äro daggmaskslägtet (*Lumbricus* L.), som ensamt i denna klass lefver utom vattnet, samt *Iglarne*. Största mängden lefva i hafvet, — äfven till stor mängd vid våra kuster, — och hafva en omisskännelig likhet med daggmaskarne, ehuru de i allmänhet äro långt mera utbildade, försedde med gälar och långa borst, som sitta på de utskott af sidorna, hvilka Savigny benämt fötter. Den något rödak-

Audouin och Milne Edwards om Anneliderne.

[5]) Classification des Annelides, et descriptions de celles qui habitent les côtes de la France par Mr. Audouin et Milne Edwards Ann. Sc. Nat. 1832, Dec. och 1833, Febr., Mars, Juni, Juli, Augusti.

tiga, perlemorglänsande, sega huden har hos största antalet mycken likhet med daggmaskens, och hos alla är kroppen delad uti tydliga segmenter.

Ett förnyadt skärskådande af de grunder, SAVIGNY följt vid dessa djurs klassifikation, har föranledt AUDOUIN och EDWARDS, att något afvika från sina föregångare och indela dem i 4 ordningar, nemligen 1:o *Annelides errantes*, som i allmänhet hafva gälar på ryggsidan, långa borst på fötterna och lefva fria i hafvet. 2:o *Ann. tubicoles*, som bo uti rör af olika ämne och fasthet, hvilka de bilda omkring sig på hafsbottnen, och äro försedde med gälar på kroppens främre ända, ofta af fjäderlik form och utmärkt skönhet. 3:o *Ann. terricoles*, som blott hafva ganska korta borst spridde på kroppen; inga fötter och inga tydliga gälar, t. ex. *Daggmasken*. 4:o *Ann. Suceurs* (eller Iglarne), som utmärka sig genom en platt sugskifva i kroppens bakre ända, och sakna tydliga gälar. — Den första af dessa ordningar öfverensstämmer ungefär med CUVIERS och SAVIGNY's Ann. dorsibranches; den andra med deras Ann. tubicoles och de 2 sista utgöra tillhopa deras Ann. Abranches.

Författarne hafva ännu ej hunnit sluta det speciella af den första ordningen. Med största noggranhet äro alla yttre delar beskrifne. Bland annat må nämnas, huru de microscopiskt undersökt de fina borst, som hos arterna af denna ordning utskjuta från fötterna, och visat, att dessa delar hafva ett dubbelt ändamål, i det de tjena både för

locomotionen och såsom vapen. Beröfvade förmågan att, liksom arterna af andra ordningen, dölja sig i rör, eller skyndsamt sänka sig ned i jorden, hafva de i stället fått dessa fina redskap att afvärja sina fiender på hafsdjupet. I hvarje fot finnas 2:ne olika slag af borst, hvilka redan SAVIGNY åtskilde under benämningarne *Aciculi* och *Festucæ*. De förra äro enkla, coniska spetsar, vanligen blott få till antalet, och inneslutne i en egen skida. Festucæ äro deremot till skapnaden högst olika hos olika slägten och arter, alltid talrika och med sina spetsar längre utsträckta ur slidan. Än enkla, än fint ledade, än sammansatte af flera olika delar, antaga de stundom former, som lifligt påminna om de redskap, menniskans behof eller förstörelse-anda lärt henne att uppfinna, såsom spjut, harpuner, bajonetter m. m. Stundom äro de så bildade, att om spetsdelen förloras, återstår ännu inom denna en ny spets af annan form, liksom förvarad i reserv; eller så, att den finaste, med hullingar försedda spetsen, omgifves i freds-tillstånd af ett mindre farligt, men ock mindre ömtåligt foder, som tillika gör det möjligt för djuret, att, utan att skadas af hullingarne, indraga hela pilspetsen. Detta foder är så elastiskt, att det vid anfallet gifver vika och lemnar den sårande udden fri utgång.

Ordningen Annelides errantes indelas af Författarne i 8 familjer: Aphrodisiens, Amphinomiens, Euniciens, Nereidiens, Ariciens, Peripatiens, Chætopteriens och Arenicoliens. Blott de 5 första äro hittills speciell

genomgångne. Dessa innefatta 31 genera, af hvilka de 22, med 56 arter, tillhöra Frankrike. De flesta arterna upplysas af goda detaljerade figurer.

Nordmanns Micrographische Beyträge.

Ett annat högst skattbart bidrag till de lägre djurens historia är Nordmanns *Micrographische Beyträge* [6]), hvaraf 2:ne häften utkommit. Det första innefattar beskrifningarne med goda figurer af en mängd förut okände, mest microscopiska intestinalmaskar. Det andra innehåller Parasit-djur af Crustacé-klassen. Insekterna hafva vanligtvis lemnat forskarne tillfälle, att framställa taflor af besynnerliga lifs-förhållanden så väl som af former, samt visat hvilka för oss oväntade utvägar den skapande kraften hade i sin makt, för att framställa lifvet i så många former, och på så många ställen som möjligt. Men ju längre forskningen sträcker sig nedåt till bekantskapen med de organismer, som äro dolde för våra sinnen, då dessa ej understödas af konstiga medel, desto mera få vi erfara inom det besynnerligas område, så att man med skäl kan säga om naturforskningen, hvad Dippold säger om historien: "den slutar med att lära oss finna ingenting vara besynnerligt." Några utdrag af det nämde arbetet skola besanna detta omdöme.

Maskar i fiskögon.

Det finnes troligtvis ingen del af menniskans eller djurens kroppar, som ej kan tjena till hemvist för andra lägre djur. I

---

[6]) Micrographische Beyträge zur Naturgeschichte der *Wirbellosen Thiere von* D:r Alex. von Nordmann. 4:o Häft., 1 & 2. Berlin 1832.

de vanligaste, hittills mera kända fallen, tyckes denna inqvartering vara orsak till, eller följden af någon sjuklighet, men i andra fall befinnes den vara så konstant, att man nödvändigt måste antaga dessa små djurs närvaro såsom fullkomligen förenbar med det alldeles friska tillståndet. Sådant är förhållandet med många fiskars ögon, uti hvilka man när som helst kan vara säker, att finna en stor mängd af små, microscopiska djur, som der uppkomma, lefva, fortplanta sig och dö, utan att förekomma annorstädes. Ett så ömtåligt, fint och högt utbildadt organ, som ögat, skulle väl minst förmodas vara ett maskbo, — och likväl är det så. Man har funnit intestinaldjur uti ögonen hos alla de högre djurklasserna, till och med hos menniskan; men såsom ständige invånare äro de hittills endast träffade hos fiskar. Nordmann och Krohn funno dessa först vid en undersökning af vanliga aborrens ögon. Den förre uppgifver, att 5 olika arter Entozoer förekomma uti denna fisks ögon, och att 70 arter i allmänhet blifvit funne uti ögonen af olika djurarter. De hos fiskarne allmännast förekommande ögonmaskarne, bilda ett nytt slägte af sugmaskar (Trematoda), som Nordmann benämner *Diplostomum*. De äro ganska små, och skönjas för blotta ögat endast såsom hvitaktiga punkter, men förekomma ibland till sådan mängd, att de bilda en art fördunkling eller gråstarr i ögat. Dessa maskar äro aflånga, något plattade och genomskinliga. Uti främre ändan sitter munnen, hvaruti 2:ne smala tarmar öppna sig gemensamt

utan att hafva någon annan utgång; och under kroppen finnes 2:ne sugvårtor, hvaraf den bakre är störst. Kroppens bakre ända bildar en liten säckformig utvidgning. De röra sig långsamt, och kunna genom olika kontraktioner af kroppen antaga många ganska olika former. De små äggstockarne jemte ett par organer, som N. anser för masculina, ligga uti kroppens bakre del. Hufvudstammarne för cirkulationen äro ganska tydliga och ligga: en uti hvarje sida af kroppen, och en midtåt. Djuret undergår en ganska betydlig formförändring innan det utväxer till sin fulla storlek. De förekomma nästan lika uti alla de klara delarne af ögat, och kunna, utom ögat, lefva flera dagar uti rent vatten. Äfven inuti dessa små djur har N. funnit, att andra, ännu hundradetals gånger mindre, intestinaldjur lefva.

Diplozoon paradoxum. Bland de många andra intestinalmaskar, som beskrifvas i samma arbete, må blott nämnas en: *Diplozoon paradoxum.* Denna är ett verkligt dubbeldjur, som finnes mellan gäl-bladen på Braxen (Cyprinus brama), och som lefver af blod som den suger i sig. Djuret bildar ett verkligt kors, bestående af 2:ne, midtpå hopväxta maskar, hvardera af 3 till 5 liniers längd. Man skulle vara frestad att tro detta vara en monstrositet, eller tillfällig sammanväxning; men då N. funnit 30 stycken, hvarannan fullkomligt liknande djur af denna art, utan att träffa någon dylik enkel mask, så är det tydligt, att nämde bildning normalt tillhörer arten. Äfven denna är en *Trematod.*

Den är i både främre och bakre ändarne försedd med sugvårtor. Dess inre delar äro ganska utbildade, och synnerligen är kärlsystemet långt fullkomligare än vanligt hos Trematoda, så att Förf. kunnat med mycken noggranhet afbilda det, och beskrifva blodets cirkulation. Tarmkanalen är mycket grenig och bildar på det sammanväxta stället en för båda hälfterna gemensam utvidgning, eller mage. De öfrige inre organerna äro i allmänhet särskilta för hvartdera halfdjuret. Rörelserna ske alltid liktidigt och gemensamt uti de båda bakre ändarne; men framändarne tyckas ofta ledas af olika vilja, och sträfva åt motsatt håll. De äro äfven beständigt mera utspärrade från hvarandra än bakändarne.

Utvecklingen af *Lerneæ*.

Bland de flera intressanta afhandlingarne uti andra Häftet af NORDMANNS Beyträge, fästas i synnerhet uppmärksamheten vid den: om utvecklingen af *Lerneæ*. Dessa djur hafva förut endast varit bekante under sin sista lefnadsperiod, då de under en ganska förändrad form sitta fastväxta vid fiskarnes gälar. LINNÉ hänförde dem till sin mask-klass, och CUVIER, som först gjorde en naturlig fördelning af denna, ansåg slägtet *Lernea* höra till intestinalmaskarne, men bifogade den anmärkningen, att en del af dem mycket närmade sig till *Caligus* bland crustaceerna, som äfven lefver parasitiskt på fiskar. Sednare undersökningar hafva visat, att de alla äro crustaceer af ordningen Entomostraca och NORDMANN gör oss nu ganska nära bekante med dessa djur. — Nyss utkläckt ur ägget är Ler-

næan ett litet rundadt djur, försett med 4, eller högst 6 klufna simfötter, ett öga, samt af en bildning, som öfverensstämmer med flera af de små Entomostraca och till sin yttre habitus liknar *Hydrachnæ* af arachnid-klassen. Under denna period simma de fritt omkring i vattnet. Vid första hudombytet förbytas de första simfötterna till krypfötter, försedde med klor, och 2:ne par nya simfötter uppkomma; så att man i stället för ett sexbent, nu ser ett 10-bent djur. Dessutom utskjuta från hufvudet 2:ne par articulerade antenner. Detta allt gifver djuret utseende af en crustacé. Det är nu försedt med alla de organer, som fordras för att kunna uppsöka den fisk, vid hvars gälar det är bestämdt att häfta sig, för att sedan fortlefva såsom en fastsittande parasit. Är detta mål hunnet, så förändrar Lernæan lefnadssätt och form. Djuret har numera ej behof af samma rörelse-organer som förut; det undergår derföre en ny metamorphos: dervid försvinna ögat och de sist erhållne simfötterna; det bakersta fotparet utväxer i stället betydligen, böjer sig tillhopa inuti fiskgälens massa, och sammanväxer med båda ändarne till det ankare, som för lifstiden fästar parasiten på stället. Hela kroppen erhåller nu en ofantlig tillväxt af det blod, som Lernæan har tillfälle att insuga (man igenkänner genast t. ex. koljor (Gadus Æglefinus), som hysa dessa parasiter på deras blekt färgade gälar, vid hvilka stora, ofta ett par tums långa, röda gälmaskar äro fastväxte); dess förra form förändras genom utvidgningen, och hela djuret tyc-

kes förvandlas till en lefvande äggstock, som endast är till, för att fortplanta sitt slägte. Detta är i korthet förloppet af honornas utveckling. Hanarne undergå en nästan likadan förvandling, men blifva aldrig så stora. Dessa förete flera egenheter: såsom den, att de lefva som parasiter på sin maka. Skillnaden i storlek mellan båda könen är ibland så betydlig, att af en art, *Condrachanthus Triglæ*, är honan nära 4000 gånger större än hanen, men hon har också då såsom någon ersättning erhållit tvenne männer.

Entomologisk Litteratur.

En ny Entomologisk tidskrift har utkommit i Strassburg med titel *Revue Entomologique par G. Silbermann*, 8:o Paris. Ett häfte skall utkomma hvarje månad. Hvarje häfte består af 3 ark (48 sidor) och innehåller först *afhandlingar*, derefter "*Melanges*," nemligen hvarjehanda noticer, kungörandet af nya böcker, biographiska och necrologiska underrättelser &c. — och sist 2 à 3 *nya insekt-arters beskrifning*, med plancher, så att blott en art beskrifves på en 8:o sida och afbildas på en planche, på det de slutligen må kunna uttagas och rangeras. Denna sistnämda anordning börjar med andra häftet. 6 häften skola utgöra en volym; och 12 häften, eller hela årgången, kosta (i Frankrike) 36 Francs. Vi hafva endast sett de 4 första häftena, hvaraf N:o 1 utkom i Januari 1833.

Allmän Entomologisk Litteratur.

Schummel und Stannius, Beyträge zur Entomologie, besonders in Bezug auf die Schlesische Fauna, Breslau, in 8:o; är ett annat arbete, som utgifves i små häften; men utan att vara bundet till vissa perioder. Häftena äro af olika storlek och hvarje afhandlar något visst ämne. Följande äro utkomne:

Hft. 1—1832, 16 sid. Schummel, om Schlesiens Raphidiæ.
— 2—1832, 54 sid. Dito D:o Ploteres (Hydrometra).
— 3—1833, 128 sid. Dito D:o Tipulæ.

Af Kirby & Spence Einleitung in die Entomologie, übers. herausg. von Oken, är 4:de Bandet utkommit 1833, och dermed hela öfversättningen färdig. Detta bekanta verk som består af 4 starka volymer, är hufvudsakligen ämnadt att läsas såsom tidsfördrif af nybegynnare, och derföre temligen vidlyftigt författadt, hvilket i synnerhet är händelsen med de 2:ne första volymerna. De 2:ne sednare äro mera strängt vetenskapliga särdeles den 3:dje, som afhandlar läran om insekternas så väl yttre som inre delar. Såsom bevis på det intresse hvarmed all vetenskap i England omfattas, kan nämnas, att detta arbete der upplefvat flera editioner, inom en tid af 15 år. Den anförda Tyska öfversättningen gör det lättare tillgängligt för dem, som äfven i vårt land skulle hafva lust att inhämta kännedom deraf.

Handbuch der Entomologie von H. Burmeister. Erster Band; Allg. Entomologie.

Berlin 1832, (696 sid. stor 8:o — med 16 lithogr. tab.) — är titeln på en annan Entomologisk lärobok, som innefattar ungefär detsamma, som KIBBYS och SPENCES, men i en vida kortare öfversigt, och uppehåller sig mycket vidlyftigare vid insekternas anatomie. Den sysselsätter sig uteslutande med den egentliga insekt-klassen. Innehållet är följande:

Einleitung: Begriff und Umfang der Ent. s. 1.
Erste Abth.: Allgemeine Entomologie
1:ster Abschnitt: Orismologie (Terminologie) . . . . 5.
Innefattar under namn af allmän Orism. en förklaring af alla konsttermer, som gälla för Zoologien i allmänhet; och under enskild Orismologi en framställning af Insekternas yttre delar.
2:ter Abschnitt: Anatomie. Beskrifver de inre delarne . . . . 121.
3:ter Abschnitt: Physiologi.
Erstes Hauptstück Somatische Phys. beskrifver organernes functioner och lifsyttringar . . . 328.
Zweites Hauptstück. Psychische Physiol. afhandlar instinkt, försvarsmedel, näringsdrift, fortplantningsdrift och omsorg för affödan . . . . 544.
Drittes Hauptstück. Verhältnisse der Kerfe zur Aussenwelt. Om födoämnen, fiender, vistelseort, lifstid, m. m. samt något om de kända, utdöda insekterna, (funne i Bernsten och i Kalk).

4:ter Abschnitt. Systemkunde oder Taxonomie.
Afhandlar i korthet begreppet om art, slägte &c; — något om Entomologiens historia och slutligen reglor för namngifning . . . 641.
Andra bandet lärer komma att under namn af enskild Entomologie innefatta en methodisk öfversigt af insekterna.

Perty, Delectus animal. articulatorum, qvæ in Brasilia collegerunt Spix & Martius; Monachii. Fol. min. Fasc. 1 & 2 Tab. 1—24 (1832) innehålla Coleoptera; Fasc. 3, tab. 25—40 (1833) Nevroptera, Hymenoptera, Lepidoptera, Hemiptera, Diptera, Myriapoda, Arachnida & Crustacea, jemte en vidlyftig inledning om Sydamerikanska insekternes lefnadssätt och geografiska utbredning. Af alla ordines äro en stor mängd nya arter beskrifne och afbildade (ur Isis 1833 p. 1165).

Entomologiska delen af *Voyge de l'Astrolabe 1826—1829, sous d'Urville*, utgifven under den dubbla titeln af *Faune Entomologique de l'Ocean Pacifique par D:r Boisduval*. Paris stor 8:o med Pl. in fol. Författaren, som efter Latreille öfvertagit redaktionen af denna del af resan, vill nemligen på detta ställe samla uppgifterna öfver alla de insekter, som man med säkerhet känner vara från Söderhafvets öar, med inbegrepp af de Ostindiska öarne och Ulimaroa. Alla arter, som af d'Urville blifvit hemförde beskrifvas utförligt och de märkligare deribland afbildas, vid de öfrige lem-

lemnas blott en diagnos. Af detta arbete hafva alla Plancherna utkommit. De äro 12 st. i 2 Häften, med många figurer på hvarje. N:o 1—5 innefatta Lepidoptera; N:o 6—9 Coleoptera; N:o 10—11 Hemiptera, jemte en Orthopter; N:o 12 Hymenoptera, Diptera och en Nevropter. — Af texten har blott utkommit: Première partie, Lepidoptères (1832, 267 sid. omkring 300 species). Såsom inledning lemnas en geografisk öfversigt af insekternas utbredning på de nämde öarne, hvarom förut är nämdt.

Klug über die Stemmaten der Insekten. Berl. Abhandl, 1831, p. 301 — (en öfversigt af de insekter, som hafva Stemmata, och dessas form eller antal).

Hammerschmidt om gallutväxter, förorsakade af insekter. Isis 1833 Häft. 4 pag. 373.

Guérins Magasin de Zoologie — se förut vid allmän Zoologie.

Af Germars fauna Insectorum är den 15:de fasciklen utkommen.

Panzers fauna Insectorum, som slutas med 110 Häftet, fortsättes af Schäffer. — Det sist utkomna Häftet är det 118:de.

Entomologie générale des environs de Paris, eller en fauna öfver insekter af alla ordningar, som finnas i granskapet af Paris — utgifves af Boisduval och Lacordaire i 3:ne volymer. — Detta arbete är nyligen påbörjat.

Af *Catalogue des Coleoptères de la collection de M. le Comte Dejean* ut- Coleoptera.

gifves en ny upplaga. 1 & 2 Häftena häraf äro redan utkomna; 8:o, Paris 1833. Den är liksom den första en blott namnlista med något synonymi och arternas fädernesland; men interessant, då den lemnar en öfversigt af hela Coleopter-ordningen.

Af DEJEANS och BOISDUVALS Iconographie ou Hist. Nat. des Coleoptères d'Europe har *Livrais. 4:me* af tredje Tomen utkommit 1833, (tillsammans 35 Häften).

GORY's och *PERCHERON's Monographie des Cetoines*, stor 8:o, Paris; innefattar de genera, som blifvit bildade af FABRICII *Trichius* och *Cetonia*, eller LATREILLES *Scarabeides Melitophili.* Livraison I, 1833, innehåller en förteckning med diagnoser, på alla kända arter, som uppgå till 420. Detta häfte utgör således redan ett fullständigt helt; men Förf. lofva, att lemna ännu 14 häften, som skola upptaga vidlyftiga beskrifningar och illuminerade figurer af alla dessa arter. Hvarje häfte blir af 5 plancher med text — och priset 6 francs, oberäknad porto.

WESTWOOD on the *Paussidæ* (monographie) LINN. Trans. XVI, p. 607.

BRANDT ET ERICHSON Monographia generis *Meloë.* Act. Ac. Nat. Curios, XVI, 1, p. 101.

LAPORTE Monographie af *Oxycheila* (af Carabici); SILBERMANN Revue Ent. I. pag. 126 (5 sp.).

LAPORTE Revision du genre *Lampyris.* Ann. Soc. Ent. 1833 p. 122.

GUÉRIN 2 nouv. genres de Coleopt. (*Psevdolycus* närslägtad med Lycus, men

Heteromer, med 4 sp. från Ulimaroa; — och *Calochromus*, af Malacoderma, 1 sp. från Nya Guinea); se Ann. Soc. Ent. 1833 p. 155.

GORY Centurie de *Carabiques* nouveaux. Ann. Soc. Ent. 1833, p. 168.

SOLIER Essai sur les *Buprestides*. Ann. Soc. Ent. 1833, p. 168. (Buprestis och Trachys söndras i 34 genera, med characterer, och citation af tillhörande species).

TENTYRIÆ et OPATRA Collect:s Stevenianæ; STEVEN i Mem. de Moscau Tom. 2. — samt additamenta et Observationes ad id. BESSER ibd.

SAHLBERG Dissert. Ins. Fennica — N:o 28, 1832 (till och med p. 440 Anthicus N:o 7 oculatus).

Genera *Dyticeorum* (Diss. inaug.) Auct. D:r GUIL. F. ERICHSON. Berol. 1832. Broch. 8:o — FAM. Hydrocanthari delas uti 16 genera, med beskrifning och Anatomi, samt citation af species.

C. ZIMMERMANN über die Gattung *Amara*; uti Faunus VON GISTL., Häft. I. — *Amara* delas uti 8 genera, efter karakterer, som mest blott tillhöra hannarne, t. ex. bakre tibiæ på insidan håriga eller glatta. Flera arter beskrifvas.

LAPORTE Mem. sur les divisions du genre *Colaspis*. uti SILBERM. Revue 1 p. 18. (Colaspis delas i 7 genera: Colaspis, Colaspoïdes, Colaspidea, Colaspidema, Colasposoma; Brevicolaspis & Psevdocolaspis. Species citeras).

MÉNÉTRIEZ Catalogue (se förut vid Allm. Zool.) upptager 871 arter Coleoptera

från Caucasus &c., hvaribland 241 beskrifvas som nya.

Eschscholtz Zoologischer Atlas 5:te Häft. 1833 (se vid Allm. Zool.) anförer 20 arter nya *Carabici*, med figurer af 8; de flesta från S:t Francisco och ön Sitcha i Norfolksund.

Übersicht aller bis jetzt auf saltzhaltigem Boden und in dessen Gewässern entdeckten Käfer, von Aug. Ahrens. Isis 1833 VII p. 642.

Laporte 46 species nya Coleoptera Ann. Soc. ent. 1832 p. 366.

Gory 3 Dito Ibd. pag. 383.

Chevrolat 2 nouv. genres de Curculionides. Ann. Soc. Ent. 1833 p. 60, samt *Macrodontia* (Prionus) flavipennis ibd.

Gory 2 Col. nouv. (Rutela, Buprestis) ibd. p. 67.

Aubé 2 D:o (Ptilium, Hister) ibd. p. 94.

Diverse Coleoptères nouv. Silbermanns Revue 1. Häft. I—IV.

Coleoptères du Mexique par Chevrolat. — 1:re Livraison.

Orthoptera. Saggio di una Monografia delle *Forficula* indigene; del Prof. Giuseppe Gené. Padowa 1832. — 4:o 16 sid. (beskrifver 12 arter).

Sur quelques genres d'Orthoptères. M. Fischer. Ann. Soc. Ent. 1833 pag. 317.

Hemiptera. Dutrochet sur les org. de la generation chez les Pucerons, Ann. Sc. Nat. 1833 pag. 204.

Germar conspectus generum Cicadariarum. Silberm. Revue 1. Häft. 4 p. 174. (Genomgår critiskt de i nyare tider bilda-

de genera, och uppräknar alla, som böra äga bestånd såsom sådane).

LAPORTE Raphirhinus, nov. gen. Fulgoridum. Ann. Soc. Ent. 1832 IV p. 386.

— Id. Caliscelis heterodoxa. n. gen. Homopt. — ibd. II p. 251.

LEON DUFOUR Mem. sur les genres Xylocoris, Leptopus et Velia. Ann. Soc. Ent. 1833 p. 104.

SCHUMMEL Ploteres (Hydrometra FABR.) silesiæ i SCHUMMEL et STANNIUS Beyträge zur Ent. Häft. 2.

LAPORTE 2 Hemipt. nouv. (Nepa, Edessa) — SILBERM. Revue I, p. 32.

Åter har den outtröttlige BOISDUVAL utgifvit ett nytt arbete öfver Lepidoptera, nemligen: *Faune Entomologique de Madagascar, Bourbon et Maurice; Lepidoptères.* stor 8:o Paris 1833. Hela arbetet är färdigt, och består af 8 häften, hvardera af ett ark text med 2 plancher. Pris 32 francs. Deruti beskrifvas alla Lepidoptera, som äro kända från dessa öar till ett antal af 162 arter. En hvar inser dock lätt, att dessa utgöra en högst obetydlig del af hvad som verkligen finnes der. Endast dagfjärilarne från de båda små öarne kunna anses vara någorlunda bekanta. Lepidoptera.

Vidare har BOISDUVAL och J. LE COMTE börjat åter fortsätta: *Histoire et Iconographie* des Lepidoptères et des chenilles de l'Amerique Septemtrionale. Stor 8:o Paris. Hela arbetet blir 40 livraisons, med text och 3 col. plancher. Subscriptionspris 3 francs pr. häfte. 8 häften utkommo före 1830. N:o 9 & 10 utk. 1833.

Af de i förra Årsberättelserna omnämde arbeten öfver Lepidoptera hafva följande häften utkommit 1833.

Boisduval Icones hist. des Lepid. nouv. d'Europe, Livr. 13—16.

Boisduval, Rambur & Graslin collection etc. des chenilles d'Europe. Livr. 13—16.

Duponchel continuation des Lep. de France par Godart: häraf äro redan 153 Häften utkomne, få återstå.

Id. Supplement de l'hist. Nat. des Lepid. de France. Livr. 12.

Id. Iconographie des chenilles de France. Livr. 8.

Rambur suite du Catalogue des Lepid. de l'île de Corse. Ann. Soc. Ent. 1833 pag. 5.

Ménétriez Catalogue (se förut) uppräknar 138 sp. Lepid. från Caucasus &c. hvaraf 12 nya beskrifvas.

Hübners Samlung Europäischer Schmetterlinge fortsättes af Geger. Häft. I utk. 1830. (Ur Isis 1833, IX pag. 906).

Freyers neue Beyträge zur Schmetterlingskunde; se Isis 1833, IX p. 906.

Duponchel division du genre *Satyrus* en 9 groupes. Ann. Soc. Ent. 1833, p. 97.

Boisduvals kritik af Zinken Sommers Javanska fjärilar i Act. Ac. Nat. Curios. XV. se Ann. Soc. Ent. 1832, p. 416.

Fr. Boie Beytr. zur Gesch. der Ins. Isis 1833 VII pag. 663.

Baron Feisthamel notice sur le Bombyx repanda, appartenant au genre Megasoma. Ann. Soc. Ent. 1832, p. 416.

VILLIERS Notice sur un accouplement de deux Zygenes d'esp. differente. Ann. Soc. Ent. 1832, p. 421.

Hermaphrodit von PAPILIO Urticæ. Isis 1833, p. 235.

Notice sur le Polyommate Ceronus. PIERRET. Ann. Soc. Ent. 1833, p. 119.

Anomalie du genre Urania. BOISDUVAL Ann. Soc. Ent. 1833, pag. 248 (slägtet Urania har befunnits mera närslägtadt med Geometræ än med andra Lepidoptera).

Xylina (Noctua) Yvanii, nov. sp. DUPONCHEL Ann. Soc. Ent. 1833 pag. 257.

Polia (Noctua) Canteneri, n. sp. DUPONCHEL SILBERMANNS Revue I. pag. 37.

Om alla HÜBNERS Lepidopter-arbeten se SILBERM. Revue Häft. 2, p. 101.

KEFERSTEIN note om Lepidoptera i England efter STEPHENS catalogue. (Detta arbete upptager 103 af PAPILIO L. 46 af SPHINX, 119 Bombycites, 371 Noctuæ, 321 Geometræ, 86 Pyralides, 313 Tortrices, 257 Yponmevtites; 193 Tineites, och 29 Alucitæ L. — Summa 1838 Lepidoptera i Storbrittanien. Deribland flera Sphingides, som annars blott äro kände såsom främmande för Europa. I allmänhet är största öfverenstämmelsen med det norra Europa).

J. CURTIS Description of Some hitherto non descript British species of Mayflies (Ephemera & Phryganea). London and Edinb. Philos. Magaz. and Journal of Science 3:d series N:o 20 & 21 (Febr. & Mars 1834). (Utgör ett supplement till CURTIS guide to an arrangement of British Insects, Neuroptera.

och innefattar ett ganska betydligt antal arter.

Roux figur af Necrophilus arenarius "nouv. genre aptère 6pode" från Egypten; (är en larv af någon Hemerobius eller Myrmeleon). Ann. des Sc. Nat.

Guilding the generic character of Formicaleo, with the description of 2 new sp. — Linn. Trans. XVI, pag. 47.

Hymenoptera. Westwood 8 new genera of Pteromalini from England. London and Edinb. Philos. Mag. and Journal &c. 3:dje series N:o 12 (Juni 1833) pag. 443. — samt fortsättning 8 new genera of d:o ibd N:o 17 (Nov. 1833) pag. 342. (Dessa äro dels nya former, dels fördelningar af Spinolas, Latreilles och Dalmans genera).

Diptera. Schummel Beschreibung der in Schlesien einheimischen arten von *Limnobia*, uti Beyträge zur Entomologie von den *Mitgliedern* der Ent. Sect. der Schlesischen Gesellschaft &c Häft. I, Breslau 1829.

Schummel Beschr. der in Schles. einh. arten von *Tipula*, uti Schummel et Stannius Beyträge Häft. 3 (se vid Entomol. i allm.).

Doumerc. Psalidomya fucicola nov. gen et sp. Muscidum. Ann. Soc. Ent. 1833 pag. 89.

Leon Dufour description de quelques Ins. dipt. de l'Espagne (genres Astomella, Xestomyza &c.) Ann. Sc. Nat. 1833 Oct. pag. 209.

Robineau Desvoidy Essai sur les Myodaires, utgör hela 2:dra Vol. af Mem. des Savans étr. de Paris, (813 sid.). Ett be-

synnerligt arbete, hvaruti mycken möda är nedlagd, och som för 30 år sedan skulle hafva gällt för ett mästerstycke. Nu torde det föga blifva begagnadt, då Författaren så litet tagit notice af alla de arbeten, som redan långt före hans eget utkommit öfver samma ämne, att man bland ett par 1000:de Europeiska och exotiska arter, som deri beskrifvas, knappt skall finna öfver 30 eller 40, vid hvilka FABRICIUS eller MEIGEN äro citerade. FALLÉNS, WIEDEMANNS m. fl. arbeten hafva varit honom alldeles obekante. Med namnet *Myodaires* betecknar han detsamma som MEIGENS Muscides, eller FALLÉNS Hæmatomyzides, Muscides och alla följande familjer. Dessa indelas uti 9 stora afdelningar, som hufvudsakligen karakteriseras genom kroppsfärgen och larvernes vistelseort, ehuru de fleste larverne tyckas vara lika obekante för Förf. som för andra Entomologer. De 2 sista stora sectionerne äro blott nämde, men afhandlas ej vidare. De öfriga 7 indelas uti 354 genera, af hvilka 202 höra till första sectionen, som innefattar Oestri (hvilkas beskrifning äfven utelemnas), FALLÉNS Rhizomyzides, Tachinæ och de egentliga Muscides, eller alla, som hafva en tvärnerv bakom midten af vingen. Troligtvis skulle arbetet befinnas äga värde, för den, som hade tid och mod att derefter börja ett alldeles nytt studium af dessa insekter.

BLACKWALL undescribed genera & species of Araneidæ. Lond. and Edinb. Phil. Mag. & Journ. of Sc. series 3 vol. 3 N:o 14 pag. 104. Arachnider.

BLACKWALL fortsättn. ibd. N:o 15 p. 187.
— Dito ibd. N:o 17 p. 344.
— Dito ibd. N:o 18 p. 436.
26 arter uppräknas, de fleste från England; och 6 nya genera framställas [7]).

BLACKWALL on the Structure and Economy of Spiders. LINN. Trans. XVI part 3. (en del deraf är förut utförligare omnämd).

LUCAS Argyope aurantia, n. sp. från Egypten. Ann. Soc. Ent. 1833 p. 86.

Crustacea. Parasitiska Entomostraca uti NORDMANNS Beyträge (se förut).

Om flera arter af Räkor (Palæmon), funne uti färskt vatten (nemligen i Nilfloden) ROUX, Ann. Sc. Nat. Jan. 1833 pag. 73.

MILNE EDWARDS sur l'organisation du bouche des crustacés suceurs. Ann. Sc. Nat. Jan. 1833 pag. 78.

---

[7]) Det må anmärkas att bland dessa äro:

Gen. *Textrix* detsamma, som några månader förut af SUNDEVALL, uti Conspectus Arachnidum, erhållit samma namn, och den enda beskrifna arten *T. agilis* tyckes vara densamma, som den svenska *T. lycosina* (Agelena lyc. SUND. Vet. Ac. Hand. 1831).

Genus *Manduculus* är = *Pachygnata* SUNDEVALL (1823).

Genus *Hecaërge maculata* = Lycodia spinimana SUNDEV.

Linyphia luteola = Linyphia alticeps SUNDEVALL.

L. annulipes = *L. socialis* SUNDEV.

Neriene utgör en del af *Erigone* Sav. SUNDEV.

Clubiona parvula är = Theredion benignum WALCK.

Id. nouv. genre Crust. stomapod. (AMPHION). Ann. Soc. Ent. 1832, IV pag. 336.

Id. något om Crustaceers första lefnadsperiod, uppläst i Paris Vet. Acad. (FROR. Not. 801).

Helminthologisk litteratur.

Annelides af DUPERREY'S resa; se Isis 1833, pag. 117.

FITZINGER om Lumbrici. Isis 1833, pag. 549.

MERTENS Unters. über den innern Bau verschiedener in der See lebenden Planarien. Act. Petersb. 1832 livr 1.

NORDMANNS Micr. Beyträge (se förut). Ett utdrag deraf förekommer i Ann. Sc. Nat. 1833 Nov.

Om *Filaria Medinensis* förekommande i Tyskland — se GRÄFE und WALTHER'S Journ. f. Chirurg u. Augenheilk. Bd. XIX Häft. I.

Hr NARDO lemnar diagnos på 2:ne af honom i dess *Proctostegus prototypus* upptäckte *Distoma-arter;* den ena (5 tum lång, 3—5 lin. bred) kallar han *D. Gigas,* den andre *D. Raynerium* (4—5''' lång, 1''' tjock) se Isis 1833 s. 523.

En ny *Diplostomum* har F. G. I. HENLE i Berlin upptäckt i ryggrads-canalen på grodan. Han lemnar deröfver en vacker figur i FROR. Notiz Bd XXXVIII N:o 2. Slägtet Diplostomum blef som bekant är,

först upptäckt af NORDMANN, som likväl endast uti fiskögon har träffat dessa djur.

Öfver ett lefvande djur i ögat på ett barn — se the Lancet 30 march 1833, af ROB. LOGAN (Jfr. FROR. Notiz. Bd. XXXVIII N:o 3). Detta djur tyckes efter den ofullständiga beskrifning, som Förf. deröfver lemnar, vara en Cysticercus.

CARUS har vid Tyska naturforskarnes sammankomst i Breslau meddelat sina observationer öfver en skönt färgad intestinal-mask, som han kallar *Leucochloridium paradoxum*, och dess parasitiska utveckling i en landsnäcka. se FROR. Notiz. XXXVIII N:o 10. (Snäckdjuret är *Helix putris* LIN.).

Vid samma församling har GRAVENHORST talat öfver *Filarier*, som blifvit funne uti frukter och på åtskilliga växtdelar. Flera af dessa blefvo förevista. FITZINGER meddelade vid samma tillfälle sin erfarenhet i samma ämne, och uppfordrade till en närmare undersökning och jemförelse emellan Filaria och GORDIUS — se FROR. Notiz. l. c. pag. 151.

PURKINJE fästade äfven uppmärksamheten under församlingen i Breslau på ett eget infusorielt Entozoon, som finnes i den sista tarmdelen hos *Rana temporaria*, hvilket är utmärkt för dess regelmässiga undulerande strimmor, som finnas på hela djurets öfversida, och dess opaliserande färgspel. (FROR. l. c. pag. 152).

Vidare har vid samma tillfälle Hr BARTELS talat öfver genesis af äggen till *Octobothrium Hirudinaceum*, och PURKINJE,

att han funnit ett liknande djur i grodans tarmcanal. (FROR. l. c. pag. 152).

Uti J. G. SCHLÖPFEN's Naturh. Abhandlungen; St. Gallen 1833, 8 finnas pag. 187—205, observationer öfver intestinalmaskar hos menniskor och djur anförda, af föga värde.

En ny intestinal-mask i lungan hos *Delphinus phocæna*; se FROR. Notiz N:o 778.

Malacologi.

A) *Mollusker.*

Sepiernas hastiga färgförändringar.

Bläckfisk-slägtet *Sepia*, af molluskerna, har i flera hänseenden ådragit sig naturforskarnes uppmärksamhet. Jag behöfver blott hänvisa till de framställningar, som tid efter annan blifvit i föregående Årsberättelser lemnade. Ett af de fenomener, som hos dessa i öfrigt ganska fula djur blifvit anmärkte, är det förunderliga färgspel, hvilket deras hudorgan visar. Häröfver hafva redan, för ett decennium tillbaka, undersökningar blifvit anställda af Sangiovanni [8]) och af Carus [9]). Med hänvisning till dessa, får jag nu upptaga de intressanta bidrag, hvilka Hr Wagner förlidet år uti *Isis* [10]) i detta ämne afgifvit. Wagner har under mikroscopet examinerat hudorganet och dervid, som föregångarne funnit, att orsaken till de hastiga och förvånande förändringar af färgen ligger uti ett, Cephalopoderna tillhörigt, eget system af bildningar, som bestå af pigmentkorn, sammanbundna genom en fin, elastisk membran, och ligga strax under Epidermis, hvilka man kallat *Chromophorer.* Undersöker man nogare hudytan, får man med blotta ögat se, att den blekgult färgade huden är liksom besådd med

---

[8]) Giornale encicl. di Napoli an XIII, N:o 9; Froriep. Not. B. V. pag. 215.

[9]) Nov. Act. Acad. Cæs. Leop. nat. Cur. Tom. XII, pag. 1, — 319.

[10]) Isis 1833, Häft. I, pag 159.

en mängd små punkter af en roströd färg. För loupen visar det sig, att dessa punkter icke bibehålla samma storlek, utan ömsom utvidga och ömsom contrahera sig. Denna utvidgning är så betydlig, att ytan blir 5 gånger förstorad. Under mikroskopet upptäckes 2:ne slag af pigmentfläckar, dels dunklare färgade (från violett till svart) som tyckas ligga närmare ytan, dels gula, som ligga mera på djupet. Då de förra hunnit maximum af utvidgning vidröra de hvarandra, och några öfverskjuta till och med hvarandras ränder, derunder får man äfven se i midten af hvar och en, en mera genomskinlig cirkelrund fläck liknande en pupill, men som alltid försvinner, då Chromophoren sammandrager sig. Wagner har funnit, att äfven de mera djupt liggande gula fläckarne på samma sätt utvidga och sammandraga sig. Med denna kännedom af Chromophorernas tillvaro och förhållande, är således sjelfva fenomenet af den hastiga färgförändringen ganska lätt förklaradt. Wagner har i synnerhet anställt sina undersökningar på *Octopus moschatus*. Men dessutom funnit ungefär samma förhållande hos *Sepia sepiola*, *Sepia officinalis* och *Loligo communis*. Hos den sednare är Chromophorernes extention och contraction synlig för det obeväpnade ögat.

Det synes vara sannolikt, att de nakna Cephalopoderna kunna göra ganska betydliga språng öfver vattnet, ehuru man ännu ej inser huru dermed kan tillgå. Hr Öfverste Sykes har nyligen lemnat till Sepierna hoppa öfver vattnet.

Zoologiska Societeten i London flera exemplar af *Loligo sagittata*, hvilka under alldeles lugnt väder hade uppkommit på däck under resan mellan Indien och England [1]. Flera dylika fakta äro förut antecknade, hvartill man kan lägga de bland sjöfolk nog vanliga berättelserna om att dessa djur kunna flyga liksom flygfiskarne [2].

Ehuru

---

[1]) Fror. Not. 815.

[2]) Följande uppgifter kunna i sammanhang härmed anföras, meddelade af D:r Sundevall; "under min resa till och ifrån Ostindien 1827 och 1828 träffades 5 à 6 gånger *Sepiæ* på däcket af fartyget, som blott höjde sig 2 à 3 alnar öfver vattnet. Oftast skedde detta utan att någon hade märkt huru de inkommo, hvarföre jag antog att de blifvit inkastade med de små böljor, som dagligen, äfven under den lindrigaste vind, insqvalpades på däck under brädgången af relingen. Men en gång bragte timmermannen mig en *Onychotheutis*, som han berättade hade inkommit *öfver* relingen, utan att något vatten på samma gång inkom. Flera af besättningen omtalade då, att de sett dylika *"fiskar"* komma "flygande" in om bord. I fall jag sjelf hade sett den af timmermannen berättade händelsen, skulle jag vara färdig att tillerkänna Sepierna förmågan att göra ganska starka språng upp från vattnet; men ehuru denne var en ganska ordentlig karl, som ej brukade fara med osanningar, vågar jag ej i detta fall svärja på hans ord, då det ej är mig möjligt att inse huru en Sepia kan hoppa eller flyga. Då emedlertid saken tyckes förtjena uppmärksamhet får jag vidare nämna, att uti Hr S. Schröders Naturalie-samling i Carlshamn, finnes en ganska stor Sepia, hvilken han har erhållit af en skeppare, som sade sig hafva fån-

Ehuru allmänt skalet af *seglare-snäckan* (Nautilus Pompilius) från Indiska och stilla hafven förekommer uti alla snäck- och naturalie-samlingar, har man hittills haft ganska ringa kännedom om det djur, som bildar detsamma. Det har nemligen endast blifvit beskrifvit och afbildadt af Rumphius, uti dess *Amboinische raritäten-Kammer*, som utgafs 1705. Denna beskrifning och figur har emedlertid varit tillräcklig för att visa, att djuret var en verklig Cephalopod, närslägtad med Sepia. I sednare tider har ingen Zoolog sett, eller åtminstone beskrifvit djuret, mera än Quoy och Gaimard, som infört en beskrifning deröfver uti 20:de Tomen af Annales des Sciences Naturelles, hvilken är nästan mindre upplysande än Rumphii, emedan den är gjord efter ett ganska skadadt djur, som fanns vid *Celebes* under den upptäktsresa hvari de deltogo. Det är således med stort intresse som vi nu genom Rich. Owen, Läkare i England, emottaga en ganska noggrann beskrifning och Anatomi af en Nautilus Pompilius, funnen år 1829 vid nya Hebriderna af G. Bennett, [3]). En utför- Djuret af Nautilus Pompilius.

---

gat den uti ett segel, då den, under hans segling i Nordsjön, "kom flygande" emot honom öfver relingen af fartyget. Relata refero. Stockholm den 1 Mars 1834."

Carl J. Sundewall.

[3]) Memoir on the pearly Nautilus, by R. Owen. London 1832, 8:o med plancher. — Öfversatt i Ann. des Sc. Nat. Tom. XXVIII, pag. 78. — Äfven i Fror. Not. 815.

lig kännedom af detta djur är så mycket vigtigare, som de öfrige nu lefvande cephalopoderna med mångrummiga snäckskal äro ganska litet bekanta; men det är endast genom dessa som vi, ledde af analogien, kunna få ett riktigt begrepp om utseendet och den djuriska utvecklingsgraden af de mångfaldiga, mer eller mindre liknande, utdöda djur, hvaraf lemningar träffas uti nästan alla jordklotets äldre lager, t. ex. Orthoceratiter, Ammoniter, Belemniter o. s. v. Djuret af *Nautilus* ligger allenast uti det yttersta, öppna rummet af snäckan, och förlänges baktill i en mjuk tråd, som går genom alla de fina hålen i snäckans skiljeväggar. Denna tråd innehåller 2:ne kärl, men då den var afsliten på det undersökta exemplaret, är den inre ändan obekant. Hela djuret skiljer sig genom flera omständigheter från de nakna cephalopoderna. Den nedre ändan, som ligger tätt intill bottnen af den cavitet, hvari djuret lefver, är ganska mjuk, och försedd med ytterst tunn hud, liksom den inom skalet liggande delen af gasteropoderne, då samma del hos Sepia är fast, och hos de flesta försedd med en fena. Omkring midten af kroppen går en smal hornartad gördel, som är bredast midtpå kroppens båda sidor, genom hvilken djuret är starkt fästadt vid skalet, så att på det beskrifna exemplaret ett stycke deraf hade följt med, då djuret uttogs. Hufvudet är skildt från kroppen genom en obetydlig sammansnärjning eller hals, och ganska stort. Midtpå hvardera sidan af det-

ta, tätt vid halsen, sitter ett stort öga, som är kortskaftadt, eller knappformigt, då det hos Sepiæ är, liksom hos de vertebrerade djuren, inneslutet i en cavitet af hufvudet. Armarne äro 20 på hvardera sidan om munnen, och utgå irreguliert från yttre sidan af en slida, som omgifver munnen, och som egentligen bildas genom armarnes sammanväxning vid roten. Armarne äro korta, kantiga, och innehålla hvardera en ringlad tentakel, som kan utskjutas och indragas genom ett hål i spetsen. De 2:ne öfre armarne, som äro belägne åt skalets spiralvridning, äro ensamt så breda, som alla de öfriga sammantagne, men ej längre än de, och bilda tillhopa en tjock skifva, på sidorna fullsatt af vårtor, hvarpå djuret anses kunna krypa, liksom Gasteropoderna på sin s. k. *fot*. Inom den af armarne bildade slidan sitter munnen, omgifven och täckt af 4 mindre, platta, tunna lober, som hvardera i kanten bära 12 retractila tentakler af lika beskaffenhet med dem, som utskjuta genom spetsen af armarne. 2:ne af dessa lober anses motsvara de långa inre tentaklerna hos Sepiæ, och de öfriga 2 torde motsvara läppen hos samma djur, Båda mandiblerna bilda liksom hos Sepiæ ett näbb, likt det af en Papegoja, men det är trubbigt, samt kalkartadt, liksom hos de fossila Cephalopoderna; Sepierna hafva det honorartadt.

Excretions-tuben sitter, liksom hos Sepierna, vid sjelfva kroppen framom hufvudet, vänd emot skalets fria (yttre) kant. Den är långsåt uppklufven. Kappan bil-

dar bakåt en flik, som ligger ut öfver en del af skalets spiral. De inre delarne likna mycket Sepiernas: men gälarne äro 4 och gälhjertat saknas. Könen äro åtskilde.

Af den anförda beskrifningen synes, att detta djur antyder en öfvergång från de egentliga Sepierna till de fossila Cephalopoderna, så väl som till Gasteropoderna. Herr O. anser olikheterna vara tillräckliga för att utgöra grund för Cephalopodernas fördelning i 2:ne ordines: *Di-branchiata*, och *Tetra-branchiata*. Till den sednare räknas nautilus och alla de fossila slägtena.

Snäckor som spinna tråd. Under en resa mellan tropikerna har Capit. Béllanger funnit en mängd ganska små snäckor af Gasteropod-slägtet *Litiope* Rang, sittande på en stor kringflytande art Fucus ("F. natans"), hvaraf de lefva. Då man starkt skakar växten hvarpå de sitta, så att de falla ned, förblifva de likväl fästade genom en fin tråd, på samma sätt, som spindlarne, hvilket är ett i denna klass hittills ej anmärkt fenomen. Men ej nog härmed, i fall tråden skulle brista, så att de sjunka ned i vattnet, hvilket lätt kan hända, då den flytande växten häftigt kringvräkes af böljorna under en storm, utsläpper det lilla djuret en luftblåsa, omspunnen med några trådar, hvarigenom snäckan hålles fast dervid, och följer på detta sätt med luftblåsan upp till vattenytan, samt kringflyter derstädes, uppburen af sin blåsa, tills det åter träffar någon fucus att fästa sig vid. Utan detta hjelpmedel skulle djuret förgås på djupet, hvarest det

ej är bildadt för att lefva. Hr L. KIENER, som kungjort denna upptäckt [4]), påstår, att de 2:ne arter, som RANG beskrifvit af detta nya genus (uti Ann. Sc. Nat. 1829) endast utgöra en enda, för hvilken han föreslår namnet *L. bombyx*.

Om skenet af en art *Pyrosoma*, funnen nära Æqvatorn i Atlantiska hafvet lemnar BENNETT underrättelse i Lond. and Ed. Philos. Mag. Oct. 1833. Dessa djur funnos på ett ställe till en så stor mängd, att en hel sträcka af hafvet omkring fartyget, under natten liknade en enda lysande massa. Skenet var så starkt, att det upplyste seglen, och att man dervid kunde läsa tryckt stil. De exemplar, som upphemtades och lades uti ett kärl med hafsvatten, upphörde att lysa så länge vattnet var stilla; men så snart detta upprördes utvecklades i ögonblicket myriader af starkt lysande punkter, som förnämligast syntes härröra från de små vårtor, hvarmed hela ytan af det 4 tums långa djuret är besatt [5]). Lysande hafsdjur.

B. *Stråldjur.*

Genom en noggrann undersökning, anställd uti Neapel, har det lyckats M. EDWARDS att ådagalägga, det Medusa (*Carybdea*) *marsupialis* PER. har en inre byggnad af lika beskaffenhet med den hos de andra, mera utbildade medusæ. Man har förut ansett detta djur endast bestå af en Strukturen af de lägre Medusæ.

---

[4]) Ann. Sc. Nat. Tom. 30, pag. 221.
[5]) Jemf. Årsb. 1823, pag. 36.

gelatinös, konkav skifva, försedd med 4, från kanten utgående, trådlika tentakler. Edwards har deremot, midt uti den konkava sidan, funnit en mun-öppning, omgifven af 4 små, bladlika armar. Munnen ledde till en stor magkavitet, hvarifrån 4 kanaler utgingo till tentaklerna. Dessa delar kunde genom injektion från munnen fyllas med en färgad massa. Från de 4 kaviteterna spridde sig ett irriguliert nät af mindre kanaler uti hela kropps-massan. Vid kanalens mynning i magen fanns ett litet knippe af greniga organer, som innehöllo en gul vätska och anses analoga med gall-kärl. Vidare fann han nära randen af kroppen 4 punkter, hvardera sittande vid en liten kavitet i sjelfva massan, innehållande ett granulöst ämne, som han anser för äggstockar. De 4 i randen sittande tentakler innehöllo en rad små blåsor, och kunde förlängas eller förkortas, allt efter djurets behag, således prehensila organer, medelst hvilka födan föres till munnen; de afsöndra äfven ett slem. Genom ett experiment med *Medusa Aldrovandi*, hvilket djur först lades uti en rödfärgad vätska, hvarvid hela djurets massa småningom färgade sig röd och derefter åter lades i klart vatten, då den röda färgen småningom försvann, erfor E., att färgämnet hufvudsakligen insöps med vattnet genom de fina, i blinda ändar slutande fransarne, som finnas på detta djurs armar, samt äfven till en del genom den hud, eller del af kroppsmassan, som omgifver buk-kaviteten. Färgämnet återlemnades dels med det slem,

som afsöndras på armarnes yta, dels med vattnet genom de fina öppningarne för kärlnätet i kroppsmassan, som finnas i kanten och särdeles i spetsen på armarne. Dessa hafva af nyare forskare varit ansedda för insugnings-porer. Edwards yttrar den förmodan, att alla Medusæ äga en liknande byggnad, och att det endast är till följe af bristande och ofullständiga observationer, som man ansett en del af dessa djur blott bestå af en solid gelatinös skifva.

Hr Link har företagit en granskning af de organiska varelser, som tyckas bilda öfvergången emellan växt- och djurriket [6]. Resultatet häraf är, att han från Zoologiens område sökt eröfra flera, som djur ansedda former, hvilka han nu vill inrangera bland Algerna uti 4 familjer: 1. *Halemedeæ*, hvartill föras *Flabellaria* Lamour. jemte flera andra; 2. *Corallineæ*. 3. *Zonariæ* och 4. *Spongioideæ*. Alla dessa påstås sakna polyp-djur och bilda verkliga frö i likhet med växterna. *Alcyonium* qvarlemnas i djurriket. Link föreställer sig att korallstammens tillväxt sker genom en utveckling, som liknar växternas; att stammen utgör en organisk massa, som för sig består och fortväxer, och hvarifrån polyperna utväxa. Link betraktar *Nulliporæ* som kalkfällningar, eller en sort tuff, som afsatt sig omkring hafsväxter.

Coraller ansedda för växter.

---

[6]) se Berlin. Abhandlungen 1830, pag. 109.

C. *Infusions-djur.*

Ehrenberg om infusions-djuren.

Hr Ehrenberg har lemnat en högst rikhaltig afhandling [7]), som ganska noga och detaljeradt upplyser infusions-djurens naturalhistoria. Den innehåller en mängd med största ihärdighet, under en längre tid fortsatta observationer på enskilta individer af infusions-djur, hvarigenom deras utveckling, äggläggning m. m. blifvit noga följda och utredda. — Vidare om dessa djurs ögon, hvilka organer E. äfven visat finnas hos Müllers *Monas;* — om yttre kroppsdelar och organer; — om särskilta tarmbihang och körtlar hos *Vorticellerna;* — om mundelarne (tänderna) hos samma djur, samt slutligen en karakteristik af alla *arter* infusionsdjur, som den outtröttlige Ehrenberg observerat.

Vid naturforskarnes sammanträde i Wien upplästes en skrifvelse från samma förf., hvaruti den märkliga thesis framställes, hvartill E. blifvit ledd af sina undersökningar om infusions-djuren: att den sjelfständiga djuriska organismen ej kan finnas uti så enkla former, som dem, hvarunder man hittills ansett den möjlig, t. ex. en enkel blåsa; utan att en bestämd summa af organisation är nödvändig för det djuriska lifvet, *hvilken hos menniskan är väl annorlunda beskaffad, än hos masken, men ej större.* E. vill nemligen hos de aldralägsta djuren återfinna fullkomligt sam-

---

[7]) Über Entwickellung und Lebensdauer der Infusions Thiere &c. se Berlin. Abhandl. 1831 pag. 1—154 med plancher.

na organsystemer, som hos de högst utbildade, och de undersökningar af infusionsdjuren, som han allt mer och mer utvidgar, tyckas rättfärdiga en sådan mening [8]).

Uti Isis 1833 pag. 241 lemnar E. en synonymi till de af honom sjelf och Müller beskrifna infusionsdjur.

Malacologisk litteratur.

Af *Ferussac's Hist. Nat. des Mollusques terr. & fluviat.* äro utkomne Häftena 22—27, hvardera med 6 plancher (till 15 fr. fig. noires, och 30 fr. fig. Color.). Dessa 6 Häften innehålla 155 arter af slägtena Arion, Limax, Vaginulus, Testacellus, Helicolimax, Helicaria och Helix, af hvilket sistnämda flera fossila arter. rörande Molusca.

Af *Aplysiæ,* utgifna af Ferussac och Rang, äro 25 plancher utkomna (40 francs).

De *Mollusker,* som upptagas uti Duperrey's resa, uppräknas i Isis 1833, p. 117.

I Magasin de Zoologie par Guérin årgången 1832 beskrifvas ytterligare flera nya arter snäckor:

Pl. 15. Nummulit. millecap. beskr. af Boubeé
16. Cancellaria imperialis — Michelin
17. Siphonaria Sowerbyi — id.
18. Buccinum sepimentum — Rang.

De som upptagas i årgången 1833 skola i nästa Årsberättelse redovisas, då jag ännu saknar flera Häften af densamma.

Om foetus till *Sepia officinalis* af Coldstream — se Lond. & Edinb. Philos. Mag. Oct. 1833 & Fror. Notiz. N:o 837.

---

[8]) Isis 1833, IV, V, VI, pag. 414.

Obs. on the Anatomy and habits of Marine testaceous molluscs. OSLER, Philos. Trans. 1832 pag. 497.

Synopsis of the testaceous pnevmonobranchous Mollusca of Great Britain. JEFFREYS Lin. Trans. XVI, pag. 323, och Suppl. ibd. pag. 505.

GRANT, on the Structure and characters of Loligopsis, and account of a new species (L. guttata). Zool. Trans. I, p. 21.

GRANT Anatomy of the Sepiola vulgaris Leach, and a new sp. (s. sterodactyla). Zool. Trans. I, pag. 77.

F. A. CONRAD, on some fossil and recent Shells of the United states. SILLIMAN Journ. 23, 2, pag. 339.

FITZINGER Syst. Verz. der im Erzherzogthum Oesterreich vorkommenden Weichthieren Wien 1833, 8:o 35 sid. [9]). Dessa mollusker, som naturligtvis endast kunna vara land och sött-vatten djur, uppgå till 152 arter.

WEBB et BERTHOLLET Synopsis Molluscorum terrestrium et fluviatilium in insulis Canariæ. Annales des Sc. Nat. Tom. 28, pag. 307 (1830 Mars), är ej slutad.

AUDOUIN om djuret af Glycimeris siliqua (närslägtad med Mya); Ann. Sc. Nat. Tom. 28, pag. 307 (1833 Mars, Apr.).

Till utgifvande af en *Species général iconograhpie des Coquilles vivantes*, comprenant le Musée Massena, la Collection

---

[9]) Är ett särskilt afdrag ur 3:dje bandet af Beyträge zur Landeskunde Oesterriches, enl. Isis 1833, pag. 1122.

Lamarck &c. har Hr Kiener i Paris annonserat och lemnat prospectus. Arbetet kommer att utgöra 150 Livraisons eller 10 volymer; hvarje Häfte 8:o kostar med kolorerade figurer 6 Fr. — det första är redan utgifvet.

Ett nytt slägte: *Acmæa* af Scutibranchia finnes beskrifvit uti *Eschscholtz Zoolog. Atlas*, 5:te Häftet. Detta slägte står midt emellan *Fissurella* och *Patella*, skiljer sig från det förra genom en imperforerad testa, och från det sednare genom sjelfva djurets bildning, som närmar sig mycket till Fissurella. Utgifvaren af detta Häfte till Zool. Atlas, Rathke, har till Acmæa lemnat en utförlig beskrifning, som comparatift till de närslägtade formerna upptager djurets anatomi. Rathke förmodar, att flera arter, som nu upptagas under slägtet *Patella*, skola efterhand, som undersökningarne fortgå, befinnas tillhöra detta nybildade slägte. Af *Acmæa* beskrifves 11 arter, alla tagna uti Nordfolksund vid *Sitcha*, samt 2:ne nya arter af *Fissurella*, en från samma ställe, den andra från Conception Bay.

Uti Nova acta Phys. Med. Ac. C. L. C. natur. Curiosorum finner man följande afhandlingar införda:

Tom. XVI, part. I, pag. 179 über die ordnung der Bänder an den Schalen mehrerer Landschnecken; von Martens. Beyträge zur Zoologie von D. Meyen, 1 abhandl. *über die Salpen* pag. 365.

D:r Nardo har lemnat en ny methodisk indelning af Spongiæ se Isis 1833, Stråldjur.

p. 519. Denna familj anses för en egen djurklass, som indelas i 3:ne ordines och flera nybildade genera.

Om en ny art *Hydra* från Adriatiska hafvet meddelar Wagner i Isis 1833, p. 256.

On the mode of the growth of Young corals of the genus Fungia Lin. by Stutchbury Lin. Transact. XVI, pag. 493. (De unga Corallerna sitta fästade vid de gamla, men affalla sedan).

On the nervous System of *Beroë pileus* and the structure of its ciliæ. Grant., Zoolog. Transact. Vol. I, pag. 9.

En monografi af slägtet *Physalia* lemnar v. Olfers i Abhandl. Berlin. Acad. d. Wissensch. 1831, pag. 156. Genom en noggrann beskrifning öfver *P. arethusa* sprider denna afhandling ett nytt ljus öfver dessa besynnerliga djurs natur.

Fornverldens Fauna.

Man har åter funnit en förut okänd grotta med ben af förgångna däggdjur, närа intill *Plombières les Dijon* i det så kallade Coutard-berget. Den skall vara utomordentligt rik på dylika lemningar. Bland andra har man der anmärkt ben af stora rofdjur och hjortar. Närmare underrättelsen derom äro oss ännu obekanta [10]). Ny upptäckt Bengrotta.

Det är ingen tvifvel underkastadt, att de i fornverlden ymnigt förekommande *Ammoniterna*, som vi nu blott känna genom deras i fossilt tillstånd, eller såsom blotta aftryck, förekommande snäckskal, voro ganska närslägtade med de nu lefvande cephalopoderna, och synnerligen med *Nautili;* men att närmare bestämma deras utseende förblifver ännu och kanske alltid en omöjlighet. Det är emedlertid högst intressant att man, ledd af analogien, kan göra sig ett någorlunda riktigt begrepp om den organiska verld som lefvat på vår jord under förflutna verldsåldrar, då ingen menniska och ingen nu lefvande art af organiska alster kunde lefva och hvarifrån vi äro så långt skilde, att vi knappt våga framställa ett gissadt tal af år för att mäta den tidrymd som sedan förflutit; samt att man troligtvis genom en fortsatt forskning skall komma ännu längre i denna kännedom. En olikhet mellan Ammoniternas djur och det af Nautilus Om djuren af Ammoniterna.

---

10) Frob. Not. 794.

bestod deruti, att då detta sednares nedra ända, som successivt afsätter skiljeväggarne i snäckan, och alltid ligger tätt intill den sista af dessa, är afrundad och jemn; så har den hos ammonitdjuren varit ganska ojemn och fördeldt i lober, efter hvilka skiljeväggarne erhållit samma bildning. Men en större olikhet antydes af v. Buch, som med sin vanliga skarpsinnighet fortsatt undersökningen af Ammoniterna [1]. Den består deruti, att siphonen, som går igenom alla skiljeväggarne, ligger långsåt yttre böjningen af skalet, och fortsättes långt upp utmed detta uti hvarje rum af snäckan, så att den måste hafva stått i förening med öfre delen af djurets kropp, då den hos Nautilus utgår från midten af undre ytan, och således genomborrar skiljeväggarnes medelpunkt. Detta läge af Siphonen anses af v. Buch såsom det egentligen karakteristika för Ammoniterna. Han indelar detta slägte af forndjur i 14 grupper. De förut frånskilde *Goniatiterna* och *Ceratiterna* anses endast såsom dylika sectioner, som ej med större rätt kunna frånskiljas, än de 12 öfrige. Af *Goniatiterna* lemnas en mera detaljerad monografi [2].

Lefvande Trilobiter

Uti Prof. Greens Monografi af Norra Amerikas trilobiter skall förekomma den högst märkliga underrättelsen om upptäckten af lefvande trilobiter vid Falklandsöarna. Green har undersökt dem uti Al-

[1]) Berl. Abhand. 1830, pag. 136. Öfversatt: Ann. des Sc. Nat. Tom. 29 (1833 Maj) pag. 5.
[2]) Ibd. pag. 169.

burys Institutets cabinett, och säger dem äga storlek och utseende af *Paradoxides boltoni.* Ögonen likna dem af *Calymene Bufo;* fötterna äro korta och talrika, dolda under skalet. Mera nämnes ej, utan GREEN underrättar om, att vi kunna hoppas en beskrifning deraf genom upptäckaren D:r JAMES EIGHTS. Journalens utgifvare bifogar anmärkningen, att han äfven sett dem och förmodar, att de kunna vara nya trilobiter. Det skulle vara högst märkligt om så förhåller sig; men trilobiterna tillhöra en så gammal fornverld, att något tvifvel på denna djurforms förekommande i vår tid kan vara ganska förlåtligt. Vi önska blott, att snart erhålla närmare upplysning angående denna intressanta upptäckt.

Nya arter.

En förut okänd fossil ödla har blifvit funnen i Sussex af MANTILL, och benämd Hylineosaurus [3]).

I Lias Kalken vid Lyme Regis i (England?) har RILEY funnit en ny fossil fisk, närslägtad med Rockorna. Den har blifvit kallad *Sqvaloraja dolichognathos* [4]).

Bos Urus funnen på Fyen.

Helt nyligen har man äfven på Fyen i Danmark funnit lemningar af samma oxart (Bos Taur. ter. NILSS.), som på flera ställen förut är anträffad uti Skånes torf-grafvar, (se NILSS. fauna I Del. pag. 248), ett större och väl bibehållet stycke af detta djurs Cranium är funnet på djupet af en torfmosse på nämde ö — hvarom Hr Prof. REIN-

---

[3]) FROR. Not. 805.
[4]) Ib. Not. 835.

hard till Vidensk. Selsk. i Köpenh. har lemnat berättelse. Genom detta fynd är således bevist, att denna oxe, stamfader till vår nu lefvande boskap, fordom i sällskap med Elgen äfven lefvat på Danska öarne.

Elgskeletter funne i England. I Enland, vid Killac, hafva flera skeletter af Elgar blifvit funne. Ett, som nyligen hittades af arbetare vid sökningen efter mergel, var helt och låg på sidan, under ett 3 fots mergellager, hvarpå låg uppslammad jord till 9 fots djup. Hvardera hornet var 5 fot långt och 1 fot bredt [5]).

Litteratur. En ny upplaga af von Schlotheim's *Petrefactenkunde* är annoncerad, innehållande 66 plancher i liten folio med 3 till 4 ark text, som egentligen är ämnad att innehålla synonymien. Priset på hela arbetet blir omkring 7 thaler.

En Geologisk indelning af Schlotheims Petrifikater af Boué, finnes uti Edinb. Phil. Journ. Bd XII, Häft. 23 (Jan. Apr. 1825), samt i Isis 1833, pag. 706.

En ny tidskrift har utkommit i Stuttgard under titel Neues Jahrbuch für *Mineralogie, Geognosie, Geologie und Petrefactenkunde,* von Dr K. C. v. Leonard med D:r H. G. Bronn. Den utgifves i 6 Häften om året, hvardera af 8 ark, och börjar med 1833 (à 6 fl. pr år). Uti de 3:ne häften jag sett förekomma följande original afhandlingar öfver Petreficater.

Häft. I Über die Knockenköhlen bey Lüttich von Dr Schmerling.

Häft.

---

[5]) Fror. Not. 828.

Häft. II Der Krallen-phalanx von Eppelsheim (hvarefter Cuvier bildat sin Manis gigantea, hör till Dinotherium); von Dr J. Kaup.

Folliculites Kaltennordhemensis ("fossil frugt af Ranunculaceæ?"); von Zenker zu Jena.

Häft. III. Über die klassifikation der Terebrateln, aus Briefen des Hr L. v. Buch.

Beschreibung eines Blatt-Abdruckes auf Bleiglanz, von Hr Perl in Freyberg.

Dessutom förekommer i hvarje häfte detaljerad öfversigt af litteraturen i ämnet.

Af Agassiz har vetenskapen erhållit början till dess klassiska arbete: *Recherches sur les poissons fossiles.* Häraf är första häftet med 24 Plancher in fol. utkommit. Neuschatel 1833. Jag nödsakas uppskjuta till nästa år, att derur referera det vigtigaste.

Palæologica zur Geschichte der Erde und ihrer Geschöpfe, von H. v. Meyer. Frankf. 1832; 560 sid. 8:o [6]), (sammanfattar alla kända fossila däggdjur och Amfibier. All litteratur i ämnet är samlad. Arbetet slutas med en geognostisk fördelning af samma fossiler, som innehåller beskrifningen på alla kända bergrottor).

H. v. Meyer Beyträge zur Petrefacten-Kunde: Säugethiere (Häst och Elg) i Nova Acta Ac. Cæs. Leop. 1833, pag. 423.

Zenker Beyträge zur Naturg. der Urwelt (Org. Reste aus der Altenburger Braun-

---

[6]) Anmält i Isis 1833, pag. 269.

kohlen formation; dem Blankenburger Qvadersandstein, Jenaischen bunten Sandstein und Böhmischen Übergangsgebirge) Jena 1833 8:o 67 sid. 6 ill. tab. Abschn. 1 Pflanzenreste; 2 Thierreste [7]).

Morton Synopsis of the organic remains of the ferruginous sandformation of the United States. Sillim. Amer. Journ. Vol. 17 & 18. — Suppl. till dito Vol. 23 & 24.

Kaup description d'ossemens fossiles de mammifères inconnus (ur Museum i Darmstadt). Häft. II Darmstadt 1833, 4:o 31. Atlas in Fol. V. (se Isis 1833, p. 1123.)

---

[7]) Se Isis 1833, pag. 587.

Anatomi.

I. *Vertebrata.*

A. *Sinnesorganer och nerver.*

Hagenbach har utgifvit en vacker afhandling öfver örats muskler jemte undersökningar rörande Ganglion oticum [8]. Beträffande musklerna har han funnit, att af de 4 muskler, som vanligen beskrifvas såsom hörande till hörselbenen hos menniskan, endast de tvenne äro verkliga muskler, nemligen en hammar-muskel (*musc. tensor tymp.*) och en stigbygelsmuskel (M. stapedius). Musc. mallei externus eller laxator major anser H. icke äga muskulös natur, och m. laxator tympani minor har han alldeles icke kunnat finna. Detta förhållande är äfven i det hänseende intressant, att det öfverensstämmer med det hos de öfriga däggdjuren, hvilka endast besitta en musculus tensor tympani och en stapedius. Hvad åter *Ganglion oticum* och dess förbindelse angår, här H. bekräftat Schlemms upptäckt, att nervus tensoris tympani, som Arnold först ansåg komma från detta ganglion, väl ofta går genom detsamma, men utgår direkte ifrån nervus pterygoïdeus.

Om örats muskler och Ganglion oticum.

En än fullständigare afhandling om detta ganglion är utgifven af Bendz [9]. Han

---

[8]) Disquisitiones anat. circa musculos auris hominis et animalium, adjectis animadversionibus nonnullis de Ganglio otico, 4:o Basil. 1833.

[9]) De anastomosi Jacobsonii et Ganglio Otico Hafniæ, 1833.

bekräftar tillvaron af nervus petrosus profundus minor nervi vidiani. Denne nerv förenar sig med n. carotico-tympanicus, går öfver promontorium, afger en liten gren till fenestra ovalis och förbinder sig med nervus Jacobsonii. Ganglion oticum är genom fina anastomoser förbundet med nervus buccinatorius och max. infer. B. fann äfven den, af Arnold beskrifna nerv, som från Ganglion oticum följer tuba Eustachi till trumhålan, går nerför promontorium och förenar sig med den gren af nerv. petrosus profundus minor, hvilken afgår till fenestra ovalis. Sjelfva gangliet anser Bendz tillhöra nervus sympatheticus, och icke vara något eget ganglion för örat.

Breschet [10]) har äfven undersökt samma nerver, och hans forskning har egentligen intresse för de upplysningar den lemnat öfver foglar och amfibier. Hos foglarne förenar sig nervus glossopharyngeus omedelbart efter sin utgång ur cranium med ganglion cervicale supremum, och från detta föreningsställe afgår ramus tympanicus.

Breschet om örats byggnad.

Af större värde synas de arbeten vara, som från samma hand utkommit rörande örats byggnad [1]). Breschet antager tillvaron af den vätska, som fått namn af aqua Cotunni, och att denna upptager ett mellanrum emellan labyrinthens benväggar samt den elliptiska säcken och de membranösa halfcirkelformiga canalerne. Genom denna vätskas närvaro skulle sålunda

[10]) Zeitschrift für organ. Physik, 3, B. II. 6, p. 558.
[1]) Annales d. Sc. Nat. T. XXIX.

ljudet icke gå omedelbarligen från benväggarne till det vatten, som fyller den elliptiska säcken och canalerna. Den hvita substans, som simmar i den elliptiska säckens vätska består af fina kristaller, på hvilka hörselnervens pulpösa ända utbreder sig. Äfven den runda säcken, som ligger innemot öppningen af scala vestibuli skall innehålla en liten portion af samma kristallbildning. En vigtig upptäckt är den kommunikation emellan snäckans begge trappor, som B. har funnit hos menniskan och däggdjuren. Denna kommunikation kallar Förf. *helicotrema* och består i en öppning, som ligger i konkaviteten af hamulus, eller på det ställe, der lamina spiralis slutar. Såsom Ilg redan för längre tid sedan ådagalagt, är infundibulum ingen egen bildning, utan en figur, som endast visar sig på ena sidan af modioli ända, derigenom, att man ser den öfversta vinddelen af snäckan bakifrån, just på det ställe, der den öfvergår i taket eller kupan, hvarom man lätt kan öfvertyga sig, då man öppnar snäckan på motsatta sidan. Aquæductus anser B. endast vara qvarlemningar efter de i första bildningen hos Embryo tunnare ställen, der dura mater stått i närmare förening med labyrinthen, eller der vissa finare blodådror kommunicerat dem emellan.

Reich [2]) har undersökt membrana pupillaris och dervid haft tillfälle, att bekräfta Müllers upptäckt af membrana cap- *Reich om pupillarmembranen.*

---

[2]) De membrana pupillari; Berolini, 1833, 4:o.

sulo-pupillaris hos embryoner af däggande djur. Han har utom dess trott sig finna en ny membran, som skall bekläda framsidan af zonula, samt gå till midten af uvea.

Om Linsen i ögat. BREWSTER har undersökt byggnaden af kristallinsen. Han fann den bestå af lameller, hvilka åter äro sammansatta af trådar, som i linsens rand äro bredast och aftaga inåt midten. Dessa trådar äro platta och i ränderna taggiga; taggarne gripa in i hvarandra, som tänder. På hvarje tråd kan man räkna tusentals tänder. Detta är förhållandet hos foglar, amfibier och fiskar.

HUSCHKE [3]) har äfven sysselsatt sig med samma ämne och beskrifver jemväl fibrer, som äro tjockare emot periferien och smalare emot centrum af linsen. Han fann hos en ödla endast 45 sådane i den främsta linslamellen, då deras antal hos menniskan varierade emellan 3 och 4 tusende. RETZIUS har funnit dessa BREWSTER's och HUSCHKE's märkvärdiga upptäckter fullkomligt bekräftade hos fiskar och däggdjur.

Membrana pigmenti nigri. JACOB [4]) har beskrifvit en fin membran, som går bakom Iridis pigment och bekläder de framom linsranden liggande delarne af processus ciliares. En annan membran vidtager bakom linsen och bekläder pigmentet på choroidea; uti denna membran skall man tydligen kunna urskilja, att den består af små, 6 sidiga stycken eller celler, som passa in i hvarandra. Hos albinos,

---

[3]) AMMONS Zeitschrift für ophtalmologie, Bd. III, Häft. 1.

[4]) Edinb. med. surg. Journ. N. 116, July.

liksom hos foetus, skola dessa vara runda. Membranen finnes äfven i ögon der pigmentet saknas.

Om foramen centrale retinæ.

HUSCHKE [5]) som åter undersökt foramen centrale retinæ, nekar, att en öppning der existerar. RETZIUS har undersökt samma bildning och tyckes på en temligen säker väg hafva kommit till ett mera afgörande resultat; att nemligen på det ställe, der det såkallade foramen skall vara, saknas nervsubstansen. Detta bevisar han derigenom, att då man macererar retina i diluerad saltsyra, så blir den opak, med undantag af detta lilla ställe, som förblifver klart och genomskinligt. För öfrigt lärer præparationen af retina vara svår och grannlaga; den kan icke undersökas med någon säkerhet, så vida den ej præpareras under spiritus, och utifrån, medelst de yttre hinnornes borttagande lagvis. Enligt RETZIUS skall man endast på detta sätt få se rätta läget af foramen centrale och plica centralis. Denna sednare skall vara constant och utgå från insertionen af synnerven $1\frac{1}{2}$ linea långt åt ögats focus. Vid ändan af denna plica sitter foramen centrale [6]).

Om nervus hypoglossus.

MAYER [7]) har funnit, att nervus hypoglossus hos oxen, hunden och svinet har en ytterst fin bakre rot, som kommer från bakre ytan af medulla oblongata, går öfver nervus accessorius, utan att förena sig

---

[5]) Ammons Zeitschrift für Ophtalm. B. 3, H. 1.
[6]) Läk. Sällsk. Årsber. 1833.
[7]) Act. Nov. Nat. curios. Vol. XVI, P. 2, p. 743.

med densamma och är just på detta ställe försedd med ett ytterst fint ganglion.

Ett nytt ganglion. Müller [8]) har upptäckt ett eget litet ganglion på sjelfva den ena roten af nervus glossopharyngeus hos menniskan, innan densamma ingått i sitt foramen i dura mater; dock har denna rot ett likadant ursprung, som de öfrige från Med. oblong.

Nervus facialis hos foglarne. Treviranus [9]) har visat, att nervus facialis hos foglarne är den nerv, som går till vestibulum, båggångarne och ampullæ; nervus acusticus utbreder sig deremot endast i cochlea. Hos Ardea cinerea fann han äfven en förbindelse emellan nervus cochleæ och n. facialis. Vidare ger nervus facialis endast en ganska liten muskelgren till ansigtet och ingår föröfrigt flere förbindelser med öfversta delen af nerv. sympathetici halsportion.

Om fiskarnes hjerna. Gottsche [10]) har bekantgjort sina undersökningar öfver fiskarnes hjerna. Han anser bland annat, att de små eminenser, som ligga inuti de såkallade synlobernes hålighet, äro verkliga corpora quadrigemina; alldenstund han äfven under dem funnit en kanal, som är analog med aquæductus sylvii.

Om halsportionen af nervus sympatheticus. Mayer [1]) har undersökt nervus sympatheticus på halsen hos några däggdjur och foglar. Hos de idisslande djuren uppsväller nervus vagus och bildar ett ganglion,

---

8) Preuss. Med. Zeitung Berl. 1833, N:o 52.

9) Zeitschrift für Physiol. herausgegeb. v. Tiedemann & Treviranus, Bd. V, Häft 1.

10) Fror. Notizen, N:is 773 & 795.

1) Ibid. N:o 775.

som förenar sig med n. sympatheticus. Den sålunda gemensamma nervstammen går in uti kanalen af halskotornas tvärutskott, blir der starkare, och har 6 à 7 små, ganglie-lika uppsvällningar. Hos hästen består denna sammansatta nerv af tvenne strängar, hvilka äro vid hvarje kotskillnad sinsemellan förenade genom korta tvärnerver. Hos foglarne fann MAYER, att den delen af pars cervicalis, som går med carotis till ganglion supremum, består af en ytterst fin nerv, då deremot den bakre delen är ganska stark.

Om hjernans och nervernas byggnad.

En lika intressant, som oväntad upptäckt har blifvit gjord af EHRENBERG. [2]), som funnit att hjernan icke innehåller någon nervsubstans. Detta låter nästan som om han mente, att hjernan saknade hjernsubstans. Man har nemligen förut ansett hjern- och nervsubstans vara identiska begrepp, och derföre antagit, att denna i hjernan så väl som i nerverna bestått af trådar, sammansatte af små kulor i form af täta perlband, endast deri olika, att dessa trådar i hjernan saknade skidor och voro i nerverna med sådane försedde. EHRENBERG har deremot på ett evident sätt visat, att dessa trådar i hjernan icke bestå af solida kulor, utan äro verkliga rör innehållande en klar vätska. Dessa rör ingå aldrig med hvarandra föreningar, och hafva leder eller ansvällningar, nästan som varicösa blodådror. Nervsubstansen består deremot af

[2]) Se vidare Tidskrift för Läkare och Pharmaceuter, 1833, October.

solida trådar. Organerna för de högre sinnena, eller dem för uppfattandet af de oscillations-fenomen, som kallas ljus och ljud, äro försedde med nerver, hvilka äro en omedelbar fortsättning af hjernsubstansen, då deremot hela det öfriga nervsystemet har den ofvannämde, förut väl kända, sammansättningen af såkallade nervtrådar.

B. *Digestions och circulationsorganer.*

Magen hos en apa.

Owen [3]), som beskrifvit magen hos *Semnopithecus*, visar att den består af en portio cardiaca med slät slemhinna utan fållor, en vid säckformig portion, samt en smalare lång och tarmlik.

Om svalget hos Capybara.

Morgan [4]) har undersökt svälgorganerna på *Hydrochœrus capybara*. Gomseglet slutar sig alldeles till tungroten och formerar bakåt en tratt-formig förlängning, genom hvilken isthmus faucium bildas. Utom de vanliga musklerna är isthmus omgifven af en egen sphincter, som äfven skall förekomma hos en del andra glires. Genom denna inrättning af svalget kunna endast små portioner af väl tuggad föda passera. Det är ock förmodligen med afseende härpå, som deras mastications-apparat är så väl inrättad.

Mjelten hos ormarne.

Uti en afhandling af Duvernoy, hvilken ofvanföre pag. 61 blifvit omnämd, fin-

---

3) Transactions of the Zool. Soc. V. I, p. 1.
4) Transactions of the Linn. Society T. XVI, pag. 465.

ner man en vidsträckt undersökning öfver ormarnes digestions-organer. Förf. har, liksom Retzius, funnit mjelten förekomma hos alla de ormar han undersökt, hvilket ock tyckes vara helt naturligt, när detta organ så allmänt finnes ännu hos fiskarne. Som bekant är, hade Cuvier helt flygtigt omtalt den i sina föreläsningar; men då Meckel lång tid efter nekade dess existens, blef denne siste trodd. Orsaken till denna skiljaktighet i uppgifter ligger deri, att mjelten hos en mängd ormar är sammanvuxen med pancreas, samt i allmänhet ganska liten. Skillnaden är tydligast på friska exemplar, då mjelten har en mörk och pancreas en ljus färg; dessutom är texturen i båda olika, då den i pancreas är tydligen lobulerad, i mjelten icke. När man nu undersöker den klump, som utgöres af dem båda, på gamla och kanhända mindre väl bevarade exemplar, så är färgen på båda nära lika och texturen otydlig. De anatomer, som under sådane omständigheter nekat mjeltens existens, hafva ansett hela klumpen vara pancreas. Vid undersökningen af tubus intestinalis anföres tillvaron af tvenne blindsäckar på oesophagus hos *Python* Tigris, af hvilka den ena ligger nära oesophagi främre ända och den andra närmare magens. Att denna sednare torde vara en sjuklig bildning misstänker Duvernoy. Ett analogon till den främre pochen fanns äfven hos coluber plumbeus. Den egna, fina, reticulerade bildningen af slemhinnan i främre portionen af magen, som Retzius fann hos *Py-*

Tubus intestinalis hos Ormarne.

thon bivittatus, coluber natrix o. fl., tycktes Duvernoy hafva öfversett, eller ock har den ej varit synbar på de exemplar han undersökt. Denna främre delen af magen tyckes han derföre räkna till oesophagus och antager sålunda ej mer än 2:ne regioner, nemligen den egentliga saccus ventriculi och pars pylorica. Liksom Retzius anmärker han, att de flesta verkliga ormar sakna peritonæum, och att således tarmkanalens väggar dels äro sammanvuxne vid hvarandra, dels med närliggande delar. De flera mindre peritonæal-celler, som finnas hos *Python,* liksom hos foglarne och dem Retzius beskrifvit, tyckes Duvernoy äfven hafva förbisett; förmodligen af den orsak, att de exemplar, som blifvit undersökte, varit af mindre slaget. Det är föröfrigt icke utan en särdeles fägnad man åter fått se denne förtjenstfulle Anatom som haft så stor andel i den komparativa anatomiens första grundläggning i egenskap af medarbetare i Cuviers Leçons d'Anatomie comparée, åter uppträda på författare-banan.

Duvernoy om truncus venæ Mesentericæ hos broskfiskarne.

De flesta broskfiskar hafva en förvånande kort tarm, hvari slemhinnans yta skulle vara alldeles otillräcklig, om den icke inuti vore försedd med en stor spiralvalvel, hos somliga lik trappgången i en snäcka. De spiral-rum, som sålunda bildas, ersätta tarmvindningarne, uppehålla genomgången af chymus, och utsätta denna för inverkan af en vidsträckt yta inom ett litet rum. Man skulle kunna föreställa sig denna spiralgång såsom bildad af en spi-

ralformigt hoplagd tarm, hvars yttre väggar voro med hvarandra agglutinerade och de inre till en del absorberade, eller upplöste. I en sådan bildning kunde ej blodkärlen vara utbredde på samma sätt, som på tarmar, hvilka hänga i ett vanligt mesenterium, eller som hafva den vanliga motsvarigheten emellan den yttre och inre ytan. Också har DUVERNOY gjort den vackra upptäckten, att portåder-stammen i denna tarm ligger inuti tarmens cavitet nemligen i sjelfva valvelen. Då denna underrättelse benäget meddelades Prof. RETZIUS, hade D. undersökt tarmen hos *Zygæna, Petromyzon* o. fl.

Pancreas hos Stören.

ALESSANDRINI [5]) har beskrifvit en liten Pancreas hos Stören, som ligger vid första portionen af tunntarmen. Den har sin egen utförsgång, som öppnar sig i en papill, ett tum från valvula pylori.

Capillarkärlens klassifikation.

BERRES [6]) har utgifvit en fullständig afhandling om capillarkärlen i olika väfnader och försökt att klassificera dem i vissa grupper, såsom: *Plexus arteriosus undatus* (i cellväfven); *Plexus art. ansatus* (på tungan, munnens slemhinnan, under naglarne); *Pl. art. linearis* (i muskler, och muskelhinnor); *Pl. art. dendriticus* (i serösa memb.) *Pl. art. maculosus* (tarmarnes slemhinna) &c.. Företaget är högst förtjenstfullt och vittnar om den ännu i Wien qvarlefvande skickligheten i injections-kon-

---

5) Ann. des Sc. Nat., Tom. XXIX, p. 193.
6) Med. Jahrbücher d. Öst. Staat. Bd. XV, H. 1, 2, 3.

sten, som PROCHASKA der infört. Taflorna äro utmärkt väl utförda; men att dömma efter dessa, skulle man vara böjd att tro, det icke behörig skillnad blifvit iakttagen emellan hvad som verkligen hör till capillar-kärlen och till de finare pulsådergrenarna, och att på åtskilliga figurer utseendet bestämts af flera under hvarandra liggande kärl, och att i det hela det väsendtliga och oväsendtliga icke är tillräckligen åtskildt.

Bildningen af Septum Atriorum.

RETZIUS [7]) har närmare undersökt formen af hjertats förmak hos menniskan, sådan denna är, då hjertat är fyldt med blod. För detta ändamål har han genom åtskilliga medel lyckats att gifva väggarne den fasthet, att de bibehållit denna form och icke sammanfallit. Det har häraf blifvit upplyst, att förmakens skiljevägg icke är platt, utan formerar vid öfre randen af fossa foraminis ovalis en vinkel, så att den bildar 2:ne planer. I sammanhang härmed fanns, att icke heller de båda förmaken ligga jemte hvarandra, utan ligger den högra delen af det högra förmaket under venstra ändan af det venstra. I denna underliggande delen af högra förmaket är det, som vena cava inferior öppnar sig; och just öfver denna ligger det undre planet af septum, som hos fostret helt och hållet saknas, då foramen ovale är just der beläget. Då nu den straxt derunder sig öppnande vena cava är vid sin undre brädd försedd med sin valvula Eustachii, så för-

---

[7]) Tidskrift för Läkare och Pharmaceuter, 1834.

stås lätt, huru blodet från denna åter kommer in i venstra förmaket. Retzius har visat, att äfven sedan foramen ovale slutit sig fortfar samma ställning af dessa delar hela lifstiden igenom, och att den nämda böjningen af septum härrör från den första bildningen. Den får döck sedermera en helt annan fysiologisk betydelse, den nemligen, att hindra blodets öfversprång ifrån den ena hålådern mynning till den andra, genom att leda strömmarne åt hvar sitt håll, den undre går nemligen inåt auricula och den öfre direkt i ostium ventriculi. Proeminensen af septum ökes af egna muskler och det är denna proeminens, som ursprungligen förställes af den Loverska knölen, hvars tillvaro genom anförde undersökning är afgjord, och som råkat i glömska, dels genom missförstånd, dels genom felaktiga undersöknings-metoder.

Om communikation emellan Aortæ stammar hos Krokodilen.

Panizza [8]) antager, att septum ventriculorum hos Krokodilen är alldeles helt, utan hål. Ur den högra kammaren komma arteria pulmonalis och aorta sinistra, båda med valvulæ semilunares; ur venstra kammaren utgår aorta dextra, försedd med 2:ne valv. semilunares. Denna sednare afger grenar till framdelen af kroppen och går sedan bakåt, för att genom en förbindelsegren förena sig med den venstra, som afger ådrorne till digestions-organerna. Emellan aorta dextra och sinistra är helt nära deras ursprung en kommunikation. Det

[8]) Bibliotheca Jtaliana; Aprile.

är troligen denna, som förledt MAGNUS WEBER, att anse sjelfva septum ventriculorum vara perforeradt.

Axilar-hjertan hos Chimæra.

DUVERNOY har på arteriæ axillares hos *Chimæra monstrosa* funnit muskulära utvidgningar, som han anser vara arter-hjertan.

Lymf-hjertan hos Amfibierna.

MÜLLER [9]) har till Royal Society meddelat en beskrifning på 4, af honom upptäckta, pulserande hjertan hos amfibierna, som stå i närmaste förening med lymfatiska systemet.

Han hade redan för längre tid tillbaka hos grodorna funnit stora lymfhålor omedelbart under huden, ur hvilka han kunde med lätthet samla betydliga qvantiteter lymfa. Dessa lymfrum äro hos grodorna vida större, än hos de andra amfibierna, ehuru de tyckas förekomma allmänt i denna djurklass. De äro hos alla pulserande organer, som kringdrifva lymfan i de lymfatiska kärlen. Hos grodan ligga 2:ne sådane organer bakom höftleden, omedelbart under huden. Contractionerna gå regelmässigt för sig, och synas utan på huden; de äro icke samtidiga, hvarken med hjertats, eller lungornas rörelser, samt pulsera en längre tid, sedan man bort-tagit hjertat. De äro ej heller liktidiga sins emellan, utan ofta alternerande med hvarandra. Af dessa undersökningar har man skäl att förmoda, det lymfan från bak-

re

---

9) Philosoph. Transactions 1833, T. I. FROR. Not. N:o 802.

re extremiteterne och bakre delen af underlifvet, medelst dessa pulserande organer eller hjertan blir förd in i visceralvenerne. I sammanhang härmed beskrifver M. äfven en betydlig anastomos, som går emellan vena cruralis samt ischiadica, och som förer blodet vidare från dessa in i den undre, midt åt bukmusklerne liggande ven, som ingjuter sig i vena portæ. Tvenne andra, dessa lymfrum motsvarande, pulserande organer har äfven Müller funnit i trakten af scapula. De ligga på hvar sin sida om tvärutskottet af tredje ryggradskotan, under scapula, och äro ungefärligen af samma storlek, som de ofvananförde; de upptaga lymfan från framdelen af kroppen och förmodligen äfven från tarmkanalen. Det är ej ensamt hos grodorne, utan äfven hos salamandrar och ödlor, som dessa lymfhjertan blifvit upptäckte, och M. förmodar, att de förekomma hos alla Amfibier.

Egna corpuskler på ändarne af arteria lienalis.

Müller [10]) har i mjelten hos oxen, fåret och svinet funnit några små kroppar af en alldeles egen beskaffenhet, lika dem, som vanligen beskrifvas såsom hvita mjeltcorpuskler. De synas tydligast, när man macererar och sköljer ett stycke mjelte af dessa djur i vatten. De hänga då i klasar och stjelkar, som öfvergå i grenar och stammar. Dessa stjelkar, grenar och stammar äro arterer. Corpusklerne äro hvita, aflånga, från $\frac{1}{5}$ till $\frac{1}{2}$ millimeter. De sitta ej isolerade på de fina artergrenarne, utan

---

[10]) Med. Zeitung (Preuss.) Berlin 1833.

öfvergå i en, dem beklädande skida, som lätt kan afskrapas. Hos hästen och menniskan saknas de helt och hållet; de hvita kroppar, som der förekomma, äro af helt annan beskaffenhet. Det synes, som *Malpighi* redan skulle hafva känt dessa kroppar, ehuru han förvexlat dem med de andra.

Om blodcorpusklerne. Sedan MÜLLER genom sin förträffliga afhandling öfver blodet och lymfan [1]) infört en, så tillsägande, ny method för undersökningar på denna väg, har WAGNER i Erlangen vidare fullföljt dem och riktat fysiologien med flere fakta af verkligt värde. Liksom hos foglarne och amfibierne, fann han blodcorpusklerne hos fiskarne vara constant ovala; endast *Ammocœtes branchialis* har befunnits härifrån göra ett undantag. Hos denna fisk äro de runda, svagt biconcava. Hos flere fiskar är kärnan, äfven upphöjd öfver disken. Hos molluskerne äro de äfven runda, men ej af regulier form, och utan kärna, så är ock förhållandet hos *crustaceerne*. Bland *anneliderne* fann han dem runda och platta, försedda med kärna hos *Terebella*; hos *Nereis* deremot voro de utan kärna. Hos insekter och arachnider förekomma äfven blodkorpuskler i den vätska, som träffas i ryggkärlet. Hos de lägre djuren äro desse corpuskler öfver hufvud tagit vida fåtaligare i förhållande till blodets serum. Han lemnar följande öfversigt öfver formen och storleken af blodcorpusklerne i alla djurklasser:

---

[1]) Se Tidsk. för Läk. 1833 Febr. samt föreg. Årsb. pag. 101.

Vertebrata: Blodcorpusklerne bestå af runda eller aflånga skifvor; på de flata sidorne svagt fördjupade, eller jemna, eller i midten försedde med en liten upphöjning, (kanhända äro de ock någon gång alldeles linsformiga), alltid röda, med en färglös, i vatten olöslig kärna.

Hos 1) *Menniskan:* runda, myntformigt platta, svagt biconcava medelstorl: $\frac{1}{350}'''$.

2) *Däggdjur:* runda, platta med myntformig rand, nästan alltid biconcava storl. $\frac{1}{270}'''$ (Qvadrumana) till $\frac{1}{500}'''$ (Ruminantia).

3) *Foglar:* elliptiska, som gurkkärnor, dubbelt så långa som breda; randen skarp (?), hvälfd, hvälfningen utgår från randen (?).

4) *Amfibier:* ovala, ungefärligen $\frac{1}{3}$ del mera långa än breda, platta, randen myntformig, i midten på båda sidorna en mer eller mindre stark, ofta knappt märkbar oval hvälfning. Längd $\frac{1}{80}'''$ (*Triton*) till $\frac{1}{150}'''$ (*Lacerta*).

5) *Fiskar:* rundt ovala, $\frac{1}{3}$—$\frac{1}{5}$ mera långa än breda, randen myntformig, i midten af båda ytorne en hvälfning; längd $\frac{1}{50}'''$ (*Raja*) till $\frac{1}{250}'''$ (*Labrus*). Undantag *Ammocœtes*, runda, myntformiga, svagt biconcava.

Invertebrata: Rundaktig, oregelbunden form och storlek hos samma individuum, af kornigt utseende. Synas understundom helt och hållit färglösa, eller af olika färg, sällan röda.

6) *Insekter och Crustaceer:* rundaktiga, korniga, ofärgade, eller hvit-, gul-, grön- röd- eller brun-aktiga. Storlek varierande från $\frac{1}{100}'''$ till $\frac{1}{500}''$.

7) *Annelider:* stora, skifformiga, liksom hos däggdjuren skifformig rand, röda (Terebella); eller färglösa, korniga (*Aphrodite*); — synas fela (hos Hirudo o. a). St. $\frac{1}{50}'''$ till $\frac{1}{400}'''$.

8) *Mollusker:* likna dem hos insekterne både i form och storlek. $\frac{1}{150}'''$—$\frac{1}{400}$.

Han tillägger, att man icke bör föreställa sig att kanterne på de med myntformig rand äro så alldeles linieskarpa, som de på ritningarne föreställas, utan anser W. dem vara lätt tillrundade.

Man ser af denna öfversigt, att dessa undersökningar äfven i zoologiskt hänseende äro af värde, och att studium af dessa elementära och så ytterst obetydliga bildningar tyckes leda till ganska vigtiga fysiologiska resultater för läran om blodet och nutritionen.

Wagner låter äfven förstå, att vi snart hafva att vänta vigtiga upptäckter rörande blodcorpusklernas förhållande vid passagen genom respirations-organerne [2]).

Flera angiologiska undersökningar meddelades vid Läkarnes och Naturforskarnes sammankomst i Bresslau: af Otto om kärlfördelningen i magarne hos *Lama;* af Barkow om en arteria vertebralis dorsalis hos *Wesslan* och *Mården;* om Rete mirabile

---

[2]) Isis 1833, H, X.

i basis cranii hos *Balæna Mysticetus;* om egna utvidgningar i de större pulsåderstammarne hos foglarne o. s. v.

C. *Respirationsorganerna.*

Anat. af Gälarne.

Rathke [3]) i Dorpat har lemnat ett, på talrika och noggranna undersökningar rikt arbete öfver tungbens- och gälapparaten hos de vertebrerade djuren. Han genomgår dessa apparaters utvecklings-historia och comparativa beskrifning för hvarje klass. Endast hos Batrachierne förekomma fullständiga gälbrosk och operkler, såsom hos fiskarne. Hos de öfriga amfibierne, foglarne, däggdjuren och menniskan varar gälbildningen en ytterst kort tid, och dess skelett-parti, som i början är mera sammansatt, reducerar sig till de bildningar, som föras under namn af tungbens-apparaten. Den broskkorg, som omger gälarne hos *petromyzon*, anser R. icke vara analog med gälskelettet hos de andre fiskarne, utan utgöra, en alldeles serskildt, och för *plagiostomerne* egen inrättning; likaså anser R. gällocken hos fiskarne i allmänhet vara en för denna djursklass egen bildning och söker vederlägga de flerfaldiga analogier, som några af de såkallade filosofiska anatomerne för dem uttänkt. Gälbågarne och tungbens-apparaten hör ej till det egentliga skelettet, som utbildar sig från det se-

---

[3]) Anatomisch-philosophische Unters. über den Kiemen App. und. d. Zungenb. der Wirbelth. von H. Rathke, Dorpat 1832.

rösa lagret af fröskifvan i ägget, jemte det cerebro-spinala nervsystemet, utan utbildas i och omkring svalget från det mukösa lagret af fröskifvan.

Simblåsans utveckling hos fiskar.

Baër [4]) i Königsberg har nu lyckats utreda, att simblåsan hos fiskarne utvecklas genom en utstjelpning från tarmröret, liksom lungan hos de öfriga vertebraterna. Han tror sig till och med hafva funnit, att fisk-ungarne andas en kort tid, liksom grodlarverna, både med lunga och gälar. Liksom hos en del ormar finnes här endast en lunga, nemligen den högra. Den främre afdelningen af simblåsan tror han utvecklas från örat, såsom ett *Eustachiskt* rör, hvilket sedan förenar sig med den egentliga lung-analoga simblåsan. Hans undersökningar skedde på arter af Cyprinus.

D. *Hudorganet.*

Hudkörtlar hos Läderlappen och Vattenråttan.

Rousseau i Paris har gifvit en beskrifning på 2:ne hudsmörjekörtlar hos läderlapparne; de ligga tätt under huden, strax öfver foramen infraorbitale och betäcka de ur dem framkommande nerverna. De öppna sig nära näsborrorna, strax öfver den öfre läppen och afsöndra en hvitgul, fet hudsmörja [5]). Ett par andra hudkörtlar eller cryptæ har samma Förf. äfven funnit under buken på *Mus amphibius;* och har Geoffroy St. Hilaire deraf tagit sig en ny anledning att yrka, det mjölkkörtlarne

---

[4]) Fror. Not. B. XXX, N:o 12.
[5]) Fror. Not. N:o 810.

hos Ornithorhynchus icke vore annat, än stora cryptæ cutaneæ [6]).

Egna organer för svettens afsöndring i huden hos menniskan.

Genom ett väl uttänkt præparations-sätt har det lyckats Purkinje i Breslau, att åskådligt framställa de egentliga organerna i huden, som afsöndra svetten. Genom denna vackra upptäckt äro således alla hittills förda tvister om svettporers existens häfven. Purkinje har visat, att då man med en skarp rakknif skär genom alla lagren i huden, sedan denne på tillbörligt sätt blifvit kemiskt præparerad, skifvor, tunna som ett postpapper, kan man redan med blotta ögat upptäcka fina, lodrätt inåt löpande gångar, som börja vid de yttre porerne på epidermis yta och fortgå genom epidermis in uti Malpighiska slemmet och läderhuden. Betraktar man desamma med ett skarpt förstoringsglas, får man till sin förundran se dem bilda de vackraste spiralrör, nästan liknande dem i en växt. P. har med tillhjelp af ett *Plössl's* mikroskop fullföljt dessa spiralgångar ända in i corium och funnit, att de här ända sig uppsvällde med slutna bottnar, utvidgade liksom flaskor, med bestämda väggar. Med den likhet dessa organer ega med afsöndrande körtlar och i synnerhet med de enklare talgkörtlarne, låter det sig med hög grad af sannolikhet förmoda, att capillärkärl utbreda sig på väggarne af nämde spiralrörs blinda, flasklika utvidgningar, och att sålunda svetten bildas i dessa väg-

---

[6]) Fror. Not. N:o 801.

gar på samma sätt, som urinen i de *Ferreinska rören* i njurarne, som gallan i gallrören, eller som saliven i de blindslutna gångar, som bilda deras acini. Jag får föröfrigt hänvisa till en utförlig framställning rörande detta högst intressanta ämne, som A. Retzius lemnat uti Tidskr. för Läkare och Pharmaceuter, 1834, H. I, pag. 1.

E. *Generations-organerna och Ägget.*

Testiklarnes byggnad.

Lauth [7]) har underkastat testiklen hos menniskan och några däggdjur en ny och noggrann granskning, hvarigenom han bragt detta ämne till en nästan fullständig klarhet. De små loberne, som utgöra testikeln, ligga endast inpackade i en lös, slemaktig cellväf och äro utan de skidor, som Cooper beskrifvit. Dessa skidor äro endast apparenta och uppkomma först då delen varit förvarad i sprit, och den tunna cellväfven derigenom blifvit fastare. Sädesrören, som utgöra dessa såkallade lober, variera i antal i hvarje lob, så att somliga lober hafva blott ett, andra 2 och äfven flere rör. Deras tjocklek är öfverallt densamma i samma testikel, men varierar hos olika subjecter, vare sig genom olika fyllnad, eller af annan orsak. I stora testiklar äro de större, än i de små. Hos olika subjecter har han funnit medelstorleken af kalibern vara $\frac{1}{185}$ Par. tum.

---

[7]) Memoire sur le Testicule Humain, inserée dans les M. de la Soc. Hist. Nat. Strassbourg Vol, I, Livr. 2.

De minsta voro $\frac{1}{120}$″. Injicerade med qvicksilfver, varierade de från $\frac{1}{110}$″ till $\frac{1}{160}$″. De blifva icke finare mot deras ända, och några sådana kan man knappast heller nämna, då LAUTH funnit, att de sins emellan förena sig genom anastomoser. Då de gröfsta capillarkärl, enligt E. WEBER, äro omkring $\frac{1}{3000}$″ i diameter och dessa äfven ända sig i slutna nät, så är på någon direkt öfvergång från dessa i sädesrören icke att tänka, utan måste man föreställa sig afsöndringen af säden ske genom sädesrörens väggar, på hvilka detta capillär nät utbreder sig. Anastomoserna emellan sädeskärlen förena de olika loberna med hvarandra; upptäckten af dessa anastomoser tillhör helt och hållit LAUTH. De finnas dock endast mot slutet af kanalerne, eller mot den delen af dem, som man föreställt sig sluta i blinda ändar. Antalet af vasa seminifera varierar från 821 till 857. Deras sammanlagda längd är från 966 till 2,307 fot, längden af hvarje rör varierar emellan 13 tum 9 lin. ända till 33 tum.

Sädeskanalernas krökningar aftaga ju närmare de komma utgångsstället; de öfvergå i en rätformig rörbildning, förut redan känd under namn af rete testis, hvilket ligger på det ställe, som är närmast epididymis. Härifrån uppkommer en annan rörbildning, nemligen den af *vasa efferentia.* Dessa gå raka ur rete testis, men blifva småningom slingrande, hvarigenom hvarje sådant kärl formerar en kon och öfvergår med andra ändan i *bitestikelns* såkallade *hufvud,* Vid denna öfvergång

blifva de trängre, deras kaliber är $\frac{1}{164}$ à $\frac{1}{156}''$, deras antal varierar från 9 till 30. — De inserera sig icke, som några trott, på en punkt af bitestikeln eller rättare vas deferens, utan på ett betydligt afstånd från hvarandra. Bitestikeln består af ett enkelt kärl (vas deferens), som i epididymis är finast och der bildar en mängd lobulära circumvolutioner. På det stället, der dessa circumvolutioner bilda svansen af epididymis, eller i vinkeln emellan detta sednare parti och det vanligen så kallade vas deferens, är den blinda gång fästad som oriktigt fått namn af vasculum aberrans Halleri. Detta organ slutar blindt med en någon dilaterad ända, är af en gulaktig färg och secernerar en egen mukös vätska. LAUTH kallar det derföre *appendix* eller *diverticulum epididymidis*. Han har sällan funnit att det saknas. En gång ersattes det likväl af andra små utvidgningar på vas deferens. Dess insertion varierar något; ibland äro flere sådana appendices för handen.

Sädesgångarne i penis hos Ornithorynchus.

DUVERNOY [8]) har lemnat en närmare beskrifning öfver penis hos *Ornithorynchus*. Denna har, som man vet, i ändan tvenne glandes, och hvardera glans försedd med 4 koniska papiller, i hvilka lika många små gångar öppna sig. Dessa tror man vara utgångsställen för semen virile. De öppna sig inåt i tvenne större kaviteter, en för hvarje glans. Kaviteter-

[8]) Mem. de la Soc. d'hist. Nat. de Strafsbourg T. I. L. II.

ne åter sluta sig till en intermediär sädeskanal, som är beskrifven af HOOME o. fl. Denna ligger på undre sidan af penis emellan corpora cavernosa och slutar sig blindt både framtill och baktill. Mot bakre ändan har D. funnit en liten öppning; som kommunicerar med urethra, genom hvilken säden inträuger. Mot främre ändan har den en liten valvel, och det är först framom denna, som de nyssnämda kaviteterna i glandes öppna sig äfvenledes genom ganska trånga mynningar. Här tyckes naturen tagit många försigtighetsmått för copulations-akten, särdeles när man dertill lägger, att hela penis dessutom är besatt med taggar, eller hvassa fjäll, som under erections-tillståndet måste stå på ända.

En egen väfnad i corpora cavernosa.

MÜLLER [9]) har underkastat corpora cavernosa penis en ny granskning. Han har dervid funnit, att *corp. cavern. penis* och *corp. cavern. urethræ* hafva en helt olika inre beskaffenhet. *Corp. cav. urethræ* & *glandis* bestå af ven-rum, eller anastomoserande venflätor, ungefärligen såsom TIEDEMANN föreställt sig förhållandet vara med corpora cavernosa penis, i hvilka blodet samlas och utspänner väggarne. I *corp. cavern. penis* öppnar sig deremot inga ådror på det sättet. De bestå af en dubbel bjälkväfnad, af hvilken den longitudinella är den längst bekanta, cellulo-tendinösa, hvita väfnaden, hvaremot den transversella är en väfnad af alldeles eget slag, som till yttre utseende mycket liknar muskelväf-

---

9) Med. Zeitung Berl. 1833, N:o 48.

naden i tarmkanalen. Det är på denna som erectionen i penis förnämligast tyckes bero. Upptäckten af denna egna väfnad tillhör den skarpsinnige Müller, och lofvar att sprida ett nytt ljus öfver det ända hitintills aldrig förklarade erections-phænomenet. Den underrättelse härom, som Müller lemnat, består ännu blott i en kort notis; man har att vänta innan kort en fullständig afhandling deröfver.

Om mjölkgångarne hos några däggdjur.

Rudolphi [10]) har lemnat några korta notiser öfver mjölkgångarne hos koen, stoet, hunden, katten, kaninen och hvalfisken, af hvilka man finner, att så väl mjölkgångarne sjelfva, som perforationen af bröstvårtan, är högst olika hos olika djur, och förtjena en fullständigare undersökning. Hos hvalfisken, koen och stoet öppna sig mjölkgångarne i en gemensam kavitet och uttömmes derifrån genom vårtan medelst en enkel gång, hvars öfre ända hos koen är försedd med en ringformig valvel. Hos rofdjuren existerar ingen gemensam kavitet utan öppnar sig mjölkgångarne hos dem, liksom hos menniskan, genom en mängd fina gångar.

Om menniskoägget och Embryo.

Öfver anatomien af ägget och embryo hos menniskan hafva utkommit tvenne större ganska förtjenstfulla arbeten af Seiler [1]) och Velpeau [2]).

---

[10]) Abh. d. K. Acad. der Wiss. in Berlin für d. J. 1831, Gedr. 1832.

[1]) Die Gebärmutter und das Ey des Menschen in den ersten Schwangerschafts Monathen von Seiler. Mit 12 Kupfern; Dresden 1832, fol.

[2]) Embryologie ou Ovologie humaine par Velpeau — 15 Tab. Paris, 1833, fol.

Seiler anser *decidua Hunteri* vara ett uppluddadt och småningom sig separerande lager af uteri inre vägg. Han bestrider således den vanliga åsigten om reflexa, att den skulle vara en af ägget framdrifven del. *Villi* få först tydliga blodkärl i 3:dje månaden. I 9:de månaden tillsluta sig flere af de finare kärlen, och vid de bäst lyckade injektioner finner man alltid emellan de af injektionsmassan fyllda kärlen en mängd fibrer, som synas bestå af en fastare cellväf, och som i någon föregående period troligen varit öppna kärl. Vid samma tid bildar sig en finare cellväfs-hinna öfver placentæ-lober hvilka på så sätt undandrages näring från lifmodern. Det lilla ägget i vesiculæ Graafianæ, som Baër först der upptäckt, har Seiler äfven funnit i äggstockarne hos menniskan. Han urskiljer på detsamma en skal-hinna och en kärna (gulan). De väl bekanta, med en vätska fyllda, små rum emellan chorion och amnion anser han vara bildade af en verklig allantois, såsom hos hästen. Flere af figurerna till detta arbete äro synnerligen väl utförde.

Velpeau är af en alldeles motsatt åsigt rörande reflexa. Han antager, att den omstjelpes af äggets ingående. Han antager äfven en allantois emellan chorion och amnion, som han kallar *sac reticulé*, och som innehåller en vätska lik humor vitreus. Han har ganska ofta sett gången emellan tarmen och nafvelblåsan öppen, och uppgifver sig hafva kunnat genom tryckning drif-

va den deri innehållna vätskan fram och tillbaka. Han uppgifver, att denna gång är öppen ända till 30:de dagen. Detta låter för mången kanhända mindre sannolikt, men, det beror helt och hållit på det tillstånd hvari ägget är, och den aktsamhet, hvarmed det blifvit behandladt. Herr A. Retzius præparerade för någon tid sedan ett ägg i 7:de veckan, i hvilket det lyckades honom, att till den grad erhålla nafvelsträngen genomskinlig, att man tydligen tvert igenom densamma emot dagen såg kanalen öppen, fylld med ett i spriten stelnadt fluidum. Pockels vesicula erytroides har han aldrig funnit. Arbetet är rikt prydt dels med originella, dels från andra författare lånta, väl utförda figurer.

Om ögats första bildning af Huschke.

Om ögats första bildning hafva vi af Huschke erhållit en högst intressant afhandling [3]), hvilken Retzius redan uti Tidskrift för Läk. och Pharm. [4]) utförligt refererat. Med hänvisning dit vill jag här blott upptaga det vigtigaste: man har antagit, efter Baër, att ögonen voro redan från första början tvenne, och att de uppkommo genom utstjelpningar af hjernblåsorna, såsom ihåliga synnerver, omkring hvilka ögonhinnorna utvecklades. Huschke, som lyckats följa ögonbildningen närmare sin första begynnelse, visar, att synorganet i aldraförsta början är fullkomligt *enkelt;* — att det bildas förr eller samtidigt med hjernan — och att det bildas som en

[3]) Archiv f. Annat u. Phys. B. 6 H. I.
[4]) 1833, N:o 6. Juni.

grop från ytan af fröskifvan. Denna, i början öppna, ögongrop öfverdrages kort efter med en tunn slöja, som H. anser vara *adnata*, och förvandlas derigenom till en blåsa, som långsåt på midten visar en söm. Denna period var det, som Baër först såg och föranleddes deraf att taga rudimentet till ögonen för hjernblåsor. Den sålunda uppkomna blåsan delas derefter i 2:ne päronformiga, med spetsarne inåt vända vikar och dessa blifva de skilda ögonen. H. visar äfven, att redan på slutet af andra dagen börjar linsen att synas som en ring nära ytan af hvardera ögat. Den är cirkelrund, fullständig, utan klyft eller öppning, som det öfriga ögat. Den bildas af den tunna hinna, som öfverdrog ögongropen, hvilken slår sig inåt och formerar en säck, liksom till en hudkörtel. Öppningen till denna säck är i början stor, men blir sedan mindre och sluter sig på 3:dje dagen. Den sålunda bildade säcken fyller sig med en vätska, som är sjelfva linsen. H. tror att denna instjelpning är kapseln, Retzius deremot, att den är Müllers membrana Capsulo-pupillaris. Som bekant är har Mayer och flera hänfört kristallinsen till hornbildningen; denna åsigt anser Retzius bekräftas ytterligare så väl genom detta, af Huschke upptäckta, bildningssätt, som af Müllers upptäckt af membrana capsulo-pupillaris. Hvem igenkänner ej i denna sednare bildningen af tanden i sin saccus dentalis, och i den förra organets förvandtskap med huden? en reflexion som ger ett särdeles värde åt Blain-

VILLES idé om ett systeme phanerique. Äfven ger oss denna undersökning af HUSCHKE ett klart begrepp om tillkomsten af *cyclopmissfoster*, och visar det dessa höra till sådana missbildningar, som hafva sin grund i ett qvarstående vid en lägre bildningsform, samt att vi alla sålunda i början varit enögda.

Utvecklingen af Blennius viviparus. RATHKE i Dorpat har lemnat en fullständig beskrifning öfver ägget och embryo's utveckling hos *Blennius viviparus* [5]). Äggets yttre hinna (skalhinnan, chorion) består af en membranöst-broskartad, genomskinlig väfnad, som i sprit blir opak och opaliserande. Innanför denna är en tydligt afskild, tunnflytande, svagt grönaktig ägghvita uti hvilken gulan ligger, innesluten i en tydlig membrana vitelli, som endast består af ett lager. Gulan intager i början blott $\frac{1}{3}$ af äggets volym, och sitter orörlig med cicatricula nära invid chorion, utan synbara chalazer. Sjelfva gulan är ofärgad, något tjockare än hvitan, och innehåller 16—20 gula fettdroppar, hvilka längre fram hopsmälta. När embryo börjar visa sig, ökas volymen af gulan på hvitans bekostnad, cicatricula utbreder sig, och omslutar hastigt hela gulan, så att dennas hinna innan kort alldeles försvinner. Med detsamma förtunnas äfven skalhinnan genom embryo's tillväxt, samt brister

och

---

[5]) Abhandlungen zur Bildungsgeschichte der Menschen und Thiere 2:ter Theil, Leipz. 1833, 4:o m. 7 Kupf. Taf.

och försvinner några dagar sednare än gulans hinna. Denna process fordrar omkring 20 dagar. På de flere specimina, hvilka R. undersökt under flere års förlopp, har han funnit äggstockens, äggens och embryonernas utveckling gå för sig liktidigt hos olika individer; så att alla de, som undersöktes på samma dag, voro i samma utvecklings stadium. I de ägg som undersöktes den 12 Sept. hade redan fröskifvan omgifvit gulan, och en ovalt lancettformig carina, såsom ett eget lager i densamma, bildat sig. Midt åt denna gick en upphöjning; men hvarken Baërs ryggskifvor, eller haloner kunde upptäckas. Embryo bildar sig nu båtformigt och vanligen böjdt till vänster (tvertom mot foglarnes). Hjernan är i sin första bildning mycket lik den hos däggdjuren; man igenkänner så väl corpora quadrigemina, thalami och början till hemisphärer, som aquæductus Sylvii, ventriculus tertius och infundibulum. Det tyckes häraf, som man på denna väg måste komma till de mest bestämda resultater öfver delarnes motsvarighet med dem hos de högre vertebraterna. Ryggmergen såg R. börja med tvenne hvita strängar; han förmodar, att de, liksom Baër sett hos fogel embryo, bilda sig i en kanal; men detta anser R. till hälften stå i strid med bildningen af nyssnämde strängar, och tror derföre sina egna observationer vara ofullkomligare. Men i det hela äro dessa förhållanden ej stridiga. Den hvita nervsubstansen i hjernan och rygg-

mergen utbildar sig alltid liksom en fällning, eller om man orätt får bruka benämningen kristallisation, ur den primitiva klara substansen, som fyller den membranösa, primitiva, Baërs kanal. Ventriculus quartus bildar sig alldeles som hos de öfriga vertebraterna, derigenom att främre delen af strängarne böja sig i räta vinklar till en rhomboidisk grop. Spår till *corpora Wolffiana* har R. ej funnit. Kanske försvinna de tidigt, liksom hos grodorne, och äro än svårare att upptäcka i ägg af fiskar? — Njurarne tror han bildas tidigare än lefvern. Vasa omphalo-meseraica, af hvilka han tydligen åtskildt de till- och bortförande, öfvergå och ombildas i lefvervenerna, ett förhållande som förut lärer hos intet djur blifvit observeradt. Hvad lefvern beträffar, äger den olikheten här rum, att då den på andra vertebraters embryoner bildas framom äggulesäcken, så uppkommer den hos Blennius bakom densamma. Cranium bildas efter samma norm, som ryggraden, och som en förlängning af densamma. De delar, som utgöra basis, bildas först och derefter bågdelarne.

Om njurarnes första bildning.

Rathke har äfven lemnat del af en ny undersökning om njurarnes första bildning hos Ruminantia. Han har funnit, hvad man äfven förut efter Müller trott, att de bildades alldeles särskilt emellan corpora wolffiana och bukväggen, och att ureterer-na utgå från dem, samt först i en sednare period närma sig blåsan och inserera sig i den. Redan ganska tidigt såg han små af-

delningar, svarande emot lobi renales och urinkärlen. Dessa voro i början alldeles räta.

Teratologi.

En alldeles ny del af den organiska naturläran har under sistförflutne år vunnit sin emancipation, nemligen *läran om monstrositeter*. Till densamma har man länge samlat materialier, utan att kunna bringa dem till system, då man saknade kännedom af lagarne för monstrositeters uppkomst. Den nya vetenskapen har i Frankrike af ISIDORE GEOFFROY ST HILAIRE blifvit kallad *Teratologi* (af τερασ—monstrum). Under denna titel [6]) har nämde Förf. utgifvit första delen af ett vidlyftigt, systematiskt arbete. Ett icke mindre förtjenstfullt verk utkom äfven vid samma tid i Berlin af den verksamme Anatomen GURLT [7]), som dessutom äger den meriten, att vara fulländadt.

Man finner af de resultater denna nya, churu med vidlyftiga och svåra undersökningar förenade, vetenskap redan lemnat, att inga fortgående organiska bildningar äro ursprungligen felaktiga, utan att det, som under utbildningens fortgång blir monströst merendels har sin grund deri, att antingen det hela, eller någon del deraf, qvarhålles vid

---

[6]) Hist. gen. et partic. des Anomalies &c. ou Traité de Teratologie par Is. GEOFFR. ST HILAIRE. Tom. I, avec atlas — Paris, 1832, 8:o.

[7]) Lehrbuch der Pathalog. Anat. der Haus-Säugethiere. 2:te Th. enthalt. die Classification, Beschreib. und Anatomie der Missgeburthen, mit 25 Steinabdruch, Berlin 1832.

någon viss, af de, hvarandra så högst olika, utvecklingsgrader, som hvarje djur har att genomgå från den första till den sista perioden af dess bildning, och utvecklar sig till följe deraf ensidigt. Orsaken till denna hämmade utvecklingen, kan vara antingen mekanisk eller dynamisk, oftast begge delarne. Ju mera menniskan och djuren närma sig ett naturligt lefnadssätt, desto mera sällsynt förekomma monstrositeter. Bland vilda djur och vilda folkstammar äro de ytterst sällsynta, deremot tilltaga deras antal i samma förhållande, som samhällslifvet lägger flera band på lefnadssättet och aflägsnar det från det naturliga förhållandet. Det största antal af missbildningar har man funnit uppkomma, när kycklingar utkläckas uti så kallade kläckugnar.

II. *Invertebrata.*

Anatomi af Nautil. Pompilius.

RICHARD OWEN har öfver djuret till *Nautilus Pompilius* meddelat en utförlig anatomi. Jag får hänvisa till hvad ofvanföre pag. 129 blifvit refererat ur denna högst välkomna afhandling, och på detta ställe endast tillägga följande: det märkvärdigaste i den inre byggnaden hos detta djur är, att vena cava är försedd med en mängd små, runda öppningar, genom hvilka blodet kan utrinna i bukkaviteten och härifrån åter ingå i hålådern. Man har hittills endast känt en sådan inrättning hos slägtet *Aplysia*, upptäckt af CUVIER, som liknade den vid det förhållande, hvilket äger rum hos insekterna emellan ryggkär-

let och blodrummen i kroppens kaviteter. *Nautilus* har föröfrigt egna blindsäckar på bronchial-artererna, analoga med de spongiösa kropparne hos Sepia.

Audouin [8]) har undersökt byggnaden hos *Glycimeris Siliqua* och funnit, att detta djur kommer närmast slägtet *Mya*. Glycimeris siliqua.

Gray [9]) har undersökt skalbygnaden hos mollusker̃ne. Hos en del finnes kalkjorden i form af rhomboidiska, eller prismatiska kristaller. De sednare kristallerne stå på ändarne och äro för det mästa sexvinkliga. Hos andra mollusker är kalkmassan afsatt i form af korn, som ligga inbäddade i en animalisk substans. Gray anser manteln hos molluskerne äga förmågan att upplösa och absorbera redan afsatte delar af skalet. Molluskernas skalbygnad.

Grant [10]) har upptäckt ett nervsystem hos *Beroë pileus*. Den centrala delen häraf består i en fin nervring, som ligger strax bakom munnen; i denna äro åtta små ganglier: ett emellan hvarje costa eller cilierad. Från hvarje ganglion går en liten nervgren långsåt den bandformiga sträckning, som ligger emellan hvarje af dessa rader. Nervsystem hos *Beroë*.

Edwards undersökning öfver byggnaden af *Carybdea marsupialis*, och absorptionen hos *Rhizostoma Aldrowandi* [1]) har Anatomi af M. Marsupialis.

8) Ann. d. Sc. Nat. T. XXVIII.
9) Lond. and Edinb. Philos. Mag. Decembr. 1833.
10) Transactions of the Zool. Society of London, V. 1, P. 1.
1) Ann. d. Sc. Nat. Tom. XXVIII, Mars.

jag ofvanföre pag. 133 anfört, och får dit hänvisa.

Utvecklingen af ägg och ungarne till Daphnia pulex m. fl.

RATHKE [2]) har underkastat äggen och ungarnes utveckling hos *Daphnia Pulex*, *Lynceus sphæricus*, samt *Cyclops qvadricornis* en ny granskning och rättar åtskilligt i JURINES observationer.

Insekternas anatomi af BURMEISTER.

Det i sin omfattning betydligaste arbete i insekt-anatomien, som sednast utkommit, innefattas uti BURMEISTERS ofvanföre citerade lärobok [3]). Detta arbete innehåller, utom de zoologiska elementerna, anatomi och fysiologi öfver insekterna af en sådan fullständighet, att vi knappast för de vertebrerade djuren hafva något arbete som härmed kan jemföras. Plancherna äro talrika och upplysande.

Anatomi af Hemiptera af DUFOUR.

LEON DUFOURS anatomi öfver hemipterna, som kan anses för det största, förtjenstfullaste och bäst utförda arbete vi nu äga öfver ett på en gång så svårt och minutiöst ämne, är redan omnämd ofvanföre pag. 93.

Äggen af Blatta.

De flesta insekters ägg äro enkla, liksom de högre djurens, så att hvardera blott innehåller ett embryo och omgifves af 2:ne hinnor; men hos slägtet *Blatta* förekomma sammansatta ägg, hvilket hos molluskerna och maskarne äro ganska vanligt. Blatterna lägga hvarje gång blott ett enda, ganska stort ägg, hvilket uti sig innehåller en mängd embryoner, nemligen hos *Bl. Americana* och *orientalis* vanligen 17,

---

[2]) Abhandl. zur Bildungs- und Entwickelungs-Geschickte 2:r Th. Leipzig, 1833.

[3]) Handbuch der Entomologie 1:ster Band. Berlin, 1832.

hos *Bl. germanica* 30 till 60. Denna sednare artens ägg hafva blifvit undersökte af Prof. RATHKE i Dorpat [4]). Embryonerna ligga i 2:ne rader tätt hoppackade inom ett gemensamt hylle af en fast, nästan hornartad hinna som utgör äggets yta. Hela ägget är aflångt, nästan rectangulärt, med en skiljevägg som långs efter delar det i 2:ne lika delar. Båda dessa hälfter afdelas' genom ganska tunna skiljeväggar uti många små rum, som hvardera intaga hela äggets mindre bredd, från den ena kanten till den andra, och uti hvarje af dessa smala afdelningar innehålles ett embryo. Alla Embryonerna vända hufvudet åt samma kant af ägget, och buk-sidan åt äggets mellanvägg, samt omgifvas särskildt af en ytterst tunn hinna, som motsvarar äggulans hinna. Den gemensamma yttre hinnan med skiljeväggarne och mellanväggen är alltså att anse för chorion, men ingen vätska finnes mellan denna och de enskilda hinnorna. Ursprungligen innehålla dessa sednare blott äggula, bestående af en kornig vätska med en ringa portion olja, som förmodligen helt och hållet omgifves af ett något fastare lager, svarande emot fruktfläcken i gulan af fogelägget. R. har ej lyckats att få se första bildningen af embryo, och derföre endast observerat detta sedan det redan erhållit någorlunda fasthet. Emellertid har han sett, att ingen särskild äggule-säck finnes, såsom hos de högre djuren, utan att hela gulan in-

---

[4]) MECKELS Archiv, Bd. VI, pag. 371.

neslutes uti embryo's tarmkanal, och att följaktligen denna i början ej är något annat än sjelfva den inre sidan eller det så kallade slembladet, af nyssnämda fastare lager (fröhuden), som omgifver gulan. Yttre sidan deraf utgör således i början yttre kroppsytan, hvarifrån fötter, antenner m. m. utvexa. Tarmkanalen utbildas småningom så, att den förminskas och skiljer sig från den yttre kroppsytan, i den mån dess innehåll, gulan, förbrukas till bildande af inre så väl som yttre kroppsdelar. Dess båda ändar få fastare consistens i den mån de bli längre och smalare, och ventriklarne bildas genom hop-snörpningar. Från bakre delen deraf utväxa små papiller, hvilka förlängas, och slutligen utgöra de trådlika organer som blifvit kallade gallkärl. Kroppsytans afdelning i segmenter synes temligen tidigt; den är först och tydligast märkbar på antennerna. Fötterna äro korta och ligga böjda tätt utmed kroppen. Hela embryo är ganska trångt inprässadt uti sin lilla cell, som det noga uppfyller, så att det fullkomligen har form derefter. Det är nemligen ganska smalt, aflångt cylindriskt, och något hoptryckt, samt antager den nedplattade, bredt ovala formen, som är så utmärkt hos Blatta-slägtet, först sedan det lemnat sitt trånga fängelse. Då detta skall ske, eller då embryonerna äro mogna, uppspringer yttre ägghinnan långs efter den kanten, åt hvilken alla hufvuden ligga vända, hvarefter de små djuren snart börja röra sig och begagna den lemnade friheten. Tracheæ syntes

temligen tidigt hos embryo, men deras öppningar utåt kunde ej märkas förr än sedan ungarne utkrupit. Öfver bildningen af tarmkanalens båda öppningar och yttersta ändar har R. ej kunnat komma till någon visshet.

Brandt och Ratzeburg hafva slutat sitt, i zoologiskt som anatomiskt hänseende lika rikhaltiga arbete öfver de djur, som omnämnas i materia medica [5]). De sista häftena innehålla *Blodiglarnes*, *Bläckfiskens*, *Snigelns*, *Vinbergssnäckans* samt *Ostronets* historia och anatomi. Hos *Blodigeln* har Brandt upptäckt nervus sympatheticus. Detta nervsystem består af tre små knutar, en öfre och tvenne på sidorna, som stå i förbindelse med det såkallade hjernganugliet, och liksom detta förse käkarne med fina nervtrådar. En nerv går på undre sidan af magen och delar sig der i 2:ne grenar, men denna grens förbindelse med de nyssnämda ganglier har det ej lyckats honom att utreda. Han kunde på ögonen tydligen urskilja en hvälfd hornhinna, äfvensom en nerv och ett kärl. Enligt Brandt sakna iglarne helt och hållit egna respirations-organer, och måste sålunda respirera medelst huden. De 17 par blåsor, som man ansett vara respirations-organer bestå inuti af körtelartade massor, som afsöndra slem. Den brunaktiga slingrande väfnad, som ligger på tarmröret och som Carus och Blainville ansett för lef-

Blodiglens anatomi.

[5]) Getr. Darstellung und Beschr. d. Thiere, die in d. Arzneimittellehre in Betracht kommen.

ver, har B. funnit bestå af verkliga, under mikroskopet synliga, lefvergångar, som insänka sig i tarmröret.

Litteratur. Meckel har lemnat slutet på sin anatomi af den indiska *Casuarien.* Detta sista arbete af vår tids mest productive och kanske mest flitige anatom innehåller beskrifningen öfver digestions-organerna, ådersystemet, röst- och andedrägts-redskapen, urinorganerna, födslodelarne, nervsystemet och sinnes-organerna.

Några högst ofullständiga anatomiska detaljer öfver den ny Holländska *casuarien* har Knox meddelat [6]).

---

[6]) Se Meckeys Archiv f. Anat. Bd. 6, N:o III & IV. (Öfriga Litteraturen — se längre fram under Fysiologi).

Fysiologi.

Bishop [7]) har beskrifvit en händelse, vid hvilken en svulst inom hufvudskålen hade förstört på högra sidan alla tre grenarne af 5:te nervparet vid det ställe, der dessa inträuga uti sina hål i basis cranii. Symptomerna under patientens lifstid voro känslolöshet i högra sidan af hufvudet och ansigtet. Högra ögat var alldeles känslolöst, men bibehöll synförmågan; likaledes var högra näshålan känslolös, äfven för de starkaste retmedel, men lukten oförändrad. Högra sidan af tungan var deremot både lam och känslolös.

Observation upplysande 5:te nervparets funktion.

Montault [8]) har anfört ett annat närslägtadt fall, der nerv. hypoglossus på venstra sidan genom tryckningen af en stor svulst hade blifvit atrophisk. Tungan hos den sjuke personen var på samma sida lam och atrophisk, men patienten bibehöll smakförmågan orubbad ända till döden.

Bidrag till kännedomen om 12:te parets function.

Wilson Philip [9]) har sökt reda frågan, huruvida musklernas verksamhet ovilkorligen beror på nerverna, eller om nerven endast retar muskeln till verksamhet på samma sätt, som hvarje annan omedelbart anbragd retning. Han antager, att muskelkraften i sig sjelf är oafhängig af nervkraften, men ändock underkastad densammas inflytelse. Dessa inflytelser äro en ständig stimulus för de vilkorliga musk-

Musklernes beroende af nervsystemet.

---

7) Lond. Med. Gaz, Decemb.
8) Journ. Hebdomadaire, Mars.
9) Philos. Transact. 1833, P, 1.

lerna, deremot blott vid vissa tillfällen verkande på de ovilkorliga. Nerverna äro endast ledare af denna stimulus, som generas i hjernan och ryggmergen. Ganglie-systemet bidrager att leda dessa inflytelser under vissa nödvändiga combinationer till de organer, som deraf sättas i verksamhet.

Känslighet hos ganglion olivar. & solar.

MAYER [10]) har genom nya vivisectioner utrönt, att ganglia solaria och olivaria äga känslighet.

Teori om svindel.

ROMBERG [1]) har upplyst teorien om svindel, och grundat den på den obestridliga åsigt, att musklerna äfven hafva sensitoriska nerver, genom hvilka en abnormt stegrad känsla hos dem kan återverka på hjernan ooh ryggmergen.

Om sömnen.

WILSON PLILIP [2]) har anställt betraktelser öfver sömnen, som likväl föga upplysa hufvudfrågan.

Nervrötternas funktioner.

SEUBERT [3]) har på däggande djur repeterat BELLS och MÜLLERS experimenter, för att utforska nervrötternas funktion, och funnit liksom de, att de bakre rötterna äro sensitoriska. Han tror dock hvad ryggmergs-strängarne beträffa att de främre icke äro uteslutande motoriska och de öfre icke uteslutande sensitoriska; men de bevis, som anföres, tyckas icke på något sätt vara afgörande.

---

[10]) Nov. Act. Acad. Nat. Curios. V. XVI, P. II.
[1]) Wochenschrift f. d. Ges. Heilk. 1833, N:o 45.
[2]) Philos. Transact. 1833, T. I.
[3]) De functionibus radicum anter. et post. nervorum spinal. Commentatio; auctore SEUBERT. Carlsr.

Ett länge kändt fenomen, som man i allmänhet tillskrifvit en viss underbarhet, är den reguliera, sig småningom ökande svängning, hvaruti en mindre, något tung kropp försättes, då densamma upphänges uti en tråd och på detta sätt hålles med handen öfver vissa rörliga kroppar, t. ex. öfver vatten, qvicksilfver, djur, m. fl. Detta experiment har satt mången i förundran, då man ej kunnat med klarhet inse orsakan till dessa pendelrörelser. Det har lyckats CHEVREUL [4]) att utforska denna, sedan han sjelf till sin häpnad öfvertygat sig om fenomenets verklighet. Hann fann nemligen, att så snart han gaf sin hand ett fast stöd, eller han låt binda för sina ögon upphörde genast pendeln att svänga. Det utröntes således, att dessa svängningar uppkomma endast och allenast genom omärkliga muskelrörelser i armen, handen och fingrarne, som gå för sig, utan att man sjelf vet derom. Dessa muskelrörelser hafva sin grund i den föreställning, som väckes i sensorium till följe af betraktandet af det rörliga föremålet under pendelen, och hvilken åstadkommer en, oss omedveten, sympathiserande rörelse uti de frivilliga musklerna; på samma sätt som jäspning och skratt uppkomma utan vår vilja, då vi se andra skratta häftigt eller jäspa. CHEVREUL förklarar på samma sätt en mängd andra fenomen och bland dem äfven hvad magnetisörer kalla *tro* (la foi).

Ett eget slag af omedvetna rörelser i voluntära muskler.

---

[4]) Revue des deux Mondes, Maj, 1833.

Menniskokroppens storlek i olika åldrar

Qvetelet [5]) har anställt observationer öfver menniskokroppens storlek i olika åldrar. Resultaterna häraf äro följande:

1. En skiljaktighet äger rum emellan gosse- och flickebarn allt ifrån deras framkomst till verlden. Medelvigten af nyfödde gossar är 3,20, då den af flickor är 2,91 kilogr. Längden af de förra 0,496, af de sednare 4,483 metr.

2. Vigten aftager något ända till 3:dje dagen efter födelsen och börjar först efter första veckans förlopp att märkligare tilltaga.

3. Vid samma ålder är vanligen mankönet tyngre, först omkring 12 års ålder väga båda könens individer lika. Emellan 1 och 11 år är skillnaden i vigt dem emellan $1\frac{1}{2}$ kilogr., emellan 16 och 20 år ungefär 6, samt sednare 8 à 9 kilogr.

4. Fullkomligt utbildade väga individerne af båda könen ungefärligen 20 gånger så mycket som vid födelsen, och deras storlek är $3\frac{1}{4}$ gånger större, än då de föddes.

5. Vid högre ålder förlorar så väl man som qvinna 6—7 kilogr. i vigt, och 7 centim. i höjd.

6. Bland individer af båda könen under deras utveckling förhålla sig qvadraterna af vigten i olika åldrar lika med 5:te potensen af kroppens höjd.

7. Efter individernas fullständiga utveckling förhåller sig vigten såsom qvadraterna af höjden. Häraf kan man sluta, att tillväxten sker mera i höjd, än i bredd och tjocklek.

---

[5]) Annal. d'hygiene publique, Juli, 1833.

8, Mannen är tyngst omkring sitt 40:de år och börjar förlora i vigt efter det 60:de.

9. Qvinnan uppnår sin största vigt omkring 50:de året, så länge hon ännu är fruktbar ökes ej vigten betydligt.

10. Vigten af fullvuxne och regelmässigt byggde personer varierar emellan extremer, som förhålla sig såsom 1:2, då extremerna i höjd förhålla sig såsom 1:1$\frac{1}{3}$.

11. Vid lika höjd väger qvinnan mindre, till dess hon uppnått 1,3 meter, som är ungefärligen den höjd, som tillhör manbarhets-åldren.

12. Medelvigten af en menniska, om man hvarkan tager kön eller ålder i betraktande är 44,7 kilogr.. Mannens medelvigt är 47 och qvinnans 42,5 kilogr.

Villermeé [6]) har meddelat en annan uppsats i samma ämne; som han hemtat ur Tenons efterlemnade papper.

Betraktelser öfver djurens vintersömn hafva sysselsatt flera af Amerikas naturforskare. Om djurens vintersömn.

Thompson i New-York har öfver detta ämne skrifvit en uppsatts uti Sillimans journal [7]); hvarur jag redan ofvanföre pag. 58 meddelat det hufvudsakligaste. Han försvarar den satsen, att det tillstånd, hvaruti grodor befinna sig, som ligga inbäddade uti sten- eller jordlager, är en oafbruten, genom yttre inflytelser ej störd vintersömn.

---

6) Annal. d'hygienne Juli, 1833.

7) Sillim. Am. Journ. Oct. 1833; se äfven Fror. Not, 851.

WOODRUFF har lemnat en annan [8]), som egentligen blott innehåller berättelser om vintersofvande läderlappar, Schubben, Monax m. fl.

JSAAC LEA [9]) stöder sig hufvudsakligen på REEVE's åsigter och anförer dels dessa, dels utdrag ur Edinb. Encyclop m fl. Oaktadt förnämsta orsaken till vintersömnen bör sökas i det inflytande en låg temperatur medför, genom hvilket muskel-irritabiliteten upphör och respirationen såmedelst afstannar, så känner man dock exempel, som skulle tyckas vara undantag härifrån, att några djur t. ex. *Centetes* i Indien och *Dipus sagitta* i Egypten äfven falla i vintersömn i dessa varma länder. Detta sker likvist på den tid af året, då temperaturen är vida lägre än de andra årstiderna och lärer deras vintersömn räcka en kortare tid.

Vissa djur lägga sig redan i dvala då temperaturen faller till 12° Reaum. I de varma klimater har man äfven anmärkt att djuren under den starkaste hettan falla i ett lethargiskt tillstånd på samma sätt som uti kallare klimater inträffa under den kyliga eller kallaste årstiden.

I sammanhang med hvad som blifvit anfördt må nämnas några märkvärdiga observationer af Professor JÄGER i Stuttgardt vid fyndet af 2:ne hybernerande *Hasselmöss* (Myoxus glis) i en grufva i Würtenberg

---

8) SILLIM. Am. Journ. Jul, 1833, äfven FROR. Not. N:o 849.

9) Ibid. N:o 847.

berg [10]). De lågo båda inneslutna i hvar sin cell, omgifna af någon lermylla, sammankrumpna och i sofvande tillstånd. Cellen utgjordes af en körtel-exkavation i röd sandsten och var alldeles tillsluten af droppsten. Ingen ingång kunde upptäckas. Uti hålan funnos inga exkrementer. Djurens inre utvisade magerhet, och ett slags meconium träffades i tarmkanalen. Det ena djuret upptäcktes i Januari 1833. Schakten var 112 fot djup, och djuret träffades 406 fot från ingången till densamma. Gången, i hvilken hålan var bildad, hade tydligen blifvit tillsluten af Glaskopferz. Det andra djuret träffades i Mars samma år. Båda vaknade när de kommo i en högre temperatur, men dogo någon tid derefter. I samma uppsats anför JÄGER exempel på individer af *Proteus angvinus*, som lefvat $6\frac{1}{2}$ år i ett vattenglas i en qvantitet af 8 uns vatten, utan synbar föda eller exkretion. Likaså anföres en *Siren lacertina*, som på samma sätt lefvat 6 år och 4 månader.

Om djurs förmåga att längre tid lefva utan föda

Ett ytterligare exempel äfven på rofdjurs förmåga att längre tid lefva utan föda har Herr Apothekare FORSHÆLL i Wennersborg meddelat. Att nemligen en *hund* blifvit af oaktsamhet instängd i ett rum på en obebodd landtegendom den 14 Juli, samt först ertappad och utsläppt den 2:dra derpå följande Augusti. Han hade sålunda varit

---

[10]) TIEDEMANN Zeitschrift für Physiol. 5:ter Bd. 1:stes Heft.

innesluten i fulla 19 dygn, samt under tiden hvarken njutit vatten eller föda. Hunden var 5 år gammal, samt då han blef inneställd vid godt hull. Då han befriades var han afmagrad och trög, men kunde dock gå. Då egaren kom till huset, skrapade djuret på dörren, men med mattighet, han afgaf intet ljud, visade inga tecken till glädje, blicken var matt, svansen hängande och yfvig. Han tycktes hafva förlorat förmågan att skälla. Straxt efter det han sålunda blifvit lössläppt, fick han litet mjölk, hvarefter han urinerade. Efter några timmar var han åter så stark, att han sprang till sitt hem, beläget en half mil från det stället, der han varit inneställd.

Functionen af zon. zinnii och caps. lentis.

THOMAS SMITH[1]) har anställt undersökningar för att utröna funktionerna af *Zonula Zinnii* och *Capsula lentis.* Då muskelfibern har den egenskapen att, doppad i kokande vatten, blifva ogenomskinlig hvit, och sammandraga sig till $\frac{1}{3}$ af dess längd, begagnade han sig af detta medel för att förvissa sig om nämde delar äga muskulär natur, och fann, att detta var händelsen med zonula och till en del äfven med linsens kapsel, men alldeles icke med linsen sjelf. Då nu zonula fäster sig rundt omkring randen af linsens kapsel och utgör den bildning, uti hvilken linsen egentligen är upphängd, slutar han, att Zonula är det organ, genom hvilket linsen förän-

---

[1]) Lond. and. Edinb. Philos. Mag. Juli 1833. FROR. Not. XXXVII, N:o 11.

drar sin convexitet, och såmedelst bidrager att passa ögat efter föremålens närhet. Som bekant är, har man förut tillskrifvit corpus ciliare denna funktion. Äfven linsens kapsel fann han äga i hög grad egenskapen att sammandraga sig i kokande vatten; men den bibehöll dervid till största delen sin klarhet, och visade sig endast vara i omkretsen omgifven af en muskelring. Denna muskelring tilldelar han förmågan att verka i antagonism med zonula, på så sätt nemligen, att då den sednare liksom vidgar linsens diameter och gör ytan mera platt, så minskar åter den förra diametern och ökar derigenom ytans convexitet. Han anmärker för öfrigt den omständigheten, att, då alltid vid ögats afpassning efter föremålens afstånd en tryckning af linsen måste uppkomma, blifver denna tryckning större på de delar af detta organ, som ligga i centrum, och således ju mera linsens form närmar sig den sphæriska, desto fastare dess inre eller kärna. Ju mera ett djur anstränger sig att betrakta föremål på nära håll, desto fastare tror han linsens kärna blifva, äfvensom att kärnan måste allt efter linsens yttre form få ett olika läge inom densamma.

Osann [2]) har anställt ett vackert experiment för att visa uppkomsten af objectiva färger, och Brewster [3]) har framställt en series af optiska försök öfver de ljusundulationer, som frambringas genom

---

[2]) Poggendorffs Annalen, Bd. XXII, pag. 696.
[3]) Fror. Not, Bd, XXXVI, N:o 16.

lysande punkters och liniers inverkan på retina.

Om pulsens förhållande till blodomloppets hastighet.

Hering i Stuttgardt har fortsatt sina förtjenstfulla försök öfver blodomloppets hastighet, och sednast visat dess förhållande till pulsen [4]. De förnämsta resultaterna deraf äro i korthet följande:

1:o Att blodet hos en häst behöfver en tid af 20—30 secunder för att gå från den ena jugularvenen genom hjertat till lungan, och åter till hjertat samt derifrån genom främre hälften af det stora blodomloppet till jugularvenen på den motsatta sidan.

2:o Att man icke af pulsslagens antal under en gifven tidsrymd kan sluta till ett i samma förhållande hastigt blodomlopp.

3:o Att blodomloppets hastighet i de flesta fall är nästan densamma, utan hänseende till hastigare puls eller andedrägt.

4:o Att en ökad hastighet af blodomloppet ytterst sällan äger rum, och är, äfven då den äger rum, i det hela obetydlig.

5:o Att blodomloppets aftagande i hastighet, eller förtrögande icke gick längre än till dubbelt den tid, som i medeltal af den vanliga hastigheten nyss angafs; men att till denna grad förtrögas blodomloppet ganska sällan.

Öfver aconitens verkan på

Prewost [5]) har anställt några vackra mikroskopiska experimenter öfver aconitens

---

[4]) Tiedemann Zeitschrift für Physiologie Bd. 5, Heft. I.

[5]) Memoires de la Société de Phys. & d'hist. nat. de Geneve T. VI, Pl. I.

förmåga, att hastigt häfva inflammation. På en groda, hos hvilken han uppväckt inflammation i simhinnan medelst brännjern, häfdes denna efter några minuter, när foten doppades i vatten, blandadt med några droppar aconit-tinktur; hvaremot den fortfor och var ganska häftig, då grodan släpptes i vatten utan tillsats af denna tinktur.

kapillar-kärl, försatte i inflammations tillstånd.

Allan Thomson [6]) har undersökt frågan huruvida de nya blodkärl, som man ser uppkomma efter underbindningar, eller vid andra tillfällen af circulationens afbrytande i större åderstammar, äro utvidgningar af redan förut existerande kärl, eller verkligen nybildade. Han söker att visa det begge dessa bildningsätt kunna äga rum. Att nya blodkärl i sådane fall kunna utbildas och återställa kommunikationen, ådagalägger han genom anförandet af en mängd exempel.

Om bildningen af nya blodkärl.

Ehrenberg har funnit, att det glänsande ämne, som finnes i peritonæum hos fiskarne och gifver detta liksom ett försilfradt utseende, består af temligt reguliera kristaller af ett kolsyradt salt. Af sådane kristaller bestå ock de små gråa klumpar, hvilka hos grodorna ligga vid utgången af spinalnerverna under ryggraden.

Det glänsande ämnet i peritonæum hos fiskar.

Dutrochet [7]) har utredt huru det tillgår, att de insekter, som lefva uti vatten utan att kunna stiga upp till dess yta, och utan att vara försedde med gälar, kunna erhålla atmosferisk luft för respirationen.

Huru insekter respirera under vattnet.

---

6) Fror. Not. Bd, XXVI, N:o 13 & 14.
7) Ibid XXXVI, N:o 782.

Detta sker så, att sedan den i luftkärlen inom insektets kropp innehållna luft blifvit der beröfvad sitt syre och mättad i stället med kolsyra, bortgår denna jemte qväfvet. Dessa gasarter attraheras af vattnet, som i stället släpper en motsvarande portion atmosferisk luft, hvilken samlas omkring insektets stigmata och inandas. Exempel anföras på flera insekter, som på detta sätt bilda betydliga qvantiteter luft, tjenlig för andedrägten.

Litteratur. JOHANNES MÜLLER, *Handbuch der Physiologie des Menschen*, 1:stes Bandes 1:ste Abtheil. Coblenz 1833. Näppligen har någon litterär produkt varit mera välkommen än detta arbete, grundadt på en sträng och skarpsinnig pröfning af säkra erfarenhetsrön samt utfördt med den största fullständighet i möjligaste korthet. Denna första afdelning innehåller utom prolegomena läran om de i organismen allmänt utbredda safter: *bloden* och *lymfan*. Sålunda finner man här en lärorik framställning om blodens beskaffenhet, dess sammansättning, och bildning; andedrägten och secretionerna; kärlsystemets former i djurverlden; fenomenerna af cirkulationen; hjertats och kärlens delaktighet deruti; nutritionen, samt delarnes tillväxt och regeneration. Slutet af 1:sta delen hafva vi under löpande året att vänta.

TREVIRANUS die Erscheinungen und Gezetze des organischen Lebens. Häraf hafva vi erhållit 3:dje och sista delen. Den innehåller Förfs. åsigter öfver aflingen; lifsfenomenernas periodiska vexling, under va-

kandet, sömnen och hybernationen; constitution; temperament; helsa och sjukdom; — lifvets utslocknande &c. Detta arbete kan betraktas såsom ett summarium af Biologien, i hvilket Förf. nedlagt resultatet af sin vidsträckta beläsenhet och en rikedom af vackra, originella åsigter.

Dessutom hafva under året utkommit:

Hueck Lehrbuch der Anatomie des Menschen mit Hinweisung auf Webers anat. Atlas 1:a Bd. (Osteol. Syndesmol. Myol.) Riga.

Krause Handbuch der Menschlichen Anatomie, durchaus nach eigenen Untersuchungen; 1:stes Bd. 1:ste Abth. Hanover.

Owen Demonstrations of the nerves of the human body, London. stor fol.

Meckels System der Vergleichende Anatomie; 6:te Bd.

Borchardt nonnulla de ligamentorum columnæ spinalis comparatione inter aves et mammalia. Berol.

Hasse Dissert. de sceleto Astaci fluviatilis et marini, Lips.

Czermack Beiträge zur Lehre von den Spermatozoen — Wien, 4:o.

Lauth sur le Mechanisme par lequel les matières alimentaires parcourent leur trajet de la bouche jusqu'à l'ânus. Strassburg, 4:o.

Schulz Grundriss der Physiologie. Berlin.

Raspail nouveau système de chimie organique Paris.

Earle a new Exposition of the functions of the Nerves, London 8:o.

Bennati Etudes physiologiques &c. sur les organes de la voix humaine, Paris.

Radford on the structure of the human placenta &c. Manchester.

Vines a critical inquiry into the various opinions on the blood-vessels &c. P. l. London.

Voisin nouvel aperçu sur la physiologie du foie. — Paris.

The anatomy of the Liver; by F. Kierman London (Phil. Transact.).

On the reflex function on the medulla oblongata; by M. Hall. London (Phil. Trans.).

Zoologiska Skrifter och upptäckter inom Fäderneslandet.

Vi hafva under förflutne år fått emottaga af Professor Nilsson det 13:de och 14:de Häftet af *Illuminerade figurer till Skandinaviens fauna.* Det 13:de Häftet upptager figur öfver ett däggande djur: *Jerfven*, samt öfver följande foglar: *Grönsiskan* ♂. ♀; *Gråspinken; Tofsvipan; Sånglärkan; Hägern; Talgmesen; Topplärkan; Morkullan*, samt *Vakteln.* Af dessa är Topplärkan en ny recryt för vår fauna; ett exemplar af denna fogel blef skjutet i Maj 1833 i granskapet af Lund. Häftet åtföljes af text till de flesta afbildade arterna. Uti denna utvecklar förf. sin åsigt rörande Jerfven, i följe af hvilken detta djurslägte kommer att i systemet intaga sin plats i samma familj (Mustelina), hvartill *Illern, Mården* och *Uttern* föras. Jag torde ej behöfva nämna, att man förut upptagit detta djur bland *hälgångarne.* Nilssons illuminerade figurer.

Det 14:de Häftet upptager endast figurer till foglar: *Jernsparfven; Tornfalken; Sparfhöken; Ormvråken; Vildsvanen; Dufhöken; Prutgåsen; Brockfogeln* (Ljungpiparen); *spetsstjertad Labbe; svartgrå strandvipa;* och *hvitnackad Svärta.* Denna sistnämde and, som förut ej blifvit träffad i Sverige, är således nu för första gången intagen uti vår fauna. Exemplaret är skjutet vid Karesuando i Torneå-Lappmark.

Hrr. von Wrights plancheverk: *Svenska foglar* har äfven blifvit fortsatt och von Wrights Svenska foglar.

har deraf det 26:te Häftet utkommit. Detta innehåller figurer öfver följande foglar: *Turdus iliacus*, *Sylvia Troglodytes*, *S. regulus* ♂.; *Parus Sibiricus*; *Mormon fratercula* och *Totanus fuscus*.

Nya arter af slägtet Euphone. D:r Sundevall har lemnat beskrifning öfver 2:ne nya arter af slägtet *Euphone*: *E. ænea* och *xanthogaster*, samt utredt 2:ne andra, hvilka man förblandadt under *E. chlorotica*. Till alla dessa finner man trogna och upplysande figurer [8]).

Jägare-Förbundets Tidskrift. *Jägare Förbundets Tidskrift*, som i förra Årsberättelsen anmältes, har äfven under förflutne året oafbrutet blifvit fortsatt med ett häfte af 2:ne ark och en planch hvarje månad, och utgifves äfven innevarande år. Då tidskriften redan allmänt finnes utspridd, torde det här vara öfverflödigt, att derutur referera annat, än ett kort sakregister. Läsaren finner således uti 1833 års årgång, utförligt afhandlade, *Utterns*, *Gräfsvinets*, *Morkullans*, *Lärkans Tjäderfogelns* och *Kramsfoglarnes* naturalhistoria, jemte de fångnings- och jagtmethoder som inom fäderneslandet äro bruklige för dessa djur; — samlade uppgifter rörande *Varg-jagten* och *Rip-jagten*; — en tableau öfver flyttfoglarnes ankomst 1832 till Skandinavien efter anteckningar, som blifvit förde på flera olika ställen; — observationer öfver följande foglar: *Rackelhanen*, *Nattvakan*, *Lappugglan*, *Fjellugglan*, *Bläsgåsen*, *Strömstaren*, *Lommen*, *Hjerpen* m. fl.; — anteckningar öfver *Gräs-*

---

[8]) Kongl. Vet. Acad. Handl. 1833, pag. 308.

andens och orrfogelns sommardrägter; — försök att sammanpara orrtupp och vanlig höna; — meddelande om tama tranor, samt tillfälliga varieteter bland foglarne, utom en mängd notiser om inhemska djur, deras lefnadssätt och fångningssätt. Årgången är åtföljd af kolorerade plancher, upptagande figurer öfver *Uttern*, *Lappugglan*, *Morkullan*, *Vargen*, *Tjädertuppen*, *Dalripan* samt en grupp af de vanligen såkallade *Kramsfoglar*; alla utförda af W. v. WRIGHTS mästerliga pensel.

Om Callion. Lyra och Dracunculus

Öfver de Svenska arterna af slägtet *Callionymus* har D:r SCHAGERSTRÖM lemnat vigtiga upplysningar [9]). LINNÉ uppförde redan *C. Lyra* och *Dracunculus* såsom skilda arter och de flesta Ichthyologer hafva häruti följt honom. Emedlertid har en sednare forskning upplyst, att alla individer, som blifvit fångade af *Lyra*, varit hannar, hvaremot alla af *Dracunculus* befunnits vara honor. Detta har gjort, att flera åter börjat draga i tvifvelsmål desse begges arträttighet, och hellre betraktat dem såsom olika kön af en och samma art. D:r SCHAGERSTRÖM lemnar likväl nu ett kraftigt stöd för den äldsta antagna meningen, då det lyckats honom att upptäcka en hanne till den art, hvilken han anser vara dracunculus. Återstår likväl att utforska, huruvida icke *Dracunculus* SCHAG. är en särskilt art, och om icke *Dracunculus* Auctor. ändå blifver honan till *Lyra*. I hvilket fall som helst är SCHAGERSTRÖMS

---

[1]) Kongl. Vet. Acad. Handl. 1833, pag. 126.

upptäckt af stort intresse, så mycket mer som han utförligt beskrifvit dessa arter och lemnat en god character specificus. Figurer öfver båda könen till *Dracunculus* jemte teckning öfver de inre delarne hos *Lyra* åtfölja afhandlingen.

Om Pagellus Centrodontus. Uti en annan afhandling [10]) har SCHAGERSTRÖM lemnat beskrifning och figur öfver det första exemplar af *Pagellus Centrodontus*, som träffades vid våra kuster. Det erhölls i Mars månad i Öresund nära Helsingborg. De inre delarne hos denna fisk beskrifvas äfven.

EKSTRÖMS beskrifn. öfver Mörköns fiskar. Hr C. U. EKSTRÖM har till Kongl. Vet. Academien inlemnat fortsättningen och slutet till sitt, af förra Årsberättelser redan bekanta arbete öfver *Mörköns fiskar*. Då denna afhandling ännu icke hunnit publiceras, har jag trott mig böra uppskjuta till nästa år att något utförligare omnämna dess innehåll. En Tysk öfversättning af Hr EKSTRÖMS afhandlingar öfver fiskarna i Mörkö Skärgård, utgörande ett helt och fulländadt arbetet, är genom Dr CREPLINS försorg snart i bokhandeln att förvänta.

SUNDEVALL Consp. Arachn. Öfver de artikulerade djuren har Dr SUNDEVALL lemnat det mest omfattande arbetet, af dem jag nu har att anmäla, nemligen en öfversigt och en naturlig indelning af hela *Arachnid-klassen* [1]). Förf. indelar först de artikulerade djuren uti fyra klasser: *Insecta*, *Vermes*, *Crustacea* och

---

[10]) Kongl. Vet. Acad, Handl., pag. 138.

[1]) Conspectus Arachnidum. Dissert. Acad. C. J. SUNDEVALL. Lund, 1833, 8:o, 30 sid.

Arachnida, hvilka tillsammans bilda 2:ne analoga serier, med Ins. & Verm. i den ena och Crust. & Arachn. i den andra. Från arachniderna aflägsnar han *Pycnogonides*, som LATREILLE förde till dem, och *Limulus*, som i sednare tider af STRAUSS blifvit ditförd. Arachniderna indelas derefter på följande sätt:

A. Cephalothorace ab abdomine distincto (Superiores).

Ordo 1 Araneæ L. abdomen *mammillis textoriis* instructum cuteque continua tectum.

Ordo 2. Solifugæ: abdomen *segmentis divisum*, caret organo textorio. (*Pedipalpi, Scorpiones* & *Pseudoscorpiones*).

B. Cephalothorace abdomineque unitis (Inferiores).

Ordo 3. Opiliones. Partes oris trunco corporis affixæ (Phalangium L.)

Ordo 4. Acari L. Partes cibariæ labio, rostelli modo disjuncto, insitæ.

Dessa Ordningar motsvara således de fyra af LINNÉ redan uppfattade djurformer, dem han upptog under sina slägten *Aranea, Scorpio, Phalangium* och *Acarus*. S. hemtar från arachniderna exempel, huru underordnade oftast de karakterer blifva, som hos Articulaterna tagas af åtskilliga inre delars olikhet, och att hvarje system öfver denna djurklass, som endast är bygdt på sådane olikheter, blir mera artificielt, än det, som hufvudsakligen fäster sig vid djurets yttre form, hvilken bäst uttrycker de hithörande djurens ömsesidiga naturliga affiniteter. Man har sålunda hittills indelat arachniderna efter respirations-organernas olika beskaffenhet och derigenom sammanfört 2:ne så vidt skilda former, som

spindelns och skorpionens under samma afdelning. I motsats mot sina föregångare vill SUNDEVALL icke från ögonens olika läge och förhållande hos skorpionerna hemta de hufvudsakliga slägtkarakterer inom denna familj, alldenstund dessa karakterer icke sammanföra naturliga och affina former. Olikheterna uti ögon-ställningen angifva endast artskillnad, eller på sin höjd sectioner inom slägtena. Till den nybildade ordningen *Solifugæ* föres *Phrynides*, *Scorpionides*, *Obisides* och *Galeodides*, till hvilken sednare familj slägtet *Siro* räknas. Bland *Opiliones* bildas ett nytt slägte *Mitobates* innehållande flera arter från Brasilien. Familjerna inom *Araneæ* bibehållas oförändrade, men benämningarne skilja sig så vida från de hittills gällande, att de tagas af det slägtets namn, som inom familjen är det väsendtligaste t. ex. Epeïrides. — Drassides o. s. v. Alla kända slägten uppföres med bestämda karakterer och afdelningar. Åtskilliga nya genera hafva tillkommit.

Skandinaviska Pteromaliner.

Hr C. H. BOHEMAN [2]) har lemnat början till en fortsättning af de beskrifningar öfver skandinaviens *Pteromaliner*, hvilka DALMAN börjat, men blefvo genom hans tidiga bortgång afbrutne. Det är bekant, att DALMAN föresatt sig utarbeta en fullständig monografi öfver denna talrika och intressanta familj, och till den ändan samlat betydliga materialier, deruti understödd af snart sagdt alla Sveriges Entomologer. DAL-

---

[2]) Kongl. Vet. Acad. Handl., 1833, p. 329—380.

MAN hann likväl endast att af detta allmänt efterlängtade arbete utgifva början, som finnes införd uti Kongl. Vet. Academiens Handlingar för år 1820 & 22. Vi hafva sedan dess, icke en gång ägt hoppet att få så snart se denna familj åter bearbetad, ännu mindre att få emottaga en fortsättning i alldeles samma anda, som DALMANS, hvilken, med bibehållande af DALMANS valda benämningar, vidtager der den sednare slöt. Så har likväl nu inträffat och Hr BOHEMAN derigenom förvärfvat sig rättvisa anspråk på tacksamhet. Fortsättningen börjar med genera: *Torymus* och *Periglyphus*. Af det förra beskrifver B. mycket fullständigt 38 arter, af det sednare slägtet en art.

Hr G. DAHLBOM har fortsatt "Exercitationes Hymenopterologicæ" och deraf utgifvit Part. VI. Denna innehåller en monografi öfver de i Sverige förekommande arter af *Evaniales*, nemligen slägtet *Evania* med en art: E. minuta, och *Foenus* med 3:ne: *F. jaculator*, *assectator* och *erythrostomus*, den sednare förut obeskrifven. Slägtet *Aulacus* kommer att följa i nästa fortsättning. Monograph. Evanialium.

Hr NISSER, som under ett flerårigt vistande i Columbien egnat sin uppmärksamhet åt detta lands ännu till största delen okända naturprodukter, har af dessa hemfört till Sverige ganska vackra samlingar. Då en del af dem förvaras på Riks-Museum, har jag trott mig skyldig bekantgöra Hr NISSERS upptäckter, och till Kongl. Vet. Acad. Handlingar afgifvit början till Columbiska insekter.

ett arbete häröfver [3]), innefattande slägtet *Psalidognathus* med 2:ne arter, åtföljda af figurer.

Lovéns undersökningar af de lägre sjödjuren.

Då Zoologernas riktning inom fäderneslandet hittills nästan uteslutande varit vänd åt de högre djurens och insekternas studium, är det en fägnad för alla dem, som önska vår Fauna bearbetad i alla dess delar, att se en ung naturforskare uppträda, som valt de lägre, vid våra kuster ännu icke undersökta, vattendjur till föremål för ett grundligare studium. Hr S. Lovén har nemligen under förflutne sommar varit sysselsatt med undersökningar af dessa djur vid sydvestra kusten af Sverige, och derunder haft tillfälle göra vackra upptäckter, dem vi med det snaraste torde få vänta af honom publicerade.

---

[3]) Beskrifning öfver nya insekter från Columbien, Kongl. Vet. Acad. Handl. 1833, p. 320.

ÅRSBERÄTTELSER

OM NYARE

ZOOLOGISKA ARBETEN

OCH

UPPTÄCKTER,

TILL

KONGL. VETENSKAPS-ACADEMIEN

AFGIFNE DEN 31 MARS 1835 OCH 1836,

AF

B. FR. FRIES.

STOCKHOLM, 1837.
Tryckt hos P. A. Norstedt & Söner,
Kongl. Boktryckare.

Då en trägen sysselsättning med Samlingarnes ordnande och complettering på Riks-Museum, i förening med en, under sommaren 1835 verkställd, vetenskaplig resa till Bohuslänska Skärgården, lagt hinder i vägen för tryckningen och utgifvandet inom föreskrifven tid af den Årsberättelse, som afgafs den 31 Mars 1835, har Ref. trott det vara ändamålsenligare att omarbeta samma Berättelse och låta den sammansmälta med den, som året derefter afgafs, än att nu trycka hvar för sig särskilt.

INNEHÅLL.

Zoologi i allmänhet.

Ehrenberg, om djurens organisation	pag.	1.
— — Naturreich des Menschen	»	3.
Zoologiska Societeten i London	»	—
Svites à Buffon	»	4.
Guérin, Iconographie *du Regne animal* . . .	»	6.
— Magasin de Zoologie	»	7.
— Bulletin Zoologique	»	—
Le Regne Animal; ny Edition	»	—
Lamarck, Histoire Nat. des Anim. sans Vertébres; ny Edition	»	8.
Nya planche-verk	»	—
Läroböcker	»	10.
Lärdas sammankomster	»	17.
Ett Museum i Cairo	»	18.
Naturhistoriska resor	»	—
Utdrag af Professor Hedenborgs Rese-Journal, förd under dess resa till det inre af Afrika	»	19.

Mastologi.

Tvisten om sättet, hvarpå Hvalarne dägga sina ungar	»	27.
Om Näbbdjuret	»	—
— Echidna	»	29.
Pungdjurens första utveckling	»	—
Om Läderlapparnes födelse	»	30.
Canis propagator	»	31.
Lejon utan malm	»	—
Hvalarnes vattensprutning	»	32.
Indiska Noshörningen	»	—
Vilda elefanter i Abyssinien	»	33.
Mullvadens genitalia	»	—
Phoca proboscidea	»	—
Wombat-djuret	»	—

Dingo-Hunden . . . . pag. 34.
Dasyurus . . . . » —
Canis Dukhunensis . . . . » —
Paradoxurus prehensilis . . . . » —
Mus Zibethicus . . . . » —
Daman . . . . » —
Jaguarundi, lefvande kommen till Europa . . . » 35.
Physeter macrocephalus och Phoca Lupina . . » —
LICHTENSTEIN, monografi öfver Mephitis . . . . » —
TEMMINCH, — — Rhinolophus . . » —
FR. CUVIER, om Capska Gnagare . . . . » 37.
DUVERNOY, om Sorex-arterna . . . . » —
— Revision af HERMANNS Felis-arter . . » 38.
Crossarchus obscurus . . . . » 39.
2:ne arter af Arvicola (Hypudæus) . . . . . . » —
Myogale moschata . . . . » —
Mullvaden i Grekland . . . . » —
Drägtförändring hos Lemmeln . . . . » 40.
Hippopotamus medius . . . . » —
Mus messorius . . . . » —
Nya slägten . . . . » —
Nya arter . . . . » 43.
Namn-arter . . . . » 45.
Litteratur . . . . » 46.

Ornithologi.

Om Dronten . . . . » 50.
— Condoren . . . . » 51.
Göken, i månggifte . . . . » 52.
Colibri's föda . . . . » 54.
Asfoglar uppvädra ej döda kroppar . . . . . . » —
Falco cyaneus . . . . » 55.
Strix nyctea och nivea . . . . » —
Steatornis . . . . » 56.
Iakttagelser rörande vissa foglars flyttning . . . » 57.
Vilda Gåsens ålder . . . . » 58.
Sidensvansens bo . . . . » —
Batard af Fasan och Orrhöna . . . . » —
Bidrag till åtskilliga foglars historia . . . . . . » 59.
Om Lestris-arterna . . . . » 60.
Symbolæ physicæ (ornitholog. afdelningen) . . . » 61.
RÜPPEL, neue Wirbelthiere zu d. Fauna v. Abyssinien » —
TEMMINCH, Planches Color.; fortsättn. . . . . . » 62.

Texten till AUDUBON's Birds of America . . . . pag. 62.
BONAPARTE, Iconografia d. f. Italica . . . . . . » —
Engelska plancheverk . . . . » —
Franska d:o . . . . » —
Nya arter . . . . » 64.
Ornithologiska Handböcker . . . . » 67.
Litteratur . . . . » 68.

Herpetologi.

Om den stora Sjöormen . . . . » 69.
Boa-Ormens ägg kläckta i Europa . . . . » —
Ormar dricka . . . . » 71.
Crocodilus Cataphractus . . . . » —
Chameleontens färgspel . . . . » —
Om Grodregn . . . . » 73.
Ödlor, som föda lefvande ungar . . . . » 74.
Penis hos Cœcilia . . . . » —
WIEGMANN's Mexicanska Amfibier . . . . » 75.
TEMMINCH & SCHLEGEL, monografi öfv. Sköldpaddorna » 76.
DUMERIL & BIBRON, Erpetologie générale . . . » 77.
WIEGMANN, om Amphisbenæ . . . . » —
Samme, om Amystes, nytt slägte . . . . » 78.
SCHLEGEL, monografi öfver Zonurus . . . . . . » —
Ett nytt slägte Lialis . . . . » 79.
Acrochordus Javanicus . . . . » —
Ephippifer . . . . » —
DUGES, observationer öfver ormar . . . . » 80.
Litteratur . . . . » —

Ichthyologi.

AGASSIZ, system öfver fiskarne . . . . » 83.
Europas Laxarter . . . . » 85.
Om Laxens lefnadssätt . . . . » 87.
JARDINE's anteckningar rörande Englands Laxarter » 88.
Om Appendices hos Hajar och Rockor . . . . . » 90.
GOTTSCHE, om Dannemarks Flunder-arter . . . . » 91.
REINHARDT, om nya fiskarter från Grönland . . » 92.
YARRELL, om Könsförhållandet hos Syngnathus . » 93.
Ålar ur en artesisk brunn . . . . » 94.
Hajens lots . . . . » —
Stridsfiskar . . . . » 95.
Fiskregn . . . . » —

Fiskarnes temperatur . . . . pag. 96.
Silfver på fiskfjällen . . . . » —
Bodensjöns fiskar . . . . » 97.
Nilens fiskar . . . . » —
Vestafricanska fiskar . . . . » 98.
Observationer öfver Spiggen . . . . » —
Nya fiskar från Röda hafvet . . . . » —
10:de Tomen af Cuviers Hist. Nat. der Poissons . » 100.
Litteratur . . . . » —

Entomologi.

Om Insekter i allmänhet . . . . » 103.
Entomologiska Sällskapet i London . . . . » —
Samma i Paris . . . . » —
Silbermanns Revue Entomologique . . . . . » 104.
Klugs Jahrbücher . . . . » —
Guérin's Bulletin Zoologique . . . . » —
Burmeisters Entomologiska årsberättelse . . » —
Iconografiska arbeten . . . . » 105.
Entomologiska arbeten af omfattande innehåll » 107.
Local-Faunor . . . . » 108.
Insect-geografi . . . . » 109.
Forst-Entomologi . . . . » 110.
Insekternas utveckling i ägget . . . . » 111.
— deras ljud . . . . » 112.
Monströsa Insekter . . . . » 113.
Insekternas yttre byggnad . . . . » —
Westerman's observationer . . . . » 114.
Sätt att förskaffa sig Exotiska insekter . . » —
Bibliotheque Entomologique . . . . » 115.
Bibliographie Entomolog. . . . . » —
Europas lefvande Entomologer . . . . » —
Coleoptera . . . . » 116.
Bidrag till kännedom om Skalinsekternas geografiska utbredning . . . . » —
Observationer och beskrifningar öfver larver » 118.
Kritiska och systematiska arbeten . . . . . » 120.
Monografier . . . . » 125.
Faunor och local-förteckningar . . . . . . » 127.
Nya slägten och arter . . . . » 128.
Särskilta Observationer . . . . » 131.
Lepidoptera . . . . » 132.
Species général des Lépidoptères . . . . . » —

Lucas, om Europas Fjärillar . . . . . . pag. 134.
Cantener, om Fjärillar i Rhentrakterna . . » —
Fischers Abbildungen . . . . » —
Fortsättning af äldre fjärill-werk . . . . . » —
Fjärill-förteckningar . . . . » 135.
Särskilta observationer och anmärkningar . » 136.
Nya arter . . . . » 138.
Hymenoptera . . . . » 139.
Pellet. de St. Fargeau, Hist. Natur. des Hyménoptères . . . . » —
Monografier . . . . » —
Observationer öfver enskilta arter . . . . . » 141.
Litteratur . . . . » —
Neuroptera . . . . » 142.
Orthoptera . . . . » 143.
Hemiptera . . . . » 144.
Diptera . . . . » 145.
Arachnider . . . . » 147.
Om Fogelspindeln . . . . » —
En giftig Spindel i Spanien . . . . » 148.
Skorpioner . . . . » —
Skabbmåtten . . . . » 149.
Duges, om Acari och deras förvandling . . » 150.
Litteratur . . . . » 151.
Crustaceer . . . . » 153.
Om Lepaderna och deras förvandlingar . . » —
— Crustaceernas förvandlingar . . . . . . » 154.
Litteratur . . . . » 155.
Annelider eller Maskar . . . . » 157.
Helminther . . . . » 158.

Zoologiska Skrifter inom Fäderneslandet.

Skandinavisk Fauna af Nilsson . . . . » 162.
Illuminerade figurer, af Samme . . . . » —
Om Plesiosaurus, funnen i Skåne af Samme . . » 163.
Svenska foglar af M. & W. v. Wright . . . . » —
Jägareförbundets Tidskrift . . . . » 164.
Om Tändernas byggnad, af A. Retzius . . . . » —
Ornithologiskt System, af Sundevall . . . . . » 167.
Observationes Ichthyologicæ, af Nilsson . . . . » —
Evadne Nordmanni, af Lovén . . . . » 168.
Campanularia och *Syncoryna*, af Samme . . . » —

Skandinaviska *Pteromaliner*, af Boheman . . pag. 169.
Om Häggmalet, af Dahlbom . . . . » —
Ypsolophus Falleniellus, af Samme . . . . . . » —
Clavis novi Hymenopter. systematis, af Samme . » —
Skandinaviens Fiskar, af v. Wright, B. Fries och
C. U. Ekström . . . . » 170.
Sundevalls Lärobok i Zoologien . . . . » —

Zoologi i allmänhet.

Ehrenberg om djurens organisation.

I första rummet härunder vill jag fästa uppmärksamheten på den af Herr Ehrenberg uppfattade och först uttalade åsigt öfver djurriket [1]), som i en vigtig punkt står i rak motsats med den man hittills allmänt hyllat. Den gradation nemligen af fullkomlighet uti djurisk organisation, som blifvit, nästan som ett axiom, antagen emellan djurrikets olika former, till följe hvaraf en gradvis aftagande fullkomlighet eller småningom skeende förenkling af organisation skulle äga rum från menniskan hela djurskaran nedåt, till dess slutligen hvartenda af hennes särskilta organsystemer vore försvunnet, afvisar Ehrenberg såsom en sats, oförenlig med all verklig erfarenhet. Genom sina mångåriga undersökningar af de så kallade lägsta djurorganismer, dem naturforskarne förut betraktat såsom organisationens nollpunkt, har Ehrenberg kommit till det resultat, att organisationen hos dem ej är enklare, än hos de öfriga djuren, och att ingen grund således finnes att betrakta de djurklasser, till hvilka de höra, såsom lägre stående, än

[1]) Se slutet af Ehrenbergs afhandling öfver *Röda hafvets Acalepher*, uppläst i Vet. Acad. i Berlin den 18 Juni 1835; intagen uti Wiegmanns Arch. 1:sta årg. Häft. 4 sid. 123.

de andra. Föreställningen om en enkel, småningom i fullkomlighet aftagande djurkedja är, som bekant, lika gammal som vetenskapen, och inga betänkligheter yppade sig emot denna åsigt, så länge sakkännedomen var ringa. Men i mån som kunskapsförrådet ökades, som man mer och mer inträngde uti läran om organisationen och dess lagar, och genom ett jemförande studium öfvertygade sig, att i olika organismer samma organer förekommo, ehuru till sin form och structur mer och mindre olika, ville icke längre den äldre åsigten af en enkel djurkedja befinnas naturenlig. I stället för att finna öfvergångar från det lägsta djuret uti en högre klass, ordning eller familj till det högsta uti den närmast lägre klassen, ordningen eller familjen, träffade man de flesta öfverensstämmelserna emellan de lägsta formerna i båda. Härmed var väl teorien upphäfd och flera nya föreställningssätt bildade sig i stället för att uppfatta sammanhanget emellan de mångartade naturalstren och visa deras inbördes beröringspunkter, dock har idéen, som låg till grund för den äldre teorien bibehållit sig, och vi hafva ännu icke kunnat lösrycka oss från den fördom, som Ehrenberg nu angriper, att taga menniskans organism såsom måttstock och betrakta organisationen af de större djuren, hvilka vi närmare känna, och mest öfverensstämma med menniskans såsom fullkomligare än de mindre, mest försummade och derföre som lägst ansedda organismer.

I sammanhang med hvad ofvanföre är nämdt får jag tillägga, att EHRENBERG lemnat en tabellarisk öfversigt af sitt *Naturreich des Menschen* [2]), innefattande en ny indelning af djurriket med högst originella åsigter.

EHRENBERGS Naturreich.

En af de större och mest inflytelserika associationer, som för zoologiska vetenskapen bildat sig, är otvifvelaktigt *Zoological Society* i London. För att lemna något begrepp om denna storartade inrättning, vill jag nämna, att den räknade år 1834 ett antal af 2546 inhemska ledamöter. Uti dess menageri underhöllos 1002 st. lefvande djur, deraf 140 olika arter af däggande djur och innemot 200 arter foglar. Både menageriet och societetens dyrbara museum äro tillgängliga mot inträdesafgift, och var tilloppet af besökande så stort, att endast derigenom inbragtes år 1833 en summa af 7964 pund sterl., med dessa jemte ledamöternas årliga bidrag af 5645 pund, bestriddes alla utgifter i och för underhållet. Sällskapet samlas 2:ne gånger i månaden och öfver deras förhandlingar lemnas årligen redogörelse [3]). Större afhandlingar som inlemnas intagas uti Sällskapets handlingar [4]).

Zoologiska Societeten i London.

---

[2]) Naturr. d. Mensch. oder das Reich der willensfreien beseelten Naturkörper in XXIX Klassen übersichtlich geordnet von C. G. EHRENBERG. En Tabell, folio 1835.

[3]) Proceedings of the Zoological Society of London. (Ett octavband hvarje år).

[4]) Transactions of the Zoological Society of London. 4:to med plancher — deraf har 1:sta bandets 3:ne afdelningar utkommit.

Svites à Buffon.

Under titel: *Svites à Buffon* har med år 1834 ett nytt, omfattande arbete uti zoologien börjat, som är ämnadt att med Buffons egna skrifter utgöra en fullständig kurs i natural-historien. Den driftige Bokhandlaren Roret i Paris är förläggare och har associerat flera af Frankrikes utmärktaste litteratörer för detta företag, som är beräknadt till 45 band i 8:o. Som hvarje författare utarbetar sin vissa afdelning, den han företrädesvis studerat, utkomma banden utan någon ordning. Texten är strängt vetenskaplig efter nyaste bearbetning, och upptager till och med species. Med hvarje band följer ett häfte plancher, innehållande dels allmänna detalj-figurer, dels typer för hvarje slägte. Detta arbete, som genom sitt yttre strax tillvinner sig uppmärksamhet, är snart sagdt oumbärligt. Särskilta delar kunna erhållas emot något förhöjdt pris. Redan hafva 15 band utkommit under loppet af 2:ne år; af dessa äro 6 af botaniskt innehåll, nemligen det 1:sta, 5:te, 7:de, 8:de, 9:de och 10:de, de återstående 9 deremot afhandla zoologi, sålunda att

2:dra Bandet, utarbetadt af Milne-Edwards, innehåller 1:sta Tomen af *Histoire naturelle des Crustaces*, upptagande en allmän inledning — en utförlig anatomi och fysiologi, klassification, samt slutligen början af beskrifningarne eller de 2:ne familjerna: *Oxyrhinques* och *Cyclométopes* af Decapoda brachyura. Arterna härunder upptagas med en kort beskrifning.

3:dje Bandet är utarbetadt af Macqvart, innehåller 1:sta Tomen till *Histoire naturelle des Insectes Diptères.* Fortgår i samma stil som det nyssnämda, arterna beskrifvas med en kort diagnos och citationer. Innehåller Tipulariæ samt början af de egentliga Diptera.

4:de Bandet af Dumeril & Bibron innehåller första Tomen af *Histoire naturelle complète des* Reptiles ou Erpétologie général, är ytterst utförligt, så att detta band upptages af framställningen af amfibiernas organisation i allmänhet, litteraturen, samt den generella bearbetningen af sköldpaddorna.

6:te Bandet af Lacordaire innehåller 1:sta Tomen af *l'Introduction à l'Entomologie,* deruti afhandlas insektets definition, metamorfoser, stadium som ägg-, larv-, puppa och imago. Hudsystemet i allmänhet — hufvudet — thorax — abdomen.

11:te Bandet af Dumeril och Bibron utgör 2:dra Tomen till Erpetologien och innefattar speciella beskrifningarne öfver hela sköldpadd-ordningen, samt det generella till ödlorna.

12:te Bandet af Macqvart innehåller 2:dra Tomen af Diptera. Denna ordning är med detta band fulländad.

13:de Bandet af Fred. Cuvier, innehåller *Histoire naturelle des Cétacés,* fulländad.

14:de Bandet af Le Peletier de Saint-Fargeau, upptager början till dess *Histoire naturelle des Hyménoptères.*

Efter en allmän framställning om ordningen följer det speciella; början sker med Formica, Apis, Melipona, Bombus, Vespa, Polistes.

15:de Bandet af BOISDUVAL, upptager början af dess *Species général des Lépidoptères* — (Papilio, Pieris, Colias.)

Priset är billigt; hvart band (på 400 à 700 sidor) kostar $5\frac{1}{2}$ francs. Hvart häfte med figurerna kostar: svarta 3 fr.; färglagda 6 fr. Utom de redan citerade författare har man af AUDOUIN att vänta Anneliderna; af SERVILLE orthoptera, neuroptera och hemiptera; af BLAINVILLE molluskerna; af DE JEAN Coleoptera; af DESMAREST fiskarne; af SANDER-RANG och LESSON Radiata; samt af WALCHENAER Arachnida & Insecta aptera.

Utom nu anförde *Svites à Buffon* har RORÊT äfven annoncerat ett supplement till BUFFONS egna bearbetning af däggande djuren och foglarne, innefattande G. CUVIERS Histoire des progrès des sciences depuis 1789 samt LESSONS Histoire des mammifères et des Oiseaux, découverts depuis la mort de BUFFON. Det hela erhåller följande titel; *BUFFON mis au niveau des connaissances actuelles par un Complement, et formant avec LES SVITES un cours complet d'Histoire naturelle.* Det utgöres af 3:ne afdelningar: 1:sta delen *Oeuvres complètes de BUFFON* (mammifères et Oiseaux); 2:dra Delen nyss citerade supplement; 3:dje Delen *Les Svites.*

GUÉRINS Iconographi. GUÉRIN har fortsatt sin Iconografi; deraf hafva från och med 35 till och med

42:dra häftet kommit oss tillhanda. Endast 3:ne häften återstå således.

Samma författares *Magasin de Zoologie* har äfvenledes blifvit fortsatt. Årgången för 1834 utgör endast en volym i 3:ne häften — den för 1835 utgöres af 2:ne volymer. Den har numera erhållit en ny tillökning eller afdelning [5]), ämnad att redogöra för vetenskapens årliga framsteg och referera de arbeten, som utkomma. Den utgifves i 3:ne sectioner: Magasin. Bulletin.

1) Vertebrata, jemte comparativ Anatomi och Fysiol. af MARTIN ST. ANGE.

2) Mollusca och Zoophyta af FERUSSAC.

3) Articulata af GUÉRIN sjelf.

Den utkommer månadtligen; årgången beräknad till 38 ark, motsvarar alldeles Baron FERUSSACS förra Bulletin des Scienc. natur., som upphörde 1831.

Af G. CUVIERS mästerliga arbete *le Règne animal* utkommer nu en ny tillökt upplaga (den 3:dje), som utgifves i Paris af CUVIERS lärjungar: Herrar AUDOUIN, DESHAYES, D'ORBIGNY, DUVERNOIS, DUGÈS, LAURILLARD, MILNE-EDWARDS, ROULIN och VALENCIENNES. Utgifves häftevis, med typiska figurer, dels svarta dels färglagda. Detta företag kan ej annat än med glädje emotses. Dock skulle säkerligen ar- Ny edition af le Regne Animal.

---

[5]) Bulletin Zoologique ou Annonce et Analyse de tous les ouvrages et mémoires qui se publient sur la Zoologie, l'Anatomie et la Physiologie comparées et de tout ce qui a rapport à ces sciences dans les travaux des Académies et Sociétés savantes, publié sous la direction de M:r GUÉRIN.

betet utan en ny upplaga af figurer, då de uti förra Iconografien ännu icke en gång hunnits slutas, varit mera välkommet och mindre kostsamt.

Ny Edition af Lamarck. Af Lamarck's Histoire nat. des Animaux sans vertèbres utgifves äfven i Paris en ny upplaga, öfversedd och tillökt med sednare årens upptäckter, af Deshayes och Milne-Edwards. Kommer att utgöra 8 band i 8:o. De första Tomerna äro redan utgifna.

Nya plancheverk. Af nyare allmänna plancheverk, som under sednare åren utkommit, vill jag fästa uppmärksamheten på följande:

Fauna Japonica [6]) utgifves af Holländska naturforskarne v. Siebold, Temminck, Schlegel och De Haan, i folio, med mycken omsorg och med en klassisk text. Deraf har jag sett de 3:ne första Häftena, af hvilka 2:ne af De Haan upptaga Crustacea och det 3:dje af Temminck och Schlegel en fullständig monografi öfver sköldpaddorna. Mera härom på sitt ställe. Det hela skall enligt prospekten utgöra omkring 25 Häften. Hvardera Häftet innehåller 10 plancher i stentryck, ofärglagda.

---

[6]) Sive descriptio animalium quæ in itinere per Japoniam, jussu et auspiciis superiorum, qui summum in India Batavia imperium tenent, suscepto, annis 1823—1830 collegit, notis, observationibus et adumbrationibus illustravit Ph. Fr. de Siebold, conjunctis studiis C. J. Temminck et H. Schlegel pro vertebratis atque W. De Haan pro invertebratis elaborata. Regis auspiciis edita. Leyden 1833.

De länge efterlängtade figurerna till PALLAS Zoographia hafva nu börjat att utgifvas [7]) och äro af dessa de 2:ne första fasciklarne komna i bokhandeln jemte 3:dje Tomen af texten, som dock är tryckt 1831 i Petersburg.

Ny fortsättning af RÜPPELS bekanta Atlas har utkommit, [8]) upptagande de nya och intressanta upptäckterna, som denne oförtrutne resande gjort under sin sista resa och längre vistande uti Abyssinien. Denna fortsättning är beräknad till 12 Häften, och lofvas till 1837 års slut fulländad. Fyra häften hafva redan synts; det första innehåller nya däggdjur, det 2:dra foglar, det 3:dje amfibier, det 4:de fiskar, hvarom på sina ställen.

Resultaterna af VICTOR JACQUEMONT'S förut i årsberättelserna omnämda resa uti Indien, hafva nu börjat utgifvas i Paris uti ett praktverk [9]), hvaraf första Häftet (skola blifva 50) utkommit. Äfvenledes utgifver H. D'ORBIGNY [10]), som flera år för museum i Paris berest södra Amerika, sin resa och nya upptäckter, som blifva af stort intresse.

---

[7]) Icones ad zoographiam Rosso-Asiaticam. Fasc. 1 & 2.

[8]) Neue Wirbelthiere zu der Fauna von Abyssinien gehörig entdeckt und beschreiben von EDW. RÜPPEL. Liefer. I.—IV.

[9]) Voyage dans l'Inde par V. JACQUEMONT, pendant les années 1828—1832. 4:o.

[10]) Voyage dans l'Amérique méridional (le Bresil, les Républiques de la Plata, du Chili, du Perou et de Bolivia) executé dans le cours des années 1826—1833 par ALCIDE D'ORBIGNY, Paris 1834. 8:o.

D:r MEYEN, som under åren 1830 och 1832 gjort med kapten W. WENDT en resa omkring jorden, har lemnat en ganska rikhaltig berättelse deröfver [1]). Den Zoologiska delen är utgifven uti ett särskilt bihang till andra delen af Tomen XVI af Bonnska handlingarne, med 41, nästan alla illuminerade plancher.

Öfver Canariska öarne och deras naturalhistoria hafva BARKER-WEBB och SABIN BERTHELOT annonserat utgifvandet af ett praktverk [2]), hvaraf första Tomen skall innehålla det historiska, statistiska m. m., den 3:dje det botaniska, och den 2:dra, med biträde af Professorerna vid Pariser-Museum det zoologiska; utgifves häftevis i stor 4:o.

Dessutom hafva redan bekanta plancheverk blifvit fortsatta [3]).

Läro-böcker. Af nya läroböcker i zoologi har jag flera att anmäla, och skulle stanna i förlägenhet om jag vore nödsakad att gifva någon viss företräde. Den årligt tilltagande mängd af läroböcker, som utrikes utkomma, vittna emellertid icke blott, att hågen

---

[1]) Reise um die Erde, ausgeführt auf dem K. Preuss. Seehandl. Schiffe Princess Lowise, commandirt von Capt. W. WENDT, in den Jahren 1830—1832 von D:r MEYEN. 1. und 2. Theil. (historischer Bericht) Berlin 1834 4:o. 3:ter Theil Zoologischer Bericht; herausgegeben von der kais. Leopold-Carolin. Akad. d. Naturforscher.

[2]) Histoire naturelle des Iles Canaries; par BARKER-WEBB & SABIN BERTHELOT.

[3]) C. L. BONAPARTE's Iconografia della Fauna Italica — till och med 12:te Häftet. — LESSONS Illustrations de Zoologie till och med 15 Häftet m. fl. Franska och Engelska.

för zoologisk bildning är mera allmänt väckt och att elementerna äfven af denna vetenskap numera måste inhemtas uti alla skolor; de vittna ock om vetenskapens raska utveckling.

Jag börjar med en af MILNE-EDWARDS i Paris utgifven lärobok [4]), som förtjenar mycken uppmärksamhet. Man finner uti texten figurer i de vackraste trädsnitt, som upplyser förekommande termer och naturföremål. En annan har Herr ACHILLE COMTE utgifvit i tabellarisk form [5]) med en mängd fina, väl utförda trädsnitt, så valda, att hvarje tabell innefattar historien och typiska figurer till en af de 78 ordningar, som CUVIER antagit uti le Regne Animal. Denna arbetsplan är mycket ändamålsenlig i synnerhet som man lättare kan öfverse och uppfatta olikheterna genom de närstående figurernas jemförelse. Dessa tabeller har ministèren för undervisningen antagit till bruk uti Franska skolorna. Äfvensom de af båda nämde författarne gemensamt utgifne *Cahiers d'Histoire naturelle* [6]), som till ett antal af 6, med 50 graverade plancher i hvarje, omfatta både zoologien, botaniken och geologien.

---

[4]) Élémens de Zoologie, ou Leçons sur l'Anatomie, la physiologie, la classification et les moeurs des animaux; par MILME EDWARDS. Paris (4 delar).

[5]) Règne animal du Baron CUVIER, disposé en tableaux methodiques par Achille Comte. Paris.

[6]) Cahiers d'histoire naturelle rédigés d'après le programme de l'Université, par M. M. MILNE EDWARDS et Achille Comte.

Herr Burmeister i Berlin har till skolungdomens tjenst utgifvit en zoologisk handatlas [7]) med ett urval af figurer, afpassade efter de läroböcker [8]) dem han sjelf förut utgifvit. Särskild text åtföljer figurerna, som upptager de väsendtliga karaktererna och beskrifningen till de arter, öfver hvilka figurer lemnas. Plancherna äro i stor 4:o, graverade och illuminerade — äro beräknade att utgöra 40. — Endast första Häftet, som innehåller 6, har jag ännu sett.

En annan lärobok har utkommit i Berlin, utgifven af Friherre von Krassow och Ed. Leyde [9]). Första delen, som upptager det zoologiska, är författad af den förstnämde.

Herr Reichenbach har utgifvit början till en zoologisk atlas [10]) in 8:o, i stålstick, efter en vidlyftig plan, då han så vidt möjligt är söker gifva figur på hvarenda art. Figurerna äro små, flera tillsammans på hvarje planche och illuminerade; de upptagas i systematisk följd. Texten till denna atlas är kort, innehåller blott diagnoser

---

[7]) Zoologischer Hand-atlas zum Schulgebrauch und Selbstunterricht, entworfen von Herm. Burmeister. Berlin 1835.

[8]) Lehrbuch der Naturgeschichte — und Grundriss der Naturgesch.

[9]) Lehrbuch der Naturgeschichte für Gymnasien und höhere Bürgerschulen von Freyh. von Krassow und Ed. Leyde. Berlin 1835., 8:o. (1:ster Theil, Zoologie s. 322).

[10]) Regnum animale, iconibus exquisitissimis in tabulas chalybæas incisis, illustratum, cum commentario succincto editum gr. 8:o.

och nomenclatur. Utkommer i Häften, hvarje Häfte med 10 plancher.

Herr Kaup har börjat lemna ett slags *Zoologiskt penning-magasin*, som upptager föremålen i systematisk följd [1]. Ändamålet med detta företag är, att kunna för ett högst billigt pris lemna hvarje stånd och ålder en natural-historia, som efter vetenskapens ståndpunkt är tillförlitlig, och som endast upptager figurer öfver de vigtigaste föremålen, med kritik urvalda och mästerligt utförda i trädsnitt. Arbetet uppfyller fullkomligt hvar och ens väntan. Trädsnitten äro utmärkta, de äro inrymda i texten. Arbetet utgifves i häften; hvarje med 4 ark, och 24—30 figurer uti hvitt omslag, kostar endast $7\frac{1}{2}$ silfvergroschen (circa 20 sk. banco i svenskt mynt). Af detta arbete har jag sett de första 8 Häftena, med hvilka däggande djuren äro slutade.

Herr Ramisch utgifver äfven ett arbete uppfyllt af sköna trädsnitt, som dock mera är egnadt barnåldern [2].

Okens Allgem. Naturgeschichte fortsättes skyndsamt, deraf har till och med 23:dje Häftet utkommit. Med det 8:de Häftet börjar den speciella bearbetningen

---

[1]) Das Tierreich in seinen Hauptformen systematisch beschreiben von D:r Kaup, mit Abbildungen in Text von Becker, Schüler, Hygel, Otto und Arnsheimer, unter Mitwirkung von Wilh. Pynor. Darmstadt, 1835. 8:o.

[2]) Naturgeschichte des Thierreiches für kinder und den ersten Unterricht überhaupt von Ramisch — med många trädsnitt.

med stråldjuren, som slutar i 10:de. Derefter följa molluskerna, så insekterna, som ännu ej äro slutade. Af de till denna lärobok hörande *Abbildungen* hafva 3:ne Häften utkommit i stor 4:o, med 28 plancher tillsammans, af hvilka 13 upptaga anatomiska detaljer, de öfriga framställa slägttyper bland stråldjuren och molluskerna. Dessa plancher äro helt och hållet inrättade för undervisningen.

Af Goldfuss bekanta lärobok, har en ny tillökt upplaga utkommit [3]) som kan rekommenderas.

Äfven har Herr Gräfe börjat i samma stil som Oken, att bearbeta en ny lärobok [4]).

---

[3]) Grundriss der Zoologie. Zweite vermehrte und verbesserte Aufl. Nürnberg. 1834. 8:o.

[4]) Naturgeschichte nach allen drei Reichen für Schule und Haus, in Verbindung mit J. F. Naumann bearbeitet von H. Gräfe. Eisleben. 1834. in 8:o.

Litteratur:

Deutschlands Fauna in Abbildungen &c. von Sturm — Die Vögel 3 Heft. 8:o med 6 illuminerade plancher — för skolor.

Précis élémentaire d'Histoire naturelle; par G. de la Fosse — 2:me Edit. 1:ere partie Mineralogie & Geologie; 2:me p. Botanique & Zoologie. Paris 1834. 12:o.

Handbuch der Naturgeschichte für Schulen von Schinz — Zürich 1834. 8:o andra upplagan.

Dengel Naturgeschichte des Thierreichs nebst Abriss der Anthropologie, für höhere Bürgerschulen bearbeitet. Königsberg 1835.

Essai sur l'Histoire Natur. de la Normandie. 1:re partie. Qvadrupédes & Oiseaux — par G. C. Chesnon. 1835. 8:o med plancher. Considérations sur l'opposition qui existe entre

Den periodiska litteraturen har erhållit flera nya tillägg, af hvilka jag här endast upptager sådane periodiska skrifter, som omfatta hela zoologien. Af dessa har jag redan förut omnämt GUERINS bulletin och kan ytterligare tillägga följande: Periodiska skrifter.

L'Institut [5]), en lärd tidning, som utgifves en gång i veckan i Paris i 4:o, hvart nummer utgörande ett ark. Denna tidning redogör för allt hvad som passerar inom Academierna och lärda samfund, så väl i Frankrike, som i andra länder, så vidt redaktionen kunnat sätta sig i förbindelse med aflägsnare orter. Att den fullständigast meddelar förhandlingarne inom Pariser-Academierna är naturligt. Den upptager dels ordagrant dels i vidlyftigare eller kortare utdrag de förnämsta och vigtigaste afhandlingar, som inlemnas till dessa samfund; annonserar nya arbeten och refere-

---

les animaux vertébrés, et les animaux invertébrés, är en afhanling, som Herr DUTROCHET afgifvit till Vet. Acad. i Paris. se L'Institut N:o 44.

Philosophie de l'histoire naturelle ou phènomènes de l'organisation des animaux et des végétaux; par VERCY. 1. Vol. 8:o.

3:dje Tomen af Herr VOIGTS tyska öfversättning af Baron CUVIERS *le Regne Animal,* innefattande mollusca, utkom år 1834.

Uti Auszüge aus der Protocollen der Gesellschaft für Natur- und Heilkunde in Dresden im Jahr 1833, — tryckt 1834, förekommer bland annat, en uppsats af D:r PÖPPIG öfver de af honom från s. Amerika hemförda däggande djur och foglar.

5) L'Institut, journal général des Sociétés et Travaux scientifiques de la France et de l'Étranger. (Börjad i medio af Maj 1833).

rar äfven ur dem det vigtigaste. Årgången kostar 36 francs.

WIEGMANNS *Archiv* [6]), som med år 1835 börjat att utgifvas uti Berlin. Denna journal, som fullkomligt motsvarar *Annales des Sciences naturelles* i Paris till form och behandlingen, utmärker sig högst fördelaktigt, dels genom en mängd original-afhandlingar, dels genom den årsberättelse, som utgifvaren upptager öfver föregående årens litterära företeelser, så väl inom Tyskland, som öfriga lärda verlden. Utgifvaren, som sjelf redigerar årsberättelsen har uti den entomologiska afdelningen erhållit ett godt biträde af Herr BURMEISTER och i den botaniska af D:r MEYEN. En sådan journal, som denna, synes oss Tyskland länge hafva behöft och företaget kan således ej annat än vinna största välvilja. Archivet utkommer i 6 Häften (med 8 ark i hvardera) hvarje år, d. v. s. ett häfte hvarannan månad, — 3:ne Häften utgöra ett band; priset på hela årgången är 6 th. Pr. öfver hufvud taget; 2:ne plancher åtfölja hvarje häfte.

Herr JACQUEMIN i Paris har annoncerat en periodisk skrift under titel: *Minerve* [7]), som

---

[6]) Archiv für Naturgeschichte, in Verbindung mit mehreren Gelehrten, herausgegeben von D:r A. FR. A. WIEGMANN i Berlin. (Började 1835 i Januari).

[7]) Minerve, ou Choix des mémoires les plus importantes qui paraissent dans les pays étrangers sur les Sciences naturelles, publié par EMILE JACQUEMIN et plusieurs Savans Francais et Allemands.

som har för afsigt att i franska språket omkläda vigtigare afhandlingar uti naturalhistorien, som inlemnas till redaktionen dels i manuskript dels tryckta på fremmande språk. Jag har ännu endast sett prospekten. Företaget är lofvärdt; synes vara beräknadt derpå att underlätta Fransmännen, som i allmänhet föga studera andra språk än sitt eget, uti inhemtandet af den rika tyska litteraturen.

Direktionen för Wiener-museum har börjat publicera en series annaler [8]), af hvilka jag likväl icke närmare känner innehållet.

Lärdas sammankomster.

De årliga sammankomsterna i Tyskland emellan naturforskarne och läkarne hafva i vanlig ordning blifvit hållna, nemligen 1834 i Stuttgardt, hvaröfver berättelse [9]) särskildt blifvit utgifven, samt 1835 uti Bonn. Se Frorieps Notizen [10]).

Den 4:de sammankomsten emellan naturforskarne i Hartz hölls i Clausthal den 23 Juli 1834. Berättelsen derom är intagen uti Isis [1]). Den 5:te uti Stollberg 1835 d. 21 Juli.

Uti Schleswig, Holstein och Lauenburg är äfven en sådan förening ingången,

---

[8]) Annalen des Wiener Museums der Naturgeschichte, herausgegeben von der Direction desselben. 1:ter Band. 1:ste Abth. 4:o 1835.

[9]) Amtlicher Bericht über die Versammlung Deutscher Naturforscher und Ärzte in Stuttgart — herausgegeben von Kielmeyer und Jäger.

[10]) Band. XLVI, N:o 6 & 7.

[1]) 1835. Heft. 1, pag. 56.

som höll sin sammankomst d. 23 Juli 1835 uti Kiel.

Engelska naturforskarne församlades den 10 Augusti 1835 uti Dublin.

Ett Museum i Cairo. Såsom en mera oväntad notis vill jag nämna, att nyligen ett zoologiskt museum blifvit inrättadt uti Cairo af CLOT-BEY. En Conservator från Piemont, f. d. elev af BONELLI, är dervid anställd.

Naturhistoriska resor. Österrikiska naturforskaren JOH. NATTERER, som uti 18 år rest och vistats i S. Amerika, ankom den 2 Nov. 1835 åter till Europa; en del af hans bästa samlingar hade likväl gått förlorade genom oroligheterna uti Para, dock hade, utom de betydliga remisser han tid efter annan hemsändt, den sista bestående af 22 fullpackade lådor anländt till Wien.

Fransmannen PICART har anträdt en resa till Guinea, i afsigt att undersöka och insamla der förekommande naturprodukter.

En ny expedition, för hvilken Herr MITCHILL står i spetsen, hafva Engelsmännen företagit i afsigt att söka intränga uti det inre af Nya Holland. Man har försett sig med proviant för ett år, medför 2:ne båtar m. m., kosan har ställts från Bathurst till Bori-landet, derifrån sydvest mot floderna Darling, Merembidsche och Murray. Vidare nordvest [2]). Lyckas man häri lika mycket, som man lifvas af hopp, måste intressanta underrättelser kunna emotses af detta företag.

---

[2]) Se FROR. Notiz. N:o 1003.

Uti den af mig sist aflemnade Årsberättelsen lofvade jag återkomma till berättelsen om D:r Hedenborgs 3:dje resa, jag gör det nu med så mycket större nöje, som Herr Hedenborg, derigenom att han till Kongl. Vet. Academien inlemnat ett utdrag af den journal han fört öfver resan till landet Sennaar, samt *Blåa* (Bahr el Azrack) och *Hvita* (Bahr el Abiad) Nilens stränder, lemnat mig tillfälle att derutur meddela det, som egentligen kan intressera zoologen. Sedan Herr Hedenborg i nämde utdrag gjort några reflektioner öfver landet, och uppräknat de naturforskare, från Bruce till D:r Botta, som före honom berest dessa länder, i korthet anfört dessa resandes lefnadsöden, samt hvad vetenskaperna i ett eller annat afseende vunnit genom deras forskningar, öfvergår han till berättelsen om sjelfva resan, med följande ord: i Augusti månad 1834 skedde afresan från Alexandria. Resan påskyndades så mycket möjligt var, för att anlända till Sennaar straxt efter regntiden. Den långa vägen medtog dock 3:ne månader. Jag förbigår hela den landsträcka, som ligger emellan Egypten och Dongola, der ej mycket nytt förekom. Först med Dongola började Tropikens foglar. Den röda cardinalsparfven blifver här allmän, sommar och höstetiden bland Durrhan, med vintren emigrerar den sydligt. Här börja äfven de sköna *Nectariniæ* (Certhia Lin.), som med öknen Baijuda blifva allmänna, i synnerhet *Nectar.* metallica Rüpp. I ökenreddarne häromkring finnes sommartiden en mycket

Utdrag af Hedenborgs relation.

liten Caprimulgus, som jag tills vidare anser som nytt species. Den har ett sorgligt och monotont ljud, är ganska svårskjuten, emedan man endast hör den om qvällarne; vid månskenet lyckades det mig att skjuta 2:ne af dem. Flere af de af RÜPPEL beskrifna *Malurus* börja äfven här. Innan man ännu inträdt i öknen Baijuda förekommer någon gång den i landet Sennaar allmänna lilla capska dufvan, samt flera species af sparfvar, hvilka jag ännu ej kunnat bestämma, i brist af böcker. — Den del af Nilstranden, till hvilken vi anlände, var temligen tätt beväxt med Acaciæ-buskar och andra trädslag, en mängd af *Nectarinia metallica* RÜP. svärmade här bland Acaciæ blommorna tillika med ett annat ännu skönare species. Här visade sig de första perlhöns, som vid blåa Nilen öfver Sennaar blifva allmänna. Nya acqvisitioner voro här dessutom: *Coracias abysinica* LATH. samt en *Buceros an Nasutus* LATH.? jemte flera species af sparfslägtet. De sköna fiskörnarne, som blifva allmänna vid hvita Nilen, fälldes äfven här. Jag hade önskat att tillbringa några dagar härstädes; men fruktan för Nuba negrerna plågade natt och dag folket, att de lemnade mig ingen ro. Vi uppbröto och hunno efter 3 dagar till sammanloppet af blåa och hvita Nilen. Några dagsresor längs blåa Nilen började landet blifva mer och mer skogväxt, och jagten i samma mån ymnigare. Vid byn Bischagra uppehöllo vi oss 3:ne dagar under hvilken tid 15 för oss nya fogelspecies skjötos och bereddes. Bland des-

sa voro 2:ne species vackra *Promerops*, en vacker *Lanius* art *Vidua*, *Malurus*, ett annat species *Buceros*, *Picus*, samt utom *Sylvier*, 5 arter af *Fringilla*. Vägen gick sedermera från Nilen öfver de stora slätterna kring Suliman jch, hvarest intet nytt förekom. En ofantlig mängd af Tranor öfvervintrade här och befunno sig väl på de stora Durrha fälten.

I *Walid-medinch* uppehöllo vi oss några dagar, dels för att jaga, dels för att bereda oss till fortsättningen af resan. En 16 species foglar insamlades här, bland hvilka en Platyrrhynchus, det enda species jag träffat under min resa; *Turdoides leucocephala* & *Lanius erythrogaster* Rüp. äro här ganska allmänna. Man ser här och der i träden de hängande boen af *Ploceus*; hvilken fogel endast under regntiden nedkommer.

Från Walid-medinch gingo vi öfver Bahr el Azrack (blåa Nilen) till dess östra strand, som är mera skogbeväxt. Landet blifver här fullt af Hyener, hvilka äro så närgångna, att de den första natten angrepo min jagt-åsna, hvilken i cirkeln af menniskor och kameler var bunden tätt bredvid mig. Djuret borttog ett stort stycke ur låret och flydde. En kula sändes efter besten, men som i mörkret förfelade. Dessa Hyener likna Hyæna striata; jag är dock frestad att tro det vara ett nytt species, till dess jag får tillfälle att nogare examinera den. Den mängd af vatten-conchylier, hvarom Cailliaud talar i

Dender har jag ej funnit: de som förekomma äro allmänna i hela Nilen.

Den 3 December upphunno vi åter Blåa Nilen (Bahr el Azrack) vid byn Vadelabasch. Utom *Vidua paradisea* och ett ganska vackert species af Galgalus? Less. som torde vara helt nytt, förekom ej något af värde.

Då vi hade lemnat staden Sennaar på venstra sidan af floden, träffades under vägen Melek Bade, för detta Sultan öfver Sennaar och en del af Nubien före egyptiska invasionen. Melek Bade inböd oss till sin by Ronga. Invitationen antogs. Stället var temligen rikt på jagt. Här dödades den första hvita ibis under resan. Ett enda species af Tantalus sågs äfven här utan att kunna fällas.

Hela vägen på östra stranden af Bahr el Azrack var en ständig jagt, och ingen dag förflöt, som ej åtminstone 3 à 4 nya fogelspecies dödades. På de odlade fälten blef Ardea pavonia Lin. mer och mer allmän. Denna fogel, med sina praktfulla fjädrar, har ett sträft och obehagligt ljud. Den lefver i stora skockar som tranor och vildgäss, är lika skygg som dessa foglar, att det endast lyckades mig att här få skjuta en enda; de öfriga af samma species fälldes under vistandet vid Bahr el Abiad.

Den i svart stål- och azurglans skiftande svarta ibis förekom nu mera, ehuru sällan, kring träsken, äfven som den rara Ciconia abdimii af hvilken blott en enda erhölls. Alla dessa foglar draga sig efter regntiden till floderna och träsken omkring

linien. Under denna väg till Rozeres erhölls dessutom: *Promerops erythrorynchus* LATH., *Malurus clamans*, *rufipes* et *pulchellus* RÜP, flere species Falcones, 2:ne sköna species *Pica*, som tills vidare anses vara ej beskrifna. *Platalea luconiensis*, samt en mängd species af Loxia, Emberiza, Fringilla och Sylvia, hvaribland säkerligen flere nya species förekomma. Jag bevandrade trakter, der ingen naturforskare lossat skott, och om det osunda klimatet tillåtit att länge här vistats, skulle jag gjort rikare skördar.

Landet omkring Nilen härstädes hyser en mängd träsk, hvilka äro beväxta med stora Acaciæ-trän; dessa träsk hafva årligen sin näring genom nilflödet och äro tillhållet för Hippopotamer, Crocodiler, en mängd större vattenfoglar, såsom Tantali, Ibis, Ardea, Pelicanus och Plotus samt en art Puffinus. Dessa Plotus, eller enligt andra Anhinga, äro bland de svåraste foglar att skjuta. De hafva kostat mig otrolig möda, och för en enda har jag bränt mera krut än för 30 andra: jag har dock lyckats att skjuta flera af dem och tror mig deraf äga tvenne distincta species. Utom vattenfoglar uppehålla sig omkring dessa stillastående vatten *Simia subviridis* och stundom i gyttjan Python-ormar.

Tvenne dagsresor härifrån vid byn Bihäga, tillbragtes 2 dygn. I träsken härstädes dödades flere Tantali, en svart ibis samt den rara Ciconia Abdimii. Oaktadt de häftiga tandplågor, jag ådragit mig genom jagten i träsken och gyttjan, jagades ett par timmar om dagen och vistandet vid

Rozeres förskaffade flera rara foglar: *Buphaga erythrorynchа, Psittacus Meyeri* Rüp., en skön falkart, samt en vacker Garrulus, dessutom en Turdus, som jag ej sedermera såg.

Jag fortsatte min resa nu mera till Abdullhalall på vestra stranden af Bahr el Azrack. Här dödades den sköna och rara *Ciconia ephippiorhyncha* Rüpp. Under denna väg och till Gebel Gula, det sydligaste af Fungibergen mellan 10:de och 11:te graden n. bredd erhöll jag flera species, *Noctua, Pelicanus, Pica, Cursorius, Oedicnemus maculosus* Tem. *Bucco marginatus* Rüpp. &c. Hela vägen från Nilen till dessa berg, öfver stora flacka slätter, är arm på naturalster.

Efter omkring en månads vistande i Kartum, och då jag såg, att allt var fruktlöst, för att häfva den envisa feber jag mig ådragit, afrestes till Valid-schey på Bahr el Abiad (hvita Nilen), der jag tog mitt hufvudqvarter. De vilda Shelluk-negrerna börja ett par eller tre dagsresor härifrån, inuti hvars land det är omöjligt att intränga. Jag anlände hit i början af April och tillbragte här nära 6 månader. Jag skulle hafva önskat att förlänga denna sejour; men utomdess att penningarne voro alla, alla förråder nästan slut och jag ständigt anfäktad af feber, var jag i ordets egentliga bemärkelse utsliten på allt sätt, och utledsen att jag vidare icke kunde uthärda hvarken klimat eller folk. Utan linne, utan skor och kläder återlände jag till Kartum och började rusta mig till min afre-

sa: jag skulle önskat hafva vingar för att uppnå Egypten, som dock fordrade 3:ne månaders tid. Öfverlemnad för det mesta åt mig sjelf, utan pålitliga medhjelpare i början och sedan alldeles ingen, under största delen af tiden plågad af feber, kunde jag omöjligen mer uträtta. Mina skördar af foglar vid Bahr el Abiad voro äfven temligen rika, flera högst rara, många sällsynta, ganska få vanliga, och jag förmodar äfven nya species — bland märkligare foglar. *Strix leucotis* Tem., *Vultur Kolbii* Rüpp., *Otis Arabs* Lin., *Motacilla melanocephala* Rüp., *Rynchops orientalis*, *Anastomus lamelligerus* Tem., *Ardea Goliath* Rüp., *Caprimulgus infuscatus* Rüp., *Scops Boma* mihi, *Mino carunculatus* mihi, *Pelicanus rufescens* Lath., *Falco rufescens* Rüp. &c. utom en mängd ännu obestämda. Samlingen stiger till omkring 300 species, ganska få finnas som icke hafva dupletter, alla äro väl conserverade och många med ♂ och ♀, samt variationer i ålder. Bland Falcones räknas öfver 23 spec. af Loxia, Emberiza och Fringilla omkring 50 sp. Grallæ äro äfven talrika och många rara. Bland dem är en *Parra* hvaraf jag endast sett tvenne individer under hela mitt vistande i Sudan.

Quadrupedia stiga till omkring 40 sp. men hvilka komma att ökas genom den man, som ännu fortfar att arbeta för mig i dessa länder. *Camelopardalis Giraffa* [3]).

---

[3]) Torde rättare skrifvas Zeraffa, då man vill bibehålla den barbariska och vulgära benämningen: invånarena kalla djuret *Zeraffa* ej *Giraffa*, som är fransyskt.

hvaraf jag ännu väntar en hud. *Antilope Soemeringii* ♂♀; *Antilope Dorcas* ♂♀; *Antilope Dama* ♂♀; *Antilope Leucoryx*, samt 2:ne oexaminerade species ♂♀; *Simia viridis, æthiops* & *Sphinx* — *Viverra Zibetha* — *Canis variegatus, Zerda, niloticus* et *anthus*. *Erinaceus sennariensis* mihi; *Capra sennariensis* mihi ♂♀; *Gulo leucurus* mihi; *Lepus isabellinus* — *Sciurus albovittatus*, Hyæna, an differt a striata? *Orycteropus capensis*, *Manis*. — *Psammomys avellania* mihi. *Molossus midas* mihi, an differt a Mol. Rüppelii. *Galago Teng* mihi, *Sorex Sericea* mihi, *Mus gentilis*? *Mus testicularis* mihi. *M. lineatus* affinis sed differt. *Mus* an M. indico differt? *Rhinolophus*. *Nycteris*. *Trionyx Ægyptiaca* GEOFFR. Trionyx *clausilis* mihi. &c. Dessutom en temlig samling af amfibier, ödlor, hvilka ännu alla äro obestämda. 20 species större delen rara och sällsynta fiskar från Bahr el Abiad. *Conchylier* hvaraf ett och annat species torde vara obeskrifvit; alla med ett undantag vatten-conchylier. Insekter, Cranier af Crocodiler af åtskillig storlek m. m.

Författaren slutar sin berättelse med några anmärkningar öfver klimatet i dessa länder, och dess inflytande på menniskokroppen samt de sjukdomar den, i följd deraf allmännast är underkastad. Landets höjd öfver hafsytan, hvilken han anser för högt uppgifven; dess utseende och vegetation; tropikregnen m. m. samt sist en teckning af de otroliga faror och lidande, som en resande i dessa länder är underkastad.

Mastologi.

Den långvariga och heta strid som emellan Geoffroy St. Hilaire och några andra Franska zoologer blifvit förd om sättet, hvarpå de hvalartade djuren gifva sina ungar di, har ännu icke kunnat bringa den förstnämde till samma åsigt, som andra naturforskare hysa. Emellertid har denna strid framkallat en hel mängd observationer och anatomiska undersökningar öfver dessa djur, så att för vetenskapen har denna skiljaktighet i åsigter alldeles icke varit utan frukter. Genom Knox [4]) och Müllers [5]) undersökningar är visat, att Cetaceernes mjölkkörtel alldeles icke äger samma enkla struktur, som näbbdjurets, utan har en sammansatt körtelbyggnad. Geoffroy har uti ett särskildt arbete samlat allt hvad som rörer denna strid och allt hvad han sjelf häruti skrifvit [6]). Striden om sättet hvarpå Hvalarne dägga sina ungar.

Den andra tvistefrågan, som lika länge varit före och lika ifrigt afhandlad rör näbbdjuret och dess egenskap af att vara ett äggläggande djur. Denna sednare åsigt, för hvilken äfven Herr Geoffroy kämpat, tyckes emellertid mer och mer luta åt sitt fall. Genom Engelsmännens oförtrutna bemödande och i synnerhet Herr Bennetts resa till Nya Hol- Om Näbbdjuret.

---

[4]) Se dess afhandling till Royal Society i London — L'institut N:o 74.

[5]) Archiv f. Anat. & Ph. 1835, pag. 44.

[6]) Fragmens sur la structure et les usages des glandes mammaires des Cetacés.

land, der han på allt sätt vinlägger sig om att i naturen studera detta märkvärdiga djur, motser man snart denna gåtans fullkomliga lösning. Vi hafva redan Herr BENNETT att tacka för flera vigtiga upplysningar, och Herr OWEN för noggranna anatomiska undersökningar och en beskrifning öfver ungen till näbbdjuret [7]), så att kännedomen om detta djur har på sednare åren betydligt förkofrat sig. Jag kan likvist här endast upptaga summariskt ett och annat. Af BENNETTS observationer finner man, att de 2:ne arter näbbdjur man antagit ej kunna inbördes åtskiljas, — att den giftsporre med hvilken hannen är försedd, ej begagnas af djuret såsom något försvars-vapen; att vid öppnandet af en drägtig hona funnos endast uti venstra uterus 1—3 hvita ägg, fullkomligt runda, $2\frac{1}{2}'''$ i diameter, ytan glatt, ej på något sätt fasthängande med uteri väggar; högra uterus tom. Den 8 December fann B. uti ett näbbdjurs bo 3 nyss födda ungar, men ej tecken till något äggskal, ungarne voro nakna, med på tvären gående ringar, de mycket böjliga käkarne voro kortare i förhållande till sin bredd, än på fullvuxna, och tungan, som hos de sednare ligger långt in åt svalget, räckte på ungarne ända ut till spetsen af underkäken. I magen fanns koagulerad mjölk, — ögonen tillslutna.

---

[7]) Införda uti Transact. of the Zoolog. Society Tom. I. Part. 3. BLAINVILLE har härutaf gjort ett utdrag, som afgafs till Vet. Acad. i Paris och äfven kan läsas uti FROR. Notiz. XLIII. N:o 2. — Jfr. äfven FROR. N:o 956 och 970.

Öfver den med näbbdjuret närbeslägtade *Echidna* har äfven Herr BENNETT i sin resa meddelat följande. Af detta slägte finnas 2:ne säkra arter *E. Hystrix* och *E. setosa* DESM; den förra förekommer i bergstrakterna i New-Süd-Wales, den sednare åter är mera allmän i Van Diemens land. Dessa djur vistas på bergen, gräfva med största skicklighet, sofva om dagen och söka om natten sin föda. De äro långsamma i sina rörelser och rulla sig tillsammans såsom igelkotten vid någon fara. — Honan har ungar i December. I fångenskap kunna de uppfödas med myrägg och mjölk — fordra mycket vatten. Om Echidna.

Högst intressanta observationer har Herr OWEN haft tillfälle anställa uti zoologiska Societetens menageri i London öfver *känguruh*-djurens graviditet och partus, i afsigt att utröna det verkliga förhållandet med pungdjurens foetus-lif under den tid de utvecklas inom modrens marsupium. Som bekant är, har man i brist af fullföljda observationer och någon full visshet i denna sak, nöjt sig med gissningar och gripit till hypotheser. Herr OWEN har gått fram på forskningens säkra väg, noga beräknat och undanröjt de svårigheter, som skulle möta. Hvad han funnit och förvissat sig om, samt hela gången af hans observation, har han nedskrifvit uti en afhandling, som upplästes för Societeten den 12 Nov. 1833 och sedermera blef införd uti Philos. Transact. 1834. II [8]). Jag får in- Pungdjurens första utveckling.

---

[8]) Se äfven FROR. Notiz. N:o 873.

skränka mig här endast till att anföra resultaterna, som äro: att Känguruh (*Macropus major* Shaw) går drägtig i 39 dagar, hvarefter ungen födes och af modern genast transporteras uti marsupium. Nyss framfödd är ungen föga öfver 1 tum lång och huden liknar så väl till färg som till halfgenomskinlighet den af en daggmask. Med framfötterna öppnar modern marsupialpungen, insticker nosen deri utan hinder och tyckes således med tillhjelp af denna del ställa allt i ordning för ungen, och hjelpa denna till rätta att fatta spenen. Morgonen efter sedan ungen var framfödd fann man den hängande vid sin spene, han andades hårdt, men långsamt och rörde frambenen då man oroade honom. Den vidhänger spenen temligen fast, men alldeles icke, såsom några påstått, genom en organisk sammanväxning. Lossad från spenen, förmådde ej ungen (4 dagar gammal) ändra plats, ehuru han gjorde kraftiga rörelser, som tyckes bevisa, att ensam, utan moderns hjelp, skulle han vid sin framkomst ej kunna hjelpa sig. Sedan har Herr Owen lemnat högst vigtiga bidrag till detta djurs anatomi och första utveckling, hvartill jag återkommer uti den anatomiska afdelningen. Rörande *Känguruhs* lefnadssätt och invånarnes jagt efter detsamma lemnar Bennett uti sin resebeskrifning flera underrättelser.

Om Läderlapparnes födelse.

I sammanhang med nu anförde observation rörande pungdjuren, bör jag äfven fästa uppmärksamheten på en annan, som Herr George Daniell meddelat Zool. So-

cieteten i London [9]) angående de förhållanden och omständigheter, som äga rum vid läderlapparnes födelse. Det har nemligen lyckats Herr D. att blifva åsyna vittne till en Läderlapps (Vesp. noctula SCHREB.) nedkomst. Afhandlingen är intagen uti FROR. Not. [10]).

Till de olika meningar man äger om verkliga urstammen till hunden har nu Herr KAUP [1]) tillagt sin förmodan. Det lyckades honom att jemte en hel hop andra fossila ben af Eleph. primig. Cer. Euryc. och Bos primig. m. fl. äfven finna en fossil käke af en hund, som han vid jemförelse fann till utseende och dimensioner närmast lik med C. familiaris scoticus. Deraf slutar han att denna käk tillhört ett individ af den verkliga urstammen, åtminstone till vissa racer af hunden, hvilken urstam lefvat samtidigt med Bos primigenius och Cervus euryceros. Han kallar den *Canis propagator.* Må blott ej någon tviflare sednare framkomma med det påståendet, att käken tillhört en i Rhen-floden drunknad hund. Canis propagator.

Herr WALTER SMEE har lemnat bekräftelse på, att en varietet af *Lejon utan mahn* verkligen existerar. Han beskrifver dylika från Guzurate och förmodar att de äfven torde förekomma i Persien och Arabien. De likna lejonet i allt utom hvad den yfviga och nedhängande mahnen be- Lejon utan mahn.

---

[9]) Se Proc. 1835.
[10]) Band. XLV. N:o 5.
[1]) Se Isis 1834, N:o 5.

träffar, hvilken de sakna och hafva i stället långs efter halsryggen en kam af upprättstående, längre hår. Knäen på framfötterna och svansens spets bära stora hårtofsar. Denna underrättelse är äfven i ett annat hänseende intressant, efter man bland de sculptur-arbeten, som träffas i de äldsta Persiska ruinerna, ofta finner bilder som tydligt föreställa dylika lejon. Som originalernas existens hittills varit betviflad, har man antagit, att de samma föreställt helt andra djurarter och bland dessa till och med sådane, som ej finnas i Asien [2].

Hvalarnes vattensprutning. Hvalarnes vattensprutning har Herr Küster under en resa till Sardinien haft tillfälle observera. Detta länge konstaterade faktum har föranledt till olika förklaringsgrunder. Baër och Faber hafva, som bekant är, yttrat motsatta åsigter. Enligt den sednares skulle det vatten, som utsprutas, först af djuret insläppas i munnen, derifrån ledas till näskaviteten och utstötas. Enligt Baër åter skall det endast vara det vatten, som ofvan ifrån intränger uti sprutrören, som vid djurets utandning utdrifves. Denna sednare åsigten förklarar Küster vara äfven sin [3].

Indiska Noshörningen. H. Hodgson har meddelat bland annat följande om den indiska *Noshörningen* [4]. Djuret är nyss framfödt, 3 fot 4 tum långt och 2 fot högt, vid 8 års ålder höll det 9 fot 3 tum i längd och 4″10‴ i höjd.

---

[2]) Ur Fror. Not. N:o 881.
[3]) Isis 1835. Heft. I, pag. 85.
[4]) Proc. 1834, pag. 98.

höjd. Man tror att det kan lefva i 100 år efter man i fångenskap underhållit en noshörning 35 år, utan att den visade ringaste tecken af ålderdom. Ungen diar 2:ne år o. s. v. Öfver samma djur finner man äfven i JACQUEMONT's resa i Indien [5]) flera underrättelser.

Vilda elefanter i Abyssinien.

Att äfven i Abyssinien vilda elefanter och apor uppstiga till de högland, som ligga 8000 fot öfver hafsytan, har Herr RÜPPEL observerat [6]).

Mullvadens genitalia.

Herr GEOFFROY ST. HILAIRE har bekantgjort ett eget förhållande, som han funnit med genitalia hos mullvaden. Efter honom, födes honan med en fullständig membr. hyminis, som fullkomligt tillsluter vagina; hanen åter, för att undanröja detta hinder, har spetsen af penis skärande, som en lancett [7]).

Flera underrättelser och anteckningar kunna samlas bland sednare årens bidrag till vår kännedom af bekanta djurarters lefnadssätt och naturförhållande; jag torde här blott behöfva lemna en anvisning, hvar man har att läsa dem.

Phoca proboscidea.

Utdrag ur FANNINGS och WEBSTERS resor rörande *Phoca proboscidea* och dess lefnadssätt, har FRORIEP lemnat [8]).

Wombat-djuret.

Öfver det mindre kända Wombat-djuret (*Phascolomys*), inhemskt på nya

---

[5]) pag. 169.
[6]) FROR. Not. N:o 1017.
[7]) L'Instit. N:o 84.
[8]) Notiz. N:o 921 & 946.

Holland har Bennett lemnat i sin resa flera upplysningar, samlade under observation på ett lefvande djur, som hölls i fångenskap. På samma ställe erhåller man

Dingo-hunden. äfven underrättelser om den vilda Dingo-hunden, som finnes i detta land och gör Colonien samma skada, som vargen förorsakar i norden.

Dasyurus. Herr H. Benson har till England öfversändt en lefvande *Dasyurus ursinus*, ett djur som äfven tillhör Nya Holland, och om hvars lefnadssätt man haft högst ofullständiga och osäkra uppgifter endast efter resandes utsago. Öfver den vilda hunden, som förekommer i vestra Ghâts.

Can. Dukhunensis. (*Can. Dukhunensis* Syk.) lemnar H. Sykes upplysning med beskrifning öfver djuret och dess historia [9]).

Paradoxurus prehensilis. *Paradoxurus prehensilis* Gray., som man endast har känt efter en figur lemnad af Hamilton, har blifvit lefvande sänd till England och beskrifven ytterligare af H. Bennett [10]).

Mus Zibethicus. Öfver *Moschus-råttan* (Mus Zibethicus), ett i Canada allmänt djur, lemnar Herr Greenhow i Mag. of Nat. Hist. XXXV. N:o 33 flera upplysningar; se äfven Fror. Not. [1]).

Daman. *Damans* (Hyrax Capensis) historia har H. Hennah meddelat Zool. Societeten i London. Berättelsen är införd äfven hos Froriep [2]).

---

9) Transact. of the Roy. Asiat. Society Vol. III, part. 3.

10) Proceed. 1834, pag. 113. 1) N:o 842.

2) N:o 978.

Den af AZARA beskrifna katt-arten *Jaguarundi* har för första gången lefvande kommit till England. Jaguarundi.

Uti sin resa lemnar D:r MEYEN intressanta upplysningar öfver *Physeter Macrocephalus* och Molinas *Phoca Lupina.* Physet. macrocephal. & Phoca Lupina.

Några vigtigare monografier hafva under förflutne åren kommit oss tillhanda:

Herr LICHTENSTEIN i Berlin har lemnat en sådan öfver slägtet *Mephitis,* innehållande beskrifningar och figurer öfver de arter af detta slägte, hvilka finnas på Museum i Berlin [3]). Arterna äro följande: *M. leuconota* från Rio Alvorado; *M. mesoleuca* från Chico i Mexico; *M. chinga* TIED. är den först bekanta arten från kustländerna, som närmast gränsa intill tempererade delen af N. Amerika; *M. mesomelas* från Lousiana?; *M. macroura* samt *vittata* från Mexico (figur lemnas på det gamla och unga djuret) *M. suffocans* ILL. den enda arten, man känner från Brasilien, samt *M. Zorilla* från Afrika. LICHTENSTEIN om Mephitis.

Herr TEMMINCH har lemnat en annan högst utförlig och utarbetad monografi öfver slägtet *Rhinolophus* uti VAN DER HOEVEN's och VRIESE's tidskrift [4]), som Herr WIEGMANN öfversatt och intagit uti sitt Archiv [5]). Författaren genomgår slägtets karaktärer och hela organisation i allmänhet. Visar den egentliga funktionen af de 2:ne TEMMINCHS monografi öfver Rhinolophus.

---

[3]) Darstell. neuer od. wenig. bekannt. Säugeth. Heft. 9. — Jfr. Abh. der Königl. Acad. der Wissensch. 1832.

[4]) Tijdschrift voor naturlijke Geschiedenis.

[5]) 1836. Heft. I, pag. 81.

små vårtor, som sitta öfver ossa pubis, hvarom olika meningar uppstått; han visar att icke alla arter sakna den delen af yttre örat, som kallas tragus, hvilket man uppgifvit, utan endast hos förf:s ena afdelning äger denna händelse rum. I afseende på detta slägtets geografiska utbredning upplyser TEMMINCK, att ännu ingen art blifvit funnen i Amerika, icke heller på Nya Holland (från sistnämde land har man dock sedermera erhållit en art, *Rh. megaphyllus* GRAY [6]), utan tillhör slägtet Sunda öarne, Asien och Afrika. Sedermera följer dessa djurens historia; så en revision öfver hvad föregångare hafva skrifvit, som ej saknar sitt intresse: LINNÉS *V. ferrum equinum* innefattar båda de Europeiska arterna: som DAUBENTON förut uppställt, men hvilka LINNÉ ansåg endast vara varieteter. Detta gällde tills BECHSTEIN åter uppställde 2:ne arter för Europa under namn af *ferrum equinum* för den större och *Hipposideros* för den minste, ehuru BECHSTEINS Hipposideros endast var en unge af den större arten. GEOFFROY ST. HILAIRE skilde sedermera de båda Europeiska arterna riktigt, gaf karakterer och bildade för dem och 2:ne exotiska slägtet Rhinolophus; de europeiska gaf han namnen *uni-* och *bihastatus*, som äfven T. antager. KUHL ändrade sedan utan grund slägtnamnet till *Noctilio* — kände ej den större arten, så att allt hvad han anfört om sin ferum equinum hör till bihastatum. CUVIER

---

6) Proc. of the Zool. Soc. 1834, p. 52.

följde GEOFFROY. HORSFIELD tillade 7 nya arter från Java, dem T. reducerar på goda grunder till 4 säkra och 1 dubiös-art, reducerar äfven GEOFFROYS *Rh. Commersonii* såsom dubiös — och tillägger sjelf 3 nya arter från Java, upptäckte, de 2:ne af KUHL och VAN HASSELT den 3:dje af BOIE och MACKLOT. Till slut följer systematiska delen af monografien, hvarunder 17 arter noga diagnosticeras, med synonymi och Habitat. TEMMINCH lofvar utförligare beskrifningar och figurer till alla nya arterna m. m. uti 2:dra bandet af Monographie de Mammalogie. Uti ett appendix till denna afhandling upptager WEIGMANN 2:ne nya arter, som ej TEMMINCH kunnat känna: den ena GRAYS: *megaphyllus* från Nya Holland; den andra en af D:r MEYEN beskrifven *Rh. griseus* från ön Luçon.

CUVIER Om kapska Gnagare.

Herr FR. CUVIER har bekantgjort sina nya undersökningar öfver tandbyggnaden hos några Capska gnagare (slägterna Bathyergus, Oryctcres, Georychus m. fl.), och föreslagit åtskilliga ändringar, till hvilka jag får blott hänvisa [7]).

Sorex-arterna af DUVERNOY.

II. DUVERNOY har kritiskt granskat *Sorex*-arterna, i afsigt att närmare bestämma dem, som HERMANN upptagit under namn af *Leucodon, tetragonurus* och *constrictus* (alla fångade i granskapet af Strassbourg 1778, af den namnkunnige GALL, på den tid han

[7]) Observations sur les Rongeurs du Cap de Bon. Esp., classés dans les genres &c. Ann. des Sc. Nat. 1834. April p. 193. Jfr. WIEGM. Arch. 1835. VI. pag. 336.

var medicinæ studiosus). Efter DUVERNOY lemnar tandbyggnaden hos slägtet Sorex karaktärer för 3:ne distinkta underafdelningar [8]). Flera anatomiska detaljer öfver dentitionen, nutritions-organerna, skelettet, yttre örat m. m. åtfölja [9]).

Revision af Hermanns Felis-arter. På samma ställe uti en annan afhandling [10]) söker samma författare ådagalägga, att *Felis chalybeata* HERM. försvinner, såsom varande en ung F. pardus CUV. såsom FR. CUVIER redan anmärkt, men att deremot *F. guttata* HERM. är en distinct art,

---

8) A. *Sorex* DUVERN.: de tvenne mellersta framtänderna i undre käken med jemn egg; de 2:ne i öfre käken hafva en spetsig häl; alla tänder hvita &c.
till denna afdelning höra *Sorex araneus* LIN. och *S. leucodon* HERM.

B. *Hydro Sorex:* eggen tandad på mellersta framtänderna i underkäken; de i öfre klufna genom hälens förlängning till en hake; alla tänder färgade mot spetsen. Hit höra *Sorex fodiens* PALL. LN. och äfven *S. tetragonurus* HERM. samt tror sig kunna antaga att *S. constrictus* HERM. endast är en ung fodiens.

C. *Amphi-Sorex:* framtänderna i undre käken enkla de i öfre med spetsig häl, spetsarne af framtänderna och oxeltänderne något färgade &c. Hit hör en ny art, som DUVERNOY kallar *Hermanni.*

9) Les Fragmens d'hist. nat. systematiques et physiologiques sur les Musaraignes — införd uti Memoires de la Soc. d'Hist. Nat. de Strassbourg. Tom. II. Livraiss. I. 1835.

10) Notice critique sur les éspecès de grands Chats, nommés par HERMANN F. chalybeata et guttata.

ehuru närslägtad med *F. jubata.* V. D. HOEVEN har redan i sin handbok derpå fästat uppmärksamhet. DUVERNOY föreslår för dessa båda arter subgeneriska benämningen *Guepardus;* skall likväl en sådan blifva nödig, bör WAGLERS förut gifna namn *Cynailurus* antagas. Anatomien till detta subgenus har Herr OWEN lemnat [1]).

H. MARTIN har anatomiskt undersökt *Crossarchus obscurus* CUV. och dervid funnit, att detta djur har, oaktadt sin fotbildning såsom hälgångare, sin rätta plats emellan Herpestes och Rhyzæna och utan motsägelse hör till familjen Viverrides [2]). Om Crossarchus obscurus.

Goda artkarakterer emellan *Arvicola amphibius* och *A. terrestris* har CH. BONAPARTE i Iconogr. d. Fauna Italica 8 Heft. uppdragit. Den förra lefver uteslutande af animaliska, den sednare af frukter och säd. WIEGMANN misstänker icke utan skäl, att BONAPARTE's terrestris icke torde vara samma art, som LINNÉ och HERMANN gifvit detta namn. Om 2:ne arter Arvicola.

Herr BRANDT [3]) har komparativt upplyst anatomien af *Myogale moschata* och mera skarpt uppdragit de olikheter som skiljer detta djur från sina nära anförvandter Talpa och Sorex. Om Myogale moschata.

Att den så kallade *Grekiska Mullvaden* icke är någon *Talpa*, utan *Mus Ty-* Om mullvaden i Grekland.

---

[1]) Transact. of the Zoolog. Soc. I. 2, p. 129.

[2]) Proc. 1834, pag. 113.

[3]) Bemerkungen über den innern Bau des Wuychuchol (Myogale moschata), im Vergleich mit dem des Maulwurfs und der Spitzmaus. se WIEGM. Arch. 1836. Heft. 2, pag. 176.

phlus eller åtminstone ett denna ganska mycket liknande djur, har Js. Geoffroy visat inför Vet. Academien i Paris.

Drägtförändring hos Lemmeln. Att den *Lemmel* (Lemm. Hudsonius Cuv.), som Herr Ross träffade under sin polarresa förändrade drägt sommar och vinter, finner man anmärkt uti hans resa.

Hippopotam. medius. J. De Cristol har visat, att det fossila djur som Cuvier bestämt och kallat *Hippopotamus medius* icke är någon flodhäst, utan ett hvalartadt djur, hörande till slägtet *Halicore* [4]).

Mus Messorius. W. J. Broderip har anmärkt att *Mus messorius* Sh. eller Pennants long-tailed Field Mouse, begagnar vid klättrande sin långa svans såsom en *gripsvans* [5]).

Nya slägten. Herr Js. Geoffroy har uti Belangers resa till Ostindien [6]) bestämt ett nytt slägte af Rofdjuren, som han kallar *Melogale.* Det äger flera föreningspunkter med *Zorilla, Gulo, Meles, Coati* och framför allt med *Mydaus,* ehuru distinkt skildt från dem alla. Han grundade detta slägte till en början på en enda art *M. personata,* som var funnen på Indiska kontinenten; men har sedermera ytterligare från Java erhållit en art, som hör till detsamma. Denna beskrifver han och lemnar dess figur uti Guerins Mag. [7]) under namn af *M. fusca.* Djuret finnes redan af Horsfjeld antydt under dess *Gulo orientalis.*

---

[4]) Ann. des Sc. Nat. 1834, Maj.
[5]) Zool. Journ. Vol. V, pag. 496.
[6]) Voyage aux Ind. or. part. Zoolog. pag. 127, Pl. V. [7]) 1835. Cl. I, Pl. 16.

Herr d'Orbigny har gjort oss bekanta med ett nytt slägte *Inia* af Delfinerna, som förekommer uti floderna uti Bolivia. Efter all sannolikhet vistas denna Delfin ständigt i dessa floder och uppgår icke från hafvet, emedan den träffas uti Rio de Madeiras, en af Amazon-flodens hufvudgrenar, ofvanföre dess betydligare Cascader. Beskrifning och figur finner man uti nya Pariser Annalerna [8]).

Ett nytt slägte *Cryptoprocta* har Bennett uppställt, midt emellan Viverra och Felis (figuren är copierad uti forts. af Schreb. Säugthiere Tab. 125. CC). Djuret är tillhörigt Madagascar [9]). Kallas *C. ferox.*

Jourdan uppställer [10]) den långsvansade och ulliga *Indri* såsom ett särskildt slägte under det barbariska namnet *Avahi.*

Ett till de insektätande rofdjuren hörande slägte har Herr Brandt uti Petersburg bestämt med namn *Solenodon* och lemnat både en utförlig beskrifning och figur deröfver [1]). Blott en art är bekant från Haiti, som kallas *S. paradoxus.* Den liknar näbbmössen till det yttre; till sin cranii-bildning står den midt emellan Centetes, Myogale och Sorex; men har en ganska egen och utmärkt tandbyggnad.

En egen slägtform af de växtätande Gnagarne, som härstammar från Chili, och

---

[8]) Nouv. Annal. du Mus. d'Hist. Nat. III, p. 28, Tab. 3.

[9]) Transact. of the Zool. Society I. 2 p. 137.

[10]) L'Institut, N:o 62.

[1]) Mem. de l'Acad. de St. Petersb. VI.

bär namnet Cucurrito, har nästan liktidigt Herr FR. CUVIER och D:r PÖPPIG bestämt under hvar sitt generiska namn. CUVIER kallar den *Poephagomys ater* och beskrifver den fullständigt uti Annales des Sc. Natur. [2]). PÖPPIG åter *Psammoryctes noctivagus* uti sin resebeskrifning, hvarur WIEGMANN lemnar ett fullständigt utdrag i sitt Archiv [3]). Detta sednare namnet bör väl antagas, då onekligen Herr PÖPPIG tillhörer första upptäckten af detta djur, hvarom han redan uti FROR. Notiz. Bandet XXIII lemnat en notis, ehuru han då upptog det såsom en art under slägtet *Bathyergus*. WAGLER begagnade sig af denna korta underrättelse, förklarade icke blott djuret, (obesedt !) tillhöra ett nytt slägte, utan tillät sig äfven gå upptäckaren i förväg och gifva det ett namn *Spalacopus*. Uti PÖPPIGS resa är det i förhastande tilldeladt ett förut begagnadt namn (Psammomys), som nu rättas uti WIEGM. Archiv till det ofvannämda. Vi hafva Herr PÖPPIG äfven att tacka för kännedomen om denna Gnagares lefnadssätt.

Herr LICHTENSTEIN har bestämt en ny slägtform af rofdjuren, som han kallar *Bassaris* och arten *B. astuta* [4]). Det står bredvid Viverra och Nasua. HERNANDEZ kände redan på sin tid detta djur, men

---

2) Juni 1834 (Tom. I. 2:e serie), pag. 321.
3) Tom. I, pag. 252. jfr. pag. 397.
4) Darstell. neuer od. wenig bekannt. Säugthiere. Heft. 9, Tab. 43.

det är H. LICHTENSTEIN vi hafva att tacka för detsammas vetenskapliga bestämning. Det förekommer allmänt uti tempererade trakterna af nya Spanien. Första exemplaret öfversändes af Herr DEPPE.

Herr A. W. OTTO lemnar beskrifning och figur till ett djur, som han anser vara identiskt med den af PALLAS beskrifna, och i SCHREBERS verk publicerade *Viverra Hermaphrodita*, som sedermera ej blifvit återfunnen. Herr OTTO erhöll sitt exemplar från v. AKENS menageri, utan någon uppgift på djurets egentliga fädernesland. Det är i flera hänseenden skiljaktigt från Viverrerna, så att OTTO bildar för detsamma ett nytt slägte eller åtminstone ett eget subgenus under Viverra, som benämnes *Platyschista*; arten *P. Pallasii* [5]).

Herr B. H. HODGSON har meddelat en komparativ beskrifning öfver 2:ne i Nepaul inhemska arter af slägtena *Capra* och *Ovis*, nemligen *Capra Ihâral* och *Ov. Náhoŏr*, det sednare likväl möjligtvis blott en varietet af *Musimon*. Afsigten med denna jemförelse har varit att uppföra säkra slägtkaraktärer emellan båda dessa genera [6]). Nya arter.

Af slägtet *Capromys* DESM. har GUÉRIN bekantgjort en ny art, *C. Poeyi* och visat dess skiljaktighet från de 2:ne arter af samma slägte, dem man förut känt, den ena beskrifven af DESMAREST, den andra af D:r PÖPPIG [7]).

---

[5]) Nova Act. Nat. Cur. Tom. XVII, pars. 2.
[6]) Lond. & Edinb. Philos. Mag. Mars 1835.
[7]) Mag. Zool. 1834. Cl. 1, pl. 15.

En ny art Rhinoceros (*R. cucullatus* Wag.) beskrifves och afbildas i forts. af Schreber's Säugthieren [8]). Denna art är endast grundad på ett enda individ uti museum i München, och således ännu problematisk.

En ny art Känguruh har H. Bennett bestämt under namn af *Macropus* (Halmaturus) *Parryi* [9]). Finnes på Nya Holland i trakten af Port Stephens; kallas af infödingarne Wŏllāroo.

Slägtet *Sciurus* har erhållit 3:ne nya arter: *pygerythus* från Pegu; *Griseiventer* och *auriventer* från Java, bestämda af Js. Geoffr. [10]), som äfvenledes på samma ställe beskrifver en ny *Spermophilus* kallad *concolor*, en ny *Felis* från Indien kallad *F. rubiginosa*, 3:ne Vespertilioner: V. Belangeri, *noctulina* från Indien, samt *Pachysoma brevicaudatum* från Samatra, (till detta slägte hänföras äfven Pteropus melanocephalus Temm.) samt 3:ne nya apor: *S. vellerosus cucculatus* och *flavimanus*.

Lesson har uti l'Institut [1]) karakteriserat en ny *Felis senegalensis*. På en ny *Utter*-art i Irland har Herr Ogilby fästat uppmärksamheten [2]), som utom en mörkare färg skiljer sig från vanliga Uttern genom olika formförhållande; han kallar

---

[8]) Bandet VII, p. 317. Tab. 317.

[9]) Transact. of the Zool. Soc. I, 3. pag. 300. Tab. 37.

[10]) Belangers Voyage, p. 145. Tab. VII.

[1]) N:o 72, pag. 316.

[2]) Proceed. of Zool. Societ. 1834. p. 110. Se äfven Fror. Not. N:o 963.

den *Lutra Roensis.* Äfven har MELCHIOR [3]) antagit en *Lutra nudipes* i Danmark.

Herr LICHTENSTEIN har lemnat en noggrann beskrifning öfver den Cafferska Uttern och uppgifvit dess diagnos från den Capska (L. capensis). Han inför den nu i systemet under namnet *L. maculicollis* [4]).

RÜPPEL lemnar uti 1:sta Häftet af sin fortsättning af *Atlas* [5]), beskrifning öfver 6 nya arter; nemligen 2:ne apor (*Colobus Guereza* och Macacus Gelada), 3:ne antiloper (*A. defassa, Decula* och *Beïsa*) samt en stenbock (*Capra walie*), alla från Abyssinien.

Is. GEOFFROY har yttrat den mening, att de 3:ne arter man uppfört af slägtet *Cladobates* (Tupaia) väl torde sammansmälta till en enda; då efter honom *C. ferruginea* och *Tana* äro identiska och *C. Javanica* ett yngre djur. Deremot förmodar han att en annan art, som BELANGER medfört från Pegu är distinkt — se BELANGERS Voyage, pag. 107. Namnarter.

Enligt WIEGMANN är det slägte, *Dendrobius,* som MEYEN uti Beytr. zur Zool. beskrifvit, och jag i förra Årsberättelsen omnämt, samma djur, som BENNETT beskrifvit och kallat *Octodon Cumingii;* se Årsber. afg. 1833, pag, 27. *Pterop. pyrrhocephalus* MEY. är ock identisk med *Pt. jubatus* Eschsch. Ats. IV. Tab. 16.

---

[3]) Den Danske Stats og Norges Pattedyr.
[4]) WIEGMANN'S Archiv. Tom. I. pag. 89.
[5]) Neue Wirbelth. zu der Fauna von Abyssinien gehörig, entdeckt und beschrieben von D:r RÜPPEL 1835, fol.

Den *Halicore Tabernaculi*, som Rüppel fann i röda hafvet och ansåg vara en ny art, har sedermera befunnits identisk med den vanliga i Indiska hafvet.

Litteratur. Af Lichtensteins planchverk hafva 9:de och 10:de Häftena utkommit, hvarmed Förf. slutar, ehuru ämnen icke saknas för att kunna fortsätta det. Uti 9:de Häftet beskrifves *Bassaris astuta*, samt arterna under slägtet *Mephitis*; uti det 10:de den så väl i verldshandeln ryktbara, som för sin bildning intressanta *Hafsuttern* Enydris marina (Mustela lutris Ln.).

Fortsättningen af *Schreberska planchverket* är nu i full gång — den började 1834 af Herr J. A. Wagner, som redan under första året utgaf 6 Häften och slutade texten till 6:te Bandet, som upptager Solidungula och pachydermata. Med 1835 års utgång voro till och med 80:de Häftet (det 11:te af forts.) utkomna, samt den till 5:te bandet felande texten. Bearbetningen af texten till 7:de Bandet, innehållande Cetacea har Herr Rud. Wagner åtagit sig.

De 2:ne första Häftena af *Icones* till Pallas Zoogr. Rosso-Asiatica, som utkommo 1834, upptaga endast figurer till däggande djur, nemligen Felis manul, Canis corsac & aureus, Sorex Güldenstädtii, svaveolens, Gmelini & pygmæus, Equus Asinus ferus, Antilope Saiga, Aegoceros argali, & Ammon (Capra Caucasica Güld.), Delphinus leucas med anatomi, samt Rhytina Stelleri (Manatus borealis Pall.).

---

[6]) Darstellung neuer oder wenig bekannter Säugthiere.

Uti Bonapartes Iconografia förekommer i IX Häftet beskrifning och figur till Ovis Musimon.

Den 2:dra volymen af Jardine's *Naturalist's Library* innehåller hela kattslägtet (Felis), väl utarbetadt och med goda figurer, till en stor del originaler.

Det första Häftet af Reichenbachs Regnum animale innehåller äfven ett slags monografi öfver slägtet *Felis* med figurer på alla arterna, dels copior dels originaler, de flesta af de sednare efter uppstoppade exemplar.

Gray's *Illustrations of Ind. Zoology*. P. XIII—XIV upptager en märkvärdig hundart från China: *Canis procyonoides* samt en slags schakal, *C. rufescens*.

Uti zoologiska delen af Belangers resa till Indien, utarbetad af Js. Geoffroy förekomma flera ämnen rörande mastologi, bland andra en kritisk öfversigt af gamla verldens apor, samt öfver Indiens *Sorex*-arter. Art-antalet af de förra kan med säkerhet antagas till 50; dessutom 8, som ännu äro problematiska.

Öfver de däggande djur, som finnas i Nepaul har H. Hodgsson meddelat Zoolog. Societeten i England en upplysande berättelse, upptagande tillika deras utbredning och lefnadsförhållande [7]).

En öfversigt af de däggande djur, som förekomma i Danska staten, författad af Herr Melchior, har H. Sophus Zahle ut-

---

[7]) Proc. 1834, p. 95, utdrag i Wiegm. Archiv, 2:dra Bandet, pag. 321.

gifvit efter författarens död [8]). Detta arbete, en slags fauna öfver vårt grannrike kan för oss icke vara utan intresse oaktadt flera misstag insmugit sig, och man icke alltid har att stödja sig vid författarens egen erfarenhet. Såsom Fauna betraktad, omfattar den allt för vidt åtskilda och olikartade länder, för att kunna sammanhålla det, som med en Fauna åsyftas. Det hade icke heller varit utan vigt om förf. något mer rådfrågat de sednare årens forskningar inom Skandinavien. Såsom nya arter upptagas en *Sorex nigripes*, en *Mus flavicollis* samt *Hypud. glareolus.* Jfr. Nathusius l. c.

Uti första Häftet af Rüppels nya planchverk öfver Abyssiniens vertebrerade djur förekommer, utom beskrifning på 6 nya däggande djur, intressanta underrättelser rörande geografiska fördelningen af de Ap-arter, som denne namnkunnige resande observerat.

Uti ett appendix till sin resebeskrifning [9]) har Herr John Ross meddelat de zoologiska resultaterna af sin 2:dra nordpols resa, som i flera saker läsas med mycket

[8]) Den Danske Stats og Norges Pattedyr. Et Priisskrift af H. B. Melchior. udgivet efter forfatterens död af Sophus Zahle. Kiöbenhavn 1834 8:o med 13 lithografier, finnes refereradt i Wiegm. Arch. 2:dra årgång. Häft. I, af Nathusius.

[9]) Appendix to the narrative af a second voyage in search of a northwest passage. London 1835, 4:o.

ket intresse. Ett utdrag har Herr WIEGMANN lemnat i Archiv für Naturgesch. [10]).

Herr KÜSTER har under en resa till Sardinien antecknat åtskilligt, upplysande denna öns fauna. Han lemnar uti Isis [1]) en förteckning och en kort skildring af de däggande djur, som förekomma.

Det 13:de Häftet af förut anförde *Svites à BUFFON* innehåller en fullständig och intressant monografi [2]) öfver de hvalartade djuren, utarbetad af FR. CUVIER. Både gamla och nya materialier begagnas med mycken kritik, och arbetet har den stora förtjensten, att icke blott angifva hvad man verkligen känner, utan tillika att antyda de ännu varande luckorna, och rikta uppmärksamheten på de ämnen, hvilka tarfva en ytterligare och noggrannare undersökning. Arbetet är alldeles oumbärligt för hvar och en, som vill hafva reda på denna djur-ordning. De 2:ne Häften med plancher, som höra till denna monografi, upptaga typerna för genera — med deras osteologi.

Till den i förra Årsberättelsen upptagna litteratur rörande *Chinchilla* och *Viscaya*, kan nu ytterligare tilläggas BENNETTS recension af H. MEYENS afhandling, se Zoolog. Journ. Tom. V, pag. 491, samt Herr WIEGMANN's uppsats uti Archiv für Naturgeschichte 1835. Häft. 5 pag. 204.

---

[10]) 2:dra årgången. Häft. 2, pag. 183.

[1]) 1835. H. I, pag. 75. Beyträge zur Naturgesch. der Insel Sardinien.

[2]) Histoire naturelle *des Cetaces*.

Ornithologi.

Om Dronten. Herr Blainville har åter ledt uppmärksamheten på den märkvärdiga fogeln *Didus ineptus* eller den såkallade *Dronten*, och uti en mycket utförlig afhandling redogjort så väl för allt hvad om densamma är bekant, som för de åsigter han sjelf hyser rörande fogelns rätta plats i systemet, och dess verkliga fädernesland. Till en början får jag hänvisa till Årsberättelsen, som afgafs 1831 pag. 87, der åtskilligt angående foglen redan är afhandladt, äfvensom en redogörelse, lemnad för G. Cuviers tydning af fragmenterna af det fogelskelett, som Desjardin fann under sin resa till Ile de France. Enligt Blainville skall uti de i England befintliga samlingar finnas lemningar efter åtminstone 3:ne individer, som hafva funnits i Europa ända sedan 1594 eller den tidpunkt då Holländarne började deltaga uti upptäcktsresorne för att omkring Cap söka en väg till Ostindien. Dessa lemningar har B. noga granskat och jemfört och kommit till det resultat, att *Dronten* alldeles icke, som man hittills antagit, kan hänföras hvarken till strutsarne eller hönsfoglarne, icke heller till pingvinerna, som Temminch och sedan Cuvier funnits böjde att antaga, utan att denna fogel varit en slags roffogel, som har sin plats bredvid gamarne. Hvad fogelns fädernesland beträffar, anser B. detta hafva varit *Ile de France* och möjligtvis äfven Madagascar, finner deremot inga positiva bevis att Dron-

ten blifvit någonsin anmärkt såsom funnen på öarne Bourbon och Fernandez, som andra författare tillagt efter äldre resandes uppgifter, och B. tror vara grundade på en förblandning af den verkliga Dronten med LEGUAT's så kallade *le Solitaire*, en fogel hvarom man för öfrigt ingenting känner. B. tror vidare, att det ännu alldeles icke är afgjordt, att *Dronten* är utdöd och försvunnen ur den nu lefvande fogelskaran; möjligen kunde detta vara fallet på Ile de France, men efter all sannolikhet torde denna fogel ännu vara att anträffa på Madagascar. Hvad slutligen beträffar de skelettfragmenter som DESJARDIN hemförde och CUVIER igenkände såsom ben tillhöriga Dronten, visar B. att de för det första ej voro funna på Ile de France under lava, utan på ön *Fernandez* i en grotta, enligt Herr QUOI's uppgifter, som under sin resa sett de samma, innan de öfversändes till Paris, och för det andra, att dessa ben skilja sig i allt för betydliga stycken från dem man bestämt känner vara Drontens, för att de skulle kunna hafva tillhört en och samma fogelart. Herr B. tror dessa från Fernandez hafva tillhört en hönsartad fogel och efter all sannolikhet den af LEGUAT omnämde *le Solitaire* [3]).

De mycket öfverdrifna uppgifter om *Condorens* storlek och styrka, som sedan äldre tider tillbaka allmänt blifvit en slags trosartikel, hafva under de sednare åren fullkomligt blifvit vederlagda. Man har Condoren.

---

[3]) Nouv. Annales du Muséum, 1835.

nemligen nu mera på flera ställen i Europa förskaffat sig dels lefvande dels stoppade exemplar af denna förut i samlingarne knappt sedda fogel. Condoren liknar närmast *Gamarne* och är högst obetydligt större, än vår Europeiska Gam. Öfver dess lefnadssätt i tama tillståndet hafva Grefve Gourcy-Droitaumont och Herr Heckel lemnat intressanta iakttagelser af 2:ne i Wien lefvande exemplar, som äro mycket tama och till en del dresserade [4]).

Göken lefver i mång-gifte.

Bland de flera egenheter, som utmärka vår vanliga Göks historia hörer såsom längst bekant, äfven den, att icke sjelf kläcka sina ägg i eget näste och uppföda ungarne, utan dessa omsorger öfverlemnas åt andra foglar, många gånger mindre än Göken. Då ett så abnormt förhållande ovilkorligt måste äga en djupare grund, än den, att endast vara en nyck af naturen, hafva ornithologerne med särdeles uppmärksamhet följt denna fogels öfriga naturförhållande, för att derigenom leda sig till en nöjaktig förklaring af fenomenet. Vi hafva af Herr Prévost i Paris fått under förflutna år emottaga en observation, som om den bekräftar sig, sprider mycket ljus öfver den ännu oförklarade anledningen till detta Gökens undantag från den allmänna regeln. Herr Prévost lyckades att fånga med ett nät en gökhona kort efter det hon ur en Ärlas bo borttagit ett af denna lilla fogels ägg. Den fångade gökhonan märkte P. på det sätt, att en röd lapp fästades på

---

4) Isis 1834, p. 407.

hufvudet och vingpennorna öfverdrogs med en scarlakansröd färg, gaf henne derefter åter friheten. Följande dagen fick han, som ständigt stod på vakt, se sin gökhona åter besöka ärle-boet och fann deruti, då hon fluget bort, ett gökägg liggande. Under 4 timmars tid såg han samma hona flyga bort och komma åter i många repriser, liksom för att förvissa sig om, att fosterföräldrarne hade adopterat hennes ägg. Sedermera försvann hon och visade sig ej mera i granskapet. 3:ne dagar sednare upptäckte han åter samma gökhona, men i en helt annan trakt, och fann under de 6 veckor, som han ständigt följde henne med sin uppmärksamhet, att hon tid efter annan förflyttade sig till 6 à 7 olika distrikter, efter att troligtvis hafva inom hvart och ett af dessa deponerat ett ägg. Uti denna ständiga flyttning, hvarmed gökhonan sysselsätter sig, skall, enligt hans observation, icke gök-hannarne deltaga; dessa utvälja tvertom hvar för sig ett distrikt, inom hvilket de ständigt vistas och tåla icke någon påhälsning af grannen eller occupation af någon rival, den de med hugg och slag bortjaga. Genom sitt välbekanta *Kucku* söker hvarje att locka till sig en maka, och täfla med hvarandra både i ton och i lycka. Genom dessa iakttagelser är mer än troligt, att en och samma gökhona parar sig med flera hannar, reser från den ena till den andra och visar en flyktighet i kärlek som, mig veterligt, ännu icke blifvit tillvitad könet inom fjäderskaran. Göken skulle således lefva i polygy-

ni; detta i förening med de långa intervaller, som bevisligen äga rum emellan hvarje värpning, tyckes antyda det egentliga hindret för gök-honan, att sjelf kläcka sina ägg. Denna märkvärdiga iakttagelse kan icke undgå, att ytterligare blifva repeterad och snart måste vi således se den bekräftad eller förkastad.

Colibri's föda.

Beträffande honingsfoglarnes (Colibri) födoämnen hafva i sednare åren flera tvifvel uppstått emot den äldsta satsen, att dessa foglar lefva af honing, som de uppsuga ur blommornas kalkar (se äldre Årsb.) Anledningen till dessa tvifvelsmål hemtades från några resandes, kanske för ytligt gjorda undersökningar, enligt hvilka man träffat vid dissectioner af magen lemningar af insekter. Herr Guilding har nu åter till följe af sina undersökningar förklarat den äldsta meningen vara den rätta, och uppgifver, att han ofta ur nyss dödade Colibri kunnat ur näbben utsuga den renaste honing ända till en full thesked. Han menar äfven att tungan är vida mera organiserad för sugning, än man velat medgifva; men anmärker derjemte, att dessa foglar ingalunda försmå insekter, i synnerhet de smärre och mjukare slagen, ehuru detta födoämne ingalunda är deras vanliga och hufvudsakligaste kost.

Cathartes vädrar ej döda kroppar.

Ett vigtigt experiment har man anställt i England, i närvaro af flera zoologer i Charlestown, för att utröna riktigheten af Audubons, sedermera mycket betviflade uppgift, att de så kallade *As-foglarne* (Cathartes) ej kunna uppvädra ett dödt

kadaver, utan leda sig till dessa endast efter synen. Man betäckte med löf döda kroppar och öfvertygade sig att under 15 dygn ingen Cathartes, oaktadt flera funnos i grannskapet, och stanken var betydlig, infann sig på stället. Då man deremot lade ner en målning, som föreställde ett slagtadt får, slogo foglarne dit, svängde deröfver, och en och annan hackade derpå. Till och med då denna tafla lades 10 fot nära de gömda kadavern och foglarne lockades dit, kunde de ingenting upptäcka. Man bredde nu blott en tunn segelduk öfver de illa luktande kadavern och lade ofvanpå friska köttstycken, och fann, att foglarne endast sökte upp dessa, och att de, ehuru sittande på duken, ändå ej upptäckte de godbitar denna gömde. Förr än på duken gjordes en öppning funno de ej vägen till dem [5]). Detta Herr BACKMANN's experiment bevisar på det evidentaste AUDUBON's påstående.

En notis har Herr JOST meddelat [6]), att *Falco cyaneus* (F. strigiceps NILS.) hannen håller sig med 2:ne honor; torde likväl behöfva någon bekräftelse. Om Falco Cyaneus.

Vi veta att vintern 1832—1833 gjorde *Fjellugglorna* (St. nyctea) en allmän utvandring från fjelltrakterna, och träffades då i de flesta af Sveriges nedre provinser till större antal, än vanligt vintertiden. Denna utvandring sträckte sig äfven till Tyskland, i synnerhet norra delarne, der Om Strix *nyctea* och *Nivea*.

---

5) Lond. Mag. VII, pag. 164.
6) Mus. Senckenb. 3, pag. 283.

man på åtskilliga ställen sköt och fångade flera. Detta besök kunde ej annat än fägna Tysklands ornithologer, då de på närmare håll fingo göra bekantskap med denna nordiska fogel. Herr SEYFFERTITZ och HOMEYER hafva också meddelat sina observationer öfver denna uggla och kommuniserat dessa med Herr BREHM, som genast fann derutaf tillräcklig grund att på öfligt sätt uppställa af vår *Nyctea*, 2:ne arter en *St. Nivea* och en *St. nyctea* [7]). Trolligen skall ett förnyadt besök skaffa ännu ytterligare tillägg i artantalet.

Steatornis. En högst märkvärdig fogel, som Herr HUMBOLDT och BONPLAND upptäckte år 1799 för första gången under deras resa uti Amerika, och af den förstnämde blef beskrifven [8]) under namn af *Steatornis Caripensis* eller som man kunde benämna på Svenska *fettfogel*, har derefter under några och 30 år ej kunnat återfinnas. De exemplar, som HUMBOLDT medförde, gingo under vägen med mycket annat förlorade, så att intet exemplar af denna fogel funnits i museerna, ej en gång en näbb eller en fot, som man åtminstone äger af *Dronten*. Nyfikenheten har emedlertid ständigt vuxit på ett så sällsamt djur, i synnerhet, som man efter de underrättelser Herr HUMBOLDT lemnat, funnit den i många afseenden förtjena uppmärksamhet. HUMBOLDT träffade dessa foglar häckande tillsammans uti en stor grotta i de Caripiska

---

[7]) Isis 1834, pag. 240.
[8]) Observat. de Zoolog. & d'Anatomi 2 Tom.

kalkbergen. Ungarne voro så feta, att då man satte dem öfver en stockeld erhölls en stor qvantitet af ett halfflytande, genomskinligt fett, utan lukt, som med fördel användes både till mat och upplysning, och som kunde ett helt år förvaras utan att härskna. Han beskrifver fogeln till storleken af en höna, med ett stort gap som Caprimulgus, för öfrigt med utseende af en gam, krokigt näbb, omgifvet af styfva borst m. m. Till sina seder skall den komma nära Caprimulgus och Alpkråkan; är en nattfogel o. s. v. Denna fogel har nu Herr L'HERMINIER på Guadeloupe efter många omvägar och flera försök lyckats återfinna i samma grotta, som HUMBOLDT fann den, och sändt ett exemplar i sprit till Vet. Acad. i Paris jemte fullständig beskrifning öfver fogeln med en trogen figur [9]).

Iakttagelse om fogelflyttning.

Ett anmärkningsvärdt faktum beträffande foglarnes flyttning förtjenar upptagas. En Engelsk resande MADDOX anför uti 2:dra bandet af sin beskrifning, att i Juni månad 1825 sköts vid Damascus en dufhök, som hade vid halsen fästad en liten bricka med följande inskription. "Landsberg in Preussen 1822". Sednare efterspaningar hafva upplyst, att den sedermera aflidne Stadtrichter, Justizrath Ribbentrop på Landsberg (beläget emellan Elbing och Königsberg), hade år 1822 haft i sin stora trädgård flera lefvande foglar och djur, och bland andra äfven 2:ne dufhökar, som han låtit märka på sätt ofvan

---

9) Nouv. Annal. du Mus. d'Hist. Nat. 1834, p. 321.

är nämdt [10]). Ett motstycke härtill anföres äfven i 32 Bandet af POGGENDORFFS Annalen der Physik und Chemie.

Vilda gåsens ålder. Äfven ett annat faktum kan anföras, som något upplyser Vildgåsens ålder: år 1835 den 10 Juli sköts i granskapet af Danzig en vildgås, om hvars hals man fann ett messings-halsband, som var år 1800 omlagdt och tillnitadt uti Holland [1]).

Sidensvansens bo. Sidensvansens bo, som man här hos oss icke kunnat upptäcka, ehuru fogeln hörer till de mera allmänna, berättar LANDBECK [2]) vara funnet i Würtenberg, der endast om vintern vissa år sidensvansarne pläga visa sig, men 1830 skall en koloni qvarstadnat och häckat vid Neuenbürg, på samma sätt som skedde 1820 i Tübingen i Botaniska trädgården.

Batard af Fasan och Orrhöna. Herr SABINE har förevist Zoologiska Societeten i London en Batard uppkommen genom den vanliga Fasantuppens parning med en Orrhöna [3]).

Det skulle inleda uti allt för stor vidlyftighet om jag här skulle intaga någorlunda utförligt de många bidrag till åtskilliga foglars historia, med hvilka resande och hemmavarande naturforskare under förflutne år riktat ornithologien, och utan ändamål att i korthet sammanfatta dem, jag får derföre inskränka mig till att endast lemna anvisning, hvar några af de vigti-

---

10) FROR. Notiz. N:o 868 & 877.
1) FROR. Notiz. N:o 976.
2) Syst. Aufzählung der Vögel Würtenb. pag. 24.
3) Proceed. 1834, pag. 52.

gare är att finna. I de största förbindelserna stå vi, med hänsigt till detta ämne, hos Engelsmannen Bennett, som i sin förut citerade resa till New-South-Wales lemnat högst intressanta notiser om följande: *Dacelo gigantea* I, pag. 122; *Menura superba*, pag. 277. *Emeu* eller *nyholländska casuarien* pag. 297. *Tragopan satyrus* II; pag. 60; *Mandarin-anden* (A. galericulata) pag. 63. *Columba nicobarica* pag. 65; *Fregattfoglen* pag. 254; *Albatrossen* pag. 357 samt om *Paradisfoglarne* pag. 37. Några af dessa notiser finnas öfversatta och intagna i Froriep's Notizen, Band. 42 & 43. Bidrag till åtskilliga foglars historia.

Herr von Kittlitz har äfven uti Museum-Senckenb. Band. I. Häft. 2, bekantgjort skeppsläkaren Isenbecks observationer öfver de tropiska vattenfoglarnes kläckplatser och lefnadssätt. Hvarjemte man äfven i detta ämne och många flera finner hos Herr Doctor Meyen i förut citerade reseberättelse ganska intressanta anteckningar.

Om Albatrossen finnes äfven uti Edinb. New Philos. Journ. Jan.—April 1834 en uppsats af Herr Gaindrer. Uti Wiegmann's Archiv [4]) lemnas ett utdrag af D:r Pöppigs resa i hvad som rörer *Psittacus cyanolyseos* Mol. och dess häckning i Coloni. En af Herr Koch författad uppsats om *Cupido-orren* (Tetrao Cupido Ln.) i N. Amerika [5]), äfvensom ett utdrag af Herr Ross's andra nordpolsresa öfver hvad som rörer de under densamma observerade fogelar-

---

[4]) 1835 I, pag. 87. [5]) 1836 2, pag. 159.

ter [6]). Öfver de fogelarter Herr Küster under sin resa till Sardinien antecknat, lemnar Isis [7]) redogörelse. Samma tidskrift [8]) innehåller äfven 5:te fortsättningen af Herr Fr. Boie's ornithologische Beyträge, en svit af upplysande anteckningar, som denne bekante forskare redan i förra årgångar af Isis börjat. Man finner nu vigtiga bidrag till slägtena Lestris, Puffinus, Phalaropus m. fl. Man erhåller bland annat upplysning om en drägtförändring, som *Lestris pomarina* undergår efter årstiderna: den gamle hannen har endast under sommaren de 2:ne förlängda stjertfjädrarne. Dem man således hittills ansett vara unga foglar, äro enligt Boie gamla hannar i vinterdrägt; denna vinterdrägt tillkommer genom fjädrarnes utblekning; mellersta stjertpennorna hinna först vid parningstiden sin fulla utveckling; den unga fogeln har en alldeles enfärgad drägt. B. betraktar ännu emot Fabers påstående *Lestris Buffonii* Boie, såsom en ganska distinkt art. Häruti tänker jag alldeles lika med Herr Boie och hade tillfälle förliden sommar fullkomligt förvissa mig om den bestämda specifika skillnad, som finnes emellan *L. Buffonii* och *parasiticus;* den förra är äfvenväl en Skandinavisk tillhörighet, ehuru långt sällsyntare än den sednare. B. erkänner äfven *Procellaria Kuhlii* såsom egen art, skild från P. puffinus, hvilka båda Temminch förenat.

Om Lestris arterna.

---

6) 1836. 2, 183. 7) 1835. III, p. 208.
8) 1835. III, p. 251.

Af HEMPRICH och EHRENBERGS Planchverk [9]), Ornithologiska afdelningen, hafva vi erhållit fortsättningen af texten till första decaden, som innehåller skattbara bidrag, icke blott till de i plancheverket upptagne arter, utan äfven till deras samslägtingar. Sålunda upptager texten till *Lanius cruentus* en öfversigt af Egyptens öfriga *Lanii*-arter; med *Ciconia Abdimii* följer annotationer om Libyens *Tranor* och *Storkar;* med *Ardea schistacea* (från röda hafvet och synonym. med Ard. gularis WAGLER i Isis 1829) annotationer öfver Libyens och Arabiens Hägerartade vadare; med *Pogonias bifrenatus* (eller melanocephala Cretz.) tillägg om klättrarne i allmänhet; med *Edolius lugubris* tillägg om Muscicaperna i allmänhet; samt slutligen jemte texten till *Lamprotornis chalybæus* ett vidlyftigt och intressant appendix om de Kråkartade och sångfoglarne i allmänhet, jemte öfversigt af de föregående skriftställarnes angifna arter. Detta arbete är således af ofantligt intresse, och man har att lyckönska vetenskapen då skördarne af en vetenskaplig resa på detta sätt behandlas. HEMP. & EHRENBERGS Symb. phys.

Det 2:dra Häftet af RÜPEELS *"neue Wirbelthiere"* [10]) innehåller beskrifning och figurer till följande nya fogel-arter: *Buceros cristatus, limbatus* och *flavirostris; Corythaix leucotis; Chizaerhis zonurus; Perdix melanocephala, P. Ercke-* RÜPP. neue Wirbelth. Abyssin:s.

[9]) *Symbolæ Phycicæ,* avium decas 1:ma (continuata explicatio).

[10]) Zu der Fauna von Abyssinien.

lii och *P. gutturalis;* samt beskrifning till *Otis melanogaster.*)

TEMMINCH's planchverk. Fortsättningen af TEMMINCHS och LAUGJERS bekanta planchverk går nu mera ytterst långsamt, jag har endast sett det 92:dra Häftet, som upptager *Pitta Macklottii* från nya Guinea; *Alcedo lugubris* från Japan; *Columba Sieboldii* och *gelastis,* båda från Japan, den sednare mycket lik turturdufvan. Man skall ofta på Japan träffa vår hvita hemtamda dufvan vild. *Tragopan Nepaul* ♂ & ♀; *Tragopan Duvaucelii* ♂ samt en *Calao à casque en croissant.*

Texten till AUDUBON's Birds of Am. Af AUDUBON's stora praktverk — *Birds of America* är 2:dra Bandet af beskrifningarne utkommet [1]). FRORIEP lemnar uti Notizen [2]) i öfversättning ett profstycke af första artikeln om *Korpen,* äfven erhåller man ett dylikt i WIEGM. Archiv [3]) öfver Cupido-orren.

BONAPARTE's Iconografia. BONAPARTE's förut citerade Iconograf. d. f. Italica, upptager äfven åtskilliga intressanta foglar, såsom en *Perdix græca, Emberiza palustris, Motacilla flava* och dess varieteter, hvilka BON. betraktar vara skilda arter.

NAUMANNS planchverk [4]) fortsättes raskt och bibehåller sin credit, deraf har till och med 8:de Band. 3:dje Häft. utkommit. Det sista upptager *Phalaropus* och *Re-*

---

[1]) under tittel: Ornithological Biography, or an account of the habits of the Birds of the united States of America. Edinb. 1834.

[2]) XLIV, N:o 12. [3]) 1835. 2.

[4]) Naturg. d. Vög. Deutschl.

curvirostra. Vigtiga anatomiska tillägg finner man af NITZSCH.

Flera Engelska planchverk i ornithologien utkomma och fortsättas; ehuru jag ej sjelf sett många af dem, vill jag ändock ej gå dem alldeles förbi. Vigtigast synes vara Herr GOULDS monografier öfver *Toucanerna* [5]) och TROGON [6]) samt hans mästerliga arbete öfver Europas foglar [7]), som ännu är under utgifning och hvaraf åtminstone en 16 Häften utkommit sedan 1832, då det började. Engelska planch-verk.

J. P. SELBY's Englands foglar [8]) plancherna i folio, texten i 8:o är fulländadt. Vol. I innehåller uti 7 häften landtfoglarne och Vol. 2 innehåller uti 11 Häften vattenfoglar.

H. L. MEYER har nyligen börjat ett annat planchverk öfver Englands foglar [9]), hvaraf de första Häftena äro annoncerade.

Öfver exotiska foglar innehåller SWAINSSON's planchverk [10]) 1:sta serien endast Brasilianska. 4 Häften, hvardera med 13 colorerade plancher, utkomma årligen.

Utom de flera redan bekanta planchverk, som i Paris utgifvas dels såsom egne verk, dels såsom afdelningar under många Franska planch-verk.

---

[5]) A monography of the Rhamphastidæ, or family of Toucans 1834. Fol. part. 1 & 2.

[6]) Monography of the Trogonidæ. 1835. part. I, (blir 3:ne).

[7]) The Birds of Europe.

[8]) Illustrations of British Ornithology.

[9]) Illustrations of British Birds London 1835. 8:o.

[10]) The ornithological Drawings of WILLIAM SWAINSSON. London. 8:o.

praktupplagor af resebeskrifningar, har jag att anmäla en monografi af LESSON öfver Paradisfoglarne [1]), som började 1834. Hvart Häfte innehåller 4 plancher — det hela skall utgöra 1 octavband med 45 plancher.

WERNERS atlas till TEMMINCH's Manuel d'ornithologie fortsättes raskt — utkomna äro redan 38 Häften.

Den stora förbistring hvaruti ornithologien, med hänsigt till system och nomenklatur befinner sig, gör det ganska svårt och dertill utan synnerligt ändamål att upptaga den tillökning våra förteckningar vunnit under sednare åren. Man skyndar sig att vara den förste att bekantgöra ett fynd, eller rättare ett namn, och har ofta i brådskan ej tid att efterse om fyndet verkligen är nytt, och namnet blir bibehållet. Det blir i sanning ett Herkuliskt arbete, att reda ut den ornithologiska nomenklaturen och afskumma alla de namnarter, som i sednare åren tillkommit. Förr eller sednare måste detta ske, men hvar är den LINNÉ, som kan och vill åtaga sig ett sådant arbete? Uti de arbeten jag redan citerat finner man många nya arter beskrifna, såsom uti D:r MEYENS förut citerade Beyträge, uti BELANGER's resa, hvars ornithologiska del Herr LESSON utarbetat, uti Nouv. Memoir. de l'Acad. de Mosc. af FISCHER, uti GRAY's illustrat. of Ind. Zool. m. fl.

Nya arter.

Utom-

[1]) Histoire Nat. des Oisseaux de *Paradis* des *Sericules* et des *Epimaques*. Paris 8:o.

Utomdess hafva Hrr HARDWICKE och VIGORS i Proceed. of Zool. Soc. diagnosticerat flera. Till dessa arbeten får jag blott hänvisa och fästa uppmärksamheten på den kritik öfver en och annan af LESSONS och MEYENS arter, som Herr WIEGMANN lemnar uti sin årsberättelse [2]. Innehållet af GUÉRINS Magasin de Zoologie, i hvad som rörer ornithologien, vill jag meddela:

Årgången 1834 upptager en ny beskrifning och figur på LESSONS *Colaris Leptosomus*, som LAFRESNAYE skiljer såsom ett eget underslägte af Coracias under namn af *Brachypteracias* (!); ett nytt species från Madagascar beskrifves af samma slägte *B. Pittoides* . . Cl. 2, pl. 31 och 32.

Samme Förf. beskrifver och lemnar figur på *Cymindis hamatus* ILL. uti en annan drägt, än den TEMM. beskrifvit . . . . pl. 20.

Vidare *C. uncinnatus* . . . . pl. 21.

samt *C. Cayennensis* LN. uti den drägt, som föregår den utbildade, eller uti hvilken den af Prins MAX. och TEMM. blifvit beskrifven som C. palliatus, och af LESSON i dess Traité som *C. Buteoides* . pl. 22.

Hvad som härvid bör anmärkas är förf:s erfarenhet att så väl hos detta slägte, som hos roffoglarne i allmänhet inträffar det märkliga förhållande, att

---

[2]) Archiv. 1834, 6 pag. 303, 307, 313, 315 och 319, samt 1835, 1. pag. 80.

vingar och stjert hos unga individer äro relatift längre, än hvad de blifva med åren — exempel anföres af en *Aquila Aguia:* som ung har den stjerten 10 tum lång, som gammal endast 7. Gervais beskrifver en ny art Fringilla: Fr. Gayi från Chili . . pl. 23. Öfver *Anas Gambensis* Ln. har Lafresnaye lemnat sina observationer efter ett par lefvande, som han ägt tillfälle att observera, deraf blir resultatet, att denna fogel icke kan föras, såsom Cuvier gjort, till Cygnus, utan måste bilda typ för en egen afdelning under Anas, som förf. föreslår kalla *Anatigrallæ*, efter den liksom sammanbinder Anates och Ardeæ; till samma afdelning föres äfven Anas arborea, autumnalis, viduata och semipalmata . . . . . pl. 29—30. Slägtet *Calyptorhinchus* Vig. & Horsf., bestående af Nya Hollands större Kakadoër, hörer till de svåraste att bestämma då fråga är om arter. Lesson har derföre förklarat alla vara blotta ålders och köns skiljaktigheter af en enda art, *P. Banksii.* Detta slägte har nu Lafresnaye utredt. Hemtande de hufvudsakliga karaktärerna från underkäkens bildning, uppställer han 4 säkra arter: *Ps. funereus* Lath.; Baudinii Edw. Lear; Banksii Lath. och Temminckii Kuhl.; dertill kommer en 5:te: Ps. galeatus Lat. pl. 140. deremot afskiljes Ps. roseus Kuhl. till de egentliga kakadoërna . . pl. 24—28.

Uti *samma Magasin, för* 1835 har GERVAIS beskrifvit en ny art *Fringilla* under namn *Fr. Cubæ*, närslägtad med SWAINS's Carduelis cucculata, arten tillhör Ön Cuba, endast ♀ är känd . . . . pl. 44.

2:ne nya arter af *ornismya* neml. *Ricordi* ♂♀ från Cuba och *Cinnamomea* från Ön Juan-Fernandes pl. 41—43.

Af DELAFRESNAYE beskrifves Jynx pectoralis Vig. från Cap. . . . pl. 33.

— — — Buceros galeatus auct. — 38.

Af G. S. beskrifves Pica mystacalis samt Astur Kienerii . pl. 34—35.

Af DELAFRESNAYE beskrifves *Anas Tadornoides* Jardin eller enligt vår förf. *Anas rutila* uti en annan drägt, eller sådan den förekommer vid Nya Holland, emedan de af rutila från Cap tyckas visa en mellanform emellan foglen i Europa och Nya Holland pl. 36.

Af DELAFRESNAYE Scythrops Novæ-Hollandiæ LATH. i ung drägt pl. 37.

Af Ornithologiska handböcker har jag egentligen 3:ne af utmärkt värde att anmäla: Professor NILSSONS nya upplaga af den delen af *Skandinaviens Fauna* som afhandlar *Foglarne*, hvartill jag återkommer längre fram under inhemska litteraturen. Herr GLOGERS Handbok öfver alla Europas fogelarter [3]) hvaraf första delen, innefattande landtfoglarne utkommit. Det Ornithologiska Handböcker.

[3]) Handbuch der Naturgeschichte der Vögel Europa's, mit besonderer Rücksicht auf Deutschland. 1:ster Theil. Breslau 1834.

kan naturligtvis aldrig blifva föremål för en Årsberättelse att referera innehållet af ett detaljeradt heltgjutet arbete, i synnerhet då det är så rikt på fakta och egna åsigter, som det förevarande. Jag tror mig derom hafva sagt allt, då jag yttrar, att ingen ornitholog kan umbära detsamma.

Öfver de Nord-Amerikanska foglarne hafva vi slutligen Herr Nuttall att tacka för ett intressant och fullständigt arbete [4]), som till mönster har Temminch's bekanta Manuel d'Ornithologie. Till detsamma höra 296 figurer i trädsnitt — första delen häraf utkom redan år 1832, den 2:dra och sista 1834. Isis lemnar i 1:sta Häftet 1835 en öfversigt af alla upptagne arter.

Öfver de fogelarter, som uppehålla sig uti och besöka Würtenberg, har Herr Landbeck lemnat en systematisk förteckning med uppgift om deras uppehålls-orter och sträcktiden, samt hvarjehanda observationer rörande deras lefnadssätt [5]). Dylika arbeten äro välkomna.

---

[4]) Manual of the Ornithology of the United States and of Canada; by Thomas Nuttall — Cambridge 8:o.

[5]) System. Aufzählung der Vögel Würtembergs von Ch. L. Landbeck. — Stuttgard und Tübingen 1834. 8:o. 84 sid.

Litteratur:

Beiträge zur Ornithologie der Boden-see Beckens — Karlsruhe 1835.

Beskrifning och figur till *Saurothera Californiana* Less. lemnar Botta uti Nouv. Ann. du Muséum, Tom. IV. p. 121.

Herpetologi.

Om den stora sjöormen.

Till zoologiens ännu olösta gåtor höra berättelserna om det hafsdjur, som går och gäller under namn af *den stora sjöormen.* Rörande detta djur, som sällan underlåter att någon gång om året visa sig för de sjöfarande, äro redan allt för många vittnen afhörde och fakta samlade, för att längre kunna förklara alltsammans för en digt. Då man afräknar de tillsatser, som en uppjagad fantasi skapat, öfverensstämma alla berättelser uti hufvudsaken, och gör det mer än sannolikt, att denna sjö-orm är ett oss ännu obekant hafsdjur, som verkligen existerar. De förflutna åren hafva ytterligare ökat dessa testimonia, utan att vi derföre kommit förklaringen närmare. De Nord-Amerikanska naturforskarne förmoda, icke utan sannolikhet, att djuret icke är någon orm, utan snarare en stor ödla, som möjligtvis tillhör eller är beslägtad med det af forntidens gigantiska ödle-slägte, *Plesiosaurus,* hvilket man nu trott vara utdödt och hvaraf endast fossila lemningar på flera ställen blifvit funna. Man är emedlertid nu i Norra Amerika sysselsatt att uti ett särskilt arbete samla och med hvarandra jemföra alla berättelser, som åsyna vittnen meddelat öfver sjö-ormen, hvilka intressanta dokumenter snart äro att förvänta. Enligt de sednaste underrättelser, skall man nu äfven hafva sett sjö-ormen uti Ontario-sjön i N. Amerika.

Boa-ormens ägg kläckta i Europa.

Uti Herr v. Dinters menageri har en mera sällsynt tilldragelse inträffat, som upp-

lyser i åtskilliga punkter *Boa-ormarnes* fortplantning. En *Anacondo-orm* (Boa Anacondo) har nemligen nedkommit med ägg, af hvilka 5 stycken lyckligt blifvit utkläckta. Öfver det närmare förhållandet härmed innehålles uti Fror. Notiz. [6]) följande: då Herr v. Dinter i December månad lagt ormhannen till honan endast i afsigt att rengöra den förres förvaringsrum, försiggick parningen och båda ormarne hängde länge "liksom hundar" tillsammans. Den derpå följande 26 April lade honan, under Herr D:s vistande i Altenburg, 16 st. ägg, hvilka på det mest omsorgsfulla sätt behandlades. Medelst varma krus, som 2:ne gånger om dygnet påfylldes med kokhett vatten och lades under bädden hvarpå äggen lågo, underhöll man ständigt en jemn temperatur af 35°—36° Reaum. Den 18 Juni framkom den första ungen, fullkomligt liknande modern till sin bildning, men var ej större än ett lillfinger. Endast 5 ägg kläcktes, de öfriga gingo förlorade. Då Herr Froriep i Juli månad besökte menageriet och besåg ungarne, hade dessa ej förtärt någon annan föda än vatten; de voro lifliga och hade vuxit. De visade modren en slags tillgifvenhet och slingrade sig omkring dess hals och hufvud.

En dylik tilldragelse omtalas äfven hafva inträffat för 2:dra gången uti Herr Gulley's menageri i Pisa, med *Boa constrictor*, som lade den 14 Mars 1835, 32 st. ägg. Denna ormens första äggläggning

---

6) N:o 883 & 885.

skedde under vistandet i Kronstadt i Siebenbürgen och lefde ännu af denna kull 7 ungar [7]).

Ormar dricka.

Som bekant är, har man nekat ormarne förmågan att kunna dricka, på grund af dessa djurs egna bildning af svalget. Herr Lamarre Picquot har emellertid genom direkta försök omotsägligt bevist, att vår vanliga *Snok* (Coluber Natrix) både kan dricka och dricker, och sålunda får man väl antaga, att äfven andra ormar göra detsamma. Af dessa försök finner man, att ormen för att dricka nödvändigt måste ligga nedsänkt uti vattnet. Snoken dricker så väl mjölk, som vatten, men visar största afsky för vin.

Crocodil. cataphractus.

För det närvarande finnes uti zoologiska Societetens menageri i London en lefvande krokodil, som är identisk med den Cuvier beskrifvit under namn af *C. cataphractus*, och som är kommen från Fernando Po. Förut kände man icke denna arts egentliga fädernesland.

Chameleontens färgspel.

De egentliga orsakerna till det väl bekanta färgspel, som man varseblir hos *Chameleonten*, har varit föremål för Herr Milne-Edwards undersökningar [8]), och han har derutaf funnit, att detta märkliga fenomen beror hufvudsakligen på närvaron af 2:ne slags pigmenter uti huden, af hvilka det ena, som ligger mera ytligt, är hvitaktigt gult eller gråaktigt, då deremot det andra, som ligger djupare och liksom in-

---

[7]) Fror. Notiz. 972.

[8]) Ann. des Sc. Nat. 1834. Jan. pag. 46.

neslutet i små kaviteter och utgrenande sig genom det öfra lagret, är ömsom boutelj-grönt, ömsom rödaktigt violett. När nu de greniga ändarne af det underliggande mörka lagret draga sig tillsammans, försvinner detta på djupet, och det ljusare ytliga pigmentet blir det herrskande. Utvidgar deremot underliggande lagret sig, inträffar motsatsen, den mörkare grundfärgen blir den rådande och förtränger mer och mer den ljusare öfverliggande. Man finner således uti mekanismen, hvarigenom dessa färgspel tillvägabringas hos Chameleonten, en stor analogi med vilkoren för samma fenomen hos Sepierna (se förra Årsb. pag. 126). Samma undersökningar har sedermera Herr WEISSENBORN ytterligare fortsatt [9]) på ett lefvande djur. Han medgifver väl riktigheten af Herr M. EDWARDS antagande, men tror detta icke vara tillräckligt att förklara hela fenomenet. Han menar det vara osannolikt, att de af EDWARDS på döda djur upptäckta 2:ne pigmenter, skulle på lefvande vara konstanta, emedan om så vore, kunde ej deraf förklaras de mångfaldiga färgnuancer, som uppkomma hos Chameleonten. Herr W. föreställer sig tvertom, att pigmentet hos det lefvande djuret undergår en kemisk sönderdelning till följe af en oxidation eller desoxidation, som alldeles icke är otrolig, då man gifver akt till den stora qvantitet luft detta djuret kan uppsupa uti sina lungor och de med dem sammanhän-

---

[9]) se FROR. Notiz. N:o 965.

gande luftsäckar, som uppfylla nästan hela bukkaviteten. På grund af egna och EDWARDS undersökningar antager W., att den del af hudsystemet, som innehåller det öfre, ljusa pigmentet, bestämmer vid alla de tillfällen djurets färg, då inga inre eller yttre stimuli inverka på djuret, d. ä. då det befinner sig i fullkomlig stillhet och i slapphetstillstånd, t. ex. under sömnen. Deremot inverka alla inre och yttre retmedel snart sagdt i ögonblicket på den underliggande, erektila väfnaden, som innehåller det mörka pigmentet, och färgnuancerna, som då uppkomma och följa på hvarandra, synas stå helt och hållet under andedrägtens, ljusets, temperaturens och inre affekters inflytande, och i direkt förhållande till graden, hvarmed de inverka. Härvid bör jag likväl anmärka, att något sådant har ej eller M. EDWARDS nekat. Herr W. har äfven meddelat sina intressanta observationer öfver Chameleontens lefnadssätt och hudömsning. Denna sistnämde verkställes uti 2:ne perioder; den 1:sta började d. 27 Juli, och den 6:te Aug. hade hufvudet och främre extremiteterna ömsat hud; den 11 Augusti började huden att affalla på svansen och de bakre extremiteterna, och efter några dagar voro äfven dessa rena; den 11 September började sednare perioden, då sjelfva truncus ömsade hud, och var denna tilländalupen den 13 i samma månad.

Om grodregn.

Under sednast förflutne åren har åter de äldre berättelserna om grodregn blifvit föremål för uppmärksamheten i Frankrike. Man finner härom mycket skrifvit i

Franska tidningar och journaler [10]). Anledningen var ett meddelande från Öfverste MARNIER, till Vet. Acad. i Paris, om ett dylikt regn, hvarât naturligtvis ej lemnades mycket afseende, och som af DUMERIL förklarades vara en fabel. Följden blef, att Academien fick ett regn öfver sig, ej af grodor, men af bref och uppsatser från en mängd personer, som varit ögonvittnen till en dylik nederbörd. De upplysa likväl ingenting, som ej förut varit kändt. Jfr. en observation af GOUREAU uti SILBERMANNS Revue Entomologique, Tom. 3, pag. 74, hvaraf ej blir osannolikt, att Herr MARNIER misstagit sig på larverna till en gräshoppa (Gryllus campestris) och ansett dessa vara de föregifna grodorna.

Ödla som föder lefvande ungar. Herr COCTEAU har meddelat Vetenskaps Academien i Paris en ny observation af GUÉRIN, som jemte flera andra personer varit ögonvittne till en ödlas nedkomst med lefvande ungar. Samma iakttagelse har förut blifvit gjord af JACQUIN (sonen) och LEUCKART. WAGLER bildade af denna JACQUINS Lacerta vivipara ett eget slägte under namn af *Zootoca* och till detta slägte hörer nu äfven den art, som GUÉRIN funnit. Cocteau anser den vara skild från *vivipara* äfvensom från *L. stirpium* Daudin, ehuru dem annars mycket liknande [1]).

Penis har Coecilia. Hos *Coecilia* har Herr NITSCH upptäckt en verklig penis, hvilken upptäckt

---

[10]) Jfr. L'Institut N:o 75—81.

[1]) FROR. Notiz. Band. XLVI, N:o 14.

sedermera blifvit bekräftad af Herr ROTERMUND i Breslau.

Herpetologien har under de 2:ne förflutne åren blifvit riktad med högst vigtiga och omfattande bidrag, för hvilka vi förnämligast hafva Herr WIEGMANN i Berlin, TEMMINCK och SCHLEGEL i Leyden, samt DUMÉRIL och BIBRON i Paris att tacka. Den förstnämde har utgifvit första delen af *Herpetologia Mexicana* [2]), ett praktverk, som i grundlighet och detaillerad framställning har få att mäta sig med. Det innehåller beskrifningar och sköna figurer öfver de amfibier, som Herr VON SACK DEPPE och SCHIEDE samlat och observerat uti Mexico och till zoologiska museum i Berlin aflemnat. Denna första del sysselsätter sig endast med ordningen *Sauri*. Lemnar först en allmän öfversigt och indelning af denna ordning; antager följande underordningar: *Loricati*, *squamati* och *Annulati* (*Amphisbænæ*), med fullständiga och utförliga karakterer. Derefter följer ett schema öfver serierna och familjerna; så en synopsis öfver genera och subgenera med diagnoser; hvarefter de Mexikanska arternas beskrifning börjar, nemligen *Crocodilus rhombifer* CUV.; *Heloderma horridum* (med figur); *Cneonidophorus undulatus* — *Deppii* — *Sackii* och *guttatus*; *Gerrhonotus Deppii* — *tæniatus* — *tessellatus* — *rudicollis* — *imbricatus* och

WIEGMANNS arbete öfver Mexicos Amfibier.

---

[2]) Herpetologia mexicana. Auct. D:r A. F. A. WIEGMANN. Pars prima, *Saurorum* species complectens. folio. Berlin 1834.

Lichenigerus, hvartill en conspectus fogas öfver alla hittills kända arter af detta slägte; *Euprepus Lynxe; Chamæleopsis Hernandezii; Corythæolus vittatus* KAUP.; *Cyclura pectinata — articulata* och *denticulata; Iguana rhinolophus; Amblyrhynchus cristatus* BELL; *Læmanctus longipes; Dactyloa nebulosa, læviventris, biporcata* och *Schiedii;* nio arter af slägtet *Sceloporus;* samt *Phrynosoma orbiculare.* Figurer lemnas öfver de flesta och beskrifningarne äro särdeles noggranna.

Sköldpaddorna af TEMMINCK och SCHLEGEL.

Herrar TEMMINCK och SCHLEGEL hafva företagit en sträng revision af sköldpaddordningen [3]), och utmönstrat derur en hel legion underslägten och namnarter tillkomna i sednare åren, samt återbragt läran om dessa djur till en enkelhet i nomenklatur, som i ordets egentliga mening bör benämnas Linnéansk. Dessa författare hafva förskaffat sig kompletta serier af hvarje art, framställande dess periodiska utveckling och dess konstanta eller tillfälliga varieteter, detta allt i en massa af individer, hvilket i det rika Museum i Leyden kan åstadkommas, På detta sätt blef det en möjlighet att komma till öfvertygelse om de många namnarter, som tillkommit, och reducera dem till sina verkliga typer. Huru enkel och vacker hela uppställningen efter denna ommalning blifvit, visar följande schema, som man erhåller:

---

[3]) Fauna Japonica. 1:sta Häftet *Chelonii* se förut pag. 8.

Hafssköldpaddor, innehållas alla uti slägtet { *Sphargis* med en art och *Chelonia* med 3:ne (de äldsta).

Flodsköldpaddor, uti slägtet { *Trionyx* med 6 arter. och *Emys* 25 —

Landtsköldpaddor, uti slägtet *Testudo* med 8 —

Summa 43 arter.

Alldeles i motsats emot dessa åsigter hafva Herrar DUMERIL & BIBRON gått tillväga, då de uti 11:te Livraisson af *Svites à BUFFON* [4]) eller 2:dra Tomen af deras Erpetologie générale, som endast sysselsätter sig med sköldpaddordningen, behöft 564 sidor för att afhandla densamma. För dem emedlertid, som önska taga kännedom om vetenskapens närvarande ståndpunkt i denna branche, torde icke något mera utförligt och mera passande arbete kunna rekommenderas, än nu citerade af DUMERIL & BIBRON. Jag vill här blott för en jemförelse skull uppställa ett motsvarande schema, hemtadt ur detta arbete: Sköld-paddorna af DUMERIL & BIBRON.

Hafssköldpaddor (Thalassites) innefattas uti slägtet { *Sphargis* med 1 art. *Chelonia* — 7 —

Flodsköldpaddor (Élodites & Potamites) innefattas uti 16 genera och } 85 arter.

Landtsköldpaddor (Chersites) 4 genera och 28 —

Summa 121 arter.

Såsom tillägg och rättelse till ett ställe uti ofvan anförde arbete af WIEGMANN förekommer uti *Arch. f. Naturgesch.* [5]) af samma förf. en uppsats, rörande de fotlösa Amfisbænerna med bröstsköldar, eller slägtet *Lepidosternon* WAGL. Det har nemligen Om Amphisbenæ af WIEGMANN.

[4]) se förut pag. 5.
[5]) 1836. Band. I, pag. 152.

blifvit utredt, att 4 verkligen skilda arter finnas af detta slägte, som sönderfaller i 2:ne: *Cephalopeltis* Müll. och *Lepidosternon*, hvardera med 2:ne arter. Karaktererna hemtas från sköldarnes förhållande på hufvudet. En ny uppställning bifogas af hela familjen Amphisbænæ, med slägtenas diagnostik.

Ett nytt slägte Amystes af Wiegmann.

Herr Wiegmann har äfven beskrifvit ett nytt slägte af Lacertæ, som benämnes *Amystes* [6]), en i så måtto särdeles intressant form, som den med hela habitus af en Lacerta förenar den märkliga karakteren af ormarne, att i ställe för ögonlock, som helt och hållet saknas, hafva en ocularkapsel, alldeles så bildad som på dessa. Herr Wiegmann finner häruti ett nytt bevis för riktigheten af sin åsigt, att betrakta Lacertæ såsom en afvikande grupp, och att i systemet upptaga dem under *Brevilingves* jemte de Scincus-artade Saurier. Denna ödla har Herr Hemprich och Ehrenberg upptäckt under deras resa uti Syrien, och kommer att utförligare beskrifvas uti Symbolæ physicæ, hvars Herpetologiska afdelning Herr Wiegmann lärer utarbeta.

Monografi öfver Zonurus.

En monografi öfver slägtet *Zonurus* (af familjen *Ptychopleuri* Wiegm.) har Herr Schlegel lemnat [7]), deraf förekommer ett utdrag uti Arch. f. Naturg [8]), upptagande beskrifning på *Z. microlepidotus* och *Z.*

---

[6]) Arch. f. Naturgesch. 1835, 4:de Häft.
[7]) Tijdschrift voor natuurlijke Geschiedenis Tom. I, pag. 203.
[8]) 1836. 1 Band, pag. 101.

novæ Guineæ Schl. — Wiegmann menar att den sistnämde arten bör bilda ett eget slägte.

Herr Gray har uppställt ett nytt slägte *Lialis*, nära beslägtadt med *Bipes* Latr. som härstammar från New-Süd-Wales. Deraf blott en art, benämnd *L. Burtonis* [9]). Lialis nytt slägte.

Herr Fohman har lemnat Vet. Acad. i Brüssel ett meddelande rörande *Acrochordus Javanicus*, hvaruti han upplyser den egna byggnad af respirations och nutritions-organerna, som utmärker denna orm från de öfriga han undersökt. Magen är delad uti 2:ne säckar, skilda genom betydlig valvel (valvula pylorica), alldeles som på Crocodilen och Pipa. Lungan är särdeles utvecklad, har större och mindre lober [10]). Undersökning af Acrochordus javanicus.

Till Vet. Acad. i Paris har Herr Cocteau inlemnat en afhandling öfver en ganska märkvärdig groda från Brasilien, hvilken redan till en del varit känd såsom *Bufo ephippium* Spix och *Brachycephalus* eph. Fitzing. & Wagl. Cocteau anser emedlertid sin art vara skild från Spix's, och föreslår för slägtet ett nytt namn *Ephippifer* och benämner arten E. aurantiacus. Denna groda är märkvärdig för en sköld af ben, som ytligt betäcker hela främre delen af ryggen, och som, enligt Cocteau's undersökning, tydligt är en produkt från ryggkotorna, och bildat sig på bekostnad af de 8 första kotornas processus spinosi. Om Ephippifer af Cocteau.

---

9) Proceed. of the Zool. Society 1835, samt Fror. Notiz. N:o 964.

10) Fror. Notiz. N:o 957.

Före Cocteau hade man antagit, att denna groda endast ägde 3:ne tår så väl på främre som bakre extremiteterna, och flera äro icke heller synliga, men Cocteau visar genom dissektion, att fulla antalet, nemligen 4 på de främre och 5 på de bakre, verkligen finnes, ehuru den innersta tåen på de förra och innersta och yttersta på de sednare äro rudimentära och i huden dolda [1]).

Dugés observationer öfver ormar.

Herr Dugés, som lemnat en noggrannare beskrifning än den man hittills ägt, öfver några af de ormar, som förekomma uti södra Frankrike, nemligen *Coluber Agassizii* (!) Wagl. och Col. *Monspessulanus* Herm., har meddelat flera iakttagelser rörande utvecklingen af gifttänderna, de färgförändringar, dels individuella, dels härrörande af ålder, som sistnämde orm undergår, samt omtalar ett fall, då han funnit en sådan orm nästan helt och hållet utan fjäll [2]).

Litteratur.

Herr Gravenhorst har lemnat beskrifning och åtskilliga kritiska anmärkningar till följande Ödle-slägten: Phrynosoma orbicularis; Trapelus hispidus; Phrynocephalus helioscopus; Corythophanes cristatus och Chamæleopsis Hernandezii [3]).

Herr Wiegmann har författat den herpetologiska afdelningen af D:r Meyens Beiträge

[1]) Ann. des Sciences Nat. 1835, pag. 318. se äfv. Fror. Notiz. N:o 962 & 972.

[2]) Ann. des Sc. Nat. 1835, pag. 137.

[3]) Act. Ac. Nat. Curios. XVI, pars 2.

träge, zur Zoologie (7:de afhandlingen [4]), som innehåller mycket nytt och intressant.

Herr LESSON är författare till samma afdelning uti BÉLANGERS resa, som förut är citerad. Jfr. WIEGMANN'S strödda, kritiska anmärkningar härtill uti dess Jahresbericht, Arch. f. Naturg. [5]).

Uti 2:dra Häftet af *Museum Senckenberg.* har Herr REUSS beskrifvit åtskilliga amfibier. Jfr. äfven WIEGM. l. c.

Herr SCHLEGEL i Leyden har annoncerat utgifvandet af en *Essai sur la physiognomie des Serpents*, hvaraf jag ännu endast sett några profaftryck, som lofva mycket.

Sköna figurer och beskrifningar öfver flera italienska ormar finnas uti BONAPARTE'S Iconografia.

EVERSMANN har uti Nouv. Mém. de la Soc. Imp. des Natural. de Moscau, Tom. III. under titel: *Lacertæ Imperii* ROSSICI, lemnat en god afhandling öfver de ryska Ödlorna.

Uti *Magasin de Zoologie* beskrifver Herr COCTEAU 2:ne nya arter af slägtet *Gerrhosaurus* WIEG., nemligen *ocellatus* från Cap och *lineatus* från Madagascar. Class. III. pl. 4, 5, 6.

Uti *Nouv. annales du Muséum* 1835 har Herr DE BLAINVILLE infört: *Description de quelques éspèces de Reptiles de la Californie, précédée de l'Analyse d'un sy-*

---

[4]) Act. Ac. Nat. Curios. XVII, pars 1, pag. 123.
[5]) 1835. 6:te Heft.

steme général d'Erpetologie et d'Amphibiologie.

Uti Rüppels neue Wirbelthiere zu d. Fauna von Abyssinien, 3:dje Häftet, som ensamt är egnadt åt amfibier, beskrifves *Pentonyx Gehafie, Caretta Bissa,* hvarjemte lemnas en utförlig beskrifning på Eschscholtz Caretta olivacea, hvilken R. anser såsom en distinct art; *Stellio cyanogaster; Trapelus flavomaculatus,* samt *Agama colonorum.* Till dessa följa figurer, äfvensom till ett nybildadt slägte *Pristurus,* samt till *Hemidactylus flavoviridis.*

Herr Schinz har slutat sitt i förra Årsberättelsen omnämde arbete öfver amfibierna, med 17:de Häftet.

Ichthyologi.

Uti det för ichthyologiens studium särdeles vigtiga arbete, som i sednare åren börjat utgifvas, under titel: *Recherches sur les Poissons fossiles*, och för hvilket jag på annat ställe närmare skall redogöra, har författaren D:r Agassiz med afseende på de fossila fiskarterna meddelat en ny systematisk uppställning öfver fiskarnes klass. Vid jemförelsen mellan de fossila och nu lefvande fiskarterna fann Agassiz, hvad Bar. Cuvier redan förut funnit, att de förstnämde icke kunde beqvämligen införas i det för denna djurklass antagna systemet, och att det följaktligen icke vore uppställdt på rätta grunder. Han borde då söka en indelningsgrund för det nya system han fann nödigt att uppställa, och anser sig hafva funnit denna i fiskarnes yttre betäckning. Då han upptäckt, att de aftryck, hvilka de fossila fiskarne lemna i den stenart, uti hvilken de äro inbäddade, vore tydligare än sjelfva det fossila djuret, och att kroppens betäckning längst emotstod tidens förödelse, fästade han uppmärksamheten i synnerhet vid fjällens beskaffenhet och form. Efter denna åsigt har Herr Agassiz, utan afseende på beskaffenheten af skelettet, fenor, mun o. s. v.; endast efter fjällen indelat fiskarnes klass i följande 4 ordningar. Agassiz System öfver Fiskarne.

1. *Placoides:* i stället för fjäll är kroppen beklädd af emaljstycken, af större eller mindre utsträckning, stundom

reducerade till helt små punkter (Rockornas benknölar och Hajarnes chagrin).

Denna ordning upptager CUVIERS broskfiskar, med undantag af störslägtet.

2. *Ganoides:* huden täckt af kantiga fjäll, bildade af på hvarandra liggande horn- eller benlameller, hvilka äro öfverdragna af ett tjockt lager af emalj.

Hit höra *Lepidoïdes* Agas. alla fossila; *Sauroïdes*, äfven fossila utom slägtet Lepidosteus och Polypterus; *Pycnodontes* AGAS. (fossil.); *Sclerodermes*; *Gymnodontes*; *Lophobranches*; *Goniodontes*; *Silurus* och *Acipenser*.

3. *Ctenoides:* fjällen utgöras af på hvarandra liggande lameller, hvilka i bakre kanten, eller den som ligger i dagen, äro kamligt tantade och kännas skarpa.

Hit räknas följande familjer: *Chætodontes*; *Pleuronectes*; *Percoïdes*; *Polyacanthus*; *Sciænoïdes*; *Sparoïdes*; *Scorpænoïdes*; och *Aulostomes*. Således CUVIERS Acanthopterygii, utom dem, som hafva fjäll med hel rand.

4. *Cycloides:* fjällen bestå af släta lameller, med hel kant, och äro icke sällan på öfre sidan tecknade med intryckta figurer.

Hit föras: *Labroïdes*; *Mugil*; *Atherina*; *Scomberoïdes*; *Gadoïdes*; *Gobioïdes*; *Murenoïdes*; *Lucioïdes*; *Salmonides*; *Clupeacei* och *Cyprinacei*. Således hufvud-

sakligen *mjukfeniga*, och de från CUVIERS *taggfeniga* skilda familjer.

Af hvad redan anfördt är, ser man hvilken genomgripande reform väntar Ichthyologiska systemet, en reform som ej endast stannar vid ordningarnes ombildande, utan kommer att sträcka sig ned till familjer och genera. Härom vore dock ännu alltför tidigt att yttra en mening. Den som önskar att taga kännedom om den noggranhet i detalj, hvarmed Herr AGASSIZ gått till väga under sina undersökningar, och som sjelf något studerat naturen i samma ämnen, vill jag hänvisa till hans 4:de Capitel af 1 Tomen, som afhandlar dermatologien, ett ämne af yttersta vigt vid fiskarnes kännedom, och åt hvilket man förut fästat en alltför ringa uppmärksamhet. Att här vidare ingå deruti, skulle vida öfverstiga gränserna för en Årsberättelse.

Till British Association har Herr AGASSIZ meddelat intressanta iakttagelser öfver Europas laxarter [6]. Herr AGASSIZ anser att familjerna Salmonacei och Clupeacei böra sammanslås, emedan fett-fenans när- eller frånvoro, efter dess åsigt, icke utgör någon väsendtlig skillnad, i synnerhet som samma fena hos Serrasalmo, och Myletes Cuv. har verkliga strålben. Vidare anmärker Herr A. ganska riktigt, att gälhinnans strålar hos laxarne sällan är till antalet på båda sidor lika, utan variera mellan 10—12. Denna olikhet i antalet af gälhinnans strålar är likväl icke egen för

Europas laxarter.

---

[6]) Ed. New Philos. Journal Vol. XVII, pag. 380.

laxarne; den träffas hos åtskilliga arter af våra Svenska fiskar och torde vara allmännare än man vanligen tror. A. upplyser att färgen och käkarnes relativa längd icke lemnar någon konstant artskillnad. Att lektiden för de flesta laxarterna inträffar under den kalla årstiden; detta tillskrifver Herr Agassiz dessa fiskars egenskap att kunna fördraga alla temperaturer; att färgen förändrar sig efter ålder och årstid; de unga äro nemligen alltid mera fläckiga än de äldre. Under den kalla årstiden och då laxen leker, är färgen mest lysande. Hvad förut icke hos oss är observeradt, är, att färgen på köttet förändrar sig efter fiskens födo-ämne. Agassiz har genom försök öfvertygat sig derom, att intensiteten beror af den större eller mindre mängd af de förtärda *Gammarus*-arterna.

Alla, inom Europas fasta land befintliga, laxarter sammanför Agassiz till följande 6 arter.

1. *Salmo umbla* Lin. — Synon: *S. Salvelinus* L. — *S. alpinus* L. — *S. Salmarinus* L. — (men icke *S. alpinus* Bloch.) Finnes i England, Irland, Sverige, Sweitz och sydliga delen af Tyskland.

2. *Salm. Fario* Lin. — Syn: *Salm Sylvaticus* Schrank. *S. alpinus* Bl. — *Salm. punctatus* Cuv. — *S. marmoratus* Cuv. — *S. erythrinus* Lin. — Har lika vistelseorter med den förstnämde.

3. *Salm. Trutta* Lin. — Syn. *Salm. lemanus* Cuv. — *S. albus* Rond. — Har lika geografisk utbredning med de tvenne ofvan anförda arterna.

4. *Salm. lacustris* Lin. — Syn.: *S. illanca* och *S. Schieffermülleri* Bl. — I nedre Österrikes sjöar och Rhenströmmen.

5. *Salm. Salar* Lin. — Syn. *Salm. hamatus* Cuv. (en äldre fisk) — S. Goedeni Bl. (en yngre).

6. *Salm Hucho.* Finnes endast i Donau.

Herr Agassiz har sedermera öfvertygat sig derom, att följande arter, uppgifne af Herr W. Jardine [7]), uteslutande tillhöra Skottland, nemligen: *S. albus* Flem.; *S. eriox; S. ferox* Jard et Selb. och S. salmulus Ray.

En anonym författare har uti Londons Mag. of Nat. Hist. Band. VII. p. 202, lemnat en läsvärd uppsats öfver Laxens tillväxt, lektid m. m. Författaren visar, att laxens rom icke kläckes före Mars eller April; att de af ynglet, som äro honor qvarstanna i floderna till dess de äro 2 år gamla, då de uppnått 6 à 8 tums längd. Han-ynglet deremot begifver sig icke till öppna sjön förr, än det tillbringat ännu en sommar på det stället, der det blifvit kläckt. Med tydliga bevis styrkes, att de unga laxarne, samma år de utgått i sjön, återkomma i floderna, samt att hvarken

Om Laxens lefnadssätt.

---

7) Edinb. new Philos. Journ. Vol. XVIII, p. 46.

Laxen eller Forellen leker hvarje år. Orsaken hvarföre Laxen uppstiger i floderna flera månader före, innan lektiden inträffar, uppgifves icke. Den starkaste leken inträffar i LANCASHIRE i December och några leka t. o. m. i Februari. Författaren träffade sjelf i Mars ett par, som voro i lek. Han-laxar återgå till hafvet i December och Januari; men större delen af honorna qvarstanna i floderna till April.

JARDINE om Laxen. Öfver de laxartade fiskarnes lefnadssätt har äfven Herr W. JARDINE, under en vetenskaplig resa i nordvestliga delen af Skottland, gjort några intressanta iakttagelser [8]), hvilka, i förening med de upplysningar Herr KNOX lemnat [9]), bidraga till en närmare kännedom om dessa, lika allmänna, som ofullständigt kända fiskar. Herr JARDINE antager Lax-slägtets (Salmo) delning i tvenne afdelningar: *vandrande* och *icke vandrande* Laxar. Till de förra räknar han *Salmo Salar*, *Trutta*, *Eriox* och *albus*. Den frågan: huruvida ynglet af *Salmo Salar* samma år, som det lemnar strömmen och utgår i sjön, återkommer, tror Herr JARDINE nu mera kan tillfredsställande besvaras med ja, sedan ett direkt försök blifvit anställdt i Sutherland, för att utröna detta. Man märkte nemligen några tusende stycken laxyngel och fann, att den första (märkt i April) åter-

---

8) FROR. Notiz. N:o 943, ur Edinb. new. Philos. Journal B. XVIII, p. 46.
9) se Årsber. 1834, sid. 67.

kom den 25 Juni, såsom halffisk (Grilse) och vägde då $3\frac{1}{2}$ ℔; sedermera under loppet af sommaren fångades flera andra från nämde vigt till $6\frac{1}{2}$ ℔. Derigenom är äfven bevist, att de vanliga laxarne, liksom de högre djuren, uppsöka och återgå till de ställen, der de sjelfve äro födde. Förr än laxynglet uppnått en vigt af $3\frac{1}{2}$ ℔, tror J. dem ej våga sig uppföre floderna.

Salmo trutta (Hafs-forell) är för Skottland näst laxen den vigtigaste; derunder synas 2:ne skilda arter vara förblandade, hvilka dock ej närmare utredas. Innan de uppstiga i floderna, stryka de i större stimmar kring vikar och uddar, hvarunder de ofta hoppa öfver vattenytan. Dess föda utgöres af smärre fisk och insekter af alla ordningar.

S. albus (Herling), som af fiskarne kallas *mindre Hafsforeller*, anses bestämt vara identisk med *S. albus* Flem.

Till den afdelning af laxar, som *icke vandra* räknas *S. Fario*, *ferox*, *Salmulus* och *alpinus*. Af Fario uppräknas 5 olika varieteter, som torde uppkomma dels af läget af det vatten, i hvilket fisken uppehåller sig, dels af bottnens beskaffenhet, dels ock af födoämnens olikhet. Årstidernas inflytande anses äfven bidragande härtill, liksom lektiden, då fjällens färg alltid är mer glänsande. Dessa varieteter äro dock, hvad man kallar lokal-varieteter, mellan hvilka en viss likhet finnes i afseende på färgernas fördelning. I afseende på de inre organerna

och fjällens form, uppgifves hvarje haf-va en mindre, dock konstant olikhet. Dessutom skilja de sig till lefnadssätt, rörelser i vattnet m. m. — *S. Ferox* (Loch-trout) en distinkt art, som för första gången anmärktes för 45 år sedan, och skall icke finnas i något vatten på Europas fasta land, utan uteslutande tillhöra de Skottska och Irländska sjöarne. *Salm. Salmulus* visar Herr JARDINE vara egen art, som bör upptagas under detta namn, gifvet af RAY. Denna laxart skiljer sig i flera afseende tydligt från Forellen. Riktigheten af denna Herr J:s uppgift har jag haft sjelf tillfälle öfvertyga mig om, då jag förliden sommar upptäckte denna art äfven i Sverige och betraktade den såsom distinkt från de arter hittills hos oss voro anmärkta. — Vid *S. alpinus* anmärkes endast dess skiljaktighet i lefnadssätt från de öfriga Laxarne; den hemtar sin mesta föda om natten.

Om appendices hos Hajar och Rockor.

Öfver bildningen af de fotformiga vidhängslen, som finnas hos hannarne af Hajar och Rockor, och ändamålet med detta organ, har Prof. MAYER i Bonn meddelat upplysande anmärkningar [10]). Dessa vidhängslen bestå af 13 broskstycken, af hvilka de 3 första äro förenade genom ledgångar; de 3 följande, som äro större, bilda halfkanaler och äro icke med leder förenade; vid ändan finnes 7, dels platta, dels urhålkade, broskstycken, hvilka förenade genom en hud kunna öppnas och tillslutas. Detta

---

[10]) FROR. Not. N:o 876.

organets rörelser åstadkommas genom trenne musklar, en *adductor*, en *flexor* och en 3:dje starkare, som sammandrager de bladformiga delarne till en halfkanal, vid hvars början öppnar sig emellan 2:ne brosk en körtel. Dessa organer kunna, efter Herr MAYERS uppgift, böjas tillbaka till anus och ersätta bristen af yttre könsdelar. Hannens sädesvätska upptages nemligen i den nämde kanalen, och blir genom organets tillbakaböjande införd i honans kloak, under det att hannen med den bladformiga delen omfattar den likasom med en bägare.

Danska Flunderarterna af GOTTSCHE. D:r GOTTSCHE i Altona har uti WIEGMANNS Archiv [1]) öfver de Seeländska *flunder-arterna* lemnat en vacker monografi, som vittnar om ett flitigt och sjelfständigt studium af dessa fiskar i naturen. För nordens fisk-fauna är detta bidrag välkommet och utgör med FABERS bekanta afhandling af samma slägte, samt NILSSONS framställning derom uti dess synopsis, en tillförlitlig ledning till kännedomen af de flunderarter, som tillhöra Nordens kuster. Till följe af sina undersökningar finner Herr GOTTSCHE sig föranlåten att uppställa flera nya *generiska* och *subgeneriska* former, så att snart sagdt hvarje af våra arter bildar typ för ett eget subgenus. Dessa systematiska försök kunna visserligen så vida äga ett värde, som de tjena till antydning för dem, som har ett större fält att ordna än hvad en inskränkt lokal-fauna erbjuder, men något vidare tror REF. för sin del

---

[1]) 1 st. Jahrgs. 5:te Heft. 1835.

dem icke äga. Cuviers Platessa indelas uti följande fyra subgenera: *Platessa* Gosch. med arter *Pl. platessa* och *Pl. flessus*; *Microstomus* med en art *latidens*, synonym med Fabers *Pl. microstomus*; *Glyptocephalus* med en art: Pl. Saxicola Faber, samt *Limanda* med en *Pl. limanda* Autor. Vår *Pl. limandoides* förer författaren till genus *Hypoglossus* Cuv. samt det derunder nybildade underslägtet *Hypoglossoides*. *Pl. hirtus* skiljes från *Rhombus* Cuv. och upphöjes till eget slägte, *Zeugopterus* Gottsch.

Nya fisk-arter från Grönland. Prof. Reinhardt har för Vetenskaps Societeten i Köpenhamn tillkännagifvit, att han efter granskningen af de naturalster, som blifvit honom tillsända från Grönland, kunnat fortsätta sina undersökningar af Grönlands fiskar och nogare bestämma det slägtet han kallat *Lycodes* och uppställt såsom öfvergångslänk emellan *Tånglaken* (Zoarcæus) och *Hafkatten*: (Anarhichas). För tre år sedan lyckades det Herr Reinhardt att erhålla en fisk af samma slägte, hvilken hade mycken likhet med Lycodes Vahlii, men likväl i vissa fall afvek från den. Då detta individ var en hona, det förr beskifne exemplaret deremot en hanne, syntes det Herr Reinhardt bättre att införvänta nya materalier, för att icke, missledd af olikhet i färg och dimensioner, statuera tvenne arter, som möjligen kunde vara en och samma. Slutligen lyckades det att erhålla tvenne fiskar af samma slägte, hvilka båda voro hannar. Af dessa öfverensstämde den ena i alla afseenden med

den förut erhållna honan, den andra deremot med Lycodes Vahlii. Vid denna jemförelse blef således afgjordt, att till slägtet Lycodes höra tvenne arter, som i grönländska hafvet finnas emellan 60° till 71° n. b. Genom dessa nya undersökningar har Herr REINHARDT med noggranhet kunnat bestämma så väl slägtets som arternas kännemärken. Herr REINHARDT har äfven meddelat en fullständig beskrifning på en annan obekant och i anseende till formen lika märkvärdig fiskart. Denna hörer till torskfamiljen (Gadini CUV.); men ibland torskslägtets talrika underafdelningar finnes ännu ingen, till hvilken denna art kan hänföras. Han instämmer väl i vissa fall med underslägtet brotula, men är skild både från detta och hela torskslägtet derigenom, att den har 8 strålar i gälhinnan, tänder på gombenen och ett besynnerligt danadt yttre organ bakom anus, hvilket gifver anledning till den förmodan, att parning äger rum vid rommens befruktning. Denna art har gifvit Herr REINHARDT anledning, att för den statuera ett nytt genus, hvilket han kallar Bythites och hvars kännetecken han med vanlig noggranhet uppgifvit.

YARRELL om könförhållandet hos Syngnathus.

"Ingenting nytt under solen" säger ordspråket. För Zoological Society har Herr YARRELL förevisat ett manuskript från åren 1784—85 af Herr WALCOTT, innehållande bland annat en uppgift om könsförhållandet hos Syngnathus acus, Typhle och ophidion, alldeles så, som Herrar MARKLIN, EKSTRÖM och RETZIUS upptäckt och publicerat, hvarom jag i Årsber. 1832 sid.

184 redogjort. Efter ofvannämde manuskript tillhör, åtminstone tills vidare, Herr Walcott äran af första upptäckten af detta märkvärdiga könsförhållande; ehuru denna ej minskar på något sätt rättmätigheten af samma anspråk hos våra landsmän.

Ålar ur en artesisk brunn.

Herr Arago har för Vetenskaps Academien i Paris uppvist smärre ålar, tagne ur en artesisk brunn [2]). Denna händelse bevisar, att den allmänna åsigten om ursprunget till det underjordiska vatten, som åstadkommer hvad man kallar *källsprång*, tål någon modifikation. Flere hafva ännu i dag den öfvertygelsen, att dylika vattensamlingar uppkomma derigenom, att vattnet långsamt tärer sig ned (filtreras) genom jorden. Denna åsigt synes icke öfverensstämma med de fakta man äger, då, utom den nämda händelsen, på ett annat ställe, frön och blad efter växter i större mängd uppkommit ur dylika brunnar. De förevisade ålarne hade lika storlek med de vanliga yngre, som under vissa årstider uppstiga i floderna, men färgen hos dessa var fullkomligt lika med den hos äldre ålar.

Hajens Lots.

Herr Freminvilles iakttagelse rörande Hajens lots (Centronotus ductor), upptagen i Årsberättelsen för 1831 sid. 53, har Herr Meyen bestyrkt genom meddelad underrättelse om trenne dylika tilldragelser, till hvilka han varit åsyna vittne [3]). Då en Haj närmar sig skeppet är han åtföljd af

---

[2] Fror. Notiz. N:o 995.
[3] Fror. Notiz. N:o 906.

en till två lotsar, hvilka simma antingen framför bröstfenan eller vid nosen; med största hastighet närmade sig lotsen skeppets sida, likasom han sökte något; men återvände snart till Hajen. Då ett fläskstycke, fästadt vid en krok, utkastades i hafvet, närmade sig lotsen genast, vidrörde det och återvände genast till Hajen, som satte sig i rörelse och åtföljde lotsen till fläskstycket, hvilket han slukade och fastnade på kroken. Lotsen qvarstannade någon tid vid skeppet, sedan Hajen var fångad; simmade då framför skeppets köl och gjorde endast någon gång en rund kring skeppet för att söka sig föda. Ankommer någon Haj i närheten af skeppet är Lotsen strax färdig att blifva dess ledare.

En berättelse af Capit. Low [4]) upplyser, att liksom tjur- och tuppfäktningar utgöra ett älskadt nöje för södra Europas innevånare, förlusta sig Birmanerna med fisk-fäktning. De hålla i beredskap en liten art af söttvattens fiskar i vattenkärl, en i hvarje, och tvenne fiskar släppas sedan tilsammans i ett större kärl, för att strida, då fiskarnes egare alltid utsätta ett vad, hvilket erlägges af den, hvars fisk blifvit öfvervunnen. Strids-fiskar.

Herr Masson har till Vetenskaps Acad. i Paris [5]) aflemnat följande berättelse. Under den mycket varma sommaren 1820 såg jag efter en uppkommen stark storm en otrolig mängd smärre fiskar hoppande Fiskregn.

---

[4]) Fror. Notiz. N:o 995.
[5]) L'Institut N:o 78, 1834.

i det våta gräset; den sträcka dessa fiskar intogo, var omkring 400 steg lång. Denna händelse, tillägger Herr Masson, kan icke förklaras på annat sätt, än att dessa fiskar blifvit uppkastade af stormen.

Fiskarnes temperatur.

Herr J. Davy har publicerat [6]) en iakttagelse, hvilken han för flere år tillbaka haft tillfälle att göra under en resa till Ceylon, att temperaturen hos Boniten (Thynnus pelamys Cuv.) vore 99° farenh. då vattnet uti hvilket fisken vistades icke uppgick till mer än 80°,5, och att således blodets värmegrad hos fisken öfversteg vattnets med 18°,5. Vid en sednare företagen undersökning af hjertat och gälarne hos Thonfisken (Th. vulgaris) fann Herr D. att bronchial-nerverna hade en ovanlig tjocklek, hjertat mycken styrka och musklerna en dunkelröd färg. Häraf drager författaren den slutsats, att Thonfisken i likhet med Boniten vore ett varmblodigt djur och styrkes i denna förmodan af de trovärdiga personers sammanstämmande yttranden, hvilka sysselsätta sig med dessa fiskars fångst. Författaren förmodar äfven, att denna egenskap är gemensam för flere arter bland Scomberoïdes, hos hvilka bronchial-nerverna äro mycket utbildade.

Silfver på fiskjällen.

Att metallglansen på fiskarnes, t. ex. Cyprinernas fjäll uppkom af ett metalliskt ämne, som antingen vore silfver, eller en annan metall, som mycket liknade det, har Herr Dumesnil [7]) genom en kemisk analys trott

---

[6]) Se Fror. Not. N:o 1011. [7]) N:o 1010.

trott sig finna och tillkännagifvit med den önskan, att andra ville anställa samma försök. Detta har ej uteblifvit. Herr Cludius, som sökt på samma väg frambringa samma resultat, har tillkännagifvit att det för honom alldeles icke velat lyckas [8]).

Die Fische des Bodensees nach ihrer äusseren Erscheinung, herausgegeben von D:r H, Nenning, är titeln på ett 1834 utkommet arbete öfver de fiskarter, 28 till antalet, hvilka förekomma i Bodensjön. De flesta af dessa arter tillhöra vår fauna och äro: *Muræna angvilla, Gadus lota, Cottus gobio, Perca fluviatilis, Cobitis barbatula, Silurus glanis, Esox lucius, Salmo thymallus, Cyprinus carpio, C. tinca, C. phoxinus, C. alburnus, C. erythrophthalmus, C. rutilus* och *Cypr. Brama* [9]). Bodensjöns fiskar.

Uti *Magasin de Zoologie* par Guérin, årgången 1835, förekommer af M. de Joannis under titel, *Observations sur les Poissons du Nil et description de plusieurs espèces nouvelles,* början till en slags monografi öfver de i Nilen förekommande fiskarter, hvarjemte figurer lemnas öfver en stor del af dem, målade på stället med fiskarnes lefvande färger. Fjorton plancher innehållas uti de häften af 1835, som vi erhållit. Till det artantal, man redan genom Geoffroys och sednast Rüppels arbeten känt, tillägger De Joannis 3:ne nya arter *Leuciscus,* en art *Schilbe,* en *Hypophthal-* Nilens fiskar.

---

8) Fror. Not. N:o 1015.
9) Isis Heft. IX, 1834.

mus, en *Mochokus* (nytt slägte af SILUROIDEI, som skiljer sig deruti, att den andra ryggfenan är strålig, men mycket kort), och 2:ne *Myletes*, tillsammans 8. GEOFFROY upptog 30 arter hvartill 3:ne lades af CUVIER. RÜPPEL tillade 12, så att det nu kända antalet af Nilfiskarne skulle uppgå till 53 arter. Att många af de uppgifna torde behöfva en revision, låter ej afvisa sig.

Vestafrikanska fiskar. Herr BENNETT har till Zoolog. Soc. lemnat en berättelse öfver alla på vestra kusten af Afrika samlade fiskar, som visar att en stor analogi finnes emellan dem och de på östra sidan. Nilens *Polypterus bichir* har sin representant uti P. Senegalensis. Nilens *Myletes* sin motsvarande *M. Allenii* o. s. v. [10]).

Observationer öfver spiggen. Uti *Isis* [1]) har en förf. med signatur v. L. meddelat rätt vackra observationer öfver *Spiggens* förfarande under sin lektid — huru denna fisk tillreder ett slags bo för äggen m. m., hvartill jag blott får hänvisa.

Nya fiskar från röda hafvet. Uti RÜPPELS nya planchverk [2]) innehålles många och intressanta bidrag till Ichthyologien. Det fjerde Häftet afhandlar endast fiskar och innehåller 7 plancher med 24 figurer, hvaraf endast de 7 äro ofärglagda. Alla de fiskarter, som beskrifvas, äro från Röda hafvet. Förekommer först en ny art af det af R. förut bildade släg-

---

[10]) Proceed. 1834, pag. 45.

[1]) Isis 1834, p. 228.

[2]) Neue Wirbelthiere zu der Fauna von Abyssinien gehörig.

tet *Petroskirtes*, hvaraf han förut blott kände en enda. Ett nytt slägte *Enneapterygius* med en art, E. pusillus, placeras i granskapet af *Hemitripterus* Cuv. Ett nytt slägte *Gazza*, af Scomberoïderna, äfvenledes med en art *eqvulæformis*. Underrättelse, att det i hans Atlas Tab. 4 fig. 2, såsom nytt uppställda slägtet *Pharopteryx* är identiskt med Cuviers *Plesiops*; till den art, som detta slägtet grundade sig på, lemnas nu en ny beskrifning, tagen efter lefvande exemplar, och slägtet får tillökning af en ny art *Plesiops coeruleo-lineatus*; en 3:dje art antydes från Javanska kusten. Af *Labrus* Cuv. beskrifves 3:ne nya arter: *L. qvadrilineatus*, *L. latovittatus* (an Lacep.?) och *fusiformis*. Ett nytt genus *Pseudochromis* af Labroïderna med 2:ne arter. R. delar *Julis* Cuv. uti 2:ne subgenera, *Julis* och *Halichöres*, det förra erhåller en tillökning af 4 nya arter; under det sednare upptagas och beskrifvas 7 arter, och anser R., att äfven Blochs *Labr. Chloropterus* och Schneiders *Labrus Miles* böra föras till samma. Af slägtet *Cheilinus* beskrifvas 2:ne nya arter, den ena, *Ch. quinquecinctus*, hade R. i sin Atlas ansett vara samma art, som han beskrifvit med Bloch och Cuvier under namn af *Ch. fasciatus*, men är distinkt. Af det sällsynta slägtet *Anampses* har åter en ny art tillkommit, *Anam. diadematus*. En ny art *Xyrichthys*. Utom de flera arter af det vackra *Scarus*-slägtet, dem R. bekantgjort i sin Atlas efter första resan till röda hafvet, finner man nu ett tillägg af 6 arter, af hvilka alla, med

undantag af en enda (Scarus niger Forsk.), ej förut varit beskrifna; 2:ne af dem skulle höra till underafdelningen *Calliodon* Cuv.; men enligt Rüppels iakttagelse vid en af dessa arter, är den som gammal en Calliodon, och som ung en *Scarus*. Samma förhållande anföres äfven vara emellan genera *Mesoprion* och *Diacope*, hvilken slägtfördelning R. således icke antager. Till slut lemnas en öfversigt af de 45 arter *Labroïder*, dem Herr Rüppel haft tillfälle observera uti röda hafvet, samt början till en revision af de Chetodoner, som Cuvier beskrifvit såsom detta hafvets tillhörighet.

Cuvier's Hist. Nat. des Poissons. Beklagligtvis börja intervallerna att blifva allt längre och längre emellan hvarje ny Toms utgifvande af fortsättningen till *Cuviers och Valenciennes Hist. Nat. des Poissons*. Vi hafva sålunda under de 2:ne sednare åren endast erhållit en, eller i ordningen den 10:de. Denna, ännu till största delen utarbetad af Cuvier, ehuru riktad med flera sednare tillägg och nödigtblifna förändringar af Valenciennes. Innehåller fortsättningen och slutet af *Scomberoïdes*, nemligen den 5:te större sektionen: *Scomberoïdes à bouche protractile* (Zeus, Lampris och Equula). Följer derpå familjen *Teuthies*, med Amphacanthus, Acanthurus, Naseus och några smärre slägten. Så familjen *Tænioïdes* — och till slut *Atherina*.

Litteratur. De af Belanger på dess resa samlade fiskar har Herr Valenciennes beskrifvit [3])

[3]) Voyag. aux Indes Orient. (Zoolog.)

och med detsamma lemnat allmänna anmärkningar om den Malabariska kustens fiskfauna.

Flera observationer öfver fiskar meddelar BENNETT uti sin resa, som ofvanföre på flera ställen är citerad.

D:r HENLE har utgifvit en synopsis öfver de electriska rockorna, hvilka delas uti 2:ne slägten, *Torpedo* och *Narcine* [4]); af de arter, som OLFERS antagit, höra endast Ocellata och Marmorata till det förra, och de öfriga, med Brassiliensis till typ, föras under det nybildade slägtet *Narcine*.

Uti D:r MEYENS resa uppställes ett nytt slägte *Pygidium* af SILUROIDEI från Peru.

Uti *Museum Senckenbergianum* beskrifver Herr VON KITTLITZ flera, dels nya, dels mindre kända arter af slägtet *Acanthurus* från stilla hafvet, hvartill figurer följa, målade under dess resa efter lefvande fiskar. Öfver den i förra Årsber. upptagne *Alepisaurus ferox* från Madera är en utförlig beskrifning och figur lemnad uti Transact. of the Zool. Soc. Vol. 1 pars 2.

Uti Transact. of the Lin. Soc. Vol. XVII, p. 1, har YARRELL beskrifvit och afbildat 2:ne nya, engelska arter Leuciscus, nemligen L. Lancastriensis och coeruleus — men hufvudsakliga karakteren är hemtad från färgen.

Vigtiga ichthyologiska bidrag lemnas uti Iconografia della faun. Ital. af BONAPARTE.

---

[4]) Ueber Narcine, eine neue Gattung elektrischer ROCKEN, nebst einer Synopsis der EL. ROCKEN — Berlin 1834, med 4 lithogr.

Fishes of Zeylon, by Bennett. London 1833 4:o med 4 kolorerade plancher.

Uti Annual Report of the Royal Cornwall Polytechn. Society, 1835, förekomma 2:ne afhandlingar öfver *Clupea Pilchardus*, den ena af Jonath. Couch. pag. 75, den andra af John Chester, pag. 102.

Entomologi.

1. *Om Insekter i allmänhet.*

Med hvarje år ökar den Entomologiska litteraturen sig på ett sätt, som mer och mer försvårar, att med någon fullständighet referera den. Skulle jag lemna utförlig redogörelse för de sednare årens tillökning, skulle endast denna afdelning af Årsberättelsen växa till en dryg volym. Hvarken håg eller tid eller ändamålet med en Årsberättelse medgifver detta. Jag inskränker mig således endast till det vigtigaste och vill för resten lemna anvisning till de ställen, der läsaren finner de ämnen, som honom intressera, afhandlade.

Entomologiska sällskapet i London.

För att mera popularisera vetenskapen och stimulera hvarandra inbördes, hafva Entomologerna i Frankrike, såsom jag nämnde uti 1833 års Berättelse, assosierat sig. Detta exempel har Engelsmännen sedan följt och en *Entomological Society* har äfven uppstått uti London, hvars synliga verksamhet yttrar sig uti den af sällskapet utgifna *the Entomological Magazine*, som periodiskt utkommer och särdeles rekommenderar sig för de flera grundliga afhandlingar deruti förekomma.

Entomologiska Sällskapet i Paris.

Verksamheten inom entomologiska sällskapet i Paris har äfven under de sednare åren oafbrutet fortgått, hvarom sällskapets annaler vittna, hvilka reguliert utkomma med 4 häften årligen. Ingen entomolog, som vill följa med sin tid och dess upptäckter, kan umbära dessa.

Silbermanns Entomol. Journal. Af Silbermann's *Revue Entomologique*, som liksom sammanbinder den Tyska och Franska litteraturen, utkom år 1833, 1:sta Tomen, 1834, 2:dra Tomen och 1835, 3:dje Tomen, hvardera bestående af 6 Häften och innehållande dels original-afhandlingar af franska och tyska författare, de sednares, så vida de ej äro på latin skrifna, af utgifvaren öfversatta på franska, dels utdrag och öfversigter af hvad intressant företer sig inom entomologien.

Till dessa nu anförda, periodiska skrifter uti entomologi, får jag tillägga några nya, som sednare åren framkallat.

Klugs Jahrbücher. Herr Klug i Berlin har sålunda satt sig i spetsen för en sådan för Tyskland [5]), hvars hufvudföremål är, att bekantgöra de rika skatter, som Berliner Museum innehåller, och derjemte kritiskt revidera redan utkomna systematiska försök m. m., år 1834 utkom första Bandet i 8:o med plancher. Dess innehåll på sitt ställe.

Guérins Bullet. Zool. Guérins *Bulletin Zoologique*, hvaraf 3:dje sektionen innefattar en slags årsberättelse eller redovisning för hvad i entomologien blifvit tillgjordt, hörer äfven på sätt och vis härunder. Deraf hafva 5 Häften utkommit. En dylik öfversigt, ehuru i helt annan form utarbetad, har äfven Herr Burmeister i Berlin lemnat uti 4:de

Burmeisters Årsberättelse. Häftet af *Wiegmann's Archiv*, som utgör del af Herr Wiegmanns Årsberättelse för 1834 års litteraira företeelser. Dessa allmänna årliga öfversigter vittna mera än

---

[5]) Jahrbücher der Insectenkunde. Berlin 1834.

allt annat om behofvet af dylika sammanhållningsmedel, och nödvändigheten af att på vissa ställen ordna och sammanfatta de många spridda uppsatser, som här och hvar kringkastas.

Iconografiska arbeten, med afseende på entomologi, äro talrika, jag vill här blott upptaga sådana, som ej hålla sig till någon viss ordning. Om dessa sednare på sina ställen. Den entomologiska delen af BÉLANGERS, ofvanföre på sina ställen citerade resa, förtjenar i främsta rummet att nämnas. Densamma är författad och utförd af GUÉRIN, innehåller en mängd nya arter af alla ordningar, dessutom en ny uppställning af *Fulgorina* med beskrifning på alla slägtena, hvaribland 4 nya förekomma. Iconografiska arbeten.

BRULLE's bearbetning af entomol. afdelningen af BORY's praktverk [6]) fortsättes, deraf åtminstone 32 Häften utkomna. Innehåller flera nya arter Coleoptera och Hymenoptera.

Brittish Entomology by JOHN CURTIS fortsättes — ett särdeles utmärkt planchverk.

Illustrations of Brittish Entomology by STEPHENS.

Symbolæ Physicæ, DECAS 4:o Insectorum. Uti detta bekanta praktverk af HEMPRICH & EHRENBERG, beskrifver KLUG de nya insekter, som förekomma. Denna 4:de decaden innehåller beskrifning öfver 24 arter Mylabris, utom flera andra Coleoptera; 14 arter Myrmeleon, samt 2:ne *Asça-*

---

[6]) Expedition scientifique de Morée.

laphus af Neuroptera; 26 arter Pompilus utom andra Hymenoptera, samt 7 arter Lycæna af Lepidoptera.

The Entomology of Australia in a series of monographs By J. B. GRAY. 4:o London, utkommer häftevis med 8 plancher. Det första innehåller en monografi öfver *Phasma.*

Uti D:r MEYENS *Beiträge zur Zoologie* &c. se ofvan, hafva Herr ERICHSON och BURMEISTER författat den Entomologiska afdelningen, som särdeles utmärker sig; en mängd nya arter förekomma, i synnerhet af Coleoptera.

Entomologiska texten till *Voyage de l'Astrolabe* har Herr BOISDUVAL fulländat. Under titel, *Faune de l'Océanie* är den äfven särskildt att erhålla, utgör en Vol. i 2:ne delar 8:o (716 sid.).

Öfver Schweitziska insekterna har ett nytt planchverk i liten 8:o börjat [7]); figurerna af LABRAM, med text af IMHOF; stentryck i grof stil, med en art på hvarje planche, texten på ett särskildt blad utan paginering, upptager slägtkaraktererna, men ingen artbeskrifning, utan endast den afbildade artens historia i korthet. 13 häften, hvardera med 4 plancher, hafva utkommit.

PANZERS fauna fortsättes af HERRICH-SCHÄFFER. 1834 utkommo 6 Häften (N:o 119—124); 1835 hafva vi erhållit till och

---

[7]) Sammlung von Abbildungen Schweizerischer Insekten, nach der Natur gezeichnet von J. D. LABRAM, mit text von D:r IMHOF. Basel.

med det 130:de. Figurerna äro ritade på sten, stå efter STURMS.

Bland arbeten af ett mera allmänt och omfattande innehåll vill jag främst fästa mig vid LACORDAIRE'S *Introduction à l'Entomologie* [8]), hvaraf ännu endast första Tomen utkommit. England har redan länge uti KIRBY och SPENCE'S bekanta verk, med samma titel, haft ett sådant arbete; Tyskland erhöll ett sådant dels genom OKENS öfversättning af det engelska, dels och förnämligast genom Herr BURMEISTERS mästerliga Handbuch der Entomologie, som jag i förra Årsberättelsen har anmält. Frankrike har, oaktadt sin entomologiska productivitet, ända hittills saknat ett dylikt och derföre mottagit med bifall af Herr LACORDAIRE denna skänk. Första Tomen afhandlar insekternas metamorfos, stadium af ägg, larv, puppa och imago, sedermera detaljerna om hufvudet, thorax och abdomen. Fortsättningen och slutet följer uti den snart kommande 2:dra Tomen. Entomologiska arbeten af omfattande innehåll.

Ett dylikt arbete, som likväl kommer att äfven ingå uti speciella detaljer hafva Herr AUDOUIN och BRULLÉ påbörjat [9]).

---

[8]) Introduction à l'Entomologie comprenant les principes généraux de l'Anatomie et de la physiologie des Insectes, des détails sur leurs moeurs et un résumé des principaux systémes de classification proposés jusqu'à ce jour pour ces animaux. Par M. TH. LACORDAIRE. Tom. 1. Paris 1834, 8, med plancher. Utgör 6:te Häftet af de förut citerade *Svites à BUFFON*, som ROBET utgifver i Paris.

[9]) Histoire naturelle des Insectes, traitant de leur organisation et leurs moeurs en general, par

Jag har ännu icke haft tillfälle att se detta arbete, som genom sin auktoritet är rekommenderadt. Hittills har blott en Tom (den 4:de i ordningen) utkommit i 2:ne Häften, innehållande början till den speciella framställningen af Coleoptera af BRULLÉ. Plancher åtfölja.

Af det i förra Årsberättelsen annoncerade nya verk af GUÉRIN och PERCHERON, "*Genera des Insectes*" [10]) äro åtminstone 3:ne Häften utkomna. Jag har ej sett det ännu.

BOUCHÉ har börjat utgifva ett på egna undersökningar grundadt arbete öfver insekt-larver och puppor, som ej kan vara annat än välkommet [1]). Första Häftet upptager beskrifningar öfver 95 arter Dipter-larver; 54 arter Lepidoptera, i synnerhet af de smärre; 76 arter Hymenoptera, samt 36 arter Coleoptera. Till de flesta lemnas figurer. 10 plancher.

Local-faunor. Af BOISDUVALS och LACORDAIRE's Pariser-fauna [2]) har 1:sta Tomen utkommit i 18:o.

M. V. AUDOUIN et comprenant leur classification et la description des espèces par M:r A. BRULLÉ. avec planches.

[10]) Genera des Insectes, ou Exposition detaillée de tous les caractères propres à chacun des genres de cette classe d'animaux. Par E. GUÉRIN et PERCHERON. Paris. 1835. 8:o.

[1]) BOUCHÉ P. F. Naturgeschichte der Insecten, besonders in Hinsicht ihrer ersten Zustände als Larven und Puppen.

[2]) *Faune Entomologique des environs de Paris* par BOISDUVAL & LACORDAIRE.

Öfver de insekter, som förekomma i granskapet af Edinburgh, hafva WILSON & DUNCAN lemnat en förteckning med beskrifningar och historia [3]. Första Tomen, innehållande Coleoptera, är utkommen.

Prof. REICH i Berlin har lemnat ett ytterligare bidrag till läran om Insekternas utbredning [4]. Ett och annat derur vill jag här upptaga. Förf. uppehåller sig i början med en kort öfversigt af den Coleopterologiska kännedomens utveckling och tillvext från LINNÉS till närvarande tid, hvaraf man finner, att LINNÉ år 1741, uti sin *Elenchus animalium*, uppförde endast 21 genera med 134 arter Coleoptera; uti första upplagan af Fauna Svecica, 1746, steg artantalet af blott svenska Coleoptera till 280; uti 2:dra upplagan, 1761, till 500, År 1766, i 12:te uppl. af Syst. Nat., uppfördes 881 arter. FABRICIUS upptog 1775, i Ent. Syst. 1301 arter; 1801 uti Systema Eleutherat. 5250 arter; Grefve DEJEAN år 1821 efter sin egen samling 6692 arter; STURM, år 1826, 7193; år 1830 uppgaf DEJEAN sin samling till 17,710; REICH uppgifver artantalet i sin samling, år 1833, till 18,000, och dock skall detta vara en obetydlighet mot hvad som finnes uti det rika

Insekt-Geografi.

---

[3]) Entomologia Edinensis; or a Description and History of the Insects which occur in the Neighbourood of Edinburgh, Coleoptera. By JAMES WILSON & DUNCAN. Edinburgh 1834 8:o.

[4]) Beitrag zur Lehre von der geographischen Verbreitung der Insecten, insbesondere der Käfer. se Nov. Acta Acad. Cæs. LEOPOLD. Tom. XVI. pars 2, pag. 805.

Berliner Museum, hvilket Herr REICH skattar äga ett antal af 40,000 (!). Af alla lokal-faunor är ingen rikare än Englands, som enligt STEPHENS Catalog skall upptaga 3298 arter Coleoptera. Sedan Förf. genomgått de af FABRICIUS, LATREILLE och KIRBY föreslagne Insekt-regioner, föreslår han sjelf följande: 1) den *nordliga* och *europeiska*, från Ural, hela nordliga Europa omfattande, och till Alperna och Pyreneerna fortlöpande. 2) *Mellersta zonen*, omfattande båda medelhafs-kusterna och södra Europa, fortlöpande till Caucasus och Caspiska hafvet. 3) *Siberiska*, från Ural till Nordöstra hörnet af Asien och Chinesiska muren. 4) *Indiska*. 5) *Indiska öarne*, från Japan och Philippinska öarne, öfver Sunda öarne, till och med Madagascar. 6) *Australiska*, innefattande Nya Holland, Nya Zeland och deremellan liggande små öar. 7) *Afrikanska* från Cap till nordliga vändkretsen och öknen Sahara. 8) *De smärre indiska öarnes*. 9) *Peruvianska*, från södra spetsen af Amerika till Panama, mellan vestra kusten och Anderna. 10) *Brasilianska* eller *Sydamerikanska*, omfattar återstoden af södra Amerika, öster om Anderna. 11) *Mexicanska*, från Panama till 35° nordlig bredd. 11) *Nord-Amerikanska*.

Forst-Entomologi. Öfver de insekter, som skada skogarne, har några arbeten utkommit i Tyskland: *das Forstliche Conversations-lexicon* VON HARTIG (fader och son) innehåller en entomologisk afdelning, författad af den yngre HARTIG, som är rekommenderad. H. E. A. ROSSMÆSSLER, har äfven utgifvit derom ett

särskildt arbete [5]). H. Desberger har utgifvit en ny upplaga af Bechsteins *Forstinsectologie*, som icke lärer förtjena något bifall, enligt Herr Burmeisters intyg. Herr Walckenaër om skadliga insekter på vinstockar [6]). Schmidt om skadliga insekter, och sätt att utrota dem och fånga nattfjärillar [7]).

Öfver insekternas utveckling i ägget har Herr Herold lemnat ett på egna undersökningar grundadt, vackert arbete [8]), hvaraf vi ännu endast erhållit första Häftet. 6 plancher, hvardera in dupplo (den ena efter naturen målad, den andra i contour-teckning med bokstäfver och ziffror till texten), bilda detta Häfte. Texten är både på latin och tyska skrifven; den är affattad såsom en förklaring öfver figurerna. Första planchen upptager: *äggets innehåll*, straxt efter det blifvit lagdt, hos alla insektordningar; elementardelarne af detta ägg, så snart första spåret af Embryo märkes; urämnet till ägget, samt första spåret dertill uti larvernas oviducter, samt slutligen de förändringar till utseende och beskaffenhet äggen småningom undergå, dels Insekternas utveckling i ägget.

---

5) Forstinsecten. Naturgeschichte derjenigen Insekten, welche bei uns angebauten Holzarten am meisten schädlich werden; von E. A. Rossmässler 8:o, 1834, sid. 100.
6) Ann. de la Soc. Ent. Tom. IV, 687.
7) Act. Ac. Cæs. Leopold. Tom. XVII, pars 1.
8) Mauritii Heroldii Disqvisitiones de animalium vertebris carentium in ovo formatione, fasciculus primus de generatione insectorum in ovo. folio. Frankf. a. m. 1835.

i puppans oviducter, dels under sin vidare utveckling till mognad.

2:dra planchen föreställer innehållet af ägget till *Bombyx Quercus*, dels strax efter läggningen, dels 6 timmar efter.

3:dje planchen visar äggets beskaffenhet hos *Sphinx ocellata*, genast det lägges och efter 15, 24 och 36 timmars förlopp.

4:de planchen visar förändringarne inom de nämde äggen under de första dagarne.

12:te planchen framställer larven, sysselsatt att utkrypa ur ägget, och nyss framkommen.

13:de planchen upptager de förändringar, som föregå uti ägget till *Musca vomitoria*, från det ögonblick det lägges till 8:de timman, då larven bildas.

Om insekternas ljud.

Herr GOUREAU har genom anställda försök öfvertygat sig om rigtigheten af BURMEISTERS teori öfver orsaken till insekternas ljud; skiljer sig blott från denne uti förklaringen af det så kallade *surrandet*, som en och annan insekt, efter hvad bekant är, låter höra då den flyger, eller fångas. BURMEISTER har förklarat detta icke ensamt härröra från vingarnes vibrationer, såsom hittills blifvit antagit, emedan ljudet fortfar, ehuru modificeradt, äfven då vingarne bortklippas, utan tror det uppkomma från de bakre stigmata på thorax, hvilkas öppningar äro försedda med nio lameller, som genom luftens hastiga utpressande skulle försättas i dallring. BURM. hade deruti ytterligare blifvit styrkt, då han fann, att så

snart

snart dessa öppningar tilltäpptes med gummi, upphörde ljudet. Dessa försök har GOUREAU omgjort, men icke erhållit samma resultater. Icke en gång då de främre stigmata tillläpptes, upphörde ljudet, förr än insektet genom denna qväfning småningom föll uti vanmakt. Herr GOUREAU förklarar ljudet härröra af vingarnes och *thoracis* gemensamma vibrationer, hvilka äro så märkbara, att man deraf känner en dallring uti handen, då man håller ett sådant surrande insekt [9]).

Monströsa insekter.

Öfver insekt monstrositeter har Herr SERINGE utgifvit en liten skrift [10]). Observationer öfver dylika fall hafva Herr DOUMERC och BASSI lemnat uti Ann. de la Soc. Ent. [1]). Herr HAMMERSCHMIDT uti Isis [2]).

Öfver 15 st. insekt-hermafroditer, som finnas uti Museum i Berlin, de flesta fjärillar, samt en Lucanus cervus, har Herr KLUG meddelat underrättelse och beskrifning [3]).

NEWMANS om insekternas byggnad.

En vidlyftig framställning om insekternas yttre byggnad, har E. NEWMAN börjat uti Engelska Ent. Annalerna [4]), som här vore för vidlyftig att referera. Samma förf. har på samma ställe meddelat sitt sy-

---

[9]) SILBERM. Rev. Entom. Tom. 3, pag. 101.
[10]) Sur quelques monstrosités des Insectes. Paris 1834.
[1]) Vol. 3, pag. 171 & 319.
[2]) Isis 1834, pag. 376.
[3]) Jahrbüch. f. Ins. Kunde Band. 1, pag. 254.
[4]) Vol. 2, pag. 60.

stem öfver insekterna. Märkligt nog dervid synes förf:s begrepp om system, att då han indelar insekterna uti fyra afdelningar efter deras förhållande såsom larv och puppa, så får man se den ena afdelningen (den 4:de), som benämnes *Anisomorpha*, på följande sätt bestämd: "hafva intet öfverensstämmande förvandlingssätt, utan liknar än den ena än den andra af de 3:ne föregående afdelningarne".

Observationer af WESTERMAN.

Herr WESTERMAN har uti ett bref till WIEDEMANN [5]) meddelat flera intressanta observationer, dem han gjort öfver insekter under en för flera år tillbaka verkställd resa till Cap och Ostindien. Till dessa, åtföljda af anmärkningar af AUDINET-SERVILLE och BRULLÉ, får jag hänvisa [6]).

Sätt att förskaffa sig exot. insekter.

Ett nytt sätt att samla i Europa exotiska insekter meddelar Herr WALTL [7]). Det tillgår så, att man examinerar noga cocosnötter, gvajac-trädet m. fl. utländska trädsorter, samt flitigt besöker drogister och visiterar deras lager. Han visar äfven, att det går an att uttaga insekter ur copal oskadade, om man borttager först så mycket man kan eller arbetar sig så nära till insektet som möjligt, lägger derefter stycket uti æther, då inom en kort tid copalen upplöses och insektet lemnas qvar. En ny *cryptophagus* (*advena*) träffades uti svampar, som POEPPIG medhaft från Ame-

---

5) SILBERM. Rev. Ent. Tom. 1, Häft. 3.

6) Annal. de la Soc. Ent. Tom. 2, pag. 490; FROR, Not. N:o 863.

7) SILB. Rev. Entomol. Tom. 2, 253.

rika. En mängd larver medföljde några packor från Cap, dessa uppföddes och lemnade en ny *Cucujus* (capensis) o. s. v.

Bokhandlaren LEQVIN fils har börjat utgifningen, eller rättare sagdt, omtryckningen af sådane entomologiska skrifter, som antingen i sig sjelf äro sällsynta och utgångne, eller till följe af de ställen, hvarest de finnas nedlagda, äro svåra att åtkomma. Denna samling utgifves under titel *Biblioteque Entomologique.* Tills dato hafva deraf 2:ne stycken utkommit, det första innefattande *Annulosa Javanica* af MAC-LEAY, det andra *Centurie d'Insectes* af KIRBY, det 3:dje, som är under arbete eller kanhända redan utgifvet, är ESCHSCHOLTZ *Entomographien.* Bibliotheque Entomolog.

Under utgifning har PERCHERON annonserat: *Bibliographie Entomologique, par ordre alphabetique d'Auteurs, avec une table par ordre des matières.* Skall utgöra 2:ne volymer, 8:o. Bibliographie Entomolog.

Ett eget slags arbete har Herr GISTL, infört uti entomologien, som, efter hvad man redan sett och hört, ej kommer att sakna efterföljare. Herr GISTL har nemligen lemnat en alphabetisk förteckning på alla honom kända entomologer, insekt-vänner och samlare i Europa [8]). Europas Entomologer.

Herr SILBERMANN i Strassburg följde snart detta exempel och utgaf förtecknin-

---

[8]) Die jetzt lebenden Entomologen, Kerffreunde und Kerfsammler Europa's und der übrigen Continente. von JOHANNES GISTL. Münch. 1834.

gen fullständigare [9]). Flera dylika förteckningar lära, efter hvad jag hört, vara under arbete. Det kan ej nekas, att sådane blifva af värde för dem, som äro stadde på resor, eller dem, som önska sätta sig i förbindelse med främmande trakter och uppgöra byteshandel.

2. *Coleoptera.*

Denna ordning fortfar ännu att taga största delen af Entomologernas uppmärksamhet i anspråk, så att litteraturen, som handlar om Skalinsekterna ensamt, är lika vidlyftig, som den om alla de öfriga ordningarne tillsammans. Jag kan endast här i korthet vidröra den och lemna anvisning der ämnena finnas afhandlade.

Skalinsekters geograf. utbredning.

Oaktadt visserligen den descriptiva delen af entomologien är den rikaste, finner man uppmärksamheten med hvarje år mer och mer rikta sig åt undersökning och framställning af de fenomener, genom hvilka insektlifvet närmare förklaras. Bland de bidrag vi hafva erhållit rörande skal-

---

[9]) Enumeration des Entomologistes vivants. Paris. 1835.

Litteratur.

Considerations physiologiques sur le dévéloppement de l'instinct dans les invertébrés par Fray. Ann. de la Soc. Entom. Tom. 2, pag. 361.

Memoires sur quelques chasses Entomologiques à Fontainebleau, par Chevrolat. Ann. de la Soc. Ent. Tom. 2, pag. 466.

Bouché Beiträge zur Insectenkunde. Act. Ac. Cæs. Leop. Tom. XVII, pars 1.

Ratzeburg Entomologische Beiträge Act. Ac. Cæs. Leop. Tom. XVII, pars 1.

insekternas geografiska utbredning förtjenar nämnas:

O. Heer's afhandling om skalinsekternas utbredning på Schweitziska Alperna [10]). Högsta gränsen för dem utsättes till 8000′; högst af alla gå *Nebria* af Carabici; *Staphylinus*, *Anthophagus* och *Oxytelus* af Brachyptera; *Scarab. sylvaticus* och *Aphodius* af Lamellicornia coprophaga; *Chrysomela* af chrysomelinæ; samt *Otiorhynchus* af Rhynchophora. Uti regio alpina (8000′—5500′) förekomma uti *Glarner Alpen* 113 arter och uti *rhätischen Alpen* 132 arter. Uti regio subalpina (5500′—4000′ eller från granen till boken) finnas 147 arter. Uti regio montana (4000′—2000′ eller från boken till hasseln) förekomma 652 arter. Uti denna, den lägsta alp-regionen, anmärker man äfven ett periodiskt förekommande af olika insekt-familjer: tidigt om våren Carabici, dem följa Brachyptera, några Aphodier och Chrysomeliner, sednare komma Rhynchophora, Melolonthæ, Malacodermata och Elater o. s. v. Såsom allmän regel antages, att antalet af slägtena tilltager med höjden, under det art-antalet aftager. De flesta arterna inom *öfversta* regionen äro ovingade, och åtminstone hälften af de der förekommande arter äro denna region uteslutande tillhöriga. De växtätande insekterna äro till antalet vida

---

[10]) Intagen uti J. Fröbel's och O. Heers Mittheilung aus dem Gebiete der Theoretischen Erdkunde. Zurich. 1834. Häft. 1 & 2, sid. 36 & 131.

underlägsna så väl dem, som lefva af rof, som de omnivora.

En anonym förf. har uti the Entomological magazin [1]) framställt åtskilliga betraktelser öfver insekternas allmänna utbredning och dervid framdragit några enskildta observationer rörande likheten i entomologiskt afseende emellan länder, som äro vidt åtskilda, och olikheten emellan vissa andra närgränsande. Äfven har Herr SWAINSON bekantgjort i samma tidskrift [2]) ett bref från en entomolog, som vistas uti *van Diemens* land, om insekternas lokalförhållande derstädes.

Observationer och beskrifningar öfver Larver.

Flera bidrag till kännedomen om skal-insekters metamorfoser hafva vi erhållit. Främst torde böra nämnas ett mera utförligt arbete, som Herr DE HAAN i Leyden utgifver [3]). Häraf är 1:sta Häftet utkommet, som jag likväl ännu icke sett.

Herr O. HEER har nyligen uti ett litet arbete [4]) samlat sina iakttagelser öfver åtskilliga skal-insekters förvandlingar. Så väl larverna som puporna beskrifvas mycket utförligt. Till flera arter bifogas larvernas lefnadssätt och egenheter, samt beskrifning på det nyss utkläckta insektet, samt de färgförändringar, som det genomlöper innan rätta utseendet erhålles, och

---

[1]) Vol. II, pag. 44 & 180.

[2]) Vol. II, pag. 502.

[3]) Memoires sur les metamorphoses des Coléoptères.

[4]) Observationes entomologicæ, continentes metamorphoses Coleopterorum nonnullorum adhuc incognitas. c. tab. VI, 1836, sid. 36.

tiden som härtill åtgår m. m. De arter förf. beskrifver äro: *Carabus auronitens, depressus och hortensis; Cychrus rostratus; Staphylinus olens* (larven lefver, i likhet med dem till Cicindela och Myrlejonet, uti gräfda gropar); *Silpha alpina; Pissodes picea; Bostrichus cembra* och *Chrysomela Escheri;* de 2:ne sistnämda äro nya arter.

Larven till *Dasytes serricornis* Kirb. har Herr Waterhouse beskrifvit [5]). Den lefver uti ruttna trädstammar. Äfvenledes larven till *Megatoma serra* Fabr. [6]), som lefver under bark, och till *Orchesia micans* uti svamp [7]),

Herr Keferstein har meddelat sina iakttagelser öfver det bekanta skade-insektet *Calandra granaria* Fabr. [8]). Ägget lägges i spetsen af kornet och den framkläckta larven äter sig sedan in genom en knappt märklig öppning. Hvarje korn innehåller blott en, sällan 2 larver, larven kan öfvervintra uti kornet.

Herr Ahrens har beskrifvit larven och puppan till *Pyrochroa coccinea* [9]), som finnas under barken på gamla stubbar.

Herr Audouin framställde vid naturforskarnes sammankomst uti Bonn den egna organisation och lefnadssätt, som larverna till *Meloë* och *Sitaris* förete. Larven

---

5) Entom. Magaz. Vol. II, 375.
6) l. c. pag. 373.
7) l. c. pag. 376.
8) Silberm. Rev. Vol. 2, 115.
9) l. c. Vol. I, 247.

till den sistnämde har största likhet med en liten *Acarus;* kläckes ur ägg, som läggas i jorden, kryper upp på vissa växter, häftar sig fast vid kroppen af någon bland de *Apiariæ,* som besöka samma växter, och låter sålunda transportera sig till deras bo, der den på bekostnad af husets egna larver egentligen föder sig och utvecklas. Jfr. Årsb. 1832, pag. 99.

En intressant beskrifning lemnar Herr Burmeister öfver larven till *Chlamys monstrosa* [10]), hvilken Herr Beske observerat uti Brasilien och i bref meddelat Herr Sommer i Altona. Larven lefver uti ett rymligt hus, som den förfärdigar åt sig af sina excrementer. Detta hus bär larven med sig, då den ombyter plats.

Kritiska och systematiska arbeten.

Distribution de la famille des Serricornes, är titeln på en afhandling af Latreille, utgifven efter denne mästarens död och intagen uti Annal. de la Soc. Entom. [1]). Den innehåller en ny indelning af den nämda familjen.

Herr Audinet Serville har lemnat fortsättningen af sin nya klassifikation af familjen *Longicornia* [2]). *Cerambycini* schematiseras uti 2:dra Tomen, pag. 528, och upptagas uti 90 genera, af dessa beskrifvas på samma ställe de 22; fortsättes vidare uti 3:dje Tomen pag. 5. Uti 4:de Tomen pag. 5, följer den 3:dje afdelningen: *Lamiariæ,* med 53 slägten, och uti samma Tom. pag.

---

[10]) Wiegm. Archiv. 1835. H. VI. pag. 245.
[1]) 1834, pag. 113.
[2]) Annal. de la Soc. Entom.

197 den 4:de och sista afdelningen: *Lepturetæ* med 13 slägten, hvarmed hela familjen är slutad. Behandlingen af denna familj lemnar en tydlig bild af entomologiska riktningen för det närvarande: *att stycka och söndra.* Visserligen äro formerna mångfaldiga, och naturforskarens skyldighet att uppfatta dem — men behöfver man derföre i minnet bibehålla 206 generiska namn, endast för en enda familj af skalinsekterna?

Herr Solier har lemnat ett försök till en ny uppställning af *Heteromera* [3]) uti 3:ne sectioner och 7 familjer. Den första: *Phrepatides* omfattar blott 2:ne slägten (Phrepates och Trictenoma), den andra: *Collapterides* (Latreille's Pimeliaria och Blapsides) bearbetas vidare och indelas uti 15 underfamiljer, af hvilka på citeradt ställe blott den första, *Erodites* med 6 genera monograficeras; den andra *Tentyrites* med 20 genera afhandlas uti 4:de Tomen, pag. 249; den 3:dje *Macropodites* med 5 slägten följer uti samma Tom, pag. 509. Behandlingen är särdeles utförlig och beskrifningarne tyckas vara noggranna. Genom bifogade schemer öfver diagnoserna, så väl för genera som species, är begagnandet af arbetet betydligt underlättadt. Samma författare har äfven i förväg utkastat en prodromus till sin 4:de stora familj: *Xystropides* (innefattande *Cistelites* och *Cteniopites*) med 13 genera [4]).

---

[3]) l. c. Tom. 3, 479.
[4]) l. c. Tom. 4, pag. 229.

Vi hafva äfven af Herr SOLIER emottagit flera andra bidrag, såsom dess observationer öfver familjen *Hydrophili* (palpicornia), som erhåller flera nya slägten och en ny uppställning [5]. Alla genera äro utförligt beskrifna, flera af de bekanta arterna citeras såsom typer. Vidare dess undersökningar och närmare bestämning af karaktererna emellan genera *Brachinus*, *Aptinus* och *Pheropsophus* [6]; hvilket nogare utvecklas genom figurer [7]. Vigtiga betänkligheter och anmärkningar häremot har Herr BRULLÉ sedermera framställt [8].

Herr DE LAPORTE har meddelat sina åsigter och anmärkningar öfver *Cicindeletæ* [9]. Denna afhandling är att betrakta såsom en prodromus till ett större verk öfver Coleoptera och innehåller: en kort monografi öfver slägtet *Megacephala* [10]; ett nytt slägte *Odontocheila*; ett annat *Procephalus*; förteckning öfver beskrifna arter af *Colliuris* med deras synonymi; en dylik öfver *Tricondyla*, samt hvarjehanda anmärkningar vid åtskilliga Cicindeleters synonymi.

Öfver *Carabici* har äfven Herr BRULLÉ i Paris lemnat flera kritiska anmärkningar, beträffande synonymi och uppställning [1]. Författarens lofvärda afsigt med denna sin

---

[5] Annal. de la Soc. Ent. Tom. 3, pag. 297.
[6] l. c. Tom. 2, pag. 459.
[7] l. c. Tom. 3, pag. 655.
[8] l. c. Tom. 4, pag. 621.
[9] SILB. Revue Tom. 2, pag. 27.
[10] Jfr. l. c. pag. 83.
[1] l. c. pag. 89 & Tom. 3, pag. 271.

uppsats är, att återföra kända arter, men beskrifna under olika namn, till sin första och äldsta benämning. Brullé utgår från följande, sanna principer: 1) hvarje nytt namn, gifvet uti ett arbete åt en redan beskrifven och benämd art, är i sjelfva verket lika Noll. Det äldsta namnet är det enda gällande, vore än detta mindre passande. 2) Ett namn, som endast uti en samling eller uti en katalog blifvit gifvet, lemnas utan afseende. Jag kan icke här följa förf. uti sin tillämpning, vill blott exempelvis anföra några författares, att jag så må säga, ofog, att icke respektera föregångares namn; till en början måhända af en förlåtlig okunnighet, men sedermera af ren envishet; så har Dejean under namn af obliqvata beskrifvit en *Cicindela*, som redan 7 år förut varit beskrifven af Say och kallad C. vulgaris. Deraf lät emellertid Dejean icke hindra sig, att uti sin nya upplaga af katalogen bibehålla sitt gifna namn, och upptaga det äldre såsom synonymt. Så har äfven samme författare gjort med Gyllenhals *Cymindis basalis* och kallat den *C. punctata*, oaktadt det Gyllenhalska namnet måste äga företräde. Så med flera. Brullé återställer Gyllenhals slägtnamn *Synuchus*, som Latr. och Dej. utbytt mot *Taphria*, och upplyser att artnamnet *vivalis* uppkommit af ett tryckfel hos Illiger, i stället för *nivalis* Panz. som den bör bära. Slägtnamnet *Cephalotes* bör vika för Panzers namn *Broscus*, och vår svenska art kallas *Broscus cephalotes* Ln.

Några nya arter beskrifvas af slägtet *Dromius*, *Lebia* och *Brachinus*.

Herr Westwood har, jemte beskrifning öfver 2:ne nya slägten af familjen *Lucanides*, lemnat en synoptisk tabell öfver alla till denna familj hörande genera [2]).

Herr Schönherrs klassiska arbete öfver Curculioniderna, som han i förening med Gyllenhal och Boheman utgifver, och hvilket jag redan i förra Årsberättelsen har anmält, här blifvit fortsatt med en raskhet, som vittnar om den ihärdighet, hvarmed författarne arbeta för att fullända sitt stora företag. Vi hafva nemligen under tiden erhållit 2:ne Tomer (den 2:dra och 3:dje i ordningen); hvardera bestående af 2:ne delar, så att nu blott den sista återstår, jemte ett icke obetydligt supplement, som under tryckningen af de första Tomerna tillkommit. Tillsammans äro med 3:dje Tomens slut 299 olika genera determinerade, som upptaga något öfver 3000 (!) arter. Alla nya, och många äro de, beskrifvas med en noggrannhet och utförlighet, som lemnar intet öfrigt att önska, de förut kända arterna upptagas med en diagnos och synonymier. 2:dra Tomen upptager de 7 sista divisionerna af 1:sta legionen (Fabricii Curculiones) af Gonatoceri; den 3:dje innehåller de 2:ne första divisionerna af 2:dra legionen (Fabricii Rhynchænides).

Af Grefve Dejans *Catalogue des Coléoptères* äro 3:dje och 4:de Häftena ut-

---

[2]) Ann. des Scien. Nat. 2:me Sér. Tom. I, pag. 115.

komna, och sålunda återstod blott det sista; men då hela upplagan nyligen under en eldsvåda hos förläggaren uppbrunnit, har en 3:dje upplaga af hela katalogen blifvit påbörjad. *Iconographie des Coléoptères* par DEJEAN & BOISDUVAL är fortfatt — till och med 10:de Häftet af 4:de Tomen är utgifvet.

Histoire naturelle Iconographique des Insectes Coléopterès par DE LAPORTE & GORY — till 3:dje Häftet.

Etudes Entomologiques d'Insectes nouveaux et observations sur leur Synonymie par M:r LAPORTE. Paris 1834, 8:o. Häraf är 1:sta delen med 2:ne Häften utkommen, innehåller rof-insekter. Fortsättningen lemnas uti SILBERMANNS *Revue*, såsom skilda afhandlingar, af hvilka den första är införd utt 3:dje Tomen, pag. 197 och upptager de 2:ne första Tribus af *Sternox* i (Buprestides och Eucnemides).

Flera monografiska arbeten hafva riktat litteraturen. Monografier.

Herr KLUG i BERLIN, känd för sina grundliga entomologiska skrifter, har lemnat början till en högst sakrik öfversigt af de insekter, som finnas uti det rika Berliner museum, innefattande *Cicindeletæ* och *Carabici*. Kända arter citeras, de nya, som äro ganska många, beskrifvas [3]). Till dess förut utgifna monografi öfver *Megalopus* lemnas äfven ett betydligt supplement, så att artantalet från 31 blifvit ökadt till 50 [4]).

---

3) Jahrbüch. der Insektenkunde, 1 Band. pag. 1.
4) l. c. pag. 208.

Herr ERICHSON har lemnat en lika bearbetad öfversigt af HISTER-familjen uti Berlinska samlingen [5]). Arterna utgöra 229, och upptagas uti 21 slägten, af dem de 10 nybildade. SILBERMANN har intagit Herr ERICHSSONS afhandling, öfversatt och förkortad, uti sin *Revue* [6]). ERICHSON har sedermera uti WIEGMANNS Archiv [7]) lemnat ett lika förtjenstfullt arbete öfver *Bostrichidæ*.

Herr GUÉRIN har uti Mag. de Zoologie [8]), intagit ett utdrag af en af honom författad monografi öfver Familjen *les Mélasomes* LATR. Utdraget innehåller hans nya åsigter öfver åtskilliga märkvärdiga former, dem han generiskt antyder. Afhandlingen åtföljes af 18 plancher, upptagande detaljteckningar till de nya genera.

Af PERCHERON hafva vi fått en monografi öfver slägtet *Passalus* [9]), med 52 arter. (1 Volum 8:o med 7 plancher).

Af LAPORTE öfver slägtet Zuphium med 6 arter [10]) samt öfver *Rhipicerides* (en sektion af *Serricornes*) [1]).

Af GORY öfver slägtet *Notiophygus* [2]) (nytt slägte bredvid Endomychus) med 5 arter).

---

5) l. c. pag. 83.
6) Vol. 3, pag. 181.
7) 1836, 1, 45.
8) Årg. 1834, pl. 108—118.
9) *Monographie des Passales* Paris 1834.
10) SILB. Revue Ent. Vol. I, pag. 257.
1) Ann. de la Soc. Ent. 1834, 225.
2) l. c. pag. 453.

Af LAPORTE och GORY öfver *Buprestis* [3]). Början.

Af AUBÉ öfver *Pselaphi* [4]). Förf. antager 13 genera.

Af WESTERHAUSER öfver *Cryptocephalus* med 21 arter [5]).

Herr ZIMMERMANNS monografi öfver *Amara* är nu äfven intagen, öfversatt, uti SILBERM. Revue [6]).

PERCHERON & GORY'S monografi öfver *Cetonia* är fortsatt; till och med 11:te Häftet är utkommet.

Af Faunor, eller åtminstone utkast till sådane, förtjenar i första rummet nämnas en af Herr KLUG lemnad öfversigt af de på Madagascar förekommande Coleoptera [7]). Upptager 217 arter, hvaraf 184 nya beskrifvas med figurer öfver en del. Förut voro endast 40 arter kända från detta märkvärdiga land, som äfven i entomologiskt hänseende är lika utmärkt och eget, som i flera andra. Närmaste likheten träffar man dels med Caplandet dels med Ostindien. Herr KLUGS ganska vidlyftiga afhandling äger ett högt entomologiskt värde; den finnes äfven särskildt aftryckt och uti Bokhandel att tillgå [8]). Faunor och local-förteckningar.

---

[3]) *Monographie des Buprestides* par GORY & DE LAPORTE. Paris.

[4]) Pselaphorum monographia. se Mag. de Zoolog. 1833. Cl. IX, pl. 78—94. Jfr. Ann. de la Soc. Ent. Tom. 2, pag. 502.

[5]) Faunus von GISTL. samt SILB. Revue Vol. 2, 236.

[6]) Vol. 2, pag. 189.

[7]) Abhandl. der Acad. in Berlin aus dem Jahre 1832.

[8]) Bericht über die Käfer auf Madagascar. Berlin 1833. 4:o mnd 5 plancher.

Öfver Mexikanska Coleoptera har CHEVROLAT i Paris börjat ett eget arbete [9]), hvaraf åtminstone de 3:ne första fasciklarne äro utkomna.

Herr WESTERHAUSER har lemnat öfversigt af de *Lathridier*, som finnas omkring München [10]).

Herr RUNDE öfver de Brachelytra, som finnas vid Halle [1]).

Nya slägten och arter. Herr ERICHSSON [2]) uti Berlin har uppställt 6 nya sydamerikanska slägten af Lamellicornia: *Scatonomus* af Scarabaeidæ, med 4 arter; *Aclopus* af Geotrupidæ, med 2:ne arter; *Symmela* af Melolonthidæ, med 9 arter; *Athlia* af samma grupp, med en art,

---

[9]) Coléoptères du Mexique. Strassbourg 1834 & 1835. 8:o.

[10]) Se SILB. Revue Vol. 3, 109.

[1]) Brachelytrorum species agri Hallensis 1835.
Litteratur.

Coleopterorum ab ILL. *Bungio* in China Boreali, Mongolia et montibus Altaicis collectorum, nec non ab ILL. *Turczaninoffio* et *Stschukino* a provincia Irkutzk missorum Illustrationes, auctore FALDERMAN cum 5 Tab. 4:o Petersburg 1835, sid. 128. De funna och öfversända skalinsekterna uppräknas först, sedan beskrifvas 101 nya arter.

SAHLBERGS *Insecta Fennica* pars 1, utgör en samling af denna Författares akademiska dissertationer (började 1817 och gå till 1834), som utkommit under samma titel, och till hvilka nu ett särskildt titelblad jemte register äro lemnade. Denna första del slutar med slägtet Salpingus (GYLLENH. uppställning är följd).

[2]) se WIEGM. Archiv, f. Naturgesch. 1835. 8. H. 266.

art; *Cratoscelis* med 2:ne arter och *Lichnia* med en, båda af Anthobii Latr.

Herr Bassi beskrifver ett nytt slägte *Cardiomera* af Carabici, närmast beslägtadt med Sphodrus, med en art från Sicilien [3]), samt åtskilliga andra nya arter från Italien [4]).

Herr Chevrolat ett nytt slägte af Curculioniderna [5]): *Myrmacicelus*. Herr Gory ett nytt slägte *Notiophygus* (vid Endomychus) med 5 arter från Cap [6]).

Uti *Silbermanns Revue* beskrifver Herr Germar:

2:ne nya slägten af Coleopt. tetramera: *Brachyscelis* och *Chirodica*, samt ett nytt slägte af pentamera: *Thorictus* [7]); Hr Chevrolat beskrifver der äfven ett nytt slägte *Dadoychus* af Longicornes [8]); samt *Platynoptera lyciformis* från Brasilien [9]) — Af Gory beskrifves *Arcoda maculata* [10]).

Uti *Magasin de Zoologie* beskrifvas flera nya Coleoptera.

1834 en *Attelabus sumptuosus* (pl. 119); af *Coniatus* 2:ne nya arter.

1835 *Oxycheila acutipennis* (pl. 130) af Buquet.
Cicindela guttata (pl. 131) af Guérin.
Narycius (nytt slägte af Cetoniæ) pl. 128) af Dupont.
Ceragidion (Dito af Lamiariæ) pl. 127 af Boisduval.
Moluris Pierreti (pl. 129) af Amyot.
Megamerus Kingii (pl. 124) af Boisduval.

---

3) Ann. de la Soc. Ent. Tom. 3. pag. 319.
4) l. c. pag. 463. 5) l. c. Tom. 2. 357.
6) l. c. Tom. 3. 453. 7) Tom. 2. Häft. 7 & 10.
8) Tom. 1. Häft. 6. 9) Tom. 2. Häft. 11.
10) Tom. 1. Häft. 5.

Malloderes (nytt slägte) pl. 125 af Dupont.
Dysides obscurus Perty (pl. 123) af Westwood.

Uti *Annales de la Soc. Entomol.* förekomma följande nya Coleoptera beskrifna:

Vol. 2. En ny art *Lampyris* af Foulques de Villaret . . . . pag. 352.
— — En ny art *Gyrinus* af Solier . — 464.
— — En dito *Enoplium* af Ledoux — 474.
— — En dito *Gnorimus* (Trichius Fabr.) af Helfer . . . . — 495.
— — En dito *Carabus* af Robert-Spence 500.

Vol. 3. 2:ne dito *Rutela* af Gory . . — 111.
— — 2:ne dito *Oodes* af Buquet . . — 473.
— — 11. dito *Lebia* af Samme . . — 673.

Vol. 4. 9. nya arter af *Carabici* af Solier — 111.
— — 3:ne nya slägten och 20 nya arter af samma familj af Chaudoir . . . — 429.
— — 2:ne nya arter *Cicindela* af Barthelemy 597.
— — en ny art af *Goliathus* af Buquet — 135.
— — 16 nya arter af *Carabici* af samme — 603.
— — en ny art *Clerus* af Lefebvre . — 576.
— — 2:ne nya arter *Lamia* af Gory — 139.

Uti Silbermanns *Revue* förekomma ytterligare:

Vol. 3. 40 nya arter *Cetonier* från Madagascar, beskrifna med en kort Diagnos af Percheron & Gory . . . pag. 122.
— — En ny art *Macraspis* af Spinola — 131.
— — En ny art *Cerambyx* af Hope — 71.
— — En ny art *Leptura* af Lefebvre — 303.

Uti Wiegmanns *Archiv f. Naturgeschichte* [1]) beskrifver Herr Klug 3:ne nya slägten af *Cicindeletæ* och *Carabici* från Madagascar, med sina arter, neml. *Pogonostoma* (af Cicindel.) med 5 arter;

---

[1]) 1835. 3 pag. 381.

Beleopterus med 2:ne och *Eudromus* med en (båda af Carabici). Dertill bifogas några tillägg till Förf:s förut omnämde berättelse om Madagascars Coleoptrer, innehållande arternas karakteristik uti slägtet *Thyreopterus*.

Herr Wesmaël har uppställt ett nytt slägte *Harpognathus* af Brachyptera [2]), funnet vid Brüssel.

Herr Erichson har beskrifvit de insekter, som Meyen samlat under sin resa, till ett antal af 70 nya arter, med flera nya slägten [3]).

Herr Newman har uppställt ett nytt slägte *Pseudopsis* af Brachelytra [4]), samt beskrifvit flera nya arter [5]).

En mängd spridda uppsatser innehållande observationer af större eller inskränktare omfång, träffar man uti de Entomologiska Journalerna. Det kan icke här blifva fråga att upptaga dem alla, utan inskränker jag mig till anvisningar uti nedanstående not [6]). Observationer öfver enskilta arter och slägten.

---

2) Se L'Institut pag. 76.
3) Nov. Act. Soc. Nat. Cur Vol. XVI supp. p. 218.
4) The. Entom. Magaz. Vol. 2. 313.
5) l. c. pag. 200.

Litteratur:

Centurie des Insectes, contenant plusieurs genres nouveaux décrits dans sa Collection par G. Kirby. Paris 1834. 8:o med plancher.

6) Herr Keferstein observationer öfver *Calandra granaria* Fabr. se Silb. Rev. Vol. 2. pag. 115.

Chevrolat observationer öfver några Mexicanska Coleoptrers lefnadssätt; se Silb. Rev. Vol. 1. pag. 237.

Den Samme fäster uppmärksamheten på fördelarne af, att undersöka myrstackar, der

3. Lepidoptera.

Boisduvals Species general des Lepidopt. Näst efter Coleoptera finner man Fjäril-ordningen företrädesvis vara omfattad af Entomologernas uppmärksamhet. Vigtigast bland föregående årens litterära företeelser synes mig vara ett af Herr Boisduval påbörjadt, omfattande verk öfver Fjärillarne, eller som förf. benämner det: en *"Species general"* öfver denna ordning. Första Tomen deraf utgör det 15:de Häftet af förut citerade *Svites à Buffon.* Oneckligen är Paris stället, hvarifrån, för det närvarande, ett sådant arbete skall

---

flera rara insekter äro att finna. Bland andra han anträffat, är ett nytt slägte *Myrmechixenus* af Xylophagi — se Silb. Vol. 3. pag. 263.

Thion om Käkapparaten hos *Stenus.* Annal. de la Soc Ent. 1835. 153.

Spinola om en monströs skalinsekt. l. c. 1835. 587.

Bassi om en dito dito (Rhizotrag. Castaneus) l. c. 1834. 373.

Barthelemy observationer öfver slägtet *Plochionus.* l. c. 1834. 429.

Baudier om slägtet *Psammoecchus* (nytt slägte) l. c. 1834. 367.

Solier om tarserna hos *Longicornes.* l. c. 1834. 400.

Gæde om *Calandra securifera.* l. c. 1833. 458.

Zimmerman några ord om slägtet *Masoreus.* Silb. Rev. Vol. 2. 233.

Recherches anatomiques et considerations Entomologiques sur les Insectes Coléoptères du genres Macrorhynchus, Stenelmis & Elmis, présénté à l'Acad. des Sciences de Paris 1834. par Leon Dufour — se l'Institut N:o 45.

kunna utgå, och Herr BOISDUVAL rätta mannen för detsamma. Skada blott, att Förf. helt och hållet utelemnat alla diagnoser, hvilka man nödigt saknar uti sådane arbeten, som detta, hvilka dem forutan blifva mindre brukbara. I Diagnosernas ställe hänvisas till en godkänd figur. Uti inledningen afhandlas läran om fjärillarne i allmänhet, de hittills antagna och följda systemerna, samt förf:s egen method. Denna grundar sig hufvudsakligen, ehuru icke uteslutande, på kännedomen af larverna, hvarforutan någon naturlig uppställning af fjärillklassen ej är möjlig. Förf. antager 2:ne större afdelningar: *Rhopalocères* (motsvarande *Diurna*) och *Hétérocères* (innefattande Crepuscularia och Nocturna). Den förra delas i 3:ne Sectioner efter sättet, hvarpå larven förvandlar sig till puppa, neml. *Succincti*, *penduli* och *involuti*. Dessa sectioner indelas uti tribus efter karakterer, hemtade dels från larverna, dels från imagines (antalet af fötter och formen af palperna).

Till Succincti höra: *Papilionides*, *Pierides*, *Eumenides*, *Lycenides*, *Erycinides* och *Peridromides*.

Till Penduli höra: *Danaides*, *Heliconides*, *Nymphalides*, *Brassolides*, *Morphides*, *Satyrides*, *Biblides* och *Libythides*.

Till Involuti: *Hesperides*.

Uti denna Tomen afhandlas sedermera *Papilionides* med 7 Genera, samt *Pierides* med 15.

Herrar DE VILLIERS och GUÉNÉE hafva utgifvit första Tomen till ett nytt Tableaux synopt. de Lepidopt

verk öfver Europas fjärillar [7]), som innehåller beskrifning på alla kända arter, med varieteter, fullständig historia m. m. i synoptisk Tabell-form. Inga plancher åtfölja. Första tomen innefattar Dagfjärillar.

Lucas Papill. d'Europe. Ett annat verk öfver Europeiska fjärillarne har Herr LUCAS påbörjat [8]). Är beräknadt till 20 Häften.

Cantener Hist. nat. des Lepidopteres. Herr CANTENER har börjat ett arbete öfver de dag-fjärillar, som förekomma i Rhen-trakterna [9]). Det utgifves häftesvis (skall bestå af 12).

Fischers Abbildungen. Herr FISCHER [10]) har utgifvit början till ett slags supplement till TREITSCHE's och HÜBNERS bekanta Fjärillverk, som högeligen berömmes uti Isis. Det sysselsätter sig med de smärre eller Micro-Lepidoptera. Hvarje art är aftecknad på flera sätt, för att rigtigt förtydliga dess utseende; vidare finner man larver, puppor och moderväxten afbildade. 3.ne Häften äro utkomna.

Fortsättning af fjärillverk. Af de flera fjärillverk, dem jag uti förra årsberättelsen anmält, hafva fortsättning följt; sålunda hafva vi af BOISDUVAL's och LE COMTE's nordamerikanska fjärillverk erhållit till och med det 22:dra Häftet.

---

7) Tableaux synoptiques des Lépidoptères d'Europe.

8) Hist. Nat. des Lepidoptères ou Papillons d'Europe. 8:o 1—2. Livrais. Paris 1834.

9) Hist. Natur. des Lépid. Rhopalocéres des Departements des Haut — & Bas — Rhin, de la Moselle, de la Meurthe et des Vôges. Paris 1834. 8:o 1—4. Livraiss.

10) Abbildungen zur Berichtigung und Ergänz. der Schmetterlingskunde.

af BOISDUVAL's *Icones historique* till och med det 38:de Häftet.
— Densammes *Collect. des Chenilles* 38:de d:o.
— DUPONCHELLE's *Contin. des Lepidopt. de France* 13:de af 6:te tomen.
— Densammes *supplement* 4:de af 2:dra d:o.
— Densammes *Iconogr. des Chenilles* 17:de af 1:sta tomen.
— FREYERS *neue Beiträge zur Schm.'s kunde* 6:te af 2:dra Bandet.
— CHARPENTIER's nya upplaga af ESPERS verk 12:te Häftet.

Herr TREITSCHE's bekanta fortsättning af OCHSENHEIMERS verk är med 9:de Bandet fulländadt. Samme Förf. har sedan uti ett 10:de Band lemnat ett supplement, som upptager sedermera upptäckta arter, samt åtskilliga rättelser och tillägg. Han har äfven utgifvit en för fjärill-samlare ganska nyttig handledning, jemte beskrifning öfver de ovanligaste in- och utländska arter [1]). TREITSCHE. Schmetterl. von Europa.

Flera förteckningar öfver fjärillar, med afseende på deras utbredning och förekommande på olika trakter, såsom bidrag till en Insekt-geografi, hafva blifvit bekantgjorda. En sådan har Herr BESKE lemnat öfver de, som förekomma vid Hamburg [2]). Herr FRIWALDSKY öfver dem i Ungern [3]). Herr LEPECHIN öfver dem i Orenburg [4]). Herr SODOFFSKY öfver Liflands fjärillar [5]). Herr BORY DE S:T VINCENT öfver dem han samlat på Canariska öarne [6]). Fjärill-förteckningar.

---

[1]) Hülfsbuch für Schmetterlingssammler. Wien 1834. 8:o.
[2]) Silb. Revue Tom. 2: 176. [3]) l. c. pag. 180.
[4]) l. c. pag. 184. [5]) l. c. pag. 18.
[6]) l. c. pag. 179.

Herr J. Walton öfver de i England förekommande Nattfjärillar, jemte observationer öfver deras framkomst, och underrättelse om sätt att fånga dem [7]). En förteckning af värde lemnar Herr Duponchel [8]) öfver fjärillarne uti Lozère-Departementet, med hänsigt till landets beskaffenhet och vegetationen, fjärillarnes flygtid och tillhåll o. s. v.

Hvarjehanda anmärkningar och observationer rörande fjärillar.

Herr Keferstein har samlat flera strödda observationer, som läsas med intresse uti en uppsats, som Herr Silbermann intagit i sin *Revue Entomol.* [9]). Ett derur vill jag här upptaga. Han beräknar de i Europa kända *Dagfjärillar* att uppgå till 260 arter; *Sphingides* till 110; *Bombyces* 196; *Noctuæ* 571; *Geometræ* 423; *Pyralides* 166; *Tortrices* 270; *Tineæ* 420 och *Alucitæ* 20, som tillsammans utgör 2436 arter. Beräknar man antalet af alla arter i verlden efter samma förhållande, som de Europeiska Dagfjärillarne stå till de exotiska, eller som 1 till 9, så blefve resultatet, att 21,989 arter fjärillar kunna antagas existera.

Öfver de lokala förhållande på Alperna, som inverka på fjärillarnes talrikare eller sparsammare förekommande, jemte ganska läsvärda reflektioner öfver ämnet i allmänhet har Herr Hess meddelat uti bref till Keferstein, som upptages såsom supplement till förestående uppsats [10]).

---

7) Th. Ent. Mag. Vol. 2. 205.
8) Ann. de la Soc. Ent. Tom. 3: 291.
9) Tom. 2: 137. 10) l. c. pag. 168.

Herr LACORDAIRE har lemnat åtskilliga notiser öfver de i Franska *Guyana* förekommande Dagfjärillar, som läsas med mycket intresse, så mycket mera, som de upplysa dessa fjärillars lefnadsförhållande dels såsom imagines, dels såsom larver. Jag får blott hänvisa till Ann. d. l. Soc. Ent. Tom. II. pag. 379.

Herr BESKE har äfven lemnat åtskilliga notiser öfver Brasiliens fjärillar uti ett bref till KEFERSTEIN, som läses uti *Silb. Revue* Tom. I. pag. 243.

En undersökning af Lepidopternas vingar har Herr BERNARD-DESCHAMPS lemnat uti Ann. d. Sc. Nat. 1835 Febr. & Mars sid. 111 och 129.

Herr GUENÉE har lemnat bidrag till kännedomen af det lefnadssätt, som utmärker larven till *Nonagria paludicola* [1]). Äfvenledes till några andra dels nya, dels mindre kända fjäril-larver [2]).

Metamorfosen till *Dosithea scutularia* har Herr AUDOUIN bekantgjort [3]). Rörande puppan till *Thais medicicaste* har DUPONCHEL upplyst [4]). Herr RAMBUR lemnar rättelse till en uppgift om larverna af *Cucullia umbratica* och *Lucifuga* [5]). BOISDUVAL rättar ett misstag uti WESTERMANS bref [6]). LEFEBVRES rättelse till *Nyssia*

---

1) Ann. de loc. Entom. vol. 2 sid. 443.
2) l. c. Tom. 3. sig. 193.
3) l. c. Tom. 3. sid. 417.
4) l. c. Tom. 4. sid. 661.
5) l. c. Tom. 3. sid. 179.
6) Silb. Revue Tom. I. sid. 278.

Pomonaria[7]). Åtskilliga notiser rörande Lepidoptera lemnar *Saporta*[8]); om *Satyrus Styx* Herr BUGNION[9]); om *Psyche febretta* Herr FONSCOLOMBE[10]); om *Heliconia Leprieuri* Herr FEISTHAMEL[1]); samt om en *Lepidopter-Hermafrodit* Herr DUPONCHEL[2]), och LEFEBVRE[3]). Om *Orgya's* äggläggning förekommer en uppsats hos *Froriep*[4]).

Monographia Aegeriarum Angliæ, auctore EDW. NEWMAN, är intagen uti Lond. Entomol. Mag. II. 1.; karakterer lemnas till alla de slägten HÜBNER upptagit; ett nytt tillägges.

En ny division af Tribus *Platyomides* (Tortrices) föreslår Herr DUPONCHEL[5]).

Nya arter. Nya arter Lepidoptera beskrifvas:

af Herr RAMBUR 7 nya Noctuæ från södra Frankrike, i Ann. d. l. soc. Ent. Tom. 3. sid 379.

— Herr BOISDUVAL 4 st. Noctuelides, i Ann. d. l. Soc. Ent. Tom. 2. 373.

— Samme 2:ne af slägt. *Argus* fr. Spanien, i Silb. Rev. 2: 120.

— Samme 1 nytt slägte af Noctuæ l. c. 2: 245.

— FEISTHAMEL 3:ne nya Phalenites, i Ann. d. l. Soc. Ent. 4: 131.

— DUPONCHEL 2:ne nya Noctuæ Dito 4: 193.

— Samme 1 dito Noctuæ Dito 4: 633.

— GUENÉE & DE VILLIERS en ny Orgya 4: 635.

---

7) Ann. d. l. Soc. Ent. Tom. 4 sid. 101.

8) l. c. Tom. 3. sid. 183.

9) l. c. Tom. 3. sid. 337.

10) l. c. Tom. 4. sid. 107.

1) l. c. Tom. 4. sid. 631.

2) l. c. Tom. 4. sid. 143.

3) l. c. Tom. 4. sid. 145.

4) Notiz. N:o 843.

5) Ann. d. l. Soc. Ent. Tom. 3. sid. 433.

af Feisthamel en ny *Callithea Leprieuri* i Mag. Zool. 1835, sid. 122.
— Westwood ett nytt slägte *Acronolepia* (Pyralides) i Zool. Journ. V. 451.
— Erichson 8 nya dagfjärillar, se nov. Act. Bonn. XVI. suppl. 277.

En utförlig Monografi öfver slägtet *Urania* lofvar Mac Leay, se l'Instit. 1834. sid. 208.

4. *Hymenoptera.*

Början till ett omfattande arbete öfver denna insektordning har Herr Le Pellet. de Saint-Fargeau lemnat uti 14:de Bandet af förut citerade *Svites* à Buffon, som upptager 1:sta Tomen af *Histoire naturelle des Hyménoptères* (se förut sid. 5).

Vigtigt bidrag hafva vi erhållit uti *"Hymenopterorum Ichneumonibus affinium Monographiæ, genera Europæa et species illustrantes; auctore Ch. G. Nees ab Esenbeck;"* hvilket är att betrakta såsom en fortsättning till Gravenhorst's bekanta *"Ichneumonologia,"* och utarbetadt i samma stil. Detta arbete består af 2:ne Volumer, hvaraf första utkom i Stuttgard år 1834. En kort recension, jemte utdrag, som upptager den följda uppställningen, finnes uti Silberm's Revue, Tom. 3. sid. 93 och 318.

I närmaste samband med Herr Esenbecks arbete står *"Monographie des Braconides de la Belgique,* par *C. Wesmael,"* intagen uti Nouv. Mem. de l'Acad. des sciences et belles-Lett. de Bruxelles, Tom. IX. 1835. Förf. hade redan 1833 inlem-

nat sin afhandling, men derjemte tillkännagifvit sin önskan, att ännu någon tid före tryckningen få collationera den med nya undersökningar uti naturen. Under tiden utgaf Herr ESENBECK sitt arbete, hvarföre WESMAEL måste alldeles omarbeta denna monografi och begagnade derjemte tillfället, att recensera det förstnämda. En ny uppställning lemnas och flera nya arter och slägten beskrifvas.

Af samme Förf. har man äfven en "*Monographie des Odynéres de la Belgique*" Broch. 8:o 1833, se Ann. d. Sc. Nat. Tom. XXX. sid 426. samt en monografi öfver *Sphecodes* Latr. se. Ann. d. l. Societé Entomol.

Herr. PELLETIER ST.-FARGEAU & BRULLÉ hafva lemnat en högst sakrik monografi öfver slägtet *Crabro* Latr. se Ann. d. l. Soc. Entom. 1834. sid. 683. Detta slägte sönderfaller nu uti elfva; 95 arter beskrifvas.

Herr FRANCIS WALKER har utgifvit en *Monographia Chalciditum* (Pteromalin-familjen), införd uti Entomol. Magazin Vol. I. sid. 12.; Vol. II. sid. 13, 148, 286, 340 och 476; samt III. sid. 94 och 182. Äfven har l. c. samme Författ. lemnat monografisk bearbetning öfver slägtena *Platygaster*, *Teleas* och *Cynips*. III. 159, 217 & 341.

Äfven hafva vi af KLUG i Berlin erhållit början till en intressant öfversigt af de arter af familjen *Tenthredinetæ*, som finnas på Museum i Berlin, se Jahr-

büch. der Insectenkunde 1:sta Bandet sid. 223 [6]).

Öfver enskildta arter hafva observationer och anmärkningar blifvit meddelade, nemligen:

Öfver *Cimbex femorata* af Drewsen i Ann. d. l. Soc. Ent. IV. 169.
— *Leucospis* af Westwood i Ent. Magaz. II. 212.
— *Dryinus* och *Bethylus* af Haliday l. c. 219.
— *Anacharis* Dalm. af Walker l. c.
— åtskilliga *Hymenoptera* af Drewsen och Boje i Wiegm. Arch.
— *Ceramius Fonscolombi* Latr. af Boyer de Fonscolombe i Ann. d. l. Soc. Ent. IV. 421.
— *Athalia Centifoliæ* Panz af Yarrel, i Ent. Magaz. III. 339.
— *Chænon nigricans* och *Eucolia Rapæ* af Westwood, The Mag. of Nat. Hist. VIII. 171.
— *Odynerus Antilope* af samme, i Trans. of the Ent. Soc. I, II. 78.
— åtskilliga *Hymenoptera aculeata* Latr. af Shuckard l. c. sid. 52.
— *Lithurgus* och *Phylloxera* af Fonscolombe Ann. Soc. Ent. III, 219.
— *Scolia 6 maculata* af Romand l. c. IV. 191.
— 2:ne arter till slägtet *Vespa* af Bigge se Fror. Notiz. N:o 957.

---

6) Litteratur:

An Essay on the Classification of the parasitic Hymenoptera of Britain, which correspond with the Ichneumones minuti of Linnæus. By A. H. Haliday. Entom. Mag. Vol. I. sid. 259 och 480, samt Vol. II. sid. 93, 225 och 458.

Imhoff, Entomologica se Isis 1834. IV. 370.

Ratzeburg, om Biens neutra; se Nov. Act. Nat. cur. Bonn. XVII. 614.

Abbott om den af Xenophon anförda giftiga honingen i Trapezunt, se Proceed. of the Zool. Soc. 1834, 50.

Nya arter beskrifvas dels i GUERINS Magas. de Zool., dels i Engelska och Franska Entomologiska Sälskapernas Annaler.

5. *Neuroptera.*

Det vigtigaste arbetet synes mig vara ett, af Herr PICTET i Geneve utgifvit, omfattande verk öfver Phryganeernas familj [7]). Denna familj indelas uti 8 slägten, som noga bestämmas, jemte 130 olika arter. Öfver detta arbete har DUMERIL afgifvit en relation, se Ann. des Sc. Nat. 1834 Sept. 164.

Af PERCHERON hafva vi erhållit en "*Memoire sur les Raphidies,*" uti Mag. de Zoolog. 1833, Cl. IX. pag. 66; samt l. c. af GUÉRIN åtskilliga Notiser öfver Neuroptera. Jfr. WATERHAUSE i Transact. of the Ent. Soc. I. sid. 26.

Herr BRULLÉ har bekantgjort sina undersökningar öfver munbygnaden hos *Libellulæ* se Ann. d. l. Sc. Ent. II. sid. 343.

Herr LEFEBVRE och AUDINET-SERVILLE hafva tillkännagifvet, att de ämna företaga utgifvandet af en *Iconographie des Neuroptéres* och börja med *Ascalaphides.*

WESTWOOD har anmärkt, att det lilla insekt, som STEPHENS och CURTIS under namn af *Acentria, Acentropus* och *Zancle*

---

[7]) Recherches pour servir à l'histoire des Phryganides, ouvrage qui a remporté le Prix Davy, fondé à Geneve pour encourager l'étude des sciences physiques et naturelles; Par M. Pictet, Geneve 1834 med plancher.

beskrifvit såsom hörande till Phryganéernas familj, är ♂ och ♀ af en Lepidopter.

3:ne nya arter af *Embium* Latr. beskrifvas af WESTWOOD, se l'Instit. sid. 147, samt 3:ne nya Libellulæ från Mauritius af DESJARDINS. Ann. d. l. Soc. Ent. III.

6. *Orthoptera.*

Herr LEFEBVRE uppställer en ny grupp af familjen *Mantides*, som tillhör Egyptens sandöknar, se Ann. d. l. Soc. Ent. Vol. IV. 449.

Till GRAY's Monografi öfver Phasma, som utkom i London 1834, har Förf. sedan lemnat tillägg uti Transact. of the Ent. Soc. I. 45, och beskrifvit 5 nya arter, samt sedan under titel: *Synopsis of Insects, belonging to the family of Phasmidæ,* London 1835, lemnat deras fullständiga monografi.

FISCHER DE WALDHEIM har uti Silberm. Revue beskrifvit ett nytt slägte *Phlocerus*, se Vol. II, 250.

Nya arter besrifver WESTWOOD i Zool. Journ. Vol. V. 441; LEON DUFOUR i Ann. d. l. Soc. Ent. Vol. IV, 669, samt uti *Acta Acad. Nat. Cur. Bonn.* Vol. XVII.

Öfver Gräshoppor vid Marseille, se Fror. Notiz. N:o 842.

Icones Orthopterorum, auctore C. U. HAHN. Häraf blott 1:sta häftet utkommet i 4:to. Förf. är afliden.

TEMPLETON, Thysanura Hiberniæ; se Transact. of the Ent. Soc. I. 2. 89.

7. *Hemiptera.*

Uti 2:dra Bandets 1:sta afdelning af Burmeisters *Handbuch der Entomologie*, som innefattar Hemiptera, har denne utmärkte Författ. lemnat en systematisk öfversigt af hela ordningen, och dervid fästat sig vid de förnämsta arterna, med uppgift på antalet af alla, som finnas i Berlinska museum. Detta grundliga arbete är alldeles oumbärligt för hvarje Entomolog.

Samme Förf. har äfven beskrifvit de nya *Hemiptera*, som D:r Meyen samlat på sin resa omkring jorden [8]), och meddelat resultatet af sina undersökningar öfver Antennbyggnaden hos *Geocores* [9]).

Öfver några slägten till samma familj har Herr Westwood meddelat sina observationer, se Ann. d. l. Soc. Entom. III. 637—653.

Herr Germar har lemnat en grundligt utarbetad Monografi öfver slägtet *Cicada* Latr., uti Silb. Revue II. 49 och deruti beskrifvit 60 arter. Äfvenledes hafva vi af samme Författare erhållit en monografi öfver de arter af *Membracides*, som finnas uti hans egen samling, se Silberm. Revue Vol. 3, sid. 223 och 307.

Laporte's försök till en systematisk uppställning af Hemiptera, se Silb. Revue 2, 44.

Die

8) Act. Bonn. XVI suppl. sid. 285.
9) Silberm. Revue II. 5.

Die Wanzenartigen Insecten von Hahn 8:o Nürnberg. Vol. I och II finnas recenserade af Burmeister i dess Årsberättelse år 1835, sid. 89, samt Vol. III: 1 och 2 uti den för 1836, sid. 326.

Dufour, om *Postemma Brachelytrum*, se Ann. d. l. Soc. Ent. Vol. 3. 356; 3:ne nya Europeiska Hemiptera l. c. sid. 341.

Westwood, afhandling om åtskilliga Hemiptera l. c. sid 637.

Fonscolombe om de *Coccus*-arter, som förekomma vid Aix, l. c. sid. 201.

Bonafous en ny Aphis l. c. Vol. 4. sid. 657.

Uti *Magas. de Zoologie*, par Guérin, förekommer i slutet af årgången 1833 beskrifning öfver *Anisoscelis alipes;* i Årg. 1835 ett bref från Lefebvre till Serville om *Canopus obtectus* Fabr, & Dalm. Förf. anser detta insekt icke vara imago och menar, att det aldrig torde hinna så långt.

Uti *Zoolog. Journal* V sid. 445 beskrifver Westwood åtskilliga nya Hemiptera.

Om *Strepsiptera* af v. Haiden — se Fror. Notiz. N:o 919.

8. *Diptera.*

Det enda omfattande arbete vi erhållit öfver denna insekt-ordning är *Macquarts Histoire naturelle des Insectes Diptères*, som bildar 2:ne Band af ofta citerade "*Svites à Buffon.*"

En monografi öfver slägtet *Diopsis* med 21 arter har Westwood utarbetat, se

Transact. of the Linn. Soc. Vol. XVII sid. 283. Samme författare har dessutom beskrifvit flera nya slägten och arter Diptera dels i Zoolog. Journ. V. 447, dels uti Ann. d. l. Soc. Ent. 4. 681.

Af *Muscides* har Ch. Robert beskrifvit flera nya arter l. c. 3. 459.

Zetterstedt har lemnat en monografi öfver slägtet *Scatophaga*, öfver de arter neml., som i Sverige förekomma l. c. 4. 175.

Brullé uppställer ett slägte *Xiphura* på bekostnad af Ctenophora l. c. 3. 403.

Imhoff har beskrifvit Puppan till *Bombylius*, se Isis 1834, V. 536.

Romand en upplysning rörande larven till *Leptis vermileo*, Ann. Ent. 2. 498.

Walker en monografi öfver de i England förekommande arter af *Pipunculus*, se Ent. Magaz. 2. 262.

Samme har beskrifvit nya arter från nya Holland l. c. sid. 468.

Newman en ny *Eristalis* l. c. sid. 313.

Af Schummel är ett nytt slägte *Hammerschmidtia* (!) uppställdt bland Syrphici. se Isis 1834. 739 — samt en ny art *Dryomyza* beskrifven l. c. sid. 741.

Walker har monograficerat de Engelska *Tephritis*-arterna, se Ent. Mag. N:o XI, 57; Haliday arterna af familjen *Sphæroceridæ* l. c. sid. 315, och Westwood slägtet *Nycteribia*; se Transact. of the Zool. Soc. 1. 275.

Brightwell har funnit, att larven till *Corethra plumicornis* lefver af Daphnia pulex, hvilket lilla djur dessa larver med

största glupskhet förtära. Zool. Journ. Vol. V. 396.

Rapport fait à l'Académie des Sciences sur trois notices relatives à l'existence de l'Oestrus de l'homme; par Isid. Geoffr. St. Hilaire — Ann. Ent. 2. 518.

Pediculus Phocæ beskrifves af Lucas Guérins *Mag. de Zoolog.* 1834, pag. 121.

Arachnider.

Rörande *Fogelspindelen* (Mygale) har, som bekant är, olika och motsägande uppgifter af resande blifvit lemnade, beträffande denna *Spindels* rofgirighet och förmåga att bemägtiga sig smärre foglar, såsom Håningsfogeln. Denna fabel — ty annat namn förtjenar den väl ej — vederlägger sig sjelf redan därigenom, att arterna af *Mygale* icke spinna nät och uppställa inga sådane forsåt; vidare äro de nattliga djur, som om dagarne, då foglarne äro i rörelse, hålla sig stilla, dolda uti de rörformiga boningar, dem de med mycken konstfärdighet bereda åt sig uti jorden, och ströfva endast om nätterna omkring efter rof, som uppsökes på marken. D:r Meyen har nu uti sin resebeskrifning, och Herr Macleay uti Transact. of the Zool. Soc. ytterligare bekämpat den gamla fördomen. Denna har likväl nyligen erhållit ett nytt stöd genom en observation, hvilken Herr Schmidt uti Stettin bekantgjort. Med en last Campecheträd från Laguayra, som ankom till Stettin, följde en lefvande Fogelspindel. Åt denne gaf Herr Schmidt

en nyss ur ägget framkommen Sparfunge, och såg huru spindeln bemäktigade sig densamma och efter någon tid förvandlade den till en grötartad, oformlig massa. Äfven anmärktes, att samma Spindel höll till godo ett stycke kalfkött och sög derur musten. Från Stettin blef vid samma tid en lefvande Fogelspindel öfversänd till Museum i Berlin, som flera veckors tid lefde hos Herr Lichtenstein, men der ville den icke låta sig smaka någon sådan måltid.

Under åren 1830 och 1833 gjorde sig i Spanien en Spindel mycket fruktad, såsom giftig, emedan dess bett hade åstadkommit hos svagare personer flera svåra symptomer och till och med förorsakat döden. Herr Graëll har igenkänt denna samma spindelart vara *Theridion Malmignatte* (Aranea 13-guttata Fabr.), som äfven förekommer i de obebodda trakterna vid Barcelona, der den hufvudsakligen lefver af en skalinsekt — *Cicindela scalaris*, samt af Orthoptera och Cicader [10]).

Man har observerat att en Brasiliansk *Skorpion* lefvat utan den ringaste föda 9 månader och 7 dagar [1]).

Eichwald har meddelat anmärkningar till den Kaukasiska *Skorpionen* (Scorpio Caucasus Stev.), *Solpuga Araneoides* Licht. och *Taranteln* (Lycosa Songarensis Laxm.) med afseende på de uppgifter, som hos Strabo förekomma om dessa djur, hvilka båda sednare han betecknar under sin

---

[10]) L'Institut. N:o 63, & Fror. Notiz. XLIII, 16.

[1]) l'Instit. N:o 58.

φαλαγγιον. Se Isis 1834 VI & VII (protocollet vid Förs. i Breslau). — Skorpionstynget vållar en häftig lokal inflammation, som snart häfves, om man bestryker såret med olja.

Leon. Dufour har äfven beskrifvit lefnadssättet till en *Tarantel* (Lycos. Tarantula) se Ann. des Sciences Nat. III. 95.

Rengger har lemnat intressanta notiser om Spindlar, som lefva i sällskap; se Wiegm. Arch. I. sid. 130.

Under sednare åren har en särdeles uppmärksamhet blifvit lemnad åt den så kallade *Skabbmåtten* (Acarus Scabiei) eller det lilla microscopiska djur, som man redan i gamla tider ansåg vara upphof till Skabb-utslaget (*Scabies*), men hvars tillvaro sednare forskningar icke blott betviflat, utan alldeles förnekat. Att likväl en sådan *Mått* verkeligen existerar, är nu ådagalagt, och litteraturen, som afhandlar detta ämne, har redan vuxit till den grad, att hvarken tid eller utrymmet tillåter Ref. att här något utförligare genomgå den. Det torde vara tillräckligt angifva källorna. Se *l'Institut* N:o 70. samt v. Blainvilles och Dumérils berättelse om *Renucci*, Beaudes och Sédillots nyare undersökningar, aflemnad till Vet. Acad. i Paris den 6 Oct. 1834, och intagen uti l'Institut. N:o 74. Jfr. Fror. Notiz. N:o 913 och 926. Raspail, *Mémoire comparatif sur l'histoire naturelle de l'Insecte de la gale*, intagen uti Miquels Bulletin général de therapeutique medicale et Chirurg. 1834; samt Albin Gras *Recherches sur l'Acarus ou*

Sarcopte de la gale de l'homme, Paris 1834 8:vo. Dessa båda arbeten äro på Tyska öfversatta under titel: *Naturgeschichte des Insectes der Krätze*; vergleichende Untersuchungen von RASPAIL, mit Anmerkungen von G. K., Leipzig 1835. Vidare förekommer uti WIEGMANNS *Archiv*, 1:sta årgången (1835) 3:dje Häftet sid. 398, åtskilligt i detta ämne; äfvenså uti GURLT & HERTWIG, Magazin für die gesammte Thierheilkunde 1835, Häft. 2 sid. 165.

DUGÉS *sur le Sarcopte de la Gale humaine*, se Ann. de Sciences Nat. 2:me serie Tom. III sid. 245.

Af särdeles värde är DUGÉS bearbetning af *Acaridernas* ordning: *"Recherches sur l'Ordre des Acariens en general"* (3:ne Afhandlingar intagne uti Ann. des Sc. Nat. Tom. I. sid. 5 och 144, samt Tom. II. sid. 18). Genom detta grundliga arbete är dels en systematisk indelning lemnad öfver hela ordningen, dels dessa djurens metamorfoser närmare förklarade. Ingen *Acarus-art* finnes, som ständigt har blott 6 fötter, utan tillhör detta antal larvperioden (liktidigt anmärkt af BURMEISTER se Isis 1834, sid. 140). Detta är hos flera slägten den enda skiljaktigheten emellan larven och imago. Under pupptillståndet aflöser sig yttre huden på somliga och bildar ett genomskinligt puppskal, ur hvilket sedan imago, med 8 fötter, framkommer. Inom slägtet *Trombidium* är larven mycket olik imago och lefver såsom parasit på andra leddjur t. ex. på *Phalangium opilio*. Största olikheten emel-

lan larv och imago finnes hos *Hydrachna.* Detta har föranledt Audouin, att förut betrakta puppan till en sådan art såsom ett sjelfständigt djur, hvilket benämdes *Achlysia.* Dugès observationer öfver *Hydrachna* och dess förvandlingar äro högst intressanta, böra likväl läsas i deras helhet; äfven dessa larver äro parasiter på insekter.

Dugès har sedermera uti *"Nouvelles observations sur les Acariens"* (utdrag af ett bref till Red. af Ann. des Sc. Nat.), se l. c. Tom. II. sid. 104, lemnat anledning till den förmodan, att slägtet *Sarcoptes* Latr. möjligen vore larver till *Tetranychus* Jfr. Vallot L'Instit. N:o 55.

Hartig har uti Forstl. & forst-naturwiss. Conversat. Lexicon sid. 737 beskrifvit metamorfoserna till slägtet *Oribata* och *Uropoda.* Häraf ett utdrag uti *Wiegm. Arch. Jahres-Bericht* 1835, s. 356.

Gachet om *Tetranychus lintearius* Duf. Ann. de la Soc. Ent. Vol. III. 397.

Att *Chelifer* stundom lefver såsom parasit på åtskilliga Diptera (Musca domestica, meteorica m. fl.) hafva några Engelska Entomologer uppgifvit, andra nekat (Jfr. Lond. Mag. of Nat. Hist. IV. sid. 94 & 283; V. 754), att så verkligen förhåller sig har Lewis bekräftat, se l. c. VII. 162. Jfr. Wiegm. Arch. II. 186. Troligen begagnar Chelifer sig af flugan blott såsom ett transportmedel.

On the Spiders of the Genus Dysdera Latr. with the Description of a new allied Genus: by Robert Templeton. *Dys-*

dera delas uti 2:ne Divisioner: 1) *Dysdera*, med D. Erythrina Auct. och D.? parvula Dufour. 2) *Harpactes* med D. Latreillii? och D. Templetoni Wig. Derjemte beskrifves *Oonops* nov. Genus. med en art, O. pulcher.

Insectorum Arachnoidumque novorum Decades duo. Auct. Westwood — se Zool. Journ. N:o V. pag. 440 — förekommer af *Epeiridæ* ett nytt slägte *Phoroncidia* från Malabar. Af *Phalangiidæ* en ny art *Trogulus Templetoni* från Valparaiso.

En monografi öfver slägtet *Thelyphonus* af Lucas i Mag. de Zool. 1835, pl. 8. 9. 10, 6 arter beskrifvas.

Uti samma Magasin för 1834 beskrifver Lucas en ny art af slägtet *Galeodes* Oliv. kallad *limbata* fr. Mexico, samt en ny *Scytodes* Latr., kallad rufipes, fr. samma land.

Guérin beskrifver *Salticus lepidus* fr. Nya Guinea.

Uti *Annal. de la Soc. Entom.* förekomma följande:

Af Walckenaer, Memoire sur un nouv. Classification des *Araneides* Vol. 2. 414.

— Lucas, Memoire sur plusieurs Arachnides nouvelles, appartenant au Genr. *Attus* — 2. 476.

— — — ett nytt slägte *Pachiloscelis* från Brasilien med 2:ne arter — 3. 359.

— Walckenaer, en ny art *Mygale* — 4. 637.

— — — öfver Synonymien till *Aranea domestica* 3. Bullet. sid. XIX.

Af Dugés, om en egen märkvärdig bildning af respirationsorganerna hos *Dysdera* och *Segestria* 4. 1. Bullet. sid. XII. Uti *Ann. des Sciences Natur.* III. 110, beskrifver Dufour en ny *Epeira* från Spanien (E. spinivulva).

Crustaceer.

Många och vigtiga äro de bidrag läran om Crustaceerna vunnit. Bland dem förtjenar främst att nämnas Thompsson's [2]) upptäckt, att *Lepaderna* (Mollusca Cirripedia) icke äro annat, än metamorfoserade Crustacéer. Så paradoxt ett sådant förklarande i början föreföll, har likväl sedermera erfarenheten fullkomligt besannat det, och vi hafva af Herr Burmeister i Berlin [3]) och Martin St. Ange [4]) i Paris erhållit högst vackra och intressanta afhandlingar i ämnet, som bragt kännedomen om Lepaderna till en fullkomlighet, som är glädjande. Så väl ungarne af *Balanus* som *Lepas* äro i första början fritt simmande djur, liknande larverna till *Cyclops*; de fästa sig omsider vid en fremmande kropp, genomgå flera stadier af utveckling och förändra derunder form och utseende. Anhäftningen sker med ryggen Om Lepaderna.

---

[2]) Zoological researches and illustrat. or a Natur. Hist. of non descript or impérfectly known animals. by John v. Thompsson; Cork.

[3]) Beiträge z. Naturgesch. der Rankenfüsser. Berlin 1834. 4:o.

[4]) l'Institut. N:o 62. Ifr. Fror. Notiz. Band. XLI, N:o 15.

hos Balan-larverna och med antennerna hos Lepad-larverna. Burmeister beskrifver ganska noga dessa olika utvecklingsstadier. Lepadernas anatomi finner man dels af nyssnämnde Författare på citeradt ställe upplyst, dels af Wagner [5]), och hufvudsakligast af Herr Mart. St. Ange [6]) afhandlad. Enligt dessa undersökningar är bevist, att Lepaderna äro hermafroditer.

Crustaceernas metamorfoser. Herr Milne-Edwards [7]) har ytterligare rigtat sina undersökningar på de formförändringar Crustacéerna undergå under sin utveckling, och funnit, att de reducera sig till 2:ne slag:

1) att somliga erhålla ett nytt segment, jemte dertill hörande fotpar, utöfver det antal som finnes i början. Detta inträffar likväl ej hos alla, ty flera framkomma ur ägget med samma antal, som föräldrarne haft.

2) Att de nyss utkläckta ungarne blott äga den allmänna, *afdelningen* utmärkande, bildningstyp, hvaremot de, familjen, slägtet, arten och könet bestämmande kännetecknen ej förr än sednare utveckla sig. I följe deraf likna hvarandra ganska mycket ungarne till vidt skil-

---

5) se Müllers Arch. f. Anat. & physiol. Band. 1. 469.

6) Memoire sur l'organisation des Cirripèdes et leurs rapports naturelles avec les animaux articulès. Paris 1835. 4:o.

Häraf ett utdrag med plancher i Guérins *Magas. d. Zoologie* 1835, 1.

7) Annal. des Sc. Nat. Tom. III. 321. jfr. Lond. Mag. of Nat. Hist. VIII. 268 och 549, samt Fror. Not. N:o. 843.

da slägtformer, och förvandlingarne blifva mindre märkbara, ju mindre Crustacéen aflägsnar sig från den allmänna bildningstypen.

ROUSSEL DE VAUZÈME har beskrifvit ett nytt slägte *Cetochilus* af Lophyropoda[8], samt lemnat öfver *Cyamus* en högst sakrik och på egna undersökningar grundad afhandling[9]. 3:ne arter bestämmas. Litteratur.

D:r MEYEN beskrifver *Carcinium opalinum* Banks[10].

RATHKE har bekräftat, att ♂ till *Bopyrus squillarum*, som till form och storlek är ganska skiljaktig från ♀, sitter nästan orörlig, fästad vid honans genitalia[1].

EHRENBERG, öfver kärlsystemet och circulationen hos *Daphnia*[2].

MAYER liknar de främre stjertfötterna hos några Crustacé-hannar vid de hos Hajar och Rockor förekommande fotformiga vidhängslen[3].

Rörande Flodkräftans skalombyte har v. BAER meddelat sina undersökningar[4].

GERVAIS har trott sig finna, att man under *Gammarus pulex* sammanfört 2:ne skilda arter[5].

---

8) Ann. des sc. Nat. I. 335.
9) l. c. I. 239 och 257.
10) Nov. Act. Bonn. Vol. XVI, suppl. 153; jfr. Vol. XVII, 327.
1) Dorpat. Jahrb. I. 245; Jfr. Fror. Notiz. N:o 845.
2) Organis. in d. Richt. des kleinsten Raumes III. 45.
3) Fror. Notiz. Band. XL. N:o 18.
4) MÜLLERS Arch. 1834. 510.
5) Ann. des Sc. Nat. IV. 127.

Af stort värde och mera omfattande art är Herr BURMEISTERS bearbetning af de såsom parasiter lefvande Crustacéer [6]). Innehåller icke blott noggranna beskrifningar öfver flera nya arter och slägten, samt vigtiga rättelser och tillägg till NORDMANN's upptäckter, utan derjemte hela denna ordnings indelning och systematik.

Öfver de på Antilliska öarne förekommande *Landtkrabbor* lemnar Herr FRÉMINVILLE observationer [7]).

Början till ett omfattande verk öfver Crustacé-klassen hafva vi erhållit af MILNE-EDWARDS [8]); utgörande 2:dra Bandet af SVITES à BUFFON, se ofvan, sid. 4.

Af Herr BRANDT, Prodromus till en monografi öfver *Crustacea oniscoda* [9]), samt *Chilognatha* Latr.

Beskrifning öfver de nya Crustacéer, hvilka Herr POEPPIG hembragt från Chili, lemnas i WIEGMANNS Archiv: 1836 2:dra Häft. sid. 133, och på samma ställe sid. 145 lemnar Herr WIEGMANN beskrifning öfver nya Mexicanska arter, som finnas på museum i Berlin.

Uti GUERINS *Magas. de Zool.* förekommer:

1833 Cl. VII pl. 6—13 en Monografi öfver slägtet *Phyllosoma* af GUÉRIN med 12 arter, hvaraf de 5 nya.

1835 pl. 17, en ny art *Gelasimus* från Marocco af EYDOUX.

Uti *Transact. of the Zoolog. Soc.* lemnar Herr MACLEAY underrättelser om 2:ne Westindiska krabbor. I. sid. 185.

---

6) Nov. Act. Bonn. XVII, 1, 271.
7) Ann. des sc. Nat. III, 213.
8) Hist. Nat. des Crustaces. Tom. 1.
9) Bulletin de la sac. de Moscau.

Th. Bell beskrifver 3 nya arter *Platycarsinus* från Chili. l. 4, sid. 335.

Uti *Londons Magas. of Natur. Histor.*

Beskrifver Johnston åtskilliga Engelska arter af slägten Caprella och Proto, VIII. sid. 669; en Isopod, *Astacilla longicornis* Flemm. sid. 495; anmärkningar till *Anceus forficularius* sid. 273.

Herr Lukis beskrifver en ny art *Phyllosoma* från Engelska kusten sid. 459.

Herr Hailstone några Decapoder vid samma kust.

En ny art *Ranina* beskrifves uti Annal. d. l. Soc. Entomol. IV. 1. Bullet. sid. III; samt l. c. sid. 512 Slägtet *Leucippe* af Milne- Edwards.

Vigtiga bidrag till kännedomen af Crustacea innehålles uti de 2:ne utkomna Decaderna af *Fauna Japonica*, lemnade af De Haan.

Macrobiotus Hufelandii, animale Crustaceorum Classe novum, reviviscendi post diuturnam asphyxiam et ariditatem potens. Berlin 1834. 4:o.

Kock, Deutschlands Crustacéen; utkommer Häftesvis i samma format, som Panzers Fauna.

En ganska utförlig afhandling öfver *Limnoria terebrans* finnes införd uti Edinb. new Philos. Journ. Vol. XVI. pag. 316, af John Coldstream, med titel: *On the structure and habits of the Limnoria terebrans*. Jfr. en uppsats af Thompson. l. c. Vol. XVIII. pag. 121.

Annelider eller Maskar.

Det i förra Årsberättelsen anförda verk öfver *Anneliderna*, som Audouin, och Milne-

Edwards börjat, har så till vida blifvit fortsatt, att första ordningen, *les Annélides errantes*, blifvit fulländad. Detta är onekligen det vigtigaste arbete, som jag denna gång har att anmäla. Man finner fortsättningen och slutet upptagne uti December-häftet af *Ann. des Sc. Nat.* 1833. Dessutom är hela arbetet omtryckt i svit och utgör 2:dra Tomen af nämde Författares "*Récherches pour servir à l'histoire naturelle du littoral de la France*. Paris 1834. 8:o.

Brandt har ganska grundligt lemnat *Blodigelns* Anatomi och fysiologi uti Mem. de l'Acad. de S:t Petersb. 1834. Tom. 2.

Meyen har uti sin ofta citerade resa (II. 269) bekantgjort en Igel (Sanguisuga tagalla), som lefver i fuktig luft på trädartade filices.

Wagner har lemnat del af sina undersökningar öfver digestions organerna och nerfsystemet hos *Albione muricata*, hvilken art han anser icke vara specifice skild från *spinulosa* och *verrucata* Leach [10]). Äfven lemnar Wagner bidrag till anatomien af Nereïs [1]).

Enligt en observation af Harvey och Glossop är *Patella tricornis* Turt. endast operculum till serpula tubularia [2]).

Herr Henle har lemnat intressanta bidrag till kännedomen om slägtet *Branchiobdella*, samt upptager en ny art, *B. parasita* [3]).

---

[10]) Isis. 1834. sid. 129.

[1]) l. c. sid. 132.

[2]) Lond. Mag. of Nat. Hist. VIII, 621.

[3]) Müll. Archiv f. Anat. & Phys. 1835, 574.

Herr Leo har gifvit en noggrann beskrifning på *Piscicola geometra*[4]).

2:ne phosphorescerande annelider: *Photocharis cirrigera* och *Polynoë fulgurans* beskrifver Ehrenberg[5]).

Uti *Lond. Mag. of Nat. Hist.* VIII. beskrifver Johnston flera annelider från Englands kuster.

2:ne arter *Gordius* beskrifver Charvet; se Ann. des sc. Nat. II. 123.

Helminther.

Herr Diesing har beskrifvit och aftecknat 2:ne nya slägten Intestinalmaskar, funna hos Brasilianska varmblodige djur; det ena (till Nematoidea) kallas *Tropisurus*, och lefver emellan magmusklarna hos *Catharthes urubu*; det andra *Thysanosoma* lefver uti intest. rectum hos *Cervus dichotomus* Illig. och har en viss likhet med en Actinia[6]).

Äfven har Diesing utförligt beskrifvit och lemnat figur öfver den af honom år 1825 upptäckta Intestinal mask, som hör till slägtet *Aspidogaster* Baer och lefver i tarmkanalen hos Cyprin. Idus och Dobula[7]).

Webster fann hos ett *Känguruh*, vid inre sidan af knäleden, en af cellulosa bildad säck, hvaruti många hundrade hvita

---

4) l. c. sid. 419.
5) Leucht. des Meeres sid. 129 och 139.
6) Med. JahrBüch. d. K. K. Österreich. staates, neuest. Folge, Band. VII, 83.
7) l. c. pag. 420.

maskar lågo. De benämnas *Filaria Macropi (odis) majoris* [8]).

Odontobius Ceti, en ny Nematoid, har ROUSSEL DE VAUZEME beskrifvit [9]). Den finnes i otalig mängd i det klibbiga lager, som betäcker Hvalarnes hornartade tandskifvor.

A. GESCHEIDT har uti AMMONS Zeitschr. f. d. Ophthalm. [10]) lemnat en afhandling öfver de Helminther, som förekomma i ögat.

Prof. JACOBSSON i Köpenhamn har meddelat intressanta observationer öfver *Filaria Medinensis*, af honom *Gordius* kallad [1]).

Öfver ovanliga sjukdomstillfällen, som följder af *Ascaris megalocephala*, meddelar C. E. MERAM i Wilna [2]).

En vigtig upptäckt har Herr OWEN i London gjort, neml. fyndet af en ny parasit på menniskan, som lefver mellan musklarne uti små blåsor, liksom hus; den förekommer stundom i stor mängd. Hela masken är $\frac{1}{2}$ linia lång och ganska fin. OWEN beskrifver den under namn af *Trichina spiralis* [3]).

Ganska märkvärdig är en observation af D:r SIEBOLD [4]) i Königsberg, att en intestinalmask (*Monostomum mutabile*), som finnes

---

[8]) Fror. Notiz. XLII, 328.
[9]) Annal d. Sc. Nat. 1834, Juni.
[10]) Bd. III. H. 4.; Jfr. Fror. Not. XXXIX, N:o 4.
[1]) Fror. Not. XL, N:o 4.
[2]) l. c. XLII. N:o 4.
[3]) Transast. of the Zool. soc. I, 4, 314. Fror. N:o 962 och 973.
[4]) Wiegm. Arch. I. 1. 45.

finnes hos vissa foglar (t. ex. Tranan och tama gåsen m. fl.), äger ett larv-tillstånd, under hvilket den är försedd med öga och rörelseorganer, och nära liknar polygastriska infusionsdjur.

Burmeisters beskrifning som *Distomum globiporum*, jemte Siebolds anmärkningar; se Wiegman Arch. I. 2. 187, samt II. 1. 217.

Diesings vackra monografi öfver slägtet *Pentastoma*; se Annal. d. Wiener Museum I. 1. 3.

Hammerschmidt i Wien har hos insektlarver funnit icke blott *Filarier*, utan äfven intestinal-maskar hörande till slägten, som man förut trodde endast tillhöra de vertebrerade djuren, se Fror. Notiz. XLVI, sid. 88.

Leuckart har beskrifvit ett nytt slägte bland *Trematoda*, som han kallar *Diclybothrium*, Fror. Not. XLVI, 88.

Zoologiska Skrifter inom Fäderneslandet.

Skandinavisk Fauna af S. Nilsson. Foglarna. 2:ne Band 8:o. Lund, 1835.

Inhemska litteraturen har erhållit en dyrbar skänk uti detta arbete, som icke blott innehåller en ny och omarbetad upplaga af den redan år 1824 utgifna 2:dra delen af Skandinaviska Faunan (Landtfoglarne) utan derjemte fortsättningen, innefattande *Vadarne* och *Simfoglarna*. Läran om de inhemska Fogelarterna har härigenom vunnit en stadga och ett försprång långt framom de öfriga delarne af vår fauna.

Illuminerade Figurer till Skandinavisk Fauna med Beskrifningar, utgifna af S. Nilsson. 8:o, Lund.

Detta redan fördelaktigt bekanta plancheverk har under föregående 2:ne år endast blifvit fortsatt med 3:ne Häften, eller 15:de, 16:de och 17:de Häftena. De 2:ne första innefatta hvardera 12 plancher, bland hvilka förekomma *Sterna leucoptera*, för första gången anmärkt som Svensk, samt *Alcedo ispida*; det 17:de endast 6 plancher; uti texten, som åtföljer detta Häfte, lemnar Förf. en fullständig och intressant monografi öfver de Skandinaviska arterna af *Vespertilio*; dessa utgöra ett antal af 9, nemligen:

af *Pachyoti* Glog. V. Proterus Kuhl, discolor Natt., Kuhlii Natt. och Pipistrellus Daub.

af *Otoptychus* GLOG. V. Dabentonii LEISL. Mystacinus LEISL., och Nattereri KUHL. — *Plecotus* GEOFFR. V. auritus LIN., och Barbastellus DAAB.

Uti texten till *Isfogeln* (Alcedo ispida), erhåller man bekräftelse på, att denna art verkligen är att betrakta såsom en Skandinaviens tillhörighet, då flera exemplar blefvo icke blott sedda sommaren 1835, utan äfven 2:ne skjutna; det ena af dessa har sedermera blifvit af Hr Mag. OTTERSTRÖM förärадt till zoologiska Riks-Museum i Stockholm.

Fossila Amphibier, funna i Skåne och beskrifna af S. NILSSON; se Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar 1835, sid. 131, med 2:ne plancher.

Bland mera oväntade fynd uti Skandinavien torde man med skäl kunna räkna Prof. NILSSONS upptäckt af de fossila lemningar efter fornverldens Jätteödlor, dem han träffat uti Skånska grönsandskalken eller i äldsta länken af kritformationen. De hittills funna benfragmenter bestå af hufvudskålsben samt ryggkotor till en *Plesiosaurus*, samt några tänder, dem Förf. förmodar hafva tillhört slägtet *Ichthyosaurus*, hvars ben man så väl i England som i Frankrike vanligen träffat tillsammans med det förstnämnde slägtets. Dessa märkliga fynd beskrifver Förf. ganska upplysande uti citerade afhandling.

Svenska Foglar af M. & W. v. WRIGHT.

Fortsättning af detta utmärkta plancheverk har under sednare åren inskränkt

sig till Ett Häfte eller det 27:de i ordningen, samt upptager figurer till *Falco tinnunculus* ♂ & ♀; *Falo lagopus*; *Emberiza lapponica* ♂ & ♀; samt *Podiceps cristatus*, junior.

Tidskrift för Jägare och Naturforskare, utgifven af Jägare-Förbundet i Stockholm 3:dje årgången 1834.

Med denna årgång har Tidskriften afstadnat, åtminstone för någon tid.

Om Tändernas byggnad af A. Retzius.

Man hade förut föreställt sig, att tänderna saknade alla spår af kärl och endast utgjordes af en afsatt icke organiserad benmassa. Den nyare mikroskopiska anatomien har likväl ådagalagt, att denna föreställning var oriktig och förhastad. Nästan samtidigt gjordes denna vackra upptäckt i Sverige af Prof. Retzius, och i Tyskland af Hr Purkinje. Den förstnämde har uti en detaillerad afhandling meddelat Kongl. Vetenskaps-Academien resultaterna af sina länge fullföljda undersökningar[5]). Af dessa följer, att de vertebrerade djurens tänder bestå i allmänhet af tre substanser: *Tandbenet*, *emaljen* och *cortical-substansen*. Tandbenet innehåller rör och celler, som stå i förbindelse med hvarandra, och äro analoga med de fina rören och corpusklerna uti benen. Rören i tandbenet öppna sig inåt cavitas

---

[5]) Se Kongl. Vet. Acad. Handl. 1836. Afhandlingen är särskilt tryckt under titel: *Microscopiska undersökningar öfver Tändernas, särdeles tandbenets structur.*

pulpæ, utgå derifrån strålformigt, fördela sig i många gånger finare grenar, hvilka sinsemellan ingå talrika anastomoser och sluta sig i celler. Dessa celler, jemte de finaste grenarne hafva sitt läge uti interstitierna emellan rörens stammar. Tandbens-rörens stammar variera emellan en bredd af $\frac{1}{400}$ till $\frac{1}{1000}$ Paris. lin. Både cellerna och de finaste grenarne blifva osynlige, då de jemte kringliggande delar jemt genomträngas af en klar vätska; således sannolikt, att de, som synas under microscopet, endast äro en ringa del af de som verkligen finnas. Tandbenet afsättes, lager för lager, omkring ytan af pulpæ, så att yttersta lagret bildas först, d. v. s. rörens periferiska ändar, och sist stammarne. Denna bildning af tandbenet är således alldeles motsatt den, hvilken benen följa, der det yttersta lagret omkring hvarje mergtråd bildas sist. Att rören uti tandbenet, äfvensom de dem förenande celler äro ett eget slags kärl, som föra en egen, under olika perioder sannolikt olika beskaffad, närande eller konserverande vätska, synes knappt vara tvifvel underkastadt. Troligtvis afsöndras denna vätska från kapillar-kärl som bekläda ytan af pulpa dentis, hvilken åter är att betrakta såsom det egentligen *bildande* organet uti tandbenet, och hvaruti mergorganet uti benen, oaktadt sin anologi med pulpa dentis, skiljer sig så tillvida, att mergorganets function synes endast åsyfta benens conservation. Häraf grunden till en annan olikhet emellan tänderna och

benen, nemligen den, att materien uti de sednare resorberas och omsättas, hvilket icke är fallet uti de förra. Utom den omnämda vätskan, som tandrören och cellerna föra, innehålles äfven benjord uti dem sannolikt qvarlemnad efter tandbenets första bildning, samt fästad kring rörens och cellernas väggar. Beträffande de så kallade mjölktänderna upplysas vi, att den äldre åsigten om deras rotändars resorbtion och tvining, till följd af den ersättande permanenta tandens påtryckning, står i rak motsats med verkliga förhållandet. Någon sådan tabescens äger nemligen ingalunda rum, utan hafva mjölktänderna sin rotända fullkomligt hel. Det apparenta utseende af en sådan erosion, som gifvit anledning till den äldre åsigten, har sin grund deruti, att rotändan af mjölktanden växer och apterar sig lätt omkring den ersättande tandens krona, och derigenom erhåller samma form.

Emaljen företer en vida enklare byggnad, utan särskilta kärl; dess byggnad liknar närmast kristall-linsens.

Cortical-substansen utmärker sig öfverallt genom en öfvervägande rikedom på benceller och mindre continuerade, i allmänhet finare, ofta helt irreguliera benrör. Cortical-substansen afsättes i motsatt riktning mot tandbenet, nemligen dess innersta lager först och de yttre sist. — Med den äfven på artificiella tänder sig afsättande vinstenen, har naturligtvis cortical-substansen ingen likhet. — Detta i korthet en ringa del af de vigtiga och intressanta forskningar Författaren lemnat oss.

Ornithologiskt system af C. J. Sundevall (se Kongl. Vet. Acad:s Handl. 1835, sid. 43).

Detta nya försök, att naturenligt ordna fogelklassen, som framför alla öfriga erbjuder de största hindren till följe af likformigheten uti foglarnes bildning, gör sig förtjent af en större uppmärksamhet, dels till följe af den mängd originella åsigter, som öfverallt göra sig gällande med afseende på gruppernas inbördes affinitet — dels till följe af de *bestämda* och *omfattande* karakterer, dem Författaren gifvit åt hvarje naturlig afdelning och familj, och som dess föregångare ej lyckats uppfatta. Författaren karakteriserar ej längre ned än till och med familjerna, och uppräknar de underlydande slägtena och en art för hvarje slägte såsom typ. Att här lemna ett utdrag af systemet vore utan ändamål. Ref. önskar för sin del, att detta försök måtte vidare fullföljas, ända ned till *slägten* och *arter*, och sålunda en *Synopsis avium* uppstå, af hvilken ornithologien verkligen är i behof.

Observationes Ichthyologicæ, auctor S. Nilsson. Lund 1835, 8:o, particula prima.

En academisk dissertation, hvaruti Författaren lemnar åtskilliga strödda anteckningar och observationer öfver inhemska fiskarter. Intressantast synes vara den vigtiga upplysning, att Ströms *Blänkesten Salmo silus* Ascan eller *Corregonus silus* Auct. tillhör slägtet *Argentina* Lin. hvaraf man endast känt en enda art *Arg. sphyræna* från Medelhafvet. Vi erhålla

nu den första noggranna beskrifning öfver vår nordiska art, som får namnet *Argentina Silus.*

Evadne Nordmanni, *ett hittills okändt Entomostracon, beskrifvet af* S. Lovén. (Kongl. Vet. Acad:s Handl. 1835. sid. 1).

Det lilla, intressanta djur, hvars beskrifning är föremål för denna afhandling, har Författaren upptäckt i Kattegat under sitt vistande vid Bohuslänska skärgården. Det håller sig ute i öppna hafvet, och nalkas ej stränderna närmare, än 100 famnar. Under lugna dagar finner man det vid vattenytan och i stor mängd. Dess storlek är blott ½ millimeter. Med mycken noggrannhet och fullständighet beskrifver Författaren detta djurs hela anatomi, utveckling m. m. samt lemnar öfver dessa detaljer figurer, utförda med en elegans och noggrannhet, som i denna väg knappt är öfverträffad.

Bidrag till kännedomen af slägtena Campanularia och *Syncoryna, af* S. Lovén (Kongl. Vet. Acad. Handl. 1835, sid. 260).

Denna i vetenskapligt hänseende ganska vigtiga afhandling har bragt kunskapen om Polyp-djuren ett steg framåt. Författaren skiljer emellan han- och hondjur, genomgår hvarderas utveckling med största noggrannhet och uppdrager en intressant parallelism emellan polypernas och insekternas metamorphoser Väl utförda plancher upplysa detaljerna.

Skan-

Skandinaviska Pteromaliner beskrifna af C. H. BOHEMAN; Forts. (Kongl. Vet. Acad. Handl. 1835, sid. 222).

Utgör fortsättningen från 1833 års Handlingar sid. 329, och innehåller beskrifning öfver Svenska arterna af slägtena: *Eurytoma, Spalangia* och *Caratomus*.

Anmärkningar om Häggmalet (Tinea padella LIN.) *af* A. G. DAHLBOM; samt *En ny art af Lepidopter-slägtet Ypsolophus*, af *Samme* (Kongl. Vet. Acad. Handlingar 1835, sid. 30 och 205).

Uti första Afhandlingen beskrifver Författaren ganska omständligt *Häggmalets* hela förvandlingshistoria efter egna observationer, anställda under 2:ne somrar uti Östergöthland, då denne, för frukt-trädgårdarne högst menliga Lepidopter härjade träden. Uti den sednare afhandlingen gör Författaren Lepidopterologerna bekanta med en ny art, som beskrifves under namn af *Ypsylophus Falleniellus*. Dess historia och metamorfos beskrifves derjemte.

Clavis novi Hymenopterorum Systematis adjecta synopsi Larvorum ejusdem ordinis Scandinavicorum Eruciformium, a GUST. DAHLBOM. Lund, 1835, — 4:o, 40 sid. med en planche.

Innehåller ett schema öfver familjerna med deras karakterer; Författarens åsigter öfver dessa familjers inbördes affiniteter; en synoptisk framställning af karaktererna på de larver, som höra till de 2:ne familjerna: *Tenthredinides* och *Siricides*;

samt slutligen beskrifning öfver 64 olika larver; af hvilka Författaren likväl ej känner imagines till alla.

I förening med Prosten C. U. Ekström och Artisten V. v. Wright har Ref. börjat utgifva ett plancheverk under Titel: *Skandinaviens Fiskar, målade efter lefvande exemplar och ritade på sten af* V. von Wright *med text af* B. Fr. Fries och C. U. Ekström. 4:o. Detta har till ändamål att lemna tillförlitliga figurer jemte beskrifning öfver de fisk-arter som höra till vår Fauna. Arbetet utgifves häftesvis, med 6 plancher och 4 ark text uti hvarje Häfte. Det första är utkommet.

Äfven bör jag nämna, att Hr C. J. Sundevall har utgifvit en kort *Lärobok uti Zoologien*. Ehuru egentligen ämnad för de lägre läroverken har densamma likväl afhulpit en känbar brist på läroböcker uti zoologi, som hitintills vidlådit Svenska litteraturen.

